Tingbok nr. I Af 4 1767-1772 for Hardanger.

1767: 1

Jn Nomine Jesu

Anno 1767, dend 18de May, blev paa **tingstædet Herrandsholmen holden et almindeligt Som/m/er, Skatte og Sagefalds ting for Jondahls tinglavs Almue**, overværende inden Retten Stiftbefalnings Manden, Høyædle og Velbaarne Hr: Scheel, tillige med Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel og Lensmanden Johannes øvre Wiig, da Rætten blev beklæd med Efterskrevne Eedsorne Laug Rættes Mænd, som udj den gl: Protocoll paa folio 135 findes specificered, sc: Evind Wadsel, for Ham sad Lars Guttormsøn Haugen, Samson Samland, for Ham sad Ole Iversøn Bache, Lars Samland, Ole Jbidem, Michel Jbidem, Iver Øvre Traae, Niels Bache og Ole Olsøn ibidem,

Hvorda allerunderdanigst og underdanigst blev publicered de Kongl: Forordninger og Ordres som her til Publication ere ankomne, sc:

1mo: Kongl: Forord: af 13de Febr: 1767, at af de Penge som i Danmark og Norge herefter udsættes, ikke maae tages Høyere end Fire af Hundrede Aarlig med videre.

2do: Patent af 6te Octbr: 1766, angaaende Princesse-Styrs Eftergivelse udj Danmark og Norge.

3tio: Placat af 3de Marti 1767, hvorved det Ergangne Forbud paa frem/m/ed slagen og Reven Metals Jndførsel til Danmark og Norge indtil videre ophæves.

4to: Forordning af 27de Octbr: 1766, hvorved de forhen giorde Forbude mod Guld og Sølv at bære i Klæde dragt igientages.

5to: Placat af 29de Decbr: 1766, at de arbeids og tjeneste Folk som erholde Bevilling paa at lade sig vie udj Huuset, skal være pligtig at betale Copulations Penge efter Consumptions Forordningerne saaledes som forhen har været anordnet.

6to: Hr: Stiftbefalnings Mand Scheels Skrivelse til Hr: Cam/m/er-Raad Juel af 18de Martj 1767, i Følge Et Kongl: Rescript af 20de Febr: h: A:, hvorudj allernadigst er bleven Resolveret paa de fra Almuen indgivne Klager, saaledes som følger. 1ste Post, betræffende Grændse skyds Pengene, det sam/m/e skal ophøre Naar de paagaaende Omkostninger er udreedde. 2do: angaaende Hospitals og Delinqvent Pengene, da som sam/m/e er til det almindelige Beste, kand derudj ej skee Nogen Forandring. 3de Post, angaaende de som herefter beskikkes til Laug Rættes Mænd, skal betale 1 rd:r [til] Laug Manden og 16 s: til den Betient som paa Laug Mandens vegne modtager Eeden. 4°: angaaende Præsternes betalning for \deres/ Forrettninger, da dermed at forholdes efter Loven og de udgangne Forordninger. 5to: angaaende Skydsen, det Jngen skal nyde frie Skyds, uden hand er forsynt med Høy Øvrigheds Pass, undtagen Biskop og Provst i deres Wisitat, Præst og Klokker i deres Kirke Rejser, samt Øvrigheden i deres ting Reyser. hvorhos Taxten er forhøjet saaledes, at fra 1ste Novembr: til Ultimum Februarj betales 12 s: Miilen, og naar den som bliver skydset bruger \Egen baad/, skal de som skydser nyde 4 s: for tilbage Reysens bekostning. 6to: betræffende Lejermaals Bøderne, da naar besvangrelsen er skeed efter trolovelsen, og de lade sig sam/m/en vie inden de trolovede giør Barsel, maae bøderne eftergives. 7mo: angaaende Lehns Mændene for Stævningers Forkyndelse, samt beskikkelses Mænd for deres Umage maae nyde efter Forordningen af 14de May 1762. 9mo:!! angaaende Skolenes afskaffelse, om Jordrot maa uddrive Lejlænding, om Umyndiges Jorde Gods maae selges, hermed at forholdes efter de giorde anordninger, ligeledes kand ej heller skee Nogen Forandring i Udreednings Pengene. 10mo: angaaende Tjenere som staar i aarlig tjeneste, dermed at have

sit Forblivende efter Forord: af 9de Augusti 1754. 11mo: hvad angaaer Korn handelen i Stavanger, dermed at forholdes efter Forord: af 7de [?] 1765. .....
7mo: Hr: Stiftbefalnings Mand Scheels Skrivelse ..... 1766 til Hr: .....

1767: 1b

1767

at fordres høyere af Capitain Lieutenanter indtil Cornetter og Fenrikker end 4 rd:r, men af de Øfficerer af Høyere Charge at betales 50 rd:r. 8de: Hr: Stiftbefalning Mand Scheels Skrivelse til Hr: Cancellie Raad Fleischer af 25de April 1767, i følge et Kongl: Rescript af 11te hujus, hvorudj borgemester Fasmer udj Bergen forbydes at skrive Memorialer for Hvem det end maatte være, under tilbørlig Straf saavel for Ham selv, som og for dem der betjene og benytte sig af Ham.

Arveskifte brevet holden paa Gaarden Haandegaard efter afgangne Marritta Steengrimsdatter den 3de Decbr: 1766, blev læst, og er stervboen ejende Jordegods udj Arvetompten Haandegaard 1 Pd: 9 3/8 Mrk: smør med bøxel for 66 rd:r 4 mrk: 8 s:, som saaledes er udlagt, Søn/n/en Aamund Johansøn i Arv udlagt 7 Mrk: smør for 14 rd:r, Søn/n/en Johan/n/es Johan/n/esøn i Arv 11 Mrk: smør for 22 rd:r, døttrene Martha og Britta, hver 5 ½ Mrk: smør for 11 rd:, Søn/n/en Johan/n/es Johan/n/esøn i Arv udlagt 4 3/8 Mrk: smør for 8 rd:r 4 mrk: 8 s: Nok er stervboen ejende Jordegods udj Gaarden øvre Traae 3 Spand Smør, andsadt for 103 rd:r 3 mrk:, som saaleedes er Arvingerne udlagt. Enkemanden Johan/n/es Johan/n/esøn i Arv udlagt 2 Pd: Smør for 92 rd:r, Søn/n/en Johan/n/es i Arv udlagt 6 Mrk: Smør for 11 rd:r 3 mrk: Endnu er stervboen ejende Jordegods udj Gaarden Underhaugen, i Jon Nielsøns brug, 10 1/7 Mrk: Smør, andsadt for 10 rd:r 13 s:, som saaledes er udlagt, datteren Christi Johannesdatter i Arv udlagt 5 1/7 Mrk: smør for 5 rd:r 13 s:, datteren Ingebor Johannesdatter ligesaa udlagt 5 Mrk: smør for 5 rd:r.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel i følge Høy Welbaarne Hr: Stiftbefalnings Mand Scheel[s] Ordre af 4de April h: A:, grundende paa hans Exellence Hr: Wice Stadtholderens skrivelse af 28 Næst forhen, tilspurte den Tingsøgende Almue: om her i tinglavet findes Nogen Møller eller Qværne brug der ere fastsadte til Kongl: Skatters ydelse, eller om det er giørligt at indrette saadan Qværne brug, hvor vit da de andre uskyldsatte Qværne var at tilstaae eller indskrænke? hertil den tingsøgende Almue Eenstemmende svarede; det Jngen Møller eller Qværner findes, uden de smaae Qværner, som 4 á 6 Naboer tilsam/m/en ved Een liden beck kunde Eje og opsætte til deres fornøden brug, der i det Høyeste med Huus og alt kunde koste dem 6 á 8 rd:r, men skulde der blive fastsadte Qværner, hvortil Almuen skulde søge, vilde det falde heel besværligt for Almuen, i det den største deel af Almuen da maatte Rejse til saadan/n/e Qværner, Een, Toe, ja vel mod tre Miile, Malerløn/n/en blive dem for dyr, og det allerverste at de, for at faae 2 á 3 skiepper Korn malet ofte formedelst uveir og modvind maatte blive 8te dage, ja længere, fra deres Huus og hiem, brød og Næring, hvilket vilde blive en ubrødelig skade for landet, om ikke Ruin for Mange: Hr: Kam/m/er-Raaden q <q fremlagde Een Liste over hvor mange smaae Qværne i dette tinglav findes, sam/m/e er saalydende> \hernæst/ hd: var tingsvidne begiærende om hvis passeret er, som blev billiget.

Peder Wiglichsøn Fladebøe viiste Fællen af Een voxen Biørn, som hand i Aar har skudt paa Tosnes Grund, blev derfore af Fogden betalt 2 rd:r.

Fogden Hr: Cam/m/er-Raad Juel, til Bilag ved Regenskaber, lod Jnden \Retten/ oplæse og examinere de Kongl: Skatters Restance, hvis Sum/m/a er 212 rd:r 66 s:, og som Jngen havde Noget der imod at Erindre var Hr: Fogden Rettens Attestation begiærende, som blev billiget.

Efter 3de gange Udraabelse var ej Nogen som vilde gaae i Rætte, altsaa blev tinget ophævet.

dend 19de May blev paa **tingstædet Herrandsholmen holden et almindeligt Som/m/er, Skatte og Sagefalds ting for Østensøe (tinglavs) Almue**. overværende inden Retten Stiftbefalnings Manden, Høyædle og Welbaarne Hr: Scheel, samt Fogden

1767: 2

1767

Hr: Cam/m/er-Raad Juel, tillige med Lensmanden Johannes øvre Wiig, da Rætten tillige blev betient med det udj den gl: Protocoll paa folio 137 sprcificerede og Efterskrevne Laug Rættes Mænd, som efter Loven er opnævnt, sc: Lars Thole, And... Aarhuus, Brigt Steene, Torbiørn Nedre Wiig, Niels Berven, Trond Tvedt, Giermund Steene, for Ham sad Tollef Christophersøn Steene, og Niels Hansøn øvre Wiig.

Hvornæst allerunderdanigst og underdanigst blev publicered de Kongelige Forordninger, Placater og Ordres, som paa folio 1 ved Jondahls ting findes specificered.

Fogden Hr: Cam/m/er-Raad Juel fremsadte for dette Skibreedes Almue sam/m/e Qvæstioner betræffende Qværnerne, som forhen findes andført ved Jondahls ting, til hvilke Almuen ved dette tinglav Eenstem/m/ende svarede ligesom Almuen ved forrige Skibreede svaret har. hvornest Fogden Hr: Cam/m/er Raad Juel fremlagde Een Designation over hvor mange smaae Qværne der findes udj dette tinglav, sam/m/e er saa lydende. hernest Fogden begiærede tingsvidnet sluttet.

Aasmund Torbiørnsøn Klyve udstæde skiøde af 27de April 1767 til Britta Siursdatter Klyve paa 2 Pd: 6 Mrk:r smør, ½ tønde Saldt udj Gaarden Klyve, blev læst.

Ole Larsøn Nedre Axnes udstæde Skiøde af 23de April 1767 til Ole Halvorsøn Fosse paa 1 Pd: 12 Mrk:r Smør udj Gaarden Fosse, blev læst.

Anders Siursøn Moe udstæde skiøde af 19de May 1767 til Welædle Hr: Søren!! (Severin?) Heiberg paa 1 Pund smør, 2/3 Huud udj Gaarden Moe, blev læst,

Cancellie-Raad Boalth udstæde bøxel med Revers, af 2den April 1767, til Halsten Arnesøn paa 1 Løb Smør, 1 Huud udj Gaarden Biørke, blev læst,

Anders Siursøn Moe skriftl: Penge Mangel af 18de May 1767 paa sin Myndtling Ole Olsøn Stene[s] vegne, til 2 Pund 2 Mrk:r Smør udj grd: Steenes 3de Thuun.

Severin Heiberg udstæde bøxel brev med Revers, af 2den Januarj 1767, til Anders Siursøn Moe paa 1 Pund smør, 2/3 Huud udj Gaarden Moe, blev læst.

Arve Skifte brevet sluttet dend 20de Februarj paa Gaarden Sandven i Aaret 1767, efter Afgangne Ingegiær Gunnersdatter, blev læst, og er stervboen ejende Jordegods udj Arvetompten Sandven ½ Løb Smør, ½ Huud, andsadt for 126 rd:r, som saaledes er udlagt, Enkemanden Tosten Nielsøn i Arv udlagt 9 Mrk: smør, ½ Huud for 63 rd:r, datteren Herborg Tostensdatter ligesaa i Arv udlagt 1 Pd: 3 Mrk:r smør for 63 rd:r

Maritta Tostensdatter Netteland med Laugværge Christopher Kaldestad, og flere Jnterresserede, udstæde skiøde af 19de May 1767 til Ole Siovatsøn paa 1 Pd: 12 Mrk:r smør udj Gaarden Netteland, blev læst.

Arve skifte brevet holden dend 19de Februarj 1767 paa Gaarden Walland efter afgangne Niels Tostensøn, blev læst, og er stervboen ejende Jordegods udj Gaarden og Arvetompten Walland 2 Pd: 5 ¾ Mrk:r smør med bøxel, andsadt for 64 rd:r, som saaledes er udlagt, Enken Eli Torbiørnsdatter i Arv udlagt 1 Pd: 2 7/8 Mrk:r Smør for 32 rd:r, Søn/n/en Tosten Nielsøn ligesaa i Arv udlagt 10 2/4 Mrk:r smør for 12 rd:r 4 mrk: 12 4/5 s:, døttrene Sigri, Christi og Ragnild Nielsdøttre, hver i Arv udlagt 5 3/8 Mrk: smør for 6 rd:r 2 mrk: 6 2/5 s:

Eli Torbiørnsdatter Walland med Laugværge, og flere Jnterresserede, udstæde skiøde af 19de May 1767 til Ole Siovatsøn Netteland paa 2 Pd: 5 ¾ Mrk: smør med bøxel udj Gaarden Walland, blev læst.

Eilef Larsøn Nedre Axnes gav tilkiende, det hand med Muntlig stævning til dette ting haver ladet varsle og indkalde Giærmund Olsøn Næss for skyldig værende 18 rd:, som hd: af Citanten laante forleeden Aars Høst i October Maaned, derfor dom at modtage til Capitals samt Renters Afbetalning, og Processens Omkostnings Erstatning. vil fornem/m/e om den Jndstævnte møder.

dend Jndstævnte Giermund Olsøn Næss mødte og tisltod lovlig Varsel, tilstod og at være Citanten skyldig {for} hvad hand af ham søges \for/, men sagde ej hands omstændigheder at være saaledes at hd: til den/n/e tiid har kundet betale, begiærede allene Een Maaneds Frist, da hand i Mindelighed vil søge at skaffe Pengene.

Citanten var hermed fornøjed, men Reserverede {dom} sig Dom til Næste ting i fald det belovede ej bliver inden \den/ tiid efterkom/m/ed, og saaledes blev da Sag[en] med begge Parters Consence udsadt til Næste ting.

Madam/m/e Leganger med Laugværge Sr: Hans Astrup udstæde skiøde af 21de Martj 1767 til Aamund Torbiørnsøn Klyve paa 2 Pd: 6 Mrk: smør, ½ tønde saldt udj Grd: Klyve, læst.

Dend 20de May er med dette ting Continueret, da følgende er passeret.

Peder Olsøn Fladebøe paa sin søn Ole Pedersøns vegne, skriftl: Penge Mangel af 18de May 1767 til 18 Mrk: smør, ½ gd:skd: udj Gaarden Fladeble. blev læst.

Fogden Juel, til bilage ved Regenskaberne, lod inden Retten oplæse og Examinere de Kongl: skatters Restance, hvis Sum/m/a er (ope rum). og som Jngen havde Noget at erindre var Hr: Fogden Rettens Attestation begiærende, som blev efterkom/m/ed.

Efter 3de gange Udraabelse var ej Nogen som vilde gaae i Rætte, thi blev Rætten ophævet.

1767: 2b

1767

dend 22de May blev paa **tingstædet Eide Grund ved Søen holden et Almindeligt Som/m/er, Skatte og Sagefalds ting for Gravens Almue**. overværende inden Rætten Stiftbefalnings Manden, Høyædle og Welbaarne Hr: Scheel, samt Fogden Hr: Cam/m/er-Raad \Juel/ med bøjgde Lensmanden Niels Rønnestrand. da Rætten tillige blev beklæd med Efterskrevne og udj den gl: Protocoll folio 139 specificerede Laug Rætt, sc: Knud Næssem, Lars Saaqvitne, Johan/n/es Spilden, for Ham sad Jørgen Olsøn Kierland, Wiglich Hylden, Andfind Wichnes, Engel Haldanger, Aamund Legrej, og Helje Legrej.

Hvorda allerunderdanigst og underdanigst blev publicered de Kongelige Forordninger, Rescripter og Ordres, som paa folio 1 ved Jondahls ting findes specificered.

Fogden Hr: Cam/m/er-Raad Juel lod ligeledes for dette Skibreedes Almue fremsette de Qvæstioner, som foran findes anført ved Jondahls ting, betræffende de smaae Qværner, til hvilke, den/n/e Almue Eenstem/m/ende svarede, ligesom Almuen ved de forrige tingers Holdelse {svaret her} her udj Hardanger svaret har. Fogden fremleverede Een liste over hvor mange smaae Qværner i dette tinglav findes, sam/m/e er saa lydende. Fogden var herom tingsvidne begiærende, som blev billiget.

Arveskifte brevet sluttet den 3de Octbr: 1766 paa Grd: Helleland i Kingserviigs Præstegield efter afgangne Christi Johan/n/esdatter, blev læst, da stervboen er ejende Jordegods udj Gaarden Haugen i Gravens Præstegield ½ Løb Smør, 1 gd:skd, som Eene og allene er udlagt i Arv [til] Søn/n/en Thobias Haldorsøn for 106 rd:r.

Provsten Atke udstæde bøxel brev med Revers, af 30te Martj 1767, til Knud Mortensøn paa 5 ½ Spand smør udj Gaarden Warberg, blev læst.

Torbiørn Jørgensøn Store Bergo, gieldsbrev af 13de Januarj 1766 til Andve Haldanger paa 93 rd:r laan, mod underpandt 1 Spand, ¼ gd:skd udj Grd: Store Bergo.

Peder Olsøn Sebbøe udstæde skiøde af 1ste May 1767 til Wiching Iversøn paa 1 Pd: 3 Mrk: smør, ¼ Huud udj Gaarden Sebbøe, blev læst.

Wiching Iversøn Sæbøe udstæde Gields brev af 1ste May 1767 til Aamund Warberg paa 98 rd:r laan, mod underpandt 1 Pd: 3 Mrk: smør, ¼ Huud udj Grd: Sæbbe.

Magnus Iversøn Leqve lagde i Rætte til Publication en skriftlig Protest eller Declaration af 20de Octbr: 1766, der ej er underskreven af Consipisten, ej [h]eller skreven paa lovlig stemplet Papiir, men vel imod Forordningen om det stemplede Papiir biilagt med No:18, af dend Aarsag paa Næstleeden Aars Høste ting fra Retten afviist. da det nu atter fremlegges med Een skriftlig beskikkelse vedhæftet, af 30te April dette Aar, det Dom/m/eren vil Erklære sig, Aarsag til Afviisningen paa Høste tinget. som bliver oven anførte Grunde. men da beskikkelsen er dateret øvre Leqve den 30te April sidstleeden, og paategnet af Procurator Preus, som Consipist, saa tilspørges den gandske tingsøgende Almue, om det er dem bekiendt at Procurator Preus har været her udj Hardanger dette Aar. Almuen Eenstem/m/ende svarede, det Procurator Preus aldeeles ikke har været her udj Hardanger dette Aar. ligesom og Magnus Leqve, selv for Rætten tilstod det baade Protest og beskikkelsen ere alle Reenskrevne i Bergen. Rætten tilspurte Ham, Hvem der {skreven} havde i Bergen Reenskreven disse breve. Magnus Leqve svarede, den sam/m/e som har paategnet beskikkelsen. den/n/e hans Declaration befindes at være urigtig, thi Jngen af Hændernes skrift har lignelse til Procurator Preuses Haand.

Bøjgde Procurator Niels Traa, som bevilget Talsmand for Siur Schaar, efter Høy Øvrigheds Resolution af dags dato, gav tilkiende det bemeldte Siur Haaversøn Schaar med Mundtlig Varsel til dette ting, dag og stæd, har ladet stævne og Jndkalde Magnus Iversøn Leqve, Dom at modtage til at betale Ham skyldig værende 10 rd:r 36 s: efter Foreening og Contract af 21de Augustj 1766, samt ved Dom at vorde tilfunden at betale Ham Processens Omkostning skadesløs. vil fornem/m/e om den Jndstævnte

Magnus Leqve møder. lagde ellers i Rætte til Actens Følge, Hans Constitution og den paaberobte Contract, der alt lyder som følger.

Magnus Leqve mødte og tilstod lovlig Varsel, og at være kaldet af Siur Schaar for 10 rd: 36 s:, i det øvrige tilstod at have indgaaet med Siur Schaar Contracten. ellers, da hans Protest fra Retten blev bortviist, maatte hand begiære Sagen udsadt til Næste ting.

Afskeediget,

den forlangende Udsettelse til Næste ting billiges.

Torchel Pauelsøn Nedre Leqve gav tilkiende, det hand med Muntlig stevning til dette ting haver ladet varsle og Jndkalde Siur Pauelsøn Spaanem, Dom at modtage for skyldig værende 5 rd:r 2 mrk:, samt de derved ibragte Processes Omkostningers Erstatning skadesløs. vil fornem/m/e om den Jndstævnte møder.

den Jndstævnte Siur Pauelsøn Spaanem mødte og tilstod lovlig varsel, men sagde sig ej at vide, det hand var Citanten Noget skyldig, men naar sam/m/e kand beviises ham over, er hand fornøjet.

Citanten sagde, det hand havde vidner her ved tinget, men ej ere stævnte, kand ellers fremstille vidnerne her for Rætten, om den Jndstævnte Siur Spaanem uden videre stævnemaal vil anhøre dem.

den Jndstævnte Siur Spaanem var dermed fornøjed, og vilde afvarte hvad vidnerne kunde forklare.

de af Citanten paaberaabte vidner ere Ole Westrem og Baaer Sygnestvedt, der begge mødte for Rætten, da Eedens Forklaring blev dem forelæst, med Formaning om Sandhed.

1ste Vidne, Ole Tostensøn, boende paa Gaarden Westrem, efter aflagde Eed vidnede. Citanten tilspurte vidnet. 1mo: om vidnet ej har seet det den Jndstævnte Siur Spaanem paa sidst holdte Høste ting, tog af Een Pung Penger som Citanten havde i forvaring, 5 rd:r, og laante Een Anden som var trede Mand. Resp: Jo, vidnet saag det, og hørde tillige Siur Spaanem sige, ieg er saa vel Een Søn af min Moder som du. den Jndstævnte tilspurte vidnet, om det var af Citantens Penge hand tog, eller om Pengene tilhørte hans Moder. Resp: vidnet hørde sige af begge Parter, at Pengene tilhørte deres Moder. men Citanten havde dem i Forvaring. som Ingen havde mere at tilspørge vidnet, blev det demiteret.

2det Vidne, Baaer Davidsøn, boende paa Gaarden Sygnestvedt, efter aflagde Eed vidnede til Parter[ne]s Qvæstioner i Et og alt Conform med forrige vidne. Citanten tilspurte vidnet, om det ej kand Erindre sig at Citanten bad vidnet selv bringe de øvrige af sin Moders Penge hen til Een Anden Mand som skulde tage dem i Forvaring. Resp: Ja, vidnet bringte de øvrige Penge hen til Een Anden Mand som tog dem i Forvaring. 2do: om ej blev aftalt at de 5 rd:r som den Jndstævnte tog, skulde og leveres til sam/m/e Mand. Resp: Jo, Siur Spaanem belovede selv at bringe Pengene derhen. som Jngen havde mere at tilspørge vidnet, blev det demiteret.

den Jndstævnte begiærede Sag[en] udsadt til Næste ting, for Nøjere Afbeviisning.

Afskeediget

den af Siur Spaanem forlangede udsettelse til Næste ting billiges.

Ole Tostensøn Westrem lagde i Rætte Een Revers paa lovlig stempled Papiir, af dags dato, udstæd af Magnus Iversøn øvre Leqve, og lydende paa 18 rd:r, hvilket er grundende paa Een Sag anlagt af forbem:te Magnus Leqve og Siur Schaar, som i dag herinden Retten er bleven wentileret, og til Næste ting udsadt. men i anledning af udstæde Revers blev af begge Parter declareret forligt og Sag[en] aldeeles ophævet.

Niels Thronsøn Rønnestrand for Sr: Petter Lexau i Bergen, gav tilkiende at have med Muntlig stævning til dette ting ladet varsle og Jndkalde Iver Magnusøn Børse for skyldig værende Gield 36 rd:r 5 mrk: 7 s:, som hd: for bekomne Vahrer er bleven Citanten Petter Lexau

skyldig, derfore Dom at modtage til gieldens afbetalning, samt Processens Omkostningers Erstatning. vil fornem/m/e om den Jndstævnte møder.
den Jndstævnte Iver Magnusøn Børse blev trende gange paaraabt, men Jngen vilde svare.
Kaldsmændene Wiglich Arnesøn Hylde og Andfind Andfindsøn Wichnes afhiemlede stævningen lovlig for Jndstævnte Iver Børse at være forkyndt udj Eget Paahør.
Citanten Erindrede om Lovdag.

Afskeediget,

den lovlig Jndstævnte Iver Magnusøn Børse forelegges at møde til Næste ting.

Aslach Endresøn Scheje gav tilkiende, det hand med Muntlig stævning til dette ting haver ladet varsle og Jndkalde Lars Larsøn Wambem for uanstændig og utilbørlig tale, samt Nærgaaende ord, derom Vidner at anhøre,

1767: 3b

1767

Dom at modtage efter Sagens forefindende beskaffenhed, samt Processens Omkostningers Erstatning. til vidner i Sag[en] er under Lovens Faldsmaal indkaldet Wiglich Hylde og Andfind Wichnes. vil fornem/m/e om de Jndstævnte møder.
Den Jndstævnte Lars Larsøn Wambem blev trende gange paaraabt, men Jngen vilde svare.
Vidnerne mødte begge.
Kalds Mændene Torbiørn Pauelsøn Lindebræche mødte, men det andet stævne vidne Anders Olsøn Hylde mødte ikke, hvorfore Citanten fandt sig beføjet at begiære Sag[en] udsadt til i Morgen, da hand sikkert tænker at hand kom/m/er, sam/m/e udsættelse blev Citanten {herved} billiget.

Anders Opheim udstæde skiøde af 22de May 1767 til Tollef Andersøn paa ½ Løb Smør udj Gaarden Ophem, blev læst.
dito udstæde skiøde af 22de May 1767 til Torchel Andersøn paa 3 Spand 4 ½ Mrk: S: udj Gaarden Ophem, blev læst.
Michel Haaem gields brev af 16de May 1764, jndført i Pandte bogen paa folio 7, blev efter paategned Qvittering af 20 May 1767 udslet.
dito udstæde gields brev af 22de May 1767 til Ole Johansøn Qvale paa 245 rd:r laan, mod underpandt 1 Løb 1 Pd: 23 ¾ Mrk: Smør udj Gaarden Haaem.

dend 23de May er med dette ting Continueret, da følgende er passeret.

Niels Tronsøn Røn/n/estrand paa Egne og Sogne Præsten Hr: Schnabel, med flere Com/m/iterede for Sognets Fattig Cassa, samtlige deres vegne, gav tilkiende at have med Muntlig stævning til dette ting ladet varsle og jndkalde Lars Larsøn Wambem for skyldig værende 33 rd:r, som ham af Sognets Fattig Cassa er bleven udlaant, derfore Dom at modtage til sam/m/es Afbetalning, samt Processens Omkostningers Erstatning. vil fornem/m/e om den Jndstævnte møder.
Den Jndstævnte Lars Larsøn Wambem mødte og tilstod lovlig stævning, tilstod og Søgemaalets Rigtighed i alle Maader, alleneste begiærede Sag[en] udsadt til Næste ting, da hand i Mindelighed vil søge at afbetale og Clarere, saasom hand for Nærværende tiid ej er i stand dertil.
Citanten havde Jntet derimod at Erindre.

Afskeediget,

den forlangede Udsettelse til Næste ting billiges.

Ole Tostensøn Westrem gav tilkiende at have med Muntlig stævning til dette ting ladet varsle og Jndkalde Thore Christopher[søn] Aasem til Regenskab og afbetalning for de{n} af \ham hos/ Citanten oppebaarne Vahrer, der i alt beløber sig til 60 rd:r 1 mrk: 12 s:, hvorpaa Citanten igien hos den Jndstævnte har Erholdet Vahrer for den Sum/m/a 39 rd:r, Rester altsaa 21 rd:r 1 mrk: 12 s:, som Citanten hos den Jndstævnte kom/m/er tilgode, for sam/m/e 21 rd:r 1 mrk: 12 s: den Jndstævnte Thore Aasem at modtage Dom til betalning, samt Processens Omkostningers Erstatning. vil fornem/m/e om den Jndstævnte møder.

den Jndstævnte Thore Aasem blev trende gange paaraabt, men Jngen vilde svare.

Kalds Mændene Wiglich Arnesøn Hylde og Andfind Andfindsøn Wichnes afhiemlede stævningen lovlig for den Jndstævnte Thore Aasem at være forkyndt udj Eget Paahør.

Citanten Erindrede om Lovdag.

Afskeediget,

den lovlig Jndstævnte Thore Christophersøn Aasem forelegges at møde til Næste ting.

Aslach Scheie var begiærende den Sag af Ham anlagt contra Lars Wambem, som i Gaars dag af Mangel paa det Eene stævne vidnes møde, til i dag blev udsadt, nu maatte foretages.

Lars Larsøn Wambem blev paaraabt, men Jngen vilde svare.

Citanten fremstillede Kaldsmændene Torbiørn Pauelsøn Lindebræche og Anders Olsøn Hylde, der begge afhiemlede stævningens lovlige Forkyndelse for Jndstævnte Lars Larsøn Wambem udj hans Eget Paahør paa Grd: Scheie, da dend Jndstævnte efter tilspørgelse sagde at vilde modtage stævnemaalet der, uden at Vidnerne skulde umage sig hiem til hans boepæl.

Citanten paastod de 2de Vidner Wiglich Hylde og Andfind Wichnes Eedelig afhørte,

Vidnerne mødte

1767: 4

1767

begge, og forklarede ej at være varslet, men vilde giærne forklare sin Sandhed. thi blev Eedens Forklaring dem forelæst, med Formaning om Sandhed, sagde {og} \ellers/ at have hørt Eeden saa ofte læse at {hand} \de/ veed hvad den betyder, er desuden og {Een} Lov Rettes Mænd; {thi} bleve \saa de/ {hand} allene formaned om Sandhed.

1ste Vidne, Wiglich Arnesøn, boende paa Gaarden Hylde, efter aflagde Eed vidnede, at {nu} forleeden tirsdag 14 dage var begge Parter og Vidner paa Giestgiver stædet Kiølen, og da hørde Vidnet den Jndstævnte Lars Wambem sige at Citanten havde taget Et Pikke Græv fra Ham, og taget skaftet fra, og igien sadt Et nyt Skaft paa, {samt at Citantens} \Hvilket Lars Wambems Egene/ børn havde \til(...?) havt/ {Pikke grævet} i Fiæren og gravede med det. Vidnet forklarede og, det Lars Wambem var meget drukken og beskiencket, og Citanten noget lidet, og skiød Citanten Vidnet til Provs paa de ord Lars Wambem talede. Citanten tilspurte Vidnet om ej Lars Wambem sagde at Citanten havde stiaalet Pikke Grævet. Resp: som forhen er forklaret. 2do: hvad tiid dette passerede. Resp: anden Paaske dag. Citanten havde ej Noget at tilspørge Vidnet, derfore blev demiteret.

2det Vidne, Andfind Andfindsøn, boende paa Gaarden Wichnes, efter aflagde Eed vidnede i Et og alt Conform med forrige Vidne, og svarede til Qvæstioner som forrige Vidne. Vidnet blev demiteret.

Citanten sagde Endnu at have 2de Vidner, som ere beskikkelses Vidner, sc: Torbiørn Lindebræche og Anders Hylde, begiærede sam/m/e afhørte.

Vidnerne sagde ej at være stævnt til vidnesbyrds afleg i den/n/e Sag, men dog vilde de forklare sin sandhed, sagde det at være ufornødent Eedens Forklaring at læse for dem, saasom de begge er gamle Laug Rettes Mænd; thi blev de allene formaned om Sandhed.

3de Vidne, Torbiørn Pauelsøn Lindebræche, efter aflagde Eed vidnede, at omtrent 14 dage siden gik vidnet efter Citantens Forlangende tillige med Citanten til Lars Wambem, da

Citanten tilspurte den Jndstævnte om hand vilde vedblive sine ord, Citanten anrørende, hvortil Jndstævnte Lars Wambem svarede, det hand var Noget drukken den tid de omspurte ord skal være talt, men ellers vedblev hvad hand havde sagt, ordene som skulde være talt blev den tid ej Nævnt. Videre forklarede vidnet, det Citanten sam/m/e tid sagde til Lars Wambem, du siger ieg haver taget et Pikke græv fra dig, hvor til Lars Wambem svarede, ieg har mist det, og ieg mener du har taget det. og forklarede Vidnet, det Lars Wambem stævnede Contra for at afbeviise sine ord. saa og at Citanten tilspurte vidnet om hand skulde stævne, hvortil Lars Wambem svarede, det er mig ligemeget, men da første vogner din Uløkke. som Jngen havde mere at tilspørge Vidnet, blev det demiteret.

4de Vidne, Anders Olsøn Hylde, efter aflagde Eed vidnede i Et og alt Conform med Næst forrige Vidne. og som Jngen havde mere at tilspørge Vidnet, blev det demiteret.

Citanten paastod Dom.

Afskeediget

den lovlig Jndstævnte Lars Larsøn Wambem forelegges at møde til Næste ting.

Torbiørn Pauelsøn Lindebræche gields brev af 31 May 1766, Jndført i Pandte bogen paa folio 68 og 69, blev efter paategned Qvitering af 23 May 1767 udslet.

dito udstæde gields brev af 18de May 1765, Jndført i Pandte bogen paa folio 48, blev efter paategned Qvitering af 23de May 1767 udslet.

Magnus Nedre Leqvey skriftl: opsigelse fra sin hidindtil brugte Gaard Nedre Legrey, af 14 Martj 1767, til Sogne Præsten Hr: Schnabel, som Benificiarius, tillige med deres derudj indbefattede Contract. blev læst.

Johannes Haldanger udstæde skiøde af 29de Septbr: 1766 til Hans Hansøn Utne paa 18 ½ Mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 4 Mrk:r smør, udj Grd: Eide. læst.

Torbiørn Pauelsøn Lindebræche udstæde skiøde af 11te April 1767 til Torchel Lindebræche paa 1 ½ Spand smør, 1 ½ gd:skd udj Gaarden Lindebræche. læst.

dito udstæde skiøde af af!! 11te April 1767 til Elling Torfindsøn Haugse paa 1 ½ Spand smør, 1 ½ gd:skd udj Gaarden Lindebræche, læst.

Endre Scheje med flere interresserede udstæde skiøde af 14de April 1767 til Jon Scheje paa ½ [deelen] udj Scheje Saug med grund og Jnventario. læst.

Torchel Lindebræche og Elling Lindebræche, deres udstæde gields brev af 18de May 1767 paa 580 rd:r laan af Ole Tostensøn Westrem,

for hvilke Ham pandtsettes 3 Spand smør, 3 Gd:skd udj Grd: Lindebræche.

Jon Scheie udstæde gields brev af 14de April 1767 til Ole Tostensøn Westrem paa 120 rd:r laan, mod underpandt ½ [deel] udj Scheie Sav med underliggende Grund og alt Jnventario. læst.

Anders Ophem og Aamund Osse skriftl: Contract af 1ste May 1766 til deres Moder Christi Ophem, hvad hun udj Aarlig Vilkaar skal nyde.

Fogden Hr: Cam/m/er Raad Juel efter Forrige tiltale contra Iver Olsøn Dahle og Guri Larsdatter Tageskilden, æskede Sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovlig for vedkom/m/ende at have ladet forkynde Rettens foreleggelse. vil fornem/m/e om de møder.

Paa den forelagde Iver Dahles vegne, som og for Pigen Guri Larsdatter Tageskilden, mødte Niels Trondsøn Røn/n/estrand, og var begiærende Sag[en] udsadt til Næste ting for at ansøge hans Mayest:s Naade om Straffens Formildelse.

Afskeediget,

den forlangede Udsettelse til Næste ting billiges.

Salomon øvre Torblaae gields brev af 22de May 1762, Jndført i Pandte bogen paa folio 587, blev efter paategned Qvitering af 13 May 1767 udslet.

Arve skifte brevet, sluttet paa Sorenskriver Gaarden Hestham/m/er den 4de May 1767 efter afgangne Lisbet Siursdatter Spaanem, blev læst, og er stervboen tilhørende Jordegods udj Gaarden Spaanem 1 Løb 2 Pd: 6 Mrk:r Smør, andsadt for 210 rd:r, som saaledes er udlagt, Skiftes Omkostningen udlagt 4 7/20 Mrk: Smør for 7 rd:r 1 mrk: 8 s:, Siur Olsøn Spaanem i Arv udlagt 12 33/50 Mrk: Smør, ½ tønde Saldt for 81 rd:r 9 3/5 s:, datterSøn/n/en Magnus Olsøn og Ole Olsøn, hver udlagt i Arv 12 33/200 Mrk: Smør for 20 rd:r 1 mrk: 10 2/5 [s:], den sal: Kones Anden datter Guro Olsdatter i Arv udlagt 6 33/100 Mrk: smør, ½ Huud for 40 rd:r 3 mrk: 4 4/5 s:, datterdatteren Catharina Andvedatter i Arv udlagt 24 33/100 Mrk: smør for 40 rd:r 3 mrk: 4/5 s:

Cancellie Raad Fleischer med flere interresserede udstæde skiøde af 22de May 1767 til Siur Olsøn Spaanem paa 1 Løb Smør, ½ tønde Saldt og ½ Huud udj Gaarden Spaanem, blev læst.

Joseph Lille Graven skriftlige Penge Mangel af 21de May 1767 paa sin Myndtling Torkel Nielsøn vegne, til 1 Pd: 1 1/5 Mrk: snør udj Grd: Nedre Leqve.

Salomon øvre Torblaae gields brev af 23 May 1767 til Hr: Schnabel og flere Commiterede for Sognets Fattig Skoele Cassa paa 40 rd:r laan, mod underpandt 2 Spand smør udj Gaarden øvre Torblaae, blev læst.

Fogden Hr: Cam/m/er Raad Juel, til bilag ved Regenskaber, lod inden Retten oplæse og examinere de Kongelige Skatters Restance, hvis Sum/m/a er (ope rum), og som Jngen havde Noget der imod at Erindre, var Hr: Fogden Rettens Attestation begiærende, som blev billiget.

Efter 3de gange udraabelse var ej Nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget ophævet.

Dend 25de May, blev paa **tingstædet Utne holden et almindeligt Sommer, Skatte og Sage ting for Røldahl og Kingserviig Skibreeders Almue**, overværende inden Retten stiftbefalnings Manden Høy ædle og Welbaarne Hr: Jørgen Scheel, samt Fogden Hr: Cam/m/er Raad Juel, og Lensmanden Jon Haugse, da Retten tillige blev beklæd med Efterskrevne og udj den gl: Protocoll folio 141 specificerede Laug Rett, sc: Erich Lofthuus, {Iver Johansøn Lofthuus, for ham sad}, Iver Eidnes, for ham sad Christopher Langesetter, Ole Hovland, Ole Mæhland, Wiglich Reizetter, for ham sad Michel Lothe, Johan/n/es Winterthuun, for ham sad Jon Haugse, Aasmund Løn/n/ing, og Endre Qvalviigen.

da allerunderdanigst og underdanigst blev publicered de Kongel: Forordninger, Rescripter og Ordres som paa folio 1 ved Jondahls ting findes specificered.

Lars Jonsøn Mochestad udstæde Gields brev af 25de May 1766 til Jon Haldorsøn Mochestad paa 99 rd:r laan, mod underpandt 3 Spand Smør udj Grd: Mochestad, læst.

mødte den Laug Rettes Mand Wiglich Reizetter og selv betiente Retten.

1767: 5

Ao: 1767 har ieg, Stiftamtmand Scheel, paa mit Embeds vegne været tilstæde paa Tingene her i Hardangers Fogderie, hvor ieg ey alleene med største fornøyelse har erfaret den imellem

Øvrigheden, Hr: Kammer Raad og Foget Juel, og Hr: Cancelie Raad og SorenSkriver Fleischer, og dette Fogderies Almue værede Eenighed og Kierlighed, men endog kand have Aarsag at tillægge begge de forbemeldte Hr: Embeds Mænd ald den berømmelse som muelig være kand, saavel i henseende til Accuratesse og Nidkierhed udi deres Embeder, som og i henseende til deres med Almuen brugende Omgangs Maade: liigeleedes finder ieg grund til, og er følgelig beføyet, at tillægge Almuen selv den Lov, at den med god føye kand kaldes hands Kongl: Majst: troe ædelsindede og brave Undersaattere, som veed hvad de ere høyst bemelte hands Majst: og den af ham dem allernaadigst foresadte Øvrighed pligtig og skyldig, samt udøve de dem paaliggende pligter med lyst og fornøyelse.
Utne Tingstue d: 25de May 1767. J: Scheel

General Krigs Com/m/issaire Geelmuyden udstæde skiøde af 19de Nobr: 1766 \til Knud/ {til} Aamundsøn Mochestad paa bøxel Rettigheden med 3de aars tage og Flytning af ¾ Løb Smør og 1 ½ Løb Saldt udj Gaarden Mochestad, blev læst. og var ved dette skiøde at observe[re] at Kiøberens Faders Navn Aamund findes toe stæds udraderet og forandret.

Jacob Nielsøn Frøstviig udstæde gields brev af 3de Nobr: 1750, Jndført i Pandte bogen paa folio 332, blev efter paategned Qvitering af 30te April 1767 udslet.

Peder Eilefsøn Diøn/n/e gields brev af 28de April 1767 til Aslach Wangen paa 200 rd:r laan, mod Underpandt ½ Løb Smør, 1 Huud udj Gaard: Diønne.

Lars Mehuus fra Røldahl efter forrige tiltale contra Mons Olsøn Grøve, æskede Sag[en] i Rette og gav tilkiende, lovlig at have ladet ham forkynde Rettens givne Lavdag til dette ting, vil fornem/m/e om hand møder.

dend Jndstævnte og forelagde Mons Grøve blev 3de gange paaraabt, men Jngen vilde svare.

Kaldsmændene Niels Heljesøn Hamre og Orm Halversøn Øvland!! afhiemlede det Rettens Forelæggelse er bleven dend Jndstævnte forkyndt udj Eget Paahør, men forklarede derhos at det er ikkun 8te dage siden Foreleggelsen blev forkyndt, dog havde den Jndstævnte Mons Grøve svaret at hand vilde holde varselen for lovlig.

Citanten paastod dom.

Afskeediget.

da {Varsel} Forelæggelsen ej er bleven den Jndstævnte og paagieldende Mons Grøve lovlig forkyndt, men allene med 8te dages varsel, saa bliver sag[en] herved forfløt til anstundende Høste ting, Hvilken tiid den Jndstævnte Mons Olsøn forelegges at møde. og {sam/m} haver Citanten den/n/e af Dom/m/eren til Næste ting givne Lovdag lovlig at lade den paagieldende blive forkyndt.

Fogden Hr: Cam/m/er Raad Juel lod for Røldahls og Kingserviigs skibreeders Almue fremsette de Qvæstioner som foran findes anført ved Jondahls ting, betræffende de smaae Qværner. hvortil dend gandske Almuen ved dette tinglav Eenstem/mende svarede, ligesom Almuen ved de forrige tingers Holdelse her udj Hardanger svaret har. Fogden \i/ Rette lagde 1 liste over hvor mange Qværner der findes udj Røldahl Kirke Sogn, ligesaa Een liste over hvor mange Qværner her findes udj Kingserviigs Præstegield, begge ere saa lydende.

Fogden var her om tingsvidne begiærende, sam/m/e blev billiget.

Jon Larsøn Digrenes udstæde gields brev af 28de Octbr: 1757, indført i Pandte bogen paa folio 515, blev efter paategned Qvitering af 25 Octbr: 1766 udslet.

Knud Olsøn indre Jaastad udstæde gieldsbrev af 25de May 1767 til Mathias Næss og flere interresserede paa 99 rd:r 5 mrk: laan, mod underpandt 2 Pd: 18 Mrk:r Smør udj Gaarden indre Jaastad. blev læst.

Aamund Knudsøn Instenes gields brev af 1ste Junj 1758, Jndført i Pandte bogen paa folio 479, blev efter paategned Qvitering af 25 May 1767 udslet.

dito udstæd gields brev af 25 May 1767 til Mathias Næss med flere interresserede paa 99 rd:r laan, mod underpandt 1 ½ Løb Smør udj Grd: Instenes.

Adskild Sexe gav tilkiende, det hand i Continuation af Sag[en] efter sit Hoved stævnemaal, til dette ting med Muntlig varsel atter har indkaldet Aad Halsteensøn Tvedt, betræffende hands Fordring, som er 383 rd:r, hvoraf dend Jndstævntes broder har bekom/m/et de 3 rd:r, saa at heele Fordring[en] ikkun bliver 380 rd:r, som er efter Pandte brev af 2den April 1762 den Sum/m/a 221 rd:r, de øvrige {169} 159 rd:r blev Ham tiltælt for Gaarden Tvedt om Høsten 1765, Michaeli Tiider, tilsam/m/en Capital 380 rd:r, med Renter fra begge datis indtil betalning skeer, for første laan fremlegges det paaberaabte Pandte brev, og for de paa Gaarden Tvedt udlagde 159 rd:r derom Vidner at anhøre, saavel for Capital som alle Efterstaaende Rendter {sked} med Processes Omkostning skadesløs. uberegnet af Citanten udlagt 2 rd:r paa Pandte brevets bekostning, der ligeledes er paastævnt.

{End er i Sag[en] indkaldet den Jndstævntes Fader Halsteen Tvedt med broder Torjer Halsteensøn, om de Noget efter dend Jnstævntes Paastand af Capital med Rendter bør svare}.

til Vidner i Sag[en] om de sidste udlagde Penger paa Grd: Tvedt, er indkaldet under Lovens Faldsmaal Aamund Digrenes og Faderen Halsten Tvedt {og}, samt broderen Torjer Tvedt. vil fornem/m/e om de Jndstævnte møder. det fremlagde Pandte brev af 2den April 1762 er saa lydende.

den Jndstævnte Aad Halsteensøn Tvedt mødte og tilstod den/n/e varsel at være ham forkyndt, ligeledes at Pengene var ham opsagt for!! (før) Sag[en] blev anlagt.

Vidnerne Aamund Digrenes mødte, ligeledes Torjer Tvedt, som tilstod, det hans Fader var stævnt, men formedelst Svaghed ej kunde møde.

Citanten paastod de mødende vidner afhørte. Eedens Forklaring blev vidnerne forelæst, med Formaning om Sandhed.

1ste Vidne, Aamund Larsøn, boende paa Grd: Digrenes, efter aflagde Eed vidnede, at efter Michels dags tiider Aar 1765, udlagde Aschild Sexe for Aad Tvedt de Et Hundrede Rd:r, som vidnet paa sin Faders vegne modtog, da Aad Tvedt var Nærværende for at see den/n/e hans Faders gield blev betalt paa Grd: Tvedt, som hand skulde have til forsikring for Pengene, men {naar} vidnet var ej Nærværende naar de øvrige Penge af Aschild Sexe er udlagt. Parterne havde ej Noget at tilspørge dette vidne.

2det Vidne, Torjer Halsteensøn, boende paa Grd: Tvedt, efter aflagde Eed vidnede, at efter Michels dag 1765, ja strax efter tinget, som var sidst i October, udlagde Aschild Sexe otte gange 20 rd:r, som er 160 rd:r, hvilke Penge dend Jndstevnte Aad Tvedt modtog, men vidnet formeente at det Eene 100 rd:r skulde være ham laante.

Aad Tvedt tilstaaer at de 3 gange 20 rd:r som vidnet Aamund Digrenes ej er vidende om, dem Rigtig at have anam/m/et, men formeente det hands broder Torjer skulde svare til det Eene 100 rd:r.

Citanten paastod Dom.

Aad Tvedt sagde at kunde bevise, at have 3de gange tilbuden Citanten 280 rd:r, med Rendter af sam/m/e.

Citanten svarede, det hand tilstaaer de andbudne Penge, men da det ej

var fulde Capital 380 rd:r med sine Rendter, vilde hand ej modtage, uden hand fik alt, og derom paastod dom.

Afskeediget,

da Parterne efter Rettens tilspørgelse ej videre havde at forestille, blev Sag[en] til doms optagen indtil i Morgen, da Parterne har at møde, dom at anhøre.

dend 26de May er ved Kingserviigs ting følgende passeret.

Udj Sag[en] Jndstævnt af Askild Sexe contra Aad Halsteensøn Tvedt, er saaledes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt!

Citanten beviiser sit søgemaal saaledes: først med Pandte brev af 2den April 1762 for Capital 221 rd:r. for det Andet forklarer Vidnet Aamund Digrenes, det Citanten efter Michelsdags tiider 1765 udlaante til Aad Tvedt 100 rd:r at betale sin Faders Gield med, dem vidnet modtog. og Vidnet Torjer Halsteensøn, der er broder til Jndstævnte Aad Tvedt, har forklaret at dette laan skeede 1765, strax efter høste tinget (: høste Tingets sidste dag, efter ting Protocollens oplysning, var den 26de Octbr: :) og at Citanten den gang udlagde 160 rd:r, som af Aad Tvedt blev modtaget. ja Aad Tvedt selv tilstaar at have den omvundene tiid modtaget de trende gange 20 rd:r, er 60 rd:r. som Vidnet Aamund Digrenes ej kunde giøre Forklaring om. Saa at indstævnte Aad Tvedt selv har modtaged og anam/m/ed \de/ af Citanten i Aaret 1765 udlaante 160 rd:r. da nu Mand bør Mand og Hand bør \Haand/ svare, Saa kiendes for Rett, det Jndstævnte Aad Halstensøn Tvedt bør indfrie sit udgivne Pandte brev af 2den April 1765, og betale til Citanten Askiel Sexe Capitalen med 221 rd:r, samt Rendter heraf efter Pandte breves Jndhold fra 2den April 1762 og indtil betalningen skeer. 2den Post, de 160 rd:r som Aad Tvet efter høste tinget 1765 af Citanten har modtaget og bekom/m/ed, bør hand til Citanten betale med Renter af sam/m/e Capital 160 rd:r fra 1ste Novebr: 1765 og indtil betalningen skeer, beregned \med/ 5 P:Cto efter Loven. hvor imod {hand} ham gives Regres til hans broder Torjer Halsteensøn, som hand best veed og lovlig skee kand. 3de Post, de af Citanten for Pandtebreves bekostningen udlagde2 rd:r. da som sam/m/e ej af Aad Tvet er vorden modsagt, bør hand disse 2 rd:r til Citanten betale, og udj Processens Omkostning 4 rd:r. alt af Aad Tvet at efterkom/m/e inden 15 dage efter Dom/m/ens lovlige Forkyndelse, under Nam og execution, samt videre lovlig Adfær.

Siur Aamundsøn Ringøen som Laugværge for Enken Britte Ulgenes, og flere Jnterresserede, deres udstæde skiøde af 13de April 1767 til Peder Jonsøn Ulgenes paa 1 Pund 6 Mrk:r Smør, ¾ gd:skd udj Grd: Lindviig. blev læst.

Niels Halversøn Buuer udstæde skiøde af 25de May 1767 til Christen Danielsøn paa 4 ½ Mrk: Smør udj Gaarden Buuer, blev læst.

Christi Jonsdatter Rogde med Laugværge Michel Lothe, udstæde skiøde af 9de Martj 1767 til Hans Pedersøn Rogde paa 1 Pd: 7 ½ Mrk: Smør, 1/6 huud udj Grd: Rogde, læst.

Jon Pedersøn \Rogde/ Transport skiøde af 9de Martj 1767 til Hans Pedersøn paa Aasæde Retten til 1 Pd: 7 ½ Mrk: Smør, 1/6 huud udj Gaarden Rogde. læst.

Torbiørn Halgrimsøn Mæhland udstæde gields brev af 22de April 1767 til Ole Aamundsøn øvre Følkedahlen paa 150 rd:r laan, mod Underpandt 2 Spand 15 Mrk: smør udj Gaard: Mæhland. læst.

Wiching Thoresøn Wasthuun med flere Jnterresserede udstæde skiøde af 26 May 1767 til Hans Ellingsøn paa 1 Løb Smør udj Grd: Wasthuun.

Arveskifte brevet af 6 Decebr: 1766, sluttet efter Niels Jacobsøn, blev læst, og var stervboen eiende jordegoeds i gaarden Ystenes 14 mrk: smør med bøxel og herlighed, vurderet for 16 rd: 2 mrk:, og i arv udlodnet imellem arvingerne, saasom Moderen Ingebor Nielsdatter arvet 5

3/5 mrk: smør for 6 rd: 3 mrk: 3 1/5 s:, broderen Iwer Jacobsøn ligesaa 5 3/5 mrk: for 6 rd: 3 mrk: 3 1/5 s:, og søsteren Britte 2 4/5 mrk: for 3 rd: 1 mrk: 9 3/5 s:

Ørjans Jonsøn Diønne udgivene skiøde af 25de May 1767 til Jon Ørjansøn paa 1 pd: 6 mrk: smør, 1 huud, ½ Løb salt i gaarden Diønne, blev læst.

De 2de Odels Mageskifte breve af 25de Maj 1767, hvor ved Jon Ørjansøn fra sig Mageskifter gaarden Wichenes, skylder 1 pd: smør, 2 faarskind, til Asbiørn Ørjansøn, som igien fra sig til Jon Mageskifter 1 pd: 12 mrk: smør i gaarden Diønne, blev læst.

1767: 6b

1767

Ole Wichlichsøn Reisetters udgivene pante brev af 10 Junj 1755, indført i pante bogen paa fl: 423, blev efter paategnede qvitering af 24 Maj 1767 udslet.

Jon Hansøn Store Røtte udgivne Pante brev af 29de Octbr: 1763, indført i Pante bogen paa folio 30, blev efter paategned Qvitering af 23 May 1767 udslet.

Jon Øriansøn Diøn/n/e gields brev af 25de May 1767 til Siur Pedersøn Yttre Buue paa 50 rd:r laan, mod Underpandt 1 Pd: 12 Mrk: Smør med bøxel, og overbøxel til ½ Løb Saldt, udj Gaarden Diøn/n/e, læst.

Arve skifte brevet sluttet den 2den Octbr: 1766 efter afgangne Helje Heljesøn Qvalviigen, blev læst, og er stervboen ejende Jordegods udj Arvetompten Qvalviigen 3 Spand smør med bøxel, andsadt for 108 rd:r, som saaled[es] er udlagt, Creditor Arne Jonsøn Widnes for Gield udlagt 1 Pd: 20 Mrk: smør [for] 88 rd:r, Enken Sigri Sølfestdatter i Arv udlagt 5 Mrk: smør for 10 rd:r, Søn/n/erne Christopher, Sølfest og Endre Heljesøn/n/er, hver i Arv udlagt 1 1/9 Mrk: smør for 2 rd:r 1 mrk: 5 1/3 s:, døttrene Anna, Synneve og Christi Heljesdøttre, hver i Arv udlagt 5/9 Mrk:r smør for 1 rd: 10 2/3 s:

Endre Urem med flere Jnterresserede udstæde skiøde af 25de May 1767 til Engel Engelsøn paa 1 Pd: 12 Mrk: smør udj Grd: Ystenes, blev læst.

Lars indre Bleje med flere Jnterresserede udstæde skiøde af 26de May 1767 til Asbiørn Erichsøn paa 1 Pd: 8 ¼ Mrk: smør, 3/8 Løb Saldt, samt overbøxel til 9 Mrk:r Kirke Gods, udj Gaarden Store Naae, blev læst,

Siur Nielsøn Qwandahl gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Hans Hansøn Utne, vidner at anhøre betræffende 50 rd: laan, som den indstevnte bekom gamle Korsmisse vaaren 1765, med love, dem om høsten at betale, eller pante Obligation der for at udstæde, og da den indstevnte ei har været at formaae til enten af deelene, er hand kaldet Dom at anhøre til Capitalens betalning med Renters svarelse og Processens erstatning. til vidner under Lovens faldsmaal er indkaldet David Larsøn Qwandahl og Throne Marie Blomberg. vil fornem/m/e om de indkaldede møder. sagde ellers at have fleere vidner om fornødiges, der nu ej er indkaldet.

de indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen møtte, uden vidnet David Qwandahl.

Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være Hans Utne lovlig forkyndt i Eget paahør. ligesaa for vidnet Throne Marie i eget paahør under Lovens faldsmaal.

Citanten paastoed det mødende vidne forhørt, og Lavdag for de nu ei mødende.

vidnet David Larsøn Qwandahl fremstoed for Retten og sagde, det hand som Een gam/m/el Laugrettesmand ofte har hørt Edens forklaring læsse, saa hand ved hvad Eden betyder. derefter aflagde Eed i følge Lov, og vidnede, det Citanten er hands brodersøn. haver seet det Citanten Korsmisse tiider vaaren for 2 aar siden, (: skal være 1765 :) laante Hans Hansen Utne 50 rd:, som hand, Hans Utne, talte til sig og forvarede dem. Citanten havde ei noged at tilspørge vidnet, naar det ei maae vidne paa de ord vidnet den omvundene tiid hørte, refererede sig til sit forhen indførte.

Afskeediget,
indstevnte Hans Hansøn Utne forelæges at møde til dette aars høsteting. til sam/m/e ting forelæges, under Lovens faldsmaals straf, vidnet Throne Marie Blomberg at møde.

Jacob Witmeier gav tilkiende, det hand med skriftlig stevning af 28de Apriil sidstl: har indkaldet Hans Hansen Utne som Værge og Formynder for Citantens datter Anna Catharina Witmeiers Møderne arv, Resterende tvende Aars Renter forfalden 4de Decembr: 1766 med 15 rd: 2 mrk: 4 s:, derom Dom at modtage til betalning, samt processens erstatning, vil fornem/m/e om den indstevnte møder. og lagde i Rette dend skriftl: stevning belagt med lovl: stemplet papiir, er saa lydende.

den indstevnte Hans Utne møtte, tilstoed varselen, og sagde: det Citanten paastaar af ham 5 ProC:to i Rente, da hand formeener sig ickun pligtig at svare 4re ProC:to. for det andet paastaar hand Renter af den uvisse paa barned udlagde gield, hvoraf Comparenten formener ej at kunde svare Renter. og endelig for det tredie haver Comparenten, efter i hænde havende beviiser, udlagt meere til Citanten end hands fordring til den paastevnte tiid kand beløbe.

Citanten lagde i Rette arveskiftebrevet, begyndt dend 2de Nowembr: 1762,

1767: 7

1767

og sluttet den nest paafølgende 11de Decembr: hvoraf en Extract ad Acta vorder tilført, saa lydende.

Citanten lod tilføre, da ieg som den ægtefød Fader, der lovlig paastaar, ud af den indsatte og ufød!! Værge Hans Hansen Utne, den mit barns Capital 153 rd: 3 mrk: 11 s: paaløbende Renter, hvert aar, at aflæge til mig som barnets Fader, til barnets underholdning og opfostring, efter skifte forvalterens Ordre, da hand icke nu udi tvende aar, har vildet forlige eller betale, saa er ieg her høyst nødsaged at indstevne og indkalde ham for sit Værne-Ting, som holdes paa Tingstædet Utne for Kingtserviig skibreede, for der at lide Dom til betalning, ej alleene for de Resterende 2 aars Renter, men end ogsaa mine Reiser og nødvendige tiid spilde samt penge spilde, saavel for forige aar som dette, bekostning og den/n/e process skadesløs at erstatte, som tiener den umyndige til beste udj fremtiiden, som hun kand have til en rettesnor hvor ved hun kand efterleve, og her med paastaar ieg Dom udj den/n/e min retmessige sag.

den indstevnte Hans Utne lagde i Rette, bilagt med lovlig stemplet papiir, 4re støcker beviisser paa hvad Citanten tiid efter anden har oppebaaret til afdrag paa Renterne, naar den uvisse Klat gield arve Capitalen fradrages, derefter hand vil formeene, det Citanten har bekom/m/ed langt meere end hand bør have, der kommer til afdrag paa dette løbende aars Renter. de fremlagde beviiser er 1°: Copie af Citantens beviis til Præsten Hr: Meldahl, for der oppebaarne 5 rd: 2°: Citantens Eget beviis af 20 Nobr: 1764 for 6 rd: 2 mrk: laan. 3°: Citantens Eget beviis af sidst bemelte Datis for 6 rd: 2 mrk: Renter betalning. og 4°: Procurator Traa[s] beviis af 25de Octbr: 1765 for 13 rd:, som hand paa Citantens vegne har modtaged. der alt er saa lydende.

Citanten svarede til disse beviiser: at hand tilstoed de hos Hr: Meldahl oppebaarne 5 rd:, tilstaar og at være hands haand der har skrevet og underskrevet de 2de beviiser til Hans Utne. maa og tilstaae at have gived Procurator Niels [Traa] Ordre til at oppeberge Renterne eller at anlæge sag, men er ei vidende om meere {den} end 12 rd:, da Traaes beviis lyder paa 13 rd:, ellers behøver disse beviisser min oplysning, som er, til de 5 rd: ieg havde faaed af Hr: Meldahl, fick ieg 1 rd: af Hans Utne, og 3 mrk: skulde ieg give ham for hand skulde needlæge pengene hos en vis Mand i Bergen, og saaleedes gav mit beviis for 6 rd: 3 mrk: Hans Utne benægtede dette, og holdt sig til de Reene beviiser. end videre lagde Citanten i Rette et beviis fra Traa af 17de Febr: 1766, hvor efter hand formeente det de 6 rd: der udj var decorteret fra de 12 rd:, og en Asignation fra Hans Utne, dateret 20de Nowbr: 1764, paa 12

rd:, benævnte beviiser var bilagt med lovlig stemplet papiir, saa lydende. Hans Utne svarede, naar de 6 rd: havde været decorteret i de 13 rd:, maatte hands beviis, der er Reent, der omtale. hands qviterings dato udviser det hands Asignation ei blev anseet. altsaa holder sig til sine Rene beviiser.

dend indstevnte Hans Utne sagde videre, at den uvisse gield som hand, Citanten, vitterlig ej har bekom/m/ed, er det i skiftebrevet insignerede fra Fendrick Qwale til Christian Witmeier, begge inclusiwe, der beløber til 7 rd: 15 s:, naar sam/m/e fradrages Capitalen, bliver det øvrige hvor af Renter svares.

Citanten sagde, det hand ei forlangede Renter af den uvisse gield. og i det øvrige paastoed Dom efter sin stevning.

dend indstevnte Hans Utne paastoed ligeleedes Dom.

Afsagt,

sag[en] optages til Dom indtil i Morgen, da Parterne her møder, Dom at anhøre.

Arve skifte brevet af 9de Apriil 1761, sluttet efter Ingebiør Gunnersdat:, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegoeds i gaarden Buu Nedre Thuun 1 pd: 12 mrk: smør med bøxel, vurderet 50 rd:, og lodnet imel: arvingerne saaleedes: Enckemanden Torbiørn Olsøn arvet 18 mrk: smør for 25 rd:, søn/n/en Gunner 6 mrk: smør for 8 rd: 2 mrk:, døtterne Ragnilde, Elj, Helga og Helga den yngre, hver af dem 3 mrk: smør for 4 rd: 1 mrk:, med bøxel efter andeel.

Gunner Torbiørnsøn og medJnteressendere udgivne skiøde af dags dato til Torbiørn Olsøn paa 18 mrk: smør i gaarden Buu, blev læst.

Asbiørn Erichsøn udstæde vilkaar brev af dags dato til sin Fader Erich Asbiørnsøn Store Naae, blev læst.

dend 27de May er med Kingserviigs ting continueret, og Retten betient med det Ordinaire Laug Ret, undtagen for Aasmund Løn/n/ing sad Asbiørn Naae, for Jon Haugse sad Haldor Helleland, for Christopher Langezetter [sad] Ole Berven, da følgende er passeret.

1767: 7b

1767

Udj Sag[en] Jndstævnt af Jacob Witmejer contra Hans Hansøn Utne er saaledes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt.

dend Kongl: Allernaadigste Forordning af 13de Febr: dette Aar forbyder ej allene det Renter for Eftertiiden ej høyere bør svares end 4 P:Cto. men end og tillader, at der af Umyndiges Midler, end og før den/n/e tiid, ej høyere Renter bør svares end som 4re p:Cto. Citanten Jacob Witmejer har ej beviist, det Jndstævnte Hans Hansøn Utne, som Værge for Citantens datter Anna Catharina[s] Møderne Arv, der er 153 rd:r 5 mrk: 11 s:, det sam/m/e er vorden udsadt mod Pandte Forskrivelse om 5 p:Cto, men at Værgen med Midlerne indesidder. Altsaa Kiendes for Rett, det Vergen Hans Hansøn Utne ej høyere Rendter bør svare end som 4re P:Cto. det i Retten fremlagde Arveskiftebrev udviiser det Myndtlingens Arv efter Moderen er 153 rd:r 5 mrk: 11 s: Naar derfra drages den Uvisse smaae Klat Gield, der beløber til 7 rd:r 1 mrk:, hvoraf ej Noget til dato skal være indkom/m/en, bliver igien hvoraf Værgen Hans Utne bør svare Renter, 146 rd:r 4 mrk: 11 s:, deraf den Aarlig Rente med 4 p:Cto beregned bliver 5 rd: 5 mrk: 3 48/75 s:, som Værgen erlægger til Citanten, Myndtlingens Fader Jacob Witmejer. da nu benævnte Citant her til tinge har anlagt sag mod Værgen Hans Utne for tvende Resterende Aars Rendter, forfalden 11te Decbr: 1766, har Værgen paastaaed det Citanten har mere oppebaaret end ham kunde tilkom/m/e, og derom fremlagt 4re støkker haandskrifter, saasom: Een Copie af Citantens Qvitering, dateret 27de May 1763, hvormed beviises det

Citanten har oppebaaret, de Myndtlingen i skiftebrevet hos Hr: Meldahl udlagde 5 rd:r. 2°: Citantens Egenhændige Qvitering af 20de Nobr: 1764, for bekom/m/ene Rendter 6 rd:r 2 mrk: 3tio: benævnte Citantens Egenhændige {Qvitering} \beviis/ af sidst benævnte datis, for forstragte 6 rd:r 3 mrk:, og 4°: Niels Traae[s] Qvitering af 25de Octbr: 1765 for 13 rd:r, modtagne paa Citantens vegne. tilsam/m/en af Værgen udlagt 30 rd:r 5 mrk: Naar nu Rendten med 4 p:Cto beregned af den Capital 146 rd:r 4 mrk: 11 s:, som Værgen haver i hænde, og det fra 11te Decbr: 1762, q <q da skiftet blev sluttet, til 11te Debr: 1766>, er for 4re Aar 23 rd:r 2 mrk: 14 42/75 s:, heraf sees det Værgen paa de forbigangne 4 Aars Rendter har formeget udlagt 7 rd:r 2 mrk: 1 33/73 s: vel har Citanten tilstaaed de af Værgen i Rettelagde haandskrifters Rigtighed, men derover til deels har giort Een Egen Udtydning, der af Værgen er vorden benægtet. saa Citantens Udtydning mod de tilstaaede haandskrifter ej kand kom/m/e i mindste Consideration. thi Kiendes for Rett, det Jndstævnte værge Hans Utne for Citantens Søgemaal bør frie at være. og de af værgen formeged udlagde 7 rd:r 2 mrk: 1 33/75 s:, bør værgen godtgiøres i dette løbende og tilkom/m/ende Aars Rendter. Processens Omkostning ophæves paa begge siider.

Asbiørn Erichsøn Naae skriftl: Forpligt at 26de May 1767, hvad hand udj aarl: Vilkaar til sin Fader Erich Asbiørnsøn skal svare, blev læst.

Lars Erichsøn udstæde skiøde af 27de May 1767 til Torbiørn Olsøn paa 1 Pd: 3 Mrk: smør udj Gaarden Sandstøe. blev læst.

Ole Iversøn Reizetter udstæde gields brev af 25de May 1762, Jndført i Pandte bogen paa folio 590, blev efter paategned Qvitering af 25de May 1767 udslet.

Peder Aakre med flere Jnterresserede udstæde skiøde af 26de May 1767 til Enken Anna Asbiørnsdatter Reizetter paa 1 Spd: 4 Mrk: smør, 1 gd:skd udj Reizetter.

Anna Rejzetter udstæde gields brev af 26 May 1767 til Peder Jonsøn

1767: 8

1767

AareKelle paa 220 rd:r laan, mod underpandt 22 Mrk: smør, 1 gd:skd i grd: Rejzetter.

Fogden Juel, til biilag ved Regenskaberne, lod inden Retten oplæse og examinere de Kongl: skatters Restance, hvis sum/m/a er (ope rum). 2do: Specification over de faldne første bøxler, og som Jngen havde noget derimod at Erindtre var Hr: Fogden Rettens Attestation begiærende, som blev billiget.

Efter 3de Gange Udraabelse var ej Nogen som vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget ophævet.

Dend 29de May blev Retten betient paa Gaarden Berje, beliggende i Wiigøers Præstegield og Østensøe Kirke Sogn udj Hardanger, tillige med Efterskrevne Eedsorne Laug Rettes Mænd, som efter Loven er opnævnt, sc: Johannes Siursøn øvre Wiig, Tollef Christophersøn Steene, Lars Holgersøn Berven, Jørgen Isachsøn Berven, Hans Michelsøn Lepsøe, Niels Arnesøn Torpe, Jon Olsøn Botnen og Anders Pedersøn Aarhuus. Nærværende inden Retten Lensmanden Johannes Pedersøn øvre Wiig.

Hvorda for Retten fremstod Halsteen Aamundsøn, Lars Giermundsøn, Torbiørn Naesøn og Kiettel Giermundsøn, alle beboere her paa Gaarden Berje, samt Ole Olsøn og Ole Aamundsøn, begge sidste beboere paa Gaarden Melstvedt, og gav tilkiende, det de med Muntlig stævning her til Aastædet til den/n/e tægte dag haver ladet varsle og jndkalde opsidderne og beboerne paa Grd: Rychen, sc: Siur Biørnesøn {Rychen}, Johan/n/es Siursøn, Brynild Christophersøn, Jon Johan/n/esøn og Iver Olsøn, samtlig Jndstævnte Vidner at anhøre

betræffende gl: Kan og bytte samt Mærkeskield udj Citanternes ejende og tilhørende Fæehage og Udmark, og dernest at modtage Dom til Markeskiælds Nedsettelse efter Vidnernes Forklaring og Rettens skiøn, samt Processens Omkostningers Erstatning. til Vidner i Sag[en] er under Lovens Faldsmaal Jndkaldet Knud Olsøn Flaatvedt, Lars Aamundsøn øvre Axnes og Brigt Jonsøn Schippedahlen. End gav og Citanterne tilkiende at have 4re uden stævnemaal godvillig mødende Vidner, sc: Arne Seljezetter, Ole Schar, Ole Kittelsøn Berje, og Johan/n/es Diøn/n/e. vil fornem/m/e om de samtlig jndstævnte møder.

de samtlig jndstævnte boeboere!! (beboere) paa Grd:en Rychen mødte alle og vedtog lovlig varsel. ligesaa mødte og baade de stævnte og ustævnte vidner, dem Citanterne paastod Eedelig afhørt. Eedens Forklaring blev dem forelæst, med Formaning om Sandhed.

1ste Vidne, Knud Olsøn, boende paa Gaarden Flaatvedt, sagde sig gl: 78 Aar, er i 5te leed med Citanten Kittel Berje beslægtet, og Farbroder til {Jndstævnte} \Citanten/ Ole Melstvedt, vidnede, at være fød og opavled her paa Grd:, og styrte Grd: med sin sal: Moder som boede her paa Grd: omtrent 48 Aar siden, og da gik vidnet tillige med sine Grander som den tiid boede her, i Marken for at see Markeskiældet, {da} sam/m/e tiid Vidnet saae Een Markesteen, som stod tæt ved Froestad Ejendom, som viiste hiem efter til Een Anden Markesteen, da der blev omtalt, som og Vidnet tit og ofte af adskillige andre har hørt sige, at disse byttede imel: Berje og Rychens Ejendom. ligeledes saae vidnet og Een Markesteen som stod oven paa Hestøls Haugen kaldet, da Nogle sagde at det var Een Markeskields steen, og andre at det ikke var. har ellers hørt det Rychens beboere har vildet havt byttet hiem igien/n/en Dahlsførre kaldet, og Berjes beboere vil have det op igien/n/em Hestøls haugen, hvor den forhen omvundene 3de Markesteen skal staae. og da vidnet boede eller styrede Gaarden med sin sal: Moder, brugte de efter de forhen omvundene 2de første Markesteene, men hvad den 3de Markesteen angaaer, da {kom} havde \Vidnet/ Jntet brug der, saasom der ej er andet end lang[e] og smaae Krot træer. Citanterne tilspurte Vidnet, om hand:!! (hd:) ej kand forklare hvorlangt ned hd: brugte i Torleskaar bræchen. Resp: kand ej sige det førend hand kom/m/er paa stædet. 2do: hvorleedes byttet gaaer imel: Rychen og Melstvedt, og om hd: veed Navn paa Markeskiælds stæderne. Resp: veed ej videre end vidnet har hørt sige, at Rychens beboere har vildet tilegne sig over Sløkesmyren kaldet, og Melstvedt Manden har vildet tilegne sig til forbemelte Myr. Vidnet sagde ej at erindre sig mere, men kand giøre Anviisning paa det omvundene.

2det Vidne, Lars Aamundsøn, boende paa Grd: øvre Axnes, sagde sig gl: 54 Aar omtrent, er broder til Citanten Halsteen Berje. vidnede at være fød og opaled her paa Grd:, og hørde af sin sal: Fader Aamund Berje, som for omtrent for 30 Aar siden er død, sige at Markekields steenen som staar paa Hestøls haugen, var bytte imel: Berje og Rychen, det sam/m/e

1767: 8b

hørde vidnet sige af Naae Berje, hos hvilken vidnet tiente i 2 Aar, og {er} hand {nu} \er/ omtrent for 18 Aar siden død. til Citanternes Qvæstioner svarede vidnet. 1ste Qvæst: Resp: Rychen brugte neden for og Berje mændene oven for. 2den Qvæst: Resp: fra Snaueberge og til Sløkesmyren, har vidnet hørt sige, som og seet Melstvedt beboere har brugt, og Ryche Manden har brugt i den tiid vidnet var her paa Grd:, \højest/ op til braadet paa Snaueberge. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, som sagde at kunde giøre Anviisning paa det omvundene.

3de Vidne, Brigt Jonsøn, boende paa {Grd:} Huusmands Pladset Schippedahlen under Gaard: Walland, sagde sig gl: i sit 58 Aar, er Sødskene barn til Torbiørn Berje, vidnede, er fød og opaled her paa Grd: hos sin Morbroder {Ma} Naae Berje, omtrent for 18 Aar siden død, af Ham hørde vidnet sige, som og af Aamund Berje, som omtrent for 30 Aar siden døde, det byttet skulle gaae lige efter de 3de Markesteene, som første vidne{t} forklarede om, og da

blev ogsaa brugt efter de Markesteene, og vidnet hørde Jngen tvist af Nogen om den 3de Markesteen, som skal staae paa Hestølshaugen. til Citanternes Qvæstioner svarede Vidnet conform i alt med 2det Vidne, og forklarede at have hørt sige af forrige Opsiddere paa Grd: Melstvedt, det Melstvedt Manden brugte oven for Sløkesmyren saa langt som Myren er, og der efter skulle byttet gaae. og Ryche Manden brugte neden for saa langt som Myren er. Vidnet kunde ej forklare om mere, men kand giøre Anviisning paa de omvundene stæder.

4de Vidne, Arne Kittelsøn, boende paa Grd: Seljezetter, sagde sig gl: i sit 49 Aar, er Farbroder til Citanten \Kittel/ Berje, og broder til Citanten Halsten Berje sin Huustroe, {vidnede} er opaled her paa Grd:, og hands Moder boede her \paa/ grd: i 40 Aar, og er her 15 Aar siden Vidnet Rejste herfra, vidnede J Et og alt Conform med 3de Vidne, hvilket \omvundene/ blev Vidnet viist af sal: Naae Berge {og}, har og hørt det sige af andre, at de omvundene 3de steene var bytte imel: Rychen og Berje, og i den tiid Vidnet var her paa Grd: blev der ogsaa brugt efter disse Markesteene uden Ringeste Tviist. til anden Qvæst: vidste Vidnet ej at svare, men til 1ste Qvæstion svarede conform med 3de Vidne. Vidnet forklarede og det hand hørde sige af sal: gl: Giermund Berje, som omtrent for 20 Aar siden er død, at der i Enden af Espehaugen under bue Vejen skulle staae Een Markesteen som skifter imel: Rychen og {Berje} Melstvedt, men Vidnet blev ej viist den/n/e steen, derfor kand ej heller giøre Anviisning, men paa det for omvundene kand vidnet giøre Anviisning. Vidnet forklarede det Ryche Manden brugte fra Snaueberge og til Torleskaar bræchen {oven} \neden/ for, og Berje Manden brugte {neden} \oven/ for, hvilket Er Vidnets nærmere Forklaring til Citanternes 1ste Qvæst: Parterne havde ej mere at tilspørge Vidnet.

5te Vidne, Ole Giermundsøn, boende paa Grd: Schaar, sagde sig gl: 43 Aar, er broder til Citanten Lars Berje, er fød og opaled her paa Grd:, og er her omtrent 17 Aar siden Vidnet Rejste herfra Grd:, vidnede, at have hørt af sal: Naae Berge sige, det byttet imel: Berje og Ryche skulle gaae efter de 3de Markeskields steene som forrige vidner har forklaret om, og derefter blev der og brugt i den tiid vidnet var her paa Grd:, videre har Vidnet hørt sige det i Espehaugen skulde staae een Markeskields steen, som igien skulde viise til Een Markeskields steen som skal staae i Grindedahlen, og siden skal byttet gaae langst efter Sløkesmyren og derfra i Snaueberge langst efter Røsten, og derfra i Torelskaar uren, og siden til Storhofde berg Enden. af disse Mærker skulle Rychen eje neden for, og Berje samt Melstvedt oven for. Vidnet kand om alt giøre Anviisning,

1767: 9

undtagen paa de 2 Markesteene ved Espehaugen og Grindedahlen. Parterne havde ej Noget at spørge Vidnet.

6te Vidne, Ole Kitlesøn, tjenende paa Grd: Berje, sagde sig gl: 55 Aar, er Farbroder til Kittel Berje, og Morbroder til Halsten Berje, har været her paa Grd: fra hand var 11 Aar gl:, vidnede, det sal: Naae, Giermund og Aamund Berje {har vi}, der alle ere ved døden afgangne, viisede vidnet de 2de Markeskields steene som skal staae fra Froestad Egnen og hiem efter, som og den Markeskields steen som skal staae paa Hestølshaugen, da de sagde vidnet, det sam/m/e steene skiftede imel: Berje og Rychen, og der efter har der ogsaa været brugt. har og hørt sige at ved Espehaugen og Grindedahlen skal staa Een Markeskields steen, hvoraf den sidste skal viise til Sløkesmyren. har og hørt sige af Tosten Berven, som og blev vidnet viist, at fra Snaueberge og ned i Toreldskaarbræchen skal byttet gaae imel: Berje og Rychen, og skal Rychen eje neden for, og Berje oven for. kand giøre Anviisning som Næst forrige vidne. Parterne havde ej mere at tilspørge vidnet.

7de Vidne, Johan/n/es Aamundsøn, boende paa Grd: Diøn/n/e, sagde sig gl: indpaa 70 Aar, er broder til Citanten Halsten Berje, er fød her paa Grd: Berje, var 3 á 4 Aar gl: da hand Rejste herfra. Parterne frafald dette Vidne.

de Jndstævnte Vederparter paa Gaarden Rychen, Siur Biørnesøn, Johannes Siursøn, Brynild Christophersøn, Jon Johan/n/esøn og Iver Olsøn, gav tilkiende, det de med Muntlig Contra stævning her til Aastædet til den/n/e tægte dag haver ladet Contra stævne og Jndkalde opsidderne paa Grd: Berje, Halsteen Aamundsøn, Lars Giermundsøn, Torbiørn Naaesøn og Kitel Giermundsøn, samt Ole Olsøn og Ole Aamundsøn, begge sidste beboere paa Gaarden Melstvedt, samtl: Jndstævnte at anhøre Contra Citanternes Vidner, betræffende gl: Kan og Markeskield udj Contra Citanternes Udmark og Fæehage, derefter at vorde tildømt Markeskield at Nedsætte, samt Processens Omkostningers Erstatning. til Vidner i sag[en] er under Lovens Faldsmaal jndkaldet Michel Froestad, Tosten Lepsøe, Jørgen Rychen, Endre Aas, og Haaver Rychen. vil fornem/m/e om de Jndstævnte møder.

Hoved Citanterne mødte og tilstod Contra stævningen at være dem lovlig forkyndt.

Contra Citanternes Vidner mødte og alle, og sagde at være her inde i stuen da Eedens Forklaring for Hoved Citanternes vidner blev forelæst. thi blev de allene formaned om Sandhed.

1ste C:!! (Contra) Vidne, Michel Olsøn, boende paa Grd: Froestad, sagde sig gl: 64 Aar, er Jngen af Parterne endten beslægtet eller besvogret, vidnede, at byttet imel: Berje og Rychen gaaer fra Markeskields steenen ved Froestad Egnen, som viiser til een anden Markesten som staaer paa Holmen, sam/m/e viiser til Een anden Markesteen som skulde staae paa Hestølen, sam/m/e Markesteen vidnet saag da hand var 16 Aar gl:, men findes nu ikke, og saaledes skal Rychen eje paa {Westre, og B} østre, og Berje paa Westre siden, saaledes er vidnet bleven anviist af sin sal: Farmoder Anna Froestad, som omtrent 30 Aar siden ved døden er afgangen. Vidnet kand herpaa giøre Anviisning.

2det C: Vidne, Tosten Johan/n/esøn, boende paa Grd: Lepsøe, sagde sig gl: omtrent 45 Aar, er broder til Jon Rychen, og i 2det og 3de leed med Hoved Citanterne beslægtet, er fød og opalet paa Grd: Ryche, vidnede, at være anviist de 2de Markesteene fra Froestad Egnen og til Holmen, som et bytte imel: Grd: Ryche og Berje, samt at hands sal: Moder Ingebor Melstvedt, som omtrent for 11 Aar siden ved døden er afgangen, sagde at \ hiem/m/en / paa Hestølen skulde staae en Markesteen, og blev vidnet anviist stædet hvor steenen havde staaet, som den tiid var borte, hørde og af sin sal: Moder sige at der i Espehaugen, Grindedahlen og Legebraadet skulde staae Markesteene, som skulde deele imel: Grd:, men vidnet har ej seet disse, saa hørde og Vidnet af sin sal: Moder, det hendes Fader Helje Melstvedt havde sagt at fra Storhofden og langst efter Bruen op i Torleskaarbræken skal byttet gaae imel: disse Gaarder. Vidnet kand jngen Anviisning giøre, uden paa de 3de først omvundene Markesteene.

3de C: Vidne, Jørgen Christophersøn, er Huusmand paa Grd: Rychen, sagde sig gl: 53 Aar, er broder til Contra Citanten Brynild Rychen, vidnede, det Lars og Ingebor Rychen, som for lang tiid siden ved døden er afgangen, {sige} andviiste Vidnet de 3de Markeskields \steene/ fra Froestad Egnen og ned i Hestølen, og saae Vidnet disse Markesteene, som og den som skal staae paa Hestølen, saa blev og vidnet andviist Een Markesteen i Espehaugen og Een i Lægebraadet og Een i Melstvedt Vejen, og skal alle disse Mærker skille imel: Rychen og Berje. har og hørt sige at byttet skal gaae fra Storhofden og op i Torleskaar bræchen, videre havde ej Parterne at spørge vidnet, kand ellers giøre Anviisning paa det omvundene.

4de C: Vidne, Endre Biørnesøn, boende paa Gaarden Store Aass, sagde sig gl: 55 Aar, er broder til Contra Citanten Siur Rychen, og Sødskene barn til {Siur} \ Johan/n/es / Rychen, vidnede, at være anviist Markesteenen ved Froestad Egnen, som bytter imel: Gaarderne, men den paa Holmen har vidnet ej seet, forklarede og det Lars Ryche, som omtrent for 20 Aar siden ved døden er afgangen, anviiste Vidnet Markesteenen som skal staae hiem/m/en paa Hestølen, og Ingebor {Hauge} Rychen viiste vidnet Een Markesteen i Espehaugen, og derfra

skulle byttet \gaae/ i Sløkesmyrhaugen. vidnet kand ej forklare om Mere, men kand giøre Anviisning paa det omvundene.

5te C: Vidne, Haaver Rych[e]n, er hos sin Fader Siur Rychen, sagde sig gl: 42 Aar, er broder til Johan/n/es Rychen, og i 3de leed beslægtet med Siur Rychen, vidnede, at have seet de 2de Markesteene som skal staae ved Froestad Egnen og i Holmen, og har hørt sige at sam/m/e skal skifte imel: Grd: Berje og Rychen, har og hørt {sige} af sal: Ingebor Rychen sige at der skal staae Een Markesteen i Een Brache haug oven for Sløkesmyr, og har Vidnet seet sam/m/e Markesteen, og skal endnu findes. Parterne havde ej Noget at spørge dette vidne, som sagde at kunde giøre Anviisning paa de{t} omvundene stæder.

da det er seent ud paa Aftenen, saa udsættes den/n/e Sags videre behandling til i Morgen, da begge Parter med deres Vidner haver at møde for at giøre den belovede Anviisning.

den 30te May er med den/n/e Sag fortfaret,

da Rettens Middel om Morgenen Gandske tidlig forføjede sig i følge begge Parter i Marken for at modtage den af vidnerne belovede Anviisning, og da sam/m/e var erholdet, declarerede Parterne i alle Maader at være \forligte/, hvilket de med Hænders Rækkelse bekræftede, og begiærede det Rettens Middel nu allene vilde Nedsætte Markeskæld, eftersom de ere foreenede og de selv vil giøre Anviisning.

og blev da først begyndt ved Froestad Ejendom, hvor den gamle Mærkeskields steen staar, sam/m/e blev forfrisket, og viiser hen til 2de andre Markesteene, den sidste staaende paa Holmen kaldet, og er en gl: Markeskields steen som nu blev forfrisket, og viiser hiem efter til 3 efter hinanden Nedsadte Nye Markeskields steene i Hestølsbrunerne, hvoraf den sidste viiser til Een Nye paa Nordre Siden af Hestøls myren nedsadt Markeskields steen, der igien viiser tvert over Myeren, hvor der paa Søndre siden er nedsadt Een Nye Markeskields steen, der atter viiser hiem til Een Nye og Een gl: (: som nu blev forfrisket :) udj Espehaugen efter hinanden nedsadte Markeskields steene, og viiser dend gl: skiældsteen hiem til 2de udj Grindedahlen nedsatte Nye Markeskields steene, af hvilken den sidste viiser hiem til 4re efter hinanden udj Lægebraadet nedsadte Nye Markesteene, og er den Fierde eller sidste af disse staaende tæt ved Sløkesmyren, hvor den viiser langst efter Myren, lige til een under Melstvedt Vejen nedsadt Nye Markesteen,

der viiser hiem til den Søndre Enden paa Sløkesmyren, hvor og blev nedsadt Een Markesteen, hvorudj er hugget en been gloppe som viiser hiem efter Snauebruen, siden gaaer byttet efter Rosten paa Snauberge, til Toraldskaer bræchen, hvor der udj den Søndre Ende udj Berg Nove er hugget en ben gloppe, der viiser til Een Nye nedsadt Markesteen \midt/ udj Toraldskaer bræchene, der atter viiser til Een Jordfast steen (: paa Søndre siden af Toraldskaer bræchene :), der udj og hugget een been gloppe, som atter viiser hiem efter til Neraas Rusten, udj sam/m/e berg Nold huggen een gloppe, der viiser hiem til Storhofden, \der/ udj {sam/m/e} \atter/ huggen een gloppe, som er Ende bytte. Af disse Mærker ejer Berje og Melstvedt Beboere paa den Westre Siide, og Rychens Beboere paa Østre Siide.

Parterne havde ej videre at forestille, alleneste Hoved Citanterne paastod deres Omkostninger godtgiorde, der med stævningens Forkyndelse, incam/m/inations Penge, Sorenskriverens Skyds, samt Rettens Underholdning, \beløber/ in alles billigst {med} \til/ 10 rd:r, foruden Rettens Løn, den Sorenskriveren selv behager at tilregne sig.

og som Jntet videre var at forrette, blev følgende beregning forfattet, saasom, Sorenskriverens Skyds har Hoved Citanterne bekosted, diet Penge for Een Rejse dag 4 mrk:, 2de dages Forretning 3 rd:r, Laug Retten per Mand 3 mrk: , er 4 rd:r, Lensmanden 1 rd:r, tilsam/m/en Rettens Løn 8 rd:r 4 mrk:, bliver saa den/n/e Forretnings Omkostninger 18 rd:r 4

mrk: Herom blev imel: samtl: Parter aftalt, at da alting er skeed med Kiærlighed, vilde de og det Omkostningerne skulde lignes efter jordskylden, og da Hoved Citanterne betaler Retten efter den beregning ad Acta er tilført med 8 rd:r 4 mrk:, kom/m/er de Jndstævnte Beboere paa Grd: Rychen at svare til Hoved Citanterne 7 rd:r 3 mrk: 10 72/972 s: det øvrige tager Hoved Citanterne hos sig selv, saasom beboerne paa Grd: Berje 8 rd: 1 mrk: 12 432/972, og paa Grd: Melstvedt 2 rd:r 4 mrk: 9 368/792!! (368/972) s: (mrkn: legg ein brøkane saman, manglar det ein part på 100/972)

og saaledes blev den/n/e Forretning sluttet.

dend 30de May blev Retten atter betient paa Grd: Berje, beliggende i Wiigøers Præstegield og Østensøe Kirke Sogn, med efterskrevne Eedsorne Laug Rettes Mænd, sc: Tollef Christophersøn Steene, Niels Arnesøn Torpe, Johan/n/es Siursøn øvre Wiig, Anders Pedersøn Aarhuus, Lars Holjersøn Berven og Jon Olsøn Botnen, \Nærværende inden Retten Lensmanden Johannes Pedersøn øvre Wiig/,

hvorda for Retten fremstod opsidderne og beboerne her paa Grd: Berje, sc: Halsten Aamundsøn, Lars Giermundsøn, Torbiørn Naesøn og Kittel {Mel} Giermundsøn, samt opsidderne paa Grd: Melstvedt, sc: Ole Olsøn og Ole Aamundsøn, og i følge forhen erholdte Tægte dag, som og i Anleedning af samtlig anstødende Naboer og Medlods Ejere, deres frie villie, ved den/n/e Rettens Foretagende at være tilstæde, udbad sig af Rettens Middel at faae Mærkes Giærde opsadt og opmaalet udj deres Ejendoms Udmarker og Fæehage, eftersom Een hver jord skylder, paa det de kand Een hver for sig giøre sig sin Ejendom saa Nøttig som de best veed og lovlig skee kand.

de andgrændsende Naboer mødte alle, saasom fra Grd: Froestad, Michel Olsøn og Lars Larsøn, samt fra Grd: Rychen, Siur Biørnesøn, Johannes Siursøn, Brynild Christophersøn, John Johannesøn og Iver Olsøn, der alle med den/n/e Forretnings Foretagelse var fornøjede;

thi forføjede Rettens Middel i Følge samtlige Parter i Udmarken for at opmaale Mærkes Giærdes Distance, og blev da først begyndt og opmaalet Markeskieldes strækning imel: Froestad og Berje, som er 230 Favne, som gar skal paasættes, deraf giærder Froestad Mændene, som bruger Gods 2 Pd:, 23 Favner, og Berje Mændene, som bruger 6 Løber Jordegods, giærder 207 Favner. derefter blev opmaalet Distancen imel: G:rderne Berje og Melstvedt paa den Westre, og Rychen paa den Østre sidde, da Mærkes giærdes Distance befantes at være 1000 Favner, deraf tilkom/m/er Berje Mændene, som bruger 6 Løber Gods, at giærde 448 {½} Favner, og Melstædedt!! (Melstvedt) Mændene, som bruger 2 Løber Gods, tilkom/m/er at giærde 149 ½ Favn, samt Ryche

1767: 10b

Mændene, som bruger 5 ½ Løb Jordegods, tilkom/m/er at giærde 402 ½ Favn.

Hernæst blev imel: Parterne saaledes aftalt, det de Selv indbyrdes vilde foreene sig og afgiøre Hvor helst og Hvilke stæder Een hver af dem skulde giærde; men derhos blev aftalt at Jngen maae kom/m/e paa Andres Ejendom og tage tilfang eller træer til giærdets opsættelse, men Eenhver tage tilfangen hos sig selv, uden i Ringeste Maade at fornærme Nogen Anden.

betræffende den/n/e Rettergangs Omkostninger blev og aftalt det sam/m/e skulde lignes paa Løbe tallet.

dette deres Forliig de inden Retten med Hænders Rækkelse bekræftede.

Berje \og Melstvedt/ Mændene, som har opfordret og underholdet Rettens Personer {paastod og} giorde beregning over de ved den/n/e Forretning medgaaede Omkostninger, som i billigste Maade er 3 rd:r, foruden Rettens Løn, som Dom/m/eren selv behager at tilregne sig, sam/m/e er diet Penge for {1 rd:r} Een Rejse dag 4 mrk:, den/n/e dags Forretning 2 rd:r,

Laug Retten per Mand 16 s:, er 1 rd:r, Lensmanden 4 mrk:, tilsam/m/en Rettens Løn 4 rd:r 2 mrk:, bliver saa den/n/e Forretnings Omkostninger in alles 7 rd:r 2 mrk:, som efter Jordskylden bliver at ligne, saaledes, at da Berje \og Melstvedt/ Mændene haver betalt Retten efter den beregning ad Acta er tilført med 4 rd:r 2 mrk:, kom/m/er beboerne paa Grd: Froestad at betale til Berje \og Melstvedt/ Mændene 2 mrk: 1 s:, og Gaarden Rychens beboere at betale til Berje og Melstvedt Mændene 2 rd:r 5 mrk: 1 s: det øvrige tager de andre Parter hos sig selv, saasom Berje Mændene 3 rd:r 11 s:, og beboerne paa Grd: Melstvedt 1 rd:r 3 s:, alt efter deres Egen indgangne Forliig,

og saaledes er den/n/e Forretning sluttet.

dend 1ste Junj blev Retten betient paa Gaarden Øvre Wiig, beliggende i Wiigøers Præstegield og Østensøe Kk: [Sogn], med Efterskrevne Eedsorne Laug Rettes Mænd, som efter Loven er opnævnt, sc: Helje Olsøn Lepsøe, Niels Arnesøn Torpe, John Olsøn Botnen, Michel Guttormsøn Liie, Aamund Ellingsøn Liie og Haagen Tvedt. Nærværende Lensmanden Johan/n/es øvre Wiig.

Hvorda for Retten fremstod opsidderne og beboerne Her paa Grd:, Johannes Pedersøn øvre Wiig, Johan/n/es Siursøn, Hans Jacobsøn, og Niels Hansøn, alle som Ejere her udj Gaarden øvre Wiig, og gav tilkiende, det de begiærede Mærkes Giærde imel: dem og Grd: Thole[s] Ejere og beboere, paa det Udmarken af Eenhver kand benyttes som tjenligst Eragtes.

Ejeren til Grd: Thole, Hr: Severin Heiberg, paa Egne og sine Lejlændingers vegne mødte og jndleverede sit skriftl: Forsæt af dags dato, biilagt med lovl: stempled Papiir, det hand begiærede for Rætten lydelig oplæst, som blev efterkom/m/ed, og er saa lydende.

Citanterne declarerede herom at være gandske Eenig, steenGiærde efter Haanden at opsætte til Giærdes Conservation. paastod det Rettens Personer ville følge med dem i Marken for at opmaale Mærkes Giærdes Distance.

og blev da begyndt ved Gaarden Wallands Mærke at opmaale paa jndre siiden af Elven op efter 316 Favner jnd til Gillet, siden giærder Elven imel: Thole og øvre Wiig op til Gaarden Schaalems bytte. og blev vedtaget af begge Parter, det steen Giærdet skal lovligen opsættes, som det belejligste stæd, paa Gaarden øvre Wiigs Ejendom, saa at Gaarden øvre Wiig, uagtet Mærkes Giærdet, dog bliver i Midt dybet.

blev og vedtaget, at Orre Holm, som ligger uden for Elven, herefter og fremdeles Eene og Allene skal tilhøre Gaarden Thole.

af de 316 opmaalte Favner tilkom/m/er Gaarden Thole at giærde 168 Favner efter Gaardens skyld, som skal være 5 Løber 1 Pd: smør, og Gaarden øvre Wiig, der skylder af 4 Løber 2 Pd: 2 Mrk:r smør, giærder 148 Favner. Hvorom Parterne vedtog selv i Mindelighed at

afgiøre Hvem af dem som skal giærde øvre eller Nedre deelen. og at Giærdet der nu er vedtagen at opsætte af steen, dertil tages steen hvor den best og beqvem/m/eligst kand findes, uagtet Hvem Ejendom/m/en tilhører. blev Ellers vedtaget i den/n/e Høst med steen Giærdes Opsættelse og saaledes Aarlig: saasom for i Aar 2 Favner per Løb, men siden Aarlig 4 Favner per Løb, indtil Giærdet er gandske færdigt. i det øvrige er aftalt imel: Parterne, det Træe Giærde skal strax paasættes, saa at det kand være færdigt inden Korsmisse Vaaren tilkom/m/ende Aar.

Som Jntet videre var at forretage, giorde Citanterne beregning over deres Omkostninger, der med Sorenskriverens skyds, Jncam/m/inations Penge, samt Rettens Personers underholdning med mere i alt beløber sig til 7 rd:r 4 s: Foruden Rettens Løn, som Dom/m/eren selv behager at beregne. sam/m/e er diet Penge, samt den/n/e dags Forretning 2 rd:r 4 mrk:, Laug Retten

per Mand 20 s:, er 1 rd:r 1 mrk: 8 [s:], tilsam/m/en Rettens Løn 3 rd:r 5 mrk: 8 s:, bliver saa den/n/e Forretnings Omkostninger in alles 10 rd:r 5 mrk: 12 s: derom blev Parterne saaledes {lignede} foreenede, det sam/m/e skulde lignes efter Løbe tallet, og kom/m/er da Gaarden Tholes beboere, eftersom Citanterne har betalt Retten efter den beregning ad Acta er tilført med 3 rd:r 5 mrk: 8 s:, at betale til Citanterne 5 rd: 5 mrk: 1 s:, det øvrige tager Citanterne hos sig selv, som er 5 rd:r {5 mrk:} 11 s:,

og blev da saaledes for Rett Kiendt og

Afsagt,

da det er bleven almindeligt med Giærde Forretninger, som Een høy Nødvendig {som Een høj Nødvendig} og fordeelagtig Gierning. men højst beklagelig, at Giærdet ej saa snart er opsadt, det jo igien ofte af Citanten selv frafaldes og bliver øde; saa Kiendes for Rætt, at dette nu af Thole og øvre Wiig vedtagne steen Giærde, efter den vedtagne maade opsættes treQvart tyk eller breed, og toe sædlands allen høy: og naar Giærdet saaledes er opsadt, da aarlig vedlige holdes under den straf Loven byder, men skulde Een af Parterne nu blive efterladen i at opsætte Aarlig, saa meged steen Giærde, som vedtaget er, da bør hand at bøde for hver manglende Favn til Præstegieldes fattig lægds Cassa Aarl: 48 s:, indtil hand sin Pligt efterkom/m/er, som af Lænsmanden uden videre Dom hos den skyldige udpanter og leverer til Fattig Commissionen.

Dend 1ste Junj blev Retten betient paa Grd: Schaalem, beliggende i Wiigøers Præstegield og dito Kk: Sogn, med Efterskrevne Eedsorne Laug Rettes Mænd, som efter Loven er opnævnt, sc: Helje Lepsøe, Niels Torpe, John Botnen, Michel Liie, Aamund Liie og Johan/n/es øvre Wiig. Nærværende Lensmanden Johan/n/es Pedersøn øvre Wiig.

Hvorda for Retten fremstod den/n/e Gaards Ejere og Beboere Lars Erichsøn Schaalem og Ole Johannesøn ibidem, og gav tilkiende, det de med Muntl: Varsel til den/n/e tægte dag her til Aastædet har ladet stævne og jndkalde Ejeren til Gaarden Thole, Hr: Severin Heiberg, med Alle Hans paa Grd: boende Lejlændinger, her for Rætten at møde, til lovlig Markeskiælds Giærdes deeling og Paasættelse efter som Een hver af disse 2de Gaarder er skyldsadte. samt derefter og at svare Andeel i Omkostningerne. vil fornem/m/e om Hr: Heiberg møder og tager til gienmæhle.

den jndstævnte paa samtl: sine og lejlændingers vegne mødte, og lagde i Rætte sit skriftl: Forsæt af dags dato, biilagt med lovlig stempled Papiir, sam/m/e blev lydelig oplæst og er saa lydende.

Citanterne svarede til det oplæste skrift, det de jngen skauv haver til det paastævnte Giærde, men frivillig declarerer og forbinder dem til at opsætte for deres andeel lovlig Giærde af steen og Torv, og sam/m/e lovforsvarlig vedlige holde.

Hr: Heiberg herved ville have erindret, at som det er ført til Protocollen og jnden Retten allene declareret, det Nye Giærdes opsættelse og Conservation, at hand for de øvrige Schaalem tilhørende Gar eller Giærder i Nogen Maade vil viide af at miste eller taale borttaget fra sin Ejendom det som nævnes med Gare veed, og det saa meget mindre nu, som hand maae fornem/m/e, de mange Giærders jndhægning neppe til hans Egen Fornødenhed, end ikke eengang for det første, indtil lovlige steen Giærder beqvem/m/elig kand blive sadte, kand fornødiges.

Citanterne sagde det deres stævning paa

Giærde er fra Gaarden Norrems byttet, og saa langt ned som Thole Ejendom lige mod deres strækker sig.

Parterne bleve saaledes foreenede, at Schaalems Bøegar, begyndende fra Norrems Egne Mærker, saavidt den hid til har strækket sig, skal af Schaalems Mændene, lige til den stæd, hvor fra nu begyndes dette Nye Reqvirerede Giærde og indtil Elven i Schaalems Vaet, af Nye nu som formældt opsættes, men i øvrigt belovede Thole Ejer Schaalems Mændene dette, at Naar de jngenlunde tager andet end Brache veed af Thole Ejendom, og selv hos sig fattes det fornødne hertil, det da maae være dem tilladt paa det Nærmeste sig selv de sam/m/e kand finde at maae tage og benytte sig af, alt til den Ende at Grande Fred og Kiærlighed, som nu er beloved, maae vedblive, og den Nye Gar altsaa udmaales fra Schaalems bøe gar.

begge Parter var begiærende det Rettens Middel vilde følge dem i Marken for at opmaale det stycke Nye Mærkes Giærdes Distance.

og blev da begyndt ved \Elven/ i Schaalems Vaet og indtil Schaalems {braadet i V} bøe gar i Vinter braadet, da Mærkes Giærdes strækning befantes at være 176 Favner lang, deraf tilkom/m/er Gaard: Thole beboere at giærde 122 Favner, og paa Gaarden Schaalems beboere 54 Favner. herom vedtog Parterne strax i dette Aar at begynde med steen Giærde og opsætte for dette Aar 2 Favne per Løb, og siden Aarlig 4 Favner per Løb jndtil Giærdet er fuldkom/m/en, og ere Parterne Eenige om hvor Een hver skal begynde at giærde.

Som Jntet videre var at forrette, angav Citanterne det deres Omkostninger ved den/n/e Forretning er i billigste Maade beregnet 4 rd:r 3 mrk:, foruden Rettens Løn, som Dom/m/eren selv behager at beregne sig, sam/m/e er diet Penge for Een dag 4 mrk:, den/n/e dags Forretning 2 rd:r, Laug Retten per Mand 20 s:, er 1 rd:r 1 mrk: 8 s:, Lensmanden 1 rd:r, tilsam/m/en Rettens Løn 4 rd:r 5 [mrk:] 8 s:, bliver saa den/n/e Forretnings Omkostning in alles 9 rd:r 2 mrk: 8 s:, derom bleve Parterne saaledes aftalt, det sam/m/e skulle lignes efter Løbe tallet, og da Citanterne haver betalt Rettens Personer efter den beregning ad Acta er tilført, kom/m/er Thole Gaards beboere at svare Citanterne 6 rd:r 3 mrk: 4 s:, det øvrige tager Citanterne hos sig selv, som er 2 rd:r 5 mrk: 4 s:

Som Parterne ej videre havde at forrette, saa Kiendes for Rætt at dette nu af Thole og Schaalem vedtagne steen Giærde efter den vedtagne Maade opsættes tre Qvart tyk eller breed, og toe sædlands allen høy: og naar Giærdet saaledes er opsadt, da Aarlig vedlige holdes under den straf Loven byder. men skulde Een af Parterne nu blive efterladen i at opsætte Aarlig saa mange Favner steen Giærde som vedtagen er, da bør hand at bøde for hver manglende Favn til Præstegieldes Fattig lægds Cassa Aarl: 48 s: indtil hand sin Pligt efterkom/m/er, som af Lensmanden uden videre Dom hos den skyldige udpantes og leverer til Fattig Commissionen.

dend 11te Junj blev Retten betient paa Gaarden Langezetter, beliggende i Kingserviigs Præstegield og dito Kk: Sogn, med Efterskrevne Eedsorne Laug Rettes Mænd, som efter Loven er opnævnt, sc: Michel Siursøn Lothe, Michel Olsøn ibidem, Torbiørn Jacobsøn ibidem, Haaver Larsøn ibidem, Jacob Monsøn Yttre Alsager, Torjer Larsøn indre Alsager, Guttorm Larsøn ibidem, og Erich Larsøn Lofthuus. Nærværende Lensmanden Jon Torchildsøn Haugse.

Hvorda for Retten fremstod Hans Hansøn Sandven og gav tilkiende, det hand paa Egne og hans broders Asbiørn[s] vegne med skriftlig Stævning af 23de Octbr: A: p: lovl: for Juel til Jorde tiirsdagen indeværende Aar, og atter ved Muntl: Varsel til den/n/e tægte dag har ladet stævne og Jndkalde Enke Britte Jonsdatter Langezetter, med Laug Værge Ole Ølversøn Utne, vidner at anhøre betræffende Citantens formeenentlige Odels Prætention til ½ Løb Smør, ½ Huud Landskyld her udj Gaarden indre Langezetter, derefter Dom at modtage til Gaarden at fravige, Løsnings Penge modtage, Processens Omkostning erstatte, med videre efter den skriftlige stævnings Jndhold, den hand i Rette lagde, biilagt med lovl: stempled Papiir, og vilde fornem/m/e om de Jndstævnte møder.

her Jndføres den i Rettelagde stævning.
de Jndstævnte Paagieldende mødte og tilstod lovlig varsel.
Parterne begiærede Nogen Frist for at see om de kunde træffe Forliig. Efter Nogen Samtale declarerede Parterne for den/n/e her sidende Rett saaledes at være foreenede, og i all Kiærlighed forligte. 1mo: Citanten Hans Hansøn Sandven skal strax tiltræde den Halve paastævnte Jordepart, og betale de Halve Løsnings Penge (: da Jorden Jndløses efter Skiftebrevet, som er begyndt den 6te Septembr: 1760, efter sal: Johan/n/es Finsøn, hvor Godset er vurderet 2 rd:r 1 mrk: Mrk:en, og udlodnet for dend Sum/m/a 117 rd:r :) dend halve deel, som er 58 rd:r 48 s:, og modtage Halve Gaarden ligesom den nu staaer. 2do: dend anden halve deel af Løsnings Pengene, som ligeledes er 58 rd:r 48 s:, betaler Citanten til dette Aars Høste ting, da Ham af Enken meddeeles et lovligt Skiøde, sam/m/e Skiøde bekoster hver af Parterne den halve deel. og saaledes tiltræder Citanten Hans Sandven den anden halve Jordepart til Vaaren Rette Faredag 1768, uden at svare Noget Vederlag for de nu af Enken opbygte Huuser, der kunde ansees som et Vederlag mod den Mangel der findes paa de øvrige Gaardens Huuser. 3tio: Da Enken saaledes godvillig oplader Gaarden for Citanten, giver Hand Hende igien, til livs ophold saalænge Hun lever og i Enkestand forbliver, Aarlig Een tønde Korn Reent og forsvarligt flyed, og saa God, som den avles her paa Jorden, samt føder for Hende Een Koe og Fire Smaler, saa forsvarligt som hand føder sine Egne Creature, hvoraf Enken hele Aaret igien/n/em selv haver drotten. naar disse Creature ere paa stølen om Som/m/eren, da skal Citantens Budeje, der med, lige med Hans Creature have Tilsiun, og deraf skaffe Enken all drotten. 4to: Nyder Enken her hos Citanten frit Huuse Lye for sig og sine Ejendeeler, samt varme, Agt og tilsiun udj Hendes Alderdom og Svaghed. 5to: Enken med Laug Værge her imod lover og forpligter, det Enken, saa længe Hilsen og Kræfterne det tillader, Aarlig vil Arbejde for Citanten, sc: i {Sæd} Slaatte tiiden Fiorten dage og om Vaaren i Sæde tiiden, da saa længe Hand saaer Jorden. 6to: angaaende den/n/e Processes Omkostning, da betaler Enken Halve deelen til Citanten. dette Forliig, efter at det for Parterne var oplæst, blev af dem med Hænders Rækkelse for Retten bekræfted, og Laug Retten derom skiødt til Provs. Hvorved Parterne declarerede at omgaaes Hinanden i all Kiærlighed, Freed, Eenighed og Samdrægtighed; og hvis anderledes af Endten af Parterne befindes, da den skyldige at stande til Rætte og undgielde efter Loven.
Som Jndtet videre var at foretage, bliver følgende beregning forfattet over den/n/e Forretnings Omkostninger; som er, Sorenskriverens Skyds frem og tilbage har Citanten bekostet, Diet Penge for Een Rejse dag 4 mrk:, den/n/e dags Forretning 2 rd:r, Laug Retten per Mand 20 s:, er 1 rd:r 4 mrk:, Lensmanden 1 rd:r, tilsam/m/en Rettens løn 5 rd:r 2 mrk:, som af Citanten blev betalt, og saaledes den/n/e Forretning slutted.

dito dato, blev Retten betient paa det Plads Røen øde kaldet, beliggende under Gaarden øvre Qvale i Kingserviig Kk: Sogn, med her næst foran Specificerede 6 Første Laug Rettes Mænd, nærværende paa Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel og Egne vegne, Lensmanden Jon Torchildsøn Haugse. og det i følge Høy Velbaarne Hr: Stiftbefalning Mand Scheel[s] Ordre af 20de Febr: h: A:, grundet paa bemelte Hr: Kam/m/er-Raad Juels Forestilling af 13de Januarij næst forhen, der alt af Ejeren her til Pladset, Ole Knudsøn øvre Qvale, blev fremlagt, tillige med hans Hiem/m/el af dato 6te Martj 1762. lydende som følger.
benævnte Ole Knudsøn øvre Qvale var begiærende Rettens Personer vilde tage Pladset udj Siun og Grandskning, samt Taxation hvad det udj Skatt og Landskyld Aarlig kand ansees for.

Retten tilspurte Ejeren, under Hvilken Gaards Ejendom dette Plads forhen har lagt. hertil hand svarede, under Gaarden Eidnes har det lagt, og har været brugt, som Een liden Slaatte Teig.

Rettens Personer tog Pladset strax udj Siun og Grandskning, og fantes Nu af Ejeren bebygt, som og Ager anlagt til Een halv Tønde Korns Udsæd. Høe kand ej avles til fulde Een Kiørs Foster, foruden Een liden Slotte, Pladset tilhørende, beliggende i øvre Qvale[s] Fæe Have, der kom/m/er til Hielp at her kand fødes Een Koe. Altsaa blev Pladset, efter Vores beste Skiøn, anseet i Skat og Landskyld for Fire Mrk:r Smør, som allerunderdanigst submitteres til allernaadigst Approbation.

1767: 12b

1767

Dend 12te Junij, blev Retten betient paa Gaarden Qwitne, beliggende i Kingserviigs Præstegield og Odde Kk: Sogn, tillige med det paa folio 11 udj Forrett: paa Grd: Langezetter specificerede Laug Rett: Nærværende inden Retten Lensmanden Jon Torchildsøn Haugse.

Hvorda for Retten fremstod den/n/e Gaards Ejer og beboer Samson Jonsøn Qvitne, og gav tilkiende, det hand med Muntl: Varsel til den/n/e Tægte dag her til Aastædet har ladet stævne og Jndkalde sine Naboer paa Grd: Mauge, sc: Lars Knudsøn, Siur Pedersøn, Asbiørn Johannesøn, Erich Knudsøn, Torbiørn Michelsøn og Lars Pedersøn, fordi de paa Een Ulovlig og lastværdig Maade haver afhugget Qværne dam-stokken udj Elven, og Vejtet {V} Elven hen paa deres Land, Citanten og de her omkring boende Bønder til stoer skade. 2do: fordi de har Nedkast Broen over Elven. 3tio: at de Jndstævnte i Næstleeden Aars Høst ved deres Creature har tilføjet Citanten Skade paa Høe, Haae, Løv, Ager og Bøe, om alt at anhøre Vidner, samt være Nærværende ved Siun og Grandskning. derefter Dom at modtage til Undgieldelse, Elven at bringe i sit gl: Løb, Dam-stok at oplegge, og all Skade at Erstatte, samt Processens Omkostning at betale. til Vidner i Sag[en] er under Lovens Faldsmaal Jndkaldet Knud Gundersøn Lindviig, Knud Hansøn Bleje, Isach Aase, Ingebrigt Jbidem, og Jacob ibidem. vil fornem/m/e om de samtl: Jndstævnte møder.

de Jndstævnte Vederparter paa Grd: Mauge mødte og tilstod lovlig Varsel.

Vidnerne mødte, undtagen de tvende Første.

Parterne begiærede Nogen Frist til at søge Forlig. Efter lang Samtale Erklærede Parterne at være forligt paa følgende Maade; 1mo: Citantens Smaler skal frit Bejte i yttre-Qvitne-dahlen, som er Mauge tilhørende, og det fra Michaelis dag om Høsten til Botolphi dag om Som/m/eren, dog skal Citanten, Qvitne Manden, være forbunden at bryde Tænderne paa sine Geede Smaler, at de ej skal beskadige Skauven. i det øvrige skal begge Parter saaledes agte deres Creature, at den Eene ej tilføjer den anden Skade. skulle anderledes befindes, da den skyldige at sande med sin Eed, det at være skeed mod hans Villie. da de som gode Ven/n/er og Naboer ere taalelige med Hinanden. 2do: angaaende Elven, da deeles Vandet saaledes, at begge Gaarder har Qværne Vand. men \naar/ {skulde} Elven bliver saa liden at begge Gaarder ej har Vand nok, da ledes Vandet til Qvitne Qværn, saa den Qværn stedse kand have Vand nok for hele bøjgden. og da skal Mauge Mændene være Nærmeste for betalning (: frem for Nogen Frem/m/ed, det maae være Hvem det vil, undtagen det var Een Mand, der var aldeles forlegen :) at male paa Qvitne qværn. 3tio: Dam-stokken, der af Mauge Mændene er optagen, nedlegger de igien; dog saa at Vandet vorder deelt til begge Qværner. 4to: Alt Hvad til den/n/e dag imel: Parterne er passeret, som kunde give anledning til Misforstaaelse, skal være aldeles dødt og Magtesløs, og Citanten fremdeles ubehindret nyde sin gl: Vej for sine Creature; dog at hand højeste Som/m/er fra Botolphi af og indtil Michels dag, aldeles holder sine Creature fra bemelte Mauge Mark, hvor hand ikkun her neden til udj Slaatten, hvor igien/n/em hand driver sine Creature, ikkun maae bejte med dem til gl: Korsmisse. 5to:

Hvilken af Parterne der bryder dette Forlig, betaler strax til de Fattige 1 rd:r. 6to: Processens Omkostning, der er, med Rettens Løn Jndberegnede 5 rd:r 4 mrk:, tilsam/m/en 21 rd:r 4 s:, deraf svarer Mauge Mændene til Citanten 14 rd:r, det øvrige tager Citanten hos sig selv. dette Forlig de med Hænders Rækkelse bekræftede, og Laug Retten skiød til Provs; saaledes blev da den/n/e Sag sluttet.

Den 25de Aug: blev Retten betient paa Gaarden Horre Hieme i Thuun, beliggende i Røldahl udj Suldahls Præstegield, og Christiansands Stift i Geistlige Sager, men Verslige i Bergens Stift, Hardanger Fogderie og Kingtzerviigs Ting Laug, med efterskrevne Eedsorene Laug Rett, der efter Loven er opnævnt, sc: af Hardanger, Jacob Eitrem, Daniel ibdm:, Samson Isberg, og Ole Grønsdahl. af Røldahl, Ole Nedr: Berge, Ole Gryting, Ole Houge og Thore Hagen, {for ham sad Orm Nedr: Berge}. Nærværende Lensmanden Niels Heljesøn Hamre.
Hvorda for Retten fremstoed Lars Nielsøn Horre, med sin

Frende Jørgen Freim, og gav tilkiende, det hand nest afvigte Aar for Juul til Jorde Tirsdagen indeværende Aar, og atter til den/n/e Tægte-dag med muntlig Varsel her til Aastædet har ladet stevne og indkalde sin Farbroder Osmund Larsøn Horre til at anhøre hands, som Eldste Søn/n/e-Søn, Odels breve til ½ Løb Jordegods her udj Gaarden Horre, derom Dom at modtage betræffende Odelen, samt at blive dømt til at modtage Løsnings Penge for den halve Løb, og sam/m/e med skiøde at hiemle, og endelig, at svare Processens Omkostning q <q samt Gaarden at fraviige>. vil fornem/m/e om den jndstevnte møder.
den jndstevnte mødte og tilstod lovl: Varsel.
Citanten viste Løsnings Penge i Retten, som hand sagde at være 50 rd:r, om den jndstevnte dem endnu i mindelighed vil modtage.
den jndstevnte svarede, det 50 rd:r ej var Nok, men hand havde givet 50 rd:r og en Qvige for Jorden.
Citanten lagde i Rette Qviigens Værd med 3 rd:r, om hands Farbroder dem nu vilde imodtage.
den jndstevnte svarede Nej, det hand ej tager imod Penge, men skyder sig under Retten.
Citanten tog Pengene i sit eget hiem/m/e. Hernest Citanten lagde i Rette et Arveskiftebrev af 5te Julj 1728 efter hands Farfader, afgl: Lars Osmussøn Horre, med paastand her udj Acten extraheret Arve-Linien og alt det som handler om Jordegodset, og da sam/m/e udviiser det hands Farfader ejede ½ Løb her udj Gaarden efter skiøde af 16de Julj 1708. og at Præsten, afg: Hr: Jørgen Friis, for Gields Fordring var udlagt 1 pd: 6 ½ mrk: smør for 30 rd:r 3 mrk:, og derfor havde taget det ommelte skiøde til sig, og udgivet under sin Haand paa slet Papiir en Copie af sam/m/e, som nu var bilagt med stemplet Papiir No: 1. fremdeeles blev i Rette lagt et Udtog af Hardanger Publications Protocol, som Gienpart af Knud Lefsøn Horres udstæde skiøde til sin Steed-Søn Niel[s] Larsøn Horre (: som er Citantens Fader :) paa bemelte halve Løb. End videre et Udtog af bemelte Publications-bog, hvorefter Citantens Fader den 30te Octbr: 1754 skiøder den/n/e halve Løb til jndstevnte Osmund Larsøn Horre. derefter Citanten sluttede Sag[en], og paastod Dom. bemelte breve ere saa lydende:
den jndstevnte sagde det hands Steedfader Knud Lefsøn Horre havde givet ham Jorden med alt det hand havde, mod at hand skulde forsyne sin Steed-fader og Moder til sin døde-dag, men Steedfaderen døde strax der efter, og Moderen lever endnu, den hand i 19 Aar har forsørget.
Efter Nogen Samtale declarerede Parterne Forliig saaleedes: at den jndstevnte Osmund Larsøn tager imod Løsnings Penge 53 rd:r, og bliver aldeles fri for Processens Omkostninger,

dem Citanten Selv betaler. dette Forliig de med Hænders Rækkelse for Rætten bekræftede, og derom Laug Rettet skudt til provs.

q <q Citanten paastod Dom efter dette Forliig og sin Stevning>

Hernæst bliver at beregne denne Forretnings bekostning, som er, Sorenskriverens skyds her op til Fields har Citanten forskaffet, og eftergives Hiem-Reisen, diet Penge i 2de Reise.dage 1 rd:r 2 mrk:, den/n/e dags Forretning 2 rd:r, de 4re Laug Rettes Mænd fra Hardanger, der har Reist 5 Miile op til Fields, per Mand 3 mrk: 8 s:, er 2 rd:r 2 mrk:, de 4re her fra Røldahl, per Mand 16 skil:, 4 mrk:, Lensmanden 4 mrk:, tilsam/m/en 7 rd:r.

Og blev da saaleedes Dømt og

Afsagt.

det her inden Rætten af Parterne sluttede Forliig, bør i følge Lovens 5te Bogs 1te Capit: i et og alt ubrødelig holdes, under Lovens Straf; og bør Osmund Larsøn Horre til neste Ting hiemle Citanten den/n/e paastevnte halve Løb, og sam/m/e fravige og for Citanten Røddig giøres til lovl: Fare-dag 1768. J Mangel deraf, haver Citanten at søge Kongens Foged om Bøndernes hielp til Udkastelse. Citanten, der haver opfordret Rætten, betaler til Rættens Personer 7 rd:r efter den beregning Acten er tilført.

Den 25de Aug: blev Rætten betient paa Gaarden Tuften, beliggende i Røldahl udj Suldahls Præstegield, og Christiansands Stift i Geistlige Sager, men i Verslige udj Bergens Stift, Hardanger Fogderie og Kingtzerviigs Ting Laug, med efterskrevne Eedsvorene Laug Rætt, der efter Loven er opnævnt, sc: af Hardanger, Jacob Eitrem, Daniel ibdm:, Samson Isberg, og Ole Grønsdahl. af Røldahl, Osmund Horre, Wraal Ulland, Helje Rabbe, og Thore Hagen. Nærværende Lensmanden Niels Heljesøn Hamre.

Hvorda for Rætten fremstod Orm Olsøn som MedEiere til Røldahls Kirke, og gav tilkiende, det hand med mundtlig Varsel her til Aastædet har ladet stevne og indkalde sin Leilending Ole Knudsøn Tuften, Dom at modtage til at fraviige Gaarden, siden Citanten Selv er boesliden

1767: 13b

1767

og trængende, hvorfor hand, Citanten, har buden i mindelighed bemelte sin Leilending sin udlagde Første Fæste, foruden i Opsagn, 20 rd:r, det hand ej har vildet modtage, derfor Dom at anhøre til fraviigelse, og Processens Erstatning; Vil fornem/m/e om hand møder.

den indstevnte mødte og tilstoed Varselen. tilstod og det Citanten har budet ham sin første Fæste, og i Opsagn 10 rd:r.

Citanten lagde i Rætte en vidimeret Copie af det Kongl: skiøde dateret 13de Junj 1725, samt sit Hiem/m/els brev af 24de Octbr: 1765. der alt ord efter andet er saa lydende:

den jndstevnte i Rette lagde sin bøxel Sæddel af 2den Novbr: 1748, sam/m/e er saa lydende: sagde ellers det hand ej videre havde at paastaae end at hand synes det hand som Een gam/m/el Mand nu ej kand fraviige Gaarden, maatte og tilstaae det Citanten {ikkun} er trængende, i det hand ikkun er Huusmand her paa Gaardens Mæl-Støel, hvor hand haver været Huusmand i 2 á 3 Aar.

Citanten bød endnu sin Leilending sin første Fæste med 10 rd:r, om hand dem vil imodtage.

den jndstevnte svarede Nej.

Citanten paastod Dom, og den jndstevnte skiød sig under Rætten, med Erindring at hand har opbygt en bue paa øde Tumpt, der er hands eget.

Efter Nogen Samtale declarerede Parterne Forliig, det Citanten giver sin Leilending sin første bøxel tilbage, beholder Selv den bue hand her paa Gaardens øde Tompt har opbygt, og

betaler til sin Eier halve deelen af den/n/e Processes Omkostning. dette forliig de med Hænders Rækkelse for Rætten bekræftede, og derom skiød Laug Rettet til provst.

Hernest bliver at beregne den/n/e Forretnings Omkostning, som er: Sorenskriverens skyds her op til Fields har Citanten forskaffet, og eftergives Hiem Reisen, diet penge i 2de Reise dage 1 rd:r 2 mrk:, den/n/e dags Forretning 2 rd:r, de 4re Laug Rettes Mænd fra Hardanger, der har Reist 5 Miile her op til Fields, per Mand 3 mrk: 8 s:, er 2 rd:r 2 mrk:, de 4re her af Røldahl, per Mand 16 s:, er 4 mrk:, Lensmanden 4 mrk:, tilsam/m/en 7 rd:r.

Og blev da saaleedes Kiendt og

Afsagt.

Dette inden Retten sluttede Forliig bør i følge Lovens 5te Bogs 1te Capit: i et og alt opfyldes; Og bør Ole Knudsøn i følge Lovens Pag: 514 art: 40 til Rette fare dag 1768 at fraviige jorden, og den for sin Jorddrott oplade saaleedes: til 13de dagen efter Juule helligt er ude, skal hand giøre halve huusene Røddig; tager hand ikke Anden jord, beholde halve huusene til 14de April. bliver Ole Knudsøn huusvild, beholder hand fierde part huusene til 3de Maj, da hand aldeeles bør Viige. Vil {ikke} Ole Knudsøn da ej fare af jorden, forholdes mod ham efter Lovens pag: 484 alt: 1te. betræffende Processens Omkostning, da betaler Citanten, der har opfordret Retten, til Rettens Personer 7 rd:r, efter den beregning Acten er tilført. Hvoraf Ole Knudsøn, foruden ald anden beviislig Omkostning, efter det sluttede Forliig, betaler til Citanten halvdeelen, under Videre Lovl: Adfær.

Dend 26de Aug: blev Rætten betient paa Gaarden Owerland, beliggende i Røldahl udj Suldahls Præstegield, og Christiansands Stift i Geistlige Sager, men i Verslige udj Bergens Stift, Hardanger Fogderie og Kingtzerviigs Ting Laug, med efterskrevne Eedsvorene Laug Rett, der efter Loven er opnævnt, Sc: af Hardanger, Jacob Eitrem,

1767: 14

1767

Daniel ibdm:, Samson Isberg, Ole Grønsdahl, og Jørgen Freim. af Røldal, Osmund Horre, Wraal Ulland, og Helje Rabbe. Nærværende Lensmanden Niels Heljesøn Hamre.

Hvorda for Rætten fremstod Opsidderen her paa Gaarden, Orm Halwersøn Owerland, og gav tilkiende, det hand med mundtlig Varsel her til Aastædet har ladet indkalde Helje Monsøn Hamre til at beviise med hvad Ræt hand bruger 2de Slotte-{Træer}\Tejer/, kaldet Kongs-Lutt, beliggende her paa Bøen og i Hiem/m/e-Marken imel: Citantens Ager og Bøe, og altsaa i hands Eiendom, samt at være Nærværende ved Rættens Siun og Grandskning, og derefter Dom at modtage.

den jndstevnte Helje Hamre mødte og vedtog Varselen, og sagde det hand haver 4re af de Eldste Mænd der kand vidne hvor længe hand har havt disse Teige som sin Lovlige brug og Eiendom. og om hand vilde have ald Almuen til Vidnesbyrd der om, kunde det skee. de mødende 4re Vidner ere Ole Gryting, Ole Nedr: Berge, Thore Hagen og {Osmund Odsøn Horre} \Baar Grytøyen/, dem hand paastod, siden de alle møder, Eedelig forhørt. Eedens Forklaring blev dem forelæst, og af Dom/m/eren formaned at blive ved Sandhed.

1ste [Vidne], Ole Ommundsøn, boende paa Gaarden Gryting, som er Neste Gaard her ved, hvor hand har boed i 20ve Aar, og ellers boed paa Gaarden Berje, som og er strax her ved, i 13 á 14 Aar, er barnefød Øster, men har været her siden hand var 4re Aar gam/m/el, \sagde sig gl: 60 Aar/. Vidnede, at saa længe Helje Hamre har været Lensmand, har hand brugt de 2de Teiger, som er over 30 Aar siden, og er den Nordr: Teig indhegnet med 4re Markesteene. men den Sør Teig har i Nordre og breedeste Ende sine 2de Markesteene, men i den smaleste og Sør Enden er vel 2de Mærker, men viides ej om de ere Markeskields steene, eller ikkun gam/m/el Kan, om alt kand giøre Anviisning. Citanten tilspurgte Vidnet, om hand ikke har

hørt det disse 2de Teiger i forrige Tiider har tilhørt og lagt under Gaarden Owerland. Resp: har vel hørt saa snakke, men kand ej viide hvad sandt er. Parterne havde ej videre at tilspørge Vidnet.

2det Vidne, Ole Ormsøn, er boende paa Gaarden Nedr: Berge, hvor hand har været i 25 Aar, og er der barnefød, har ellers ald sin Tiid været her i Dahlen, sagde sig gam/m/el 59 Aar. Vidnede, det hands Fader var Lensmand, og eyede baade Berge, Owerland og disse omtvistede Teiger, det hand alt styrede og brugte; den Nordre Teig var den Tiid som nu med 4re Markeskields steene indhegnet, men den Sør Teigen, der end nu er som den den!! Tiid var i breedeste og Nord Enden med 2de Markeskields steene indhægnet, men i Sør og smaleste Ende er Mærke paa det ene Stæd en liden steen Røys, og paa det andet stæd ikkun en Helle, og er det 34 Aar siden hands Fader døde, og fra den tiid af har jndstevnte Helje Monsøn Hamre stedse brugt disse Teiger, og kand giøre Anviisning paa dem. Til Citantens ved 1te Vidne fremsatte Qvæst: svarede Vidnet, har hørt sige af mange Folk at det var ligt til det disse Teiger har tilhørt Owerland.

3de Vidne, Thore Knudsøn Hagen, sagde sig gl: over 60 Aar, har boed og boer paa Gaarden Hage i 40 Aar, er barnefød her i Dahlen, og har ald sin tiid været her. Vidnede, at saa længe som hand kand mindes har disse 2de Teiger været brugt af de 2de Lensmænder Orm Berje og indstevnte Helje Hamre, og har Helje Hamre brugt Teigerne over 30 Aar. sam/m/e Teiger skal have, som Vidnet har hørt sige, sine Mærker. Men paa Mærker kand Vidnet ingen Anviisning giøre, siden hand boer Noget Langt derfra, men Teigerne i sig selv kand hand anviise. Til Citantens fremsatte fremsatte Qvæst: til 1te Vidne svarede:

1767: 14b

1767

har hørt iblant Folket som en snak, at disse 2de Teiger i forrige Tiider har tilhørt Owerland, men Veed selv intet derom.

4de Vidne, Baar Herbrandsøn, sagde sig gl: 60 aar, og er boende paa Gaarden Grytøyen her i Dahlen, hvor hand har boed i 36 Aar, og er barnefød her i Dahlen. Vidnede: at jndstevnte Helje Hamre har brugt disse Teiger, Kongs Lutt, over 30 Aar, og har hørt sige det de med Markeskield vare jndhægnede, men derom ingen Anviisning kand giøre, men paa Teigerne hvor de ligger, derom kand giøre Anviisning. \til/ det af Citanten fremsatte Qvæst: til de forrige Vidner, svarede dette Vidne, der har altiid været snak om at disse Teiger i forrige Tiider har tilhørt Owerland.

Rettens Middel i følge begge Parter og Vidnernes Anviisning siunede og granskede de omtvistede Teiger. den Nordre Teig, der udj var en liden Ager, og havde Helje Hamre der udj staaende en liden Løe. Teigen fandtes jndhægnet i sin firkant med en Markeskields steen i hvert Hiørne. Norden for Teigen angrænser Gryting sin Eiendom, paa den Søndre Siide ejer Gaarden Berje, paa den Østre Siide ejer Gaarden Houge, paa den Westre Siide ejer Citanten Owerland, og blev Teigen eftermaalet med Snøre, og befandtes at være i Længde 37 Favne, og i breeden 19 ½ Favne. Dernest anviist den Sør Teig, som i Nordre Enden er breedest, og havde i hvert Hiørne sin Markeskields steen, men i Sør og smaleste Ende var i det Østre Hiørne en liden Steen-Røys til Mærke, og i det Westre Hiørne en Helle. blev eftermaalet med Snor, og var 31 Favne lang, og i breedeste Ende 8te Favne, og i smaleste Ende 4re Favne breed. Paa den Nordre Ende af Teigen angrænser Nedr: Berjes Eiendom, paa Westre og Østre Siiden eyer Owerland, {paa} For den Sør Enden angrænser Houges Eiendom.

da Vidnerne efter aflagde Forklaring havde giort Anviisning, aflagde de Eeden efter Loven med opragte Fingre.

Sorenskriveren tilholdt Parterne efter Forordningen af 31 Martj 1719, at lade forfatte Afritsnings Charte over det omtvistede. Men Parterne samt ald Almuen svarede, det Jngen er at bekom/m/e, der Situations Chartet kand forfatte, at lade hente Een der til fra Kiøbstæden,

vilde Koste langt meere end Eiendom/m/en er Værd, da her først fra Stædet og need til Søen er 5 Miile Field Vei, og siden 14 á 16 Miile til Bergen, derfor umuelig, som fattige Field Folk, at kunde bekoste Nogen Afritsning; Men begge Parter paastod Dom.

Som Parterne ej videre havde at forestille, bliver følgende bereigning at giøre: Sorenskriverens skyds fra Hesthammer i Hardanger og ind til landet i Odde er 3 Miile til Søes, og siden 5 Miile her op til Fields, som eftergives, men hiem igien betales for

disse 8te Miile 1 rd:r 4 mrk:, dietpenge for 2 Reise dage 1 rd:r 2 mrk:, den/n/e dags Forretning 2 rd:r, Laug Retten, de 5 Mand fra Hardanger, per Mand 2 mrk:, er 1 rd:r 4 mrk:, de 3de Laug Rettes Mænd her af Røldahl, hver 16 skil:, er 3 mrk:, Lensmanden 4 mrk:, tilsam/m/en den/n/e Forretnings bekostning 7 rd:r 5 mrk:

Og blev da af Sorenskriveren og Laug Retten for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Med Siun og Grandskning er det befundet, at disse tvende paastevnte smaae Slotte Teiger, Kongs Lutt kaldet, heller siunes at kunde tilhøre Gaardene Owerland, Grytting, Berge og Houge, hvis Eiendom/m/e de angrænser, end som de Nogensinde kunde have tilhørt Gaarden Hamre, hvorfor Citanten Owerland har indkaldet Hamre at beviise sin Adkomst og Eiendoms Rett til disse Teiger. Uagtet jndstevnte Helje Hamre, der har disse tvende Teiger i brug og Hævd, efter Lovens pag: 798, art: 3de, ej var pligtig adkomst eller beviis at producere, før end Citanten først havde beviist sin Rett, saa dog har Hamre strax ført sine hævds Vidner, hvor efter Hamre over 30ve Aar har brugt disse Teiger, den Nordre indhægned med 4re Markeskields steene, mens den Sør Teig ikkun i Nordre og breedeste Enden med 2de Markeskield, et i hvert Hiørne, men i Sør og smaleste Enden, ikkun Kan til Mærke. Thi Kiendes for Rett, efter Lovens 5te Bogs 5te Capit: 3de og 4de art:, det disse Teiger bør følge og tilhøre jndstevnte Helje Hamre, som derpaa har fanget meere eller længere hævd end Loven byder; Og dersom Part det forlanger, kand den Sør Teig i Sør Enden, nu strax ved Rettens Middel med tvende Markeskield vorde forseet, videre Tvist og U-Eenighed at forekom/m/e. betreffende processens Omkostning, da betaler Orm Owerland, der haver opfordret Retten, til Rettens Personer efter den beregning Acten er tilført, 7 rd:r 5 mrk:, i det øvrige ophæves Omkostningerne paa begge siider.

dend 19de Octbr: blev paa **tingstædet Hærrandsholmen holden et almindeligt Høste, Skatte og Sagefalds ting for Jondahls tinglavs Almue**, da Retten blev beklæd i Hr: Cancellie Raad og Sorenskr: Fleischers lovl: Forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig, Studiosus Juris Michael Fleischer, tillige med det paa folio 1{35 udj d: gamle Protocoll}specificerede Laug Rætt, der alle personlig møder. overværende inden Retten Fogden Hr: Cam/m/er-Raad Juel, tillige med Lensmanden Johan/n/es øvre-Wiig og den tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publicered de Kongl: Forord: og Ordres som her til Publication ere ankomne.

1mo: Kongl: Forord: af 8de Junj 1767, angaaende det i Loven for Leyermaal anordnede aabenbare skriftemaal, herefter skal være ophævet.

2do: Kongl: nærmere anord: af 3de Julj 1767, angaaende den Extra skatt paa Landet udj Norge.

3tio: Hr: stiftbefalnings Mand Scheels Ordre til Hr: Cam/m/er-Raad Juel af 24de Augustj 1767, angaaende Hospitals Pengene udj Sundhorlehns og Hardangers Fogderie, der beløber

sig til 357 rd:r 75 s:, samt udj Delinqvent Penge ligesaa 108 rd:r 57 s:, som paa Løbe tallet skal lignes.

Johan/n/es Haandegaard med flere Jnteresserede udstæde skiøde af 19 Octbr: 1767 til Aamund Haandegaard paa 2 pd: 18 ¾ Mrk:r smør udj Gaarden Haandegaard. læst.
Biskop Arentz udstæde bøxel brev med Revers, af 28 Septbr: 1767, til Jacob Jacobsen paa 1 Løb Smør udj Gaarden Eichen. blev læst.
Jacob Eichen skriftlige Forpligt af 19de Octbr: h: A: til sine Forældre, hvad de udj Aarl: Vilkaar til livs ophold skal nyde. læst.
Thomas Wiig skriftl: Penge Mangel af 19de Maij 1767 til 3 Spand smør udj Gaarden Samland, som af Wiglich Jonsøn med Moder Sigri Larsdatter bruges.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel gav tilkiende, det, der over dend død fundene Pige Britta Samsondatter Ouestad, som tiente hos Rasmus Ohme, al mistanke over hendes hastige dødsfald og iilfærdige begravelse, at faae oplyst, den 18 Junj sidst afvigte ved Chirurgi er forfattet En Obductions Forretning,

1767: 15b

1767.

ved sam/m/e var, som vidner nærværende Johan/n/es Pedersøn øvre Wiig, Joen Nielsøn Underhougen og Endre Larsøn Sætvet, dem hand, i følge Høy Welbaarne Hr: Stiftbefalingsmaa!! (-mand) Scheel[s] høye ordre af 26de Junj dete aar, har ladet indkalde til nøyere Eedelig Examen. alt til Eet Lovskicket Tingsvidne[s] erholdelse. vil fornem/m/e om de indkalde møder. og lagde i Rette til Actens følge Obductions forretningen, der ord efter andet er saa lydende.
af de indstevnte vidner møtte Johan/n/es Pedersøn øvre-Wiig og Jon Nielsøn Underhougen. for Endre Larsøn Sætvet møtte svogeren Samson Nielsøn Sætvet, og lyste sin svigerfaders forfald, som er, at hand, Endre Sætvet, er bleven svag og sengeligende.
Actor paastod de tvende mødende vidner forhørte. begge benævnte vidner fremstoed for Retten og paastoed Chirurgi foretning[en] oplæst, som blev efterkom/m/ed. da begge vidnerne sagde, det de den/n/e foretning vilde beEdige, paa saadan maade: at de, paa det udvortes Legeme ej saa det minste tegn til nogen voldsom adfær der kunde aarsage en saa hastig død, og da underlivet af Chirurgi var opskaaret, saa de ej heller minste tegn til, at det Men/n/eske, efter snack, havde været eller var besvangret. i det øvrige havde [de] som Bønder ingen forstand paa Chirurgi foretning. dette deres vidnesbyrd de begge med opragte fingere efter Loven beEdigede.
Actor var Tingvidne, om vis passeret, begierende. som bliv!! billiget.

Thore Jonsøn med Fader Jon Underhougen gav tilkiende, det de med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde de tvende unge Karle, Matias Larsøn Tørviigen og Iwer Pedersøn Tvet, til at betale til 15 rd: 3 mrk:, som er for en hest, {i F} de i Fasten kiøbte af os for 16 rd:, og gav 3 mrk: paa haanden. med den accord, at vi skulde føde hesten indtil den kunde bierge sig paa græs, da vi skulde føre hesten i Berge Fæe have paa græs, hos Iwer Berge. det vi alt har efterkom/m/ed. og som de ej imindelighed har vilde[t] betale hesten, er de indkaldet vidner at anhøre, dom at modtage til at betale de Resterende 15 rd: 3 mrk:, samt processens omkostning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Iwer Larsøn Underhougen, Niels Erichsen, Lars Drage, Guro Tronsdatter, Lars Halderager, Johan/n/es Topten, Ole Berge og Lars Berge. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.
de indstevnte tvende Drenge møtte, tilstoed varselen. tilstoed og, det de havde kiøbt hesten for 16 rd:, og gived 3 mrk: paa haanden. men hesten var ej forsvarlig fremfød, derfor de ej vil

betale hesten. og at accorden var at levere os hesten i vore hænder, men ej, som de foregiver, at sætte den i Berge Fæe have. tilstaar at de ere leedige Drenge eller Kongens Soldater, og at de handler som Soldater.
Citanten sagde, det ankom/m/er paa vidner, hvorleedes accorden var, dem hand paastoed Eedelig forhørt.
Parterne ærklærede forlig saal:, at de indstevnte betaler hesten efter accorden med de Resterende 15 rd: 3 mrk: til Citanterne, og en hver tager Processens omkostning hos sig selv, siden der i sag[en] er stevnt Contra. her om de haan[d]reckedes, og Laugretten skiøt til prov.

Arve skifte brevet af 21 Maij 1767, holden paa Gaarden Bache efter afgangne Guro Wiglichsdatter, blev læst, og er stervboen ejende Jordegods udj Gaarden Bache 11 ¼ Mrk: smør, ¾ huud og ½ gd:skd, vurderet 49 rd:r 5 mrk: 4 s:, som saaledes til arv er udlagt, Enkemanden Michel Steensøn i Arv udlagt 3 3/8 Mrk: smør, 3/8 huud, ½ gd:skd for 24 rd:r 5 mrk: 10 s:, Søn/n/en Gierdt i arv udlagt 5/8 Mrk: smør, 3/16 huud for 8 rd:r 3 mrk: 10 s:, søn/n/en Wiglich ligesaa ¼ Mrk: smør, 3/16 huud for 8 rd:r 1 mrk:, døttrene Jorand og Britte, hver i Arv udl: 3 ½ mrk: smør for 4 rd:r 8 s:

dend 20de Octbr: er med dette ting Continueret, og følgende passeret.

Hr: Kam/m/er Raad Juel, til bilag ved Regenskaberne, lod Jnden Retten oplæse og examinere følgende documenter, sc: 1mo: Restance Register over extra skatten. 2do: de Ordinaire skatters Restance, hvis Sum/m/a er 38 rd:r 2 mrk: 3tio: Specification over Aftagene. 4to: Odels Mandtallet. 5to: det Ordinaire ting Vidne, indeholdende 10 Poster. \6to: om tingskydsen/, som Jngen havde Noget der imod at Erindre var Hr: Fogden Rettens Attestation begiærende, som blev billiget.

de Laug Rettes Mænd som Retten anstundende Aar skal betiene blev opnævnte, og ere alle gamle, Ole Bache, Brynild Wiig, Jon Wiig, Lars Larsøn Hougen, Samson ibidem, Iver Tvedt, Salomon Svaasand og Niels Selsviig.

1767: 16

1767

Efter 3de gange Udraabelse var ej Nogen som vilde gaae i Rette, altsaa blev Tinget ophævet.

dend 20de Octbr: blev paa næst forbemelte stæd **Hærrandsholmen holden et almindeligt Høste, {og} Skatte og Sagefalds ting for Østensøe tinglavs Almue**, da Retten blev beklæd i Hr: Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischers Forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig, Studiosus Juris Michael Fleischer, tillige med det paa folio 2 specificerede Laug Rett, der alle mødte, undtagen for Lars Thole sad Torchel Thole, og for Niels øvre Wiig sad Johan/n/es ibidem, og for Giemund Steene sad Tollef Steene. overværende jnden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, tillige med Lensmanden Johan/n/es øvre Wiig og den tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publicered de Kongl: Forord: og Ordres som paa næst forrige folio ved Jondahls ting findes specificered.

saa blev og publicered Hr: Stiftbefaling Mands Scheel Resolution af 8de Octbr: 1767, det Tinget for Østensøe Skibreede skal herefter holdes paa Hærrandsholmen, som det til Tinghold beqvem/m/este sted.

Lars Erichsøn Schaalem udstæde Pandte brev af 20de Octbr: 1767 til Provstinde Geelmuyden paa 150 rd:r laan, mod Underpandt 1 Løb Smør og 1 huud udj gd: Schaalem.

Hr: Birckedom/m/er Lambergs udstæde skifte brev af 12te Junj 1766, holden paa Grd: Fixe efter afg: Aamund Thoresøn, blev læst, da stervboen var ejende Jordegods udj Grd: Telstøe 27 Mrk: smør \for 18 rd:r 1 mrk:/, som saaledes til Arv: er udlagt, sc: Moderen Inga Biørnesdatter, samt de 3de fuldbrødre Biørne, Thore og Siur Thoresøn/n/er, hver i Arv udlagt 4 16/23 Mrk: smør for 4 rd:r 5 mrk: 6 6/23 s:, halvbroderen Thore Siursøn, samt fuldsøstrene Guro og Thuri Thoredøttre, hver i Arv udlagt 2 8/23 Mrk:r smør for 2 rd:r 2 mrk: 11 3/23 s:, og halvsøsteren Britte Siursdatter i Arv udlagt 1 4/23 Mrk: smør for 1 rd:r 1 mrk: 5 13/23 s:

Rector Boalth udstæde bøxel brev med Revers, af 10 Junj 1767, til Ole Olsøn paa 2 Løber smør udj Gaarden Stenstøe, blev læst.

Biskop Arentz udstæde bøxel brev med Revers, af 16 Febr: 1767, til Hactor Siursøn paa ½ Løb smør udj Gaarden Wangdahl. læst.

Ole Aamunds: Melstvedt udstæde gields brev af 22 Maij 1753, Jndført i Pandte bogen paa folio 371, blev efter Qvitering af 15 Octbr: h: A: udslet.

dito udstæde gields brev af 20 Octbr: 1767 til Siovat yttre Aalviigen paa 230 rd: laan, mod underpandt 2 pd: smør, ½ huud, 1 f:skd udj Grd: Melstvedt

Hans øvre-Wiig udstæde gields brev af 19 Octbr: 1767 til Hans Lepse og Lars Sandven paa 96 rd:r laan, mod underpandt ½ Løb Smør udj Gaarden øvre-Wiig.

Dend 21de Octbr: er ved Østensøe Tinget paseret som følger.

Arveskifte brevet af 13de Octbr: 1767 efter Trond Siursøn Twet, blev læst, og var stervboen Eiende og tilhørende jordegoeds udj gaarden Twet 2 pd: 10 ½ mrk: smør, 3 f:sk:, 1 Løb salt med bøxel og herlighed, vurderet 200 rd:, og til Arvingerne i arv udlaadnet, saasom Encken Maritta Ewensdatter arvet 1 pd: 5 ¼ mrk: smør, 1 ½ f:sk:, ½ Løb salt, søn/n/en Tron arvet 2 ¼ mrk: smør, 1 ½ f:skind, ½ Løb salt, hver datter, Ragna, Sigri, Randwei og Guro, arvet 6 ¾ mrk: smør for 16 rd: 4 mrk:

Hr: Kam/m/er Raad Juel, Freed Lysning af 21 Octbr: 1767, paa de 2de Gaarder Steene og Røsseland, deres hiem/m/e og Udmarker, i følge sam/m/e grds: opsideres forlangende, blev læst.

Den 22de Octbr: er med dette ting Continueret, og følgende passeret.

Hr: Kam/m/er Raad Juel, til bilag ved Regenskaberne, lod jnden Retten for dette tinglav ligesaadan/n/e Documenter og tingsvidner oplæse og Examinere, som paa næst forrige folio ved Jondahls ting findes specificered, \da skatte Restancen er 31 rd: 3 mrk: 14 s:/, og som Jngen havde Noget der imod at erindre, var Hr: Kam/m/er Raaden Rettens Attestation begiærende, som blev billiget.

de Laug Rettes Mænd som Retten anstundende Aar skal betiene bleve opnævnte, og ere Nye, Hagtor Siursøn Wangdahl, Halsten Arnesøn Biørche, Arne Larsøn Hællestvedt, Ole Christophersøn Sandven, Gierdt Olsøn Jndre Aalviigen, Gamle, Henrich Olsøn Steene, Ole Svendsøn Scheie og Giermund Holgersøn Nedre-Wiig.

Efter 3de gange Udraabelse var ej Nogen som vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget ophævet.

dend 23de Octbr: blev paa **tingstædet Eide Grund ved Søen holden et almindeligt Høste, Skatte og Sagefalds ting for Gravens Almue**, da Retten blev beklæd i Hr: Cancellie-Raad Sorenskriver Fleischer lovl: Forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig, Studiosus Juris Michael Fleischer, tillige med det paa folio 2 specificerede Laug Rett, der alle mødte, undtagen for Helje Legrej sad Jon Møchelthuun. overværende jnden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, tillige med Lensmanden Niels Røn/n/estrand og den tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst blev publiceret de Kongl: Forord: og Ordres, som paa folio 15 ved Jondahls ting findes specificered.

Hr: Pauel Schnabel udstæde bøxel brev med Revers, af 13 Octbr: 1767, til Magnus Andvesøn paa 2 pund 6 Mrk:r smør udj Grd: nedre Legrej. blev læst.

1767: 16b

1767

Hr: Schnabel udgivne bøxel brev med Revers, af 13 Octbr: 1767, til Aslach Endresøn paa ½ Løb Smør og 1 Giedskind udj Gaarden Qvam/m/en, blev læst.

dito udstæde bøxel brev med Revers, af 13 Octbr: 1767, til Christopher Magnusøn paa 2 Pund 6 Mrk:r smør udj Grd: Nedre Leqrej. blev læst.

Christopher Magnus: Sæbøe udstæde skiøde af 22 Maj 1767 til Baaer Larsøn paa 1 Spand smør udj Gaarden Sæbøe, blev læst.

Niels Rønnestrand for Olog Kierland gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Aslach Ourdahl for skyldig værende 7 rd: tieneste løn, derom Domt!! (Dom) at modtage til betalning, samt processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Wichlich Hylle og Anfind Wichnes afhiemlede stevingen at være lovl: forkyndt Aslach Ourdahl udj hands Kone Ragnilde[s] paahør, siden Manden ei lod sig finde.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Aslach Ourdahl forelæges at møde til neste ting.

Torchel Leqve for Ole Westrem gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette ting har ladet stevne og indkalde Kiel Bagne for skyldig værende 15 rd: 3 mrk: 12 s:, der om at modtage [Dom] til betalning, samt processens erstatning skadesløs. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Wichlich Hylle og Anfind Wichnæs {afhiemlede stevningen} er nu ej tilstæde, derfor Citanten begierede sag[en] til i Morgen udsat. som blev billiget.

Iwer Herrej for Ole Westrem gav tilkiende, det hand til dette ting har ladet stevne og indkalde Magnus øvre-Leqven, for skyldig værende 18 rd:, efter Revers af 22de Maij dette aar, der om Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder. lagde ellers i Rette til Actens følge den paaberaabte Rewers, der er saa lydende.

den indstevnte møtte og tilstoed varselen, gav tilkiende og sagde at den/n/e Rewers, som af mig er udgived til Ole Westrem, er paa Siur Schaar[s] vegne udgived at betale til Ole

Westrem, angaaende et slags forlig som var giort imel: mig og ham, og saasom Siur Schaar nu i den/n/e Som/m/er, efter at den/n/e Revers var udgived, haver selv brudt dette forlig, og dog alligevel tilforn vilde tvininge!! (tvinge) mig til at holde dette, da ieg tilforn indleverte en decleration, at vilde tilbage kalde det, saasom at ieg fornam at det ieg var sigtet og søgt for, ej var indkom/m/en i forliged, da ieg siuntes, at være vederfaret stor uret, og saasom at nu Siur Schaar selv haver brudt dette forlig, saa Reserverer ieg mig med forbeholdenhed til mit forige document, og benægter og tilbagekalder alt hvad ieg her tilforn, angaaende dette forlig, haver belovet baade til Siur Schaar og Ole Westrem paa Siur Schaar[s] vegne. men saasom ieg ej til stevnetiiden var hiem/m/e, icke heller kom hiem til at faa stevne vidner, eller Citanten nogen slags vidner at anhøre, eller da maa ieg nødes til at begiere sagen udsat, for at oplysse hende.

Afskeediget

den forlangende udsettelse til neste ting billiges.

Torchel Leqwe efter forige tiltale Contra Siur Poulsøn Sponem, æskede sag[en] i Rette, og vilde fornem/m/e hvad den indstevnte havde at forestille.

Siur Sponem møtte og sagde, hvad som ej var betalt vilde hand betale, og havde hand her paa tinget betalt 3 rd:

Citanten benægtede, ej at have faaed en skilling: thi hvad den indstevnte for sin Moder har betalt, er ham som Citant i den/n/e sag uvedkom/m/ende, derfor paastoed Dom med erindring om processens beskostning.

Siur Spaanem sagde, det hand vilde betale de 5 rd: 2 mrk:, men ej en deyt i omkostningerne.

Citanten paastod Dom for alt, saavel de 5 rd: 2 mrk: som processens bekostning, i billigst med 3 rd:

Afskeediget,

sag[en] optages til Doms indtil i Morgen.

dend 24de October er med dette ting Continueret, og følgende passeret.

Lars Tostensøn og Tosten Andersøn, begge paa Grd: Sæd, deres med hinanden oprettede skriftlige Contract betræffende de 2de Gaarde Sæd og Meehuus af 10de Junj 1767, blev læst.

Lars Tostensøn Sæd med flere Jnterressentere udstæde skiøde af 10 Junj 1767 til Tosten Andersøn paa 13 ½ Mrk: smør udj Gaarden Sæd, blev læst.

Knud Nielsøn Sæbøe, gields brev af 12 Junj 1767 til Lars Aamundsøn Yttre Buue paa 99 rd:r laan, mod underpandt 3 Spand smør udj Grd: Sæbøe, blev læst.

Lars Aamundsøn Nessem gields brev af 7de April 1767 til Johan/n/es Johan/n/esøn Yttre Buue paa 120 rd:r laan, mod underp: 1 pd: 12 ¾ Mrk: smør, 1 bk:skd, 1 gd:skd, ½ Løb saldt udj grd: Nessem.

1767: 17

1767

Arve skifte brevet sluttet den 11 December paa Grd: Hougsnes efter afg: Jørgen Olsøn, blev læst, og var stervboen ejende Jordegods udj Gaarden Hougsnes 16 Mrk: smør, 1/3 F:skd, 1/6 K:skd, vurderet 87 rd:r 4 mrk: 8 s:, som saaledes er udlagt: Creditor Lars Nielsøn Hougse for Gields Fordring udlagt 15 Mrk: smør, 1/3 f:skd, 1/6 K:skd for 82 rd:r 5 mrk: 4 s:, Enken Inga Eilefsdatter i Arv udlagt 1 mrk: smør for 4 rd:r 5 mrk: 4 s:

Knud Aslachsøn Sælland udstæde skiøde af 23 October 1767 til Jacob Knudsøn Sælland paa 3 Mrk: smør udj Teigen, Steengrims teigen kaldet. blev læst.

Magnus Iversøn øvre Leqven gields brev af 25de October 1766, Jndført i Pandte bogen paa folio 76, blev efter paategned Qvitering af 23 October 1767 udslet.

Udj sag[en] indstevnt af Torchel Leqve Contra Siur Poulsøn Spaanem, blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Den indstevnte Siur Poulsøn Spaanem har først benægtet de paastevnte 5 rd: 2 mrk:, og efter at Citanten signelsen!! (sigtelsen) med vidner har beviist, har Siur Spaanem begiert sag[en] til dette Ting udsat, for bedere at oplysse. men nu paa dette Ting tilstaar hand sigtelsen, med den forklaring, at vilde betale hvad som ej var betalt. har ei beviist at have betalt end det Ringeste: altsaa Kiendes for Rett, det Siur Poulsøn Spaanem til Citanten bør betale de paastevnte 5 rd: 2 mrk:, og i Processens omkostning 2 rd: 3 mrk:, inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlige forkyndelse under Nam og Execution.

Torchel Leqve for Ole Westrem æskede sag[en] i Rette, som i gaar til i dag blev udsat, Contra Kiel Bagne, da Kaldsmændene møder, stevningen at afhiemle.

Kiel Bagne blev atter 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

forbem:te Kaldsmænd afhiemlede stevningen at være Kiel Bagne lovlig forkyndt i hands Kone Angune[s] paahør, siden manden ej lod sig finde.

Citanten var Laudag begierende.

Afsagt.

Kiel Bagne forelæges at møde til næste Ting.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Sogne Præsten Hr: Poul Schnabel efter forige tiltale Contra Lars Wambem, æskede sag[en] i Rette, og vil fornem/m/e om sagvolderen nu møder, da Rettens forelægelse er ham lovlig forkyndt.

Citanten ærklærede sag[en] forligt og frafalden.

Procurator Traa for Tosten Rondestvet gav tilkiende, at have med Muntl: stevning til dette Ting indkaldet Niels Halsen Wichnes for skyldig værende 4 rd: 2 mrk: 8 s:, deels i laante penge, og deels udlagt i vare udj skiftet efter Hans Børse, derom at anhøre vidner og lide Dom til gieldens betalning, som at svare processens omkostning. til vidner i sag[en] er indkaldet under Lovens faldsmaal Siur Poulsøn Spaanem og Siur Olsøn ibdm:, vil fornem/m/e om alle indstevnte møder.

de indstevnte vidner møtte, men den paagieldende Niels Wichnes, efter 3de gange paaRaabelse, vilde ej svare eller lade svare.

Kaldsmændene Wichlich Hylle og Anfind Wichnæs afhiemlede stevningen at være Niels Wichnæs udi Eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten paastoed vidnerne Eedelig forhørt, og Lavdag for den udeblivende Niels Wichnæs.

de tvende mødende vidner fremstoed for Retten og sagde, det de som gamle Laugrettes mænd ofte har hørt Eedens forklaring i Retten oplæsse, saa de meged vel ved hvad Eeden betyder, og altsaa ufornøden den nu at oplæsse. da de af Dom/m/eren blev formaned.

1ste vidne, Siur Poulsøn, boende paa Gaarden Spaanem, aflagde Eeden efter Loven og vidnede, at have hørt paa Tosten Rondestvet og Niels Wichnæs deres forlig, om deres mellem værende, og der om blev kaldet til vidne. og bleve de da forenede, det Niels blev skyldig til Tosten, som hand ei Rettere mindes var 4 rd: 2 mrk: 8 s:, da Niels begierede en vis tiid, frist, pengene at betale, og gav Tosten til Niels en lengere frist end hand forlangede. den/n/e foreening blev sluttet her paa som/m/er tinget i {forrige} Aar, {og har der siden af Tosten været en gang forhen stevnt paa sag[en], men Niels bad sig fri}. Citanten havde ei noged at tilspørge vidned.

2ndet vidne, Siur Olsøn, boende paa Gaarden Spaanem, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne.

Afskeediget,

Niels Hallesøn Wichenes forelæges at møde til næste Ting.

Asbiørn Maabøe viste fællen af en voxen Biørn, som hand i aar havde skudt paa Leehnets grund. ham blev af Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel strax betalt 2 Rd:r.

Procurator Traa for Magnus Rondestvet gav tilkiende, at have med Muntl: stevning til dette Ting ladet indkalde Niels Torgrimsøn Rousvold for skyldig værende 4 rd: 4 mrk:, deels i laante penge og deels i vare, derom Dom at lide til betalning, og at erstatte processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Wichlich Hylle og Anfind Wichnes afhiemlede stevningens lovlige forkyndelse for Niels Rouswold udj hands Kone Sigri[s] paahør, siden hand, Niels, ej lod sig finde.
Citanten sagde, det hand selv frafalder de 4 mrk: udj stevningen, og søger ickun Dom for de 4 rd: bad ellers om Lovdag for den indstevnte.

Afskeediget.

Niels Torgrimsøn Rouswold forelæges at møde til næste ting.

1767: 17b

1767

Niels Rønnestrand for Peder Lexow i Bergen efter forige tiltale, æskede sag[en] i Rette Contra Iwer Børsem, og vilde fornem/m/e om hand møder, da Rettens forelægelse er ham lovlig forkyndt.
for den indstevnte Iwer Børsem, efter paRaabelse, møtte søn/n/en Magnus Leqve, som for sin Fader sagde at være lovlig kaldet, tilstoed fordringens rigtighed, og paastoed sag[en] til neste Ting udsat, at hand i mindelighed kunde rette for sig.
Citanten paastoed Dom.
den indstevnte protesterede mod all overilelse.

Afskeediget,

Rætten understaar sig ej med Dom at overile den indstevnte, der paastaar frist til at rette for sig. derfor den forlangende udsettelse til neste Ting billiges.

Aslach Scheje efter forige tiltale æskede sag[en] i Rette Contra Lars Wambem, og gav tilkiende lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse, vil fornem/m/e om Lars Wambem nu møder.
Procurator Traa møtte for Lars Wambem, og paa hands vegne tilstoed forelægelsen at være ham lovlig forkyndt. og declarerede ej at have udtalt mod Citanten meere end hand trøster sig at beviise, og til den ende begierede sag[en] udsat til neste Ting for at begiegne sag[en] med Contrastevning. dernæst begierede udtog af alt hvis i sag[en] passeret er.
Citanten paastoed Dom.

Afskeediget,

den af Lars Wambem forlangende udsettelse til lovlig forsvar vorder billiget indtil neste Ting. den forlangende gienpart af hvis i sag[en] passeret er, bør ham beskreven meddeeles.

Jørgen Olsøn Hougsnæs Gields brev af 16 Maj 1760, Jndført i Pandte bogen paa folio 530, blev efter paategned Qvitering af 3de Julj 1767 udslet.
Magnus Iversøn øvre Leqven gields brev af 23 Octbr: 1767 til Hr: Schnabel paa 300 rd:r laan, mod underpandt 2 Pund 18 Mrk: smør, 1 td: Saldt, 1 f:skd, 2 K:skd, samt 6 Mrk: smør, 1 K:skd, udj øvre Leqven.

Lars Nielsøn Hougse med flere udstæde skiøde af 23 October 1767 til Ole Jørgensøn Hougsnes paa 16 Mrk: smør, 1/3 f:skd, 1/6 K:skind udj Gaard: Hougsnes. læst.

Ole Jørgensøn Hougsnes Gields brev af 24 Octbr: 1767 til Lars Hougse og Christopher Ystaas paa 160 rd:r laan, mod underpandt 1 Pd: 8 Mrk: smør, 2/3 f:skd, 1/3 K:skd udj Grd: Hougsnes.

Ole Jensøn Jordre, Penge Mangel af 24 October 1767 til 3 Spand 2 ¼ Mrk:r smør udj Grd: Hougse, som nu bruges af Lars Nielsøn Hougse. blev læst.

Magnus Møchelthuun udstæde skiøde af 24 Octbr: 1767 til Jon Knudsøn Møchelthuun paa 2 Spand smør udj Gaarden Møchelthuun, blev læst.

Lars Siovatsøn Røn/n/estrand udstæde skiøde af 23 Octbr: 1767 til Siovat Larsøn paa 1 Spand smør med bøxel udj Gaarden Nedre Røn/nestrand, blev læst.

Siovat Larsøn Røn/n/estrand skriftl: Forpligt af 23 October 1767, betræffende 1 Spand smørs Jndløsning udj hans ejende Grd: Nedre Røn/n/estrand, hvorl: med sam/m/e efter hans død skal forholdes, blev læst.

Giestgiberen Hans Johansøn Pyk, som Eier for en deel i Gaarden Eie, paa Egene og medJnteresserede MedEiere Iwer Ellingsøn Eie, Richold Erichsøn Eie, Ebbe Hansøn Eie og Johan/n/es Jonsøn Eie, samt Hans Hansen Utne, deres vegne, gav tilkiende, det de med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Lars Eie, fordj hand har anmasset sig deres Fællets Fæegang og Fæebeite, som de fra gam/m/el tiid har haft i Raaen. om sam/m/e deres gamle hævd og brug at anhøre hævds vidner til Et lovskicket Tings vidnes erholdelse. vidnerne, som under Lovens faldsmaal ere indkaldede, er Thron Knudsøn Hougsnæs, Torger Halstensøn Bilde, Knud Aslachsøn Sælland og Iwer Larsøn Meeaas, samt {Knud} \Siur/ Torgersøn Eie, foruden andere godvillig mødende vidner, som Reserverer, om fornødiges, at føre. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

Niels Rønnestrand møtte for sin svoger Lars Eie og gav tilkiende at være lovlig stevnt. men at det saaleedes skulde være, kunde ingenlunde tilstædes, føren paa Aastædet kand besees hvad fællig er, begierede derfor sag[en] udsat.

Citanten paastoed for dødsfald sine vidner forhørte, da sag[en] skal kom/m/e i beleilig tiid paa aastædet.

Niels Rønnestrand paastoed, at saadan sag ej kunde tracteres til Tinget, men alleeneste paa Aastædet, begierede derfor Rettens Kiendelse.

Eragtning,

Retten kand ej mod Lov betage Citanten den Ret at lade vidnerne her forhøre til Et Tings vidnes erholdelse, besønderlig da Retten ej er overiilet med fleere Tingsager end overkom/m/es kand, da det i sin tiid ved siun og granskning paa aastædet vil ankom/m/e paa den anvisning vidnerne lover at giøre.

de indstevnte vidner møtte alle, da Eedens forklaring blev dem forelæst, og formaned at blive med sandhed.

1ste vidne, Thron Knudsøn, boende paa Gaarden Hougsnes, sagde sig gam/m/el i det 67 aar, er noged lidet beslægtet med indstevnte Lars Eie, vidnede, at fra det første hand kand mindes har Citanterne om høsten i 8te á 14 dage haft et fællets Fæegang og beite i Raaen, uden nogen tvist eller paaAncke, indtil nu

J nogle faae aar, da de ej har været der, af hvad aarsag ved vidnet ei. Raaen ligger ellers omtrendt En fierding vei fra gaarden Eie, og kand vidnet der paa giøre anvisning. Niels Rønnestrand tilspurte vidnet, hvem der har Eiet og bebygt Raaen i den tiid Citanterne har beitet der. Resp: den første Mand som beboede Raaen var Erich, efter hands død Ole

Larsøn, efter hands død den indstevnte Lars Olsøn, men ingen af dem har boet i Raaen, men paa Eie, og i disse men[d]s tiid har Citanterne haft der deres Fæegang, indtil nu i nogle faae aar. 2°: om vidnet ved, at Citanterne for disse beiter har giort Raaens Eier noged vederlag med beite hos dem. Resp: kand ei give nogen forklaring paa dette omspurte. 3°: om vidnet icke ved at Raaen har været bebygt. Resp: Nej, ej saalenge vidnet kand mindes, men har hørt af sine Forældere siige, at der i de gamle tiider har sadt En huusmand. 4°: om vidnet ved at Raaen har Field beiter som er den underlagt. Resp: ja, der er Toe smaae Field-Teiger som er den tillagt. 5°: om vidnet icke ved at Lars Eie har lige saa meget hiem/m/e beite til gaarden Eie, som en den største Lods Eier af Citanterne. Resp: ved intet her om. Aflagde Eeden,

2det vidne, Torger Halsteensøn, er i vilkaar paa Gaarden Bilden, sagde sig gam/m/el 69 aar, er lidet beslægtet med Lars Eie[s] Kone, og er Farbroder til Ebbe Eie sin Kone paa Moder siiden, men ej paa Fadersiden, vidnede, at saa lenge hand kand mindes, har Citanterne haft høst Fæe beite i Raaen baade 8te og 14 dage uden tvist og paaAnke, og uden noged vederlag, alt intil nu paa 2 a 3 aar. og liger Raaen omtrendt en fierding vei fra Eie, kand giøre anvisning der paa. i den tiid vidnet kand mindes har der ingen Mand boed, men den har stedse været styret under Eie. Niels Røn/n/estrand tilspurte vidnet, om Citanternes Creature i Raaen har beitet paa græss gang eller stub. Resp: om høsten paa stub eller haae. 2°: om Citanterne icke har beitet paa andere stølle for trængsel, og ej med saa mange Creature som nu skeer. Resp: Nei, ei saa vidnet ved. parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, som aflagde Eeden og blev demiteret.

3de vidne, Knud Aslachsøn, er i vilkaar paa Gaarden Sælland, sag[d]e sig gam/m/el 77 aar, og at hands Kone var Faster til indstevnte Lars Eie[s] Kone, vidnede, at saalenge hand kand mindes, har Citanterne med deres Creature om høsten beitet i Raaen, stundum 8te og stundum 14te dage, Ret som aarene var til, har aldrig hørt minste tvist eller paaAncke, ej heller hørt det de gav noged vederlag. saa lang tiid vidnet kand mindes, har ingen boed i Raaen, som liger en fierding fra Eie, og styres under Eie, og mindes vidnet 3de Mand paa Eie der har brugt Raaen efter hinanden, først Erich, efter ham Ole, og saa Lars Olsøn, den indstevnte. kand giøre anvisning paa Raaen, der ligger tet ved vidnets gaard. Citanten tilspurte vidnet, at som hands Fader var en meget gam/m/el Mand, om vidnet da nogen tiid hørte andet af ham sige, end at de stedse havde beitet i Raaen fra umindelige tiider. Resp: kand ej mindes at have hørt noget af sin Fader der om. Forklarede ellers det Citanterne i Raaen beiter der paa haae og ej paa græss. parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, som aflagde Eeden efter Loven.

4de vidne, Iwer Larsøn, boende paa Gaarden Meaas, sagde sig gam/m/el 66 aar, vidnede, at Citanterne, saa lenge vidnet kand mindes, har beitet om høsten pa haaen i Raaen, stundum 8te og stundum 14 dage, som aarene var til. har aldrig hørt nogen tvist, paaAncke eller at der blev gived noget vederlag. Raaen liger en fierding veis fra Eie, og kand vidnet der paa giøre anvisning. Forklarede det hands Fader var en meged gaml: Mand, ligesaa hands Farbroder Erich, som boede paa Eie og paa indstevnte Lars Eie[s] brug, og talte disse tvende brødere om, det Eie Mændene beitede til Fællets i Raaen, og hørte vidnet paa den/n/e tale. Parterne havde ej noged at tilspørge vidnet, som aflagde Eeden og blev demiteret.

Citanterne, med forbeholdenhed om fleere vidners førelse i beleilig tiid, sluttede dette Tings vidne, og var det beskreven forlangende under Rettens fulde forsigling.

Torchel Paalsøn Nedr: Leqven gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Klocker Bruun Heins til Regnskab og afregning imel: dem, og i mangel deraf, at blive Dømt til Regnskabs aflægelse, og at svare processens omkostning. vil fornemme om den indstevnte møder.

1767: 18b

Klocker Bruun Heins blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Wichlich Hylle og Anfind Wichnæs afhiemlede stevningen at være Klocker Bruun Heins lovlig forkyndt i eget paahør.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget.

Klocker Bruun Hein forelæges at møde til næste Ting.

Torchel Leqve for Ole Westrem efter forige tiltale Contra Thore Aasem, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovl: at have ladet Rettens forelægelse ankyndige Thore Aasem, vil fornem/m/e om hand nu møder.

Thore Aasem blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Wichlich Hylle og Anfind Wichnæs afhiemlede Rettens forelægelse at være Thore Aasem lovl: forkyndt i hands broder Hans Aasem[s] paahør, siden Thore ej lod sig finde.

Citanten var begierende sag[en], siden den paagieldende ej møder, forfløt til neste Ting. som paa den anførte grund blev billiget.

Thore Knudsøn Diønne med flere udstæde skiøde af 24de October 1767 til Peder Christophersøn paa 3 Spand smør med bøxel udj Grd: Kierland, blev læst.

Hr: Kam/m/er-Raad Juel udstæde Freed Lysning af 24de Octbr: 1767 paa Grd: Erdahl med alle sine tilliggende Herl:, saavelsom Skoug tejgen Bangsnesset kaldet. blev læst.

Dend 26de Octbr: Er ved forbem:te Grawens høsteting saaleedes passeret.

Procurator Niels Stephensøn Traa for Siur Schaar gav tilkiende, at have med Muntl: stevning til dette Ting ladet indkalde Magnus øvre Leqwe fordj hand paa en voldsom maade haver taged i brug Eendeel boeskab, saasom en Kobber Keedel, En jern gryde og en deel melcke Kiørler paa Citantens sætter-støel, Remberdahlen kaldet. derom at anhøre vidner og lide Dom efter sagens forefindende beskaffenhed, samt at betale processens omkostning skadesløs. til vidner i sag[en] møder uden stevnemaal Tosten Hotle og Christians Warberg. vil fornem/m/e om sagvolderen møder.

dend indstevnte Magnus Leqwe blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Wichlich Hylle og Anfind Wichnæs afhiemlede stevningen at være Magnus Leqve lovl: forkyndt for sag[en] i hands Kones Sigri paahør, siden hand ej lod sig finde, men hand blev ej stevnt vidner at anhøre, fordj de dertil ingen Ordre havde.

Citanten var sag[en] begierende udsat til neste Ting, for at indkalde sagvolderen, vidnerne at anhøre.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Lensmanden Niels Røn/n/estrand gav tilkiende, det hand paa Justitiens vegne til dette Ting har ladet indstevne ung-Karl Iwer Olsøn Dahle for begangne leiermaal og Barn avling med løsqvinde Men/n/esket Guri Larsdatter Tageskilden, der ere hin anden i 3die leed beslægtede, da hand stoed under preparation udj sin Daabes pagt, dog var hand Confirmeret nys føren leiermaalet blev bekiendt. og da qvindemen/n/esket imindelighed til Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel har betalt sine leiermaals bøder, men hand icke, er hand stevnt for Bøderne, og begge at lide paa Kroppen, derom at anhøre, samt at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

Ebbe Eie møtte for begge indstevnte, tilstoed lovlig varsel, begierede sag[en] til neste Rettergang udsat, i forventning af Kongl: Naade, hvor om er giort aller underdanigst ansøgning.

Actor havde her imod ej noged at erindre.

Afskeediget,

sag[en] hviiler til nest anstundende aars som/m/er Ting.

Niels Rønnestrand for Ole Westrem gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Lars Aasem for skyldig værende 4(?) (9?) rd:, derom Dom at modtage til betalning, og at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Lars Aasem blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Wichlich Hylle og Anfind Wichenæs afhiemlede stevningen at være Lars Aasem udj Eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Lars Aasem forelæges at møde til neste Ting.

Simon Lione viste fællen af en voxen Biørn, som hand i aar har skudt paa Leehnets grund. Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel betalte til ham 2 rd:

Siur Pauelsøn Spaanem gields brev af 22 Maij 1767 til Johan Hansøn Pyk paa 250 rd:r laan, mod underpandt 1 Løb Smør, ½ huud, ½ tønde saldt udj Grd: Spaanem.

Elling Endresøn Hamre udstæde Penge Mangel af 22 October 1767 til 3 Spand smør udj Grd: Hamre, som bruges af Tosten Hamre, blev læst.

Hr: Kam/m/er Raad Juel, til bilag ved Regenskaberne, lod inden Retten oplæse ligesaadan/n/e Documenter som paa fol: 15 ved Jondahls ting findes specificered, da skatte Restancen ved dette tinglav befantes at være 175 rd:r 84 s:, og som Jngen havde Noget der imod [at erindre] var hr: Fogden Rettens Attestation begiærende, som blev billiget.

de Laug Rettes Mænd som Retten anstundende aar skal betjene bleve opnævnte, og ere Nye alle, sc: Elling Traae, Lars ibidem, Andved Store-Graven, Tollef Ophem, Ivers!! Wichnes, Tollef Bagne, Hans Tvedt og Aamund Legrej.

Efter 3de gange udraabelse var ej Nogen som vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget ophævet.

1767: 19

1767

dend 27de October, blev paa **tingstædet Utne holden et almindeligt Høste, Skatte og Sagefalds ting for Kingserviigs og Røldahls tinglavs Almue**, da Retten blev beklæd i Hr: Cancellie-Raad og Sorenskr: Fleischers lovl: Forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig, Studiosus Juris Michael Fleischer, tillige med det paa folio 4 specificerede Laug Rett, der alle mødte. overværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel, tillige med Lensmanden Jon Hougse, og den tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst blev publicered de Kongl: Forord: og Ordres som paa folio 15 ved Jondahls ting findes specificered.

{Lensmanden Mons Hamre} \Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel/ gav tilkiende, det hand paa Justitiens vegne til dette Ting med Muntlig varsel har ladet stevne og indkalde Niels Asbiørnsøn Seim for begangne løsagtighed og barne avling med Tøssen Lisbet Olsdatter Seljestad her af Hardanger, der {om} q <q ligeleedes er indkaldet> Dom at lide til Bøders udreedelse og processens erstatning. vil fornem/m/e om de{n} indstevnte møder.

Niels Asbiørnsøn Seim \og Lisbet Seljestad/ blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Mons Hamre og Lars Meehuus afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt Niels Seim \og Lisbet/ i Eget paahør.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Niels Asbiørnsøn Seim \og Lisbet Seljestad/ forelæges at møde til nest anstundende som/m/er ting.

Knud Johansøn Loure for Halwor Natland fremlagde sin skriftl: Continuations stevning af 30de Septbr: sidstl:, saa lydende.

efter at den lydelig var oplæst, svarede Lars Mehuus det hand tilstoed stevningen at være ham forkyndt, men som sag[en] har hviilet paa andet aar, sluttede hand det Halvor Natland havde frafaldet sag[en], altsaa ej betænckt paa forsvar. begierede derfor sag[en] til neste Ting udsat, for at begegne den med Contrastevning.

Citanten lagde i Rette En aastæds Dom afsagt den 7de Aug: 1760, hvis finale afsagt er saa lydende. Citanten forestillede, at som ham, Halvor Natland, Dom er overgangen dend 31de Ocotbr: 1766 til at betale 163 rd:, der om, hand anviste afsigten under Sorenskriver Barth[s] haand, saa protesterede hand mod den af Lars Mehuus forlangende udsettelse.

Lars Mehuus vedblev sit dorrige, haabede ej at vorde med Retten overilet.

Afskeediget,

den af Lars Mehuus forlangende udsettelse til lovlig forsvar billiges ham indtil neste ting.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel gav tilkiende, det hand med Muntl: Continuations stevning til dette Ting efter forige tiltale Contra gift Manden Asbiørn Twisme og løsqvinde Men/n/esket Brita Samsondatter, har ladet dem indkalde at lide Dom i sag[en]. vil fornem/m/e om de møder.

Asbiørn Tvisme møtte, tilstoed varselen, tilstoed og at have haft legemlig omgiengelse med Britte Samsondatter, men om hand var Fader til hendes barn, kunde hand ej vide. bad ymygelig!! (ydmygelig?) at hvad hand forhen i sag[en] mod sin Sogne Præst havde ladet tilføre, maatte ham tilgives, og \ei/ vorde agtet.

paa Britta Samsondatter[s] vegne efter paaRaabelse møtte ingen.

Actor paastod sag[en] udsat indtil lovl: undersøgnings Foretning over leiermaal begiengerens formue kand erholdes.

Afskeediget,

Sag[en] vorder forflødt indtil neste ting.

Ditto, gav tilkiende paa Justitiens vegne til dette Ting at have ladet indkalde Tøssen Inga Niels-datter Biotvet, fordj hun i løsagtighed har avlet barn ved Hans Blom, under-Officeer ved Liv-Regimentet i Kiøbenhavn, hun derom Dom at anhøre til bøders udreedelse og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Inga Nielsdatter Biotvet blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være Inga Nielsdatter paa Gaarden Biotvet lovl: forkyndt i Eget paahør.

Actor Erindrede om Lavdag.

Afskeediget

Inga Nielsdatter forelæges at møde til neste ting.

Samson Jonsøn Qvitne gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Siur Pedersøn Mouge og Lars Pedersøn ibdm:, Dom at lide til at betale 3 rd: 3 mrk: efter aastæds forliig af 12te Junj dette aar, hvor efter Torbiørn Michelsøn og Erich Knudsøn Mouge har betalt 10 rd: 3 mrk:, saa at Citanten hos de 2de indstevnte Rester de paastevnte 3 rd: 3 mrk:, samt at svare den/n/e foraarsagede processes omkostning. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

dend indstevnte Siur Pedersøn Mouge møtte og tilstoed varselen, sagde ej at have brødt noged, derfor ej heller betalte.

Lars Pedersøn Mouge efter paaRaabelse lod ej svare.

Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være Lars Pedersøn Mouge i Eget paahør lovl: forkyndt.

Citanten var Laudag begierende, da hand til dend tiid vil beviise sin sag.

Afskeediget,

Lars Pedersøn Mouge forelæges at møde til neste ting.

Arveskifte brevet holden paa Grd: Tochem, sluttet den 6 Octbr: 1766, efter afg: Gyri Olsdatter, blev læst, og er stervboen ejende Jordegods udj Grd: Rogde 2 pd: 6 Mrk: smør {udj Gr} for 162 rd:r, som saaledes er udl:, Creditor Jørgen Christensøn Eittren for gields Fordring udl: 1 pd: 10 Mrk: smør for 102 rd:r, Creditor Aamund Knudsøn Espe for gields Fordring udl: 20 Mrk:r smør for 60 rd:r.

Arveskifte brevet sluttet d: 5 Octbr: 1767 paa Grd: Ettreim efter afg: Martha Odsdatter, blev læst, og er stervboen ejende Jordegods udj Grd: Eittrem 25 Mrk: smør, 1/3 huud, vurderet 74 rd:r, som saal: er udl:, Enkemd: Christen Jacobsøn i Arv udl: 6 ½ Mrk: smør, 1/3 huud for 37 rd:r, Søn/n/erne Jacob og Odd, hver i Arv udl: 7 ½ Mrk:r smør for 15 rd:r, datteren Anna i Arv udl: 3 ½ mrk: smør for 7 rd:r.

1767: 19b

1767

Aslach Knudsøn udstæde skiøde af 27de Octbr: 1767 til Ingebrigt Jonsøn paa ½ Pund smør udj Gaarden Lione, blev læst.

Ole Svendsøn Seljestad paa sin Søns Gun/n/er Olsøns vegne skriftl: Penge Mangel af 27 Octbr: 1767 til 4re Marker smør udj Gaard: Seljestad, som nu bruges af Svend Seljestad, blev læst.

Enken Christi Jonsdatter \Rogde/ med flere udstæde skiøde af 18 April 1766 til Jon Pedersøn Rogde paa 1 pd: 7 ½ Mrk:r smør, 1/6 huud udj Grd: Rogde, blev læst.

dend 28de October er ved dette ting følgende passeret.

Lars Blom gieldsbrev af 12te Junj 1767 til Christopher Siursøn Hieltnes paa 30 rd:r laan, mod Underpandt de i Pandt Obligationen specificerede Vahre og Ejendeele, samt desforuden andre Ejendeele \i/ .... liu et og andet huusgeraad som ej ere nævnte. læst.

Hr: Stiftbefalnings Mand Scheel skriftl: tilladelse af 6te Junj 1767 til Knud Larsøn, at drive Kræm/m/er Handel paa Giæstgiver stædet Bustethuun i Odde sogn. læst.

Lars Mehuus efter forige tiltale Contra Mons Olsøn Grøwe, æskede sag[en] i Rette og gav tilkiende lovl: at have ladet for sin Contrapart forkynde den ham af Retten givende

forelægelse, ved Kaldsmændene Niels Heljesøn Hamre og Orm Olsøn Nedr: Berge. og var den indstevnte Mons Olsøn Grøve selv her ved Tinget i gaar, men, som hand formerckede at sag[en] i dag vilde forekom/m/e, og den Kaldsmand Orm Olsøn Nedr: Berge, som forelægelsens forkyndelse skulde afhiemle, er bleven syg og sengeligende, har Mons Grøwe, for at spilde sag[en], i dag tiilig forladt sit følgeskab og begivet sig fra Tinget. altsaa begiere[de] at den Eene mødende Kaldsmand maatte afhiemle: og sag[en] til høstetinget udsat for at indkalde Mons Grøwe, Dom at anhøre.

Kaldsmanden Niels Hamre afhiemlede forelægelsen at være Mons Olsøn Grøwe i Eget paahør lovlig forkyndt.

Afskeediget

den forlangende udsettelse billiges.

Knud Larsøn, Giestgiber i Odde, gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Lars Olsøn Aga, fordj hand bort tog En Øg og 6 pund Talg, som Citanten havde Kiøbt af Ole Jonsøn Willure, derfor Dom at modtage til undgieldelse, og at betale sam/m/e efter den priis som Talgen i aar gieldede paa Kongsberg, samt at svare processens omkostning. til vedermæle er indkaldet selgeren Ole Jonsøn Willure, som paa Kiøbet har bekom/m/ed En ort i haandpenge, da Citanten med ham om Øgen var accorderet for 9 rd:, og for Talgen 1 rd: pundet. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

for Lars Olsøn Aga møtte Thomas Jaastad, tilstoed lovl: [varsel], og fremlagde til Actens følge Lars Aga[s] skriftlige forsæt af 26de hujus, bilagt med lovl: stemplet papiir, saa lydende.

den til vedermælle indkaldede Ole Jonsøn Willure møtte, tilstoed varselen, og at være gamel: 21 aar, og at Lars Olsøn Aga er hands Curator. og at hand til Citanten havde solgt Øgen for 9 rd:, og de 6 pund Talg for 1 rd: pundet, og paa kiøbet taged haandpenge En ort.

Citanten begierede sag[en] til neste Ting udsat, for at indkalde Lars Olsøn Aga, vidner at anhøre, saavel om kiøbet at det var ham tilbudet, som og om Talgens priis paa Kongsberg i dette aar.

Afskeediget,

sag[en], efter Citantens paastand, udsettes til neste Ting.

Svend Larsøn Eidnes gields brev af 19 April 1759, Jndført i Pandte bogen paa fol: 499, blev efter paategned Qvitering af 28 Octbr: 1767 udslet.

dito udstæde skiøde af 28de October 1767 til Jørgen Aamund[søn] Lofthuus paa 1 Løb Smør, 1 Huud udj Grd: Eidnes, blev læst.

Jørgen Lofthuus udstæde bøxel brev med Revers, af 28 Octbr: 1767, til Svend Larsøn Eidnes paa 3 Spand smør udj Grd: Eidnes. blev læst.

Aamund og Torgier indre Alsager skriftl: Forpligt af 25 Maj 1767 til deres Forældre, hvad de udj Aarl: Vilkaar til Livs ophold skal nyde. læst.

Jørgen Freim vidste Fellen af en voxen biørn, som Baaer Winterhuus i Aar har skudt paa Lehnet[s] gods, blev derfore af Fogden bet: 2 rd:r.

Johan/n/es Pedersøn øvre Wiig udstæde skiøde af 28 October 1767 til Lars Knudsøn paa 2 Spand 5 ½ Mrk: smør udj Gaarden Mouge, blev læst.

Kam/m/er Raad Juel udstæde Freed Lysning af 28 Octbr: 1767 paa Gaarden Hestham/m/er, dens tilligende skouv, saavel Jnden som uden Gierds. blev læst.

den 29de Octbr: er med dette ting Continueret og følgende passeret.

den Sag anlagt af Siur Nielsøn Qvandahl contra Hans Utne, har nu begge disse 2de ting dage, som og i dag været paaraabt, men Jngen af Parterne vildet møde.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel, til bilag ved Regenskaberne, lod Jnden Retten oplæse og examinere ligesaadan/n/e Documenter som foran ved Jondahls ting findes anført, da skatte Restancen for dette tinglav befantes at beløbe sig til 210 rd: 0 mrk: 10 s:, og som Jngen der imod Noget [havde] at erindre var hand Rettens Attestation begiærende, som blev billiget.

de Laug Rettes Mænd som Retten anstundende Aar skal betiene, bleve opnævnte,

1767: 20

og ere Nye, sc: Ole Jonsøn Lofthuus, Johan/n/es Larsøn Aga, Wiiger Hougstvedt, Iver Torchildsøn Utne, Ole Larsøn Svartvedt, Lars Larsøn Lothe, Jon Arnesøn Widnes og Siur Mochestad.

Efter 3de gange udraabelse var ej Nogen som vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget ophævet.

1767

.....

1768

(1768: 20)

An/n/o 1768 den 2den Maij blev Retten betient paa Gaarden Rondestvedt, er beliggende i Gravens Præstegield og Ulviigs Kirke sogn, med efterskrevne Eedsvorene Laug Rettes Mænd, der efter Loven er opnævnt, sc: Ebbe Eie, Lars Røn/n/estrand, Lars Welche, Gullich Selleland, Pouel Lindebræche, David Hylden, Ole Haaem og Rikold Torblaa. Nærværende Lensmanden Niels Thronsøn Røn/n/estrand.

Hvorda for Retten fremstod Magnus Olsøn Rondestvedt og gav tilkiende, det Hand med Mundtlig varsel for Juul nest afvigte Aar til Jorde Tirsdagen indeværende Aar, og atter til den/n/e Tægte dag her til Aastædet lovl: har ladet indkalde sin Farbroder og forhen værende Formynder og Curator Tosten Magnusen Rondestvedt, der efter mindelig Tilbud ej har vildet modtage Løsnings Penge for halve deelen her udj Gaarden Rondestvedt, som skal være 1 Løb 6 ½ Mrk:r smør, eller rettere gam/m/el Landskyld ½ Løb 11ve Mrk:r Smør, ¾ huud og ½ G:skind med bøxel, og overbøxel til 7 Mrk:r Smør Præstebordet benificeret. derom Hand, Tosten Rondestvedt, at anhøre Citantens Odels Adkomst-breve, Dom at modtage til Løsning, Gaarden at fraviige, og Processens omkostning at erstatte. Vil fornem/m/e om den jndstevnte møder.

den jndstevnte Tosten Magnusen Rondestvedt mødte og tilstod Varselen lovl: at være Ham forkyndt.

Citanten viiste Penge for Retten, som hand sagde at være 1(2?)0 rd:r, om den jndstevnte efter i hænde havende skiøde vilde imodtage i mindelighed Løsnings-Penge.

den jndstevnte Tosten Rondestvedt svarede: det Hand efter sit skiøde ej kunde modtage de anbudne Løsnings Penge, da Hand har havt aldfor stor bekostning paa Jorden.

Citanten sagde, alt hvad hans Farbroder beviiser at have kosted paa Jorden, det vil hand vederlægge ham. dernest lagde i Rette sine Odels-Adkomst breve til Actens følge, som ere 2de skiøder, begge dateret 1te Julj 1701, og sam/m/e dag til Tinge publiceret, udgivet af {Ole Magnusen} Helje Legrei og Jacob Larsen Rogde, som selger og skiøder til Ole Magnusøn 5 Spand Smør, 6 ½ Løb 4 Mrk:r Salt her udj Gaarden Rondestvedt, og bemelte Ole Magnusøn deraf igien sam/m/e dag skiøder til sin Søn Magnus Olsøn af sam/m/e Gods 2 ½ Spand Smør, 3 Løber og 20 Mrk:r Salt, og var bemelte Ole Magnusøn Citantens Farfaders Fader, og den jndstevnte Tosten Rondestvedts Farfader. dette saa at være blev af begge Parter tilstaaet. 2°: Eet Forliigelses brev dateret 19de Decembr: 1703, læst til Tinge den 1te Martj 1704, opretted imel: bemelte Ole Magnusøn og hans Søn Magnus Olsøn med Svogre. 3°: Eet Arveskifte brev af dato 22de Febr: 1724, passeret efter Malene Jørgensdatter, som var Magnus Olsøns ægte-Huustroe, og altsaa Citantens Farmoder, og den jndstevnte Tosten Rondestvedts Moder. begiærede af dette skiftebrev, som de fleere skiftebreve, Acten tilført saavidt Arve Linien og Jordegodset er Vedkom/m/ende. 4°: Eet skiftebrev af dato 21de Julj 1742 efter Citantens broder, afgangne Iwer Olsøn, begiærede der af Acten tilført Arve Linien, og det der paa tegnede af 4de Maj 1744, til beviis naar den jndstevnte blev indsat at være Citantens Formyndere, og endelig for det 5te: Citantens eget skiøde og Adkomst, af dato 16de Maj 1760, læst til Tinge den 25de Maj 1761, betræffende den øvrige halve deel her udj Gaarden Rondestvedt, som af ham selv Eies og beboes, sagde fremdeeles ej videre at have i Retten at fremlægge, men paastoed Dom efter sit Stevnemaal. q <q her inddrages de freml: breve>

den jndstevnte Tosten Magnusøn Rondestvedt gav tilkiende, det hand med Muntlig Contra-Stevning til den/n/e Tægte dag her til Aastædet har indkaldet Hoved-Citanten at anhøre hands breve og Adkomster samt Vidner betræffende Eldste broders Ætlæg og Gaarden Rondestvedt, der efter Dom i Sag[en] at modtage, og at svare Processens omkostning. Til Vidner er under Lovens Falsmaal indkaldet Andwe Lione og Lars Torbiørnsøn Lione. Vil fornem/m/e om de møder.

Hoved Citanten tilstod den/n/e Contra-Stevning at være Ham lovl: forkyndt.

de 2de jndstevnte Vidner mødte for Retten. da Eedens Forklaring blev dem forelæst, og formaned at blive ved Sandhed.

1te Vidne, Andwe Tostensen, boende paa Gaarden Lione her i Ulviig, sagde sig gam/m/el 78 Aar, vidnede, at gl: Magnus Lione sin ældste Søn var Andwe Magnusøn Lione, og hans Anden Søn var Ole Magnusøn Rondestvedt. bemelte Magnus Lione eyede Rondestvedt, men boede paa Lione, som var bøxlet Gods og Kongen tilhørende, og indsat sin Eldste Søn paa den bøxlede Gaard Lione, og sin yngste Søn paa Rondestvedt, som efter gl: Siigende skulle tilhøre bemelte Magnus. da Parterne ej Noget havde at tilspørge dette Vidne, aflagde det Eeden og blev demitteret.

2det Vidne, Lars Torbiørnsøn, boende paa Gaarden Lione, sagde sig gam/m/el 50 aar, vidnede, af sine Forfædre at have hørt sige, det Andwe Lione og Ole Rondestvedt vare brødre, og at Andve Lione var Eldste broder. Havde ej videre at forklare, og Parterne ej heller Noget Vidnet at tilspørge, som aflagde Eeden og blev demitteret.

Contra-Citanten lagde i Rette til Actens følge et skiøde af 29de Octbr: 1746, læst til Tinge sam/m/e dag, u[d]stæd af Faderen Magnus Olsøn Rondestvedt med broder Jørgen Magnusøn, lydende paa den Anden halve deel her udj Gaarden Rondestvedt, som af ham beboes, og er det Gods Hoved-Citanten

nu ved Stevnemaal har paaAnket. 2°: 2de Præste Attester, begge bielagt med lovl: stemplet Papiir, og er dateret 12te Jan:rii dette Aar. Sagde ej videre at have i Sag[en] at fremlægge,

men efter brevene og Stevningen paastoed Dom for sin lovl: Hævd. bemelte breve er saa lydende.

Som Parterne ej videre havde til Sag[en]s oplysning at forestille, men begge har sluttet Sag[en] og paastaar Dom, bliver følgende beregning at giøre: Sorenskriverens skyds her til Aastædet har Hoved Citanten besørget, og ligeledes forsiuner Ham med skyds hiem igien, diet penge for en Reisedag 4 mrk:, den/n/e dags Forretning 2 rd:r, der af Hoved Citanten forud er betalt. Laug Retten tilkom/m/er 2 rd:r, som lignes dem imel: efter Veiens længde. LensManden, der har varslet begge Parter om Tægtedagen, samt varslet ald Laug Retten, og ellers gaaed Rettens Middel til haande, kand ej ringere have end 1 rd:r, tilsam/m/en Rettens Løn som nu betales, 3 rd:r 4 mrk:

Hernest blev af Sorenskriveren og Laug Retten Saaledes for Rett Kiendt, Dømt og Afsagt.

At den/n/e Gaard Rondestvet har været gamle Ole Magnusøn Rondestvets needstigende Linies Retmæssige Eiendom fra 1701 og indtil den/n/e Tiid, og derved blevet den/n/e Æts lovlige Odel, oplyser Noksom de i Rætten fremlagde breve. den/n/e Ole Magnusøn har ved skiøde af 1ste Julj 1701 afstaaet halve Gaarden til sin Søn Magnus Olsøn (: den/n/e Magnus Olsøn var Hoved-Citantens Farfader og Contra-Citantens Fader :) og siden ved et Forliig dateret 19de Decbr: 1703 overdraget bemelte sin Søn Magnus ald Gaarden, der efter de i Retten fremlagde yngre breve af 29de Octbr: 1746 og 16de Maj 1760, skal være i gam/m/el Landskyld 1 Løb 22 Mrk:r smør, 1 ½ huud, Eet Geedskind. den/n/e Magnus sin ældste Søn var Ole Magnusøn, som skal have været Hoved Citantens Fader, saa Hoved Citanten er ældste Søn/n/e-Søn, og Contra Citanten Tosten Magnusøn at være gamle Magnus Rondestvets fierde Søn, som Arveskifte brevet af 22de Febr: 1724 oplyser. den/n/e Magnus Rondestvet har indsat sin ældste Søn Ole Magnusøn paa halve Gaarden, som igien af hans Søn, Hoved Citanten unge Magnus Olsøn, nu eyes og beboes efter skiøde af 16de Maj 1760. og paa den Anden halve deel her udj Gaarden har gamle Magnus Olsøn indsat sin fierde Søn, Contra-Citanten Tosten Magnusøn, efter skiøde af 29de Octbr: 1746. hvilket er det Hoved-Citanten paaAnker til jndløsning, paa Grund af den/n/e hands Farbroder har været hands Formynder og Curator, som beviises med skiftebrevet 21de Julj 1742. Mens, Naar dette skiftebrev eftersees, da er David Osse indsat til Formynder for Hoved-Citanten, og da David Osse ved døden var afgangen, er Contra-Citanten den 4de Maj 1744 vorden indsat, da Hand, Contra-Citanten, ej videre havde at værge for, end hvad Ham af David Osses Arvinger blev leveret. Hvortil kom/m/er, at Contra-Citanten ej har indløst den/n/e Gaard fra frem/m/ede til sig, da først kunde siges Hand ej som Een Farbroder og Formyndere sørgede rettelig for sin ældste broderSøn. Men Contra-Citanten har, efter skiødet af 29de Octbr: 1746, kiøbt den/n/e halve Gaard af sin Fader Magnus Olsøn, hvortil Hoved Citanten som ældste Søn/n/e-søn aldrig har lyst Nogen penge-Mangel, uagtet Hand, efter skiftebrev af 21de Julj 1742 og Sogne-Præstens Attest af 12te Januarij dette Aar, er i sit 34 Aar gam/m/el. Hvorover Contra-Citanten har fanget 21ve Vinters roelig hævd. Thi Kiendes for Rett, efter Lovens 5te Bogs 5te Capit: 1, 3 og 4de art:, det Contra-Citanten for Hoved-Citantens Tiltale i den/n/e Sag bør fri at være, og bør Hoved-Citanten, der har opfordret Retten, betale til Rettens Personer, efter den bereigning Acten er tilført, 3 rd:r 4 mrk:, og skydse Sorenskriveren hiem igien, i det øvrige ophæves Omkostningerne paa begge Siider.

Dend 26de Maj blev i **Hærrensholmen med Jondahls skibreede[s] Almue holden et almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: 15 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Lars Larsøn Haugen sad Lars Gutormsøn ibdm:, og for Jon Wiig blev opnævnt en Nye, sc: Torbiørn Wichlichsøn

Nedr: Traa, som for Hr: Kam/m/er-Raad Juel aflagde Eeden og tog sæde, nærværende inden Retten

1768: 21

1768

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Bøygde Lensmanden Johan/n/es Pedersøn Wiig og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev Publiceret.
1°: Forord: af 30de Octbr: 1767, angaaende hvorleedes med stervboers Midlers ind-Cassering skal forholdes.
2°: Placat af 4de Decembr: 1767, at ingen slags Lotteries, eller saakaldede Lyche-spil, maa indrettes eller bruges.
3°: Forord: af 18de Decbr: 1767, angaaende Delinqventers afstraffelse, som, uden foregaaende aarsag, alleene for at giøre en ulycke og der ved at miste livet, ombringer andere.
4de: Placat af 15de Decbr: 1767, hvor efter den udj Told Rullen, til Appel for Kam/m/er-Retten, i almindelighed ansatte tiid af 6 uger, for Norge prolongeres til Ti uger.
5te: Forord: af 26de Octbr: 1767, som ophæver Forord: af 28de Martj 1746, om Officerenes Dovnings-frihed og frie skyds.
6de: Placat af 15de Januarj 1768, hvorledes med Arv, som nogen, der gaar i Slaverie, maatte tilfalde, skal forholdes.
7de: Forord: af 15de Febr: 1768, at General-Landets Oeconomie og Com/m/erce-Collegii foreening med det Westindiske og Gvineiske Rente- samt General Told-Kam/m/er.
8de: Rescript af 12de Febr: 1768, at Fogden med 6 Laugrettesmænd ej maa, efter Tiende Tagerens forlangende, Kaste Bondens Korn eller med ham optinge, uden foregaaende Amtmandens forevidende.
9de: Rescript af 22de Febr: 1768, det Nicolai Friderich Krog, Capitain ved Dragoner Regimentet, i tvende aar skal være vei-Mester, for at sætte veiene i stand, mod aarlig løn 600 rd:
10de: Rescript af 26de Martj 1768, at paaGribe den fra Sverrig Rømte Petter Norman.

Lars Torbiørnsøn Aasse pantebrev af 21de Octbr: 1752, er Tinglyst sam/m/e dag og i pante bogen indført, blev efter paategnede qvitter: af 19de Maj 1767 til udslettelse anviist.
ditto udgivene pante brev af 18de Maj 1767 til Christopher Christophers: Aasse for 70 rd: laan, mod pant ½ Løb smør, ½ hd: i gaarden Aasse, blev læst.
Berge Iwersøn Oma og medJnteressentere udgivene skiøde af 6 Maj 1768 til Torger Roaldsøn paa ½ Løb smør i gaarden Swaasand, blev læst.

For Retten fremstoed den Dan/n/e Mand Roald Berjesøn Svaasand og beklagede sig at være angreben af Spedalsk Syge, og da hand agter at komme ind paa Bergens Hospitals huus, saa er hd: nu begiærende Tingsvidne om sin Formue, og derom fremlagde skifte brevet efter sin sal: Kone Helga Tollefsdatter, begyndt d: 20de Januarj \1768/ og sluttet den 5te Maj Næst afvigte, hvor efter hand er tilfalden den Sum/m/a 27 rd:r 5 mrk: 1 s: udj øvrigt er begiærende den tilstæde værende Almues svar, om det er dem vitterligt, det hand enten ved arv, gave, skiøde eller i andre Maader er Noget ejende eller tilhørende, hvor med hand kunde kiøbe sig ind paa Hospitalet.
den tilstæde værende Almue svarede Nej, det de ikke veed, at hand er mere ejende, end hvad {som} hand i arv efter sin salig Kone kand være tilfalden, undtagen 2de spæde børn, som hans Nærmeste Slægtninge har tagen til sig.
Enkemanden Roal Svaasand var herom tingsvidne begiærende, som blev ham bevilget.

Lars Larsøn Tørviigen udstæde skiøde af 26de Maj 1768 til Siovat Nielsøn Aalviigen paa 3 Spand 10 Mrk:r i Gaarden Tørviigen, blev læst.
Arve skifte brevet, holden den 20de Januarj 1768 og sluttet d: paafølgende 5te Maj paa Grd: Svaasand, efter den der afdøde Kone Helga Tollefsdatter, blev læst, og er stervboen ejende Jordegods udj Grd: Svaasand ½ Løb Smør med bøxel, vurderet 54 rd:r, som saaledes til Arv: og Creditorer er udlagt, sc: Creditor Berje Iversøn Oma for gields Fordring udlagt 18 Mrk: smør for 27 rd:r, Enkemd: Roal Berjesøn i arv udlagt 9 mrk:r smør for 13 rd:r 3 mrk:, Søn/n/erne Jacob, Peder og Torjer {Roa}, hver i arv udlagt 2 4/7 Mrk:r smør for 3 rd:r 5 mrk: 2 2/7 s:, og datteren Boel Roalsdatter i arv udlagt 1 2/7 Mrk:r smør for 1 rd:r 5 mrk: 9 1/7 s:

Efter 3de gange udraabelse var ej Nogen som vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget ophævet.

Dend 27de Maj blev paa **forbem:te Hærensholmen holden Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting med Østensøe skibreede[s] Almue**, da Retten blev beklæd med det paa fol: 16 opnævnte og Specificerede Laugret, undtagen for Halsteen Arnesøn Biørche sad Faderen Arne Biørche. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Bøygde Lensmanden Johan/n/es Pedersøn Wiig og den tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev Publiceret de Forord:, Placater og Rescripter som her oven ved Jondahls Ting findes Specificeret.

Hr: Provsten Atche udgivene bøxel brev med Rewers, af 12 Apriil 1768, til Tron Tronsøn paa ½ Løb smør i gaarden Tældahl øde, ved og under Tvet, blev læst.

Hr: Sewerin Hejberg gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Niels Swendsøn Scheie, Dom at modtage til at betale Citanten de ham skyldig værende 22 rd: med Renter fra stevningens dato 4de Martj og indtil betalningen skeer, samt at svare ham skadesløsse omkostninger. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte Niels Scheje blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Citanten forestillede, det hand ej forlangede stevningen afhiemlet, siden den indstevnte nu ej møder, men allleene foreviiste den indstevntes beviis af 22 Decbr: 1767, om de paastevnte 22 rd:, og begierede sag[en]

1768: 21b

1768.

til høstetinget forfløtt.

Afskeediget,

sag[en] gives Rum til anstundende høsteting

Arve skifte brevet holden 28de Januarj 1768 paa Grd: Aalviigen efter afg: Guri Nielsdatter, blev læst, og er stervboen ejende Jordegods udj Grd: Aalwiigen ½ Løb smør for 54 rd:r, som saaledes er udlagt, Enkemd: Lars Evindsøn i Arv udlagt 18 Mrk:r smør for 27 rd:r, datterdøttrene Guro og Anna, hver i Arv udlagt 3 Mrk:r smør for 4 rd:r 3 mrk:, døttrene Ragnilde og Pernilde Larsdøttre, hver i Arv udlagt 6 Mrk:r smør for 9 rd:r.
Lars Evindsøn Aalviigen med Jnteressentere udstæde skiøde af 27de Maj 1768 \til Greip Aalviigen/ paa 1 Løb smør og 1 huud i Gaarden Aalviigen, blev læst.

Greip Tostensøn Aalviigen Vilkaar brev af 27de Maj 1768 til Lars Evinds: Aalviigen paa hvad hd: udj Aarlig Vilkaar skal nyde.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel gav tilkiende, det hand paa Justitiens vegne med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde unge Dreng Lars Larsøn Nesthuus og Tøssen Begga Tollefsdatter Aarhuus, fordj de udi løsagtighed har avlet Barn sam/m/en, da hand, Lars Nesthuus, endu ej er Confirmeret i sin Daabes pagt, derfor Dom at modtage til undgieldelse, bøders udreedelse med videre straf, og processens erstatning. sagde ellers det Begga Tollefsdatters Fader for sin datter imindelighed har betalt hendes leiermaals bøder. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

dend indstevnte Lars Larsøn Nesthuus blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

for Begga Aarhuus møtte hendes Fader Tollef Aarhuus, som tilstoed det hands datter var given lovlig varsel, og at hun ved Lars Nesthuus er bleven besvangret, samt anden Paaskedag forløst med et Pigebarn, hvorfor Comparenten imindelighed har betalt hendes leiermaals bøder, i det øvrige underkaster sin datter den vel fortiente straf.

Kaldsmændene Johan/n/es Wiig og Lars Kalwhagen afhiemlede stevningen at være Lars Larsøn Nes[t]huus med Fader Lars Larsøn Nesthuus, som sin søns forsvar, lovlig forkyndt udj begge deres eget paahør.

Actor paastoed saavel Fader som søn forrelagt til næste Ting at møde.

Afskeediget,

De lovlig indstevnte Lars Larsøn Nesthuus, Fader med Søn, forrelæges til næst anstundende høsteting, naar sag[en] vorder paaRaabt, at møde.

dend 28de Maj er med dette ting continueret, og følgende passeret.

Anders Peders: Aarhuus Gields brev af 21de Octbr: 1760, Jndført i Pandte bogen paa folio 541, blev efter paategned Qvitering af 26de Januarj 1768 udslettet.

Elling Brigts: Moe gields brev af 20de Octbr: 1767 til Lars Michelsøn Nesthuus paa 120 rd:r laan, mod underpandt 1 pund 12 Mrk:r smør udj Gaarden Moe, blev læst.

Giermund Olsøn Næss udstæde skiøde af 27 Maj 1768 til Johannes Giermundsøn paa paa!! 1 Spand smør med bøxel, samt overbøxel til 1 Spand smør, udj Gaard: Næss, tillige med 1 Spand smør udj underl: Grd: Aasem øde kaldet, samt Grds: besætning og boeskab som følger med, saaledes som de udj skiødet findes specificeret, blev læst.

Johan/n/es Giermunds: Næss gields brev af 27 Maj 1768 til Niels Peders: Nedre Fylkedahlen paa 299 rd:r laan, mod underpandt 1 Spd: smør med bøxel, samt overbøxel til 1 Spd: smør, udj Grd: Næss, med 1 Spand smør udj underl: Grd: Aasem øde Kaldet.

dito skriftl: Forpligt af 27 Maj 1768 til sine Forældre Giermund Olsøn og Magdeli Eilefsdatter, hvad de udj Aarl: Vilkaar deres livs tiid skal nyde. læst.

Niels Svendsøn Scheje skriftlige Lovbydelse af 27de Maj 1768 paa 1 Løb smør udj Grd: Scheje til sin broderSøn som Odels Mand, eller hvilken som vil giøre antagelig bud. læst.

Arve skifte brevet holden den 9de Maj 1768 paa Gaarden Steenes 3de Thuun efter afgangne Tollef Christophersøn, blev læst, og er Stervboden eyende Jordegods udj Gaarden Steenes 3de Thuun 2 Pund 3 Mrk:r Smør med bøxel og herl:, vurderet for 102 rd:r, som saaledes er udlagt: Enken Helga Michelsdatter udlagt 1 pd: 1 ½ mrk:r Smør for 51 rd:r, datteren Guro 3 3/16 mrk:r for 6 rd:r 2 mrk: 4 s:, ligesaa datteren Anne, Christi, Lisbeth, Helga og Berthe, hver udlagt 3 3/16 mrk:r for 6 rd:r 2 mrk: 4 s:, og Søn/n/en Christopher udlagt 6 3/8 Mrk:r for 12 rd:rt 4 mrk: 8 s:

Kam/m/er [Raad] Juels ustæde Freed Lysning af 27de Maj 1768 paa Gaarden Schutleberg, dens tilliggende Bøe saavel inden som uden gierdes, samt Ager og Skoug, blev læst.

Helje Jonsøn Kaldestad skriftl: Forpligt af 28de Maj 1768 til Christopher Kaldestad, hvad han udj Aarl: Vilkaar for Grd: Kaldestads afstaaelse skal nyde, læst.
Tosten Hagtors: Kaldestad gields brev af 28de Maj 1768 til Haachen Sandven med flere Jnteressentere paa 110 rd:r laan, mod underpandt 1 pund 16 ½ mrk: smør udj Kaldestad.

Efter 3de gange udraabelse var ej Nogen som vilde gaae i Rette, altsaa blev Tinget ophævet.

Dend 30de Maj blev paa **Eie-Grund ved søen med Grawens skibreede[s] Almue holden almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det paa fol: 18 opnævnte og Specificerede Laugret, undtagen for for!! Tollef Bagne og Hans Twet, der begge har aflagt deres Laugrettes Eed, men nu haver forfald saa de ej kand møde, derfor opnævnt tvende {Nye, sc:} andere, sc: Siur Schaar for Tollef Bagne, og Berge Traa for Hans Twet. nærværende inden Retten

1768

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med bøygde Lensmanden Niels Røn/n/estrand og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forord:, Placater og Rescripter som paa næst foregaaende folio ved Jondahls Ting findes Specificeret.

Aslach Endresøn Scheje udgivene gields brev af 1 Martj 1768 til Hr: Schnabel for penge laand 90 rd:, mod pant 3 Spd: smør i gaarden Scheje, blev læst.
Jon Halsteensøn Hôel udgivene skiøde af dags dato til Ole Larsøn paa 9 Mrk: smør i gaarden Hôel, blev læst,
Joseph Olsøn Lille Grawen udgivene skiøde af dags dato til Lars Ellingsøn paa 3 Spand smør i gaarden Holwen, blev læst.
Arve skifte brevet af 9de Martj 1767, sluttet efter afgangne Hans Nielsøn, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegods i gaarden Meehuus udj Fylkedahlen 1 Løb 22 ½ mrk: smør, 1 1/8 huud, vurderet 270 rd:, og lodnet imel: arvingerne saaleedes, Encken Haldis Siursdatter arvet 1 pd: 23 ¼ Mrk: smør, 9/16 huud for 135 rd:, Børnene, sc: søn/n/en Siur Hansøn 9/16 huud for 40 rd: 3 mrk:, Lars Hansøn 20 ¼ mrk: smør for 40 rd: 3 mrk:, Døttrene Mari, Barbro og Guro Hansdøttre, hver 9 Mrk: smør for 18 rd:
Erich Olsøn Midaas udgivene gields brev af 3 Junj 1763, indført i pantebogen paa fol: 14, efter paategned qvitter: af 1 Maj 1768 anvist til uslettelse.
Ole Halsteensøn Midaas udgivene gields brev af 25 Apriil 1764, indført i pante bogen paa fol: 28, blev efter qvit: af 1 Maj 1768 udslet.
Brynild Larsøns udgivene skiøde af dags dato til Lars Brynildsøn paa en halv Løb smør i gaarden Saaqvitne, blev læst.
Arve skifte brevet af 1ste Febr: 1768, sluttet efter Eli Erichsdatter, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i Gaarden Meehuus udj Fylkedahlen 1 pd: 6 mrk: smør, 5/12 huud, vurderet 82 rd:r 3 mrk:, og udlodnet imel: arvingerne, saasom Enckemanden Niels Nielsøn arvet 7 ½ mrk: smør, 5/12 hd: for 41 rd: 1 mrk: 8 s:, søn/n/erne Niels og Erich Nielssøn/n/er, hver 9 mrk: for 16 rd: 3 mrk:, datteren Herbor Nielsdatter 4 ½ mrk: mør for 8 rd: 1 mrk: 8 s:
Niels Nielsøn udgivene skiøde af dags dato til Niels Nielsøn paa 21 Mrk: smør, 5/12 huud i Gaarden Meehuus udj Fylkedahlen, blev læst.

Dend sag anlagt paa Justitien vegne Contra Guri Tageskilden og Iwer Olsøn Dahle for begangne leiermaal, blev efter Actor[s] paastand udsat indtil høstetinget, siden leiermaals begiengerne har giort allerunderdanigst ansøgning om Kongens Naade til eftergivelse for straffen.

Bøygde Procurator Niels Traa for Siur Schaar gav tilkiende, det hand med Muntlig Continuations [stevning] til dette Ting har indkaldet Magnus Leqve, vidner at anhøre, der skal oplysse sigtelsen udj hoved stevningen. og er vidnerne Christian Warberg og Tosten Hotle, som under Lovens faldsmaal er indkaldet. vil fornem/m/e om de møder.
dend paagieldende Magnus Leqve møtte, tilstoed varselen. af de indstevnte vidner møtte Christian Warberg, men ej Tosten Hotle efter 3de gange paaRaabelse.
Kaldsmændene Niels Rønnestrand møtte, ligesaa Ole Røn/n/estrand, som afhiemlede stevningen at være vidnet Tosten Hotle lovlig forkyndt i Eget paahør, og det under Lovens faldsmaal.
Citanten urgerede paa det mødende vidne at faae afhørt, med erindring om Lavdag for det udeblivende vidne. Eedens forklaring blev vidnet forelæst, og formaned at blive ved sandhed.
derefter vidnet Christian Aamunsøn, værende paa Gaarden Warberg, fremstoed med opragte fingre og aflagde Eeden, dernæst vidnede. Citanten var begierende at fremsætte spørsmaal til vidnet, at Retten der om vilde modtage vidnets svar. 1te qw: om vidnet blev, af Siur Schaar, sidst afvigte aars som/m/er, forlanget at følge ham paa sin som/m/er støel Rembesdahlen kaldet. 2° qw: om de da icke fandt Magnus Leqwe paa støelen. 3de: om icke Magnus da var i Citantens sæhlhuus, som var under laas og lucke, og der taget i brug Citantens Keedel Gryte med andere, Citanten der havende træe Kiørler. 4de: om Magnus Leqve sam/m/e tiid var der med alt sit Boeskab af Creature. til første Qw: svarede vidnet, Ja. til 2den qw: svarede Ja. til 3de qw: svarede, Ja, hand var i sæhlhuuset, Magnus, men, om der for havde været laas, saa vidnet icke, men Magnus havde taged Siur Schaar tilhørende Keedel, gryde og træe Kiørler til brugs. til 4de qw: svarede Ja, det er saa. 5te qw: om vidnet sam/m/e tiid icke saa, det Magnus Leqve Koggede brim udj Siur Schaar sin Kobber Keedel. Resp: Nej, det var Fersk Melk hand Koggede i Siur sin Keedel. 6de qw: om vidnet kand erindere, hvor mange af Siur Schaar[s] træe Kiørler Magnus Leqwe havde taged i brug. Resp: Ja, det var 7 støcker hand havde taged i brug. Magnus Leqwe tilspurte vidnet om hand icke saa og hørte det Comparenten laa syg der paa støllen. Resp: Ja. 2°: om hand icke strax tilbød Siur at tømme af Keedelen, i fald hand vilde føre den hiem. Resp: Ja. 3°: om hand icke tilbød Siur enten betalning eller at bruge hands Keedel igien. Resp: Ja. 4de: om hand icke tilbød Siur at føre hands Keedel hen til Døgerdahlen, om saa var hand vilde have den hiem. Resp: Jo, hand hørte det. 5te: om vidnet icke

1768: 22b

1767.

hørte, det hand, Magnus, kundgiorte for Siur, det hands Værmoder og Værbroder havde lovet ham er deel træe Kiørler til brugs. Resp: Ja, hand hørte der paa. 6 qw: om hand icke gav Siur og hands Kammerater dricke, og laante dem sin hest paa hiem veien. Resp: Ja, det er saa. som Parterne ei videre havde at tilspørge vidnet, blev det demiteret.

Afskeediget,

vidnet Tosten Hotle under Lovens faldsmaal, forelæges at møde paa anstundende høsteting med sit vidnesbyrd.

Ole Westrem efter forige tiltale, æskede sag[en] i Rette Contra Thore Aasem, og gav tilkiende, det Thore i næst afvigte aar, paa det Resterende og paastevnte, havde betalt 10 rd: 3

[mrk:?/skil:?], saa han nu Rester 10 rd: 4 mrk: 12 s:, hvor for hand søger Dom til betalning. om alt i Rette lagde sin Regning af dags dato, bilagt med lovlig stemplet papiir, og er saa lydende.

Thore Aasem møtte og sagde, det hand gierne vil betale det som ret er. der for begierede gienpart af Regningen, og sag[en] udsat til næste ting, for Regningen at besvare.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse til næste ting billiges, og bør Thore Aasem nyde en gienpart af den i Retten fremlagde Regningen.

Ole Westrem efter forige tiltale, æskede sag[en] i Rette Contra Lars Aasem, og gav tilkiende, lovl: at have ladet forkynde Rettens forelægelse, vil fornem/m/e om Lars Aasem nu møder.

Lars Aasem blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels Tronsøn Røn/n/estrand og Ole ibdm: afhiemlede forelæggelsen at være Lars Aasem lovlig forkyndt udj hands Kone Synnewe Torfindsdatter[s] paahør, siden hand ej lod sig finde.

Citanten paastoed Dom, med erindring om processens omkostning.

Da blev saaleedes Dømt og

Afsagt.

Citanten har beviist lovl: at have indkaldet Lars Aasem for skyldig værende 5 rd:, og som hand da ej møtte, er hand af Retten forelagt til dette Ting at møde. selver forrelægelse er ham ligeleedes lovl: forkyndt, og dog ej lader for sig i sag[en] svare. den/n/e hands Taushed giver tilkiende, søgemaalets rigtighed. Thj Kiendes for Ret, det Lars Aasem til Citanten bør betale de paastevnte 5 rd:, og udj processens omkostning 2 rd: 48 s:, alt inden 15 dage efter Dom/m/ens lovl: forkyndelse, under Nam og Execution.

Niels Pedersøn Fylkedahlen gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet indkalde Lars Houchenæs for skyldig værende 8 rd:, der om Dom at modtage til betalning, samt processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

den indstevnte Lars Houchenes møtte, tilstoed varselen, og sagde det hand med god samvittighed kand bekræfte at have betalt de nu paastevnte 8 rd: om vaaren, en aftens tiid, og det udi Citantens Egen stue, omtrent for 11 aar siden.

Citanten sagde, det den indstevnte omtrendt for 10 á 11 aar siden tiente til halv hos ham, og da var det hand laante ham disse 8 rd:, hand har siden været i Kiøbenhavn, hvor over det saa har draget sig hen. kand i ingen deel erindre sig, det hand haver betalt disse 8 rd:, men paastaar det Lars Houchenæs fralæger sig sigtelsen ved [Eed], siden hand tilstaar at have faaed pengene til laans, da ved Eed at bekræfte betalningen, hvor med Citanten faar lade sig nøye.

Lars Monsøn Houchenes fremstoed med opragte fingere og aflagde Eeden, det de 8 rd: Citantens havde laant ham, har hand igien med 8 rd: betalt til Citanten udj hands egen stue.

Citanten frafald sag[en].

Hans Aasem gav tilkiende, det Baar Sygnestvedt har besvangret Citantens søster Guri Christophersdatter, og ved hende avlet Et Pigebarn, som Moderen opfostrede i 5 aar. siden skulde Citanten lægge for Barnet eller opfostere det videre frem, efter Baar[s] forlangende, da hand, Baar, lovede at fornøye ham der for, og levere[de] ham paa haanden 2 rd: Nu har Citanten haft Barnet i 3 aar, og ej videre bekom/m/et for Klæde, føde, agt og tilsiun, end bem:te 2 rd:, altsaa ladet stevne Baar Sygnestvet at lide Dom efter sit løfte til at fornøye Citanten for disse 3 aar, eller og betale ham for aaret efter Dannemænd og Dom/m/erens skiøn, samt at svare ham processens omkostning, og selv at drage omsorg for Barnets

opfostrelse end nu i tvende, eller og modtage Dom hvad hand der for skal betale. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Baar Sygnestvet blev 3de gange paaRaabt, men vilde icke svare, enskiøndt hand er her paa Tingstædet.

Kaldsmændene Iwer Johan/n/esøn Wichenes og Tollef Andersøn Opheim afhiemlede stevningen at være lovlig forkyndt udj Baar Sygnestvet[s] egen stue, og det i paahør af hands Værbroder Torbiørn Sygnestvet, siden Baar ej lod sig finde.

Citanten erindrede om Laugdag.

Afskeediget.

Baar Sygnestvet forelæges at møde til dette aars høsteting.

Siur Spaanem gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Ole Westrem for skyldig

værende 88 rd: 4 mrk:, derfor Dom at modtage til betalning, samt Processens erstatning. vil fornem/m/e om hand møder.

Procurator Traa for Ole Westrem, som selv her paa Tinget er nærværende, tilstoed lovl: varsel, og vilde fornem/m/e hvor udj Citantens fordring bestaar.

Citanten lagde i Rette, til Actens følge, sin skriftlige decleration af 28de hujus, bilagt med lovlig stemplet papiir, saa lydende.

Comparenten paastoed Citantens tilstaaelse, til hvad tiid pengene, efter accorden, skulde betales. paastoed sag[en] udsat til høstetinget, for at begiegne den med Contra-stevning, og at maatte nyde en gienpart af Citantens skriftlig indgivende.

Citanten sagde, accorden skeede i næst afvigte aar, at betalningen skulde skee til dette Som/m/er ting, hvor nu ingen betalning paafølger, derfor paastaaes Dom.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse til næste Ting billiges.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Peder Lexou, Borger udj Bergen, gav tilkiende, det hand til dette Ting har ladet stevne Lars Wambem, som efter forlangende af Peder Lexou, hos Magnus Leqve har oppebaaret 20 rd:, som Magnus var skyldig til Peder Lexou. men Lars Wambem ej igien har betalt de oppebaarene 20 rd:. der om Dom at modtage til betalning, og at svare processens omkostning. til vedermæle i sag[en] er indkaldet Magnus Leqve. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

Lars Wambem møtte, tilstoed lovlig varsel, men har talt med Peter Lexou siden hand blev stevnt, som lovede ham fordrag. tilstod og, at have modtaged de nu skyldig værende 20 rd: af Magnus Leqve, paa Peder Lexou vegne. begierede sag[en] til næste ting udsat, for at rette for sig i mindelighed.

Magnus Leqve møtte og sagde, det Lars Wambems tilstaaelse, var ham nock.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Aslach Scheie efter forige tiltale Contra Lars Wambem, æskede sag[en] i Rette, og vilde afvarte hvad Lars Wambem havde at forestille.

Lars Wambem sagde, endskiønt hand nødig vil til process, saa dog, siden hoved Citanten tvinger ham til at føre vidner om de ord hoved Citanten siuntes at finde sig fornærmet over. saa har hand været nødsaged ved Contra stevning at indkalde hoved Citanten, vidner at anhøre om det hand i sit søgemaal siger at være beskyldt for, der næst Dom at modtage i hoved

sag[en], og at svare de Contra Citanten nu aftvungene processes omkostning. vidnerne, der under Lovens faldsmaal er indkaldet, er Hr: Capitain Hierman, Siur Poulsøn Spaanem, Ole Olsøn Rondestvet, og Jørgen Olsøn Wambemviig. de 2de første møder i dag, men de 2de sidste er varslet til i morgen.

hoved Citanten tilstoed varselen. og vil anhøre vidnerne.

Hr: Capitain Hierman fremstoed for Retten, aflagde Eeden og vidnede, det hand i forrige aar[s] vaar saa at Aslach Scheje skæftede et \stort/ grev. men hvem det tilhørte, ved vidnet ei. Contra Citanten tilspurte vidnet, om hand forhen havde seet et saadant grev hos Aslach. Resp: Nei, har ej seet det tilforn. 2° qw: da Aslach sat meercke paa skaftet af grevet, om Hr: Capit: da icke sagde til Aslach, det er galt, at du setter mercke paa skaftet, der kunde en skalck, saa grevet af, saa havde du intet Merke paa det, hvad Aslach da svarede. Resp: kand ej erindere hvad Aslach svarede, i det øvrige er qwæstionen rigtig. 3de qw: om Capit: icke erindrer, det Contra Citanten den omvundene tiid paastoed, at Aslach Scheie vilde hente det skæftede grev, Kiente hand sig da ei ved Grevet, var det af ingen betydning. og om Aslach da icke gick bort, men ej kom frem med grevet. Resp: kand ej erindere andet end at de begge taltes sam/m/en om grevet, og at Lars Wambem vilde see grevet, men ved ej om Lars Wambem fick grevet at see. hoved Citanten tilspurte vidnet, om hand ved det grevet tilhørte Lars Wambem. Resp: ved ej hvem det tilhørte, men det var et stort grev. Parterne havde ei videre at tilspørge vidnet, som blev demiteret.

2det vidne, Siur Poulsøn Spaanem, en gamle!! (gammel) Laugrettes mand, der ofte har hørt Eedens forklaring, fremstoed for Retten og efter Loven aflagde Eeden, og vidnede, at have fundet det i hoved Citantens huus og paa hands grund, som aldrig har tilhørt ham eller hands Forfædere, men har været taget fra andere, neml: Ask og aske busker. og om sine Potatoes havde hand gierdet med aske busker, som aldrig var voxet paa hands grund. foruden andere smaa Ting deponert er, saaleedes har seet hos Aslach. ligeleedes har vidnet seet hos Aslach huun, som skiæres af bord, med anden Mands mercke paa. ligeleedes seet hos ham Lysolder, hatle og andet, som ej voxer paa hands grund. hoved Citanten tilspurte vidnet, om hand havde taged ask fra ham, eller fra hvem. Resp: ved ej fra hvem det

var taged, men det vidnet har seet hos Aslach, var ej voxet paa hands grund.

Contra Citanten begierede sag[en] udsat til i Morgen, at de 2de andere vidner møder.

Afskeediget,

sag[en] udsættes til i Morgen, da det nu er seent ud paa aftenen.

Lars Madsøn Welke gields brev af 27de Octbr: 1759, Jndført i Pandte bogen paa folio 513, blev efter paategned Qvitering af 26de Maj 1768 udslettet.

Torchel Aamunds: Sygnestvedt gields brev af 23 Octbr: 1761, Jndført i Pandte bogen paa folio 570, blev efter paategned Qvitering af 20 Maj 1768 udslettet.

Gunder Garrethuun gields brev af 26 Maj 1762, Jndført i Pandte bogen paa folio 606, blev efter paategned Qvitering af 9de April 1768 udslettet.

Torchel Sygnestvedt skiøde af 4de Januarj 1768 til Baaer Davids: Osse paa 19 Mrk:r smør, ¼ huud med bøxel i Gaarden Sygnestvedt. læst.

Lars Mads: Welke skiøde af 30te Maj 1768 til Mads Larsøn paa ½ Løb 4 ½ Mrk:r smør med bøxel udj Gaarden Welke. blev læst.

Erich Olsøn Midaas Pandte brev af 30te Maj 1768 til Wiching Haavaas paa 99 rd:r laan, mod underpandt 1 pd: 9 ¾ Mrk: smør udj Grd: Midaas.

Ole Halstensøn Midaas gields brev af 30te Maj 1768 til Niels Bilde og Siur Olsøn paa 150 rd:r laan, mod underp: 1 pd: 3 mrk: smør, ½ g:skd, ½ f:skd udj Grd: Midaas.

Mads Lars: Welke Gields brev af 30te Maj 1768 til Wiching Haavaas paa 130 rd:r laan, mod underpandt ½ Løb 4 ½ Mrk: smør udj Grd: Welken.

Baaer Davids: Osse Gields brev af 6te April 1768 til Haldor Helleland paa 163 rd:r laan, mod underpandt 19 Mrk: smør, ¼ huud udj Grd: Sygnestvedt.

Gunner Niels: Garrethuun Gields brev af 30te Maj 1768 til Johan/n/es Haldanger paa 300 rd:r laan, mod underpandt 1 pd: 21 Mrk:r smør, ½ huud, ½ Gedskd: udj Gaarden Garrethuun. blev læst.

Tosten Ols: Kierland skriftl: Forpligt af 30te Maj 1768 til sin Moder Karj Johan/n/esdatter, hvad hun udj aarlig Vilkaar skal nyde. blev læst.

Dend 31de Maj er ved Grawens som/m/er-Ting, følgende paseret.

Steg Berven gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde, paa Egne og medarvingers vegne, Bente Sygnestvet med Laugværge Mandrup Øwen, for skyldig værende 4 rd:, derom Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

de indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldmændene Aslach Scheie og Ole Rønnestrand afhiemlede stevningen at være de indstevnte lovlig forkyndt for Een [hver]? af dem i Eget paahør.

Citanten erindrede om Laudag.

Afskeediget,

Bente Sygnestvet og Mandrup Ødven forelæges til næste ting at møde.

Iwer Børse gav tilkiende, at da hand med huustroe har ladet deres Børn faae deres Jordegoeds og midler, lider de største nød i deres høye Alderdom, da de af goddædighed!! mod Børnene, er geraaden i en yderlig armod. af datteren, der er gift med Ole Børse, nyder de vel et lidet vilkaar, der langt fra ej kand være ham med Kone til et halvaaars ophold. men af søn/n/en Magnus Iwersøn Leqve nyder de ej noged, og vil hand aldeeles indtet give dem i deres store nød. altsaa nødsaget til dette Ting lovlig at have ladet indkalde den/n/e Deres søn Magnus Leqve at blive Dømt til at betale eller give deres!! (hans) Forældere aarlig i vilkaar til lives ophold, i det minste lige med det datteren giver, som er 1 Tønde Korn, 1 Koe og 4re smaler at føde for dem. og endelig, at betale til Faderen, Citanten, processens omkostning. vil fornem/m/e om den/n/e hands søn møder.

Magnus Leqwe møtte, tilstoed varselen, og sagde aarlig at give sine Forældere en og en halv tønde Korn, videre formaaede hand icke, siden hand sidder i 300 rd: gield, men, dersom hands Eldere broder Siur Iwersøn Tweto vil give sine Forældere meere, vil hand, Comparenten og give meere. den/n/e hands broder Siur Tveto boer i Sogne Fogderie. i det øvrige begierede sag[en] til næste ting udsat, for at indgive En skriftlig oplysning og decleration.

Citanten \for/ ....d Kone svarede, da de ere saa gamle at de intet kand fortiene, og er geraaden i en yderlig armod, kand de umuelig leve af dette tilbudne vilkaar. hvad angaar deres ælste [Søn] Siur Tveto, da som hand boer langt herfra, nemlig i Sogne Fogderie, hvor de umuelig for alderdom kand henkom//m/e, kand de ej heller søge ham, men paastaar, det den/n/e søn, som boer dem nærværende!! (nærmere?), bliver Dømt til at give dem et fornøden vilkaar, mod Regres til hands ældere broder, for saavit hands andeel kunde beregnes.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse til neste ting billiges.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Peter Lexou, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende, det hand med muntlig Continuations stevning, siden Iwer Børse ej har opfyldt sit løfte ved

seeneste Rettergang, til dette ting indkaldet ham at høre \Dom/ efter hoved stevningen. vil fornem/m/e om hand møder.

1768: 24

1768.

Iwer Børse møtte, tilstoed varselen. tilstoed og det Peder Lexou[s] fordring er Retmessig, men Comparenten har intet at betale med, uden En halv Løb smør uden bøxel i gaarden Børse, og da Peder Lexou mod ham har været en Reedelig mand, vil hand ej det Peder Lexou skal miste det ringeste. der for fornøyet med, at der gaar Dom i sag[en], og skeer indførsel i den halve Løb smør udj Gaarden Børse, saa at sam/m/e kand kom/m/e til Auction, paa det Peder Lexou kand nyde skadesløs{løs} betalning.

Citanten paastoed Dom.

Da blev saaleedes for Ret Dømt og

Afsagt.

Da den indstevnte Iwer Børse tilstaar fordringens rigtighed, saa Kiendes for Ret, det Iwer Børse til Citanten bør betale de paastevnte 36 rd: 5 mrk: 7 s:, og udj Processens omkostning 3 rd:, inden 15ten dage efter Dom/m/ens lovlig forkyndelse, under indførsel, nam og Execution.

Aamund Jørgens: Windahl gields brev af 3de Junj 1763, Jndført i Pandte bogen paa fol: 6, blev efter paategned Qvitering af 5te Martj 1768 udslettet.

Christopher Sæbbøe gields brev af 25de Octbr: 1763, Jndført i Pandte bogen paa fol: 16 og 17, blev efter paategned Qvitering af 30te Maj 1768 udslet.

Een Hiemtings Dom afsagt den 2den Maj 1768 paa Grd: Rondestvedt udj Sag[en] Jndstævnt af Magnus Rondestvedt contra Tosten Rondestvedt, betræffende 1 Løb 22 Mrk:r smør, 1 ½ huud, 1 g:skd udj Grd: Rondestvedt, hvorved contra Citanten for hoved Citantens tiltale er friekiendt, og Processens Omkost: ophævet, blev læst.

Ole Tostens: Westrem og Pouel Niels: Haldanger, deres Pandte Forskrivelse af 26de Octbr: 1767 paa 327 rd:r 8 s: {laan} udlaan af Niels Peders: Fylkedahlen uden underpandt, da Een for begge og begge for Een bliver Niels Fylkedahlen ansvarlig. læst.

Iver Ellings: Eide med huustroe Dordie Iversdatter, deres Testamente af 31te Maj 1768, hvorved d: længstlevende skal nyde d: afdødes ½ hoved lod, naar ald gield er betalt. læst.

Magnus Olsøn Rondestvedt Penge Mangel af 30te Maj 1768 paa sin datters Syn/n/eve Magnusdatter vegne til 1 Løb 9 Mrk:r smør udj Grd: Osse. blev læst.

Iwer Herrei for Siur Jelmoe gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Michel Jelmoe for skyldig værende 20 rd:, Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Michel Jelmoe møtte, tilstoed varselen, som og fordringen. begierede sag[en] til anstundende høsteting udsat, for at see den imindelighed afgiort, i mangel der af, vil hand taale Dom.

Citanten urgerede {D} paa Dom.

den indstevnte protesterede mod overilelse.

Afskeediget,

Retten understaar sig \ei/ at betage Michel Jelmoe frist til dette aars høsteting, hvorfor den forlangende udsettelse billiges.

Ole Westrem efter forige tiltale Contra Magnus Leqwe, æskede sag[en] i Rette og urgerede paa Dom.

Magnus Leqve lagde i Rette sin skriftlige Contra stevning af 14de Maj 1768, bilagt med lovlig stemplet papiir, men ej af Concepisten underskrevet. hvorfor Dom/m/eren tilspurte

Magnus Leqwe hvem sam/m/e stevning havde forfattet. her til Magnus Leqve vilde ej andet svare, end at hand selv dicteret den, men hvem som havde skrevet stevningen, vilde hand ingenlunde sige. hvorfor stevningen blev paategnet og afviist. hernæst Magnus Leqwe sagde, at den/n/e sag har sin oprindelse af en Fieldstøel, hvor om hand har indstevnt vidner, og da de ej møder, begierede hand endnu engang opsettelse, {Citanten} men at de vidner som møder, maatte vorde afhørt.

Citanten Protesterede mod videre udsettelse, paastoed Dom efter Reen og Klar haandskrift og Rewers. da det af Magnus Leqwe paastevnte, hvor om ieg er indkaldet at høre vidner, er Rewersen uvedkom/m/ende.

Magnus Leqwe sagde, da ieg af min uforstandighed icke forstod mig til at stiile Rewersen, da lod ieg Blom, Sorenskriverens Fuldmægtig, skrive den, og da ieg hørte at Rewersen lyde saa, at ieg havde laant og bekom/m/et de penge, da sagde ieg til Blom, nej, ieg haver icke laant og bekom/m/et de, men ieg havde giort et forlig med Siur Schaar for at betale dem til ham. og som Siur Schaar var skyldig dem til Ole Westrem, da er det paa hands vegne ieg skulde erlægge dem til Ole Westrem, efter forligets lydende. saa svarede Blom, ia, det skulde været skrevet saa, men ieg viste icke andet end du havde laant dem af ham, endskiønt, sagde Blom, det kand være et og det sam/m/e.

Citanten lagde i Rette Siur Haawersøn Schaar[s] beviis, uden dato, bilagt med lovlig stemplet papiir, og paastoed endnu Dom, det fremlagde er saalydende.

Magnus Leqwe sagde, og førend Michelj kom, da brød Siur Schaar forliget som var giort imel: mig og ham, da var det, at ieg til neste eller følgende høsteting tilbage kalte baade forliget og Rewersen, siden Siur Schaar ej selv havde holt sit efter forligets indhold, og da ieg fornam at Ole Westrem anlagde sag mod mig, efter Rewersens lydelse, og ieg ej var tilstæde i stevnetiiden, for at indkalde Ole Westrem tillige med Siur Schaar, vidner at anhøre, da maatte ieg paa høste Tinget begiere sag[en] udsat, da ieg nu tilkiende giver min skriftlige Contra stevning som er afviist, vidner saavel Ole Westrem som Siur Schaar at anhøre.

Citanten paastoed Dom, da

1768: 24b

1768

det tilførte er den Reene og Klare forskrivelse uvedkom/m/ende..

Afskeediget,

sag{en} optages til Doms indtil i eftermiddag.

Eftermiddag Klocken 4re slet blev udj nest forbem:te sag, i begge Parters nærværelse, saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten Ole Westrem søger indstevnte Magnus Iwersøn øvre Leqve for 18 Rd.r Reede penge efter lovlig Rewers af 22 Maj 1767. Magnus Leqwe har ej kundet fragaae Rewersen, ej heller penge Sum/m/en, men har villet hentyde sam/m/e til en sag imellem ham og Siur Schaar betræffende en støel, og det imellem ham oprettede forlig. og der om stevnt hoved Citanten og Siur Schaar, vidner at anhøre. men da saadant strider mod Lovens 5te B: 13de Cap: 4de art:, foruden at det var at defroudere det stemplede papiirs indtrader, naar den ene sag skulde inddrages i den anden. Saa Kiendes for Ret, efter den allegerede Lovens articul, det Magnus Leqwe bør indfrie sin Rewers med 18 rd:, som betales til Citanten Ole Westrem med Renter fra 23de Octbr: 1767, da den/n/e sag faldt i Rette, og indtil betalningen skeer, samt udj processens omkostning 3 rd:, alt at efterkom/m/e inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlige forkyndelse, under Nam og Execution. hvor imod Magnus Leqve forbeholdes sin formeenende Ret til vidners førelse mod Siur Schaar, enten strax her ved dette Ting at

procedere, saavit lovlig skee bør, eller naar hand det tienlig eragter sag at anlæge, da ham skal vederfares al den Ret Loven giver.

Lars Wambem forestillede, at den sag anlagt af Aslach Scheje, som i gaar til i dag blev udsat, maatte foretages.
de 2de vidner Ole Olsøn Rondestvet og Jørgen Olsøn Wambemviig blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Contra-Citanten forestillede, at den ene Kaldsmand Anders Hylle ej møder, dets aarsag ej kand faae stevningen mod disse tvende vidner afhiemlet. begierede sag[en] til næste ting udsat, for at indkalde de tvende med fleere vidner til sag[en]s oplysning.
Hoved Citanten begierede en gienpart af alt i sag[en] passeret.

Afskeediget,

sag[en] udsættes til næste Ting.

Christopher Jeltnes bøxel brev med Revers, af 31te Maj 1768, til Iver Johan/n/es: paa 22 ½ mrk: smør, ¼ huud, ¼ Løb Saldt udj Grd: Wiichnes, blev læst.

Efter 3de gange udraabelse var ej Nogen som vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget ophævet.

Dend 1ste Junj blev paa **Gaarden Utne med Røldahls og Kingtserviigs skibreeders Almue holden Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det paa fol: 20 opnævnte og Specificerede Laugret, undtagen for Ole Larsøn Swartvet sad Thore Diønne, for Lars Larsøn Lote sad Arne Helleland, for Jon Widnæs sad Haldor Helleland, og for Siur Mochestad sad Christopher Langesetter. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, med de 2de Bøygde Lensmænder, Jon Hougse for Kingtserviig skibreede, og af Røldahl Niels Hamre, med den Tingsøgende Almue.

da allerunderdanigst blev publiceret de Forord:, Rescripter og Placater som ved Jondahl Tinget paa folio 21 findes Specificeret.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel paa Justitiens vegne efter forige tiltale, Contra Niels Asbiørnsøn Seim og Lisbet Olsdatter Seljestad, for begangne løsagtighed og barne avling, æskede sag[en] i Rette og gav tilkiende lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse, vil fornem/m/e om leiermaals begiengerne møder.
efter paaraabelse møtte for Niels Seim og paa hands vegne møtte Niels Hamre, som tilstoed Reedelig det Niels Seim har avlet et Drenge barn med Tøssen Lisbet Seljestad, og er barnet ved døden afgangen. havde intet at forestille mod den fortiente straf.
for Lisbet Seljestad møtte Lars Meehuus som hendes huusbonde, og sagde det Lisbet ligger syg, tilstaar det hun har avlet et Drenge barn, som ved døden er afgangen, ved Drengen Niels Seim, der for underkaster sig Dom.
Actor paastoed Dom.
Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Niels Asbiørnsøn Seim og Lisbet Olsdatter Seljestad, som ved de 2de Mænd Niels Hamre og Lars Meehuus har tilstaaed sigtelsen, det de udj løsagtighed har avlet et Drenge barn, bør efter Lovens 6 B: 13 Cap: 1 art: at bøde, saasom hand, Niels Seim, 24 lod sølv, er 12 rd:, og Lisbet Seljestad at bøde 12 lod sølv, er 6 rd:, og i stæden for aabenbare skriftemaal, efter Kongl: anordning, at indsættes paa vand og brød i 8te dagge. samt betale til Actor i processens

omkostning begge 3 rd: saaleedes som Dømt er, bør Niels Asbiørnsøn Seim og Lisbet Olsdatter Seljestad at bøde, betale og lide inden 15ten dagge efter Dom/m/ens lovlig forkyndelse, under Nam og Execution samt videre lovlig Adfær.

Niels Helgesøn Hamre for Halwor Natland, efter den ham tillagde ordre eller fuldmagt af 22 Maj dette aar, æskede sag[en] i Rette, anlagt mod Lars Meehuus, og paastoed Dom efter hoved stevningen, det i Retten fremlagde.
for Lars Meehuus møtte Bøygde Procurator Niels Traa og sagde, det sag[en] med sine documenter er saa seent ham tilhænde kom/m/en formedelst lange og besværlige veie, at hand ej kunde faae tiid nock til at lade Contra-stevning til dette Ting lovlig forkynde. derfor nødsaget at begiere sag[en] indtil høstetinget udsat. anviste i Retten sin Contra stevning, med ydmyg anmodning, det Ting og tægte dagen der udj maae vorde anført. protestere[de] i Kraftigste maader mod overilelse, hvor ved Lars Meehuus lo[v]lige forsvar kunde blive ham, til sag[en]s oplysning, betagen
Niels Hamre

1768: 25

1768

for Halwor Natland protesterede mod videre opsættelse, og paastoed Dom.
Niels Traa for Lars Meehuus vedblev sit forige, med alvorlig forbeholdenhed.

Afskeediget,

Retten understaar sig ej at betage Lars Meehuus tiid til lovlig forsvar. dets aarsag, sag[en] udsettes til dette aars høsteting dend 27de Octbr: {indeværende aar}, med den advarsel, det Lars Meehuus da slutter sag[en] paa sin siide til Doms.

Iver Tochem viiste Fællen af 1 voxen biørn, som Jørgen Sandven har skudt paa Lehnets Grund, blev derfore af Fogden betalt 2 rd:r.

Niels Hamre fra Røldahl viiste Fællen af 1 voxen biørn, som Siur Horre har skudt paa Horre Grund; blev derfore af Fogden betalt 2 rd:r.

Johan/n/es Olsøn Aga skiøde af 6te April 1768 til Peder Johan/n/esøn Aachre paa 1 Løb 9 Mrk: smør udj Grd: Aga, med underliggende skove tejg Orre kaldet. læst.
Halvor Ormsøn med Jnteressentere udstæde skiøde af 1te Junj 1767 til Orm Halvorsøn paa ½ Løb 12 Mrk:r smør udj Grd: Overland i Røldahl, blev læst.
Jørgen Ettrem og Aamund Espe udstæde skiøde af 27de Octbr: 1767 til Samson Nielsøn Tochem paa 2 pund 6 Mrk:r smør med bøxel udj Gaarden Rogde, blev læst.
Johannes Ols: Aga Gields brev af 15de Januarj 1765, Jndført i Pandte bogen paa folio 49, blev efter paategned Qvitering af 4de April 1768 udslettet.

Bøygde Procurator Niels Traa for Lars Meehuus, æskede sag[en] i Rette Contra Mons Olsøn Grøwe, og gav tilkiende, det hands Principal med Muntlig varsel atter haver ladet til dette Ting lovlig indkalde Mons Olsøn Grøwe, Dom at anhøre efter sin hoved stevning. vil fornem/m/e om hand møder.
Mons Olsøn Growe blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels Heljesøn Hamre og Orm Olsøn Nedr: Berge afhiemlede stevningen lovlig at være saaleedes forkyndt paa Gaarden Roalqvam, siden Mons Grøve ej lod sig finde, da i de tvende mænds paahør af Niels Erichsøn Roalqwam og Lars Hallesøn ibdm:, hvor Mons Growe har sit tilhold. det hand fra Lars Meehuus blev stevnt at høre Dom paa dette

som/m/er Ting, som holdes dend 1ste, 2de og 3 Junj, efter hoved stevningen, angaaende 36 rd: i huuse aaboden og processens omkostning.
Citanten paastoed Dom i sag[en], med erindring om Processens omkostning, disse meget lange og besværlige Reiser, da der nu har været ste[v]nt 4re gange i sag[en], altsaa bliver omkostningerne billigst 16 rd:, og saaleedes Submiterer sag[en] til Doms.

Afskeediget,

sag[en] optages til Dom, indtil i Morgen.

Knud Olsøn Seim gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette ting har ladet stevne og indkalde Ole Gryting for 35 rd:, som hand til laans havde bekom/m/et af avgangne Knud Arnesøn Seim, den/n/e sigtelse enten ved Eed sig at fralæge, eller og Dom at modtage til betalning, og at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om Ole Grytting møder.
Ole Gryting blev 3de gange paaRaabt, og end[s]skiønt hand i dag har været her ved Tinget, nu ej vil svare eller nogen for ham.
Citanten begierede, det sag[en] til i morgen maae udsættes, saasom Ole Gryting ej kand være Reist, men maae ligget et stæd at sove.

Afskeediget,

sag[en] udsættes til [i] Morgen.

Torgier Tvedt gields brev af 1te Junj 1768 til Sogne Præsten Hr: Plydt!! (Blydt?) paa 99 rd:rs laan, mod underpandt 1 pund 22 ¼ Mrk: smør udj Gaarden Tvedt. blev læst.

Dend 2den Junj blev med Kingtserviig Ting Continueret, er passeret som følger.

Udj sag[en] indstevnt af Lars Meehuus Contra Mons Olsøn Grøwe, blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten søger Mons Grøwe for 36 rd:, som Mons Growe i aaret 1764 skulde svare i aaboed, dem Citanten for Mons Grøwe har udlagt, mod, at Wetle Horre Cawerede for Mons Grøwe. hvilcket med 2de Eensstem/m/ende vidner er vorden beviis[t]. og da sag[en] nu til 4de Ting af Citanten har været forfulgt, og Mons Grøwe ej nogen gang har vildet tage til gienmælle, har hand med den/n/e sin taushed og udeblivelse ydermeere vedtaged søgemaalets rigtighed. thj Kiendes for Ret, det Mons Olsøn Grøwe til Citanten bør betale de for ham udlagde 36 rd: i huuse aaboed, samt i processens omkostning 10 rd:, inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse, under Nam og Execution.

Hr: Cancellie Raad Fleischer bøxel brev med Revers, af 12te Januarj 1768, til Torbiørn Sølfestsøn paa 2 Løber 2 Pund 3 Mrk:r smør udj Gaarden Hestham/m/er, blev læst.
Ole Olsøn Seljestad skiøde af 1te Junj 1768 til Jacob Christensøn Ettrem paa 12 Mrk:r smør med bøxel udj Gaarden Seljestad. blev læst.
John Peders: Rogde gields brev af 1te Junj 1768 til Aamund Gundersøn Rogde paa 100 rd:r laan, mod underpandt 1 pd: 5 ½ Mrk: smør, 1/6 huud i Grd: Rogde. læst.

Samson Qvitne efter forige tiltale Contra Siur og Lars Pedersøn/n/er Mouge, æskede sag[en] i Rette, og anmelde lovl: at have ladet Rettens forelægelse forkynde Lars Pedersøn Mouge, vil fornem/m/e om han møder.
Siur Mouge møtte paa egne og sin broder Lars vegne, tilstoed forrelægelsen at være hands broder Lars lovlig forkyndt, men kunde ej møde fordj hand havde ej Mad at udNiste sig med paa Reisen.

Citanten lagde i Rette Et udtog af Justitz Proto: under 12 Junj 1767. det hand paastod Acten til[ført], som beviis for sit søgemaal, og der efter

1768: 25b

1768.

i følge hoved stevningen paastoed Dom.

Siur Mouge paastod Citanten med vidne skulde beviise om hand var ham noget skyldig.

Citanten svarede, at have beviist sig søgemaal[et] med det fremlagde, der efter paastoed Dom.

Afskeediget,

sag[en] optages til Dom indtil i Morgen.

Siur Nielsøn Qwandahl efter forige tiltale Contra Hans Hansen Utne, gav tilkiende med muntlig Continuation stevning til dette Ting har ladet indkalde Hans Utne, vidner at anhøre, om de ham laante 50 rd:, og i følge hoved stevningen Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om hand møder. til vidner udj sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Hans Utne[s] Egen huustroe Throne Blomberg, og Isaak Jonsøn.

for Hans Utne møtte Procurator Traa, tilstoed lovlig varsel, og maatte fornem/m/e at Citanten vil føre vidner angaaende nogle ord som!! (om) et penge laan, som skal være \for/ 2. á 3. [aar] siden udtalt. altsaa fandt fornøden at protestere mod vidners førelse, og her om vil begiere den høystærede Rettens Kiendelse.

{Afskeediget} Eragtning,

vidner paa ord, efter aars forløb, bør ej admiteres: men da Throne Marie Blomberg har været som vidne indkaldet fra første sag blev anlagt, bør hun vidne hvad hun om den/n/e sag til oplysning har hørt, ringere end aar \før/ {efter} hun første gang blev stevnt. ligesaa bør Isaak Jonsøn vidne hvad hand har hørt paa mindere tiid en[d] et aar for den/n/e tiid.

de indstevnte vidner møtte for Retten, da Eedens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

2det vidne, Throne Marie Blomberg, gift med indstevnte Hans Utne, efter aflagde Eed vidnede, at have hørt, siden hun var første gang stevnt, end og kort forhen, talle imel: Siur Qwandahl og hendes Mand om de 50 rd: laan, men om det var hendes Mand, eller en anden, som var dem skyldig, ved vidnet ej at have hørt. forklarede ellers, af andere at have hørt, det hendes Mand var 50 rd: skyldig til Siur Qwandahl. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, som blev demiteret.

3de vidne, Isaak Jonsøn, huusmand i Havnen ved Qwandahl. efter aflagde Eed vidnede, at det hand skal vidne om \er ord/ {er} over 2 aar siden, og har intet seet, altsaa blev demiteret.

Citanten lagde i Rette en lugt Mesive fra under-Officeer Arne Widnæs af 29de Septnr: 1766, bilagt med lovlig stemplet papiir, og er saa lydende. Citanten paastod Dom, med erindring om Renter og Processens omkostning.

Niels Traa for Hans Utne begierede sag[en] til næste ting udsat, for at indkalde Sergiant Widnæs, og tillige Contra-stevning mod Siur Qwandahl til sin uskyldige sags bevisning. næst at begiere et gienpart af alt hvis passeret er.

Afskeediget,

den forlangende udsættelse til næste Ting billiges.

Knud Seim, hvis sag i gaar blev udsat til i dag, æskede den i Rette.

Ole Grytting møtte, tilstoed varselen, og paastoed det Citanten bør bevise sigtelsen. dog bleve Parterne saaleedes forenede, at Ole Grytting \lovede/ efter haanden {lover} at betale de paastevnte 35 rd: med sine Renter.

Citanten var der med fornøyet, og ophæver sit søgemaal.

Knud Seim gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Lars Meehuus for 60 rd:, som hand skal have laant af avgangne Knud Arnesøn Seim, sigtelsen sig ved Eed at fralæge, eller Dom modtage til betalning med Renter og omkostninger. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Lars Meehuus møtte, tilstoed lovl. varsel, og var villig til at aflægge sin Eed, det hand ej var de paastevnte 60 rd: skyldig til sal: Knud Seim, havde ofte af ham faaed baade større og mindere Sum/m/a til laans, men havde og betalt.

Citanten var fornøyet, naar Lars Meehuus aflagde Eeden, det hand ej noget var skyldig til sal: Knud Seim.

Lars Meehuus med opragte fingre aflagde Eeden, hvor med Citanten var fornøyet og frafald sag[en].

Gunner og Hans Garretuun gav tilkiende, det de med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Siur Haldorsøn Biotvet, som er ung Karl, fordj hand har taged fisk af deres garn i Normanslaagen i Fieldet, der om vidner at høre, og at lide Dom efter sagens beskaffenhed, samt at svare processens omkostning. til vidner udj sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Østen Jelmoe, Ole Knudsøn Møkelethuun, Swen Jørgensøn Sæbbøe og Ole Andersøn Lægrei. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

for indstevnte Siur Haldorsøn Biotvet møtte Lensmanden Siur Aamunsøn Ringøen og tilstoed lovlig varsel, dog saa seent at Siur Biotvet ej fick tiid til Contra stevning, derfor begierede sag[en] til næste ting udsat. vilde i det øvrige anhøre hvad de indstevnte vidner kunde forklare.

de indstevnte vidner møtte alle, da Eedens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Østen Andersøn, boende paa Gaarden Jelmoe, efter aflagde Eed vidnede, at i nest afvigte aar, Kort for Michelsdag, fant vidnet Siur Biotvet udj Buen i Fieldet, hvor hand laae, da tilstoed hand for vidnet, at

have udj Normandslaagen, af Gunner Garrethuun sit fiskegarn taged 10 støcker ørre fisk, og lagt garnet paa landet. og at hand af de paa Ringøen var befalet at hand skulde giøre det. og var med ham Holgier Erichsøn Biotvet, som laae inde i Buen hos ham. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

2det vidne, Ole Knudsøn Møkelethuun, er huusmand sam/m/e stæd, efter aflagde Eed vidnede, at omtrent 14 dagge for Michelsdag sidstleeden aar, møtte vidnet Siur Biotvet i Fieldet, da hand havde med sig Holgier Biotvet, og da siger Siur til vidnet, i et og alt lige som første vidne har forklaret.

3de vidne, Swend Jørgensøn, boende paa Sæbbøe, efter aflagde Eed vidnede, at forrige aar efter Mikelsdag, kom vidnet til Aarmod-Buen, Ringøen tilhørende, hvor der var 7 Men/n/esker af derres lag fra Ringøen, og af vidnets lag vare de 3de. og som de kom til tals om Normandslaagen, at de havde Freedlysning, hvor til de af Eifiord svarede at de havde Fogdens Bevilling at Fiske som gam/m/el havde været. da hørte vidnet, som sad ved døren, det en af dette store lag, inde i Buen sagde: dend Foged er dog en skiellem, at hand giver Freedlysning og Contra Freedlysning, /: hvad heller det var Contra Freedlysning eller Bevilling mod Freedlysning, mindes vidnet ej rettelig, men saaleedes faldt ordene, at det ene skulde være mod det andet :/ hvem det var som talte ordene, ved vidnet ej, men inde i Buen var Lensmandens Søn Aamun, Aamun Larsøn Ringøen, Lars Larsøn ibdm:, Gunner Larsøn ibdm:, Engel Siursøn ibdm:, Holgier Biotvet og Siur Haldorsøn ibdm:

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel fremkalde de 2de første vidner, og tilspurte dem under forhen aflagde Eed, om de havde været med den/n/e forsamling, og om de havde hørt disse omvundene ord, og hvem det var som sam/m/e udtalte. vidnet Østen Jelmoe svarede ia, det hand var hos og hørte det Fogden blev kaldet En Skielm, og var det Gunner Larsøn Buu som udtalte sam/m/e ord. det andet vidne Ole Møkelethuun svarede, ej at have været med i den forsamling.

4de vidne, Ole Andersøn, boende paa Gaarden Lægrei, efter aflagde Eed vidnede, at have været med i den forsamling i Aarmods-Buen udi nest afvigte aar, og da tilstoed Siur Biotvet at hand havde taged fisk af Gunner Garethuun sine garn. kand ej mindes at have hørt noged om Fogden, videre end at hand for gunst og gave havde gived Bevilling mod Freedlysningen. kand ej mindes hvem det var der udtalte disse ord.

Afskeediget,
den forlangende udsættelse, for at stevne Contra til næste ting, billiges.

Ole Isachsøn Midnes Penge-Mangel af 1te Junj 1768 paa sin Søn Isach Olsøns vegne til ½ Løb 9 Mrk:r smør, ½ huud og ½ g:skd udj Gaarden Midnes, blev læst.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel fremstoed og tilkiendegav, at da Datteren til afdøde Johan/n/es Langesetter, Agotte Johan/n/esdatter, efter sin hiemkomst fra Bergen, og den over hende faldende milde Laugtings Dom, atter skal have udøvet hendes forrige vanartighed og on[d]skab med at bande og slaae sin egen Naturlige Moder Britte Jonsdatter, saa efter en anmeldelse, er hun til dette Ting, tiid og stæd indkaldet for den/n/e hendes forøvede gierning, ej alleene at anhøre vidner, men end og Dom at modtage til undgieldelse. for Processens skyld er indkaldet hendes Formynder Elling Hansøn Hougse, som til vedermælle for bem:te hendes Moder Britte Jonsdatter. til vidner udj sag[en], under Lovens faldsmaal, er indkaldet Niels Larsøn, Edi Rasmusdatter og Hans Hansøn Langesetter. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

Agotte Johan/n/esdatter med Formynder Elling Hansøn Hougse møtte og tilstoed lovlig varsel. ligeleedes møtte Moderen Britte Jonsdatter med vidnerne, undtagen vidnet Hans Hansøn Lange[se]tter, som efter paaRaabelse ej møtte, men blev svaret at være paa sin lovlige Reise.

Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen under Lovens faldsmaal lovlig at være forkyndt Hans Hansøn Langesetter i Eget paahør, som og havde tænck[t] sig at møde, men formeedelst den stercke Østen-Vind, ej kand kom/m/e.

Edens forklaring blev de 2de mødende vidner forelæst, og formaned at blive ved sandhed. da Actor urgerede paa deres afhørelse.

1ste vidne, Niels Larsøn, boende paa Gaarden Langesetter, efter aflagde Eed vidnede, at i den/n/e vaar har vidnet seet, det Agotte slog sin Moder med Knøtte Næve, enten det var for bringen eller frem/m/e paa axelen, sat!! (saa?) at Moderen nær havde kom/m/et med øyet i døren, og tillige bandede hun hendes Moder, da Moderen Raabte og skreg, og kom med det sam/m/e ind i vidnet[s] stue, men inde slog hun ej Moderen, men bandede hende. da kom strax ind Hans Hansøn og tog Agotte og Kiørte hende ud af døren. og ellers jevnlig af Agotte, siden hun kom hiem fra Bergen, hørt synd og on[d]skab, da der ellers. mens hun var i Bergen, var Fred og Rolighed paa Gaarden. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

2det vidne, Edi Rasmusdatter, gift med forbem:te første vidne, efter aflagde Eed vidnede i et og alt alt Conform med første vidne. med dette tillæg, det vidnet ofte har formanet Agotte, og bedet hende tage sig vel vare, og bede Gud bevare sig, fra det hun giorde ved sin Moder, men ingen formaning har kun/n/et forbedere Agotte.

Actor erindrede, om hendes indstevnte Formynder og nu værende forsvar Elling Hougse havde noget til de førte vidner at indsige eller melde. Elling Hougse svare[de] Nej, hand viste ej noged til forsvar for hende, saasom hand har

1768: 26b

1768

hørt alt formeget om hendes on[d]skab, der for maatte overlade hende til Retten.

Actor, uagted, at til sagens videre oplysning var indstevnt vidnet Hans Hansen Langesetter, men desvære, da dend indstevntes skam/m/elig opførsel, ved de allereede førte vidner, nocksom var oplyst og beviist, saa fandt hand sig anleediget bem:te vidne at frafalde. hand vil da Kortelig skride til den/n/e sin paastand. Delinqventindens vanart og skam/m/elig opførsel mod sin Naturlige Moder, ligger ved de førte vidner alt formeged for dagen. det er icke en gang eller første gang, at hun saaleedes har handlet med den/n/e sin Moder, hun har for sam/m/e opførsel, her til Tinge forhen været stevnt og Dømt, og hvad som nu er skeet, er blot en fremturenhed i hendes on[d]skab efter hendes hiemkomst fra Bergen og den over hende passerede Laugtings Dom, det onde er da alt formeged. thj indstillede hand til Retten, hvor vit ved den forventende Dom nu, Lovens 6 B: 5 Cap: 2 og 3 art:, paa den/n/e hendes gierning skal blive aplicabel.

Moderen sagde, det hun intet andet havde at forestille, end at Agotte har været et haart Barn mod hende.

Afskeediget,

sag[en] optages til Dom, indtil i Morgen,

Haldor Thobias-søn Helleland for sin brodersøn Haldor Olsøn Espe, gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Ole Biørnsøn Agswiig, i Winje Præstegield, Raulands Kircke-sogn og Bratsberg Amt, vidner at anhøre; om at hand skal have sagt til Olav Botnen, som havde penge hos ham at fordre, det hand sam/m/e penge havde betalt til Haldor Olsøn Espe. at sam/m/e udsigende skal befindes urigtig at være sagt. alt til et lovskicket Tingsvidne[s] erholdelse, og er under Lovens faldsmaal til vidner indkaldet Gunner Anfinsøn Lofthuus og Ole Haagensøn Espen. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

Ole Agswiig blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

de indstevnte vidner møtte, dem Citanten paastoed Eedelig forhørt.

Kaldsmændene Tosten Aamunsøn Berven og Ole Johansøn Trones, hvor af den første møtte for at afhiemle stevningen, men den sidste er bleven saa svag og sengeligende, at hand umuelig kand møde, stevningen at afhiemle, hvorfor Citanten tilkiende giver, ved tvende faste mænd at afhøre Kaldsmandens Eedelig forklaring om stevningens afhiemling, den de tvende Mænd Eedelig her fremfører. Kaldsmanden Tosten Aamunsøn Berven fremstoed for Retten og efter Loven afhiemlede stevningen at være sidste dag i Febr: Maaned dette aar forkyndt Ole Agswiigen for hands boepæll i eget paahør. de 2de Mænd, som er henreist at afhøre dend anden Kaldsmand, er endnu ej ankom/m/en, derfor Citanten begierede den/n/e Tingsvidne sag udsat til i morgen.

Afskeediget,

sag[en] udsettes til i Morgen.

Dend 3de Junj Er ved Kingtserviig som/m/erting passeret som følger.

Udj sag[en] indstevnt af Samson Jonsøn Qvitne Contra Siur og Lars Peder-sønner Mouge, Er saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Det af Citanten, til Actens følge i Rette for[e]lagde forlig, passeret inden Aastæds Retten paa Gaarden Qvitne dend 12de Junj 1767, udvisser, det Gaarden Mouge[s] beboere, Lars Knudsøn, Siur Pedersøn, Asbiørn Johan/n/essøn, Erich Knudsøn, Torbiørn Michelsøn og Lars Pedersøn, har været indkaldet til Aastæds-Retten, fordj de paa en ulovlig maade havde afhugget Qvitne[s] Qverne-Damstock, hvorda Parterne inden Retten er vorden forenede, og deres forening bestaaende i 6 Poster, Acten tilført. dend 6de post udvisser det de med Qvitne Manden har været forened alle 6 Mouge Mændene at betale til Citanten udj processens omkostning 14 rd:, hvor af Lars Knudsøn, Asbiørn Johannessøn, Erich Knudsøn og Torbiørn Michelsøn har været villig at betale deres andeel med 10 rd: 3 mrk:, men de 2de, Siur og Lars Peder-søn/n/er Mouge, har ej vildet betale. altsaa Citanten nødsaged her til Tinge at indkalde de 2de, Siur og Lars Peder-søn/n/er Mouge, for de Resterende 3 rd: 3 mrk: da Siur Mouge ej andet har forestillet end at Citanten skulde beviise med vidner, det de var ham noged skyldig. Som da Citanten har beviist sit søgemaal med det fremlagde forlig, der er lige saa Kraftig, om ikke Kraftigere, end vidner, saa Kiendes for Rett, det Siur og Lars Peder-søn/n/er Mouge, en for begge og begge [for en] bør betale de paastevnte 3 rd: 3 mrk:, samt udj processens omkostning 2 rd:, til Citanten, alt inden 15 dage efter Dom/m/ens forkyndelse under Nam og Execution.

Udj sag[en] indstevnt paa Justitiens vegne mod Agotte Johan/n/esdatter Langesetter, Er Saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Acten nocksom oplysser Agotte Johan/n/esdatter[s] lastværdige forhold mod hendes Egen Moder Britte Jonsdatter Langesetter, for saadan opførsel Agotte Johan/n/esdatter tilforn her til Tinge har været søgt og Dom overgangen. men, da den/n/e Agotte Johan/n/esdatter[s] forhold mod sin Egen Moder, alleene har sin oprindelse af Egen Raadighed en slet optugtelse og opdragelse. og \da/ der, end nu er haab, at dette unge Men/n/eske kand vorde bragt til lydighed og sin synds Kundskab, naar selv Raadighed vorder hende betaged, og hun ved streng arbeide vorder Tugtet og spæget. Saa Kiendes for Ret, det Agotte Johan/n/esdatter bør indsettes i Bergens Tugt og Manufactur-huus at arbeide {i otte}

1768: 27

1768.

\sin livs tiid/ {aar}. Saaleedes bør Agotte Johan/n/esdatter at lide og undgielde inden 15 dage efter Dom/m/ens forkyndelse, under videre lovlig adfær.

Haldor Helleland æskede den Tingsvidne sag, som i gaar til i dag blev udsæt, i Rette, og fremstillede de 2de Mænd Elling Hansøn Hougse og Asbiørn Tvisme for Retten, under Eed at forklare hvorleedes den syge og sengeligende Ole Johansøn Trones for dem havde afhiemlet stevningen.

disse tvende Mænd efter Eedens aflægelse forklarede, det Ole Trones ved sin Eed for dem i gaards dag havde forklaret, det stevningen for 15 ugger siden lovligen var bleven Olaw Biørnsøn i Eget paahør forkyndt for hands boepæll paa Agswiig.

Citanten paastoed de 2de vidner Eedelig forhørt, da de nu for Retten fremstilles. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formaned ved sandhed at blive.

1ste vidne, Gunner Anfindsøn Lofthuus, nu Langesetter, aflagde Eeden efter Loven og vidnede, at for 3 aar siden i den/n/e vinter var Haldor Olsøn Espe i følge med vidnet Øster paa, foruden andere fleere, som paa hiem reisen var Reist foran, da de nu kom til Agswiig, neml: vidnet og Haldor Espe, gick de ind i Olav Biørnsøns stue, hvor tvende deres Kam/m/erater var inde, for at hviile mens de Røgte En Pibe toback, og var Olaw Biørnsøn der inde i sin Egen stue. Ei saa vin/n/et!! (vidnet) Olaw Biørnsøn levere nogen penge til Haldor

Espe. Ei heller bekom Haldor Espe penge af ham. ej heller blev der talet af Olaw Biørnsøn det hand var penge skyldig til Ole Botnen. har ellers i Bøygden hørt sige det Olaw Biørnsøn Agswiig skal have beskyld[et] Haldor Espe, det hand, den omvundene tiid, skal have anam/m/et af Olaw Agswiig 13 á 14 rd: Citanten tilspurte vidnet, om hand icke, den omvundene tiid, for sig selv fordrede penge hos Olaw Agswiig, og at Olaw den gang ej var i stand til at betale vidnet. Resp: Jo, hand Krævede, for en anden Mand, for en Løb salt, som ej var fuldt en Rixdr:, men Olaw Agswiig var ej god for at betale pengene.

2det vidne, Ole Haagensøn, værende hos sin Fader paa Gaarden Espe, efter aflagde Eed vidnede, at i den/n/e vinter var 3 aar siden, var vidnet med sit følge Øster paa. paa hiem reisen drog vidnet ind til Olaw Agswiig for at hviile og at bie til hands Kam/m/eratter kom, som og paa sin Faders vegne at Kræve Olaw Agswiig for 1 Rd:r som \hand/ var skyldig. men Olaw Agswiig havde ingen penge at betale med. da vidnet havde spiist, kom Haldor Espe tillige med første vidne, og saa ej vidnet det Olaw betalte penge til Haldor Espe, ej heller blev der talt et ord om de penge Haldor nu beskyldes for, da der ellers blev talt om andere penge. siden har vidnet af andere hørt sige, det Olaw beskylder Haldor for at have modtaged, enten det er halv 14 eller 14 rd:, som Ole Botnen skulde have, ia, vidnet har seenere hørt den/n/e beskyldning af Olaw Agswiig selv, det Haldor dend omvundene tiid havde modtaged pengene, og endskiønt vidnet betydede ham, at det ej var saa, vedblev dog Olaw Agswiig sin beskyldning.

Citanten var Tingsvidne begierende om hvis passeret er, som blev billiget.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel fremstoed og tilkiendegav, at da forige huusmand paa gaarden Espe her i Præstegieldet og skibreedet, Ole Larsøn, havde forladt stædet og Præstegieldet, for at vilde søge sig paa et andet stæd boepæll, men nu her nylig sig her igien i Præstegieldet sig indfunden, hvorved, efter frivillig bekiendelse af han/n/em, er bleven oppedaget, at af han/n/em afvigte aar paa hands egen huustroe Anne Jonsdatter, Søndagen efter Christi-him/m/elfardsdag, er begaaed Mord og af han/n/em taged af dage. saa haver hand til dette Ting, tiid og stæd, ej alleene indkaldet bem:te Delinqvent til Examen og Rettens paafølgende Kiendelse, men end og, saasom det døde legeme straxen af han/n/em, neml: 2de dage efter den begangne gierning, er vorden til jorden bragt og begraven, ladet indkaldet følgende vidner, som har været tilkaldet, da det døde legeme blev lagt i Kiisten, til at forklare, om de nogen slags tegn paa legemet har seet, til en voldsom omgang ved hendes endelig udgang af Verden, sc: Samson Samsonsøn med huustroe Sigri Rasmus-datter, Eli Osmundatter, Tosten Henrichsøn og Tobias Olsøn Espe. {saa} der alle under Lovens faldsmaal er indkaldet. saa er og for Processens skyld til vedermælle indkaldet qvinde Men/n/esket Kari Knudsdatter. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

til Defensor for Delinqventen beskickede Hr: Kam/m/er-Raad Juel stædets Lensmand Jon Hougse, siden ingen anden her er at bekom/m/e.

For Retten fremstod Defensor med Delinqventen Ole Larsøn, som aflagde sin bekiendelse saaleedes: Min første anleedning til den/n/e gierning, er kom/m/en der af, at min Kone var noget haar[d] imod mig. og skarns!! qvindfolck bedrog mig, som var Kari Knudsdatter. hun gav mig først et par hosse baand, dem ieg her for Retten visser, siden havde ieg ingen Roe paa mig, men ieg maatte søge hende Nat og dag med tale og overlæg at {de} \vi/ skulde ægte hinanden, naar min Kone var død. men et halv aar føren min Kone døde, havde ieg legemlig omgang med Kari, og er det skeed 4re gange i Aamun Espe sin Buu dør, hvor ieg søgte Kari, som er mig i slegt, ieg og hendes Fader var Søskene børn, saa hun er kom/m/en i 3de leed. 14 dage føren ieg giorde den gierning at dræbe min Kone, indfald mig disse tancker at giøre det. aarsag[en] var, at min Kone havde faaet at høre om min omgang med Kari, derfor var noget haar[d] imod mig. Mange gange har Kari aarelat min Kone for blod Verck, og Løverdagen samt Søndagen føren min Kone blev dræbt, aarelod Kari min Kone. sam/m/e Søndag mod

aftenen, førte ieg Kari hiem til Schielwiig, underveis lagde de til lands ved Tellenæs, og gick saa paa land, da siger Kari til mig,

1768: 27b

1768

kand ieg icke tappe saa meged blod af hende, at hun kand dø? hvortil ieg svarede, Gud ved om det lader sig giøre. omtrendt 4re ugger før min Kone blev dræbt, var ieg paa huusmands platset under Gaarden Espe, for at gierde en slaatte Kari tilhørende, der taltes vi sam/m/en, da siger Kari til mig, om det icke kunde lade sig giøre at give min Kone Rotte-Krud: hvortil ieg svarede, Gud ved om ieg kunde giøre den gierning, det stoed ej i min magt at faae det. Da {hand} \ieg/ nu kom paa de tancker at ombringe min Kone, hvorom Kari var aldeeles uvidende, tog ieg mit hossebaand med mig i sengen, det ieg nu her i Retten fremvisser, og da min Kone laae og sov og havde lagt sit hoved frem i stocken, fick ieg strømpebandet under og omKring hendes hals, og strax med begge ender af baandet træckede til, saa hun blev qvalt, men min Kone greb til med den ene haand og vilde Revet baandet løst, saa det var at see efter hendes død blod Knip af hendes fingere, siden ieg holdt baandet saa sterck at hun ej kunde faae det løst. af den/n/e gierning viste Kari slet intet om. saa gick {vid} ieg til min egen datter, som laae hos Tøssene paa Gaarden, og siger til hende, det min Kone var hastig død. min datter løb da til Samson huusMand, som var første der kom, saa kom hands Kone Sigri, og siden kom de andere der til. Samson var da den første som spurte hvor det kom sig at min Kone var saa hastig død. ieg svarede, ej at kunde sige andet, end det var en hastig død. da de alle saa hende, og det tægn som var paa hende, siger de, enten har hun Dræbt sig selv, eller har Du giort det. og da begierede Tosten Henrichsøn, efter en gam/m/el talemaade, det ieg skulde lægge min haand paa min Kones døde legeme, i tancke om ieg havde dræbt hende, det døde legeme da skulde give tegn fra sig: ieg giorde saa, og lagde min haand paa det døde legeme, men der blev intet videre tegn. da frittede de mig meget, men ieg undskylde mig.

hernæst blev fremstillet Kari Knudsdatter, som har staaet her ved Retten og hørt paa Delinqventens bekiendelse. hun sagde sig gam/m/el 32 aar, og er fød her i Præstegieldet. tilstoed at være i 3 leed beslægtet med Ole Larsøn, og hand i andet. i det øvrige tilstoed Ole Larsøns fulde bekiendelse, saavel om legemlig omgiengelse, som de af hende i uforstandighed udtalte ord om aareladen og Rotte krud.

efter den/n/e af Delinqventen nu saa Reene og utvungne giorde bekiendelse, som dette desvære vil være altfor vist, at hands forige Kone Anna Jonsdatter ved hands Morderlig haand vil være taged af dage. men saasom den/n/e grulig gierning ej føren nu efter et aars forløb er vorden opdaget, og det døde legeme, eller saakaldet Korpus delicti{m}, dets aarsage af Retten ej kand besees, altsaa maatte Actor bede at de forbem:te indstevnte vidner for Retten maatte fremkaldes, og til følgende spørsmaale at give sin forklaring. 1°: om de icke vare tilstæde udj Delinqventens huus, strax efter at det var sagt, at hands Kone skulde være ved døden afgaaed. 2°: hvorleedes de forefandt det døde legeme. 3°: hvorleedes imel: den/n/em og Delinqventen blev handlet om hendes hastige død. 4°: om fornam eller saa nogen kiendeMercke eller tegn paa det døde legeme, at hun ved nogen voldsom haand skulde være bragt af dage.

de indstevnte vidner møtte alle, da Eedens forklaring blev dem forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

1ste vidne, Samson Samsonsøn, huusmand hos Aamun Espe, efter aflagde Eed svarede til de fremsatte qwæstioner, saasom til 1te svarede Ja, Natten stoed paa Dem/m/et da Datteren kom need til Dem, og sagde at Moderen var Død, og begierede at vidnets Kone vilde kom/m/e op, men som hands Kone har svage øyen, sprang vidnet strax op. 2° qw: svar, da vidnet kom op, laae den døde Kone halv Næsse grus i sengen, og hand, Ole Larsøn, sad frem/m/e for sengen og græd. til 3de qw: svarede, hand begierede af Manden, det de vilde hielpe at snue legemet,

siden det laae som det var besvimet. da vidnet med Manden havde lagt legemed paa Røcken, blev vidnet var, at der var 2 á 3 blods draaber paa hendes brøst, og at hun var blodig paa halsen. da siger vidnet til Manden, hvor det var fadt at hand saa dette blod. hvortil Manden svarede, Kari tog hende blod i aftes, der af kand det være kom/m/en. men vidnet sagde fremdeeles: hun gick helle dagen frisk, hvor kand det da være kom/m/en hun er saa hastig død. Manden svarede, ja, Gud ved det. til 4de qw: svarede, der var en blaa streg Runt om halsen, og var hun, ved den ene siide af halsen, noged blodig, at huuden var Reevet, i ansigtet var hun optrutnet og blaae. og var dette passeret Søndagen eller til Mandagen efter Christi-him/m/elfarts dag nest afvigte aar. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet.

2det vidne, Sigri Rasmusdatter, gift med nest forbem:te første vidne, efter aflagde Eed svarede til qwæstionerne. til 1ste qw: svar, Ja. til 2de qw: svar, saa toe blaae stræger om hendes hals, og lidet huden at være af Reven. til 3de qw: svar, de talte om hendes hastige død, enten at hun havde dræbt sig selv, eller at Manden havde giort det. til 4de qw: svar, ja vist var det en voldsom død, foruden det som saaes om halsen, var hun optrutnet og blaa i ansigtet.

3de vidne, Eli Osmundatter, er Encke og huus-Kone paa sam/m/e gaard Espe, efter aflagde Eed svarede, til 1te qw: svar, Ja. til 2de qw: svar, det døde legeme havde 2 blaae Rander om halsen, og var huden lidet Revet saa det var blodig. til 3de qw: svar, de spurte ham hvorlee-

des det var gaaed til, siden hun var død saa hastig, og saa saaleedes ud om halsen. Manden Ole Larsøn sagde hand viste ej om det, hun havde haft saa sterck en død, og da Revet sig under halsen med fingeren. til 4de qw: svar, det var at see, at hun ej var død paa sin sotte seng, optrutnet og blaa var hun ligeleedes i ansigtet. dette var passeret Natten imel: Søndag og Mandag efter Christi him/m/elfart nest afvigte aar.

4de vidne, Tosten Henrichsøn, tiente den gang og endnu hos Haldor Espe. efter aflagde Eed svarede til 1ste qw: J.!! (Ja?). til 2den qw: svar, hand saa 2de blaae stræger om hendes hals, videre gav hand ej agt efter, saasom hand ej kunde see paa hende. til 3de qw: svar, Ole Larsøn sad uden for døren, da kalde vidnet ham ind, og tilspurte ham, hvorleedes hand var skildes med sin Kone, siden hun var saa hastig død. hand svarede, det hand vilde gierne møde hende i Guds Rige, paa det at hand var skildes vel med hende. til 4de qw: svarede ligesom de andere vidner har udsagt. med tillæg, at da hand kom hiem, sagde hand alt til sin huusbonde.

5te vidne, Thobias Olsøn, værende hos sin Fader paa Gaarden Espe, efter aflagde Eed svarede til 1ste qw: hand var den sidste som kom der op, da det alt for til at lysne af dagen. til 2de qw: svar, hand saa 2 blaae stræger omKring halsen, og var huuden paa den ene side af halsen lidet afreven. da tilspurte vidnet Manden Ole Larsøn, hvorleedes de blaa streger var kom/m/et der. hand svarede, det maatte være kom/m/ed af hendes haarbaand. da vidnet atter spurte hvor haarbaandet var kom/m/ed af, Ole Larsøn svarede, det hand havde taget det bort, at Folck ej skulde giøre sig tancke der om. til 3de qw: svar, de fristede Ole Larsøn saa haart, at hand vilde have vidne paa vidnets sin Faders ord, siden de alle havde ham mistænckt. til 4de qw: svarede som de andere vidner har svaret.

Actor maatte fremdeeles anmelde, at endskiøndt de nu førte vidners udsigende, nocksom bestørcker Delinqventens bekiendelse, saa paa det at intet skulde forbi gaaes, som udinden den/n/e betydelige sag skulde tiene til oplysning, haver hand tillagt Lensmanden Jon Hougse saadan Ordre, som den i Retten fremlagde nærmere maatte oplysse, hvor efter det maatte behage Retten, at lade han/n/em og de med hafde Mænd forklare hvorleedes de ved opgravningen forefandt det døde legeme. den fremlagde Ordre er saa lydende.

Lensmanden Jon Hougse med Elling Hansøn Hougse og Samson Samsonsøn Frøswiig samt Delinqventen selv, var med, da de i Mandags den 1ste Junj opgrov og aabnede Kiisten. og forklarede de samtlige, det legemed var saa gandske forraadned, at det var ugiørligt at see noget tegn, derfor gravede det need i Jorden igien.

Actor, i henseende til qvinde Men/n/esket Kari Knudsdatter, maatte tilkiende give, {hend} at da hand efter forestaaende incamination i den/n/e sag, ickun hende for det første til vedermælle i sag[en] havde indstevnt. men saasom hun nu og aldeeles haver vedstaaed og vedtaged den bekiendelse som af Delinqventen Ole Larsøn er aflagt, saa udbad hand af Retten, at hun maatte tilspørges, om icke var fornøyet med uden videre stevnemaal at kaste sig under Rettens Kiendelse og modtage Dom.

Kari Knudsdatter med Samson Qvitne, der efter hendes eget forlangende er hendes forsvar, svareede!!, det hun meer en[d] gierne, nu aldeeles Kastede sig under Retten, og var fornøyet med at modtage Dom.

Actor[s] paastand, betræffende disse tvende Delinqventer, bliver Kortelig den/n/e. Ole Larsøns bekiendelse, er Reen og utvungen, desvære det er alt for vis, at hand paa sin Kone Anna Jonsdatter har lagt sin Morderlig haand, og saaleedes bragt hende af dage. de førte vidner vil efter det befundene døde legemets tilstand, bekræfte og bestørke den/n/e hands giorde bekiendelse, hand kand altsaa ej andet, end han/n/em for den/n/e af ham begangne grove Misgierning, saadan/n/e Retten[s] Kiendelse overlade, som ej alleene Loven, men end og den seenere allernaadigste Forordning af 7de Febr: 1749 forreskriver. der næst betræffende qvinde Men/n/esket Kari Knu[d]sdatter, bliver hands paastand den/n/e, bekiendelsen af Delinqventen Ole Larsøn mod hende gaar ud paa dette, først, at de ej alleene med hin anden haver haft en syndig og ublue omgiengelse medens hands afdøde Kone levede, men end og imellem hin anden giort aftale og forpligtelse, at de ved hendes død vilde ægte hinanden, hvor til dette støder og kom/m/er at de til hinanden i andet og tredie ere beslægtede. andet, at der imellem han/n/em og hende, under deres løsagtige omgiengelse, ofte har været handlet og talet, hvorleedes hun ved døden skulde Rødes af veien, ia, af hende dertil gived Raad og tilskyndelse: all den/n/e bekiendelse har hun vedtaged og vedstaaed, disse hendes adskillige forseelser ligesaa betydelige som de ere, saa vil de og i Loven, enhver af den/n/em have sin adskilte straf. og til den ende her ved allegerer Lovens 3 B: 18 C: 7 art:, Lovens 6 B: 6 C: 11 art:, og 6 B: 13 C: 13 art:, men i øvrigt i henseende til den/n/e hendes Combinerede forseelser at overlade hende til Retten til forsvarlig Dom.

Defensor for Manden paastoed, at som hand frivillig har tilstaaed sin Misgierning, paastoed hand en mild Dom.

Samson Qvitne, som forsvar for qvinde Men/n/esket, paastoed det sam/m/e.

Da blev af Sorenskriveren og Laug Retten som Meddomsmænd saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

1768: 28b

1768.

Actor, end nu tilspurte Lensmanden og den Tingsøgende Almue, om dem er bekiendt, det Kari Knudsdatter haver nogen formue eller Eiendeeler. hvortil Lensmanden med samtlig Almue svarede, det Kari Knudsdatter, dem vitterlig, ej er det ringeste Eiende. Actor lagde i Rette til Actens følge Sogne Præstens attest, saa lydende.

Dom.

Gift Manden Ole Larsøn, medens hans huustroe levede, og løs Qvinde Mennesket Karj Knudsdatter, der ere efter begges {deres} Egen bekiendelse og tilstaaelse i forbuden leed beslægtede, nemlig hand i andet og hun i tredie leed, haver indgaaet og sluttet og tilsagt hinanden ægteskabs løfter, naar Mandens huustroe Anna Jonsdatter ved døden var afgangen.

Efter disse Forpligtelser, har de da søgt ublue legemlig Omgiengelse med hinanden. og som Karj Knudsdatter ofte, for blod-Værk, Aarelod Konen Anna Jonsdatter, har hun deraf taged anleedning, eengang da Manden Ole Larsøn havde sin ublue omgiængelse med hende, at giøre ham den forestilling, at naar hun Aarelod Anna Jonsdatter, da at tappe hende saaleedes, at hun deraf kunde død; men som Ole Larsøn ved det Karj Knudsdatter givende svar, ligesom tviflede, at det kunde lade sig giøre, har Karj Knudsdatter, da de igien kom tilsam/m/en for at øve deres syndige levnet, giort Manden Ole Larsøn det Forslag, at ombringe Konen Anna Jonsdatter ved Rotte kruud, som er forgift, da Ole Larsøn har ærklæret, ej at vide hvor hand skulde faae det Rotte krud. disse Forestillelser har bragt Ole Larsøn til Eftertanke hvorledes hand skulde ombringe og dræbe sin ægtefælle Anna Jonsdatter: fatter saa den Resolution, sit onde Forsæt at fuldføre /: dog Karj Knudsdatter aldeles uafvidende :/ da hand skulde gaae til Sængs Søndags aftenen efter Christi himmelfarts dag 1767, at tage sit strømpe baand med sig, og da hands ægte {hands ægte} huustroe Anna Jonsdatter var falden i søvn og havde lagt sit hoved mod sænge stokken, har Ole Larsøn practiceret sit strømpe baand om sin levende ægtefællets Hals, og paa den Maade qvalt hende i søvne, og strax da hun var død, giort allarm, det hands Huustroe var meget hastig ved døden afgangen. Den/n/e U-christelige Gierning og Grove Mord af Een ægteMand paa sin Egen ægte Huustroe, haver hand, Ole Larsøn, selv frivillig, u-lokket, u-stokket og u-blokket bekiendt. Denne hands frivillige bekiendelse er bekræftet og stadfæstet ved de førte Vidners Eedelige Forklaring om de Volds Tegn de har fundet paa det døde legeme. vel havde det været tjenlig, det Retten i denne begivenhed havde erholdet Een Obductions Forretning; men da legemet i forgaards blev opgravet, befandtes det saa aldeeles forraadnet at umuelighed strax var tilsiuune. Efter saadan Sagens befundende beskaffenhed, Kiendes for Ret efter Forordningen af 7de Febr: 1749, det Morderen Ole Larsøn bør af Skarp retteren Knibes med gloende Tænger trende Gange, først uden for huuset hvor Gierningen er skeed, anden Gang Jmellem det stæd og Retterstædet, og til sidst paa Retterstædet: dernæst hands højere haand med Een øxe levendes afhugges, siden hovedet i ligemaade med Een øxe: legemet af Natmandens Folk legges paa steyle, og hovedet med haanden fæstes paa Een stage oven for legemet. og hands hoved lod efter Lovens 6 B: 6 Cap: 1te art: at være Kongen hiemfalden. Angaaende Qvinde Mennesket Karj Knudsdatter, da som hun i trende tilfælde har syndet mod Loven: først i at tilsige og forlove sig med Een gift Mand, mod Lovens 3de Bogs 18de C: 7de art:, for det andet bedrevet Hoer med den gifte Mand, da de vare i forbudne leed beslægtet, var mod Lovens 6te B: 13 C: 13 Art:, og endelig for det 3die, raadet Ole Larsøn og givet ham andslag til at dræbe sin ægtefælle, var mod Lovens 6 B: 6 C: 11 Art: da som Karj Knudsdatter ej det ringeste er Ejende, hvoraf yderste Formue svares kand, eller til bøders udreedelse; Saa Kiendes for Rett, det Karj Knudsdatter bør Jndsettes til Arbeide i Bergens Tugt og Manufactuur Huus hendes livs tiid. saaleedes som dømt er, bør Ole Larsøn og Karj Knudsdatter at lide og undgielde inden 15ten dage efter Dom/m/ens Forkyndelse, under videre lovlig adfær.

Efter at denne Dom var afsagt, tilspurgte Dom/m/eren Misdæderen Ole Larsøn og Karj {Lars}\Knuds/datter om de med Dom[men] var fornøjet, eller forlangede Appel? Ole Larsøn svarede, hand er fornøjet med Dom/m/en og vilde gierne udstaae straffen; dog Jndflyer til Een Mild Kongens Naade. Karj Knudsdatter svarede, at være med Dom[men] fornøjet; men bad om Kongens allernaadigste Formildelse.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel, til bilag ved Regenskaberne, lod Jnden Retten oplæse og Examinere følgende Tingsvidner, som er. 1mo: om 1767 Aars skatters

Godtgiørelse til opsidderne paa Gaarden Qvæsted. 2do: at Jngen første bøxel afvigte Aar 1767 paa Grd: Reinaas og Foss er falden, og som Jngen havde Noget der imod at Erindre var Hr: Fogden Rettens attestation begiærende, som blev bevilget.

Efter 3de gange udraabelse var ej Nogen som vilde gaae i Rette, altsaa blev Tinget ophævet.

Dend 15de October blev Retten betient paa Gaarden Samland øvre Thuun, beliggende i Strandebarms Præstegield og Jondahls Kirke Sogn, med efterskrevne Eedsorne Laugrettes Mænd, sc: Lars Torchelsøn Tørviigen, Ole Jonsøn Berje, Johan/n/es Johan/n/esøn Tufte, Tollef Michelsøn Wiichene, Lars Larsøn Hougen, Samson Larsøn Hougen, Od Olsøn Augestad og Samson Nielsøn Sætvedt. Nærværende Lensmanden Johan/n/es Pedersøn Wiig.
Hvorda for Retten fremstoed Thomas Aamundsøn Wiig og gav tilkiende, det hand med Mundtl: Varsel næst afvigte Aar 1767 for Juul, til Jorde tiirsdagen Jndeværende Aar, og atter til den/n/e tægte dag, har ladet stævne og Jndkalde her til Aastædet Wiglich Jonsøn Samland, Vidner at anhøre betræffende Citantens Odels Prætention til 3 Spand smør her udj Gaarden Samland, der ej alleneste ved Vidner, men end og med gamle Odels Adkomster skal vorde oplyst, derefter Dom at modtage betræffende Løsnings Retten til bemelte 3 Spand, samt at svare Processens Omkostning. til Vidner i Sag[en], saavel om Odelen, som og at den Jndstævnte i Mindelighed er tilbuden Løsnings Penge, er under Lovens Faldsmaal jndkaldet Mathias Frønes, Christopher Langesetter, Niels Ellingsøn Berven, Lars Christophersøn Samland, Ole Johan/n/esøn Samland. vil fornem/m/e om samtl: Jndstævnte møder.
den Jndstævnte Wiglich Jonsøn Samland mødte, og tilstoed den Jncam/m/inerede stævning at være ham lovlig forkyndt, ligesaa mødte de samtlig Jndstævnte {møder} \Vidner/.
Citanten viste Penge for Retten, som hand sagde at være 120 rd:r, om den Jndstævnte dem i Mindelighed vilde modtage. den Jndstævnte Wiglich Jonsøn svarede Nej, hand kunde dem ej modtage. altsaa tog Citanten de andbudene Penge i sit Eget hiem/m/e, og paastod de Jndstævnte Vidner forhørte. Eedens Forklaring blev Vidnerne forelæst, med Formaning at blive ved sandhed.
1te Vidne, Mathias Samsonsøn, boende paa Gaarden Frønes i Ullensvangs Kk: sogn, sagde sig at være Gam/m/el 70 Aar, er Jngen af Parterne enten beslægtet eller besvogret, vidnede, at Richold øvre Berven, som omtrent for 100 Aar siden ved døden er afgangen, hand var rette Odels Mand her til Gaarden, det Vidnet ofte har hørt sige af sine Forfædre. den/n/e Richold Berven havde 2de Søn/n/er, som begge var kaldet Knud Richoldsøn/n/er, og ligeledes boede paa Grd: Berven, og ere for Mange Aar siden ved døden afgangen. bemelte Richold havde og Een datter ved Navn Martha Richoldsdatter, hun boede i Eifiord, men veed ej paa hvad Gaard hun boede. den/n/e ommeldte Richold Berven havde Een broder, sc: Tosten, hand kom her paa Samland at boe, og er det Mangfoldige Aar siden hand døde, saa vidnet aldeles Jntet veed om den Forklaring hand har aflagt videre end hvad hand af sine Forfædre har hørt fortælle. den/n/e omvundene Tosten Samland havde 2de Søn/n/er og 2de døttre. Søn/n/erne vare Samson og Torbiørn, som begge kom her paa Grd: at boe. Samson har Vidnet selv kiendt. disse 4re ommeldte børn ere alle ved døden afgangen uden at efterlade sig Livs-Arvinger. den først om/m/elte Richold Berven[s] datter Martha, som kom til Eifiord at boe, hun efterlod sig Een søn Navnlig Aamund, som boede paa Gaarden Wiig i Eifiord, bemelte Aamund Wiig var Fader til Citanten Thomas Aamundsøn Wiig. da Jngen af Parterne havde Noget at tilspørge Vidnet, aflagde det Eden efter Loven, og blev demiteret.
2det Vidne, Christopher Rasmusøn Langesetter, Skaffer for Kingserviig Præstegield, sagde sig gam/m/el 76 Aar, og at hands ved døden afgangne Huustroe og Citanten vare sødskene børn, vidnede, at Richold Berven og hans broder Tosten vare rette Odels Mænd her til Grd: Samland, som vidnet har hørt sige af sin salig Huustroe, den/n/e Tosten Samland, som er død

for Mange Aar siden, og Vidnet aldrig har kiendt, efterlod sig 2 Søn/n/er og 2 døttre, dem Vidnet alle har kiendt. begge Søn/n/erne, Samsom og Torbiørn, boede her paa Samland, af døttrene boede den Eene, Karj Tostensdatter, paa Gaarden Bache her i Dahlen, og den anden datter, Ragnilde Tostensdatter, boede paa Gaarden Eichen. disse 4re ere alle ved døden afgangen uden Livs-Arvinger. Richold Bervens {Søster} \datter/ Martha Richoldsdatter, som boede og var huus-Kone i Eifiord, hun efterlod sig Een Søn Navnlig Aamund Larsøn Wiig, som var Fader til Citanten Thomas Aamundsøn Wiig. Parterne havde ej Mere at tilspørge Vidnet, som aflagde Eeden og blev demiteret.

3de Vidne, Niels Ellingsøn Berven, boende paa Gaarden øvre Berven, sagde sig gam/m/el 70 Aar, og hans Kone er Sødskene barn til Citanten, vidnede, at have hørt sige af sine Kones Forfædre, at Richold Berven var rette Odels Mand her til Gaarden. den/n/e Richold havde 2de Søn/n/er, som begge boede paa Berven, og var begge kaldede Knud, og ere for Mange Aar siden døde. ligesaa havde \hand/ Een datter Navnlig Martha, som boede i Eifiord. bemelte Richolds broder Navnlig Tosten, som for Mange Aar siden er død, boede her paa Aastædet Samland. den/n/e Tosten efterlod sig 2 Søn/n/er og 2 døttre. Søn/n/erne vare Samson og Torbiørn, som begge boede her paa Gaarden, og døttrene var Karj, boende paa Bache, og Ragnilde, boende paa Gaarden Eichen, hvilke 4re børn alle døde uden Livs Arvinger. bemelte Richold Berven[s] datter Martha boede paa Grd: Wiig i Eifiord, og efterlod sig Een søn Navnlig Aamund,

1768: 29b

1768

som var Fader til Citanten Thomas Wiig. som Jngen havde Mere at spørge Vidnet, aflagde det Eeden og blev demiteret.

4de Vidne, Lars Christophersøn, boende paa Gaarden Samland, sagde sig 52 Aar gam/m/el, og er Een Søn af 2det Vidne Christopher Langesetter, og altsaa i 3de leed beslægtet med Citanten. sagde at det hand kand vidne er hvad hand \har/ hørt efter sin sal: Moder, vidnede i Et og alt Conform med forregaaende andet Vidne. Parterne havde Jntet at tilspørge Vidnet, derfore Eedfæstede hand sit Vidnesbyrd og blev demiteret.

5te Vidne, Ole Johan/n/esøn, boende paa Gaarden Samland, sagde sig gammel 54 Aar, og at være med Jndstævnte Wiglich besvogret og have hans søster til ægte, vidnede, ej at vide Noget om den/n/e Sag, videre end at Samson Samland, ham kiendte Vidnet, men hvor lenge Samson boede her, veed hand ej, hand døde omtrent da Vidnet blev voxen. Veed Jntet om Slægte Linien eller Afkom/m/en at sige, som aldeles frem/m/ede for ham, og altsaa ej heller veed Noget om Odelen at kunde vidne, det hand med Eed bekræftede, og blev demiteret.

Citanten forestillede det hand har forjæt ved stævningens Jncamination at andmelde de 2de Vidner, som vare Nærværende da den Jndstævnte i Mindelighed blev tilbuden Løsnings Penge, og som Vidnerne her for Retten er Nærværende, paastoed hand dem forhørte.

Den Jndstævnte Wiglich Samland sagde, at være ufornøden Vidner derom at føre, saasom hand tilstaaer det Citanten Næst afvigte Aar har tilbuden ham Løsnings Penge.

Citanten lagde i Rette et Odels skiftebrev af 17de Junj {17} 1647, passeret efter Samson Tostensøn Samland, som var Fader til den af Vidnerne omvundene Richold Berven. 2°: Et Gavebrev af 2 Januarj 1676, der oplyser det den af Vidnerne omforklarede Tosten Berven, som var broder til Richold Berven, og kom her til Samland at boe, at hand har givet til sine 2de Søn/n/er Samson og Torbiørn hver 3 Spand smør. 3°: Et Jorde skiftebrev af 22de April 1689, oprettet Jmelem Tosten Samland[s] børn. 4°: Een Penge Mangels Lysning af 19de Maj 1767. der alt ord efter andet er saa lydende.

Citanten paa sin side sluttede Sagen {til}, og efter de førte Vidners Forklaring og de i Retten fremlagde breve paastoed Dom i følge sin hoved stævning.

Den Jndstævnte Wiglich Jonsøn fremlagde i Retten et Gavebrev af 12te October 1726, hvorefter den omvundene Samson Tostensøn Samland har skienket og givet Sigrj Larsdatter Een halv Løb smør her udj Gaarden Samland. den/n/e Sigrj Larsdatter er Comparentens Moder, der stedse med hendes \sal:/ Mand, og nu med Comparenten har beboet og brugt den halve Løb med det Mere. 2°: Et Skiøde af 27de Maj 1747, hvorefter Comparentens Fader, salig Jon Nielsøn Samland, haver tilforhandlet sig 1 Løb 1 pund 3 Mrk:r smør her udj Gaarden Samland, deraf igien er den 26de April 1748, da Christopher Langesetter, hvis huustroe var Sødskene barn til Citanten Thomas Wiig, paaførte Comparentens Fader Odels Trætte, ved Mindelig Forlig afstaaet, saa Comparenten med Moder ickun i alt haver 3 Spand smør i brug i beboelse, Nemlig, den halve Løb efter Gavebrevet, og det Eene Spand efter dette nu fremlagde skiøde. 3°: Et skiftebrev af 30te April 1753, passeret efter hans sal: Fader Jon Nielsøn, der oplyser Arve Linien, at en Extract deraf Acten maatte tilføres. disse 3 Spand er det som nu er paastævnt, og stedse med Moder og børn i fællig er bleven beboet og endnu bruges. hvorefter hand paastoed Dom.

Dom/m/eren tilholdt begge Parter, om de flere breve haver at fremlægge, eller videre at forestille til Sagens oplysning, de nu, førend Dom afsiges, dermed vilde fremkom/m/e? hvortil begge Parter svarede, de havde ej Noget Videre at fremlægge eller forestille, derfor paastoed Dom:

bliver da førgende beregning at tilføre: Sorenskriverens skyds til Aastædet har Citanten besørget. diet Penge for Een dag 4 mrk:, den/n/e dags Forretning 2 rd:r, Laugretten per Mand 16 skil:, er 1 rd:r 2 mrk:, Lensmanden for Laugrettens tilkaldelse, samt opvartning ved Retten med at gaae Rettens Middel til haande, kand ej ringere have end 1 rd:r, tilsam/m/en Rettens Gebyrd 5 rd:r,

og blev da af Sorenskriveren og Laugretten som Meddoms Mænd saaledes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt.

At den/n/e Gaard Samland har været Tosten Samsonsøn Samlands Odel, beviises med de af Citanten i Rætte lagde Ældgamle breve, der Acten er tilført, samt de førte Vidners Eedelige Forklaring, der alt ej er bleven af den Jndstevnte Wiglich Jonsøn Samland modsagt: og som den/n/e Tosten Samsonsøn Samland efterlod sig 4re Børn, Nemlig 2 Søn/n/er og 2de døttre, der alle ved døden er afgangen, fast for Umindelig Aar, uden at efterlade dem Livs Arvinger; saa at Odels Retten, efter Vidnernes Forklaring, billigen burde tilhøre Tosten Samsonsøn Samlands broderdatter Martha Richoldsdatter, der var Citantens Farmoder: selver har gived Citanten Andleedning, ved stævnemaal at paatale de 3de Spand smør herudj Gaarden

Samland, som Ejes, beboes og bruges af Jndstevnte Wiglich Jonsøn Samland i fællig med sin Moder, Enken Sigri Larsdatter; Men som Tosten Samsonsøn Samlands 4re børn for Mange Aar siden ved døden er afgangen, og Citanten Thomas Aamunsøn Wiig, som Odels Prætendent, ej har efter Lovens 5te Bogs 3de Capit: 4de Art: beviist sit Forfald: Vel har hand den 19de October 1767, som var Een kort tiid førend hand stevnte paa den/n/e sag, lyst sin Penge Mangel; men, der med har hand ej opfyldt Lovens 5te Bogs 3de Capit: 2 Art: Hvor imod den Jndstevnte Wiglich Jonsøn Samland, som i fællig med sin Moder Sigri Larsdatter, beviiser med Gavebrev af 12te October 1726, læst til tinge den 22de Martj 1727, det hands Moder har Ejet den Halve Løb, eller de 2de Spand smør længere end i dobbelt Hævds Tiid: og det tredie Spand har de efter skiøde af 27de Maj 1747 Ejet over Hævds Tiid; Thi Kiendes for Rætt, efter Lovens 5te B: 5te Capit: liim(?) 1te Art: liim(?), det Jndstevnte Wichlich Jonsøn for Citantens Tiltale i den/n/e Sag, bør frie at være. betræffende Processens Omkostning, som Citanten Thomas Wiig har opfordret Retten, bør hand betale til Rettens

Personer, efter den beregning Acten er tilført, 5 rd:r, i det øvrige ophæves Processens Omkostning paa begge Siider.

Dend 17de Octbr: blev i **Hærensholmen med Jondahls skibreede[s] Almue holden Et Almindelig Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 15 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Jon Wiig sad Torbiørn Wichlichsøn Traa. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Bøygde Lensmanden Johan/n/es Wiig og dend Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst blev publiceret følgende
1°: Forord: af 14 Maj 1768, angaaende Extra paabud af Geistlige og Verslige Betientes Gage og anden Embededs Jndkomst, saa og Pensionister og Benaadinger udj Norge, for 2 aar.
2°: af 8de Apriil 1768, anlangende Arvingerne i Stervb[o]er udj Danmrk: og Norge, at maae forundes det saa kaldede Beneficium Jnventarii.
3°: Rescript af 29de Julj 1768, at henlegge visse bøder til den Nordenfieldske Vej Cassa paa nogen tiid.
4°: Kam/m/er Collegii skrivelse af 25 Junj h: a:, angaaende de aarlige Munderings, udreednings og Standqvarteers penge, skal inddrages i Fogdernes Regnskaber, saasom for Hardanger: Munderings penge á Løb, 36 s:, udreednings p: 24 s:, og Standq: p: 9 s:
5de: Kongl: Rescript af 22de Julj h: a:, at Førlovs penge, for arv avførsel, ickun betales naar arven er 10 rd: og der over.
6de: dend Constituere[de] Stiftbefalingsmands skrivelse til Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, af 13de Septbr: h: a:, det H[o]spital penge for dette aar bliver at udreede 103 rd: 68 s:, og Delinqvent penge 96 rd:
7de: En dito skrivelse af 20de Aug:, om En fra Bergens-Festning bort Rømt Slave, sc: Johan Petersen, at paagribe.
8de: En dito skrivelse af 21de Junj, angaaende Tyven Isaac Eliesen med Mormoder Synneve Jensdatter, som fra Sogn er bort Rømt.
9de: Conseilets høye Ordre af 10de Junj h: a:, at bekiendt giøre vores Allernaadigste Konges udenlands-Reise.
10de: Kam/m/er Collegiis skrivelse af 20de Aug: h: a:, om betænkning, betræffende de afbrende Bønder Gaarders skatte frihed.

Brynild Siursøn Fladebøe gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde sin grande Tosten Wichlichsøn Fladebøe, fordi hand fra Citanten har taged den tumpft eller grund i Thuunet, som Citanten havde til sin ved, og kaldes vedekasten, der alle tiider har været Citantens Eiendom tilhørende. og der paa bygget huuss, saa Citanten nu ingen stæd haver at lege sin brendeve[d]. der om, dend indstevnte vidner at anhøre, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, sc: Peder Iwersen Fladebøe og Salamon Larsøn ibdm: der efter dend indstevnte Tosten Fladebøe Dom at modtage til tompftens Rydiggiørelse, samt videre undgieldelse og processens erstatning. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
dend indstevnte Tosten Wichlichsøn Fladebøe møtte, tilstoed varselen og sagde, det hand ej viste at stædet var Citantens vedekast, da det ellers er Comparentens grund, hvor hand om som/m/eren har slaget græsset. men som hand nu har erfaret, at det er Citantens vede kast, vil hand give ham et støcke grund igien til vede kast.
Citanten Replicerede, at dersom Tosten havde været trængende om Grund, vilde hand ej have fortrøt der paa. men da hand haver beleilig grund nock til at bygge paa, har hand alleene bygget paa den/n/e grund i fortred af Citanten. men for at visse al føyelighed, vil Citanten

med forbeholdenhed frafalde de indstevnte vidner, siden Tosten har tilstaaed sigtelsen, med paastand, at sag[en] til som/m/er tinget maae vorde udsat, for at see hvorleedes Tosten vil fornøye ham med tompft til vede kast, og processens bekostnng i mangel deraf, da Tosten, uden videre stevnemaal, paa neste ting Dom at modtage.

Tosten Fladebøe svarede, saa snart hand hiem kom, vilde hand vidnesfast giøre Citanten fuldkom/m/en vederlag, saa vel for tompft som omkostninger. og i mangel der af, da til nest anstundende Ting uden videre varsel Dom imodtage.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse til Neste ting billiges.

Samson Larsen Hougen skriftlige forpligt af 14 Apriil 1766 til sine Forældere, hvad de til livs ophold i aarlig Vilkaar hos ham skal nyde. blev læst.

Aamun Larsøn Espeland gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Lars Berjesøn Brattebøe, fordj hand i Citantens skov har hugget Et læs olderved, der om vidner at anhøre, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, sc: Knud Knudsøn Brattebøe og Iwer Pedersøn Espeland. der næst hand, Lars Brattebøe, Dom at modtage til undgieldelse og

1768: 30b

1768

Processens erstatning. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

dend indstevnte Lars Berjesøn Brattebøe blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare. ej heller møtte vidnet efter paaRaabelse, Knud Knudsøn Brattebøe, men vidnet Iwer Pedersøn Espeland møtte, dend Citanten paastoed forhørt, og de udeblivende forelagt.

Kaldsmændene Erich Jørgensøn Underhougen og Brynild Siursøn Fladebøe afhiemlede stevningen at være lovlig forkyndt Lars Berjesøn Brattebøe udj hands egen stue og udj hands eget paahør. ligeleedes er stevning lovl: forkyndt vidnet Knud Knudsøn Brattebøe under Lovens faldsmaal, og det i paahør af hands huusbonde Aad Brattebøe, siden Knud Knudsøn ej var tilstæde eller hiem/m/e.

Eedens forklaring blev det mødende vidne forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

hernest vidnet Iwer Pedersøn, tienende hos Citanten, aflagde Eeden efter Loven og vidnede: at i nest afvigte vinter saa vidnet at der var hugget Olderveed, i det vidnet saa stubben hvor der var hugget. siden hørte vidnet paa, det Citanten hiem/m/e i Thuunet siger til Lars Brattebøe, du har hugget paa mig. hvortil Lars svarede, var det paa Dig. ja, sagde Citanten, og gick saa bort. der efter siger Lars til vidnet, ieg ved hand er dog icke vær[r]e end at ieg kom/m/er til rette med ham. videre viste vidnet icke, ej heller havde Citanten noged at tilspørge vidnet, som blev demiteret.

Afskeediget.

Lars Berjesøn Brattebøe forelæges at møde til neste Ting. ligeleedes forelæges under Lovens faldsmaal vidnet Knud Knudsøn Brattebøe at møde.

Niels Siursøn Bræche udgivende pantebrev af dags dato til Jon Østensøe for 120 rd:, mod 1 pd: 21 mrk: smør, ½ b:sk:, ½ g:skind i gaarden Bræche til pandt. blev læst.

Johan/n/es Eilefsøn Selsviig udgivene pantebrev af 27de Maj 1747, indført i Pantebogen paa fol: 243, blev efter paategned qvit: af 11de Octbr: 1753 udslet.

Arveskiftebrevet af 23 Septbr: 1768, sluttet efter Samson Larsøn Samland, blev læst, og var stervboende jordegoeds udj gaarden Samland 1 pd: 3 mrk: smør med bøxel, vurderet 67 rd: 3 mrk:, og lodnet imel: arvingerne saaleedes: Encken Gyri Johan/n/esdatter 13 ½ mrk: smør for 33 rd: 4 mrk: 8 s:, til Børnene Lars, Johan/n/es, Samson og Erich Samson-søn/n/er, hver 2 ½

mrk: smør for 6 rd: 1 mrk: 8 s:, Tosten Samsonsøn 2 mrk: smør for 5 rd:, og datteren Guro 1 ½ mrk: smør for 3 rd: 4 mrk: 8 s: Nock i bem:te Gaard 14 8/11 mrk: smør, 1 g:skind uden bøxel, lodnet til bem:te aarvinger!!, saasom til Moderen, Encken Gyri 2 19/22 mrk: smør, 1 g:skind for 13 rd: 5 mrk: 8/11 skil:, til søn/n/en Lars 2 19/22 mrk: smør for 3 rd: 2 mrk: 8/11 s:, til Johan/n/es, Erich og Tosten, hver 2 mrk: smør for 2 rd: 2 mrk:, til datteren Guro 1 mrk: smør for 1 rd: 1 mrk:

Siver Pedersøn Øyerhavn, Iver Johan/n/esøn ibdm: og Aad Larsøn Brattebøe udgivene bøxelbrev med Rewers, af 13 Maj 1768, til Siur Larsøn Bircheland paa 3 Spand 4 ½ mrk: smør udj gaarden Bræche. blev læst.

Fogden hr: Kam/m/er Raad Juel, til biilag ved Regenskaberne, lod Jnden Retten oplæse og examinere følgende documenter, sc: 1°: Restance Register over Extra skatten fra 1te Octbr: 1767 til \September/ udgang 1768, hvis Sum/m/a er (ope rum). 2°: Specification over Aftagene paa Eendeel Gaarder udj dette tinglav, hvorefter skatterne er godtgiort. 3°: tingsvidne angaaende tingskydsen. 4°: Mandtal over Odels Godset. 5°: det Ordinaire tingsvidne Jndeholdende 10 Poster, og som Jngen havde Noget derimod at erindre, var hand Rettens Attestation begiærende, som blev billiget.

de Laug Rettes Mænd som Retten andstundende Aar skal betiene, bleve opnævnte, og ere Nye, Ole Larsøn Drage, Gamle, Engel Svaasand, Torbiørn Selsviig, Peder Sollesnes, Aad Brattebøe, Lars Brattebøe, Peder Brattebøe og Brynild Fladebøe.

Efter 3de gange udraabelse var ej Nogen som vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget ophævet.

Dend 18de Octbr: blev paa nest forbem:te **Hærensholmen holden Et Almindelig Høste, Skatte og Sagefalds Ting med Østensøe skibreedes Almue**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: \16/ findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Arne Hellestvet sadt Hans Michelsøn Løbse. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Lensmanden Johan/n/es Wiig og dend Tingsøgende Almue.

da blev publiceret de Forordninger og Ordres som her paa folio ved Jondahls Tinget findes Extraheret.

Hr: Peter Blyt udgivene bøxel brev med Rewers, af 10de Octbr: 1768, til Tosten Nielsøn paa ½ Løb smør, 1 b:skind i gaarden Walland. blev læst.

Arveskiftebrevet af 12de Octbr: 1767, sluttet efter Germun Arnesøn Steene, blev læst, og var Stervboen Eiende Jordegoeds i Gaarden Steene 2 pd: smør, vurderet 56 rd:, og imel: arvingerne saaleedes udlodnet, Encken Randi Larsdatter 1 pd: smør for 28 rd:, til Børnene Ole, Lars og Germun Germunds-søn/n/er, hver 5 ½ mrk: smør for 6 rd: 2 mrk: 8 s:, Guri, Guro og Randi Germunsdøttere, hver 2 ½ mrk: smør for 2 rd: 5 mrk: 8 s:, alt med bøxel.

Arveskiftebrevet af 21 Apriil 1768, sluttet efter Ingebor Siursdatter, blev læst, og Stervboen Eiende Jordegoeds i gaarden øvre Axnes 5 ½ Mrk: smør uden bøxel, vurderet 3 rd: 4 mrk:, og imel: arvingerne udlo[d]ned, neml: Enckemanden Lars Siursøn arvet 2 ¾ mrk: smør for 1 rd: 5 mrk:, børnene Siur og Ole Lars-søn/n/er, hver arvet 1 3/8 mrk: smør for 5 mrk: 8 s:

Arveskiftebrevet af 17 Decembr: 1759, sluttet efter Randvei Siovatsdatter, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegoeds i gaarden Aarhuus 1 Løb 6 mrk: smør uden bøxel, vurderet 65 rd:, og saaledes udlodnet, først til Creditoren Gunner Tollefsøn 12 mrk: smør for 10 rd: Resten til arvingerne, neml: Enckemanden Tollef Germunsøn arved 2 pd: smør for 40 rd:, Døtterne Herbor, Begge og Maritte Tollefsdøttere, hver 6 mrk: smør for 5 rd:

Siur Larsøn Schutleberg og medJnteressentere udgivene skiøde af dags dato til Randi Larsdatter paa 1 pd: smør i Gaarden Steene Nedr: Thuun, blev læst.

Dend 19de Octbr: Continuerede Østensøe Tinget, er passeret som følger.

Germun Bervens pante brev af 21de Octbr: 1761, indført i pante bogen paa fol: 568, blev, efter paategnede qvittering af 29de Nowembr: 1763 anviist og udslet.

Anders Siursøn Moe pante brev af 21de Octbr: 1766, indført i pante bogen paa folio 75, blev, efter paategned qvitering af 18de Octbr: 1768 udslet.

Arveskiftebrevet af 6de Maj 1768, sluttet efter Lars Germunsøn Berje, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegoeds udj Gaarden Berje Nedr: Thuun 1 Løb 1 pd: 11 ½ mrk: smør med bøxel, vurderet 161 rd: 1 mrk: 8 s:, og imellem Arvingerne udlodnet saaleedes, Encken Ingebor Michelsdatter arvet 2 pd: 5 ¾ Mrk: smør for 80 rd: 3 mrk: 12 s:, Børnene Michel, Gunner og Svend Lars-søn/n/er, hver arvet 13 ¾ mrk: smør for 20 rd: 3 mrk: 12 s:, Marta og Britta Larsdøttere, hver arvet 6 ½ mrk: smør for 9 rd: 4 mrk: 8 s: (mrkn: utlodda ½ mrk: meir enn buet tilseier) Nock udj bem:te Gaard Berje, og Halsten Aamunsøns brug, var stervboen Eiende 4 ½ Mrk: smør uden bøxel, vurderet 3 rd:, og udlagt til arvingerne, Encken Ingebor 2 ¼ mrk: for 1 rd: 3 mrk:, og hver af Søn/n/erne ¾ mrk: for 3 mrk:

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel efter forige tiltale Contra leiermaals begiengerne Lars Larsøn Nesthuus og Begga Tollefsdatter Aarhuus, æskede sag[en] i Rette og gav tilkiende, det de indstevnte imindelighed havde betalt deres leiermaals bøder. vil fornem/m/e hvad de havde at forestille nu Lavdag er vorden dem lovlig forkyndt.

Lars Larsøn Nesthuus møtte for sin søn Lars Larsøn og begierede sag[en] til neste Ting udsat, i haab at erholde Kongens Naade for den/n/e sin søn, hvor om hand har needsendt sin allerunderdanigste ansøgning, og er hver dag allernaadigst Resolution forventende.

Tollef Aarhuus møtte for sin datter og begierede ligeleedes sag[en] udsat.

Actor havde ej noget der imod at erindre.

Afskeediget

sag[en] forfløttes til nest anstundende Som/m/erting.

Lensmanden Johan/n/es Wiig gav tilkiende, det hand efter Tosten Brynildsøn Hamre[s] skriftlige forlangende, og paa hands vegne, med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Germun Olsøn Næss, Dom at modtage til at betale skyldig værende 10 rd:, som blev ham laant med Reede penge 1765, samt at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Germun Næss møtte og tilstoed lovlig varsel, tilstoed og fordringens rigtighed, begierede alleene sag[en] til neste Ting udsat, for at rette for sig i mindelighed, da hand nu ej er ved penge.

Citanten havde her imod ej noged at erindre.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel, tilkiendegav, at da han/n/em fra det høje Stift er vorden tilmeldet og befallet, at hand over Et Jndgivende til det højlovlige Rente-Kam/m/er skulde

meddeele sin Erklæring og betænkning, hvorvidt, at den under Gaarden Sandven liggende Holme, Sandve-holmen kaldet, Jtem, den saakaldede Holme, Øye-{holmen}Kalven kaldet, under Gaarden Bergstøe, ej allene maatte være, eller kunde ansees for, at være hands Kongl: Mayst:s Ejendom; Men end og at sam/m/e 2de Holme kunde skyldsettes, altsaa til samme sin underdanige betæ[n]kning at kunde nedlegge, fandt hand i overværelse af de samtlige Ejere og beboere paa Gaardene Sandven og Bergstøe \fornødent/ at tilspørge og Jndhente saavel Laugrettes, saavelsom andres af de tilstædeværende Almue, deres fuldstændige {paa} Svar paa følgende.

1°: om bemelte Holme under Gaarden Sandven i Formaals eller Nogen tiid, har været anseet og brugt som et Almindings stæd, saa at Eenhver af de omkring boende Naboer, saavidt Eenhver har kundet tykkes, derpaa har havt Nogen Rettighed, og det alt forinden at den af Sandvens Mænd er vorden ryddet og derpaa nu afslaaer Høe? det nu siddende Laug Rett /: Ole Christophersøn Sandven \undtagen/, i hvis stæd af Fogden blev opnævnt Thore Aamundsøn Østensøe :/ til forestaaende svarede, det dem ej andet er bekiendt end den omspurte Sandve holme, saa længe de kand mindes stedse har været brugt af Sandve beboere, som nu i disse sidste 30ve á 40 Aar Eene har benyttet sig af det derpaa voxende Høe, ej heller er dem bekiendt at den/n/e Holme i fordum tiid skulle have været Noget Almindings stæd. ligesaa fremstoed 2de Mænd, Lars Erichsøn Schaalem, 55 Aar gl:, og Ole Schaaer, 68 Aar gam/m/el, begge opfødde paa Gaarden Thole, som igientog og bekræftede alt hvad Laugrettet i den/n/e Post har svaret.

2°: betræffende den saakaldede Holme Øye-Kalven kaldet, igien\tog/ Fogden forbemelte sit Spørsmaal, om sam/m/e icke forjnden seeneste Fredlysning har været som et Almindings stæd, hvor Een hver særdeeles af de Qvæg førende har opsadt sine Creature, uden Nogen slags Minde eller betalning. førend efter sidste Fredlysning? hertil Laug Rettet svarede, at saa længe de kand mindes har de ej hørt andet end den saakaldede Øye-Kalven eller Tyve holmen kaldet, stedse har tilhørt Gaarden Bergstøe, og at de Qvæg førende, der til deels kunde have tilladelse og til deels icke, giorde Bergstøe beboere

1768: 31b

1768

for stoer Fornærmelse, var just Aarsagen hvorfore de lode den/n/e Holme fredlysse. ligesaa fremstoed Knud Flydtvedt, gam/m/el 77 Aar, og Siur Tægland, 71 Aar gam/m/el, som begge vedtog dette Laugrettens givne Svar.

3°: om Øye-Kalven i gamle dage har været brugt som Rætterstæd? forbemelte sidste 2de Mænd svarede, ej at vide eller have hørt at den Nogensinde har været brugt dertil, har allene hørt sige, at der skal være begraven omtrent Nogle 30 aar siden, en som havde omkom/m/et sig selv.

her: Kam/m/er Ra[a]den begiærede et udtog af hvis passeret er, som blev ham meddeelt.

Brigt Ellingsøn Steene, Gields brev af 19de Octbr: 1768 til Provstinde Geelmeyden paa 98 rd:r laan, mod underpandt 2 pund 2 Mrk:r smør udj Gaarden Steene.

Arve skifte brevet af 9de Maj 1768 paa Gaarden Schaaer, holden efter afgangne Anna Erichsdatter, blev læst, og er stervboen ejende Jordegods udj Gaarden Schaar 3 Spand smør med bøxel for 54 rd:r, som saaledes er udlagt, Enkemanden Ole Giermundsøn i Arv udlagt 1 pund 3 Mrk:r smør for 27 rd:r, Søn/n/erne Giermund, Erich og Niels Olssøn/n/er, hver i Arv udlagt 8 Mrk:r smør for 8 rd:r, og datteren Anna Olsdatter ligesaa i Arv udlagt 3 Mrk:r smør for 3 rd:r.

Kam/m/er Raad Juel, til biilag ved Regenskaberne, lod jnden Retten oplæse og examinere følgende Documenter, sc: 1°: Restance Register over extra skatten fra 1te Octbr: 1767 til

Septbr: udgang 1768, hvis Sum/m/a er (ope rum). 2°: om skatternes Godtgiørelse for de aftagne Gaarder udj dette tinglav. 3°: angaaende tingskydsen. 4°: angaaende Odels Godset. 5°: det Ordinaire tingsvidne Jndeholdende 10 Poster. 6°: Restance Register over de Ordinaire skatter i dette og Jondahls tinglav, hvis Sum/m/a er 119 rd: 3 mrk: 13 s:, og som Jngen havde der imod at erindre var hand Rettens Attestation begiærende, som blev billiget.

de Laugrettes Mænd som Retten andstundende Aar skal betiene, bleve opnævnte, og ere Nye, Ole Haagensøn Moe, Niels Biørche, Johan/n/es Biørche, Ole Olsøn Steenstøe, Jon Olsøn Barmen, Tosten Soldahl, og gamle, Thore Aamundsøn Østensøe, Ole Nielsøn Østensøe.

Efter 3de gange udraabelse var ej Nogen som vilde gaae i Rette, altsaa blev Tinget ophævet.

Dend 21de Octbr: blev paa **Grawens skibreedes Almindelig Tingstue paa Eie grund ved Søen holden Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det paa fol: 18 Specificerede Laugret, undtagen for den ved døden afgangne Elling Traa sad Berge Traa, for Tollef Bagne sad Christian Bolstad, og for Hans Twet sad Jørgen Kierland. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Bøygde Lensmanden Niels Rønnestrand og dend Tingsøgende Almue.

da blev publiceret de Forordninger og Ordres som paa fol: 30 ved Jondahls Tinget findes Extraheret.

Ørjans Paulsøn Wichnæs gieldsbrev af 31 Maj 1758, indført i Pantebogen paa fol: 477, blev efter paategnede qvittering af 20de Octbr: 1768 udslet.

For Retten fremstoed Lensmanden af Lysse-Closter-Godset, Siur Aamunsøn Ringøen, og gav tilkiende, det hand paa Egene og MedEieres vegne til vandet Normanlaagen i Fieldet, ved skriftl: stevning til dette Ting har ladet stevne og indkalde Gunner og Hans Niels-søn/n/er Garrethuun, samt Svend Knudsøn Fet, vidner at anhøre om Citanternes ældgamle Ret til Fiskevandet i Fieldet, Normanlaagen, som de indstevnte har anmasset dem, der om Dom at modtage til at endtholde Dem fra bem:te Fiskevand, med videre efter stevningens indhold, dend hand i Rette lagde, datteret 19de Septbr: sidstl:, bilagt med lovlig stemplet {og er} papiir, blev lydelig oplæst og er saa lydende. Citanten vilde fornem/m/e om de indstevnte med vidnerne møder.

Gunne[r] Garrethuun paa egene og sin broder Hans Garrethuun vegne møtte og tilstoed at dend oplæste stevning var dem lovl: forkyndt. ligesaa møtte Svend Fet og vedtog lovlig varsel. af de indstevnte og i stevningen Navn givene vidner møtte Magnus Aalmoesøn Mochelethuun, Chris[ti]ans Olsøn Kløwe, Johan/n/es Olsøn Lutro, Peder Nielsøn Garen og Ole Andersøn Lægrei, de øvrige vidner efter paaraabelse møtte ej.

Kaldsmændene Tosten Heljesøn Kingtserviig og Peder Ellefsøn Diøn/n/e afhiemlede dend skriftlige stevning for de udeblivende vidner, under Lovens faldsmaal lovl: at være forkyndt Morten Warberg, Lars Buu og Asbiørn Moursetter.

Citanten paastoed de mødende vidner Eedelig forhørt. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

1ste vidne, Magnus Olmoesøn, boende paa Gaarden Møkelethuun i Eifiord, sagde sig gaml: 68 aar, at være barne føed paa bem:te gaard Møkelethuun, har all sin tiid været der, er Farbroder til indstevnte Gunner og Hans Garrethuun, vidnede, at fra Eifiord og op til vandet

Normanlaagen er 3 Miile til Fields, men hvor langt der er fra Ringøen og op, ved vidnet ej, saasom hand aldrig har Reist dend vei. da vidnet var omtrendt 14 aar gam/m/el

1768: 32

1768.

Reiste hand der op med sin Fader, og da stoed der En Bod ved Østre Enden af vandet, som blev kaldet Løgeboden, og sag[de] vidnets Fader det Hans øvre-Qvale eller OrreKolle tilhørte Boden. og har der i all vidnets tiid været Boder ved vandet, men hvm der eiede de Boder, ved vidnet icke, men ingen i Eifiord har haft Bod eller Bu der ved vandet. Citanten tilspurte vidnet, om hand ved det Øst Mændene nogen tiid tilegnede sig fiskeri i laagen. Resp: ved intet her om. Gunner Garrethuun tilspurte vidnet, om hand icke ved det Eifiord har lagt der og fisket. Resp: ved ej det nogen i Eifiord har lagt der for at Fiske føren nu, men naar de har været der paa deres Reise, har de Fisket der. ellers har Jacob Rogde af Søefiorden (Sør-) tillige med en Gut ved Navn Helje over for 30 aar siden lagt der for at Fiske. men af Ringøen har vidnet ej seet nogen ligge der at Fiske. vidnet sagde ellers at kunde giøre anvisning paa vandet, hvor Boderne har staaed og paa Fiske stæderne, naar vidnet kom/m/er der paa Fieldet. som Parterne ej videre havde at tilspørge vidnet, aflagde hand Eeden og blev demiteret.

2det vidne, Christians Olsøn, huusmand paa Gaarden Kløwe i Eifiord, sagde sig gam/m/el 68 [aar], er barne føed paa Qwamsdalen i Eifiord, har all sin tiid været i Eifiord, er {ingen} Søskene barn til indstevnte Svend Fet. vidnede, Fra det første vidnet i Verden kand mindes, laae der En Mand af Søefiorden, sc: Jacob Rogde, mit paa Normanlaagen og Fisket, og laae hand i en Bod kaldet Nesbod, og efter at Jacob Rogde Reiste der fra, Reiste op af Eifiord Anders Qwamen og Thomas Wiig og laae der og Fiskede. Fra Bøygden i Eifiord ligger Laagen oppe til Fields tree halv fierde Miile, men hvor langt Søefiorden er der fra, ved vidnet ej. der stod og En Bod kaldet Besteboden, ligesaa Søefiorden tilhørende. men over 30 mod 40 aar siden tilkiørte Anders Qwam/m/en Bode-vircke, men som hand ved døden afgick, blev dend Bod ej opbygt. Gunner Garrethuun tilspurte vidnet, om ham vitterlig er, det nogen fra Gaarden Ringøen har lagt der og Fisket. Resp: har ej seet det. men Eifiord har aldrig haft Bod der. sagde videre at kunde giøre anvisning paa vandet Normanslaagen og Boderne, naar hand kom/m/er der op i Fieldet. som ingen af Parterne havde videre at tilspørge vidnet, aflagde det Eden efter Loven og blev demiteret.

3de vidne. Johan/n/es Østensøn!! (Olsøn?), boende paa Gaarden Luttro i Søefiorden, sagde sig gam/m/el 67 aar, og at være i 3de leed beslægtet med gamle Simon Ringøen, vidnede, at da hand var 18 aar gam/m/el, Reiste hand til Kongsberg, og viste ham, andere som var med i følge, det Søefiorden Fiskede paa Sør siden af Normanlaagen, og var der Nestbod, Bestebod og Langebod paa den/n/e Sør siiden. og Ringøen Fiskede paa Nord siden af Laagen, hvor der var tvende boder, Noreboden, er nu Needfalden, og Holstboden, der nu er flyttet et lit lenger Øster. saa lenge vidnet kand mindes, har hand aldrig hørt sige eller tale om, det Eifiord nogen sinde har haft Bod der. og vare de om/m/elte Boder Fiskeboder. vidnet sagde ellers, stedse fra sin ungdom hvert aar at have Reist der, indtil nu paa 2 á 3 aar, men aldrig seet eller hørt sige, det Eifiord har Fisket der. Nestebod brugte Johan/n/es Oppedahl Øfstethuun. Olle Ringøen brugte Holstbod. kand giøre anvisning paa alt. ved ej hvor langt der er fra Ringøen og op til Laagen, men fra Lutro og op til Laagen er 6 Miil til Fields. vidnet aflagde Eeden og blev demiteret.

4de vidne, Peder Nielsøn, boende paa Gaarden Garen i Eifiord, sagde si gam/m/el 61 aar, og at Svend Fet var ham i 3de leed beslægtet. vidnede, at fra sin ungdom af, har hand hørt sige, det Jacob Rogde laae der og Fiskede: men ej hørt det om nogen anden fra Søefiorden, ej heller fra Ringøen. men af Eifiord har hand hørt mange som har lagt der og Fisket. men Boder har Eifiord ej haft. Ellers Søefiorden, der Eiet Nestbod ved Normanslaagen paa Sør siden, lenger needen Lageboen, ved ej fleere paa Sør siden. paa Nord siden Holstbod, er en

veie bod, men ingen Fiske bod. Noreboden, men der af har vidnet ickun seet Tompften, thi Boden er lenge Needfalden. Citanten tilspurte vidnet, hvad Bode Eifiordingerne laae udj, naar de laae der og Fiskede. Resp: De laae i Nestbod. vidnet sagde at kunde giøre anvisning. aflagde Eeden og blev demiteret.

5te vidne, Ole Andersøn, boende paa Gaarden Lægrei i Eifiord, sagde sig gam/m/el 56 aar, er svoger til Citanten Siur Ringøen. vidnede, nogle gange at have {dy} været i Fieldet efter dyr, men aldrig for at Fiske. har aldrig hørt andet, end at alle, hvem som er kom/m/et der,

1768: 32b

1768

har Fisked i Normanlaagen. har ej hørt nogen af Søefiorden lagt der at Fiske, andere end som Jacob Rogde. Nestbod paa Sør, og Holstbod paa Nordre siiden, er end nu staaende, og skal tilhøre Søefiorden. har af andere hørt sige, men ej seet det, at Anders Qwamen skal have ført en Baad der op, og er det over 20 aar siden vidnet hørte dend tale. har aldrig hørt det Eifiord har haft nogen Fiske Bod der oppe. vidnet aflagde Eeden efter Loven og blev demiteret.

Citanten forestillede, det indstevnte vidne Asbiørn Pedersøn Moursetter nu til Tinge er ankom/m/en, paastoed ham forhørt.

da dette 6de vidne, Asbiørn Pedersøn, fremstoed for Retten og sagde, det hand som gam/m/el Laugrettesmand ofte har hørt Eedens forklaring læsse, saa hand ved hvad Eeden betyder, derfor ufornøden forklaringen at oplæsse. sagde at boe paa Moursetter, er 59 aar gam/m/el, og at hands søn har til ægte Gunner Garrethuuns Søster. vidnede, at Normanslaagen hører alle til at Fiske i. Nestboden paa den Sør siden hører Søefiorden til, og Holstbod paa Nordre siiden er en veiebod liggende tæt med Ossen. men dend første er en Fiskebod. veie boden tilhører og Søefiorden, og leiede De En Øste Mand til at opsette boden for dem. og er der ved Holstbod en gam/m/el Bodetompft, men hvem den tumpft tilhører, ved vidnet ej. Eifiord har aldrig haft, saa lenge vidnet kand mindes, nogen fiske eller anden Bod der oppe. for 50 aar siden, da vidnet var en liden gut, var vidnet med sin Fader der oppe, og da laae i Nestbod Aad Aarhuus og Jacob Rogde fra Søefiorden der og Fiskede. har aldrig hørt sige, førend nu, det Eifiord har kom/m/ed der og Fisket med Bod. Gun/n/er Garrethuun tilspurte vidnet, om icke deres sætterbod liger saa nær vandet, at det er ufornøden for dem at have Fiskebod. Resp: for nogle aar siden har Garrethuun og Røyse opbygget dem en Nye sætter bollig, der fra til Normanslaagen er en god Miil. vidnet aflagde Eeden og blev demiteret.

Citanten for nærværende tiid frafaldt de 2de udeblivende vidner.

Gunner Garrethuun sagde, det hand paa Eegene, sin broder Hans, og Svend Fet vegne, har ladet Contra stevne Siur Aamunsøn Ringøen, Contra vidner at anhøre, der under Lovens faldsmaal er indkaldet, sc: Rovald Lassesøn Møkelethuun, Jørgen Swendsøn Sæbøe og Thomas Aamunsøn Wiig, {og Ole Endresøn Sæbøe,} vil fornem/m/e om de møder.

de indstevnte vidner {var} møtte alle, og var her inde paa Tingstuen og hørte paa Eedens forklaring som blev oplæst, saa de ved hvad Eeden betyder.

1ste Contra vidne, Rovald Lassesøn, Er boende paa Møchelethuun i Eifiord, /: hoved Citanten vedtog den/n/e Contra stevning som lovl: forkyndt :/, benævnte vidne sagde at være 57 aar gam/m/el, og ej at være Parterne beslægtet, men hands sal: Kone var Søskene barn til hoved Citantens Kone, ligesaa var hun Søskene barn til Gunner Garrethun, vidnede, at naar hand selv er kom/m/en til Normanslaagen, har hand fisket der, ligesaa har de andere hands grander giort, og aldrig har nogen formeent dem det. hoved Citanten tilspurte vidnet, hvad Bod hand med de andere har lagt udj, naar de har lagt der og Fisket. Resp: vidnet, saavelsom de andere, har lagt i Nestbod, og har vidnet vælet!! Boden saa meget at taged ej Rant. vidnet har hørt sige det Boden tilhørte Jacob Rogde, har siden hørt sige at den tilhørte andere i Søefiorden, kand ej sige noget vist der om. omtrent for 30 aar siden laae Anders

Qwamen og hands svoger \Endre/ der og Fiskede \med baad/, og gamle Lasse Sæbøe ligesaa, dog Fiskede ej med baad, fordj i Normanslaaget var beste Fiskende. Aamun Warberg Fiskede der. fra Bøygden til Laagen er 3 ½ Miil. vidnet aflagde Eeden og blev demiteret.

2det vidne, Jørgen Svendsøn, huusmand paa Sæbøe i Eifiord, sagde sig gaml: i det 66 aar, og at Gunner Garrethuun var!! hands broderdatter!!, vidnede, at vel for 40 aar siden har hand tillige med Ole Endresøn Sæbøe lagt og Fisket i Normanslaagen, og siden har vidnet ofte lagt der og Fisket tillige med vidnets søn Svend Sæbøe, og laae de i Dim/m/edahls Boden, som Morten Warberg havde kiøbt af Aad Aarhuus i Søefiorden. og som der var noget langt at gaae fra den Bod til Normanslaagen, bygte vidnet med søn og Ole Endresøn Sæbøe en Bod nermere Laagen, som er 10 á 12 aar siden. det har aldrig været nogen formeent at ligge der at Fiske, saa som det stedse har været kaldet Kongens Alminding. kand ej sige det Eifiord fra gamle tiider af har haft nogen Fiskebod der. for omtrendt 20 aar siden

1768: 33

1768

opførte Anders Qwam/m/en tilfangst til en Bod, som vidnet saa laae der, men blev ej opbygt, fordj Manden paa sam/m/e tiid ved døden afgick. vidnet sagde ellers, det hands Fiskebaad ligger der oppe endnu. og ingen har formeent dem der at fiske, føren nu. vidnet sagde at mindes endnu, dat sal: Jacob Rogde i Søefiorden laae der og Fiskede, og vidnet saa ham der i Nestbod, ingen anden af Søefiorden, kand vidnet sige i sin tiid at have seet der at Fiske. vidnet selv har lagt der i 8te dagge, 14 dagge af gangen, Reist hiem imellem og saa op igien, alt for at Fiske. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, som aflagde Eeden og blev demiteret.

3de Contra vidne, Thomas Aamunsøn, boende paa Gaarden Wiig, sagde sig gam/m/el 62 aar, og at være Søskene barn med Svend Fet. vidnede, at imod 30 aar siden var vidnet der med baad og garn og fiskede i Normanslaagen, og var Anders Qwamen med vidnet samt Endre Qwamen. naar veiret var gott laae de ude, men naar veiret var ont laae de i Nestbod. siden har vidnet været der mange gange, og laae de der i 8te dagge, 14 dagge og Fiskede, ret ligesom leiligheden det vilde tillade, ingen formeent ham eller de andere at Fiske, og ingen desputer om Fiskeriet har vidnet hørt. vel har Eifiordt ej haft nogen Fiskebod der fra gam/m/el tiid, men de har dog stedse Fisket der. da Parterne ej havde noged at tilspørge vidnet, aflagde vidnet Eeden og blev demiteret.

hoved Citanten sagde, det Eifiordene er saaleedes i alliance om Fiskeriet, at de har vidnet i deres Egen sag. og hvad de har giort er hoved Citanterne uvitterligt. i det øvrige paastoed Dom.

Contra Citanterne paastoed at det blev almindelig Fiskeri som det har været, i mangel der af, paastoed de, paa Aastædet at vorde tiltalt.

Afskeediget,

J følge Loven, henviises sag[en] til siun og grandskning paa Aastædet, hvornæst den bør orddeeles.

Lensmanden Niels Rønnestrand gav tilkiende, det hand for Helje Lægrei med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Olmoe Røyse for skyldig værende 7 rd: 2 mrk: 10 s: hand ej i mindelighed har vildet betale. der om Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om dend indstevnte møder.

sagvolderen blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Peder Diønne og Tosten Kingtserviig afhiemlede stevningen at være lovlig forkyndt Olmoe Røyse udj hands Kone og broder Gunner Garrethuun og grande Lasse Røy[ses] paahør.

Citanten paastoed Laudag.

Afskeediget,
dend lovlig indstevnte Olmoe Røyse forelæges at møde til neste Ting.

Bøygde Procurator Traa for Ole Asbiørnsøn Hielmoe gav tilkiende, at have med muntl: stevnemaal til dette Ting ladet indkalde Mikel Heljesøn Hielmoe, vidner at anhøre betræffende nogle lastværdige og usøm/m/elig ord, som den indstevnte skal have udtalt paa Citantens bag. der om Dom at lide efter sagens forefindende beskaffenhed, samt at erstatte den/n/e processes omkostning. til vidner i sag[en] er indkaldet under Lovens faldsmaal, sc: Siur Jelmoe, Maritta ibdm: og Kari Mikelsdatter ibdm: vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
sagvolderen blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare. af vidnerne, efter paaRaabelse, møtte ickun Kari Jelmoe.
Kaldsmændene Gunner Garrethuun og Aamun Lægrei afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt Mikkel Hielmoe i Eget paahør. ligesaa for vidnerne, under Lovens faldsmaal, og det udj et hvert vidnes Eget paahør.
Citanten paastoed det mødende vidne forhørt, og de udeblivende forelagt til nest ting. Eedens forklaring blev vidnet forelæst, og formaned at blive ved sandhed.
der efter vidnet Kari Mikelsdatter sagde at være Encke og boendes paa Gaarden Hielmoe, aflagde Eeden efter Loven og vidnede, at omtrent 3 ugger for Mikelsdag dette aar, udj Mikkels Egen stue, da Ole var paa Reisen, siger Mikkel hand viste ej om Ole var Reist til Helvede, dend Tyven. videre havde vidnet ej at forklare. Citanten havde ej noget at tilspørge vidnet, men Refererede sig til sit forhen tilførte.
Afskeediget,
den lovl: indstevnte Michel Hielmoe forelæges at møde til neste ting. ligeleedes forelæges under Lovens faldsmaal til neste ting at møde, vidnerne Siur Hielmoe og Marita ibdm:

Iwer Herrej for Siur Hielmoe efter forige tiltale Contra Mikel Hielmoe, æskede sag[en] i Rette og gav tilkiende, det Mikel Hielmoe siden som/m/ertinget har betalt paa Capitalen 15 rd:, Rester saa 5 rd:, foruden processens omkostning. det betalte er skeet efter at hand var lovlig stevnt til dette Ting, Dom at anhøre. altsaa paastaaes Dom for de Resterende 5 rd: med processens

omkostning. vil fornem/m/e om hand møder.
dend indstevnte Mikel Hielmoe blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels Rønnestrand og Ole ibdm: afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt Mikel Hielmo udj hands Kones Søster Gertrud[s] paahør, siden ingen anden lod sig finde.
Citanten paastoed Dom.
Afskeediget,
sag[en] optages til Doms indtil paa Mandag dend 24de Octbr:, da Dom vorder afsagt.

Thore Aasem for Henrich Pytter, Borger og indvaaner i Bergen, gav tilkiende, det hand for ham og paa hands vegne med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Asbiørn Maabøe for skyldig værende 7 rd: 3 mrk:, derom Dom at modtage til betalning samt processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
Dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels Rønnestrand og Ole ibdm: afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt Asbiørn Maabøe i paahør af hands Kone Brita[s] paahør, siden Manden var paa sin Reise.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

dend lovlig indstevnte Asbiørn Maabøe forelæges at møde til neste ting.

Provsten Atche udstæde bøxel brev med Revers, af 6te Junj 1768, til Aslach Nielsøn Garrethuun paa 1 Løb 4 ½ mrk:r smør udj Gaarden Warberg. blev læst.

Jon Mariager udstæde bøxel brev med Revers, af 24 September 1768, til Iver Olsøn paa 1 Pund 12 Mrk:r smør, ¼ huud udj Gaarden Syssen. blev læst.

Torchel Lindebræche med flere Jnteresserede udstæde skiøde af 29de Febr: 1768 til Niels Olsøn Hagestad paa 1 Spand smør, ¼ huud udj Gaarden Windahl.

Haaver Holven udstæde skiøde af 21de Octbr: 1768 til Elling Haaversøn paa 9 Mrk: smør, ¼ b:skd, med overbøxel til 1 Spand smør, 1/12 g:skd, ¼ F:skd, ¼ K:skd, ½ Løb Saldt udj Grd: Holven.

Christopher Hieltnes udstæde skiøde af 21de Octbr: 1768 til Iver og Pouel yttre Wiichnes paa Nedre Hagestads Sav, samt 4/7 i Dyssebechs Sav, og udj Wangens Sav ¾. blev læst.

Siur Hougse, udstæde gields brev af 21de October 1768 til Niels Fylkedahlen paa 50 rd:r laan, mod underpandt 1 Spand smør, ¼ huud, ¼ F:skd udj Gaarden Hougse. læst.

Iver yttre-Wiichnes udstæde Gields brev af 21de October 1768 til Christopher Hieltnes paa 137 rd:r 3 mrk: laan, mod underpandt Nedre Hagestads Sav, samt Dyssebechs og Wangens Sav, saavidt hans Andeel udj sam/m/e strækker sig. læst.

Knud Nessem udstæde Gields brev af 21de October 1768 til Niels Bilden paa 50 rd:r laan, mod underpandt 1 pund 7 ½ Mrk: smør udj Gaarden Nessem, læst.

Peder Kierland udstæde gields brev af 21de Octbr: 1768 til Lieutenant Niels Dahl paa 100 rd:r laan, mod underpandt 3 Spand smør udj Gaarden Kierland.

Pouel yttre Wiichnes udstæde Gields brev af 21de Octbr: 1768 til Christopher Hieltnes paa 137 rd:r \3 mrk:/ laan, mod underpandt Nedre Hagestads, Dyssebechs og Wangens Sav, saavidt hands Andeel udj sam/m/e strækker sig. blev læst.

Dend 22de dito Er ved Gravens høsteting saaleedes passeret.

Jan Pyk gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Olmoe Røyse for skyldig værende 40 rd: Reede penge ham laant for 2 ½ aar siden, da ingen mindelig betalning har været at erholde, er hand indkalde[t] at lide Dom til betalning med Renter[s] svarelse og processens erstatning. vil fornem/m/e om hand møder.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels og Ole Rønnestrand afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt Olmoe Røyse udj hands Kone Torbiør[s] paahør, siden hand ej var tilstæde.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afsagt,

indstevnte Olmoe Røyse forelæges at møde til neste ting.

Bøygde Procurator Traa for Siur Schaar efter forige tiltale Contra Magnus Leqve, æskede sag[en] i Rette, og vil fornem/m/e om det forelagde vidne Tosten Hotle møder.

Magnus Leqve møtte, som og det forelagde vidne Tosten Hotle, da Eedens forklaring blev vidnet forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

derefter vidnet Tosten Halstensøn, huusmand paa Gaarden Hotle, aflagde Eeden efter Loven. Traa til dette vidne fremsatte følgende qvæstioner. 1°: om vidnet icke var formaaed af Siur

Schaar at følge med ham til støllen Rempesdahlen nest afvigte aars som/m/er. 2de: om vidnet saa og fandt Magnus Leqve der i Siur Schaar sit sæhlhuuss. 3°: om vidnet da icke hørte, at Siur Schaar tilspurte Magnus Leqve, hvem som havde gived ham lov at bruge hands Eiendeler. 4°: om vidnet da saa hvad slags Eiendeeler, Siur Schaar tilhørende, som Magnus Leqve da havde i brug. 5te: om vidnet kand erindere noged meere som hand da saae eller hørte blev talt imellem dem. til første qwæst: svarede, Ja. 2de qw: Resp: Ja. 3de qw: Resp: har ej hørt det. 4de qw: Resp: hand havde i brug 5 Melcke Koller, 2de saaer, En

1768: 34

1768

Melcke bøtte, alle hyllerne, En Kobber Keedel som hængte over ilden, med Melck udj, og en gryde som hand havde brugt. til 5de qw: svarede Nei, erindrer ej videre end at Christian Warberg var med dem paa støllen. Magnus Leqve tilspurte vidnet, 1°: om hand icke saa det hand laa syg der paa støllen. 2°: om vidnet icke hørte det hand tilspurte Siur Schaar, om hand vilde det hand strax skulde tøm/m/e af Keedelen. 3de: om vidnet icke hørte Siur Schaar svarede Nej, det var ej meere paa at giøre. 4de: [om] vidnet icke hørte at hand bød ham betalning, eller om hand vilde have hands Keedel igien. 5te: om vidnet \hørte/ at Magnus tilbød Siur at Ride hands Keedel hiem til støllen Tøggerdahlen, som var over 2 Miile der fra. 6de: [om] vidnet icke saa det Magnus gav Siur og hands Kam/m/erater dricke, og laante dem sin hest tilbage at Ride over Elven. 7de: om vidnet icke møtte Magnus sin Dreng som kom med den anden hest og lete efter ham. 8de: om hand da icke hørte det Siur truede med Drengen hvad straf Magnus skulde faae for det hand havde giort. til 1ste qwæst: svarede vidnet, ieg saae hand laae paa sengen, men om hand var syg eller icke, saae vidnet ej, men hand, Magnus, sagde det hand var syg. 2de qw: Resp: Ja. til 3de qw: Resp: Siur svarede Nej. det øvrige af spørsmaalet har vidnet ej hørt. til 4de qw: svar. {Ja,} hand bød ingen betalning, men hand sagde at hand vilde forlige med ham. 5te qw: svar, Ja, det var saa. til 6de qw: svar, Ja, det var saa. til 7de qw: svar, de møtte Drengen, ved ej videre om det tilspurte. til 8de qw: svar, kand ej mindes hvad der blev sagt, saasom vidnet stod noget lidet fra dem. 9de qw: om vidnet icke hørte hvad svar Siur gav, da Magnus tilbød at Ride hands Keedel hiem. Resp: Nej, det kunde være, svarede Siur.

Traa paastoed Dom med bøders udreedelse til Kongen, og processens erstatning. og saasom sag[en] ansees som voldsag, pastaar Citanten dend tredie part af Bøderne efter Loven, og saaleedes slutter sag[en].

Magnus Leqve paastod sag[en] til neste Ting udsat, for at stevne Contra til vidners førelse.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse til neste Ting Billiges.

Iwer Børse efter forige tiltale Contra hands søn Magnus Leqve, æskede sag[en] i Rette, og vilde afvarte hvad søn/n/en havde at forestille.

Magnus Leqve svarede, at hand det sidste forlig som var giort imel: ham og hands Fader efter at Closter godset blev solgt, da udbytte vi den halve Løb med ager og Eng, at hand skulde nyde og bruge, og min Fader var gandske fornøyet der med. og da solgte ieg det andet gods til min Søster, i den selvsam/m/e anleedning at dem selv skulde forliges med min Fader, enten at hand vilde afstaae godset for dem, eller hand vilde selv beholde og styre det, hvilcket min Fader var vidende og fornøyed der med. og som ieg nu har fornum/m/et at min Fader lider mangel for brød, da har ieg hiulpet ham det beste ieg har formaaed, som hand nu for Retten selv kand bekiende, og der for endnu godvillig tilbyder mig, at svare En tønde Korn, at føde for dem 3 Smaler, eller om hand vil ieg skal føde En Koe for ham, er der for begierende, at min Fader nu her for Retten selv giør bekiendelse, om ieg icke har vist mig det billigste ieg kand imod ham.

Faderen svarede, det hand med sin gamle svage Kone umuelig kunde leve af det tilbudene. og som de lider hungers Nød, haster hand om Dom, efter stevningen og forige paastand.

Afskeediget,

sag[en] amtages!! til Doms indtil paa Mandag dend 24de Octbr:, da Dom skal vorde afsagt.

Iwer Rønnestrand gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Niels Houchenes til Regnskab og betalning, og i mangel der af, Dom at lide til at betale det skyldig blivende med processens omkostning. vil fornem/m/e om hand møder.

dend indstevnte blev 3de gange paaraabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels og Ole Røn/n/estrand afhiemlede stevningen at være Niels Houchenes udi Eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Niels Houchenes forelæges at møde til neste Ting.

Hans Aasem efter forige tiltale Contra Baar Sygnestvet, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovlig at have ladet forkynde Rettens forelæggelse, vilde fornem/m/e om Baar Sygnestvet møder.

for Baar Sygnestvet møtte broderen Halsteen Osse, da begge Parter declarerede forliig saaleedes, at Baar Sygnestvet i alt betaler til Citanten 12 rd:, som skal være betalt til Kyndelmesse tilKom/m/ende Aar. i ma[n]gel af betalning skal Baar til anstundende Som/m/er-Ting taale Dom.

Aasar Sæbøe gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette ting har ladet stevne og indkalde Olmoe Røyse for 3de Reens huuder, der for hand skulde betale 4 rd: 5 mrk:, og har Citanten bekom/m/ed paa haanden En ort, Rester 4 rd: 3 mrk: 8 s:, der om Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Olmoe Røyse blev

1768: 34b

1768

trende gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels og Ole Rønnestrand afhiemlede stevningen at være Olmoe Røyse lovlig forkyndt udj hands Kone Torbiør[s] paahør, siden Manden ei var tilstæde.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afsagt,

Olmoe Røyse forelæges at møde til næste Ting.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Steg Berven i {Ber} Wiigøers sogn, efter forige tiltale Contra Bente Sygnestvet med Lauværge, æskede sag[en] i Rette, og vil fornem/m/e om de forelagde møder.

Lensmanden Siur Ringøen møtte for sin Værmoder Bente Sygnestvet, og forklarede, det Tosten Sygnestvet solte en gryde til Comparenten for 2 rd: 4 mrk:, for at Reise ud til Torbiørn Sygnestvet, som den tiid levede, til at afClarere den/n/e fordring. begierede derfor sag[en] til neste ting udsat, for at indkalde Tosten Sygnestvet til forklaring.

Citanten havde her imod ej noget at erindre.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse til næste ting billiges.

Murrits Larsøn Kierland Pandte brev af 22de April 1741, Jndført i Pandte bogen paa fol: 49, blev efter paategned Qvitering af 2den Octbr: 1754 udslet.

Arve skifte brevet af 18de Junj 1768 efter afgangne Daniel Tollefsøn Øvre Hagestad blev læst, og er stervboen ejende Jordegods udj Arvetompten Hagestad 1 ½ Løb Smør med bøxel, samt overbøxel til 10 Mrk:r, for 160 rd:r, som saaledes er udlagt: Haaver Larsøn Seim for Gields Fordring udlagt 1 pd: 6 Mrk: smør for 44 rd:r 2 mrk: 10 18/27 s:, Enken Gyrj Torchilsdatter i Arv udlagt 21 Mrk:r smør for 31 rd:r 10 18/27 s:, Søn/n/en Lars Danielsøn i Arv udlagt 8 Mrk: smør for 11 rd: 5 mrk: 4 21/27 s:, samt i hiem/m/egifte udlagt 18 Mrk: smør for 26 rd:r 4 mrk:, Søn/n/en Tollef ligesaa i Arv udlagt 9 Mrk: smør for 13 rd:r 1 mrk: 12 s:, og datteren Giertrud i Arv udlagt 4 Mrk: smør for 5 rd:r 5 mrk: 8 24/27 s:, samt i hiem/m/egifte udlagt 18 Mrk:r smør for 26 rd:r 4 mrk:

Asbiørn Mourzetter skiøde af 22de Octbr: 1768 til Jacob Asbiørnsøn paa 9 Mrk:r smør udj Grd: Moursetter.

Lars Aamundsøn Aalviigen udstæde skiøde af dags dato til Torfind Torfindsøn Buue paa 1 pund smør med bøxel og herlighed udj Gaarden Jndre-Buue, blev læst.

Berge Traae paa Pigen Sigrj Larsdatter Vegne, skriftl: Penge Mangel af dags dato til 3 Spand smør udj Gaarden Kierland, blev læst.

Gun/n/er Garrethuun, som tillige med broder Hans, havde til Kingtserviig skibr: Som/m/er Ting anlagt sag mod Siur Haldorsøn Biotvet betræffende de Fiske hand af deres Garn i Normanslaagen udj Fieldet havde taged, hvorom vidner blev ført. og som Lensmanden Siur Ringøen gick i Rette for bem:te Siur Biotvet, og begierede sag[en] udsat, har siden ærklæret at være fornøyet med det sag[en] til dette ting blev forrøcket, her at tage til gienmæle, og Dom ved dette Ting at anhøre. saa har Gun/n/er Garrethuun med Muntl: varsel indkaldet bem:te Siur Biotvet med forsvar Siur Ringøen, Dom i sag[en] at anhøre. vil fornem/m/e om de møder, og hvad de har at forestille.

Lensmanden Siur Ringøen møtte for sin Søstersøn Siur Biotvet og tilstoed varselen.

Parterne Declarerede forlig saaleedes: Fiskeriet i Laagen bliver al{finde}mindelig for Søefiorden og Eifiord: dog saa, at om nogen i Laagen har udsat sine \garen/, og en anden kom/m/er og vil udsætte, da maae den som sidst udsetter garn, ej sette sine garn for nær den første, ham til hinder: skeer det, skal det ansees for Fiske spilde. For det andet, om nogen kom/m/er for at Fiske, og finder garn udsat, og ej Folck der hos, da skal det ansees for fiske spilde, og sam/m/e have magt at optage garnet eller garnene, og den som udsat garne og forlod dem, at bøde til de Fattige 2 rd:, og des uden efter Loven at bøde for Fiske spilde: saasom den omgang med at udsette garn og forlade det, skal ansees for Fiske spilde.

og saaleedes den/n/e sag aldeles ophæved og frafalden.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Peder Lexou efter forige tiltale Contra Lars Wambem, æskede sag[en] i Rette. og vilde fornem/m/e om Lars Wambem møder, siden dend ham af Retten givende Lavdag er ham lovlig forkyndt.

Lars Wambem blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Ole Rønnestrand og Aslach Scheie afhiemlede forelægelsen at være Lars Wambem i Eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten paastod Dom.

Afsagt,

sag[en] optages til Dom indtil paa Mandag d: 24de Octbr:

Siur Spaanem efter forige tiltale Contra Ole Westrem, æskede sag[en] i Rette, og vilde afvarte hvad Ole Westrem havde at forestille.

Traae møtte for Ole Westrem, som selv ved Tinget er nærværende, og sagde det Parterne nesten er forligt. men som nu fornem/m/es ei noget forlig bliver at erholde, sagde Ole Westrem selv, det hand med muntl: varsel til dette Ting har ladet Contra stevne hoved Citanten til at anhøre hands Contra Regning, og der om modtage Dom til leqvidation og processens erstatning, lagde i Rette sin Contra Regning af 12de hujus, bilagt med lovl: stemplet papiir, og er saa lydende.

hoved Citanten sagde, det hand vedtager Contra stevningen. begierede sag[en] udsat til Neste Ting, og gienpart af Contra Citantens Regning, for den

1768: 35

1768

at besvare, og ydermere ved Continuations stevning at indgive nock en Regning til endelig Leqvidation.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse billiges.

Ole Westrem gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Siur Poulsøn Spaanem, vidner at anhøre betræffende En qværn den indstevnte har taget fra Citanten, derom Dom at modtage til undgieldelse og qværnens tilbage leverelse, samt processens erstatning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Torbiørn Lindebræche og Poul Huuse. vil fornem/m/e om de indstevnte møder. foruden disse, er til vedermælle indkaldet Aslach Scheje, som dend der har solt qværnen til Citanten, derom at giøre sin forklaring.

dend indstevnte Siur Spaanem møtte, tilstoed lovlig varsel.

dend til vedermælle indkalde Aslach Scheje møtte og sagde at have solgt dend omtvistede qværn til Ole Westrem for 7 rd: 1 ort.

de indstevnte vidner efter paaRaabelse møtte ej.

Kaldsmændene Niels og Ole Rønnestrand afhiemlede stevningen under Lovens faldsmaal at være vidnerne Torbiørn Lindebræche og Poul Huuse lovlig forkyndt i begge deres Koners paahør, siden Mændene ej var til stæde.

Citanten erindrede om Lavdag for vidnerne.

Afskeediget,

de udeblivende vidner Torbiørn Lindebræche og Poul Huuse forelæges at møde til Neste ting under Lovens faldsmaals straf.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel, i Andleedning af den udj hans Allerunderdanigste aflagde Regenskab pro Anno 1766, og derover erholdte antegnelser, dens 4 Post, fandt fornødendt at tilspørge Laugretten og den tingsøgende Almue. 1°: om det ikke er dem bekiendt at Tollef Heljesøn, alt fra 1758 til 1765, begge Jnclusive, har brugt 1 pund Smør og 1 Huud i Gaarden øvre Hagestad 3de Thuun, i Gravens Præstegield, Mere, end som Hidindtil her været beregnet, efter skiødet af 24de Nobr: 1757 ? Laugretten hertil svarede Jo, at det saaledes Rigtig forholder sig, Men Tollef Hagestad, som Een Enfoldig Mand, har ej havt Forstand at fremviise Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel sit skiøde paa disse 1 pund og 1 huud, og derfor har maatte svaret {Extr} Odels skatten i disse 8te Aar, da hand dog virkelig Selv baade har beboet og brugt det. 2°: om dem er bekiendt, den/n/e Mands Omstændigheder og Vilkaar? hertil Laug Retten svarede, at hand disværre er en fattig Mand i meged usle Omstændigheder, har 3 smaae børn, og sidder i stoer skyld og Gield, saa alle ynkes over ham.

Hr: Fogden begiærede tingsvidne om hvis passeret er, som blev billiget.

Anders Espeland, udstæde gields brev af dags dato til Svend Kirketeigen paa 150 rd:r laan {af}, mod underpandt 2 pund 6 Mrk: smør udj Gaarden Espeland. blev læst.

Dend 24de Octbr: Er ved Grawens Høste-Ting saaleedes passeret.

Udj sag[en] indstevnt af Peder Lexou Contra Lars Wambem, blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Dend indstevnte Lars Wambem har selv her for Retten til dette aars som/m/er ting, som Acten udvisser, tilstaaed, paa Peder Lexou[s] vegne hos Magnus Leqve at have anam/m/ed 20 rd:, dem hand var skyldig til Citanten Peder Lexou. og begierede sag[en] udsat, det hand erholde, for at Rette for sig. men da hand saada[n]t sit løfte ej har opfyld, har Citanten været Nødsaged at paastaae Dom. thj Kiendes for Ret, det Lars Wambem til Citanten Peder Lexou bør betale de hos Magnus Leqve oppebaarne 20 rd:, samt i Processens omkostning 2 rd: 48 s:, inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlig forkyndelse, under Nam og Execution.

Udj sag[en] indstevnt af Iwer Børse Contra Søn/n/en Magnus Leqve, er saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten Iwer Børse har ved stevnemaal paaAncket, det hand med huustroe har gived deres trende Børn af Kærlighed og Nidkerhed for Børnenes velfærd, deres Jordegoeds og Midler, hvor over de udj den høye Alderdom er geraaden udj En yderlig Armod og Fattigdom, saa de lider stoer mangel og Nød for Livs ophold. og som de af Datteren og Svogeren Ole Børse har et lidet vilkaar, der langt fra ej kand være til tvende Men/n/eskers underholdning, ja, end icke tilstræckelig for Et Men/n/eske. saa har de paastaaed det deres indstevnte Søn Magnus Leqve vilde give dem den Manglende Nødtørftighed. Men som sam/m/e Magnus Leqve der til meget skamagtig og u-Christelig findes vægerlig, vel har hand her inden Retten paa som/m/er tinget, som Acten udvisser, tilbudet aarlig at give sine Forældere halvanden tønde Korn, men det kand langt fra ej forslaae til tvende gamle Forældre, der formeedelst Alderdom ej det ringeste kand fortiene. Magnus Leqve har den om/m/elde tiid begieret sag[en] udsat, for at indgive sin skriftlig demonstration, har og erholdet dend forlangende udsettelse, men paa dette Ting tilfører hand Acten, ickun at tilstaae sine Forældre Et!! (En) tønde Korn, og føde for dem 3 smaler (: er Faar :), og ej videre. den/n/e declaration har tvunget Faderen

1768: 35b

1768.

til at paastaae Dom over den/n/e ubarmhiertig Søn. Allerhelst, det er ligesaa vel Børnenes pligt at forsørge deres gamle Forældere, naar de udi Alderdom/m/en ej noget kand fortiene og er geraaden i Armod, som det er Forældrenes pligt at opdrage og forsørge deres spæde Børn. og end nu meere, da Forældrene til Børnene har overladt deres levebrød og Midler. Efter saadan sagens beskaffenhed Kiendes for Ret, det indstevnte Magnus Leqve bør give sine Forældere det Nødtørftige og fornødene til Livets ophold, indtil deres døde dag, mod Regres for halvdeelen af det aarlig udgivende, til Broderen Siur Iwersøn Tveto at indtale saaleedes som Magnus Leqve best ved og kand. Og paa det Magnus Leqve kand vide hvad hand aarlig bør give sine Forældere, bør 2de fornuftige Mænd det at ligne, og der udj at Korte det som Svogeren Ole Børse udgiver. Findes da Magnus {Tv} Leqve vægerlig, det øvrige i Rette tiide at levere Forældrene til deres livs ophold, bør Lensmanden med 2de Mænd, paa Forældrenes anmodning, det strax hos Magnus Leqve og paa hands bekostning at udpante, paa det den yderste hungers Nød hos Forældrene kand forkom/m/es. {saa} og bør Magnus Leqve at betale til sine Forældere i processens omkostning 3 rd:, alt af Magnus Leqve at betale og

opfylde inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlig forkyndelse, under Nam og Execution samt videre lovlig adfær.

Udj sag[en] indstevnt af Siur Hielmoe Contra Mikel Hielmoe, er saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten har til dette aars som/m/erting anlagt sag mod Mikel Hielmoe for skyldig værende 20 rd: dend indstevnte Mikel Hielmoe har Compare[re]t og tilstaaed fordringens rigtighed, alleene begiert sag[en] udsat for at rette for sig i mindelighed, i mangel deraf, at taale Dom. ham er og bleven Billiget sag[en] til dette Ting udsat. har og paa gielden, efter Citantens tilførte, betalt 15 rd:, efter at hand var stevnet til dette Ting, Dom at anhøre. Citanten har beviist, det Mikel Hielmoe lovlig er kaldet til at modtage Dom. og da hand ej har ladet svare for sig, har Citanten paastaaed Dom for de manglende 5 rd: med processens erstatning. thj Kiendes for Ret, det Mikel Hielmoe bør betale til Citanten de Resterende 5 rd:, og udj processens omkostning 2 rd: 48 s:, inden 15 dage efter den/n/e Doms lovlige forkyndelse, under Nam og Execution.

da Retten længe havde forgiæves ventet paa Eendeel af Laugrettet, som er gaaen bort, blev af Fogden opnævnt, i stæden for Berge Traae, {Ole} Siur Spaanem, for Christian Bolstad Iver Herrej, Lars Traa for ham, Aslach Scheie, for Andve Store Graven, Niels Røn/n/estrand.
Efter Een liden stunds Forløb mødte disse forbenævnte Laugrettes Mænd, som selv strax tog sæde, mod at de betalte hver 6 skil: til de Fattige, som blev leveret til Andve Store-Graven.

Procurator Traa for Siur Olsøn Spaanem gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Levor Olsøn Osse for skyldig værende 8 rd: 4 mrk: med Renter til betalningen skeer, samt processens erstatning. vil fornem/m/e om dend indstevnte møder.
dend indstevnte møtte, tilstoed at være stevnt paa nogle penge for nogle Marckeer jordegoeds, men ej nævnet nogen Sum.
Kalds Mændene Iwer Børse og Aslach Scheje afhiemlede stevningen at være Lewor Osse forkyndt angaaende penge for de godse Marker Catharina Andwedatter havde Arvet i gaarden Osse, da Citanten har været hendes Formynder, der om Dom at modtage til betalning og processens erstatning.
Procurator Traa fremlagde arveskiftebrevet af 6de Apriil 1746, hvor med hand beviiser Catharina Andvedatter har arvet i gaarden Osse 7 Mrk: smør med bøxel for 8 rd: 4 mrk: 8 s: der om paastoed Dom til betalning. her indføres en Extract af det fremlagde.
dend indstevnte paastoed sag[en] til neste Ting udsat, for ved Contra stevning at beviisse det hand har betalt.

Afskeediget,

dend af Levor Osse forlangende udsttelse billiges ham til neste Ting.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel efter forige tiltale Contra leiermaalsbegiengerne Iwer Olsøn Dahle og Guri Larsdatter Tageskilde, æskede sag[en] i Rette. Og som ingen Kongl: Pardon til dato er vorden fremlagt, og hand, Iwer Olsøn Dahle, er Reist her fra og gived sig i Kongens tieneste ved de Gevorbene som Soldat, og Guri Larsdatter har i mindelighed betalt sine leiermaals bøder, saa paastod Actor alleene Dom over hende til undgieldelse paa Kroppen og processens erstatning.
for Guri Larsdatter møtte Niels Røn/n/estrand og indlod sag[en] til En Mild Dom.
da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Actor Nocksom oplysser det Guri Larsdatter Tageskilden har ladet sig bevangere af Iwer Olsøn

1768: 36

1768.

Dahle, føren hand i sin Daabes pagt blev Confirmeret. thj Kiendes for Ret, det Guri Larsdatter bør indsettes til arbeide i Bergens Tugthuus Et halv aar. saaleedes bør Guri Larsdatter lide og undgielde inden 15 dage efter Dom/m/ens lovlig forkyndelse, under videre lovlig adfær.

Hr: Kam/m/er Raad Juel gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Ole Buu for skyldig værende 4 rd:, der om Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Ole Buu blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kalds Mændene Niels og Ole Rønnestrand afhiemlede stevningen at være Ole Buu lovl: forkyndt udj Broderen Torfind Buu[s] paahør, siden Ole ej lod sig finde.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Ole Buu forelæges at møde til neste ting.

Anno 1768, d: 24 Octbr:, da Almindelig Skatte- og Sage-ting for Gravens Skibrede blev holden paa Eide grund, er Retten af mig, Kammer-Raad og Foged Andreas Juel, med det Laug-Rett som til dette Almindelige Ting var opnævnt, følgelig Constitution af 3de Octbr: 1768, bleven holden, da hr: Cancellie-Raad og Sorenskriver Johan Sechman Fleischer til samme tiid, Ting og Stæd havde ladet indkalde Lars Andersen Herrej til at modtage Dom for skyldig værende 240 rd: efter Obligation af dato 8de Ap: 1763, og ligesaa 40 rd: efter Obligationen af 9de Ap: 1763, tilsammen 280 rd:, med \Renter/.

den indstævnte Lars Andersen Herrej mødte for Retten og vedtog lovlig Stævnemaal.

Velbemelte hr: Cancellie-Raad, som Citant, i rette lagde de tvende Originales Obligationer, og efter at sammes Jndhold til betaling for den indstævnte lovlig var opsagt, paastoed Dom.

den indstævnte tilstod den lovlige Opsigelse, og var sindet mindelig at vilde rette for sig, hvor til udbad alleene nogen tiid, her til Citanten declarerede sig villig derudi hannem at vilde føye, og til den Ende vilde tillade at Sag[en] udsættes til nest andstundende Sommer-ting.

Eragtet.

Sag[en] udsættes til nest andstundende Aars Sommer-ting. den paaberaabte Constitution h(enlagt?) ad Acten.

Ligesaa til samme ting, tiid og Stæd har Velbemelte hr: Cancellie-Raad indkaldet Bonde-Manden Siur Haaversen Schaar for skyldig værende 200 rd:, efter Obligation af 27de Octbr: 1762, til at modtage Dom saavel for Capital som efterstaaende Renter;

Den indstævnte Siur Haaversen Schaar mødte icke for Retten.

Stævne-Vidnerne Lehnsmanden Niels Rønnestrand og Ole Rønnestrand afhiemlede under Eed at de med Mundtlig Stævnemaal for den indstævntes Bopæl i hans Kones Paahør, hannem lovlig med 14ten Dages Varsel til dette ting havde indstævnt;

Citanten hr: Cancellie-Raaden Fleischer, med at frem legge den Originale Pante Obligation, maatte først andmelde, at Debitor paa Tinget nu vel havde indfundet sig, men da Sag[en] er vorden paaberaabt, haver han absenteret sig. begiærede dernest at Vidnerne, LehnsManden Niels Rønnestrand og Siovat Rønnestrand, maatte tages i Eed og bevidne at de Capitallen med efterstaaende Renter lovlig havde opsagt, hvilke da for Retten fremstoed, og efter aflagde Eed

forklarede, at de for meere end et halvt Aar siden forbemelte Capital med efterstaaende Renter haver opsagt.
Citanten begiærede at den udeblevne til neste ting maatte gives Laug-dag.

Eragtet:

den indstevnte og udeblevne Siur Haaversen Schaar gives Laugdag til neste Ting, Sagen at tilsvare.

Iver Herrej med flere, udstæde skiøde af 24 Octbr: 1768 til Tosten Hansøn paa 1 Løb 1 pd: smør, 4/9 tønde Saldt udj Gaarden Herrey. læst.

Fogden hr: Kam/m/er Raad Juel, til bilag ved Regenskaberne, lod Jnden Retten

1768: 36b

1768

oplæsse og Examinere ligesaadan/n/e Documenter for dette Tinglav, som paa folio 31 ved Østensøe tinglav findes specificerede, da \de/ Ordinaire skatter ved dette tinglav befantes at Restere 318 rd:r 4 mrk: 7 s:, og Extra skattens Restance, ligesaa at beløbe sig til (ope rum), og som Jngen havde der imod at erindre, var hand Rettens attestation begiærende, som blev billiget.

de Laug Rettes Mænd som Retten andstundende Aar skal betiene, bleve opnævnte, og ere Nye, sc: Siovat Røn/n/estrand, Iver Kierland, Iver øvre Fylkedahlen, Lars Nessem, Iver Nedre Leqve, Richold øvre Leqve, Knud Lund og Torbiørn Sæbøe.

Efter 3de gange udraabelse var ej Nogen som vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget ophævet.

Dend 25de Octbr: blev paa **Gaarden Utne med Kingtserviig og Røldahls skibreeder[s] Almue holden Et Almindelig Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugrett, som paa fol: 20 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Ole Jonsøn Lofthuus sad Erich Larsøn ibdm:, for Johan/n/es Larsøn Aga sad Jens Endresøn Helleland, for Lars Larsøn Lotte sad Haaver Larsøn ibdm:, og for Siur Mochestad sad Jon Berven. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, med de 2de Lensmænder Jon Hougse og Niels Heljesøn Hamre, samt dend Tingsøgende Almue,

da blev publiceret de Forordninger og Ordres som paa fol: 30 ved Jondahls Ting findes Extraheret.

Arveskiftebrevet af 26 Maj 1768, sluttet efter Ole Olsøn Grytting, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegods i Gaarden Grytting 1 Løb smør med bøxel, vurderet 200 rd:, og saaleedes udlodned, paa Gielden til Ole Grytting udlag[t] 1 pd: 12 mrk: smør for 100 rd:, til Encken Margareta Larsdatter i arv udlagt 18 mrk: smør for 50 rd:, og til Datteren Gunne Olsdatter 18 mrk: smør i arv for 50 rd:

Arveskiftebrevet af 14 Maj 1768, sluttet efter Torbiørn Olsøn Buu, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegoeds i gaarden Buu Nedr: Thuun 1 pd: 12 mrk: smør med bøxel, vurderet 72 rd:, og saaleedes imel: hands Børn udlodnet. søn/n/en Ole Torbiørnsøn i arv 6 mrk: for 12 rd:, Gunner Torbiørnsøn i hiem/m/egift 3 mrk: og i arv 6 mrk: smør for 18 rd:, Ragnilde Torbiørnsdatter i arv 3 mrk: for 6 rd:, Elj, Helga dend ældre og Helga dend yngere Torbiørnsdøttere, hver 3 mrk: smør i hiem/m/egift og 3 mrk: smør i arv, er 6 mrk: for 12 rd.

Gun/n/er Torbiørnssøn udgivene skiøde af dags dato til broderen Ole Torbiørnsøn paa 1 pd: 6 mrk: i gaarden Buu, blev læst.

Knud Pedersøn Sexe udgivene skiøde af dags dato til Christopher Wichlichsøn paa 2 pd: 2 1/3 mrk: smør, 2/3 huud og 1/3 Løb salt i gaarden øvre Sexe, blev læst.

Peder Johan/n/esøn Aga udgivene skiøde af dags dato til Samson Siursøn Qwalnes paa ½ Løb smør udj Gaarden Qwalnæs, blev læst.

Arne Jonsøn Widnes og medJnteresserede udgivene skiøde af dags til Christopher Heljesøn paa 3 Spand smør i gaarden Qwalviigen, læst.

Salamon Larsøn Helleland gields brev af 3 Nowbr: 1744, indført i Pante bogen paa fol: 170, blev efter paategnede qvitt: af 3 Nobr: 1762 udslet.

Lars Nielsøn Horre gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Osmun Larsøn Horre, vidner at anhøre betræffende det forlig som blev sluttet imel: dem inden Aastæds Retten paa Gaarden Horre den 25de Aug: 1767, betræffende ½ Løb smør i gaarden Horre, der er Citantens Odel, det den indstevnte godvillig modtog Løsnings penge 53 rd: for at fravig[e] Jorden dette aars Faredag, og at hiemle gaarden med skiøde. dernæst Dom at modtage til at hiemle ham gaarden med skiøde, og at faae dend ergangne Dom i et og alt fornyet til Execution, samt dend indstevnte at erstatte Processens omkostning. til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Daniel Christiansøn Eitrim, Ole Ormsøn Grønsdahl, Lars Meehuus, Jacob Christensøn Eitrem {og Jørgen Freim}. vil fornem/m/e om dend indstevnte med samtlige vidnerne møder.

dend indstevnte Osmun Larsøn Horre blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

de indstevnte vidner møtte alle, dem Citanten paastoed forhørte.

Kaldsmændene Niels Heljesøn Hamre og Mons Michelsøn Horre afhiemlede stevningen at være Osmun Horre lovl: forkyndt udj hands Eget huus og udj Eget paahør.

de samtlig indstevnte vidner møtte og sagde, det de som gamle Laugrettes mænd hved!! (veed) hvad Eeden betyder, da de ofte i Retten har hørt dends forklaring oplæsse.

1ste vidne, Daniel Christiansøn, boende oaa Gaarden Eitrem, aflagde Eeden og vidnede, at hand var Laugrettesmand og betiente Retten paa Gaarden Horre nest afvigte \aar/ 1767, da Lars Nielsøn Horre og Farbroderen Osmun Larsøn Horre for Retten blev forligt, det Osmun Horre for den paastevnte halve Løb jordegoeds skulde modtage Løsnings penge 53 rd:, fravige gaarden dette aar[s] Vaar, og hiemle Lars Nielsøn dend halve Løb, hvor imod hand, Osmun, skulde være fri for Processens omkostning. efter forliget saaleedes var

sluttet, og af Sorenskriveren ved Dom bekræftet, udleverede Jørgen Freim strax de 53 rd:, da Osmun Horre begierede, det Lars Meehuus paa hands vegne vilde anam/m/e pengene, men Lars Meehuus bad hand vilde anam/m/e dem selv. da bad Osmun Horre atter Lars Meehuus, det hand paa hands vegne vilde anamme pengene og levere dem paa hands, Osmuns, vegne til Jacob Eitrem, som havde Osmuns Obligation for gield. da blev pengene af Lars Meehuus modtaged og strax leveret til Jacob Eitrem.

2det [vidne], Ole Ormsøn, boende paa Gaarden Grønsdahl, efter aflagde Eed vidnede, at hand i nest afvigte aar 1767 som Laugrettesmand paa Gaarden Horre betiente Retten, i det øvrige vidnede i et og alt Conform med første vidne.

3de vidne, Lars Aslachsøn, boende paa Gaarden Meehuus, efter aflagde Eed vidnede, at hand nest afvigte aar[s] som/m/er, da Retten var sadt paa Gaarden Horre udj sag[en] imel: Lars Nielsøn og Osmun Larsøn, var vidnet der for at høre paa sag[en], men gick af og til. da sag[en] var forligt, kom vidnet ind i stuen, da begierede Osmun Larsøn det vidnet paa hands vegne vilde modtage de 53 rd: for dend halve paastevnte Løb jordegods. men vidnet

undskylde sig der for. da bad Osmun vidnet anden gang, det vidnet vilde modtage de 53 rd: og betale dem til Jacob Eitrem, sigende, det hand var Jacob meere skyldig end det var. da vidnet modtog og talte de 53 rd:, som Jørgen Freim paa Citantens vegne udtalte. og saasnart vidnet havde modtaget pengene, leverede hand pengene til Jacob Eitrem.

4de vidne, Jacob Christensøn, boende paa Gaarden Eitrem, efter aflagde Eed vidnede, at hand som Laugrettesmand nest afvigte aar 1767, om som/m/eren, betiente Retten paa Gaarden Horre udj Odels sagen imellem Lars Nielsøn og Osmun Larsøn. i det øvrige vidnede i et og alt Conform med første og andet vidne, med tillæg{t}, at vidnet var den der imodtog pengene fra Lars Meehuus paa Osmun Horre[s] vegne, og har vidnet endnu fleere penge til gode hos Osmun.

Citanten erindrede om Laugdag.

Afskeediget,

dend lovl: indstevnte Osmun Horre forelæges at møde til neste Ting.

Orm Olsøn Tufte gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Knud Knudsøn Rabbe, fordj hand i ugen efter 12te Søndag Trinitatis bort tog Citantens tieneste Pige Ingebor, som var Knud Rabbe sin Datter, af sin tieneste, og sadt hende i tieneste hos Jon Grøwe, og saaleedes giort Citanten gandske forlængen!! (forlægen). der for Knud Rabbe Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Knud Knudsøn Rabbe blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels Hamre og Orm Nedr: Berge afhiemlede stevningen at være Knud Knudsøn Rabbe lovl: forkyndt udj paahør af hands Kone Christi, siden Manden ej lod sig finde.

Citanten erindrede om Laudag.

Afskeediget,

Knud Knudsøn Rabbe forelæges at møde til neste Ting.

Niels Siursøn Tochem udgivende gield brev af 3 Nobr: 1746, indført i Pantebogen paa fol: 238, blev efter paategned qvittering af 24de Octbr: 1750 udslet.

Erich Knudsøn Mouge pante brev af dags dato til Asbiørn Johan/n/essøn Mouge for 130 rd: laan, mod pant 1 pd: 18 mrk: sm:, 21/23 Løb salt, 21/65 hd: i gaard: Mouge, blev læst.

Niels Hamre viste fællen af En voxen Biørn, som Osmun Odsøn Horre i den/n/e som/m/er har skut i Røldahls Mark, blev af Hr: Fogden betalt 2 rd:

Aamun Løning viste fællen af en voxen Biørn skudt i den/n/e som/m/er i Seljestad Marken. blev af Hr: Fogden betalt 2 rd:

Torgis Isaaksøn Opheim viste fællen af en voxen Biørn, skudt i som/m/er udj Eitrem Marcken, blev af Hr: Fogden betalt 2 rd:

Halver Larsøn Mansager pante brev af dags dato til Aad Jonsøn Aga for 120 rd: laan, mod pant 1 pd: 17 7/67 mrk: smør i gaard: Mandsager, blev læst.

Thomas Seljestad gields brev af 19 Julj 1745, indført i pante bogen paa fol: 198, blev efter paategnede qvittering af 24 Aug: 1764, udslet.

Dend 26de Octbr: Er ved Kingtserviig og Røldahls Ting saaleedes passeret.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel gav tilkiende, det hand paa Justitiens vegne med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde He[r]bor Nielsdatter, Dom at modtage, fordj hun udi løsagtighed har avlet barn ved Soldat Ole Larsøn Helleland, til undgieldelse og bøders udreedelse, samt at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om hun møder.

dend indstevnte Herbor Nielsdatter blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Lange[se]tter afhiemlede stevningen at være Herbor Nielsdatter lovl: forkyndt udj Eget paahør paa Gaarden Sexe, hvor hun hos hendes {broder} Morbroder Aamun Sexe haver sit tilholdstæd.

Actor erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Herbor Nielsdatter forelæges at møde til næste Ting, da tillige lovlig indkaldes til vedermæle Soldat Ole Larsøn Helleland.

Erich Asbiørnsøn Store Naae gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde sin brodersøn Lars Larsøn Aga, vidner at anhøre angaaende det den indstevnte mod forbud har gaaed ind i Citantens huuss, og der bort taged endeel vare, Citantens Søn Erich Erichsøn tilhørene, og sam/m/e bort solgt, samt oppebaaret 3 rd:

1768: 37b

1768

som Isaak Diønne var skyldig til Citantens søn, om alt Dom at modtage til at fra sig levere værdien af de bort tagende vahre, samt de oppebaarene 3 rd:, og endelig at undgielde for sit dristige foretagende, samt at svare processens omkostning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Ole Iwersøn Store Naae og Ole Tollefsøn Lille Naae, vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

dend indstevnte Lars Larsøn Aga blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare. vidnerne møtte.

Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være Lars Larsøn Aga lovlig forkyndt udj hands Kone Anna Olsdatter[s] paahør, siden Manden ej var tilstæde.

Citanten paastoed vidnerne forhørte, med erindring om Lavdag for den udeblivende.

begge vidnerne, som gamle Laugrettesmænd, sagde, det de ved hvad Eeden betyder, altsaa blev af Dom/m/eren formaned at blive ved sandhed.

1ste vidne, Ole Iwersøn, boende paa Store Naae, efter aflagde Eed vidnede, at for et aar siden kom, om som/m/eren, Lars Larsøn Aga og begierede Erich Erichsøns Kiiste, men Faderen, Citanten, nægtede, ej at levere ham dend. videre viste vidnet aldeeles icke at kunde forklare. Citanten havde ei noged at tilspørge vidnet.

2det vidne, Ole Tollefsøn, boende paa Lille Naae, efter aflagde Eed vidnede, at i nestleeden aar[s] som/m/er var vidnet med Kirsebær i Bergen, foruden mange andere af Almuen. da blev vidnet med Ole og Erich Krogeviig forlanget af {Erich} Lars Larsøn Aga, at høre som vidner paa hands tale med Erich Erichsøn. da tilstoed Erich Erichsøn det hand var skyldig til Lars Larsøn Aga 36 rd: med 2 aars leie, og at Lars Larsøn, naar hand kom hiem, skulde tage hands, Erich, sin Kiiste til nogen forsickring for hands penge, tillige med det som var i Kiisten, som og de 3 rd: hos Isaak Diønne at anam/m/e, saa hand dog fick noged for sine penge, efter Erich Erichsøns ord. her foruden sagde Erich Erichsøn, det Lars Aga skulde tage 4 rd: 1 ort hos Faderen, som er Citanten, og hos Friderich ved Bervens Nøstet skulde Lars Aga anam/m/e et par daler som hand var skyldig. end videre var hos Faderen, Citanten, 5 Nattrøyer, de skulde Lars Aga ligeleedes tage. foruden var noget homle Søe, hvor meget kand vidnet ei erindre, der for skulde Lars Aga og modtage betalning, alt til afdrag paa gielden. da de nu kom her hiem, begierede Lars Aga det vidnet og Siur Naae /: som siden ved døden er afgangen :/

vilde gaae med ham som vidner, da hand vilde tage Kiisten, gick saa ind i Faderens Stavbuer og tog Kiisten ud og sat dend paa Ageren, gick saa ind i stuen og sagde det til Faderen. da Faderen sagde at hand vilde tage toe Mand og beslaae Kiisten i Kongens Navn, gick saa hen i Thuunet men fandt ingen Mand. da Faderen sagde, det hand beslog Kiisten i Kongens Navn, og der om skiød vidnet med sal: Siur til vidne. da Lars svarede, det hand tog ej Kiisten paa anden maade end at der skulde skee greie, at hand kunde faae noged for sine penge, og saa tog hand Kiisten bort.

Afskeediget,
Lars Larsøn Aga forelæges at møde til neste Ting.

Mathias Jørgensøn Næss lod ved skriftl: penge mangels lysning af gaar dags dato for Britte Nielsdatter, bekiendt giøre hendes penge Mangel som Odels Prætendent til 1 Løb smør i gaarden Instenæs. blev læst.

Swend Endresøn Helleland udgivne skiøde af dags dato til Jens Endresøn Oppedahl paa 3 Spand smør i gaarden Helleland, blev læst.

Hans Pedersøn Rogde udgivene pante brev af 27de Octbr: 1767 til Aamun Gunnersøn Aachre, f!! 99 rd:, mod pant 1 pd: 7 ½ mrk: sm:, 1/6 hd: i gaarden Rogde, blev læst.

Arveskiftebrevet af 25de Apriil 1768, sluttet efter Britta Nielsdatter, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegoeds i gaarden Mit-Sexe 1 Løb 2 1/3 mrk: smør med bøxel, vurderet for 111 rd: 3 mrk:, der af udlagt først til Creditorene, Siur Mathiasøn 6 ½ mrk: smør for 9 rd: 4 mrk: 8 s:, og til Randwei Siursdatter 21 ½ mrk: smør for 32 rd: 1 mrk: 8 s:, til Synneve Pederdatter 6 ½ mrk: smør for 9 rd: 4 mrk: 8 s: Resten udlodnet imel: arvingerne, saasom, Enckemanden Mathias Siursøn 19 11/12 mrk: smør for 29 rd: 5 mrk: 4 s:, Siur Mathiasøn arvet 4 11/12 mrk: smør for 7 rd: 2 mrk: 4 s:, Niels og Svend Mathias-søn/n/er, hver 4 mrk: smør for 6 rd:, Tosten Mathiasøn 3 mrk: smør for 4 rd: 3 mrk:, Synneve og Guri Mathiasdøttere, hver 2 mrk: smør for 3 rd:

Jørgen Olsøn Instenes udgivene skiøde af dags dato til Aad Knudsøn paa 1 Spd: sm: med bøxel, og overbøxel til ¼ Løb sm:, 1 ½ Løb salt, i gaarden Instenes, blev læst.

Jacob Eitrem med fleere udgiven skiøde af gaar dags dato til Jørgen Tronsøn paa 1 pd: 12 mrk: smør, ¼ hd: med bøxel i gaarden Hildahl, blev læst.

Ole Ormsøn Grønsdahl udgivene skiøde af dags dato til Orm Olsøn paa 1 pd: 10 17/24 mrk: smør i Gaarden Grønsdahl, med bøxel, blev læst.

Niels Larsøn Langesetter udgivene skiøde af dags dato til Gunnar Anfindsøn paa 1 pd: 6 mrk: smør, ½ hd: med bøxel i gaarden Langesetter, blev læst.

Siur Qwandahl efter forige tiltale Contra Hans Utne, æskede sag[en] i Rette og vilde afvarte hvad Hans Utne havde at forestille.

Procurator Traa møtte for Hans Utne, og end nu engang for alle begierede sag[en] til neste ting udsat, for at indkalde {A} Sergiant Arne Wines til en nøyere forklaring og oplysning.

Citanten paastoed Dom.

Afskeediget,
End nu en gang for alle, Billiges Hans Utne udsættelse til næste Ting.

1768: 38

1768

Dend 27de Octbr: Er ved Kingtserviig og Røldahls Tinget saaleedes passeret.

Thore Diønne viste fællen af en voxen Biørn, som hand havde skudt i den/n/e som/m/er udj Diønne Marck. Hr: Fogden betalte til ham 2 rd:

Dend sag indstevnt af Halvor Natland Contra Lars Meehuus blev paaRaabt.
Citanten Halwor Natland blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Procurator Traa for Lars Meehuus, der selv her for Retten er nærværende, fremlagde sin skriftl: Contra-stevning af 18de Apriil dette aar, bilagt med lovlig stemplet papiir, blev oplæst og er saa lydende.
hoved Citanten Halvor Natland eller Grøwe blev atter 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Orm Olsøn Nedr: Berge og Lars N[i]elsøn Horre afhiemle[de] stevningen at have lovlig forkyndt for Halwor Growe eller Natland, paa hands Egen gaard Natland og udj Eget paahør, som var Mandagen paa 5te ugge for Michelsdag, nemlig dend 29de Aug:, da hand svarede os, hand ved nu ej hvorleedes hand skal bære sig ad, hand fick at tage Copie af stevningen til Sorenskriver Barth, saasom hand ei viste af nogen Ting at sige, føren hand var kom/m/en der i, og at hand var nød der til, og at hand {og} havde ingen Vrede til Lars Meehuus, hand har betalt mig, og ieg ham, saa vi har betalt hver andere.
Contra Citanten lagde i Ret[t]e sit skriftlige forsæt af 25de hujus, bilagt med lovl: stemplet papiir, og paastoed Dom. det fremlagde er saa lydende.

Afskeediget,

i anleedning af den declaration Halvor Natland har avlagt for Kaldsmændene ved Contra stevningens forkyndelse, paalæges hand som hoved Citant i Egen Persohn her for Retten at møde til anstundende Aars Som/m/er-Ting, hvorhen sag[en] vorder forfløt.

Procurator Traa for Thomas Alsager, som selv her ved Retten er nærværende, gav tilkiende, at have til dette Ting med muntl: stevning indkaldet Michel Olsøn Lotte, betræffende en stoer bielcke af 12 allen, ligende for Citantens eget land blandt mange andere støcker, som Citanten havde solgt til Ole Wichlichsøn Resetter. benævnte bielcke har dend indstevnte, eiermanden uafvidende og mod hands villie, bort taged. hvor om, da Citanten tilspurte dend indstevnte efter sin bielcke, Reiste sig en liden despute dem imel:, hvor da den indstevnte udtalede noged lastværdig og beskiem/m/elige ord mod Citanten. der om at anhøre vidner, Dom at lide efter sagens beskaffenhed, og at erstatte skadesløs omkostning. til vidner i sag[en] er indkaldet under Lovens faldsmaal Jacob Ærnæs, Jon Utne og Haaver Lotte. vil fornem/m/e om alle indstevnte møder.
dend indstevnte Michel Olsøn Lote møtte og tilstoed varselen.
de indstevnte vidner møtte alle.
dend indstevnte protesterede mod vidners førelse, da hand ej var kaldet vidner at anhøre.
Citanten paastoed stevningen afhiemlet.
Kaldsmændene Christopher Langesetter og Hans Børreviigen eller Hestham/m/er afhiemlede stevningen, at have stevnt Michel Olsøn Lotte vidner at anhøre.
dend indstevnte sagde, for at undgaae process, tilbyder forlig saaleedes: hand vil end nu som forhen betale dend bielke hand i Nøds tilfald paa Reise har taget. vil igienkalde de ord hand udj hastighed og overilelse har udtalt. vil og betale de omkostninger Citanten paa dette søgemaal billig har anvendt. vil Citanten ej modtage dette tilbud, begierede hand sag[en] udsat, for at stevne Contra til vidners førelse.
Citanten svarede, det hand vedtog dette tilbudne forlig, naar hand, Michel, betaler bielcken, eller leverer ham en lige god og lang bielcke igien, samt betaler processens omkostning med 2 rd: 2 mrk: 4 s:, procurator løn indberegned.
dend indstevnte svarede, En lige lang og god bielcke liger alt til Citantens tieneste. stevne og incaminations penge 1 rd: 2 mrk: 4 s: vil hand betale, men ej den ene daler til Procuratoren. er Citanten der med ej fornøyet, paastaaes sag[en] udsat.
Citanten paastoed de indstevnte vidner forhørte.

dend indstevnte svarede, 2 rd: vil hand betale i omkostninger, men ej en skil: meere.
Citanten var her med fornøyet og frafaldt sag[en].

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel æskede sag[en] i Rette Contra gift Manden Asbiørn Twisme og løs qvinden Britte Samsondatter. lagde i Rette til Actens følge dend passerede undersøgnings foretning i gift mandens Boe, af 2den Junj sidstl:, som dend paafølgende 27de Aug: er approberet, og vilde fornem/m/e om de paagieldende møder. det fremlagde er saa lydende.
gift manden Asbiørn Tvisme møtte og sagde at vilde søge Credit til at betale bøderne i mindelighed.
forbryderens svigerFader Thore Knudsøn Diønne fremstoed for Retten og sagde, det hand for sin svoger vilde til som/m/ertinget tilkom/m/ende aar betale hands bøder {med ?? rd:} efter aftingning med 18 rd:
Actor var her med fornøyet, og forlangede ingen Dom over gift manden, men paastoed Dom

1768: 38b

1768.

over Britte Samsondatter.
Paa Britte Samsondatter vegne, efter paaRaabelse, møtte ingen.
Actor refererede til det foregaaende og paastod Dom.
da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Acten Noksom {op} udviiser, det Britte Samsondatter, efter Egen bekiendelse, har ført Et lætfærdigt og skam/m/eligt levnet, med gift Manden Asbiørn Endresøn Tvisme, Ja, end og efter Moderens og de flere Vidners Edelige Forklaring, ført et forargelig levnet med ham, end og efter den/n/e ved Gift Manden havde barn Avling; thi Kiendes for Rett, det Jndstevnte Britte Samsondatter, efter Lovens 6 B: 13 C: 1te Art:, bør bøde 12 lod sølv, er 6 rd:r, og efter den nest paafølgende 3de Art: at begive sig ud af Hardanger Fogderie. saaledes som dømt er, bør Britte Samsondatter at bøde, lide og undgielde Jnden 15ten dage efter Dom/m/ens Lovlige Forkyndelse under Nam og Execution, samt videre Lovlig Adfær.

Gun/n/er Larsøn Buue skrivelse af 23de Augusti 1768 til Hr: Kam/m/er Raad Juel, betræffende Nogle af ham udtalte {o} formastelige ord, for hvilke hand, til at forsone den/n/e brøde, tilbyder sig at betale til Sognets Fattige 2 rd:r. blev læst.
Enken Britte Langesetter Pandte brev af 30te Octbr: 1764, Jndført i Pandte bogen paa folio 41, blev efter paategned Qvitering af 6te Maij 1768 udslettet.
Torbiørn Mæhland udstæde skiøde af 7de April 1768 til Pigen Guri Sølfestdatter paa 1 ½ Spand smør med bøxel, samt overbøxel til 1 Spand 6 Mrk:r smør, i Gaarden Mæhland, blev læst. hvorved Jndfandt sig for Retten Ung Karl Halgrim Torbiørnsøn Mæhland, og protesterede mod dette af hans Fader Torbiørn Mæhland udstæde skiøde, saasom hand finder sig Odels berettiget til det bortskiødede Gods, og har derfore andbydet Kiøberjnden Løsnings Penge; men som hun dem ej i Mindelighed vil modtage, agter han sin Rett med første efter Loven at Jndtale.
Anders Olsøn Mæhland gields brev af 26de Octbr: 1768 til Ole Tostensøn Westrem paa 80 rd:r laan, mod underpandt 1 ½ Spd: smør med bøxel, samt overbøxel 1 Spd: 6 Mrk:r smør, udj Gaarden Mæhland. læst.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel, til bilag ved Regenskaberne, lod Jnden Retten oplæsse og examinere ligesaadan/n/e Documenter som paa folio 31 ved Østensøe tinglav findes specificerede, da de Ordinaire skatters Restance ved dette tinglav beløb sig til (ope rum), og

Extra skattens Restance til (ope rum), saa blev og oplæst Tingsvidne om skatternes Godtgiørelse paa Grd: Qvæstad pr: 68. og som Jngen havde Noget derimod, var hand rettens attestation begiærende, som blev billiget.

de Laugrettes Mænd som Retten antundende Aar skal betiene, bleve opnævnte, og ere alle Nye, sc: Jacob Ystenes, Aad Instenes, Siur Tvedt, Knud Diønne, Gunner Langesetter, Ole Aadsøn Bleie, Jon Pedersøn Rogde, og Siur Michelsøn Lothe.

Efter 3de gange udraabelse var ej Nogen som vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget ophævet.

Den 16de Decbr: blev paa Kintzerviigs Skibreedes Almindelige Ting Stue Utne holdet et Extra Ting i følge Høy-Velbaarne Hr: Stiftbefalings Mand Petersens Ordre af 7de Novbr: Nest forhen, der ord efter andet er saa lydende: Og blev Retten beklæd med det ordinaire Laug Ret, Sc: Ole Jonsøn Lofthuus, Johan/n/es Larsøn Aga, Wiiger Hougstvedt, Iver Torchildsen Utne, Ole Larsen Svartvedt, i hans stæd sad Thore Diønne, Lars Larsen Lothe, Jon Arnesøn Wiines, i hans stæd sad Arne Wiinæs, og Siur Mochestad.

Hvorda for Rætten fremstoed Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juels befuldmægtiged Hans Hansøn Utne og fremlagde sin Principals udstædde skriftl: Stævning af 1te Novbr: sidstleden til et Tings Vidnes Erholdelse over Misdæderen Ole Larsøn og Løs-Qvinde Men/n/esket Kari Knudsdatter, forbeholdende sig alle lovl: Qvæstioner saavel til Maleficanterne som til Vidnerne, til Sag[en]s Oplysning at fremsætte. Den fremlagde Stævning er saa lydende:

Hvorda for Rætten blev fremstillet Misdæderen Ole Larsen tillige med hans Forsvar Jon Torchildsen Hougse. item Qvinde Men/n/esket Kari Knudsdatter med hendes Forsvar Haldor Helleland. Ligeledes Mødte de i Stævningen benævnte og Ubenævnte Vidner, hvilke sidste her efter vorder Specificeret; Og blev da for samtlige Vidnerne Eedens Forklaring lydeligen oplæst. der efter de samtlig blev af Dom/m/eren formaned at blive ved Sandhed og have Gud for Øye.

Actor paastoed til Delinqventen Ole Larsen følgende Qvæstioner fremsadt, med begiæring Rætten derom vilde Modtage hans Svar. 1°: da Ole Larsen blev her for Rætten fremstillet den 3de Junj sidstleden, om hand da ikke var uden baand eller Jærn, fri, leedig og løs her for Rætten? Ole Larsen svarede jo. 2°: om Nogen her hiem/m/e havde truet, lokket, forført, eller overtalt ham til at aflægge den bekiendelse som hand den 3de Junj her for Rætten aflagde, og hvem det var? Ole Larsen svarede Nej, der havde ingen enten truet, lokket eller forført ham dertil, men hand frivillig uden tvang eller lokkelse aflagde sin bekiendelse. 3tio: Om hand ikke af Dom/m/eren og Actor blev formaned ej at lyve paa Kari Knudsdatter, hvilket kunde Nage hans Samvittighed i dødstiiden, men at have Gud for Øye, og at blive ved Sandhed. Ole Larsen svarede jo, det forholder sig saa i Sandhed. 4to: Om Ole Larsen vedbliver den bekiendelse han her for Rætten den 3de Junj

aflagde, og om hand forlanger at høre den oplæse, for at kom/m/e sin Hukom/m/else til hielp. Ole Larsen svarede, hand forlanger ej at hans udsigende bliver oplæst, men vedbliver den i alt som en Sandhed, den hand trøster sig at møde med for Gud. 5to: Hvad der bevægede ham den 11te Aug: sidstleeden for den Høj-Respective Laugtings Rætt at frafalde den Sandhed? Resp: der vare odde Men/n/esker i Arrest-Huuset som forførte ham dertil, besønderlig Arrest-Forvarerens Huusholderske, som bærer Mad til Fangerne, Hun overtalte ham dertil, ja, Arrest-Forvareren selv overtalte ham dertil, for at Kari Knudsdatter kunde blive frikiendt, og da hand nu skulde Reise her hiem, truede Huusholdersken ham, at dersom hand ikke tog Kari her fri,

skulde hand, naar hand kom igien, sidde i det svarteste Hull der var, og ikkun have 2 skil: om dagen at leve af. Maleficanten sagde, det hand videre havde her for Rætten at bekiende (: da Dom/m/eren atter formanede ham at blive ved Sandhed, og at have Gud for Øye :) det Kari Knudsdatter har været hans Forførere fra først til sidst. Hun, Kari Knudsdatter, var lige med ham om at dræbe hans Kone, thi Hun holdt {hendes H} hans Kones hænder mens hand qvalte hende med Hose baandet, og var det aftalt eller omraad imellem dem, da Hun, Kari, om Søndagen havde taget hans Kone[s] blod {eller} paa Gaarden Espe, hvor hand var boende som Huusmand, da Hand efter Nonn (Nons) (: er Klokken 3 eller 4 om Eftermiddagen :) og hand sam/m/e Søndag skulde føre Kari hiem til Skielviig, da sadte hand hende op i Tellenes, der blev det overlagt og aftalt imellem dem, at den Nat, som var Natten til Mandag, skulde hans Kone dræbes, og blev det da aftalt imel: dem hvo[r]ledes Konen skulde dræbes. da Natten var paa det Mørkeste, kom Kari Knudsdatter til ham gaaende, og da Hun kom ind i Stuen var hand vaagendes, men hans Kone var falden i Søvn. da fik hand Strømpe-baandet om sin Kones hals, og Kari Knudsdatter gik til og holdt hendes Hænder, og strax som Konen var død, reiste Kari Knuddatter fra ham, og skal der have været Folk som skal have seet hende Reise fra ham. Haldor Helleland for Kari Knudsdatter tilspurgte Ole Larsen, om hand ikke havde enten lokked eller tvinget Kari Knudsdatter til at være med i den/n/e Giærning? Ole Larsen svarede, det hand hverken lokkede eller truede hende dertil, men Hun var godvillig med i Giærningen. Haldor Helleland for det 2det tilspurgte Ole Larsen, at da begge kom i Tellenæs, hvem der først af dem begyndte den tale at hun den Natt skulde dræbes? Resp: Kari var den første som begyndte med den Tale, det har hand sagt, og bliver hand ved til sin død. 3tio: Om Ole Larsen ikke lovede Kari Knudsdatter at tage hende fri for den Giærning ved at dølge? Resp: Hand havde lovet at dersom det kunde gaa, skulde hand holde hende fri for det meste. Actor for det 6te tilspurgte Ole Larsen, af hvad Aarsage hand ikke giorde den bekiendelse den 3de Junj her for Rætten, eller og for sin Siæle-Sørgere, da hand faae dage der efter blev antagen til Alterens Sacramente? Resp: Gud Naade Mig Arme Syndere, at da Kari havde beedet ham tage sig fri for det meste, tænkte hand det kunde lade sig giøre, og derfor vilde dølge for det meste; Men nu, da hans Samvittighed tvinger ham, kand hand ej længere dølge den/n/e Sandhed. 7de: Hvorfor hand ej aabenbarede den Sandhed for Laugtinget? Resp: fordj Arrest-Forvareren og hands Huusholderske bad ham at tage Kari fri. 8de: Actor tilspurgte Ole Larsen, Om hand vilde og kunde med en god Samvittighed møde for sin Gud med den bekiendelse han nu her for Rætten har aflagt? Resp: Om hand skulde døe i den/n/e dag, saa vidst som hand tænker, at Gun skal anam/m/e hans Siæl, vil hand gierne døe paa den/n/e bekiendelse. Actor for det 9de tilspurgte Ole Larsen, Om hand har haft legemlig Omgiengelse med Kari Knudsdatter, og om hand kand Mindes hvor Mange Gange? Resp: ja, hand har havt legemlig Omgiengelse med hende, vist et Aar førend hans Kone døde, og siden et halv aar der efter, og saa vidt hand kand mindes, og saa vidt hand vil at Gud skal hielpe ham, har hand havt 7 eller 8 Gange legemlig Omgiengelse med hende, og de fleeste Gange var mens hans Kone levede. og om Slægtskab, da var Kari sin Fader\Moder/ og hans, Ole Larsen, sin Moder vare Søskende {børn}, saa de ere i 2det og 3de leed beslægtede. 10de: Hvad Elskovs-Gaver Ole Larsen har gived Kari Knudsdatter, og om hand gav dem medens hans Kone levede? Resp: Hand gav hende et rød (?)artses overliv for 2 mrk:, og et Hoved skout til 18 skil:, og omtrent 1 Mæle Korn og 1 Mæle Mæl, samt penge 10 skil:, hvad Kornet og Mælet angik, da havde hans Kone faaet det af fattig Lægdet, saasom Hun var lagt i Lægd, og gav hand hende disse Elskovs-Gaver endnu i den tiid da hans huustroe levede. Maleficanten sagde, det hand endnu videre her for Retten havde at bekiende, paa det hand med en frelst Samvittighed kunde gaa fra Retten, i det hand ej noged fordølgede, da havde Arrest-Forvareren udj Bergens, hans Huusholderske sagt til ham, at i hvad hand vilde bekiende for Retten her hiem/m/e, eller for hvad Rett det var, skulde Kari Knudsdatter for Rætten drive ham for en Løgnere, saa hand skulde staae som en Skielm for Retten, saa at om

Kari eller Jeg (: var hendes ord :) havde faaet barn med Mand eller dreng, og fik barnet dræbt, og der var ingen Vidner, skulde hun dog drive ham for Rætten.
Som Ole Larsen efter tilstaaelse ej havde videre at bekiende, var Actor begiærende Kari Knudsdatter fremkaldet at svare til de Qvæstioner hand hende vilde fremsætte.

1768: 39b

1768.

1°: Om Nogen her hiem/m/e havde lokked eller truet Kari Knudsdatter til at tilstaae den bekiendelse Ole Larsen den 3de Junj her for Retten aflagde? Kari Knudsdatter svarede Nej, ingen havde lokked eller truet hende. 2°: Om Hun nu vedbliver den bekiendelse som hun her den 3de Junj sidstleden inden Retten tilstoed at være med Sandhed. Resp: ja. 3tio: Om ikke Sogne-Præsten havde formaned hende med ald Sagtmodighed at blive ved Sandhed, førend hand antog hende til det Højværdige Alterens Sacramente, og om hun ikke for Præsten tilstoed at den bekiendelse Ole Larsen havde giort om hende, var med Sandhed. Resp: jo, det omspurte er med Sandhed altsam/m/en. 4de: Hvad der bevægede Kari Knudsdatter den 11te Aug: sidstleeden for Laugtings-Retten at fragaae alt hvad hun her for Hiemtings-Rætten og for sin Siæle-Sørgere havde tilstaaet? Resp: Arrest Forvareren udj Bergen, hans Huusholderske havde tilspurgt hende i Arresten, om Hun, Kari, var skyld i den Sag som nu var mod hende, hvortil Kari havde svaret Nej, da sagde Huusholdersken til hende, naar der ingen Vidner var, skulde hun, Kari, drive Ole Larsen for Retten som en skielm, og sagde Huusholdersken støt og jævnt til Kari, naar der ingen Vidner var, skulde hun drive Ole Larsen for Lautinget; dette sagde Huusholdersken stedse til hende fra hun kom i Arresten til Bergen, og indtil hun Reiste her hiem, og da hun, Kari, skulde Reise her hiem, siger Huusholdersken til hende, at dersom hun vilde blive ved den bekiendelse her for Rætten, vilde hun, Huusholdersken, naar Kari kom tilbage til Bergen, holde af hende og takke hende der for. Defensor Haldor Helleland tilspurgte Kari Knudsdatter, at da hand ugierne maae fornem/m/e hvorledes de i Bergens Arrest-Huus har forholdet sig med Kari Knudsdatter udj det Verdslige, fandt hand sig Nødsaged at tilspørge Kari Knuds\datter/ hvorledes de havde forholdet sig med hende udj det Aandelige med bøn og paakaldelse til hendes Siæls frelse. Resp: Hun hørte inte Noged om Guds paakaldelse og Guds frygt i Arrest-Huuset, tiere end om Freedagen naar Arrest-Forvareren kom at levere dem penge, da befalede hand dem at holde Morgen bøn først førend de fik penge, og ej efter: Men Naar Kari Knudsdatter der imel: paa Andre dage af sig selv tog bogen i haanden for at læse en bøn eller en Psalme (: siden hun var meget bedrøvet og fandt at bøn/n/ene var hende til lettelse :) kom Huusholdersken og sagde til hende, du læser dig vel ikke ind i him/m/erige, læg bogen i Vinduet og Gaae i Kiøkkenet; undertiiden tog Huusholdersken bogen fra hende, og undertiiden visede hende ud naar hun intet Arbejde havde til hende, og lukkede dørren for hende, at hun ikke skulde kom/m/e til bogen; Undertiiden, naar hun paa Søndage eller Andre dage kunde finde sig lettet ved at læse, kom Huusholdersken og sagde til hende, Kari, om Fanden ikke endnu havde fyldt hende med Læsen og Goul (: Goul skal være læsen skrig eller Graad :) og hvis hun ikke vilde holde op med den Læsen og Græden, saa skulde hun, Kari, til Hælvedes ind i Hullet. Videre forbød Huusholdersken hende, at naar hun kom her hiem for Rætten, maatte hun, Kari, ingenlunde tilstaae at hun i Arresten havde talet med Ole Larsen. Kari Knudsdatter sagde fremdeles, det hun havde en stoer Onk eller Fortrydelse over Arrest-Forvareren udj Bergen, hans Huusholderske, fordj hun havde forført hende til at fragaae den bekiendelse hun havde giort her hiem/m/e for Rætten, som og forhindrede hende i sin Guds frygt. Actor for det 5te tilspurgte Kari Knudsdatter, om Hun vedgaar den bekiendelse som Ole Larsen i dag her for Rætten har aflagt om hans Kones Anne Jonsdatters drab? Kari Knudsdatter svarede, det Hun aldeles ikke var hos Ole Larsen Natten imel: Søndag og Manddag, paa hvilken hand dræbte sin Kone, ligesom Hun ei heller var Medviidere i at drabet skeede, men alt det Andet hvad

som paa Som/m/er-Tinget er tilstaaet, baade om Aareladen og Rotte Krudet, med det meere som paa Som/m/er Tinget er tilstaaet, tilstaar hun alt i Sandhed at være. Sagde videre, det Hun altfor meget var Aarsag i hvad der er passeret, thi hendes Villie var som hans, og hans Villie som hendes, men hvad der passerede den Natten imel: Sønddag og Manddag, var hun aldeeles uviidende om. 6te: Hvor Kari Knudsdatter laag eller var den Natt da drabet skeede paa Ole Larsens Kone, i Hvad Huus og hos hvad Folck hun var. Resp: Hun laag den Natt i Knud Skielviigs huus, som er halvanden fierding fra det Stæd hvor drabet skeede, og laag i sam/m/e huus hos hende Tøsen Britte Jørgensdatter, dog hver i sin seng, og talte hun om Aftenen seent med Knud Skielviig og hans Kone, og ligesaa om Morgenen tiilig ligesaa med deres Søn Ingebrigt, samt deres dreng Germund Knudsen. 7de: Actor forestillede, at som Kari Knudsdatters svar til den 6te Qvæstion stem/m/er overeens med Ole Larsens bekiendelse, der udj at Kari Knudsdatter den Søndags Aften og Manddags Morgen, imel: hvilken

1768: 40

1768.

Mordet om Natten var begaaet, var hiem/m/e paa Gaarden Skielviig, altsaa bliver at tilspørge Kari Knudsdatter, det hende paaligger efter Loven, om Hun kand beviise det Hun Mørkeste Natten imel: Søndag og Manddag, da Mordet skeede, var paa Gaarden Skielviig, eller hvor hun var og opholdt sig Mørkeste Natten? Resp: Hun kand ei beviise det anderledes at Hun paa det Mørkeste om Natten var paa Skielviig, end med sit eget Hjerte. Kari Knudsdatter selv tilspurgte Ole Larsen, (: at da hand har sagt her for Retten det Hun kom til ham i hans huus Mørkeste Natten da drabet skeede :) hvad Hun da sagde til ham da hun kom ind i Stuuen? Ole Larsen svarede, at saasandt som Gud skal hjelpe ham, siger Kari Knudsdatter til ham da hun kom ind i Stuuen Mørkeste Natten, skal det skee hvad Vi har sam/m/en-Raad os, da {h}vær snar, Jeg har ikke Tiid, har du faaet Sokke-bandet om halsen. da smettede hand, Ole Larsen, Sokke-bandet under sin Kones hals, og Kari Knudsdatter sprang til og holdt hans Kones Hænder. Actor for det 8de tilspurgte Kari Knudsdatter, Om Hun tilstaar at have Modtaged de Elskovs Gaver som Ole Larsen i dag her for Retten har bekiendt at have givet hende medens hans Ægte Huustroe enda levede? Resp: ja, det tilstaar Hun at være med Sandhed. 9de: om Hun tilstaar at have havt legemlig omgiengelse med Ole Larsen saavel medens hands Kone levede, som efter hendes død? Jo, Hun bekiender det.

Actor paastoed de jndstevnte Vidner Eedelig forhørte, da Hand vilde, til at forkorte Tiiden, til hvert Vidne fremsætte de fornødne Qvæstioner, at Retten derom vilde modtage Vidnernes svar.

1ste Vidne, Peder Torchildsen, boende paa Gaarden Hougse, fremstoed for Retten og efter Loven aflagde Eeden at vidne sin Sandhed. 1te Qvæst: Actor tilspurgte Vidnet, om ikke Ole Larsen, medens hand sad i Arrest hos Lensmanden paa Hougse, og førend hand blev indsendt til Bergen, tilstoed for Vidnet at have havt, (: medens hans Kone levede [:)], sam/m/e legemlig omgiengelse med Kari Knudsdatter, som hand havde havt med sin Kone, med hvilken hand havde avlet børn. Resp: at da de var kom/m/en \her/ fra Tinget, og Vidnet hørte det Kari Knudsdatter vilde fragaae hvad hun her paa Tinget havde tilstaaet, da formanede Vidnet Ole Larsen, om hand havde lyvet paa Kari Knudsdatter, da at have begaaet en stor Synd, hvortil Ole Larsen svarede at have talt Sandhed. da Vidnet atter siger til ham, Mueligens du har Krabbes eller Reves med Kari og ej havt nogen legemlig omgiengelse med hende: da svarede Ole Larsen, Jo, ieg har havt, saa sandt hielpe Mig Gud, sam/m/e legemlig omgiengelse med Kari Knudsdatter, som Jeg har havt med min Ægte Kone, med hvilken ieg har avlet baade blod og barn, og dersom Kari Knudsdatter ei tier stiller, skal det blive værre med hende ved den sidste dag end ved den første. Kari Knudsdatters Defensor her under tilspurgte Vidnet, om Nogen, enten Geistlig eller Verslig, havde formaaet Vidnet til at giøre

den/n/e Formaning til Ole Larsen. Resp: Jngen havde formaaet Vidnet dertil, hand giorde den formaning af sig selv som en Kristen. 2den Qvæst: af Actor fremsatt. Om ikke Ole Larsøn paa Reisen til Bergen, for Vidnet tilstoed det hand i Tennenesset havde dicteret Mordet og der havt adskillig Giækkelig Snak for sig med Kari Knudsdatter. Resp: da Vidnet med de fleere førte Ole Larsen og Kari Knudsdatter til Bergen, Gik de paa Reisen i land i Qvale-Sundet, der tilspurgte Vidnet Ole Larsen om hand og Kari Knudsdatter var Nogenstæds paa land da hand Aftenen \eller dagen/ førend Mordet skeede, førte Kari Knudsdatter fra Espe til Skielviig, da svarede Ole Larsen, jo, de var i land i Tennenæsset, da siger Vidnet til Ole Larsen, J havde vel der legemlig omgiengelse sam/m/en, hvortil Ole Larsen svarede Nei. Vidnet sagde da til Ole Larsen, i dicterte vel Mordet der, naar det skulde gaa An. Ole Larsen svarede Vidnet, Vi havde der altfor megen Giækkelig Snak for os. 3de Qvæst: om ikke Vidnet hørte det Ole Larsen i Bergen sagde, at dersom Kari ikke vilde begive at lyve, og sige at hand lyved paa hende, saa skulde hun faae meere at biide paa, naar Hun kom for Retten igien. \Resp:/ Nej, hørte det ei i Bergen, men her hiem/m/e har Vidnet nogle gange hørt de omspurgte ord af Ole Larsen. 4de Qvæst: Om ikke Kari Knudsdatter har spurgt Vidnet ad, om hand meente at Ole Larsen kom til at blive frittet meere, naar hand kom til Laugtinget, og om hun ikke da sagde, at dersom Ole skulde blive truet til at sige ald Sandhed, da vilde Hun blive ulykkelig. Resp: da de skulde gaae ind under Raadstuen i Bergen, siger Kari Knudsdatter til Vidnet, Mon {de} hand skulde blive frittet meere for Laugtinget end hand blev her hiem/m/e. dertil Vidnet svarede Kari, Nej, naar du bliver ved den bekiendelse som hand har giort der hiem/m/e, da maaske hand ej bliver fritted meere. Hvortil Kari Knudsdatter svarede, ia Gud trøste Mig da. Vidnet forklarede

1768: 40b

ellers at erindre, at da de vare paa Reisen til Bergen, og vare i land i Qvale-Sundet, da Vidnet gik fra Ole Larsen efter at hand havde talt med ham, kom Kari Knudsdatter til Vidnet, og siger til Vidnet, at Ole Larsen havde tilspurgt hende om hun ikke saaledes kunde tage hans Kone[s] blod, at hun mistede livet, da siger Kari Knudsdatter at have svaret Ole Larsen, at det aldrig gik An, men det var bædre at hand kiøbte Rotte-Kruud. Actor herunder tilspurgte Ole Larsen, om denne Samtale imel: ham og Kari Knudsdatter var med Sandhed, Ole Larsen svarede, at den/n/e bekiendelse som Kari Knudsdatter har aflagt for Vidnet er med Sandhed. Som ingen, hverken Actor eller Defensorer, havde videre at tilspørge dette Vidne, blev det fra Retten demitteret.

2det Vidne, Jacob Jonsøn, værende hos sin Fader Lensmanden Jon Hougse. Dom/m/eren tilspurgte dette Vidne hvor gam/m/el hand er, om hand er Confirmeret i sin Daabes Pagt og har været til Herrens Nadvere? Jacob Jonsøn svarede, det hand nu i høst var 17 Aar gam/m/el, og er paa 3de Aar siden hand i sin Daabes Pagt blev Confirmeret, har siden ofte været til Herrens bord. Vidnet aflagde Eeden efter Loven at vidne sin Sandhed. Actor begiærede det 3de og 4de Qvæst: fremsat til 1te Vidne, maatte her til dette Vidne blive igientaget, og hans svar derpaa Modtaget. til 3de Qvæst: svarede Vidnet, at have hørt i Bergen af Ole Larsen (: foruden og Andre stæder her hiem/m/e :) det hand sagde, at dersom Kari ikke lod det blive ved den første bekiendelse, skulde det sidste blive værre med Kari end det første, naar hand kom for Retten igien. til 4de Qvæst: svarede Vidnet, Gud Naade Mig dersom Ole bekiender Sandheden, og {en} Anden gang {sagde} tilspurgte Hun Vidnet om Ole blev tvunget til Sandhed. da Vidnet tilspurgte hende, om Hun havde Noget at frygte, hvortil Kari svarede Nei. Actor tilspurgte Vidnet, Om ikke Vidnet var tilstæde, da Kari Nylig for sin afreise til Bergen, blev i Ullensvang betiened med Sacramentet, og om Vidnet ikke hørte at Kari da tilstoed hvad som paa Tinget var bekient, baade at hun havde havt legemlig omgiengelse med Ole Larsen, samt at Hun var Medviidere i Mordet, og var en grov Synder.

Resp: jo, Kari tilstod den omspurgte tiid, at Hun havde havt legemlig omgiengelse med Ole Larsen, som og at Hun var Medviidere i Mordet, med det Tillæg af Hende, Gud Naade Mig, altfor meget, og var Præstens Tale til Kari Knudsdatter, af Guds ord saa opbyggelig og bevægelig at den kunde bevæge Eenhver sand Kristen til Graad, Paa hiem-Veien fra Præste Gaarden til Lensmands Gaarden, efter at Kari havde været til Guds bord, beklagede Hun sig paa baaden, det Hun endnu havde en ting som Hun ei for Præsten havde aabenbaret. Om Søndagen efter Som/m/er-Tinget, da Vidnet var kom/m/en fra Kirken og havde gaaet til Guds bord, siger Kari Knudsdatter til Vidnet, at Ole Larsen havde sagt til hende, at dersom hand havde faaet talt 3 ord med hende førend hand kom til Provsten, skulde hun gaaet fri for alt sam/m/en, og bad Vidnet at hand vilde see til at faa Vidner paa Ole Larsens Mund. Og sagde Kari Knudsdatter sam/m/e Gang, det Ole Larsen havde bekiendt paa hende, det de havde havt legemlig omgiengelse, men, sagde Kari, dersom det var sandt, vilde Hun ønske aldrig at kom/m/e af dette Stæd eller at see Guds blide Ansigt. Actor herunder tilspurgte Ole Larsen, om det var med Sandhed at hand havde sagt til Kari, at dersom hand havde talt 3 ord med hende førend hand kom til Præsten, skulde hun gaaet fri for altsam/m/en. Ole Larsen svarede, at det ei var med Sandhed det hand havde talt saadan/n/e ord til Kari, hvilket hand strax, da hand fik høre ordene, havde sagt til Kari at hun talte Usandfærdigt. 2de sub qvæst: om Kari Knudsdatter ikke tilstaar hvad dette Vidne har forklaret. Kari Knudsdatter svarede jo, Hun tilstaar alt hvad dette Vidne har sagt, og endskiøndt Ole Larsen vil fragaae de omvundene ord, saa kunde hun dog ei andet end hun maatte tilstaae, det Ole Larsen ei allene har sagt de ord paa Gaarden Hougse til hende, med!! (men) end og i Arrest-Huuset udj Bergen talt selv sam/m/e. Ole Larsen selv tilspurgte Kari Knudsdatter, af hvad aarsage hand maatte tilstaae \hende/ de ord i Bergen. Kari sagde, det Hun udj Arrest-Huuset udj Bergen havde tilspurgt {Christopher} \Agotte/ Langesetter om Hun ikke havde hørt disse ord, da Agotte svarede ja. Ole Larsen sagde, det Een af Arrestan-

terne i Bergen, som under Raadstuen er indsat for Tyverie, tilligemed Arrest-Forvarerens Huusholderske, tvang ham til at tilstaae disse ord. Vidnet Jacob Jonsøn Hougse sagde, endnu at erindre Nogle ord, dem hand til sin Samvittigheds Roelighed vilde udsige, og da var det den Søndag Vidnet havde gaaet til Guds bord, efter at Hun forhen havde benægtet at have havt legemlig omgiengelse med Ole Larsen, da kom Hun, Kari, i Tale med Ole Larsen, da hand sagde til hende, du veed selv at Vj nogle Gange har havt legemlig omgiengelse med hinanden i Ommund Espe sin bue dør, saavel som paa Mange Andre stædet, hvortil Kari tiede stille. Defensor Haldor Helleland tilspurgte Vidnet, om hand ikke kunde fornem/m/e eller Mærke, det Kari Knudsdatter var trued eller lokked til at aflægge den bekiendelse for Præsten, og hvem som helst det kunde være som havde lokked eller trued hende. Resp: Vidnet svarede Nej, det hand hverken Mærkede eller fornam Noget til saadant.

Actor var begiærende, at som 1te Vidne Peder Hougse havde været nærværende paa Præste Gaarden da Kari Knudsdatter, efter Dom var afsagt, var bleven antagen til Skrifte og Guds bord, hvad Vidnet Peder Hougse, under sin forhen aflagde Eed, da havde hørt af Kari Knudsdatters bekiendelse for Præsten. Peder Torgildsen Hougse hertil svarede, at de velsignede og deilige ord som Præsten af Guds ord udtalede, giorde ham saa bevægelig, at hand, Vidnet, derover selv faldt i graad, og med sine Tanker blev hensendt til Gud, saa hand aldeeles ikke sandsede hvad Kari Knudsdatter bekiendte: Men da hand kom paa baaden fra Præste Gaarden og foer til Hougse, hørte hand det Kari Knudsdatter beklagede at Der endnu var en ting hun ei havde Aabenbaret for Præsten.

Actor fandt endnu fornøden at tilspørge de 2de Vidner Peder Hougse og Jacob Jonsøn Hougse, under deres forhen aflagde Eed, om Kari Knudsdatter, da Hun sad i Arrest paa

Lensmands Gaarden, af sig selv forlangede og attraaede at kom/m/e til Præsten for at tale med ham, eller om Nogen havde formaaet hende dertil. Resp: Kari Knudsdatter, saavel som begge Vidnerne hertil svarede, det hun, Kari Knudsdatter, af egen drivt og attraae selv forlangede at tale med Præsten, uden at Nogen enten dertil gav Anleedning eller opmuntrede hende. Defensor Haldor Helleland tilspurgte Vidnerne, om Kari Knudsdatter fandt sig lettere i Sindet da hun kom fra Præsten, end da hun Reiste til Præsten. Resp: begge Vidnerne svarede, det Kari Knudsdatter selv sagde, det hun fandt sig meget lettere siden hun havde talt med Præsten, og at der var kom/m/en som en stor Steen fra hendes Hierte. Som ingen videre havde at tilspørge disse 2de Vidner, blev fremkaldet det

3de Vidne, Tosten Isachsøn, som Skoeleholder tilholdende paa øvre Qvale. Hand fremstod for Retten og aflagde Eeden at vidne sin Sandhed. Actor tilspurgte dette Vidne, om Ole Larsen for ham i Bergen havde tilstaaet, at hand med Kari havde havt legemlig omgiengelse? Resp: Vidnet var i følge med at føre Arrestanterne ind til Bergen, da de kom der tilspurgte Vidnet Ole Larsen, om hand havde havt legemlig omgiengelse med Kari, hvortil Ole Larsen svarede ja, og til bekræftelse derom bad sig Gud til hielp. 2°: Om Vidnet var tilstæde, da Kari nylig for sin afreise til Bergen, blev i Ullensvang betient med Sacramentet, og om Vidnet da hørte at Kari tilstoed hvad som paa Tinget var bekiendt, baade at hun havde havt legemlig omgiengelse med Ole, samt at Hun var Medviidere i Mordet? Resp: Hand var med i Præstegaarden og bragte Kari efter hendes forlangende der hen, da Præsten tilspurgte hende, om Hun tilstoed hvad som var bekiendt paa Tinget, og om hun var Medvidere i Mordet. da Kari Knudsdatter svarede Præsten, at hvad som var bekiendt paa Tinget, det tilstoed hun, og da Provsten spurte hende om Hun var Medvidere i Mordet, svarede Hun dertil ja. derefter Provsten tilspurgte den Residerende Capellan, hvad hand i dette tilfælde skulde giøre, om Hand skulde antage hende til Herrens Nadvere. dertil Capellanen svarede, hand kunde ei andet tænke, siden hun gik til Sandheds bekiendelse, da Hr: Provsten og selv svarede, hand kunde ei heller Andet tænke, og Vendte sig til Kari med formaning om Sandheds bekiendelse, og at Hun, om Hun giorde en falsk bekiendelse, skulde møde ham for Guds Dom, med den ydermere formaning, det hun ingenlunde maatte lyve paa sig selv, hvilket var ligesaa stor Synd som {om Hun} at lyve paa Andre. derefter Hr: Provsten giorde først en bøn, og siden en skrifte-Tale, der var saa deilig at om Man/n/esken havde havt et Steen Hierte, maatte det bevæges til omvendelse og indfalde til Gud, og har Vidnet aldrig hørt Hr: Provsten saa tale som den Gang. Paa Veien fra Præstegaarden til Hougse bekiendte Kari, det Hun fandt sig lettere i sit Sind og var letted i hiertet end tilforn, men sagde derhos at hun Ankede paa en Ting som hun ei havde bekiendt for Præsten. Defensor Haldor Helleland tilspurgte Vidnet, som og Kari Knudsdatter, om Nogen havde truget eller lokked hende til at giøre den bekiendelse for Præsten. Vidnet hertil svarede, Hand hverken vidste eller

1768: 41b

1768.

kunde fornem/m/e, det Nogen havde truet, tvunget eller lokked Kari til at giøre den bekiendelse, ligesom hun og af egen drivt selv forlangede at kom/m/e til Præsten. Kari Knudsdatter hertil svarede, det slet ingen havde enten truet, tvunget eller lokked hende til at giøre den/n/e bekiendelse, den hun af egen drivt selv frivillig aflagde. Jngen havde videre at tilspørge Vidnet, som blev demitteret.

4de Vidne, Holger Ommundsen, boende paa Gaarden Helleland, fremstod for Retten og aflagde Eeden efter Loven. Actor paastoed det 3de og 4de Qvæst: fremsadt til første Vidne, maatte blive til dette Vidne igientaged, og Vidnes svar Acten tilført. til 3de Qvæst: svarede Vidnet. det omspurgte hørte Vidnet paa, og er gandske ved Sandhed. til 4de Qvæst: svarede, Vidnet hørte den omvundene tiid det Kari spurte Vindet med sine Kamerater, om de meente at Ole kom til at blive frittet meere naar hand kom for Laugtinget, derhos sigende, at dersom Ole

skulle blive truet til at sige ald Sandhed, da Gud trøste og Naade Mig, saaledes var Kari sine ord. Vidnet sagde ei videre at have at forklare, ligesom og ei Nogen havde Noged at tilspørge Vidnet, som blev demitteret.

5te Vidne, Hans Olsen, HuusMand paa Gaarden Hestham/m/er, efter aflagde Eed blev af Actor tilspurgt om hand var med i Reise[n] i den/n/e Som/m/er at føre Ole Larsen og Kari Knudsdatter til Bergen, og hvad Vidnet da hørte af dem selv at udsige og bekiende. Resp: ja, Vidnet var med i fløtning at føre disse Arrestantere til Bergen, og da hørte Vidnet at Kari Knudsdatter sagde, maaskee Ole bliver fristed!! (fritted) meere for Laugtinget, end hand blev fritted for Retten der hiem/m/e, da Gud trøste og bædre Mig. Videre havde Vidnet ei hørt eller vidste at forklare, saasom hand ingen omgiengelig Snak havde med Arrestanterne. Jngen af Defensorerne eller Actor havde videre at tilspørge Vidnet.

6te Vidne, Lars Larsen. Actor frafaldt dette Vidne, da her var Nok af den Sort Vidner.

7de Vidne, Siur Baarsen Tvedt, tienende hos Østen Luttro, aflagde Eeden og Vidnede. Actor tilspurgte dette Vidne, om Vidnet var Nærværende paa Ullensvangs Præstegaard, efter at Dom her paa Som/m/er-Tinget var bleven i den/n/e Sag afsagt, da Ole Larsen var paa Præstegaarden. Resp: ja, hand var paa Præstegaarden sam/m/e Gang. 2°: om Vidnet hørte og saag det Ole Larsen for Præsten med opragte Hænder imod Him/m/elen, forsikrede Præsten, at hand ei havde lyvet Kari det mindste ord paa. Resp: ja, baade saag og hørte derpaa. 3tio: om Vidnet hørte, det Nogen lagde Ole Larsen ord i Munden, hvad hand skulle svare Præsten. eller om Vidnet saag, det Nogen Gav Ole Larsen Anleedning til at forsikre sin bekiendelse med Hænders opløftelse til Him/m/elen. Resp: Vidnet hverken hørte det Nogen lagde ham ord i Munden, eller gav ham Anleedning til de forsikrings Teign med Hænders Sam/m/enlæggelse og opløftelse mod Him/m/elen til at bekræfte sin bekiendelse. 4de Qvæst: om Vidnet har hørt, seet eller Veed, det Nogen havde truet, tvunget eller lokked Ole Larsen til at aflægge den bekiendelse for Retten eller for Præsten, og hven det haver været. Resp: har aldrig hørt eller seet saadant. 5te Qvæst: om Vidnet var nærværende paa Præstegaarden, da Kari Knudsdatter aflagde hendes bekiendelse, om Hun da tilstoed det som paa Tinget var bekiendt. Resp: ja, Kari var med Ole paa Præstegaarden, og da tilstoed hun for Præsten det som paa Tinget var bleven bekiendt, at være med Sandhed. 6te: om Vidnet hørte at Præsten bad Kari, det Hun, som for Guds Ansigt vilde sige frem hvad hun med en frelst Samvittighed vidste og kunde sige. Resp: ja, det forholder sig saa. 7de Qvæst: om Præsten foreholdt eller formanede Kari Knudsdatter, at om Ole Larsen havde lyved hende Noged paa, da maatte Hun dog ikke lyve paa sig selv. Resp: Vidnet kunde ei sige dette ret vidst, men hørte Nok det Præsten formanede Kari, ei at lyve. 8de Qvæst: om Vidnet hørte det Kari sagde til Præsten, Jeg kand ei sige Noged imod Ole Larsens bekiendelse, Gud bædre Mig, den er altfor sand, Jeg er altfor meget skyldig i det hand har bekiendt om Mig. Resp: ja, dette omspurgte er med Sandhed. 9de Qvæst: om Vidnet hørte den omvundene tiid, det Kari bad, at Gud vilde formilde Øvrighedens Hierte til mildere Dom mod hende. Resp: kand ei mindes at have hørt dette. 10de Qvæst: om Vidnet den omvundene tiid hørte det Kari sagde, at hun ikke kunde sige

sig fri for Kiøds Synd med Ole Larsen. Resp: ja, det er saa. 11te: om Vidnet hørte, at Kari sagde, da Ole første Gang begiærede Utugt af hende, havde hun havt i Sinde at tage Skoen af sig og slaae ham paa Munden med, men Gud bædre, Hun var ikke saa Klog. Resp: ja, det forholder sig saa. Vidnet forklarede fremdeeles, det Kari Knudsdatter, den første Gang hun reiste fra Præstegaarden, sagde, det Hun ei vidste hvorledes Hun skulde snakke, paa det Hun kunde blive antagen til Guds bord. dertil Vidnet svarede hende, det Hun skulle snakke efter sin Samvittighed. Vidnet hørte og paa, det Kari Knudsdatter siger til {Ole Larsen} \Vidnet/

paa Ullensvangs Præstegaard, det Ole Larsen paa Hougse, da Kari efter hendes ord skulle sagt {, er du} til ham, er du Syndesløs for Mig, da skulde Ole Larsen sagt til hende, havde du sagt toe, tree ord til Mig, skulde du gaaed fri. Paa den/n/e Tale, efter Kari[s] Sigende, skulde Agotte Langesetter have hørt. Ole Larsen hertil svarede, det hand endnu som forhen benægtede dette Mas.

Som det var seent ud paa Aftenen blev Retten ophævet indtil i Morgen.

den 17de Decbr: blev den/n/e Tingsvidne Sag atter foretaget, nærværende Actor med Defensorer og Maleficanterne.

Actor var endnu begiærende til det 7de Vidne Siur Baarsen Tvedt fremsat 12te Qvæst: om ikke Præsten formanede Ole Larsen, om hand havde lyvet Kari paa, skulde hand nu sige, og forestillede ham hvad Synd det var at lyve paa hende, at hand ikke kunde vente sig Guds Naade om hand vedblev at lyve hende paa, om hand tilforn havde giort det? Resp: ja, det er saa med Sandhed. 13de Qvæst: om Vidnet hørte at Ole Larsen, som før er meldt, med sam/m/enlagde Hænder forsikrede, at saa vist som hand haabede, at Gud skulde være ham Naadig, og i hans sidste dags stund anam/m/e hans Sjæl, saa vist var det, at hand {sam/m/e} \sin/ for Rætten giorde bekiendelse ei havde løiet Kari Knudsdatter paa, men alt hvad han der havde sagt, baade om sig og Kari, var sandt, og derpaa vilde hand gaae til sin død og Møde Kari for Guds Dom? Resp: ja, det forholder sig alt i Sandhed saa. Vidnet erindrede, at de ord, hvorom hand i Gaar forklarede under den 10de post, at Kari tilstoed, ei at kunde sige sig fri for Kiøds Synd med Ole, disse ord blev af Kari udtalt da Vidnet paa Præstegaarden Eene følgede Kari til bækken efter Vand.

Actor paastoed det Kari endnu her for Rætten vilde forklare i Sandhed, hvor Hun hver Natt paa Gaarden Skielviig havde sit Natte-Leie, og hvem der laag i Seng med hende. Kari sagde, i den liden Stue paa Skielviig laag hun hver Natt, og havde sin lille Søn hos sig, men i førstningen laag Tøsen Britte hos hende, og laag Britte fremdeles i Stuen udj en Anden Seng. 2den Qvæst: om Kari og Tøsen Britte havde skilt sig fra hinanden i Seng og Leie, førend den Natt Mordet skeede paa Ole Larsens Kone? Kari sagde, hun kunde ikke viide det, vilde ellers intet svare paa dette Spørsmaal.

Actor begiærede de øvrige Vidner fremkaldede til Examen, og at de 13ten Spørsmaale fremsat til 7de Vidne, maatte blive for det første til Vidnerne fremsat.

8de Vidne, Johan/n/es Østensøn, boende paa Gaarden Luttro, aflagde Eeden efter Loven, og til 1te Qvæst: svarede ja. 2den Qvæst: Resp: ligesaa. 3de Qvæst: Resp: hand hverken hørte det Nogen lagde Ole Larsen ord i Munden, men hand bekiendte af egen fri Villie, ei heller saag Vidnet Nogen at give ham tegn hvorledes hand med hænders opløftelse skulle bekræfte sin bekiendelse. 4de Qvæst: Resp: har hverken hørt, seet eller fornum/m/et Noget af det omspurgte. 5te Qvæst: Resp: Hand var med paa Præstegaarden og hørte paa Præstens Tale, som talede højt, men hvad Kari svarede, hørte Vidnet ei, saasom Kari talede sagte, og da Vidnet er tunghørende, kunde hand ei høre hendes Svar. 6te Qvæst: Resp: ja, det er saa. 7de Qvæst: Resp: ja, hand hørede paa den Formaning. 8de Qvæst: Resp: Hand kand ei mindes at have hørt det. 9de Qvæst: Resp: kunde ei høre hvad Kari svarede eller talte. {10de Qvæst:} Actor sagde at den 10de Qvæst: frafaldt hand ei at vorde fremsat til dette eller efterfølgende Vidner. 11te Qvæst: Resp: har ei hørt det. 12te Qvæst: Resp: ja, hand hørte det. 13de Qvæst: Resp: ja, hand baade hørte og saag dette. Jngen havde videre at tilspørge Vidnet, som altsaa blev demitteret.

9de Vidne, Arne Østensøn, boende paa Luttro, aflagde Eeden efter Loven. Vidnet bad det Retten vilde tale højt, saasom hand ikkun lidet hører. til 1te Qvæst: svarede ja. til 2den Qvæst: svarede ja, baade saag og hørte der paa. til 3de Qvæst: svarede , hverken hørte eller saag saadant. til 4de Qvæst: Resp: Veed intet om saadant. 5te Qvæst: Resp: Var Nærværende, men kunde ej høre hvad Kari sagde, siden hun talte sagte. 6te Qvæst: Resp: ja,

har hørt det. 7de Qvæst: Resp: jo, Præsten talte højt, derfor hørte hand det. 8de Qvæst: svarede, Jeg kunde ei høre hvad Kari sagde, fordj hun talede saa sagte. 9de Qvæst: svarede, kunde ei høre det. til 11te Qvæst: svarede som ved 9de Qvæst: 12te Qvæstion,

1768: 42b

1768.

Resp: ja, hand hørte det alt. til 13de Qvæst: svarede som ved 12te Qvæst.

10de Vidne, \Jon Knudsen/, boende hos sin broder paa Gaarden Espe, sagde sig gam/m/el 50 aar, aflagde Eeden efter Loven. Actor tilspurgte Vidnet, om hand ofte haver seet Kari Knudsdatter paa Gaarden Espe, mens Ole Larsens Huustroe var i live. Resp: Ja, Hun var i 3 aar i hans broders huus, og havde sit barn med sig, som Een Huus Kone eller Huus-Tøs. 2°: om Vidnet har Mærket det Ole og Kari har havt Mistænkelig Omgang sam/m/en. Resp: Een eller toe Gange vist, om Morgenen tiilig, Naar bodeierne opvognede Vidnet til at gaae paa sit Arbeide, da naar hand kom ud, saag hand Ole de omvundene 2de Gange, staa uden for bue-dørren, hvor Kari var i dørren, saasom Hun der inde havde baade sit Gods og sit Natte-Leie. men paa hvad Maade, at Ole var hos Kari, Veed Vidnet ikke, dog holdt Hand {og} \med/ de Andre \det/ for Mistænkeligt, allerhelst da hand hørte af Andre at hans Kone havde beklaget sig.

Kari Knudsdatter sagde for Retten, det Hun 3de Gange i Gaar var falden paa de Tanker, det Hun vilde for Retten og for Præsten aflægge sin sandfærdige bekiendelse; Men hver Gang kom Hende Noget tungt over som holdt Hende tilbage, at Hun ikke kunde, i hvor gierne Hun vilde, tale og Udsige hendes Sandheds bekiendelse, men nu, ved Guds Naade haver overvundet de Fristelser Hun vare udj, og derfor nu vilde bekiende. Dom/m/eren formanede Kari Knudsdatter, det Hun i ingen deel vilde lyve Noget, enten paa sig selv eller paa Andre, med den bekiendelse Hun siger at vilde giøre, da den maae være som for den hellige Guds Aasiun, saa at i fald Hun lyver enten paa sig selv eller paa Andre, er den Synd nu langt større end alle de Synder Hun har bedreevet. Hernest Kari forklarede og frivillig tilstod, at den Søndags Eftermiddag mod Aftenen, da Ole Larsen førte Hende til Tennenæsset, hvor der imel: dem paa Veien blev aftalt, det hans Kone den Natt skulde dræbes; da Hun var kom/m/en i land og {vilde} gik hiem i det Forsætt at lægge sig med sit barn; da Hun gik først i den store Stue, og saa gik barnet forAn og Hun efter ud for at lægge sig i den smaae Stue, da stoed der en dreng paa øvre Leen ved Noven \af Huuset/, den Hun ikke kiendte, som var en smuk, Vakker Karl, rød og hviid i Ansigtet, men hand talte intet til hende, ei heller kiendte Hun ham, endskiøndt Hun kiendte alle der omkring, ei heller havde Hun hørt sige, det Nogen Frem/m/ede havde været der. Hun gik da ind i den smaae Stue med sit barn strax, i den Tanke at lægge sig need, Veed ei heller Andet at mindes, end at Hun lagde sig \med/ barnet, i det øvrige mindes ingen Ting, enten hvor Hun kom til eller fra Espe, eller om Hun var der, saa Hun mindes intet uden om den frem/m/ede Karl Hun havde seet. Siden paa Som/m/eren, da Hun vilde gaae imel: Løen og Stuen, kom en Anden Vakker dreng til Hende, der hverken var Ung eller Gam/m/el, ei heller havde Nogen lignelse af den forrige dreng, den Hun ikke heller kiendte, sam/m/e dreng siger til hende, dersom Nogen vilde tale hende fra, at Hun ikke skulle faa ægte Ole Larsen, skulde Hun ikke lyde dem, men Hun skulle adlyde ham, saa skulde det gaa for sig det Hun tænkte. Hverken den/n/e eller den forrige dreng var af disse 2de Kirke-Sogner. Her paa dette Aars Som/m/er-Ting, førend Hun og Ole Larsen kom for Rætten, efter at Hun 2de Gange forhen havde talt med Samson Qvitne, og hand havde formaned hende til Sandheds bekiendelse, da kom til hende her henne ved Skreen, hvor Hun var hos HuusManden, ude ved Stor buen, kom en Vakker Ung-Karl, den smukkeste endnu af {de} dem alle 3de, den Hun ei heller kiendte, hand havde en rød Hue og guult Haar, og havde Hun hverken før eller siden seet den dreng, hand siger til Hende, du maae slett ikke følge den formaning Samson Qvitne har givet dig, hand fører dig paa en Gal Vei, Hun skulle slett ikke

tilstaae Nogen ting, men adlyde ham, saa skulde Hun faa det Hun havde lyst til. Da fik Hun en saadan Hiertens Angest i sig, indtil Samson Qvitne kom til hende igien. dette har rørt Hende

1768: 43

1768

ofte med en stoer Angest, hvorfor Hun gierne vilde Aabenbare det for Præsten, men stedse blev holdt tilbage, at Hun ei kunde udtale ordene. Sagde ellers, ej at kunde erindre sig ret, men det var som en drøm for Hende det Hun var hos da Mordet skeede; Men Veed ej hvordan Hun \kom/ derhen eller derfra. Endelig sagde Kari Knudsdatter, det Hun efter sin Samvittigheds Rørelse maatte tilstaae, det Hun var med i Gierningen da Ole Larsen dræbte sin Kone, men hvorledes Hun enten kom frem eller tilbage den Natt, fra Skielviig til Espe, og tilbage igien, Veed Hun ikke. Dom/m/eren tilspurgte hende, Kari Knudsdatter, om Nogen havde tvunget eller lokked hende til den/n/e bekiendelse, eller Hun den frivillig, efter Samvittigheden, havde aflagt. Kari Knudsdatter svarede, det Jngen havde truet eller lokked hende, men efter gode Formaninger og Samvittigheds Rørelse, haver Hun frivillig aflagt den.

Actor, efter Ole Larsens og Kari Knudsdatters egene frivillige bekiendelser, som og at Juule-Helgen er gandske nær, fandt hand u-fornøden fleere Vidner, nævnte og Unævnte, hvoraf endnu kunde haves lige saa Mange, at føre eller lade afhøre, men alle de øvrige og U-afhørte Vidner frafaldt, med forbeholdenhed, om det skulle fornødiges, da paa beleiligere tiid dem at føre; lagde ellers i Rætte til Actens følge, Lensmandens Jon Hougses skrivelse af 17de Julj, samt Actors egen Reqvisition af 26de Octobr:, og Sogne-Præstens Attest, dateret dagen der efter, med paastand at dette Tingsvidne maae vorde sluttet, og han/n/em det snareste skee kunde, beskreven meddeelt. Som blev billiget.

1768

.....

1769

(1769: 43)

Anno 1769.

Den 22de Maj blev i **Hærandsholmen med Jondahls skibreedes Almue holden et Almindeligt Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Rætten blev beklæd med det ordinaire Laug Rett, som paa fol: 31 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Ole Larsøn Drage sad Peder Iversøn Fladebøe, for Od Brattebøe sad Peder Wichlichsøn Fladebøe; Nærværende inden Rætten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Bøygde Lensmanden Johan/n/es Pedersøn Wiig og den Tingsøgende Almue.

da Allerunderdanigst blev Publiceret de Kongl: Forordninger og Ordres, som ere følgende

1°: Forordning angaaende hvorledes Odels- og Selv-Eier-\Bønder/ i Norge maae skifte og deele deres Eiende og paaboende Gaarde imel: deres børn, dateret 14de April 1769.

2°: Forord: angaaende hvorledes med Udpantning og Executioner for efterstaaende Kongl: Skatter paa Landet udj Norge her efter bliver at forholde, dateret 31te Januarij 1769.

3de: Forordning af 11te April 1769, angaaende Sølv og Guld i Broderie, Galloner, Kniplinger, Balletter og Knapper paa indenlands fabriqverede Vahre at maae bæres.

4de: Hr: Stiftbefalings Mand Petersens skrivelse til Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, \af 14de Novbr: 1768/, angaaende Leiermaale, hvem det tilkom/m/er Straffen over de skyldige at Exeqvere med videre, Grundet paa hans Høj-Greevel: Excellence Hr: Geheime-Raad Thotts skrivelse af 29de passato.

5te: Hr: Stiftbefalings Mand Petersens skrivelse til Hr: Kam/m/er Raad Juel, af 14de Novbr: 1768, Grundet paa {Hans Excellence Hr: Stadtholder Benzon} Kongl: allernaadigst Rescript af 21de passato, at de Dom/m/e som {Exeq} \over en Militaire ved S.... paa ..../ afsiges af den Civile Øvrighed, ej maa Exeqveres uden af den vedkom/m/ende Militaire Øvrighed, som sam/m/e siden til Execution bør foranstalte.

6te: Dito skrivelse af 11te Martj 1769, at ingen Jorddrott eller Beneficiarius maa Kræve enten Landskyld eller anden Jorddrottelig Rettighed af en Gaard som er fældet, efter dens forrige Matricul skyld, men allene af den skyld som efter fældingen var tilbage bleven.

7de: Een dito skrivelse af 15de April 1769, at General Vejmester Krogh nyder fri befordring paa sine Reiser i Embeds Forretninger.

8de: Een dito skrivelse af 25de April 1769, at ingen enten i byen eller paa landet maa opvarte med Musiqve, uden de forsyner sig med beviis og har Tilladelse fra Stadts Musicanten i Bergen, og med ham som ene dertil berettiget er accorderet.

9de: Een dito skrivelse af 1te Febr: 1769, angaaende 1°: Hvorvidt de, som fra Militair Tjenesten enten med Vart-penge, Pension eller forbeholdenhed af deres forhen havde Gage, maatte være afskeedigede, skulde henhøre, enten til den Cicile eller Militaire Jurisdiction. 2°: Hvorvidt det, da værende Norske Krigs-Directorii betientere til enten af disse Jurisdictioner skal henhøre med videre.

Ole Tostensen Westrem med fleere Jnteressentere, deres udgivne Skiøde \af 17de Octbr: 1768/ til Gierdt Engelsøn paa 1 Løb 13 ½ Mrk:r smør med bøxel og herl: i Gaarden Bache, blev læst.

Brynild Siursøn Fladebøe udgivne skiøde \af dags dato/ til sin Søn Lars Brynildsen paa 2 pd: 1 7/8 Mrk:r smør med bøxel og herlighed i Gaarden Fladebøe, blev læst.

Engel Siursen Swaasand udgivne Skiøde \af dags dato/ til sin Søn Christopher Engelsøn paa 1 Spand smør med bøxel og herl: i Gaarden Swaasand, blev læst.

Anders Larsen Sandwigs udgivne skiøde \af 6te Maj h: a:/ til Peder Nielsøn Tørgestvedt paa 1 pd: 10 ½ mrk:r smør med bøxel og herl: i Gaarden Bache, blev læst.

Hr: Marchers udgivne bøxel-brev med Revers, af 18de April 1769, til Lars Aamundsen Ouestad paa ½ Løb, ½ hudd i Gaarden Eje, blev læst.

Arveskiftebrevet efter afgangne Qvinde Magdelj Tosteensdatter, dateret 12te Octbr: 1767, blev læst, og var Stervboen ejende jordegods udj Gaarden Fladebøe Nedr: Thuun, Landskyld 2 pd: 1 7/8 Mrk:r smør med bøx: og herl:, vurderet 62 rd:r 1 mrk: 5 s:, som til arvingerne saaledes er bleven udl:, Enkemanden Brynild Siursen 1 pd: 15/16 Mrk:r smør for 31 rd:r 10 ½ s:, Søn/n/en Lars 16 5/8 Mrk:r smør for 20 rd:r 4 mrk: 7 s:, og datteren Ingebor 8 5/16 Mrk:r smør for 10 rd:r 2 mrk: 3 ½ s:

Arveskiftebrevet af 29de Octobr: 1768 efter afgangne Qvinde Kari Gierdtsdatter {blev}

1769: 43b

1769.

Helleland blev læst, og var Stervboen ejende jordegods udj Gaarden Sætvedt i Jondals Sogn, ½ Løb smør og ½ huud, samt i det under Gaarden beliggende Pladts Goutetvedt kaldet, 6 ¾ mrk:r smør, Tilsam/m/en ½ Løb 6 ¾ mrk:r Smør, ½ huud, med bøxel og herl:, Vurderet for 86 rd:r 3 mrk: 12 s:, som til Arvingerne saaledes er udlagt, Eldste Søn Wichlich Olsøn 1 pd: 18 ¾ mrk:r smør for 60 rd:r 5 mrk: 12 s:, og Anden Søn Gierdt ½ huud for 25 rd:r 4 mrk:

Cancellie-Raad Fleischers udgivene Auctions skiøde af dags dato til Encken Elina Pederdatter paa ½ Løb smør, ½ huud Landskyld uden bøxel i gaarden Tørwiigen, blev læst.

Brynild Siursøn Fladebøe efter forige tiltalle Contra Tosten Fladebøe, æskede sag[en] i Rette, saasom Tosten efter sit her inden Retten giorde løfte, hverken har giort Citanten fyldest enten for tompt eller processens omkostning, ja, end icke tilbudet ham det allerringeste, derfor var nu, efter stevnemaalet og den forhen giorde Reservation, Dom begierende.

Tosten Fladebøe sagde, endnu som forhen, det hand ej viste at det var Citantens Eiendom, vil give ham tompt til vedekast, hvor og naar hand forlanger det, men som mig er sagt at det er min grund, og ieg med vidner sam/m/e kand beviise, saa paastaaes sag[en] til Aastædet henviist.

Afskeediget,

efter Tosten Fladebøe[s] paastand henviises sag[en] til Aastædet, hvor dend efter giorde anvisning, siun og granskning bliver at orddeele.

Giestgiberen Carl Cum/m/erau gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Lars Olsøn Smed paa Swaasand, vidne Britte Larsdatter, som tiener paa Underhougen, og under faldsmaal er indklaldet, at anhøre, hvorleedes hand, Lars Olsøn, paa Palme-Søndag indeværende Aar, udj Citantens Eget huuss, har overfaldet ham med Datter, saavel den gang som oftere med skields-ord, stock og allarm, samt om Natten gick i Floren, og der af ondskab giorde Kalven løss, paa det den skulde kom/m/e til skade, med videre aarsagede uleiligheder. for alt Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

dend indstevnte Lars Olsøn Swaasand blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

vidnet møtte, det Citanten paastoed Eedelig forhørt.

Kaldsmændene Johannes Wiig og Arne Larsøn Echen afhiemlede stevningen at være Lars Olsøn udj Eget paahør for hands boepæl paa Gaarden Swaasand lovl: forkyndt:

Edens forklaring blev det mødende vidne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

derefter vidnet Britta Larsdatter, som tiener hos Iwer Underhougen, fremstoed og med opragte fingere efter Loven aflagde Eeden og vidnede, at Palme Søndag sidstleeden, om aftenen, med det sam/m/e at huusets Folck paa Giestgiberiet vilde gaae til sengs, kom Lars Olsøn drucken fra Kircken, og vilde ind paa Giestgiberiet, og som de ej vilde lucke ham som Et uroligt Men/n/eske ind, brød hand baade paa dør og vinduer for at vilde ind, og da hand ej kom ind, bande, skiende og kaldede \hand/ alle dem som var inden for. om Natten vilde vidnet, efter Citanten[s] forlangende, gaae i Floren for at see til Kalven: da vidnet kom i Floren var Kalven løss, men giestgiberen havde forhen faaed Lars Olsøn ud af Floren.

Citanten erindrede om Lavdag for dend indstevnte.

Afskeediget,

Dend lovlig indstevnte og nu udeblivende Lars Olsøn Swaasand forelæges at møde dette aars høsteting her for Retten, naar denne sag vorder paaRaabt.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa tinget ophæved.

Dend 23de Maj blev paa Nest forbem:te **Hærensholmen med Østensøe Tinglav[s] Almue holden [Sommer], Skatte og Sagefalds ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laug Ret, som pa fol: 31 findes opnævnt, undtagen for Niels Biørche sad Hans Løpse, for Ole Olsøn Steenstøe sad Osmun Kløwe, for Thore Østensøe sad Johan/n/es Pedersøn øvre-Wiig.

nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, med Bøygde Lensmanden Johan/n/es Wiig og dend Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger, Rescribter, Placater og Ordres som dette folio her foran ved Jondahls-Tinget findes Extraheret.

Hr: Provsten Atche udgivene bøxel brev med Revers, til Johan/n/es Heljesøn Oppedahl paa ½ Løb smør, 1 g:skind i gaarden Jelle, blev læst.

Torbiørn Siursøn øvre Bircheland pantebrev af 30 Maj 1747, indført i Pante bogen paa fol: 245, blev efter paategned qvitering af 10 Maj 1765 udslet.

Germun Næss pante brev af 21de Octbr: 1763, indført i pante bogen paa fol: 25, blev efter paategnede qvitering af 25de Febr: 176(8?/9?) udslet.

Christopher Kaldestad pante brev af 22 Maj 1761, indført i pante bogen paa fol: 552, blev efter paategnede qvitering af 26 og 29 Maj 1768 udslet.

Sig:r Jan (Jon) Mariager bøxel brev med Revers, af 12 Maj 1769, til Ole Arnesøn paa En halv Løb smør og 1 ½ mrk: smør i gaarden Moe, blev læst.

Sig:r Astrup udgivene bøxel brev med Revers, af 3 Maj 1769, til Siowat Siursøn paa En halv Løb smør, ½ huud i gaarden Sohldahl, blv læst.

1769: 44

1769.

Rasmus Mortensøn og Ole Mortensøn oprettede odels Mageskifte brev af 15de Martj 1763, hvorved Ole Mortensøn bliver Eier for 9 mrk: smør med bøxel i gaarden Aarhuus, læst.

Gunner Tollefsøn Aarhuus udgivene pante brev af 18de Octbr: 1768, til Hans Lepse for 100 rd:, Lensmanden Jan Østensøe for 50 rd:, og Lars Nesthuus for 50 rd:, tilsam/m/en 200 rd:, mod underpant 1 Løb 2 Spd: smør med bøxel i gaarden Aarhuus, blev læst.

Ole Schogseide og Tollef Aarhuus udgivene skiøde af 18de Octbr: 1768 til Gun/n/er Tollefsøn paa 1 Løb 2 Spand smør med bøxel i gaarden Aarhuus, blev læst.

Niels Swensøn Scheje udgivene pante brev af 23 Maj 1769 til Stephen Monsøn Hundham/m/er for 200 rd:, mod pant 2 pd: 6 mrk: smør, ½ hd: i gaard: Scheje, blev læst.

Tollef Aarhuus paa sin datter Begga Tollefdatter[s] vegne, som blev besvangret ved unge Lars Larsøn Nesthuus, gav tilkiende, det hands datter til dette Ting ved Muntlig varsel har ladet stevne og indkalde bem:te unge Lars Larsøn at vorde Dømt til at modtage eller læge for det (p?)ige barn, som hand har avlet med bem:te Begga, som her for Retten tillige med Barnet fremstillede sig, til hielp til Barnets opfostrelse, og at svare processens omkostning. og som unge Lars Larsøns forsvar er tillige indstevnt hands Fader, gamle Lars Larsøn Nesthuus. vil fornem/m/e om de møder.

de indstevnte møtte og tilstoed varselen, sagde, ej at kunde tage imod barnet, fordj hand som Fader er, er ickun selv Et barn, der har intet og ej endnu kand tiene for fuld løn.

Citantinden sagde, det hendes barn er Et aar og 7 ugger gam/m/elt. paastod det Faderen lige saa lenge drager omsorg for Barnets opfostrelse.

dend indstevnte unge Lars Larsøn sagde, det hand, som et ungt Men/n/eske der intet er Eiende, vil for det andet aar, som nu er barnets alder, betale til Moderen for barnets opfostrelse 7 rd:, naar hand saaleedes hvert andet aar lægger for barnet, saa betaler hand for barnets fierde aar, efter som da for billigt kand siunes at være. og som hand intet Eier, saa naar hand den fordeel, ved at lægge for barnet hvert andet aar, at hand tiener i Toe aar for det hand betaler i Et aar for barnet. vil Citanten ej være fornøyet med dette tilbud, skyder hand sig under Rettens Kiendelse.

Sig:r Hejberg, som ved Retten var nærværende, Caverede for de af Faderen belovede 7 rd:, for dette aars Foster for barnet at betale, men ej videre indlod sig i Caution.

Citanten var ej fornøyet med dette tilbud, men vilde det Faderen skulde tage mod barnet, eller og betale for aaret meere, i mangel der af paastod Dom.

ingen af Parterne havde videre at forestille, men paastod Dom.

Afskeediget,

sag[en] optages til Doms, indtil i Morgen, da Parterne haver at møde, Dom at anhøre.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel efter forige tiltale Contra leiermaalbegiengerne Begga Tollefdatter Aarhuus og Lars Larsøn Nesthuus, æskede sag[en] i Rette og vilde fornem/m/e hvad leiermaals begiengerne til deres befrielse havde at forestille. og Ellers lagde Actor i Rette til Actens følge, Hr: Stiftbefalingsmandens skrivelse af 10de Januarj sidstleeden, der udvisser, det Hans Maj:st allernaadigst har fritaged Lars Larsøn for Tugthuus straf, mod at erlægge til Fattig Cassen 3 rd:, naar Lars Larsøn beviiser sam/m/e 3 rd: at have betalt, frafaldes sag[en] mod Lars Larsøn anlagt, men paastaaes Dom til Tugthuusset over Begga Tollefsdatter. det fremlagde er saa lydende.

Lars Larsøn lagde i Rette Sogne Præstens beviis af 20de Febr: sidstl:, det de 3 rd: til Fattig Cassen er betalt. sam/m/e er saa lydende.

Tollef Aarhuus for sin datter Begga Tollefsdatter, som for Retten er nærværende, havde ej andet at svare, end at hun underkaster sig Rettens Kiendelse.

Afskeediget,

sag[en] optages til Dom, indtil i Morgen.

Mandrup Ødwen for Tosten Aamunsøn Sygnestvet gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Steg Olsøn Berwen under Eed at aflæge sit vidnesbyrd, hvor mange penge bem:te Tosten Aamunsøn betalte til sin Farbroder Kone aaret omtrendt 1760, da Farbroderen, sal: Torbiørn Sygnestvet, var i Kiøbenhavn.

Dend indstevnte Steg Berwen møtte og var villig sit vidnesbyrd at aflæge.

Eragtning,

det er mod Loven at føre vidne mod noget Men/n/eske der ej er kaldet sam/m/e at anhøre. og da den incaminere[de] stevning ej udvisser det ved døden afgangne Torbiørn Sygnestvet[s] Encke med Lauværge er kaldet, kand Steg Berven Ei til vidne admiteres, men sag[en] vorder afvist til Nye og lovlig behandling.

Dend 24 Maj er ved Østensøe Tinget saaleedes passeret.

Udj sag[en] indstevnt af Begga Tollefdatter Contra unge Lars Larsøn Nesthuus Er saaleedes for Ret Kiends!! (Kiendt), Dømt og

Afsagt.

Begga Tollefdatter Aarhuus søger hendes Uægte Barne Fader, unge Lars Larsøn Nesthuus, fordj hand ej vil modtage det spæde Barn til opfostrelse; Men Naturen har dan/n/et Moderen og ej Faderen til at opdrage det spæde Barn, hvortil kom/m/er at Lars Larsøn er Een ung, Raae dreng, der Jntet ejer, men maae tjene for sit ophold, ej heller byder den allernaadigste Forordning om Uægte Børn, det Faderen skal opfostre

og opdrage det spæde Barn; Men vel at Faderen efter den Naturlige Billighed skal drage Omsorg for sit Barns opfostrelse: da nu Moderen, Citantinden, har haft sit Barn til opfostrelse i Et Aar, uden At Faderen har lagt eller betalt Noget til hielp for Barnes Ophold; men erbyder

for Barnes Underholdning i dette Andet Aar at betale 7 rd:r, hvor med Moderen ej er fornøjet. Saa Kiendes for Rett det Citantinden bør lade sig nøje med de af Barne Faderen Lars Larsøn anbudene 7 rd:r for Barnets Andet Aars underholdning, og bør Lars Larsøn fremdeeles hvert Halve eller fulde Aar til Citantinden at betale halve deelen af det, som billigt kand ansees, Barnets opdragelse kunde med drage. Processens Omkostning ophæves paa begge siider.

Udj Sag[en] Jndstævnt paa Justitiens Vegne Contra Begga Tollefdatter Aarhuus, er saaledes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt:

Acten Noksom oplysser, det Begga Tollefdatter Aarhuus, som et aldrende Menneske, har ladet sig besvangre af den unge U-Confirmerede og meget Eenfoldige dreng Lars Larsøn Nesthuus; thi Kiendes for Rett, det Begga Tollefdatter Aarhuus bør Jndsettes i Bergens Tugt og Manufacteur-Huuss, for der ved Arbejde at spæges i 6 Maaneder, samt betale Processens Omkostning med 2 rd:r. Saaledes bør Begga Tollefdatter at lide, undgielde og betale Jnden 15ten dage efter Dom/m/ens lovlig Forkyndelse, under Nam og Execution samt videre lovlig Adfær.

Ole Torbiørnsøn Soldahl udgivene skiøde af 23de Maj h: a: til Aasmund Klyve paa 1 pund 12 Mrk:r smør, ½ huud med bøxel og herlighed udj Gaarden Soldahl, blev læst.

Siur Thole og Niels Wangdahl udstæde skiøde af 23 hujus til Arne Larsøn øvre Axnes paa 1 Spand smør, 1 Løb Saldt udj Gaarden øvre Axnes, og er uden Bøxel, blev læst.

Johan/n/es Siursøn Steene udstæde skiøde af 23de hujus til Ole Olsøn Steene paa 12 Mrk:r smør med Bøxel og herlighed udj Gaarden Steene, blev læst.

Anders Pedersøn Aarhuus udgivne Pandte brev af 23de hujus til Ole Larsøn Drage paa 150 rd:r laan, mod underpandt 1 Løb 1 pund 12 Mrk:r smør med bøxel udj Grd: Aarhuus.

Arve skifte brevet passeret den 13de Nob:r 1768 paa Gaarden Berje efter afgangne Torbiørn Naesøn, blev læst, og var Stervboen ejende Jordegods udj Gaarden og Arvetumpten Berje 1 Løb smør, 1 huud med bøxel, vurderet 216 rd:r, som saaledes til Arvingerne er udlagt: Enken Sigrj Aamundsdatter i Arv udlagt 1 pund 12 Mrk: smør, ½ huud med bøxel for 108 rd:r, den afdødes Søster Ingeleif Naedatter ligesaa i Arv udlagt 1 pd: 12 Mrk: smør, ½ huud for 108 rd:r.

Opsidderne og Beboerne paa Gaarden Røsseland, Lars Nielsøn med Søn Niels Larsøn, samt Arne Svendsøn paa Egne og sin Fader Svend Larsøn[s] vegne, gav tilkiende, at da de samtlig udj afvigte \Vinter/ og den/n/e Vaar, er, udj deres ejende udmark, af deres Andstødende Naboer paa Gaarden Scheye, deres Geed Smaler, tilføjet stoer Skade paa deres tilhørende Skov, besynderlig Hassel og Aske skoven, saa har de fundet sig andleediget med Muntlig Varsel til dette Ting \at/ ladet stævne forbemelte deres Grander paa Scheye, sc: Ole Svendsøn, Niels Svendsøn, Hendrich Endresøn, Lars Tostensøn og Steengrim Olsøn, alle at andhøre Citanternes Besigtelses Vidner om den skade deres Geeder har tilføjet dem paa deres skov, som er freedlyst, og dernest Dom at modtage til skadens Erstattelse, samt Geedernes afskaffelse, samt for Forbudets overtrædelse. og endelig at svare Processens Omkostninger. Til Vidner i Sag[en] er under Lovens Faldsmaal Jndkaldet, som Besigtelses Vidner, Lars Øfsthuus og Gunner Aarhuus, vil fornem/m/e om samtlig Jndstævnte [møder].

Af de Jndstævnte Sagvoldere paa Gaarden Scheye mødte Ole, Niels og Hendrich, og paa Egne samt de andre 2de Jndstævnte Lars og og!! Steengrim Scheye[s] Vegne, som nu ej møder, tilstod lovlig Varsel.

Citanterne fremlagde Een lovlig tinglyst Freedlysning, saavel paa Udmark som hiem/m/e bøen, dateret 21de Octobr: 1767, sam/m/e er saa lydende.

De 2de Jndstævnte Vidner mødte begge, dem Citanterne paastoed afhørte.

Vidnerne fremstod begge, og sagde at det var ufornøden Eedens Forklaring for dem at oplæsse, da de som gamle Laugrettes Mænd veed hvad de[n] betyder; thi bleve de allene formanet at blive ved Sandhed.

1te Vidne, Lars Torbiørnsøn, boende paa Gaarden Øfsthuus, efter aflagde Eed vidnede, ej at være Nogen af Parterne beslægtet, allene {med} Steengrim Scheye er hans Kiødelige Sødskene barn, forklarede, at omtrent 14 dage herfore, forlangede Niels Røsseland at vidnet vilde følge med ham i Marken for at besee hvad skade Scheyes Geeder{ne} havde tilføjet hands skov, og da Vidnet kom i Marken saavidt Citanten Niels Røsseland tilhørte, efter hans Egen Forklaring, saag Vidnet at {As} Hassel skoven af Geede Tanden var Meget beskadiget, dog var icke all Hassel Skoven beskadiget, men de fleste Træer, Mere og Mindre, saa var og Nogle smaae Aske Træer beskadigede, men af dem saae Vidnet ej mere end 3 á 4 Træer, saasom der desuden er liden Ask. Vidnet kunde ej forklare hvis Geeder der havde giort det, men hørde af Niels Røsseland at det var Gaarden Scheyes Creature. Retten tilspurgte Vidnet, om skaden er taxeret?

1769: 45

1769

Resp: Nej, var ej heller forlanget af Nogen at taxere skaden. Videre havde Vidnet ej at forklare, ej heller Nogen at tilspørge ham.

2det Vidne, Gunner Tollefsøn, boende paa Gaarden Aarhuus, efter aflagde Eed vidnede, at hands Kone er Sødskene barn til Niels Scheje, forklarede ellers i alle Maader Conform med første Vidne, ligesaa svarede hand til Rettens Qvæstion Conform med første Vidne. Videre sagde Vidnet ej at forklare, eller Nogen af Parterne at tilspørge.

Citanterne paastod Dom.

De Jndstævnte Scheyes Beboere begiærede Sag[en] udsatt til Næste Ting, for at stævne Contra.

Afskeediget,

den Forlangede udsettelse til Næste Ting billiges.

Efter 3de gange Udraabelse var ej Nogen som vilde gaae i Rette, altsaa blev Tinget ophævet.

Dend 28de Maj blev paa **Eie grund ved Søen holden et almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds ting med Grawens skibr:[s] Almue**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 36 findes opnævnt, undtagen for Lars Nessem sad Lars Halanger, og for Torbiørn Sæbøe sad Wiching Sæbøe, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, med Lensmanden Niels Rønnestrand og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev Publiceret de Forordninger, Rescribter, Placater og Ordres som paa fol: 43 ved Jondahls tinget findes Extraherede.

Elling Olsøn Lione udgivene gields brev af dags dato til Lars Aamundsøn \Aalwiigen/ {Lione} for 142 rd: 3 mrk: 8 s:, mod pant af ½ Løb smør, ¼ hd:, ¼ td: salt i gaard: Lione, blev læst.

Halsten Garetuun gields brev af 28de Januarj 1741, indført i Pantebogen paa folio 46 indført, blev efter paategned qviteringer af 29de Octbr: 1753 og 8 Maj 1769 udslet.

Swenung Nielsøn Sæbøe pante brev af 13 Martj 1763, Jndført i pantebogen paa fol: 15, blev efter paategnede qvitering af 22 Apriil 1769 udslet.

Haawer Schaar pante brev af 27de Octbr: 1746, indført i pantebogen paa fol: 230, blev efter paategned qvitering af dags dato udslet.

Salamon Torblaa pante brev af 23 Maj 1767, indført i pantebogen paa fol: 8, blev efter paategned qvitering af dags dato udslet.

Salamon Torblaa udgivene skiøde af dags dato til Lars Pedersøn paa 27 mrk: smør, Een Løb salt med bøxel i gaarden øvre Torblaa, blev læst.

Lars Pedersøn Torblaa udgivene Pante brev af dags dato til Hr: Poul Schnabel for 40 rd:, mod pant 27 mrk: smør, En Løb salt i øvre Torblaa, blev læst.

Lars Pedersøn øvre Torblaa skriftl: forpligt af dags dato til Salamon Holgers:, hvad hand aarlig i vilkaar til livs ophold skal nyde, blev læst.

Tollef Hagestad udgivene skiøde af 11 Martj 1768 til Richold Olsøn paa En Løb smør uden bøxel, og En huud med bøxel, i gaard[en] øvre Hagestad, blev læst.

Lensmanden Niels Rønnestrand gav tilkiende, det hand paa Justitiens vegne til dette Ting med Muntl: varsel har ladet stevne og indkalde Tron Johan/n/essen Sysen, vidner at anhøre betræffende hands dend 14de April i strandbreden død fundene huustroe Kristi Jensdatter, og derom Dom at modtage efter sag[en]s befundende beskaffenhed. vidnerne, der under Lovens faldsmaal er indkaldet, ere Halsteen Sysse, Niels ibdm:, Knud ibdm:, og fleere om fornødiges. vil fornem/m/e om Enckemanden med de Navn givene vidner møder, og ellers lagde i Rette Sogne Præstens attest af 14 Apriil h: a:, saa lydende.

dend indstevnte Enckemand møtte og vedtog varselen.

de indstevnte vidner møtte, tilstod varselen, og sagde, som gamle Laugrettesmænd ofte at have hørt Edens forklaring her inden Retten oplæsse, saa de meget vel ved hvad Eeden betyder, derfor ufornøden den nu at oplæsse.

Actor Urgerede paa vidnerne at faae afhørt.

1ste [vidne], Halsteen Magnussøn, boende paa Gaarden Syssen, efter aflagde Eed vidnede, at hand var med at optage dend død fundene Kone Christi Jensdatter, som den 14de Apriil om Morgenen laae i søen paa sit ansigt og flød paa vandet tæt under land, da de havde taged det døde legeme op af søen, besigtigede vi[d]net, tillige med andre nærværende, det døde legeme, men fant ingen voldsom tegn paa legemet. kand ej heller vide hvorleedes hun var kom/m/en i søen, uden at hun uforvarende maae være falden i søen. har aldrig hørt nogen uenighed imel: hende og Manden, har stedse været stille og en sorigfuld kone, der kunde siunes noget at mangle paa forstanden. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

2det vidne, Niels Iwersøn, boende paa Gaarden Syssen, efter aflagde Eed vidnede i Et og alt Conform med første vidne.

3de vidne, Knud Ørjansøn, boende paa Gaarden Syssen, efter aflagde Eed vidnede som første og andet vidne, men havde ej været med at besigtige legemet, sagde ellers, at det ofte var Mercksom, det den/n/e Kone Manglede paa forstanden.

Actor paastoed Dom efter sagens beskaffenhed.

Enckemanden paastoed Dom, hvorleedes der skal forholdes med det døde legeme.

Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Da Actor Ei har beviist, det Kristi Jensdatter har ombragt sig selv, eller af andre paa en voldsom maade at være ombragt. men det heller, efter vidnernes forklaring, det Kristi Jensdatter havde nogen Mangel paa forstanden, bliver at suponere, det hun af uforsigtighed kand være falden i søen og druknet. thi Kiendes for Ret efter Loven, det Kristj Jensdatter[s] døde legeme bør i all stilhed, uden Ceremomie i Kirke gaarden begraves.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Christj Snaredatter Saaqvitne til undgieldelse og Dom, fordj hun har udj løsagtighed ladet sig besvangre af hendes i 3die leed beslægtede Aamun Larsøn Trædahlen, der strax, da gierningen blev aabenbaaret, afreiste og tog tieneste ved de Gevorbene Soldater, derfor hand ej kunde blive stevnt. vil fornem/m/e om hun møder.

Lensmanden Niels Røn/n/estrand møtte for dend indstevntes Fader Snare Saaqvitne, og betalte hendes leiermaals bøder, begierede sag[en] til høstetinget udsat, for at søge Kongens Naade.

Afskeediget,

udsettelse billiges.

Hr: Kam/m/er-Raad Juel Contra Ole Buu efter forige tiltale, æskede sag[en] i Rette og gav tilkiende lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse, vil fornem/m/e om hand møder.

Ole Buu blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels Røn/n/estrand og Simon ibdm: afhiemlede forelægelsen at være Ole Buu udj Eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten paastoed Dom.

da blev saaleedes for Ret [Kiendt], Dømt og

Afsagt.

Citanten sigter Ole Buu for skyldig værende 4 rd:, og der om indstevnt ham til Dom nest afvigte aars høsteting. da i mangel af Ole Buu[s] møde, blev hand af Retten forelagt til dette ting at møde, den/n/e forelægelse bevisser Citanten at være Ole Buu udj Eget paahør lovlig forkyndt. da hand endnu ej møder eller lader møde, bliver den/n/e Ole Buu[s] udeblivelse og taushed Et Kraftig beviis om fordringens unægtelighed. thi Kiendes for Ret, det Ole Buu til Citanten bør betale de paastevnte 4 rd:, og udj Processens omkostning 2 rd:, inden 15ten dage efter Dom/m/ens lovl: forkyndelse, under Nam og Execution.

Jan Pyk efter forige tiltale for 40 rd: laan Contra Olmoe Røyse, æskede sag[en] i Rette, og vil fornem/m/e om den forelagde Debitor møder.

Olmoe Røyse møtte, tilstoed fordringens rigtighed, og sagde at have betalt de 40 rd: til Citantens broder Hans Utne, som kom til Comparenten og udj Citantens Navn fordrede de 40 rd:, da Comparenten strax betalte. begierede sag[en] til i morgen udsat.

Afskeediget,

udsettelsen billiges.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Aasar Sæbøe efter forige tiltale Contra Olmoe Røyse, æskede sag[en] i Rette, og vil fornem/m/e om den paagieldende møder.

Olmoe Røyse møtte og tilstoed for Citanten at have solgt de 3de Reens huuder til Knud Præstegaard, begierede sag[en] til Neste ting udsat for at indkalde Knud Præstegaard.

Afskeediget,

udsettelsen billiges.

Hans Aasem for Henrich Pytter efter forrige tiltale, æskede sag[en] i Rette Contra Asbiørn Maabøe.

Lensmanden Niels Røn/n/estrand møtte for Asbiørn Maabøe og tilstoed varselen med forelægelsen at være lovl: forkyndt. men begierede sag[en] til høstetinget udsat for at Leqvidere Regning og i mindelighed at see sag[en] afgiort.

Afskeediget,

udsettelsen billiges.

Siur Olsøn Spaanem Contra Levor Osse efter forige tiltale, æskede sag[en] i Rette, og vilde afvarte hvad Levor Osse havde at forestille.
for Levor Osse møtte Hr: Capitain Hierman, og sagde Siur har været formynder siden 1746. godset har Levor Osse betalt, som hands skiøde af 30de Octbr: 1749 udviiser, det hand fremlæger til Actens følge, og som det nu er 20 aar siden pengene blev betalt, havde Lewor aldrig ventet det Siur som en formynder skulde blive sindet efter saa lang tiid[s] forløb slig fordring at giøre, der en drøm har paabragt ham, da hand Ao: 1767 hørte at Odelen til Tinge ved penge mangels lysning blev kungiort. det fremlagde skiøde er saa lydende.
Procurator Traa for Citanten begierede sag[en] til neste Ting udsat, for at beviise sin lovlige fordring.

Afskeediget,

udsettelsen billiges.

Iwer Røn/n/estrand Contra Niels Houchenes efter forige tiltale, æskede sag[en] i Rette og gav tilkiende, ved Mundtl: Continuations stevning til dette Ting lovlig har ladet indkalde Niels Houchenes, Dom at modtage til at betale ham dend endelig skyldig blevene Sum/m/a med 11 rd:, og at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om hand møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels og Simon Røn/n/estrand afhiemlede stevningen at være lovlig forkyndt paa Gaarden Houchenes, som er Niels Ingebrigtsøns tilhold sted, og det udj hands Faders paahør, saasom Niels Ingebrigtsøn ej var tilstæde.
Citanten paastoed Dom.

Afskeediget,

Retten understaar sig ei at overile Niels Houchenes med Dom, men hand vorder paalagt til neste ting at møde, for at tage til gienmæle i sag[en]

Procurator Traa for Siur Schaar æskede sag[en] i Rette, og vilde afvarte hvad Magnus Leqve havde at forestille, Reserverede sig Lovens Beneficium.
Magnus Iwersøn Leqve møtte og begierede Een Dom, siden

siden!! det var nødsVærck.
Citanten Refererede sig til sit forige.

Afskeediget,

sag[en] optages til Dom indtil paa Mandag den 29de Maj.

Niels Røn/n/estrand gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Ebbe Eie for skyldig værende 17 rd: 2 mrk: 7 s: for opkiøbte vare efter sal: Lieutenant Møllerup paa dend over stervboets Efecter holde Auction, hvor Citanten som Boens Casserer var anordnet, og til den/n/e tiid ej mindelig betalning har erholdet, derom den indstevnte at modtage Dom til betalning og processens erstatning, vil fornem/m/e om dend indstevnte møder.
dend indstevnte Ebbe Eie møtte, tilstoed varselen og sagde det Lensmanden havde lovet ham at Leqvidere med ham i det Comparenten med Broder i Boen havde at fordre, og da Citanten nu ej vil Leqvidere, har Comparenten ej kundet betale.
Citanten sagde, har Comparenten eller hands broder Jens noget i Boen at fordre, hvor for dem udlæg af skifte Retten er giort, vil Citanten Leqvidere, og der om fremlagde det Militaire skifte brev, med Auctions Forretningen, begyndt dend 21de Feb: 1768, som udvisser det

Comparentens fordring har været 1 rd: 2 mrk: 2 s:, og hands broder Sergeant Jens Top fordring 16 rd: 5 mrk:, og begge med mange fleere Creditorer deres fordring anseet som u-prioriteret, der ej har nødt Ringeste udlæg. begierede Acten tilført, saavel af skifte brevet som af Auctions Foretningen, alt det den/n/e sag er vedkom/m/ende, med paastand om Renter fra 7 Junj 1768 til betalning skeer, samt i processens omkostning billigst 3 rd:, og paastoed Dom. det fremlagde er saa lydende.

Ebbe svarede, det hand hold sig til Citanten endnu, om sin med broders fordring. begierede sag[en] til neste ting udsat.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse billiges.

Hr: Capitain Hierman gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Berge Traa for skyldig værende 2 rd: 4 mrk:, der om Dom at lide til betalning, og at indfrie sit Pant, samt at svare processens omkostning, vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte blev 3de gang paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels og Simon Røn/n/estrand afhiemlede stevningen at være Berge Traa lovlig forkyndt udj hands Kone og giftede Datter paahør, siden hand ej lod sig finde.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afsagt,

Berge Traa forelæges til neste ting at møde.

Magnus øvre Leqve gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Iwer Leqve fordj hand icke har afflødt sit qværne huuss af Citantens grund, der om Dom at lide til huusets affløtning og videre undgieldelse, samt processens erstatning. vil fornem/m/e om dend indstevnte møder. sagde derhos, at dend indstevnte er kaldet vidner at anhøre, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, sc: {Lar} Salamon og Siur Torblaa.

dend indstevnte Iwer Leqve mødte og tilstoed varselen, ligesaa begge vidnerne. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1ste vidne, Salamon Holgersøn, boende paa gaarden Torblaa, efter aflagde Eed vidnede, at nestleeden aar[s] høst blev vidnet tillige med det andet vidne, befalet af Magnus Leqve, det vi skulde gaae til Iwer Leqve og tilspørge ham, om hand vilde betale grunde leie af qværne støet, hvis icke, maatte hand ej opbygge qværne huusset. men vilde hand betale grunde leie maatte hand opbygge. Iwer svarede dem, Nej, hand gav ej grunde leie, naar hand forbød ham at bygge gick hand heller der fra. anden gang for Juel var vidnet atter hos Iwer, efter Magnus forlangende, og Krævede ham 6 aars grunde leie, og at hand skulde giøre grunden Røddig til første faredag. Iwer hertil svarede Nej, ieg er ej med penge nu. Iwer tilspurte vidnet, om hands svar icke var saaleedes: naar Magnus har giort mig forbud, kand ieg ej begynde at fløtte. Resp: jo, hand svarede det, at naar ham var giort forbud, kunde hand ej Røre noged slag.

2det vidne, Siur Andorsøn, boende paa Gaarden Torblaa, efter aflagde Eed vidnede i Et og alt Conform med første vidne.

Citanten forestillede, det hand hiemler sin Eiendom med skiøde og steenings brev, som og at Iwer sin Fader stedse til Citantens Fader har betalt grunde leie, det Citantens Fader med Eed vil bekræfte. saa paastaaes, efterdj Iwer ej vil betale grunde leie eller fra fløtte tompten, det hand beviisser hvad Ret hand haver til grunden og qværne støet.

dend indstevnte svarede, det er ej nock, at Citanten siger det er hands, men hand faar beviise det. naar saa er, vil Comparenten møde Citanten med sine beviisligheder.

Citanten sagde, efterdj Iwer ej vil bevisse, paastoed hand sag[en] udsat til bedere oplysning.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Thomas Aamundsen Wiigs udgivne skiøde \af dags dato/ til sin Søn Aamund Thomasøn paa 1 Spand smør, Eet halv b:skind med bøxel og herlighed udj Gaarden Maabøe, blev læst.

1769: 46b

1769.

Halsten Endresøn Garrethuuns udgifne skiøde af dags dato til Gunner Larsen {Garrethuun} Indre Buue paa 1 pd: smør med bøxel og herl: udj Gaarden Indre Buue, blev læst.

Swend Sivortsen Brimnes, Corporal, hans udgivne Gields brev af dags dato til Lars Aamundsen Indre Aalviigen paa 40 rd:r, mod pant de paa Gaarden Wiigs Grund staaende Vaanhuuse med videre, i Eifiord beliggende, blev læst.

Peder Johan/n/esøn Hielmevolds udgivne Gields brev af dags dato til Anna Siursdatter Kolschaar paa 50 rd:r laan, mod pant af 3de Kiør, Een Kobber Kieedel og et sølv belte, blev læst.

Hr: Pouel Schnabels udgivne bøxel brev med Revers, af 24de Maj 1769, til Iver Johannesøn Wichnes og Pouel Ørjansøn Wichnes paa den Grund, paa hvilken den nu værende Nedre Hagestads Saug staar, tillige med de ¾ parter af den Grund, paa hvilken Wangens Saug under Gaarden Haaeim staar, blev læst.

Jon Endresøn Schejes udgivne skiøde af dags dato til Aslach Endresøn Scheje paa fulde Sav Grund under Gaarden Scheje, tillige med {den} 5/8 part udj den paa bemelte Schejes Grund opbygte Sav, samt 5/8 parts Andeel udj Savens Inventario, blev læst.

Aslach Endresøn Schejes Pante brev af 1te Martj 1768, indført i pantebogen paa fol: 104, blev efter paateigned Qvittering af dags dato udslett.

Jon Endresen Schejes pante brev af 14de April 1767, indført \i/ pantebogen paa fol: 85, blev efter paategned Qvittering af dags dato udslet.

Aslach Endresøn Schejes udgivne Gields brev af dags dato til Hr: Pouel Schnabel paa 310 rd:rs laan, mod pant 3 Spand Smør med bøxel og herl: udj Gaarden Scheje, tillige med 5/8 udj den paa sam/m/e Gaard opbygte bord Sav med sin Sav Grund, samt inventarium med videre, blev oplæst.

Iwer Michelsøn Liones Pante brev af 22de Maj 1759, indført i pantebohen paa fol: 495, blev efter paategned Qvittering af 3de Decbr: 1768 udslett.

Niels Olsøn Hæggens pante brev af 1te Martj 1757, indført {paa} i pantebogen paa fol: 463, blev efter paategned Qvittering af 20de Maj 1769 udslett.

Aslach Endresøn Schejes skrivtl: Forpligt af dags dato til sin broder Jon Endresøn, om at hand Eene og allene skal være berettiget til at skiære paa {bemelte} \Schejes/ Sav saavidt hands Andeel strækker sig med videre, blev læst.

Arveskiftebrevet af 10de Martj 1769 efter afgangne Niels Giermundsen Indre Bue, blev læst, og er Stervboen ejende Jordegods udj Arvetompten Indre Buue 1 pd: 12 mrk: Smør med bøxel og herl:, Vurderet 72 rd:r, som til Arvingerne saaledes er udlodnet. Datteren Maritta Nielsdatter til Gave udlagt 18 mrk:r smør for 36 rd:r, og i Arv udl 3 ¾ mrk:r for 7 rd:r 3 mrk:, Enken Christj Olsdatter i begravelses Vederlag udl: 4 mrk: for 8 rd:r, og udj Arv 8 mrk:r for 16 rd:r, og Datteren Elj udl: i Arv 2 ¼ mrk:r for 4 rd: 3 mrk:

Dend 27de Maj ved Grawens Som/m/erting er saaleedes passeret.

Siur Spaanem efter forige tiltale Contra Ole Westrem, sagde det hand med Muntlig Continuations stevning til dette Ting har indkaldet Ole Westrem til at anhøre Contra Regning, og der efter i sag[en] at erholde Endelig Dom, samt processens erstatning.

Contra Citanten tilstoed den/n/e Continuations stevning at være ham forkyndt.

hoved Citanten fremlagde til Actens følge sin Contra Regning af dags dato, bilagt med lovlig stemplet papiir, og saaleedes paastod Dom efter hoved og Continuations stevningerne. det fremlagde er saa lydende.

Contra Citanten begierede En gienpart af dend oplæste Contra Regning, og sag[en] udsat til neste Ting, for sam/m/e at besvare.

Afskeediget,

dend forla[n]gte gienpart af hoved Citantens Regning bør Contra-Citanten meddeeles, og vorder sag[en] til neste ting forfløt.

Ole Westrem efter forige tiltale æskede sag[en] i Rette Contra Siur Spaanem, og vil haabe de forelagde vidner nu møder.

vidnerne møtte, dem Citanten paastod forhørte.

Siur Spaanem sagde, det var udfornøden at afhøre disse tvende vidner, saasom hand tilstaar at have befalet sine Folck til at hente qværnen, den hand havde Kiøbt af Ole Westrem for sam/m/e 7 rd: 1 ort som Citanten kiøbte den for af Aslach Scheje, og der om begiere[de] Aslach Scheje maatte aflæge sin forklaring.

Aslach Scheje fremstoed og forklarede, at det var tiilig om vaaren da Ole Westrem kiøbte qværnen af ham for 7 rd: 1 ort, paa den maade at Ole ej skulde have qværnen føren til Jonsocke. siden sende de begge bud efter deponent[en], og da sigger de begge det Siur Spaanem har kiøbt qværnen af Ole Westrem for 7 rd: 1 ort, og at Siur skulde have qværnen, og lod Siur hente qværnen da det leed over Jonsocke. men Ole havde strax betalt qværnen til deponenten da hand kiøbte den.

Siur Spaanem sagde disse 7 rd: 1 ort er Citanten gotgiort udj dend Regning om de 88 rd;, hvor om En anden sag nu er Rettergang imellem dem Ventileres.

Citanten tilspurte Aslach Scheje, om hand hørte paa deres accord. Respondo, de sagde begge, det Ole til profit skulde have paa qværnen, at Siur En dag skulde saa for ham med begge sine øger, og holde øgerne selv med Mad, saa skulde og Siur give Ole noget høe paa støllen, men Ole skulde selv hente høet.

Citanten paastoed Dom, hvad heller qværnen skal tilhøre ham eller dend indstevnte Siur Spaanem.

dend indstevnte sagde, det hand var fornøjet med at høre Dom.

Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Da begge Parter i den/n/e sag, uden noged videre

1769: 47

1769

beviis at [have]? produceret, alleene har underkasted dem Aslach Scheje[s] forklaring, og der med anogeret. der efter paastaaed Dom, hvem qværnen skulde tilhøre. Da som Aslach Scheje har forklaret, det Ole Westrem kiøbte qværnen af ham for 7 rd: En ort, og siden havde begge Parter bud efter ham, da begge siger det Siur Spaanem igien havde kiøbt qværnen for 7 rd: 1 ort. men at Citantens profit paa qværnen skulde være, det Siur Spaanem En dag skulde saae for Citanten med begge sine øger og videre efter Aslach Scheje sin forklaring. saa Kiendes for Ret det qværne[n] bør tilhøre indstevnte Siur Spaanem, og processens omkostninger paa begge siider være ophæved.

Procurator Traa for samtlig Gaarden Kierland[s] beboere gav tilkiende, at som Ebbe [Eie] har paa deres støel, Stoksel kaldet, Et Floer og sæhlhuuss under Et tag, hvor af aarlig er givet En kiendelse eller giort En villighed, i stæden for Grundeleie. men som Ebbe til nu hvercken vil give Grundeleie eller nogen Kiendelse, ej heller fløtte sit huuss fra deres grund, saa er hand til

dette [Ting]? ved Muntlig stevning indkaldet, vidner at anhøre hvorleedes dette brug stedse har været, at Eie!! (Ebbe Eie) aarlig har bedet om den frihed mod en Kiendelse. dernæst Dom at modtage til huussets bort fløttelse, tomptens Rødig giørelse og processens erstatning. til vidner i sag[en] er indkaldet Richol og Torger Eie samt Siur ibdm:, der under Lovens faldsmaal er indkaldet. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

dend indstevnte Ebbe Eie møtte, tilstoed varselen, og sagde, det hvercken hand eller forman[d] har gived nogen leie af den huusse tompt, ej heller giver hand nogen leie, hand haver der sine Egne beiter og havner, saa hand i dette fald intet haver med Citanterne at giøre.

Mourits Kierland paastoed de indstevnte vidner forhørte.

af de indstevnte vidner, efter paaRaabelse, møtte ickun Torger Erichsøn, boende paa Gaarden Eie. for ham blev Eedens forklaring oplæst, og formanet at blive ved sandhed. ligesaa møtte Richol Eie og hørte Eedens forklaring oplæsse.

1ste vidne, Torger Erichsøn, efter aflagde Eed vidnede, at være 47 aar gam/m/el, ved intet om hvorleedes indstevnte Ebbe Eie sin værfader Siur havde det med det paastevnte huuss, men hand byggede huusset op i Fogden Heibergs tiid, hvor mange aar det er siden mindes vidnet ej. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

2det vidne, Richol Erichsøn, boende paa Eie, broder til foregaaende vidne, gl: 56 aar, efter aflagde Eed vidnede, at det er omtrendt 19 eller 20 aar siden Ebbe Eie sin værfader bad sig ind hos Kierland at bygge paa støllen, og har de andere Eie beboere, snart beden dem ind at bygge paa Kierlands grund sæhl huuss, snart igien forladt det. aldrig har de paa Eie givet nogen leie, men giort en liden villighed for den frihed af.

Nu møtte det 3de vidne, gamle Siur Eie, som sagde ej at kunde vidne i den/n/e sag, da sag[en] er ham med svoger Ebbe Eie paagieldende.

Citanterne frafald dette vidne, begierede sag[en] til neste ting udsat for at indkalde fleere vidner.

Afskeediget,

udsettelsen billiges.

Den sag indstevnt af Jan Pyk, som i gaar blev udsat til i dag, declarerede begge Parter at være forligt.

Anno 1769, d: 28 Maj, er Retten atter af mig sadt, med det Laug-Rett som Retten til dette Almindelige Sommer, Skatte og Sage Ting var beklædet,

hvorda hr: Cancellie-Raad og Sorenskriver Fleischer, efter forrige tiltale og Rettens Laugdag, i Rette ædskede den Sag mod Siur Haaversen Schaar, hvor da den indstævnte og forelagdte Siur Haaversen Schaar mødte for Retten og tilstoed ej alleene Lovlig Laugdag at være forkyndt, men end og Capitallen, som paastævnt er, lovlig at være opsagt. begiærede alleene Fordrag til høste-Tinget, som af Citanten hr: Cancellie-Raad Fleischer blev tilstaaet og bevilget.

Eragtet.

Sagen udsættes og forflyttes til Høste Tinget.

Samme tiid Retten af mig administreret udi en Sag indstævnt af Mons:r Michael Fleischer paa hans hr: Faders hr: Cancellie-Raads Fleischers vegne imod Bonde Manden Knud Store-Graven for skyldig værende 20 rd: 3 s:; Retten beklædt som forhen med det Laug Rett der til dette ting var opnævnt, og det efter høy-Øvrigheds Constitution af dato 28de Ap: 1769. Velbemelte hr: Cancellie-Raad vilde forvente, hvad den indstævnte havde at sige.

Den indstævnte Knud Store-Graven mødte for Retten og tilstoed ey alleene Lovlig Varsel, samt den paastævnte Gield, og alleene begiærede dilation til høste-tinget, som af Citanten blev accorderet.

Eragtet.

Sag[en] udsættes til høste-tinget.

Torchiel Leqven for sin broder Lars Spaanem gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde sin Formynder og Curator Siur Poulsøn Spaanem, Dom at lide til at betale Citanten den ham tilfaldende arv efter Faderen, i følge skiftebrevet begyndt den 6de og 7de Octbr: 1749, men sluttet dend 27de Aug: 1750, med Capital 79 rd: 4 mrk: 8 s:, hvor af Citanten har bekom/m/ed 1 sølvskee for 1 rd: 1 mrk:, og et tindfad for 2 mrk: 8 s:, Rester 78 rd: 1 mrk:, med Renter fra 27de Aug; 1750 og indtil betalning skeer, samt at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om dend indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men hand vilde ej møde, endskiønt hand er her paa Tingstædet.
Kaldsmændene Niels og Simon Røn/n/estrand afhiemlede stevningen at være Siur Poulsøn i eget paahør lovl: forkyndt.

1769: 47b

1769.

Citanten var Laugdag begierende.

Afskeediget,

dend lovl: indstevnte Siur Poulsøn forelæges at møde til dette aars høsteting.

Iwer øvre Leqwe gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Magnus Leqwe for skyldig værende 12 rd:, Dom at lide til betalning samt processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels og Simon Røn/n/estrand afhiemlede stevningen at være Magnus Leqve i Eget paahør lovlig forkyndt.

Afskeediget,

Magnus Leqve forelæges at møde paa neste ting.

Siowat Rønnestrand for Ulrich Ruude gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Gunder Garretuun for 3 rd: som hand har modtaget at levere til Jacob Eitrem, og sam/m/e ej efterkom/m/et, derfor Dom at lide til at betale sam/m/e 3 rd:, og at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om hand møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels og Simon Røn/n/estrand afhiemlede stevningen at være Gunder Garretuun lovl: forkyndt udj hands Kones paahør, siden hand ej lod sig finde.

Afskeediget,

Gunder Garretuun forelæges at møde til neste ting.

Ebbe Eie for Christian Kollenes gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel har ladet stevne og indkalde Berge Traa for skyldig værende 4 rd:, derom Dom at lide til betalning og processens erstatning.
dend indstevnte blev 3de gang paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels og Simon Røn/n/estrand afhiemlede stevningen at være Berge Traa lovl: forkyndt udj hands Kone og gifte Datters paahør, siden hand ej lod sig finde.

Afskeediget,

Berge Traa forelæges til neste ting at møde.

Baar Larsøn Sæbøe gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel har ladet indkalde Halger Lund for skyldig værende 8 rd: 12 s:, hvor for hand havde givet til pant og forsickring En Koe og en saae. da nu dend indstevnte skal have overdraget Koen til En anden, enten til Eiendom eller pant, saa er hand indkaldet Dom at lide til at betale de 8 rd: 12 s: med processens omkostning.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Wiching Sæbøe og Knud Lund afhiemlede stevningen at være Holger Lund i Eget paahør lovlig forkyndt.

Afskeediget,

Holger Lund forelæges at møde til neste ting.

Baar Sæbøe for Olmoe Røyse gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette ting har indkaldet Halger Lund for skyldig værende 6 rd:, Dom at lide til betalning og processens erstatning.
Halger Lund blev paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Wiching Sæbøe og Knud Lund afhiemlede stevningen at være Holger Lund i Eget paahør lovl: forkyndt.

Afskeediget,

Holger Lund forelæges at møde til dette aars høsteting.

Michel Schaftedalens gave brev af 2den Febr: 1769 til hands Kone Christj Iwersdatter, hvorefter hand giver hende Et Spd: smør i Schaftedahlen, blev læst.
Aslach Scheje Fæste brev af dags dato til Hr: Capitain Hiermand paa dend grund hands huusser paa Scheje er opbygt. blev læst.
Richol øvere Hagestad pantebrev af dags dato til Hr: Schnabel for 174 rd:, mod pant ½ L: sm:, 1 ½ hd: med bøxel, og 1 L: sm: uden bøxel, i øvre Hagestad, blev læst.
Germun Torblaa pantebrev af 25 Maj 1761, indført i pantebogen paa fol: 570, blev efter paategned qvitering af 24 Maj 1769 udslet.
Halwor Børse gieldsbrev af dags dato til Niels Fylkedahlen for 300 rd: laan, mod Pant 2 pd: smør, 1 b:skind, 1 1/3 Løb salt udj gaarden Børse, blev læst.
Swenung Sæbøe udgivene skiøde af dags dato til Aamun Lægrei paa 1 pd: 3 mrk: smør, ¼ huud med bøxel i gaarden Sæbøe, blev læst.
Giermun øvre Torblaa udgivene skiøde af dags dato til Tollef Germunsøn paa 27 mrk: smør, 1 Løb salt i gaarden øvre Torblaae, blev læst.
Tollef Torblaae oprettede Contract og Vilkaar brev af dags dato med sin Fader Germun Aschielsøn Torblaae, blev læst.
Niels Følkedahlen udgivene skiøde af dags dato til Halwor Børse paa 2 pund smør, 1 b:skind, 1 1/3 Løb salt i gaarden Børse, blev læst.
Peder Syssendahlen udgivene skiøde af dags dato til Niels Pedersøn paa 6 mrk: smør med bøxel i gaarden Syssendahlen, læst.
Tollef Torblaae gields brev af dags dato til Germun Torblaae for 80 rd: laan, mod pant 27 Mrk: smør, 1 Løb salt i gaarden øvre Torblaae, læst.

den 29de May er med dette Ting Continueret, hvor da for den Laugrettes Mand Knud Lund sad Niels Røn/n/estrand, og for Richold Hagestad sad Lars Wambem.

Ole Sæbøe udstæde skiøde af 27de May h: A: til Aslach Olsøn paa 3 Spand 8 25581/26941 Mrk:r smør med bøxel udj Gaarden Sæbøe 1te Thuun, blev læst.
Lars Warberg udstæde skiøde af 27de May h: A: til Aslach Nielsøn paa 1 Spand smør uden bøxel udj Gaarden Warberg, blev læst.

Magnus Leqve udstæde skiøde af 27de May h: A: til Thore og Anders Øvre Tvedt, Hans, Ole og Knud Nedre Tvedt paa 1 pund 18 Mrk:r smør udj Pladset Selger øde, Jmellem de 2de Gaarder Øvre og Nedre Tvedt beliggende. blev læst.

Endre Lillethuun, Thomas Wiig, Østen Olsøn og Ole Østensøn Tveto, samt Peder Maabøe, deres oprettede Contract med Thore og Ole Høll af 27de May h: A: angaaende den under de 2de Gaarder Tveto og Maabøe underliggende støel, Aaste støelen Kaldet.

Ole Hansøn Nedre Spilden udstæde Gields brev af 26de May h: A: til Johan Hansøn paa 200 rd: laan, mod underpandt 1 Pund smør og 1 Løb Saldt udj Gaard: Nedre Spilden.

Lars Houchenes Gields brev af 16de May 1764, Jndført i Pandte bogen paa folio 27, blev efter paategned Qvitering af 26 May 1769 udslet.

1769: 48

1769.

Lars Monsøn Houchenes udstæde Pandte brev af 26de May h: A: til Lars Nedre Dahlen paa 90 rd:r laan, mod underpandt 9 Mrk: smør, ½ f:skd med bøxel, og overbøxel til 18 Mrk:r smør, 1 f:skd, udj Gaarden Houchenes. blev læst.

Sogne Præsten Pouel Schnabel udstæde Bøxel brev med Revers, af 27de May h: A: til Christopher Nedre Legrej paa 4 ½ Mrk:r smør udj Pladset Qvamsdahlen, under den Condition at lejlendingen overlader af Pladsets udmark, Slotte med tilhørende Marke og løv skov, Foering for 1 Koe og 3 Smaler, saavidt hans halve deel angaaer, samt halvedeelen af Pladsets Ager /: Stue Ageren undtagen :/ til Een huusmand, som der for at have Tilsiun med Pladset fra Foraaret 1770 skal boe, og som derfore skal svare til lejlendingen 3 mrk: danske.

dito Bøxel brev med Revers, af 27 May h: A:, til Magnus Andvesøn paa 4 ½ Mrk:r smør udj Pladset Qvamsdahlen, under lige og ordlydende Conditioner som udj Næst forestaaende Bøxel brev findes andført. læst.

Udj Sag[en] Jndstævnt af Siur Schaar Contra Magnus Leqve er saaledes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt:

Citanten har med vidner beviist, det Magnus Leqve i Aaret 1767 har bemægtiget sig Citantens Sæhl-huuss paa Som/m/er støelen, og der taget til brugs Citantens tilhørende Boeskab som var udj Sæhl huusset: Sigtelsen saavelsom Vidnernes Forklaring herom, er ej af Magnus Leqve bleven modsagt, Men heller tilstaaen, under foregivende at være Een Nødværge Magnus havde øved i sin Svaghed; Men dette Foregivende kand ej holde Prøve: Lad være, at Magnus Leqve var bleven svag, saa hand personlig var Nødsaget at Retirere sig ind i Citantens Sæhl huuss, saa burde hand defore ej brugt Citantens Boeskab, der stedse i Sæhl huuset er under Forvaring, til brugs for den Melk Ejeren faaer af Creaturene: Ja, Magnus Leqve burde, end ikke ladet sig, for den/n/e Gierning søge {for} ved Retten, Men seet den i Mindelighed afgiort og forsonet [med]? Citanten, hvorom Magnus, end ikke det Ringeste under Sagens Procedur har udladt sig; Thi Kiendes for Rett, det Magnus Leqve for den/n/e {Gierning} af ham øvede Gierning, bør betale i Mulct til Bergens Manufacteur huuss 2 rd:r, og ligesaa meget til Justits Cassen, samt betale til Citanten i Processens Omkostning 6 rd:r, og atter til Justits Cassen 1 rd:r 60 s:, saaledes som dømt er, bør Magnus Leqve lide, betale og udreede Jnden 15ten Dage efter Dom/m/ens lovlige Forkyndelse under Nam og Execution, samt videre lovlig Adfær.

For Retten fremstoed den Dan/n/eMand Torbiørn Pouelsøn Lindebræche af Ulviig Sogn, og forestillede sine ynkværdige Omstændigheder af stoer Armod og Fattigdom, samt de haarde Ti[l]fælde med sine Børn, da hand, foruden Et sit Barn som var plaget med Spedalsk Syge og derfore for Nogle Aar siden kom Jnd paa Hospital huuset i Bergen, nu atter seer sit andet Barn ved Navn Guri, omtrent 9 á 10 Aar gam/m/el, udj lige usle Omstændigheder, da hun nu

omtrent udj Et Aar har havt angreb af ej rettere de kand skiøn/n/e, som disværre er og vil blive Spedalsk Syge, ligesom hans andre Børn har havt, og som den/n/e Svaghed udj den/n/e Vaaer besynderlig har yttret sig; saa, for at forekom/m/e at andre ej skal blive smittet og sat udj lige usle Omstændigheder, er hands Forlangende at faae dette sit Barn udj Hospitalet i Bergen Jndlem/m/et, og til den Ende udbeder sig Laugrettens og den tilstæde værende Almues Svar: 1°: om det ikke er dem bekiendt at dette hans Barn Guri Torbiørnsdatter, som omtrent 9 á 10 Aar er gam/m/el, har nu udj dette Aar, besynderlig i den/n/e Vaar, været meget svag af Spedalsk Syge, som udj ansigtet har slagen ud J Bylder og Saaer, ligesom paa hans andet Barn, som tilforne er Jndlem/m/et udj Hospitalet. 2do: om det ikke er dem alle bekiendt hans usle og fattige Omstændigheder, som at det er ham umueligt at kunde bekoste Noget til dette sit Barns Jndlem/m/else udj Hospitalet. til 1te Qvæst: svarede Laugretten og tilstæde værende Meenige Almue, at det dissværre er sandt at dette Barn er meget svag og seer meget Jlde ud, og kand ej rettere skiøn/n/e end det er Spedalsk Syge, da Sygdom/m/en er af sam/m/e beskaffenhed, som med hans Søn som er Jndlem/m/et forhen udj Hospitalet. til 2. Qvæst: svarede, at det disværre er alt for sandt, at hans Omstændigheder er meget usle og slette, saa det er ham umueligt at kunde bekoste det Ringeste til Barnets Jndlem/m/else, da han nu for Fattigdom har maatte forlade og afstaae sin Gaard, og har neppe for sig og sine den daglige Tarv og underholdning.

Torbiørn Lindebræche begiærede Tingsvidne om hvis passeret er, som blev billiget.

Efter 3de gange udraabelse var ej Nogen som vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget ophævet.

Dend 30de Maj blev paa **Utne med Kingtserwiig skibreede og Røldahls Almuer holden Som/m/er, Skatte og Sagefalds ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 38 findes opnævnt, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med de tvende Bøygde Lensmænder Jon Hougse og Niels Hamre, samt dend tingsøgende Almue.

Da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger, Rescribter, Placater og Ordres som

1769: 48b

1769

Paa fol: 43 ved Jondahls Ting findes Extraherede.

skiftebrevet af 26 Apriil 1768, sluttet efter Agotte Halgierdatter, blev læst, og var stervboen eiende Jordegoeds i gaarden Jnstenes 1 ½ Løb smør med bøxel, vurderet for 162 rd:, der af først udlagt til Creditorene Mathias Næss og Knud Sandwiigen 2 pund 18 mrk: smør for 99 rd:, Erich Ystenes 6 mrk: smør for 9 rd:, Jørgen Jnstenes 2 mrk: smør for 3 rd:, Christopher Langesetter 2 mrk: smør for 3 rd:, Halwor Langesetter 8 mrk: smør 12 rd:, Erich Langesetter 1 mrk: smør for 1 rd: 3 mrk:, Anders Luttro 2 mrk: smør for 3 rd:, til arvingerne i arv, Enckemanden Aamun Knudsøn 13 ½ mrk: smør for 20 rd: 1 mrk: 8 s:, Synnewe Christopherdatter 1 ½ mrk: smør for 2 rd: 1 mrk: 8 s:, Aamun og Salamon Halgiersøn/n/er, hver 2 mrk: smør for 3 rd:, Erich Halgiersøn 1 ½ mrk: smør for 2 rd: 1 mrk: 8 s:, og Anna Halgierdatter ½ mrk: smør for 4 mrk: 8 s:

Jacob Eitrim gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette ting har ladet stevne og indkalde Osmun Larsøn Horre, Dom at lide til at betale efter pante brev, de paa Capitalen

Resterende {Re} 10 rd: med Renter indtil betalningen skeer, og at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels Hamre og Lars Meehuus afhiemlede stevningen at være Osmun Horre udj Eget paahør lovlig forkyndt.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Osmun Larsøn Horre forelæges at møde til neste ting.

Jacob Eitrem gav tilkiende, det hand for 13ten aar siden bort leiede En Koe til Osmun Horre for et halv pund smør aarlig leie, eller 2 mrk: 8 s:, der paa ickun bekom/m/et i leie 5 mrk:, er for 2 aar, Rester ham saa 11 aars leie, og som hand hvercken kand faae leien eller Koen, foruden 1 pd: 6 mrk: smør Citanten har laant ham i aaret 1768. Nock laant ham for 2 aar siden ½ td: Reen sæde-Korn. da Citanten ej noget af alt i mindelighed har kun/n/et erholde, har hand med Muntlig varsel til dette ting ladet stevne og indkalde Osmun Horre, Dom at lide, til at levere Korn tilbage, samt betale dend Resterende leie, og det laante smør med Korn efter Markets gang, og endelig at erstatte processens omkostning. vil fornem/m/e om dend indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels Hamre og Lars Meehuus afhiemlede stevningen at være Osmun Horre i Eget paahør lovlig forkyndt.
Citanten var Laugdag begierende.

Afskeediget,

Osmun Horre forelæges at møde til høste tinget.

Wetle Horre gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til dette ting har ladet stevne og indkalde Lars Mehuus for skyldig værende 58 rd: 1 mrk: 4 s:, der om Dom at lide til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om dend indstevnte møder.
Lars Mehuus møtte, tilstoed varselen og sagde, det hand ej meere Kiender sig skyldig at være, end som 36 rd: 12 s:, dem hand gierne vil betale, saasnart hand faar de penge Citanten selv har Caweret for, og begierede saa lang fordrag. dets aarsag begierede sag[en] til neste ting udsat.

Afskeediget,

udsettelsen billiges.

Ole Gryting gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til dette ting har ladet stevne og indkalde Orm Nedere Berge, der har bekom/m/ed Citantens søn/n/eKone til ægte, at beviisse om hands forman[d], sal: Ole Olsøn, som var Citantens søn, har udlagt eller betalt noget paa de 200 rd: for Gaarden Grytting, eller paa de 74 rd: for Odels Retten, som Citanten alt til sin Elste broder og de andere medarvinger har udlagt.
dend indstevnte møtte, tilstoed varselen, og sagde det hand ej andet beviis havde end skiødet til hands sal: forman[d] Ole Olsøn, og skiftebrevet efter ham, og \havde/ Citanten noget at fordre efter sin sal: søn, burde hand saadant melt for skifteRetten, da Ciotanten selv ved skiftet var nærværende, uden at udlade sig om nogen saadan fordring at have. lagde ellers i Rette til Actens følge skiødet af 1 Junj 1758 og skiftebrevet af 26 Maj 1768, begierede saa meget der af Extraheret som sag[en] oplysse kand. det fremlagde er saa lydende.
Citanten sagde, det hand af Kærlighed til sin søn lod ham faae skiøde paa sin gaard, og af lutter Eenfoldighed ved skifte Retten forsømte at giøre paastand om sin betalning. begierede sag[en] til neste ting udsat for at indkalde vidner om gaardens betalning, som og at indkalde

sin søn/n/eKone, under Eed at forklare hvad hun af hendes sal: Mand har hørt om gaardens betalning.

Afskeediget,

sag[en] udsettes til høste tinget dette aar.

Knud Olsøn Jndre Jaastads udgivne Gields-brev af dags dato til Ole Olsøn Hougstvedt for 99 rd:r, mod pant 2 pd: 18 mrk:r smør med bøxel og herl:, samt efterskrevne Creature, 6 Kiør, 1 Vetterungs Stud, 1 Vetterungs Qvige, 12 Voxne Souver og 1 Graa Øg, blev læst.

Britte Jonsdatter med Laugværge Halwer Jonsøn Langesetter med fleere Jnteressentere, deres udgivne skiøde af 3de Junj 1768 til Hans Hansøn Langesetter paa 3 Spand Smør med bøxel og herlighed udj Gaarden Langesetter, blev læst.

Hans Hansøn Langesetters udgivne Gields brev af 3de Junj 1768 til Lensmanden Jon Torchieldsøn Hougse med fleere for 117 rd:r 4 mrk:, mod pant 3 Spand smør med bøxel og herl: udj Langesetter, blev læst.

Haldor Haldorsøn Espelands udgivne skiøde af dags dato til sin Søn Haldor Haldorsøn paa 2 pd: smør, ½ G:skind med bøxel og herl: i Gaarden Espeland, blev læst.

Swend Olsøn Jøssendahlens Gields brev af 31te Octobr: 1747, indført i Pantebogen paa fol: 258 og 259, blev efter paategned qvittering af 29de Maj h: A: udslett.

1769: 49

1769.

Swend Olsøn Jøssendahlens udgivne Gields brev af dags, dato til Siur Knudsøn Staene for 100 rd:r, og til Haldor Haldorsøn Espeland for 50 rd:r, mod pant 1 Løb 1 pd: 5 mrk:r smør med bøx: og herl: i Jøssendalen, blev læst.

Hr: Provsten Atches udgivne bøxel brev med Revers, af 7de April 1769, til Samson Siursøn Qvalnes paa 1/ Løb 4 ½ mrk:r smør i Gaarden Qvalnes, blev læst.

Jon Siursøn Schare udgivne skiøde af dags dato til sin Søn Salamon Jonsøn paa ½ Løb smør med bøxel og herl: i Gaarden Schare, blev læst.

Britte Christendatter Sexes Gields brev af 19de Junj 1748, indført i Pante bogen paa fol: 274, blev efter paategnet Qvittering af dags dato udslett.

Samson Siursøn Maachestads Gields brev af 18 April 1741, indført i Pante bogen paa fol: 44, blev efter paategned qvittering af 20de Maj 1761 udslet

Elias Torchildsen Langesetters udgivne skiøde af dags dato til {sin Søn} Niels Torbiørnsøn paa 2 pd: 6 mrk:r smør, 1/3 huud, 1/6 b:skind og 2 pd: Salt med bøxel, samt overbøxel til 12 mrk:r smør, 1/24 huud i Gaarden Houge, blev læst.

Dend 31de Maj Er ved Kingtserwiig-Tinget følgende passeret.

Lars Nielsøn Horre efter forige tiltale Contra Osmun Horre, æskede sag[en] i Rette og gav tilkiende lovl: at have ladet forkynde Rettens forelægelse. vil altsaa fornem/m/e om dend indstevnte og forelagde møder, i mangel deraf, at faae forelægelsen afhiemlet. lagde i Rette dend indstevnte Dom af 25de Aug: 1767, dend hand paastoed fornyet, og saaleedes efter sit stevnemaal indlod sag[en] til Doms, \det fremlagde ere saa lydende/.

Lensmanden Niels Hambre fremstoed og leverede i Rette Osmun Horre[s] skriftlige forset, dateret Stawanger d: 18 Martj 1769, bilagt med lovlig stemplet papiir, og er saa lydende.

Citanten sagde, det hand som Een [En]foldig ej kunde svare til dette skrift, der er imod billighed af hands Dom. paastod endnu Dom efter sit stevnemaal.

Afskeediget,

sag[en] optages til Dom indtil i Morgen.

Dend sag indstevnt af Halwor Natland Contra Lars Mehuus blev paaRaabt.
Lensmanden Jon Hougse møtte for Halwor Natland og fremlagde hands skriftl: forsæt af 2den Maj h: a:, saa lydende.
Procurator Traa møtte for Contra Citanten, og fremlagde En skriftlig beskickelse af 29de Octbr: 1768, med paategned svar, der alt er saa lydende. dernæst Contra Citanten paastoed Dom efter sit stevnemaal og indlæg.
Dom/m/eren tilbød de begge befuldmægtigede, om de inden 4re uger vilde høre Dom, eller, omkostninger at spare, var fornøyet med at høre Dom paa dette tilstundene høste Ting.
Lensmanden Jon Hougse, som og Procurator Traa, begge svarede, det de var formøyede med Dom paa høste Tinget vorder afsagt.

Afskeediget,

sag[en] med begge Parters Consence, optages til Dom indtil dette aars høsteting, da Parter[ne] haver at møde, Dom at høre.

Orm Tufte efter forige tiltale æskede sag[en] i Rette Contra Knud Rabbe, og gav tilkiende lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse for dend indstevnte, vil fornem/m/e om hand nu møder.
Orm Øwerland møtte for Knud Rabbe, og sagde det Knud Rabbe havde bedet ham at svare, det hand kunde icke møde fordj hands Kone var svag. befalet ham at sige, det Citanten havde Fæsted {sin} \hands/ Datter, {til} for slig løn som hand selv vilde give. men som Citanten havde beskyldt hands Datter, det hun var lang hændet, og at hands Kone havde beskyldt hende for det hun havde taget en ost. der for vilde Faderen ej det hands Datter skulde tiene der. begierede sag[en] udsat for at beviise disse beskyldninger.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse billiges.

Knud Seim og Jon Hildahl gav tilkiende, det de med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Ole Grytting for skyldig værende 35 rd:, Dom at lide til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om hand møder.
dend indstevnte møtte, tilstoed varselen, som og gielden, og bad om fordrag.
Citanten svarede, det hand ofte har givet ham fordrag, vil end nu til Michelsdag dette aar give ham fordrag, naar hand til dend tiid vil betale hovedstolen med Renter og omkostninger.
Ole Grytting lovede til Michelsdag at betale.
Citanten begierede sag[en] til neste ting udsat, for at see om mindelig betalning erholdes, i mangel deraf, da at stevne til Doms.

Afskeediget.

sagens udsettelse billiges.

Knud Seim og Jon Hildahl gav tilkiende, det de med muntl: varsel ligeeleedes havde stevnet Wetle Horre for skyldig værende 33 rd:, Dom at lide, og at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om hand møder.
Wetle Horre møtte, tilstoed varselen og gielden, begierede alleene om fordrag.
Citanten sagde, foruden den fordrag der er givet, vil hand endnu give fordrag, med den halve gield og sine Renter at betale til dette aars udgang. og dend anden halve deel med Renter og omkostninger at betale til Fasten tilkom/m/ende aar.
dend indstevnte var fornøyet med dette tilbud, og lovede til de tvende Terminer at betale.
Citanten begierede sag[en] udsat til anstundende aars som/m/er Ting, for at see om den i mindelighed vorder afgiort.

Afskeediget,

sag[en] udsettes indtil Som/m/er-Tinget 1770.

Niels Jacobsøn Rogde med Jnteressentere, deres udgivne Skiøde af gaar dags dato til Martha Olsdatter Mæhland paa 2 pund 1 ½ Mrk:r smør med bøxel og Herl: i Gaarden Mæhland, blev læst.

Arve Skifte brevet af 8de Martj 1769 efter afgangne Aad Wiglichsøn Jndre Jaastad, blev læst, og er Stervboen eiende Jordegods udj Gaarden og Arvetompten Jndre Jaastad 1 Spand smør med bøxel og Herl:, Vurderet for 51 rd:r, som deels for Gields fordring og deels arvel: er udl: saaledes: Creditor Niels Aadsøn 17 11/17 mrk:r smør for 50 rd:r, Enken Ingebor Pouelsdatter 3/17 mrk:r for 3 mrk:, Søn/n/en Niels Aadsøn 1/17 mrk:r smør for 1 mrk:, datteren Synneve 1/17 mrk: smør for 1 mrk:, og Synneve den yngre 1/17 mrk:r smør for 1 mrk:

1769: 49b

1769.

Arve Skifte brevet af 18de Maj 1769 efter afgangne Dan/n/eQvinde Maritta Larsdatter, blev læst, og er Stervboen ejende Jordegods udj Gaarden og Arvetompten Aga 2 pd: 6 mrk:r smør, 2 Løber Salt med bøxel og Herl:, Vurderet 168 rd:r, som deels for Gields fordring og deels til Arvingerne er udlagt saaledes: Creditor Lars Olsøn Aga for Gields fordring udlagt 18 mrk:r Smør, 2 Løber Salt for 84 rd:r, og Enkemanden Johan/n/es Larsøn i Arv udlagt 1 pund 12 mrk:r smør for 84 rd:r

Niels Pedersøn Horre af Røldahl anviiste fælleden!! (fællen) af en voxen Biørn skudt paa Gaarden Hægerland i Røldahl under Lehnets Jurisdiction, og betalt af Fogden 2 rd:r.

Pouel Jonsøn Ystenes udgivne skiøde til sin Svoger Gunner Torbiørnsøn af dags dato paa 2 pund 22 7/8 Mrk:r smør med bøxel og herl: udj Gaarden Ystenes, blev læst.

Hr: Biskop Arentz udgivne bøxel brev med Revers, af 13de Januarij h: A: {paa ½ Løb smør} til Lars Torgiersøn paa ½ Løb smør i Gaarden Jndre Alsager, blev læst.

Lars Torgiersøn Jndre Alsager skrivtl: Forpligt og Vilkor brev af 11te Martj 1769 til sin Moder Ragnilde Gunnersdatter, blev læst.

Siur Qwandahl efter forige tiltale æskede sag[en] i Rette Contra Hans Utne, og end nu som forhen paastoed Dom.

Procurator Traa møtte for Hans Utne og leverede i Rette Sergiant Wines beviis af 24 Nobr: 1768, bilagt med stemplet papiir No: 18, og tilbød at betale de 25 rd:. det fremlagde er saa lydende.

Citanten paastod Dom efter sin hoved stevning.

Traa sluttede og sag[en] til Doms.

Afskediget,

sag[en] optages til Doms indtil i Morgen.

Torbiørn Hestham/m/er gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Peder Diønne for skyldig værende 8 rd: 4 mrk: 2 s:, Dom at lide til betalning, og at svare Processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, mens ingen vilde svare, endskiøndt hand er her ved Tinget.

Kaldsmændene Jon Hougse og Niels Tioflaat afhiemlede stevningen at være Peder Diønne udj Eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten erindrede om Laudag.

Afskeediget,

Peder Diøn/n/e forelæges til neste ting at møde.

Erich Knudsøn Mouges Gields brev af 29de October 1764, indført i Pante bogen paa fol: 41, blev efter paategned qvittering af 25de Septbr: 1768 udslett.

Ole Knudsen øvre Qwales Gields brev af 27de October 1762, indført i Pante bogen paa fol: 607 og 608, blev efter paategned qvittering af 31te Maj 1769 udslet.

Ole Knudsøn øvre Qwales udgivne skiøde af dags dato til sin Stif-Søn Jon Larsøn paa 2 pund 6 mrk:r smør, ¼ huud med bøxel og herl: i Gaarden øvre Qvale, blev læst.

Jon Swendsøen Hougtvedt udgivne skiøde af dags dato til sin broderSøn Ole Olsøn paa 10 ½ Mk:r smør, 2 ¼ Løb Salt med bøxel og Herl: i Gaarden Hougstvedt, læst.

Ole Olsøn Hougstvedts skrivtl: Forpligt og Vilkaar brev af dags dato til sin Farbroder Jon Hougstvedt med Huustroe Britte Engelsdatter, blev læst.

Ole Olsøn Jelsøe udj Ryefølche, skrivtl: Penge Mangel af 30te Septbr: 1768 for sin Myndl: Omund Omundsen, til Jon Monsøns brug udj Gaarden Sexe i Hardanger, læst.

Fogden Hr: Kam/m/er [Raad] Juel lod tilføre, at de bøder som Asbiørn Twisme, formedelst sit udj Ægteskab, med {Pigen} \løs qvinde Men/n/eske/ Britte Samsonsdatter begangne leiermaal var pligtig, er efter aftingning inden Rætten, formedelst hans fattige Omstændigheder, betalte med 10 rd:r. Herom Kam/m/er Raaden var Extract af Protoc: begiærende.

Den 1te Junj Continuerede Kintzerwiigs Som/m/er-Ting, og er saaledes passeret.

Udj Sag[en] indstevnt af Lars Nielsøn Horre Contra Osmund Larsøn Horre, er saaleedes for Ræt Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten har ved Hoved stevning til Nest afvigte Aars Høste ting indkaldet Osmund Horre ved Dom at blive tilfunden at meddeele ham Skiøde paa Een halv Løb smør i Gaarden Horre. 2°: At faae den derom den 25de Augustj 1767 afsagde Dom fornyet. 3tio: At svare ham ibragte Omkostninger. Herimod har Osmund Horre ved Procurator Peder Ringholm udj jndlæg af 18de Martj dette Aar protesteret mod Dom om Gaardens fraviigelse, /: hvorom Hoved Stevning intet taler :/ med benægtelse ej Dom forhen at være ankyndiget, beraabende sig paa Een Nye Aastæds Sags Anlæg, og Urgerer paa Stevningens Afvisning, i det øvrige Rører intet om de Grund Satzer i Hoved Stevninge[n]. dette oplyser klarlig, det Osmund Horre ei har gived Procurator Ringholm grundig og sandfærdig Oplysning om hvad passeret er paa Aastædet den 25de Augustj 1767, og ligesaa lidet gived ham sandfærdig underretning om Stevningen her til Tinge i den/n/e Sag. Thi Kiendes for Ræt, det den af Citanten i Rættelagde Aastæds Hiemtings Dom, som den 25de Augustj 1767 er vorden afsagt, bør i alle dens ord, puncter og Clausuler være fornyet og ansees i sin fulde Kraft. betræffende Processens Omkostning, for den/n/e Ret, da som Citanten ved Efterladenhed selv har aarsaget sig Omkostningerne, bør jndstevnte Osmund Horre for disse af Citanten anvendte Omkostninger frie at være.

1769: 50

1769.

Udj Sag[en] anlagt af Siur Qwandahl Contra Hans Utne, Er saaledes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten Siur Nielsøn Qwandahl søger indstevnte Hans Hansøn Utne for 50 rd:r, som hand bekom Gamle Korsmisse Vaaren 1765, med Love om Høsten at betale, eller Pante Obligation der for at udstæde. den/n/e Sigtelse oplyses saaledes: Vidnet Dawid Larsøn Qwandahl

forklarer, det hand saae at Citanten laante Hans Utne 50 rd:r, som Hans talte sig og forvarede dem. Endskiøndt dette Vidne er Citanten saa nær beslægtet at dets udsigende ej var at Reflectere, saa bliver det dog med følgende bekræftet; Thi den jndstevntes Eegen Huustroe Vidner, at have hørt tale imellem hendes Mand og Citanten om 50 rd:r laan, men om det var hendes Mand eller Een anden som var dem skyldig, ved Vidnet ej at have hørt; Forklarer ellers {at have} af Andre at have hørt det hendes Mand var 50 rd:r skyldig til Siur Qwandahl. Vidnet Isach Jonsøn havde og Noget at Vidne, men det var ord efter 2 aars forløb. dette alt bestyrkes med Sergiant Arne Wines Missive til Citanten, af 29de September 1766, hvor udj hand siger: at de 50 rd:r som Hans Utne laante hos dig 1765 til Mig, kand du være forsikret paa, at hand har faaed hver skilling af Mig. efter den belovede Tiid tillige med Renterne, med videre den/n/e Siergants!! (Sergiants) Resonoment i bemelte Missive, der alt oplyser den/n/e Sag. den jndstevnte her imod fremlægger en Attest fra bemelte Siergant Wines, hvormed hand vil beviise at der imellem dem den 24de November 1768 er giort Afregning, saa at de 25 rd:r endnu skulde beroe hos Sierganten, hvorfor den jndstevnte her i Rætten har tilbudet sig at betale den halve paastevnte Capital. den/n/e Attest, i hvor bagvendt den end og er, og strider imod Siergantens Reene forklaring udj Missiven af 29de September 1766, saa bliver den dog et klart beviis om Citantens Søgemaals Rigtighed, Noget til bestørkelse for Vidnernes udsigende. Thi Kiendes for Ræt, det Hans Utne bør betale til Citanten de ham aflaante 50 rd:r med Renter fra 26de Maj 1767, da dette Laan til Tinge blev paatalt, og indtil betalning skeer. Hvorimod indstevnte Hans Utne gives Regres til Siergant Wines, for det hand efter giorde Afregning bliver skyldig, at indtale, saaledes som hand best Veed, Vil og Lovlig skee kand. Angaaende Processens Omkostning, da betaler Hans Utne til Citanten 4 rd:, Alt af Hans Utne at betale og udreede inden 15 dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse, under Nam og Execution.

Ole Johan/n/esøn Eidnes Gields brev af 11te Junj 1755, indført i Pante bogen paa fol: 422, blev efter paategned Qvittering af 9de Junj 1756, 6te Junj 1757, 10de Junj 1758, 12te Junj 1760, 12 Junj 1761, 9de Junj 1762, 12 Junj 1763, 9de Junj 1764, 9de Junj 1765, 10de Junj 1767, og 24de Maj 1769 udslet.

Ole Johan/n/esøn Thrones udgivne skiøde af Gaar dags dato til Christopher Siursøn Hieltnes paa 2 pund 6 mrk:r smør, ½ huud med bøxel og herl: udj Gaarden Thrones, læst.

Christopher Hieltnes bøxel brev med Revers, af Gaar dags dato, til Ole Johan/n/esøn Thrones paa 2 pund 6 mrk:r smør, ½ huud med bøx: og herl: udj Gaarden Thrones, læst.

Anno 1769, d: 1 Junii, er af mig Andreas Juel, Deres Kongl: May:ts Kammer-Raad og Foged, sadt og administreret Retten paa Utne udi Kindtzervigs Skibreede, følgelig høy-Øvrigheds Constitution af 28de April 1769; Retten beklæd med det Laug-rett, som til det {de} holdende Almindelige Sommer, Skatte og Sage ting var opnævnt, udi en Sag indstævnt af Velædle og Velbyrdige hr: Cancellie-Raad Fleischer imod Bonde Manden Michel Siursen Lothe, til at antage Dom, formedelst at han havde antendt en stoer Kull-Jld, saa nær hans Andgrendsende Gaard Hesthammer, dens Skoug, som befrygtelig der af ved mindste Kaste-Vinde af Vesten kunde vorde andtendt, med videre; Velbemelte hr: Cancellie-Raad fremleverede sit Skriftlige Stævnemaal af dato 18de April 1769.

Den indstevnte Michel Siursen Lothe blev paatalt, men mødte icke. men paa hans Faders veigne mødte og vedtog lovlig Stævnemaal hans Søn Michel Siursen!! (Michelsen) Lothe;

bemelte Michel Siursen Lothe, som Selv til Retten var en Laug Rettis Mand, blev [i] hans i!! stæd opnævnt den Dannemand Ole ..o..ss(?).

Af de under Lovens Kaldsmaal indstævnte Vidner vare tilstæde: Michel Olsen, Svend Larsen, Knud Larsen, Lars Larsen, Torbiørn Jacobsen, Torbiørn Olsen, Siur Michelsen, alle af Lothe, og Jens Hansen af Swartvedt, men for de udeblivende blev Stævnemaalet af Stævne-

Vidnerne LehnsManden John Hougse og Christopher Langesetter lovlig afhiemlet dennem at være forkyndt, saasom

1769: 50b

Lars og Guttorm Swartvedt, Ole Michelsen og Haaver Larsen Lothe, jtem Michel Michelsen Lothe; Michel Rogde frafaldes af Citanten formedelst alderdom; fremdeles udeblivende Eric Giære og John Ericsen Lothe; de mødende Vidner vedtog lovlig Varsel. For de mødende Vidner blev Eedens Forklaring oplæst, og de samtlige formanet til Sandheds Udsigende, men saasom Citanten udi sit Stevnemaal havde paastaaet Syn og Grandskning paa Stædet hvor denne Kull-Jld har været andtendt, altsaa bliver Eeden af dennem først at aflægge, efter at Retten haver [været]? paa Stædet og den fornødne Grandskning og andviisning skeed.

Citanten hr: Cancellie-Raad Fleischer til samtlig Vidnerne, fremsadte følgende qvæstioner, med andmodning Retten vilde modtage Deres Svar, under Forbeholdenhed af fleere qvæstioner om fornødiges. 1mo: om Vidnet icke er bekiendt og har seet at Michel Siursen Lothe d: 6 og 7de Octb: nest afvigte aar havde andlagt og andstucket en Klar-brendende Furre-Mile oppe under Fieldet nær ved Hesthammer Furre-Skoug, eller hvem samme gierning havde foretaget; 2do: om icke Haaver og Lars Lothes Eyendom i Gaarden Lothe grendser nest til Hesthammer Eyendom, og hvor Michel Siursøns Eyendom begynder, om Vidnet derom kand giøre Andviisning.

1te Vidne, Michel Olsen, fremstoed, gammel 61 aar, føed paa Gaarden Lothe, og der boet i 27 aar, og efter Rettens Formaning til Sandheds udsigende, saaledes, som han det siden vilde be-eedige, til 1te qvæstion svarede saaledes, at han den omstævnte tiid neder ved Søen hos sig ved Nøstet var for at optrecke en Baad, og da saae han en Røg, som af en Kuld-Miile, der var andtændt paa Eyendommen Lothe's Grund, \høyest op i Marken/, men saae ingen Jld eller lys Lue, og da han icke vedste hvem samme \havde/ andtændt, spurdte han derom ved at komme op i Gaarden, og hannem af hans egen Søn Svend Michelsen blev svaret, at den indstævntes Søn Michel den havde andtændt. Citanten her under fremsadte den sub-qvæstion, om Michel Siursen ey endnu eyer og bruger sit forhen i gaarden Lothe eyende og brugdte Jorde Part, eller hvem samme nu eyer og bruger: Vidnet svarede hertil, at Michel Siursen bruger endnu sit forhen havdte brug. 2do: qv: Svar: at Haaver og Lars Lothe eyer nest Hesthammer, og siden Vidnet og den indstævnte Michel Siursen, og herom paa Stædet lovede at giøre andviisning. 3die qvæstion: om Vidnet icke veed at de (?)ej \Citanten/ havde ladet besigtige Kull-Miilen, det Kullene strax samme dag vare (?)stordte; Svar: Vidnet saae at han, den indstævnte, vel nedbar nogle Kull \i en sæck/, men erindrer ey saa liige dagen;

2det Vidne, Torbiørn Jacobsen, gammel 55 aar; og boet paa gaarden Lothe udi 28de Aar, og til 1te qvæstion vidnede saaledes, at saasom han den dag, da den/n/e Kull-Miile skulde være andtændt og brende, var paa Hesthammer gaard, saa haver han hverken seet Røg eller Lue. 2den qvæstion; Svarede dertil i et og alt som første Vidne; dog paa Kull-Miilen ej egentlig kunde giøre nogen andviisning, men vel paa Eyendommen.

3de Vidne, Lars Larsen Lothe, gl: 36 aar, og boet paa Lothe udi 8te Aar. svarede til 1te qvæstion saaledes, at han paastævnte tiid med Kull-Miilens brending var udi Bergen, og følgel: ej noget kand havet seet; og til Anden qvæstion saaledes: at han er den, som med Vidnet Haaver Lothe eyer nærmest til Hesthammer, og der udenfor den indstævnte.

4de Vidne, Svend Larsen Lothe, gl: 51 Aar, og boet paa Lothe udi 18ten Aar, og til 1te qvæstion svarede som 3die Vidne, at han samme tiid var i Bergen, og til 2de qvæstion svarede i et og alt conform med de foregaaende Vidner.

5te Vidne, Knud Larsen Lothe, gl: 40 Aar, og boet paa Lothe 13de Aar; og til 1te qvæstion svarede som 3de og 4de Vidne, at han den paastævnte tiid om Kull-Miilen var i Bergen, forklarede ellers, at han alleene efter sin hiem Komst havde hørdt tale om at Michel Siursen

oppe i Marken skulde have brændt Kull. til 2de qvæstion svared som de forrige Vidner, og derpaa med dennem at vild giøre Andviisning.

6te Vidne, Siur Michelsen Lothe, en Søn af den indstævnte, 32 aar gl:, og fød og opfostret paa Gaarden hos sin Fader; til 1te qvæstion svarede saaledes, at han, som 3de, 4de og 5de Vidne den paastævnte tiid om Kull-

brendingen var i Bergen; men fremdeles saaledes forklarede, at han af Folckene der paa Gaarden efter hiem komsten hørdte, at hans Broder Michel Michelsen den paastevnte tiid oppe i Marken skal have brendt Kull; paa Citantens Veigne tilspurdte hans Søn Monsr:r Michael Fleischer, om Vidnet er bekiendt, hvem der havde hugget Veeden til denne Kull-Miile, og hvad slags Veed; Svar, at han, Vidnet, havde hugget Veeden, og at det var Furre-Veed, nogle furre stabber, som stoed der paa Myren paa deres eget leyemaal; og at det var tvende Sperrer, som forhen vare nedhugne, og hvilcke han tillige havde ophogget, og lovede at giøre Andviisning paa Roeden. 2de qvæstion frafaldes dette Vidnet; men i henseende til Bruget sagde, at han[s] Fader brugte gaarde-Parten som forhen.

6te!! Vidne, Torbiørn Olsen Lothe, 44 aar gl:, og boet paa Lothe 8te aar, men ellers fød og opfostret paa Lothe, svarede til 1te qvæstion, at han den paastævnte tiid ey haver seet hverken nogen Røg eller Lue af nogen Kull-Miile, icke heller var bekiendt, at der nogen Kull-Miile var andrettet, eller der af hørdt, før end der blev talt om der skulle være brendt. til 2de qv: svarede i et og alt som de forrige Vidner.

7de Vidne, Jens Hansen, huusmand paa Swartvedt, 50 aar gammel, og der boet i trende aar, ellers forhen været paa Lothe i 4 aar. til 1te qvæstion svarede, at han nogen Røg eller Jld den paastævnte tiid ey havde seet, eller var viidende om nogen Kull-Miile der paa Gaarden Lothe den omspurdte tiid; og til 2de qv: svarede som de øvrige foregaaende Vidner.

Citanten til samtlige Vidnerne fremsadte den qvæstion: om de haver seet i Michel Siursens Mark gamle Sperrer liggende, og hvor mange; hvor til de samtlige tilstæde-værene Vidner svarede saaledes, at da det ey er alletiider at de kommer der oppe i Marken, men naar de der kand have gaaet, er dennem ej forekom/m/et nogen huggede Sperrer.

Den indstævntes Søn Siur Michelsen paa sin Faders Veigne tilspurdte samtlige Vidner, om dennem icke er bekiendt at hans Fader i hans Andeel i Marken eyer eller der finder Furrer, hvortil de samtlige øvrige Vidner svarede, at der fandes nogle faae eller ringe.

Citanten forlangede den indstævnte Michel Siursen Lothe at maatte gives Laug-dag til andstundende høste-ting, ligesaa at maatte skee Forelægelse til de udeblevne Vidner.

Eragtet.

Den indstævnte og ey mødende Michel Siursen Lothe gives Laugdag til andstundende høste-ting, Sagen at tilsvare, og de udeblevne Vidner, saasom Lars og Guttorm Swartvedt, Ole Michelsen og Haaver Larsen, Michel Michelsen, Eric Giære og John Erichsen, alle af Lothe, forelægges under Lovens Faldsmaal til bemelte høste-ting at møde, for deres Forklaring udi Sagen at giøre, og hvormed Sagen saaledes udsættes.

Iwer og Swend Eidnes fremstod for Retten og beklagede dem, det deres paaboende Gaard Eidnes, Matricul Num/m/er 2 i Ullenswangs Kircke sogn, dend 24 Maj sidstleeden ved En ulyckelig ildsvaade er lagt i aske. der om tilspurte dend tingsøgende Almue, til Tingsvidne[s] erholdelse, at vilde forklare om den/n/e sandhed, samt hvor mange huusse der blev lagt i aske, med videre dette Tingsvidne vedkom/m/ende, til sandheds oplysning. dend Tingsøgende Almue Eenstem/m/ende svarede, at det desvære er altfor sandt, det gaardens huusser, i gaar 8te dage, som var dend 24 Maj, ved Een ulyckelig ildebrand blev lagt i aske. og blev afbrendt for Iwer 6 huusser, nemlig Røgstuen, stavbuer, Sengeboe, Madstue, En Kielder med Loft

over, og veedehuusset. for Svend blev afbrendt 9 huusse, nemlig Røgstuen, En liden Madboe ved stuen, stavburen med en Kielder under, Senge loft, Et smale fios, en vedskygge, et løv-huuss og et senge loft. der alt for begge blev lagt i aske. i det øvrige er hos disse tvende Mænd En meget fattig og jam/m/erlig tilstand.

De Klagende var Tingsvidne begierende om hvis passeret er, som blev billiget.

Arve skifte brevet, sluttet den 9de Junj 1768 paa Grd: Røtten efter afgangne Tormoe Christophersøn, blev læst, og er stervboen ejende Jordegods udj Røtten 1 pund 5 ½ Mrk: smør, 1 5/6 Løb Saldt, for 61 rd:r 2 mrk:, som saaledes er udlagt, Halver Langesetter for Gields Fordring udlagt 15 ½ Mrk: smør, 1 5/6 Løb saldt for 42 rd:r 4 mrk:, Thomas Wiig ligesaa for Gield udlagt

1769: 51b

1769

1 ½ Mrk: for 2 rd:r, Arne Luttro ligesaa for Gield udlagt 3 Mrk: smør for 4 rd:r, Jacob Røtte ligesaa for Gield udlagt 1 ½ Mrk: smør for 2 rd:r, Enken Lisbet Jacobsdr: i Arv udlagt 4 Mrk:r smør for 5 rd:r 2 mrk:, Christopher ligesaa i Arv udlagt 1 1/3 Mrk: smør for 1 rd: 4 mrk: 10 2/3 s:, døttrene Elj, Giertrud, Britte og Guro Tormoe døttre, hver i Arv udlagt 2/3 Mrk: smør for 5 mrk: 5 1/3 s:

Efter 3de gange Udraabelse var ej Nogen som vilde gaae i Rette, altsaa blev Tinget ophævet.

Den 2den Junj blev Retten betient paa Gaarden Twisme, beliggende i Kingtzerviigs Præstegield og Kirke sogn, med efterskrevne Eedsvorene Laug Rettes Mænd, som efter Loven er opnævnt, sc: Christopher Langesetter, Omund Pedersøn Ureim, Mads Jacobsøn Huus, Asbiørn Huus, Jcob Swendsen ibidem, Sølfest Swendsen ibidem, Niels Jonsøn øvre Qwale og Johannes Torchildsen Hougse; Nærværende inden Rætten Lensmanden John Torchildsen Hougse.

Hvorda for Retten fremstoed Michel Asbiørnsøn Twisme og gav tilkiende med Mundtlig Varsel til den/n/e Tægte dag her til Aastædet at have ladet Varsle og indkalde sin Grande Asbiørn Endresøn Twisme, Vidner at Anhøre hvorledes hans paaboende Jordepart saavel inden som uden Gierdes, hiem/m/e og Udmarken med Skov og alt tilhørende er byttet imel: os, for derefter at erholde en lovlig Markeskields og Steenings Forretning, samt at svare ald beviislig lovl: Processes Erstatning. Til Vidner om sam/m/e Jordbytte er under Lovens Faldsmaal indkaldet de 2de Dan/n/eMænd Asbiørn og Endre Ulsnes. Vil fornem/m/e om de jndstevnte Møder.

Den jndstevnte Asbiørn Twisme Mødte og Vedtog lovl: Varsel. De 2de jndstevnte Vidner mødte ligeledes, da Eedens Forklaring blev dem forelæst, og formaned at blive ved Sandhed.

1te Vidne, Asbiørn Asbiørnsøn, er boende paa Gaarden Ulsnes Nest her ved liggende, er Laugrettes Mand, gam/m/el omtrent 60 aar, sagde fremdeles at være Citantens broder, og Contra Parts Farbroder. Vidnede, at omtrent for 10 aar siden byttede disse tvende Parter Jorden imel: dem, neml: da Vidnet var med, Bøen imel: dem, men Ager blev ej byttet da Vidnet var hos, saa blev og i Vidnets paasyn skiftet udmarken og skoven, hvorom Vidnet kand giøre Anviisning saaledes som de skiftede den Gang, men ved Ager og Huuse byttet var Vidnet ei Nærværende. Parterne havde ei Noget at tilspørge dette Vidne.

2det Vidne, Endre Samsonsøn, Huusmand paa Ulsnes, sagde sig gam/m/el 70 aar, og at være Noget lidet beslægtet med begge Parter, neml: Søskende barn til dem begge. Vidnede, at for for 10 aar siden var Vidnet her Nærværende, da disse 2de Grander byttede Bøen imel: dem, hvorom Vidnet kand giøre Anviisning. Videre har Vidnet ved deres Jorde, Skov, Udmark og

Huuse-bytte ei været Nærværende, saa hand intet derom er Vidende. Parterne havde ei heller Noget at tilspørge dette Vidne.

Den jndstevnte Asbiørn Endresøn Twisme gav tilkiende, det hand med Muntlig Contra-Stevning til den/n/e Tægte dag har indkaldet Hoved Citanten at være Nærværende ved Rætten, naar Rættens Middel anseer hvad og hvorledes Huuser hand fik paa sin Jordepart ved Gaardens bytte, samt at faae ald Gaardens tilhørende Eiendom Kasted tilsam/m/en, og sam/m/e lovl: ved Rætten skift og deelt. item begge Parter hver efter sin Andeel at svare Processens Omkostning.

Hoved Citanten tilstoed den/n/e incaminerede Contra-Stevning at være ham lovl: forkyndt. fremlagde fra sin JordEiere Hr: Provsten Atche en lugt og forseiglet skrivelse, som blev aabned og var af den/n/e dags dato, saa lydende:

Contra Citanten sagde, det var af Misforstand Hand ej havde stevnt Provsten.

Efter Nogen Samtale blev Parterne foreenede om at Nedsætte Markeskield efter den Deeling og Forliig som er skeed dem imellem for 10 aar siden, derom de vilde giøre anviisning, at Rættens Middel efter deres Anviisning vilde Nedsætte Markeskield.

Først begav Parterne med Rettens Personer dem til Udmarken Udenfor Twisme-Elven, ude ved Søen, ved Knose-Skiær, udj en stoer Steen huggen en Kors som Viiser beent op efter til Skottet, udj et Skarv huggen den Anden Kors, sam/m/e viiser atter beent op efter til Store Birkhougen, hvor der er Needsat en Markeskields Steen, som Viiser atter beent op efter udj 6 efter hinanden hugne Korser, hvor den sidste er huggen op i Fieldet kaldet Bergfaldet, sam/m/e Viiser atter op efter i det højeste Field. Paa indre Siiden af disse Mærker Eier Provsten som Beneficiarius, og uden for Asbiørn.

Længer ude ved Søen, paa den indre Siide af Tangskiærskreeden, lidet op fra Søen er nedsat en Markeskields-Steen, som viiser beent op efter paa den indre Siide, udj 4re efter hinanden hugne Korser, og saa fra den 4de Kors atter beent op efter udj en Markeskields steen, sam/m/e Viiser atter beent op efter udj 4re efter hinanden hugne Korser, hvor den sidste Kors er huggen op i højeste Fieldet, kaldet Aarundehougen, som er Endemærket. jnden for disse Mærker Eier Asbiørn Twisme, og uden for ejer Citanten Michel Twisme.

Som det er seent ud paa Aftenen, udsættes den/n/e Forretning indtil i Morgen.

Den paafølgende 3de Junj blev med den/n/e Forretning atter fortfaret, og blev fremdeeles udj udmarken Needsat følgende Mærker, saasom:

1769: 52

1769.

Her hiem/m/en for Twisme-Elven paa den indre Siide af Mæl-Støels Leedet, tæt oven for Bøe-Garen, udj en stoer Steen huggen en Kors, som Viiser beent op efter til Flaats-Vejen, hvor der atter udj en jordfast Steen ved Asbiørn sit Ager Træe er huggen den Anden Kors, som Viiser atter beent op efter i Linie efter hinanden hugne 10 Korser udj Berg og store Steene, samt 4re Needsatte Markeskields-Steene i sam/m/e Linie, hvor den sidste af de forhen ommelte 10 Korser er huggen udj den øverste halvgienges Gielhougen, som Viiser op i Axelen i Højeste Nuuten paa den yttre Siide: Paa den yttre Siide af disse Mærker til Elven Eier Asbiørn, og paa den Jndre Siide Eier Michel.

Paa den yttre Siide af Elven, kalde Tweiten, er et lidet stykke Mark indhægnet med 4re Markeskields Steene, som {Endre} Asbiørn{søn} Endresøn skal være tilladt at gierde sig et lidet Træe til at have sine Creature paa om Høsten. derimod skal Citanten Michel Asbiørnsøn her hiem/m/e for Elven paa Flaaten være tilladt at gierde sig et Træe til at have sine Creature paa om Vaaren, som og med 4re Mærker er indhægnet. Gierdefang til disse omtalte Træer tager Eenhver paa sin egen Eiendom.

Paa hiem/m/e Siiden af Elven, ind paa Dalen, haver Citanten en Slotte paa Asbiørn Endresøns Eiendom, kaldet Twerbakkene, under Waagaren til Elven, den/n/e Slotte bliver som gam/m/elt har været Citanten tilhørende.

Paa Jndre Siiden ved byttet af Ulsnes ligger en Slotte kaldet Jndre Swaadahlen, er i Citantens Eiendom, men bliver Asbiørn Endresøn tilhørende.

Dernest forføyede Vj os til Hiem/m/e Bøen, hvor der paa den yttre Siide af Gaardens Huuser, oven for Nøstageren under Qværne-Veien, er Needsat en Markesteen med en Vinkel Gloppe udj, fra sam/m/e gaar byttet først need til Nøst Ageren og saa ud efter Qværne-Veien til den Anden Needsatte Markesteen, som Viiser atter længer ud efter Qværne-Veien, udj en jordfast Steen {udj} huggen en Kors, fra sam/m/e gaar byttet efter Vejen lige til Elven og Asbiørns Qværne-Huuss Dør. Needen under disse Mærker Eier Asbiørn Endresøn, og oven for Citanten.

Paa den øvre Siide ved Citantens Stuue, udj den store Steen er huggen en Kors, som Viiser op efter til den der rindende lille bæk, saa gaar byttet efter bækken og de der ved udj Steene hugne 3de Korser, hvor den sidste staar op under Bøe-Garen. Paa den yttre Siide af disse Mærker Eier Citanten, og paa den Jndre Siide Asbiørn Endresøn.

Fra Asbiørns Stavbur gaar byttet beent op efter udj 5 efter hinanden Needsatte Markesteene, hvoraf den sidste staar op under Bøe-Garen. Uden for disse Mærker Eier Asbiørn Endresøn, og inden for Citanten Michel Asbiørnsøn.

Needen under Præst Ager Reenen huggen en Kors, som Viiser beent op efter i en Nedsatt Markesteen, fra sam/m/e Steen gaar byttet op efter til Asbiørns Smale Fioss, hvor der ved den yderste Fioss-Noven, udj en Jordfast Steen er huggen den Anden Kors, som Viiser bort under til Ager Reenen, udj en Steen huggen den 3de Kors, saa gaar byttet efter Ager-Reenen til det inderste Ager Hiørne, hvor der er Nedsat en Markesteen med en Vinkel Gloppe udj, fra sam/m/e gaar byttet need til Vejen, udj en Steen huggen den fierde Kors, fra sam/m/e Kors gaar byttet need til Søen under Agerne, hvor der er Nedsat en Markesteen, som er Endemærke. jnden for disse Mærker Eier Asbiørn, og uden omkring Eier Michel.

Men de Aske Træer som staar i Krog-Ager Reenen paa Asbiørns Bøe skal være Michel tilhørende.

Jnde ved Ageren Nyelænden under Ulsnes Veien, er Needsat en Markesteen, huggen en T Gloppe udj, fra sam/m/e T Gloppe gaar byttet {op} efter Vejen, baade her hiem til Gaardens huuser til det sidste omtalte bytte, saavelsom efter Veien til Ulsnes. {Fra} bemelte T Gloppe {som} Viiser indefter i en Markeskields steen og hen udj 3 efter hinanden hugne Vinkel Glopper som ere hugne i Nedsatte Markesteene, den sidste Viiser op i en Markeskields steen, sam/m/e Viiser atter op i en Vinkel Gloppe som Viiser ind efter Ulsnes Vejen og de der 3de Needsatte Steene. Neden under til Søen og til Ulsnes byttet Eier Citanten Michel, og oven for Asbiørn Endresen.

Ved den sidst om/m/elte T Gloppe udj Markesteenen ved Nylænden gaar byttet først op efter i et lidet Skarv under Asald Træet, huggen en Kors som Viiser ind og op i sneed til en liden Ager. paa den yttre Siide af Ageren nedsat en Markesteen, fra sam/m/e Markesteen gaar byttet op til Ringvold ved Skaar Teigen. udj et Skarv huggen en Vinkel Gloppe som Viiser indefter under Ringvold, udj 4re efter hinanden Nedsatte Markesteene, udj den sidste Steen er huggen en Vinkel Gloppe som Viiser op efter tillige med Steen-Garen, udj en Steen huggen en Vinkel Gloppe som Viiser ud efter oven for Ringvold udj en Kors og en Vinkel Gloppe. Fra sam/m/e Vinkel Gloppe gaar byttet op i Løbe skaarberget, som er Ende Mærke. Neden under, inden og oven for disse Mærker Eier Asbiørn, og oven, uden og Neden under de sidste Mærker Eier Citanten Michel Asbiørnsøn, {....} \og/

Oven paa Løbeskaarberget er altsam/m/en Michel tilhørende.
Fra det sidst ommelte Løbeskaarberg gaard byttet i {s..d} sneed op til Ulsnes Garen imellem Michel og Asbiørn. alt oven for Eier Michel, og Needen under Asbiørn.
Veed det inderste Hiørne neden under Nøst-Ageren, i Ager Reenen er Needsatt en Markesteen som viiser her op oven for Nøst Ageren til den aller første paa Hiem/m/e-bøen Nedsatte Markesteen med Vinkel Gloppe udj. Paa den indre Siide eyer Michel Bøen lige til Nøst Ageren, og uden for Asbiørn.
betræffende Agrene, da Eier Eenhver som Gam/m/elt haver været. ligesaa Nogle Gamle Suur Æble Træer, da Eier de dem tilsam/m/en som fra Gam/m/el Tiid haver været. saavel som og Nogle Gamle birke-Træer som er staaende her paa Bøen, kaldet Birke hougen, der af skal den øverste og største Birk være Asbiørn tilhørende, og alle de øvrige tilhører Michel.
Hvad Huuse Tumpterne angaar, da beholder Een hver de Tumpter de nu haver, undtagen at Asbiørn Endresøn haver faaet en Løv skygge Tumpt af Michel Asbiørnsøn, og der for til Vederlag er her i Gaardens Thuun ligesaa beleilig Tumpt tillavet.
Som ej videre er at foretage, bliver følgende beregning at giøre. Formedelst andre Forretninger, bliver ej Nogen skyds at beregne, alleene at Parterne nu flytter Sorenskriveren til Hestham/m/er. 2de dages Foretning 3 rd:r. Laug Retten per Mand 48 s:, er 4 rd:r. Lensmanden 1 rd:r. tilsam/m/en Rettens Løn 8 rd:r. Citanten paastoed for Rettens Underholdning i disse 2de dage {....} og Mænds opnævnelse, 8 rd:r, tilsam/m/en Rettens Løn og Underholdning 16 rd:r; Om disse Omkostninger Parterne for Rætten forliigte sig saaledes at Hoved Citanten tager hos sig selv 10 rd:r, og Contra Citanten betaler til ham (: siden hand Retten fornøyer :) 6 rd:r, inden 14ten dage efter hans Løfte; og saaledes blev den/n/e Forretning sluttet.

Den 5te Junj blev Retten betjent paa Gaarden Mæhland, beliggende i Kingtserviigs Præstegield og Kirke \Sogn/, med efterskrevne Eedsvorene Laug Ret, som efter Loven er opnævnt, sc: Christopher Langesetter, Thomas Hougstvedt, Omund Pedersøm Ureim, Omund Haawersøn ibidm:, Jørgen Jnstenes, Peder Torgildsøn Hougse, Mathis Næss og Wier Thom/m/esøn Hougstvedt; Nærværende inden Retten Lensmanden John Torchildsen Hougse.
Hvorda for Rætten fremstoed Halgrim Torbiørnsøn Mæhland og gav tilkiende, det hand med skrivtl: StevneMaal af 8de Novbr: Nestafvigte Aar til Jorde-Tirsdagen indeværende Aar, og atter med mundtlig Stevning til den/n/e Tægte dag her til Aastædet har ladet indkalde Anders Olsøn med Huustroe Guri Sølfestdatter, betræffende hans Odel her til Gaarden Mæhland 1 ½ Spand Smør med bøxel, og Overbøxel til 1 Spand 6 mrk:r Smør, med videre efter Stevningens indhold, den hand i Rette lagde, bilagt med lovl: stemplet papiir, blev oplæst og er saa lydende:
Dend jndstevnte Anders Olsøn paa Eegne og hans Kones Vegne mødte og tilstoed Varselen.
Citanten Viiste penge i Retten, og tilbød den jndstevnte Løsnings penge, som hand sagde at være 27 rd:r, om den jndstevnte dem i Mindelighed vilde modtage.
Den jndstevnte Anders Olsøn svarede Nej, det hand ej modtog Løsnings Penge.
Citanten tog i sit eget hiem/m/e de anbudne penge, og dernest lagde i Rette sit skrivtl: Forset af 3de April Nestleden, med de derudj paaberaabte breve, der ord efter andet er saa lydende: hvorefter Citanten paastoed Dom.
Den jndstevnte Anders Olsøn gav tilkiende, det hand med skrivtl: Contra-Stevning af 25de April sidstleden har indkaldet Hoved Citanten til Doms Modtagelse med videre efter Stevningens jndhold, den hand i Rette lagde, bilagt med lovl: stempled papiir, og blev oplæst, er saa lydende:
Hoved Citanten vedtog den oplæste Contra Stevning at {h}være ham lovl: forkyndt.

Ligesaa mødte Torbiørn Halgrimssøn Mæhland og vedtog Contra Stevningen at være ham forkyndt.

Hvornest Contra Citanten lagde i Rette sit skrivtl: Forset af 26de April sidstleden, bilagt med lovl: stempled papiir, samt en Penge Mangels Lysning af 30te October 1755, og det fra Hoved Citantens Fader bekomne skiøde af 7de April 1768, hvor efter Hand paastoed Dom efter sin Contra Stevning og de fremlagde breve.

Hoved Citanten lod tilføre, at hvad den paaberaabte Odels penge Mangels Lysning er betræffende, som ikke har i følge Lovens 5te Bogs 3de Capit: 2de Art:, da den kand ikke tilegne sig Nogen Ret at have, men fører Unødvendig Trætte. Hoved Citanten paastoed Dom.

Som ingen af Parterne videre havde at forestille, saa bliver over den/n/e Sag følgende beregning at forfatte, Neml: Sorenskriverens Reise fra sit hiem her til Aastædet, er 3 Miile til Lands og 2 til Vands, i skyds 1 rd:r, som dog formedelst andre Forretninger eftergives. Hans skyds hiem

igien ligeledes 1 rd:r. Diet penge for en Reise dag 4 mrk: den/n/e dags Forretning 2 rd:r. Laug Retten per Mand 24 s:, er 2 rd:r. Lensmanden for at gaae Rettens Middel til haande 1 rd:r, tilsam/m/en Rettens Gebyrd 6 rd:r 4 mrk:,

og blev da af Sorenskriveren og Laug Retten saaledes for Ret Kiendt, Dømt og Afsagt.

De af Contra-Citanten anviiste Dom/m/e er imellem Guri Sølfestdatter og Hoved Citantens Fader Torbiørn Halgrimsøn Mæhland, og altsaa Hoved Citanten som tredie Mand uvedkom/m/ende. Hvorimod Hoved-Citanten beviiser med Skiøde af 20de Julj 1742, det hans Fader Torbiørn Halgrimsøn har eyer og beboet den/n/e Gaard Mæhland, den hand end nu deels som Eiere beboer, skyldende 3 Spand Smør med bøxel, og overbøxel til Andre 2 Spand 12 Mrk:r Smør, indtil i Aaret 1763, den 20de April, da der, uagtet Faderen havde fanget en lovlig Hævd for sig og sine Desc[h]endentere, blev Trætte imellem Faderen og nu værende Contra-Citant Anders Olsøns Huustroe Guri Sølfestdatter. dog har Faderen fremdeeles som Eiere og Odels Mand beholdt Gaardens fulde Eiendom og Brug indtil i Aaret 1768, da hand ved Skiøde af 7de April overdrager til Contra-Citantens Huustroe Gurj Sølfestdatter den halve Gaard, som er 1 ½ Spand Smør med bøxel, og overbøxel til 1 Spand 6 Mrk:r Smør, hvilket er det Gods Hoved Citanten Halgrim Torbiørnsøn Mæhland til den/n/e Ret har paatalt til indløsning, paa Grund at den Hævd hans Fader har fanget, at være ham som Eldste Søn hiemfalden; Thi Kiendes for Ret efter Lovens 5te Bogs 5te Capit: 1te Art:, det Hoved Citanten Halgrim Torbiørnsøn Mæhland bliver til de paastevnte 1 ½ Spand Smør med bøxel, og overbøxel til 1 Spand 6 Mrk:r smør, Odels berettiged, ved den af hans Fader lovlig fangende Odels Hævd, og altsaa berettiged dette Gods at indløse for lige sam/m/e Sum/m/a 27 rd:r som Faderen efter skiødet af 7de April 1768 haver oppebaaret, dem Contra-Citanten bør Modtage, og hiemle Hoved-Citanten det paastevnte Gods med lovlig Skiøde. betræffende Processens omkostning, da betaler Hoved Citanten, der har opfordret Retten, til Rettens Personer, efter den beregning Acten er tilført, 6 rd:r 4 mrk:, i det øvrige bør Omkostningerne, i betragtning af Sag[en]s Omstændigheder, paa begge Siider ophæves.

Den 10de Junj blev Retten betient paa Gaarden Kolskaar, beliggende oppe paa høyeste Field i Grawens Sogn, med efterskrevne Eedsvorene Laug Ret, som efter Loven er opnævnt, sc: Lars Rønestrand, Siowat ibidm:, Richold Ejde, Iwer ibdm:, Lars ibdm:, Jørgen Kiærland, Lars Welke og Mads ibdm:; Nærværende Lensmanden Niels Thronsøn Røn/n/estrand.

Hvorda for Retten fremstoed Bøygde Procurator Niels Traae og gav tilkiende for Iwer Midaas, som selv for Retten sisterer sig, at have med Mundtlig beskikkelse afvigte Høst tilbudet Enken Anna Siursdatter Kolskaar med antagne Laværge Løsnings-Penge for 1 Løb Jordegods her i Aastæds Gaarden Kolskaar, efter deres Adkomst breves jndhold, Ja, end og en gang seenere for Juul afvigte aar Vidnesfast tilbudet benævnte Enke med Laværge fleere Løsnings Penge, neml: 100 rd:r, med Klingende Myndt, men dog alt er vorden Nægtet og Modsagt, haver hand, neml: Iwer Midaas, med mundtlig Stevning for Juul afvigte Aar ladet stevne til Jorde-Tirsdagen indeværende Aar, som og til den/n/e Tægte-dag, atter benævnte Enke Anna Siursdatter med hendes nu antgane Laværge Niels Giørdre, at møde ham eller Fuldmægtig i Rette her paa Aastædet Kolskaar, som rette og sande Odels og Aasædes Rettes Arving efter afgangne Sal: Jon Kolskaar. Her om at anhøre Vidner, og Dom at imodtage til Gaardens jndløsning, som og at betale den/n/e af ham forvoldte Rettergangs Omkostning Skadesløs. Vidnerne, som under Lovens falsmaal er indkaldet, ere følgende: Brynild Saaqvitne, Mons Giørdre, Ole ibdm:, og Siur øvre Spilde.. Vil fornem/m/e om de jndstevnte Møder.

Enken Anna Siursdatter tilligemed hendes broder og Laværge Niels Siursøn Giørdre mødte for Retten, tilstoed lovl: Varsel, og sagde det Enken tilstaar ingen Odel her til Gaarden at have, men den er hende ved Kongl: allernaadigst approberet Testamente given; Er det en Gave som skal løses, paastaar Hun dets Værd efter {som} disse Tiiders Omstændigheder, allerhelst da det er en Field gaard der ligger paa høyeste Field, og haver saa gode Nye Huuse at ingen bonde Gaard findes bædere bebygt, uagtet Kiørsel og førsel her op paa Fieldet har været meget bekostelig. bliver der for ej Gaardens Værdie Enken tilstaaet, paastaar Hun Sag[en] udsat for at søge Kongens Naade om frie Rettergang og frie Procurator, der Sag[en] for Hende kand udføre.

Niels Traa for Citanten sagde, at den/n/e bekostelige bygning som Enkens Laværge paastaar at Odels Manden Iwer Midaas skal betale, ventelig er skeed mange Aar før det Kongl: Allernaadigst approberede Testamente er blevet oprettet, ligesaa formeener hand og, naar Gaarden bliver besigtiged, bliver vel ikke saa store Ting anseed bædre end som lovfør. altsaa formeener Comparenten at den/n/e Enkens paastand bortfalder af sig selv som unøttig.

Parterne begiærede Nogen Tiid Frist, for at see om de ikke kunde i Mindelighed træffe Forliig.

Niels Traae for Citanten tilbød saadan Forliig: da hand efter nøje Eftersiun

1769: 53b

havde betragtet den/n/e Gaards skiøn/n/e bonitet med de prægtige bygninger, som vel her op til fields har kosted Mange penge, Ansaae hand den/n/e Gaards Værd i disse Tiider for 800 rd:r, og Odels Retten begiærede Citanten 200 rd:r for, og dermed at give Enken et lovl: Odels Transport paa, som og at nyde i Vederlag for den/n/e Rettergangs bekostning 4 rd:r, herpaa hand var begiærende de jndstevntes svar.

den jndstevnte Enke med Laværge declarerede, det de med det tilbudne Forliig var fornøyed, vilde og strax betale de 200 rd:r for Odels-Retten, samt Andeel i den/n/e Rettergangs Omkostninger med 4 rd:r, naar Enken blev givet frit Odels Transport.

Niels Traa svarede, saasnart de 200 rd:r blev betalt, skulde dem strax blive meddeelt Odels Transport uden Nogen bekostning.

dette Forliig begge Parter med Hænders Rækkelse for Rætten bekræftede, og derom skiød LavRetten til prost!! (provs)

Nu bliver at beregne den/n/e Forretnings bekostning, som er Sorenskriverens skyds til Aastædet, har Citanten forskaffet, og begge Parter besørger hans skyds hiem igien. diet Penge for en Reise dag 4 mrk: den/n/e dags Forretning 2 rd:r, som forud er betalt. Laug Retten per

Mand 24 s:, er 2 rd:r. Lensmanden 1 rd:r, tilsam/m/en 5 rd:r 4 mrk:, og saaledes den/n/e Sag sluttet.

Dend 21de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Howland, beliggende i Kingtserwiig Præstegield og Ulenswangs kk: sogn, med efterskrevene Laugrett, af Leehnets Gods, Jon Hougse, Niels Sexe, Haagen Olsøn Espe og Peder Isaaksøn Mochestad, og af Lyse-Closter godset, Siur Engelsøn Ringøen, Hans Heljesøn Røen, Tron Aamunsøn Diønne og Joseph Aamunsøn Røen. Nærværende Lensmanden af Leehnets gods, Jon Torchelsøn Hougse, og Lensmanden af Lyse-Closter godset, Siur Aamunsøn Ringøen.

Og det efter tilkaldelse af Johan/n/es Jacobsøn og Ole Heljesøn Howland, som fremstoed for Retten og gav tilkiende, det de med Muntlig varsel til den/n/e tægte dag har ladet stevne og indkalde deres Naboer paa indere siden af gaarden, Christopher Ingebrigtsøn og Samson Siwersøn, boende paa gaarden Qwalnæs, samt deres Jorddrot, Velærværdige Hr: Provsten Atche, der pro Officio er gaarden Beneficeret. paa yttere siden af Howland, deres Naboer paa Gaarden øvre Sexe, Christopher Wichlichsøn, Aschel Wichlichsøn, Magnus Larsøn, Johan/n/es Olsøn, Christen Siursøn, Peder Henrichsøn, samt deres Eier Hr: Borgemester Foerman, som Erier til Lysse-Closter, hvor under gaarden øvre Sexe Sorterer. og som Rosendahls gods Eier noget i gaarden Qwalnæs uden bøxel, er og Forvalteren over Rosendahls godset Sig:r Søren Elker indkaldet. alle at anhøre vidner om gam/m/el Kan og brug, for at faae Gaarden Howland ved Marckeskield steent og Reent fra Naboerne, saavel inden som uden gierdes af Field og Fiere. siden de paa Qwalnæs aarlig med deres Creature tilføyer os stoer skade, hvor om de og er indkaldet vidner at anhøre. saa er og begge gaarders beboere med deres Respective Eiere indkaldet at modtage Dom, om gam/m/el Kan og brug til Marckeskield[s] Needsettelse, samt at svare processens omkostning. til vidner om alt er under Lovens faldsmaal indkaldet Peder Iwersøn Berwen, Helje Jacobsøn Mæland, Niels Hansøn Qwalnæs, Aschel Knudsøn ibdm:, Siur Pedersøn Sexe, Inga Larsdatter Howland. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

Gaarden Qwalnæs beboere møtte, tilstoed lovlig varsel og lagde i Rette en fra deres Eier til Dom/m/eren lugt Misive af dags dato, saa lydende. fra Gaarden Sexe møtte de 3de i stevning[en] først benævnte leilendinger, saa og for Johan/n/es Olsøn Sexe hans Værfader Asbiørn Sexe, der alle tilstoed lovlig varsel, men Christen Siursøn og Peder Henrichsøn efter paaRaabelse møtte ej. dog tilstoed Peder Henrichsøn Sexe[s] værfader Aschiel Sexe, det hands svoger er lovlig stevnt, og at hand svarer for ham i sag[en]. Christopher Sexe sagde det hand for Christen Siursøn Sexe efter forlangende tager til gienmæle. Hr: Borgemester Foerman blev paaRaabt, da Christopher Sexe fremstoed og forklarede, det hand for 8te dage siden var hos sin Eier Hr: Borgemesteren, som sagde til ham, at naar Howland vilde lade Marckeskield nedsette efter gam/m/el Kan, uden at bringe hands leilendinger i omkostninger, kunde de steene og Reene naar de vilde, og lovede Hr: Borgemesteren, der om at hiemsende brev, men her ej brev kom/m/en. Forvalteren over Rosendahls godset, Søren Elker, blev paaRaabt, men ingen vilde svare. de indstevnte vidner møtte, undtagen Helje Jacobsøn Mæland og Aschel Knudsøn Qwalnæs, der begge efter sigende er paa deres Reise til Bergen.

Kaldsmændene Christopher Langeseter og Halgrim Mæhland afhiemlede den muntlig stevning at være i gaar dag 4re ugger siden lovlig forkyndt paa hoved gaarden Rosendahl udj Forvalteren Søren Elker[s] stuedøer, og det i hans Kones paahør, siden Manden var paa Sessionen paa Sandeide.

Kaldsmændene Mikel Krogewiig og Erich Larsøn ibdm: afhiemlede den muntlig stevning at have i gaar dag 4re ugger siden lovlig forkyndt Hr: Borgemester Foerman udj hands Eget huuss i Bergen, og det udj hands Eget paahør, da hand svarede, at hand var fornøyet med steeningen, naar det skeede efter gam/m/el brug.

de indstevnte fra Qwalnæs og øvre Sexe erklærede, det de gierne vilde tilstæde det Marckeskield efter gam/m/el Kan og brug blev nedsat, og der om vilde giøre anvisning.
begge Parter i følge af Rettens Personer, forføyede

1769: 54

dem i Marcken, da Retten vedtog Marckeskieldet at Needsætte efter den anvisning Parterne giør, og paa deres Eget an- og tilsvar.
og blev da Marckeskieldet først Needsat imellem Howland og Qwalnæs: ved søen uden for Qwalnæsbecken paa den yttre siide af den gamle Merckes gar er Needsat En Merckeskield steen som visser op efter udj 11 efter hin anden i skarv og store steene huggede Korser, hvor af den sidste Kors er hugget udj at skarv under mitveien, siden gaar byttet efter Becken op i høyeste Field.
dernæst blev Marckeskield efter Parternes anvisning needsat imellem Ho[w]land og øvre Sexe saaleedes: ved søen i Glomenæs paa Sør siden af den gamle Merckegar, 6 trind oven for fiæren og tæt med garen i en jordfast steen hugget En Kors som visser op efter Elven, udj Et Berg paa Nordre siden af Elven hugget En Kors, som er strax oven for gange veien, sam/m/e visser op udj tvende efter hinanden i Berg huggede Korser paa Sør siiden og tæt med Elven. den sidste Kors visser op i Et dyb, hvorudj Elven Rinder, der fra op i Nesterste Geileberg Noven, da Mercket følger Elven og Berget indtil øverste Enden af Berget, der over for udj et skarv hugget En Kors, sam/m/e visser op i en BergNov, der hugget En Kors. paa Sør sinden!! (siiden) af Glome-fossen, der fra op i høyeste fieldet i Glomeskaret, er ende Mercket.
som intet videre var at forette, bliver følgende beregning at giøre: Sorenskriverens skyds fra sin Boepæl paa Woss og ned til Hestham/m/er, er 3 Miile til Lands og 1 ½ Miil til Vands, er 5 mrk: 4 s:, tilbage igien beregnes ej noget formedelst andere foretninger. diet penge for en Reisedag 4 mrk: Sorenskriverens skyds her fra til Hestham/m/er besørger Citanten. den/n/e dags foretning 2 rd: Laugretten per Mand 24 s:, er 2 rd: hver Lensmand 1 rd:, tilsam/m/en Rettens løn 7 rd: 3 mrk: 4 s: Citanten paastoed for sine vitløftige stevningers bekostning, mends opnævnelse, incaminations penge, samt Retten med vidnernes underholdning her paa Aastædet, in alles 22 rd:, tilsam/m/en den/n/e foretnings bekostning 29 rd: 3 mrk: 4 s: her om blev Parterne saaleedes foreenede, det øvre Sexe til Citanterne betaler En fierde part med 7 rd: 2 mrk: 5 s:, og Qwalnes ligesaa meget. som strax blev af dem til Citanterne betalt, og den/n/e foretning sluttet.

Dend 26de Septbr: blev paa Gaarden Norrem Westre Thuun, beliggende i Wigøers Præstegield, Retten betiendt med efterskrevene Eedsorene Laugrettes mænd, Johan/n/es Wiig, Aad Fosse, Lars Nesthuus, Arne Seljesetter, Lars Hellestvet og Kittel Berge, nærværende Lensmanden Johan/n/es Pedersøn Wiig.
hvorda fremstoed de tvende Brødere Ole Larsøn Norrem og Siur Larsøn ibdm:, og begierede Jordeskifte, samt En hvers Eiendom steenet og Reenet og lovlig Marckeskiel Needsat, efter det forlig de i gaar udj Laugrettens paahør haver indgaaet og sig imellem sluttet og aftalt, hvor om de nu vilde giøre anvisning til Merckeskield[s] Needsettelse.
Rettens Personer i følge begge Parter strax forføyede dem til hiem/m/e Marcken, for sam/m/e at steene og Reene.
Stoer ageren skift dem imellem med 3de Skielsteene, dend sidste visser op i en humlehave, der needsat efter hin anden tvende skielsteene, Ole Eier paa dend Westere siide af disse Mercker, og Siur paa dend Østere siide.

dend gamle humle have, i Neederste enden Needsat Skieldsteen som visser op i øverste enden udj en jordfast steen, der hugget en gloppe. Ole Eier paa Westere og Siur paa Østere siden af disse Merker.

Sve(?)d ageren skift med 3de skieldsteene, den sidste staar paa Bøen, saa det støcke bøe følger ageren, Ole Eier paa Øster, og Siur paa Wester siiden af disse mercker.

J Myr ager Reenen sat En skielsteen som bytter Bøen, Ole Eier paa Østere, og Siur paa Wester siiden.

Kalvhaven ved Søen Needsat En Skielsteen som visser op i lige linie udj 4re andere Needsatte skielsteene. J den øverste og femte skielsteen hugget En gloppe som visser i West i den 6te skielsteen, der udj atter hugget En gloppe, men skielsteenen visser i den 7de og 8de skieldsteen. i den 8de skielsteen hugget En gloppe som visser i Øst til Merckes gierdet imellem Norrem og Thole, der den 9de skielsteen tæt med gierdet Needsat. Ole Eier paa Wester og Norden siide af disse Mercker, og Siur paa Østre siiden.

Teige humle haven skift med 2de skielsteene, Ole Eier Norden, og Siur Synden for disse Merker.

Teigen skift {med} fra den gamle skielsteen ved Thole veien og op i tvende efter hin and[en] Needsatte skielsteene, fra den øverste gaar byttet i snee hen i en gloppe udj en jordfast steen, siden beent hen i Nord udj anden gloppe, der fra hen i en skielsteen under Bøegierdet. Ole Eier paa Øster, og Siur paa Wester siden af disse Mercker.

Hunsdahlene deeles efter Skotte-bæcken, Ole Eier paa Øster, og Siur paa Wester siiden.

Teigen Skorpen ved Hunsdahlene, indhægned med 4re skielsteene, tilhører Ole Larsøn.

Opsotten er skift med 4re skielsteene, paa dend Westere side af disse Mercker Eier Ole, og paa Sør siden Siur.

under Røyse-ager Renen Needsat En skielsteen, Siur Eier Bøen paa den Sør siiden, og Ole paa den Nordre siiden.

oven for Røyse ageren Needsat En skieldsteen som visser op i en gloppe udj En skielsteen, skielsteenen visser i West i den tredie skielsteen, Siur Eier paa Sør siden af disse Mercker, og Ole paa den Østre og Nordost siide.

Øyejorden Er skift i 4re parter, den tredie part fra Norden tilhører Siur, og de andere trende parter tilhører Ole.

i Lien fra Vinter braadet lige eften!! (efter) En vei op i gamle Øyejord-veien, følger sam/m/e Øyejord-veien op i Øyejord leehaldet paa Østre siiden, derfra efter veien til Strangelee, Ole Eier paa Sør, og Siur paa Nord siiden.

uden for Skree bæcken

1769: 54b

fra Skotte-veien og op i og efter Skreebæcken og op i gangeveien som liger oven Slagham/m/eren, ind i en Kiørsel vei og op efter sam/m/e vei til de toe store steene i Hofte garen, Siur Eier paa Sør og Østre siide, og Ole paa Westre og Nord siiden.

fra Slagam/m/eren og ud i den øverste Sædbærstien, der fra Need i Sædbærløbet og efter ham/m/er laget og ind i gange veien som gaar i fra Skotte til Skreebæcken. den/n/e Teig skal Ole Eie.

Som intet videre var at forette, men Parterne begiere[de] foretningen sluttet, bliver da følgende beregning at giøre. Fogden for Mænds opnævnelse 1 rd:, Jncaminations penge 5 mrk: 4 s:

Parterne begierede, det de endnu havde foretningen at tilføre betræffende huusene, hvorom de ere forligte, det Ole ingen Eiendom skal have i Garstuen, ej heller i Gamle Løe, men hand skal eje den Nye Løe og Floer, Damskygen, Fiosset, halvdeelen i skygen for stuedøren, halvdeelen i den skyge oven for Stavbuen, halvdeelen i Loftet tvert over byttet, heele

Stavburet som tilhørte Faderen, heele hestestalden, og halvdeelen i Jldhuusset, heele smiehuusset, og heele Svinehuusset, samt En tredie part i Nøstet. Naar Loftet skal Repareres, skal de være begge lige i Tøm/m/er Reperationen, saa skal og et qwærn huuss tilhøre Ole.
foretningens videre bekostning er Sorenskriverens diet for en Reisedag 4 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 2 mrk:, er 2 rd:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en Rettens løn 7 rd: 3 mrk: 4 s: for Rettens underholdning paastoed Ole Larsøn 6 rd: 4 mrk:, bliver saa dette foretnings bekostning 14 rd: 1 mrk: 4 s:, men her af forlangede Ole det hands broder Siur Ei skulde betale meere end som 3 rd: 4 mrk: 10 s:, som blev betalt, og foretningen sluttet.

Dend 27de Septbr: blev Retten betiendt paa Twete Lien under Gaarden Tvet i Wiigøer Præstegield, med efterskrevene Eedsorene Laugrettesmænd, sc: Johan/n/es Wiig, Knud Reitvet, Lars Hellestvet, Arne Seljesetter, Lars Thole og Kittel Berge, nærværende Lensmanden Johan/n/es Pedersøn Wiig.
Efter tilkaldelse af Eieren her paa Gaarden, Haagen Aamunsøn Tvet, som fremstoed for Retten og sagde, det hand ved skiøde af 21de Octbr: 1767, til sin søn Hans Haagensøn, fra sin Eiende og paaboende Gaard Tvet haver solgt dette under Gaarden beligende og oprøddede huusmands plats Tvete Lien kaldet. begierede, det sam/m/e plats maae vorde skyldsadt, til afgang i hoved Gaarden. Platsets streckning, og det som skal følge sam/m/e, er saaleedes: Platset begynder fra Søen ved Merckesgierdet imel: Præstegaarden og Tvet, og hen i Nord til En Skieldsteen imellem selgeren og hands grande, der fra i West til Nedr: Liebraadet, derfra i Sydwest til Skotham/m/er, siden følges ham/m/er laget til Weeskadet, der fra i Øst til Præstegaards byttet. dette er Platses stræckning og Eiendom. hvad Fæehave eller beite angaar, da beiter hand med sine og Gaardens Creature i Gaardens Fæehave saaleedes, at selgeren tillige med Platset ej haver fleere Creature i Fæehaven, end som hands grande haver. paa sam/m/e maade skal hand støle paa Gaardens støl, og ej anderleedes.
til den/n/e skyldsetnings foretning har selgeren til vedermæle indkaldet sin grande Aamund Knudsøn Tvet med søn Knud Aamunsøn, der begge Møder. Aad og Niels Fosse, som møder. Kaldestad Mændene Tosten Hagtorsøn, Aamun Siowatsøn og Helje Jonsøn, der alle Møder, samt Sogne Præsten, Velærværdige Hr: Blyt for Præstegaarden som her til støder,
for Sogne Præsten møtte Aad Fosse, som anviste En hiemtings Dom afsagt den 23de Octbr: 1752, betræffende selgerens huusmands Creature. hvortil selgeren svarede: det er her oven for afgiort, det hand med huusmand i Fæehaven ej skal have fleere Creature end som hands Grande, skeer anderleedes, har Præsten og hands grande at holde dem efterrettelig den anviste Dom.
selgeren {lagde i Rette sit udstæde skiøde og} paastoed skyldsetningens fremgang. {skiødet er saa lydende},
Sorenskriveren med Laugretten tog dette plats, efter dends beskrivelse, i siun og begranskning. da blev dette Plats, efter vores beste skiøn og begrandskning, anseet for Nie Marcker smør i Skat og Landskyld.

Dend 3de Octbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Diønne Jndre Thuunet, beligende i Kingtserwiig Præstegield og Kircke-sogn, med efterskrevene Eedsorene Laugrettesmænd, af Leehnets gods, Christopher Langesetter, Ole Tostensøn Hougse, Elling Hansøn ibdm:, og Jørgen Pedersøn Jaastad. af Lysse-Closter godset, Siur Engelsøn Ringøen, Hans Heljesøn Røen, Ole Engelsøn Biotvet og Joseph Aamunsøn Røen. nærværende Lensmændene, af Leehnets gods, Jon Hougse, og af Lysse-Closter goeds, Siur Ringøen.

Hvorda for Retten fremstoed Ingebrigt Larsøn Diønne og gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel her til Aastædet til den/n/e tægtedag har ladet stevne og indkalde Lysse-Closter Eiere Hr: Borgemester Hans Foerman, samt hands leilendinger Ole Christophersøn Diønne, Tron Aamunsøn ibdm:, Jsaak Tostensøn ibdm:, vidner at anhøre om gam/m/el Kan og brug, der efter at faae sin Eiendom steenet og Reenet med lovlig Marckeskields Needsættelse, samt at svare processens omkostning. til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Hans Michelsøn Wallerwiigen, Endre Nielsøn Kalland, Lars Nielsøn Diønne og Elias Torchelsøn Langesetter. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

for Hr: Borgemester Foerman møtte hands LensMand Siur Ringøen, som sagde, det hands Herskab udj sin Contra-stevning

1769: 55

1769.

Selv tilstaar lovlig varsel at have bekom/m/et.

de indstevnte leilendinger møtte alle og tilstoed lovlig varsel.

ligesaa møtte de indstevnte vidner, dem Citanten paastoed forhørt. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formaned at blive ved den Reene sandhed.

ligesaa vare Nærværende alle indstevnte Contra-vidner og hørte paa Edens forklaring som blev oplæst, og den formaning Dom/m/eren giorde til samtlige vidnerne.

1ste hoved vidne, Hans Mickelsøn, Boende i Wallerwiigen, som er neste Gaard her ved, er barne fød sam/m/e stæd, og har været her al sin tiid. sagde sig gam/m/el 70 aar, er ingen af Parterne enten beslægtet eller besvogret, vidnede: fra den gamle udløe Needen ved søen, kaldet Knubben /: hoved Citanten tilhører Løen :/ gaar byttet et stycke beent op til et Steg paa Kalands Bøen, siden gaar Byttet ind efter paa Kalland, men hvor langt ind kand vidnet ej mindes. siden er byttet oppe i Fieldet mit i Gillet. for 45 aar siden tiente vidnet her paa Gaarden hos Citantens Fader Lars Diønne, som brugte tillige med sin Fader Torchel al jorden, som Citanten nu ene bruger, og brugte Torchel nermest dette omvundene bytte. men som Lars vei falt over byttet, gick vidnet ofte der over, og ved den leilighed fick oplysning om byttet. paa det omvundene kand vidnet giøre anvisning. Citanten tilspurte vidnet: om hand, i den tiid hand tiente her, hørte nogen tvist imellem Parterne om dette brug. Resp: Nej, hørte aldrig et ord der om, føren nu paa en Kort tiid. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet.

2det vidne, Endre Nielsøn, huusmand paa Kalland, er fød paa Wiigene, neste gaard her uden for, har stedse al sin tiid været her paa disse gaarde, sagde sig gam/m/el 59 aar, er ingen af Parterne enten beslægtet eller besvogret, {vidnede}, men er huusmand paa Hr: Foermans Eiendom i Kaland, og har til førstkom/m/ende Vaar været hands huusmand i 6 aar. vidnede, at Knobbe-Løen Eier Citanten Ingebrigt, der fra gaar byttet af yderste Løe-Noven og op i et Steg, siden bliver et Albue bytte ind og i snee \op/ udj 4re efter hin anden /: det hand ej rettere mindes :/ Steg, siden gaar byttet beent op i En Ask, der fra et lidet støcke i En liden Bæck, der fra beent op i Fieldet udj et Gil. saaleedes har Bytte og Mercke været fra det første vidnet kand mindes, og kand vidnet paa alt giøre anvisning. har aldrig hørt nogen uenighed eller desputer om disse mercker, føren nu trætten begyndes.

3de vidne, Lars Nielsøn, er broder til neste vidne, og huusdræng hos indstevnte leilending Ole Christophersøn Diønne, sagde sig gam/m/el 56 aar, er fød i Wiichene, og har al sin tiid været her paa Gaarden, vidnede i et og alt lige med nest forestaaende vidne. med den forklaring at Stegene skal være in alles 4re Steg, kand giøre anvisning, har aldrig i al sin levetiid hørt nogen dispute om disse mercker.

4de vidne, Elias Torchelsøn, boende paa Langesetter, Lysse Closter goeds, er fød her paa Gaarden og udj den/n/e stue hvor Retten holdes, sagde sig gam/m/el 57 aar, og er hoved Citanten hands brodersøn, og har Contra parten Tron Aamunsøn Diøn/n/e hands broderdatter til ægte, som er søster til Citanten. vidnede, at fra hand kand mindes har byttet været:

fremdeeles forklaret lige som tredie vidne. der om kand giøre anvisning! har aldrig hørt et ord af Parterne til paaAncke om dette bytte.

Lensmanden Siur Ringøen, for sit Herskab, lagde i Rette hands Herskabs skriftlige Contra-stevning af 7 Septbr: h: a:, bilagt med lovlig stemplet papiir, og er saa lydende. Lensmanden sagde, det hand med muntlig varsel har, under Lovens faldsmaal, til vidne indkaldet Siur Olsøn, huus-Dreng hos Isaak Diønne, Herbor Olsdatter, gift med Lars Aamunsøn Diønne, Eli Jonsdatter, gift med indstevnte Ole Christophersøn Diønne, Ingebor Olsdatter, gift med indstevnte Isaak Diønne, der alle møder og i dag hørte paa Edens forklaring blev oplæst. altsaa paastoed dem forhørte.

hoved Citanten tilstoed dend oplæst Contra-stevning at være ham lovlig forkyndt, og, da Contra-Citanten der udj benægter ej at være stevnet paa Processens omkostning, paastod hoved Citanten sin stevning, i dette fald, ved Kaldsmændene afhiemlet.

Kaldsmændene Ole Johansøn Tronæs og Gunner Larsøn Buu afhiemlede hoved stevningen, at de i Hr: Borgemesterens huus udj hands Eget paahør har stevnt ham, vidner at anhøre om gam/m/el brug, og paa steening og Reening, saavel inden som uden gierdes, og Hr: Borgemesteren at svare processens omkostning.

1ste Contra vidne, Siur Olsøn, er huusdreng hos indstevnte Isaak Diønne, der haver hands søster til ægte. er fød paa Gaarden Buu her udj Fiorden, har været i 17 aar her paa Gaarden. sagde sig gam/m/el 58 aar. vidnede, at have hørt af sin steefader, afgangne Gunner Buu, sige, men hvor mange aar det er siden, kand vidnet ej mindes, det Lysse Manden havde huusse her staaende paa Leehnets grund, hvor for den Krog i Kalland Marcken var gived til vederlag for huusse tompt, men vidnet ved ej hvor de huusser staar, eller hvor tumpten er. hoved Citanten tilspurte vidnet, om hand viste noget om byttet. Resp: ja, saalenge vidnet har været her, har byttet været paa yttre siden af Knobbe-Løen og op i et Steg, og saa ind efter i det andet Steg, videre er vidnet ej bekiendt om byttet, og der om kand giøre anvisning. har aldrig hørt nogen tvistighed om byttet.

1769: 55b

1769

2det Contra vidne, Herbor Olsdatter, gift med Lars Aamunsøn Diønne, er søster til indstevnte Isaak Diønne sin Kone. er fød paa Gaarden Buu her i Fiorden, har boed her i 22 aar, sagde sig gam/m/el 61 aar. vidnede, at have hørt sige af hendes steeFader Gun/n/er Buu, det Lysse Manden havde huusse her paa Gaarden, og for den tumpft havde Lysse Manden gived et støcke Marck i Kalands Marcken som giør den Krog paa byttet, men vidnet har alldrig hørt sige eller ved hvor de huusse eller huusse tumpften er eller skal være. Retten tilspurte vidnet, om det ved hvorleedes byttet efter gam/m/el Kan har været og end nu er. Resp: ved intet her om, saasom vidnets brug i jord ej kom/m/er til de stæder. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet, som aflagde Eeden og blev demiteret.

3de vidne, Elj Jonsdatter, gift med indstevnte Ole Christophersøn Diønne, sagde sig gam/m/el 60 aar, har boed her paa Gaarden Lysse-Closter gods i 40ve aar. vidnede, at have mange gange hørt sige af hendes ved døden afgangne Værfader Christopher Diønne, det Lysse Manden havde haft huuss her paa Leehnets grund staaende, som var fløttet her fra 2 aar føren hand, Christopher, blev fød, og hand var 74 aar gam/m/el da hand døde, og er det 24 aar siden hand ved døden afgick. men Gunner Buu sagde en gang til vidnet, det Christopher sin bestemoder havde gived den Krog bort, paa Kalands byttet, for huussetumpften. Retten tilspurte vidnet, om det ved hvorleedes Kan og bytte har været i de 40ve aar vidnet har boed her. Resp: byttet har staaet saa støe som en pin i disse 40ve aar, og har Parterne slaaet til møde med glæde, uden at vidnet nogen sinde har hørt et fortrydelig ord. og vil vidnet gaae Byttet og sam/m/e anvisse saa langt som slaaten varer. oven for slaatten er vidnet ej bekiendt.

Byttet bekynder!! fra søen op paa yttre siiden af Knobbe-Løen, og saa op i et Steg, siden ind efter og følger saa Stegene.
Lensmanden frafald det 4de vidne.
da Rettens Personer, i følge begge Parter, forføyede dem i Marken for at modtage den anvisning vidnerne har loved at vilde giøre. Og blev da af samtlige vidnerne opgaaed og anviist dette ældgamle brugs Mercker, der saavel af hoved Citanten og af Contra Citantens leilendinger blev tilstaaed Rigtig at være saaleedes paa begge siider brugt, saalenge nogen kand mindes.
Da blev begge Parter saaleedes foreenede: det Markeskieldet strax skulde Needsættes lige efter som bruget fra ældgamle tiider har været og endnu er. og skal Lysse-Closter leilendinger[ne], til hoved Citanten ickun betale En treedie deel af alle omkostningerne.
derefter blev i begge Parter og vidnernes Nærværelse og efter deres anvisning, Marckeskieldet Needsat saaleedes:
øvst i Kallands og Byttes-Gillets Neederste Ende, kaldet Fosham/m/er, der hugget en Kors som visser beent op og Need efter gam/m/el brug og Kan, som visser Need i en stoer steen under skreen, som har været bytte alle dage, der hugget anden Kors, som visser Need efter gam/m/el brug og Kan i Steensnog, der hugget Tredie Kors, som visser efter gl: Kan og brug til Graanolden, der hugget Fierde Kors, som efter gam/m/el Kan og brug visser op og Need til Byttesteen, som er en stoer steen ligger oven for tvende Ege træer, hvor Byttet gaar Mit imellem, der hugget Femte Kors, som visser Need under de tvende omtalte Egetræer, udj En stoer steen hugget En Kors, som visser Need efter i en og tillige med en liden Bæck og de der ved efter hinanden Needsatte Tvende skielsteene, fra den sidste skieldsteen gaar Byttet et lidet stycke tvers ud over, under En Aske Rod Needsat En skieldsteen, fra sam/m/e gaar Byttet ud og Need under En Ask, der Needsat En skieldsteen, som visser Need og lidet i snee ud i en skielsteen, og saa lenger Need udj en liden jordfast steen hugget en gloppe, sam/m/e visser tvert ud over i tvende efter hinanden Needsatte skielsteene, fra den sidst omtalte skieldsteen gaar byttet beent Need i en Bergnolde paa den yttre side af Knobbe-Løen, der hugget en Kors som visser Need imod søen udj et skarv, der hugget den sidste Kors, som er Ende Mercket. hoved Citanten eier inden og Needen for disse Mercker.
hvor med den/n/e dag blev til ende bragt.

Dend 4de Octbr: blev den/n/e foretning i begge Parters Nærværelse og følge atter foretaged til Marckeskield[s] Needsettelse.
da begyndes paa hiem/m/e Marcken ved Bøen, tæt needen ved søen, mit i Bæcken udj et skarv hugget En Kors som visser op i Bæcken under en Foss, udj et skarv i Bæcken hugget anden Kors, som visser under gange veien, udj et skarv i Bæcken hugget den tredie Kors, som visser op efter Bæcken i 9 efter hinanden huggede Kors udj skarv og store steene udj Bæcken, den sidste, som er den Tolvte Kors, er udj en stoer steen udj Bæcken tæt oven for Bøe gierdet. siden gaar Byttet i udmarcken alt {op til Fieldet i} \efter/ sam/m/e Bæck op i øverste Merckesgar Enden,

udj en stoer steen hugget den trettende Kors, sam/m/e visser i linie med Bæcken alt op hvor Bæcken tager sin begyndelse, hvor der i en jordfast steen er hugget den fiortende Kors, sam/m/e visser i linie med Urebraadet alt op for Storsteen Myren, hvor der beent fra den store steen under Urebraadet udj en stor steen hugget dend femtende Kors, sam/m/e visser lenger i linie med Urebraadet oven for Storsteen Myren, udj en stoer steen under Urebraadet hugget den seistende Kors, som visser lenger op efter med Urebraadet alt op til Bredskaar ved det gamle Merckes gierde ved den øvre side af veien, udj En Bergnolde hugget den syttende

Kors, som visser op i høyeste Field til Galtsniben, som er ende Mercke. Lysse Closter Eier inden for disse Mercker, og hoved Citanten uden for.

hvad beitet angaar oven paa Fieldet, da bliver sam/m/e som det fra gamle tiider af stedse været haver.

J Fieldet over Kaland begynder Mercket fra Korset i Gillet op efter til Kors udj en stoer steen og op til tredie Kors i Graasteen, videre op til fierde Kors hugget i Et Berg, som visser til Femte Kors udj Svartham/m/er, som er øverste Fieldet og ende Mercke. paa indere siiden af disse Mercker fra fiere i Field Eier hoved Citanten.

Som intet videre var at forette, bliver følgende beregning at giøre. Sorenskriverens skyds fra Woss og Need til Hestham/m/er 5 mrk: 4 s:, tilbage igien beregnes ej formedelst andere foretninger. diet penge for en Reise dag 4 mrk:, Tvende dages foretning 3 rd:, Laugretten per Mand 48 s:, er 4 rd:, begge Lensmændene hver 1 rd:, bliver Rettens løn 10 rd: 3 mrk: 4 s: hoved Citanten paastoed for Mænds opnævnelse, incaminations penge og stevningens forkyndelse, saavel udj Bergen som her hiem/m/e, i alt 6 rd:, bliver den/n/e foretnings bekostning 16 rd: 3 mrk: 4 s:, hvoraf Lysse-Closter leilendinger efter forliget betaler En tredie deel. hoved Citanten, som havde opfordret Retten, betalte. og saaleedes den/n/e foretning slutttet.

Den 12te Octbr: blev Rætten betient paa Gaarden Fladebøe i Jondahls Ting Laug, med efterskrevne Eedsvorene Laug Rett, som efter Loven er opnævnt, sc: Ole Jonsøn Berge, Johan/n/es Johansen Tofte, Iwer Berge, Ole Iwersøn Tørvigen, Michel Samland, Lars Samland, Tørris Sætvedt og Torbiørn Selsvig, i hans stæd sad Johan/n/es Pedersøn Wiig. Nærværende inden Rætten Lensmanden Johan/n/es Wiig.

Hvorda for Rætten fremstoed Tosten Wiglichsøn Fladebøe, og i Relation af sin Hoved Stævning i Aaret 1764, ved skrivtlig Continuations Stævning af 14de Julj dette Aar her til Aastædet til den/n/e Tægte-dag har indkaldet sine Med-Eiere her til Gaarden Fladebøe, sc: Knud Mundem, Brynild Siursøn Fladebøe og Salamon Larsøn ibdm:, Dom at modtage til Skifte og deeling, samt Steening og Reening med videre efter Continuations Stævningens indhold. Saa er og til Vedermæhle indkaldet Angrænsende Naboer, sc: Od Jonsøn Qvale, Niels Siursøn ibdm:, Lars Brattebøe, Peder og Od ibdm: Vil fornem/m/e om de indstevnte Møder, og lagde i Rætte sin skrivtlige Continuations Stævning, bilagt med lovl: stemplet papiir, og er saa lydende:

de indstevnte Med-Eiere Mødte alle og vedtog lovl: Varsel.

Hoved Citanten sagde, det Od Jonsøn Qwale med sin Eiendom ej grændser hertil, altsaa er Stævningen ham ej heller forkyndt, men Hand frafaldes. ligeledes frafaldes Od Brattebøe, der ei heller med sin Eiendom grændser hertil. Af sam/m/e beskaffenhed har det sig med Aamund og Iwer Espeland, der alle frafaldes.

de til Vedermæhle indkaldede, som nu ej af Hoved Citanten er frafalden, Niels Qwale, Lars og Peder Brattebøe, Mødte alle og tilstoed Varselen.

Hoved Citanten gav end videre tilkiende, det Hand med Mundtlig Varsel har ladet indkalde til Vedermæhle John Kopre, og som Vidner i Sag[en] under Lovens Faldsmaal, Lars Breche, Knud Fladebøe og Siur Qwale. de 2de sidste under Lovens aflagde Eed at svare til de Qvæstioner hand vilde fremsætte. Vil fornem/m/e om de Møder.

den til Vedermæhle indkaldede John Kopre mødte og vedtog Varselen.

Citanten paastod de 2de sidst benævnte Vidner først at vorde examineret, og at give svar til hans Qvæstioner.

Knud Nielsøn Fladebøe fremstod for Rætten og blev formaned under sin forhen aflagde Eed at svare til de Qvæstioner Citanten nu vilde fremsætte. Citanten fremsatte 1te Qvæst: Om ikke Eierne forhen har været her hiem/m/e, lignet og skift Jorden, og det dog siden er bleven

omgiort? Vidnet svarede: det er gandske vist 30ve Aar siden Eierne var her hiem/m/e og lignede noget lidet henne imod Kopres Eiendom, men Veed ej hvor meget det var. Citanten havde ej videre at tilspørge dette Vidne.

2det Vidne, Siur Nielsøn Qwale, blev ligeledes formaned under sin forhen aflagde Eed at svare til Citantens Qvæstioner: Citanten begiærede sam/m/e Qvæst: til dette Vidne fremsat som til Nest foregaaende Vidne. Vidnet svarede: at det er indpaa 40ve Aar siden, da var Vidnet henreist til Jern!! (Jæren?) i Stavanger Amt, og da Vidnet kom hiem, hørte hand sige, det Eierne havde været her hiem/m/e og lignet en liden Molle med Kopre Manden. Citanten havde ej videre at tilspørge Vidnet.

det indstevnte Vidne Lars Siursøn Bræche fremstod for Rætten og sagde, det Hand som Een gam/m/el Soldat og gam/m/el Laug Rættes Mand har ofte hørt Eedens Forklaring oplæse, og Veed ganske vel hvad Eeden betyder, sagde sig gam/m/el 82 Aar, Vidnede: at da hand var et barn paa 12 Aar gam/m/el, saae hand at der laag Ved der hvor Stavbuen nu staar, og da hand var et barn, saae hand fra Gaarden Bagge Gaard Lue-ild, og at den/n/e Gaards Huuser i branden opgik. sagde strax at vilde giøre Anviisning paa Stavbuen hvor Veeden har lagt. Forklarede videre, det hand tiente inde i Hardanger indtil hand var 16 á 17 Aar gam/m/el, imidlertiid, medens hand tiente der, blev Stavbuen opsadt.

dernest Rættens Personer, i følge begge Parter, gik ud for at modtage den Anviisning Vidnet vil giøre, som da anviiste Stavbuen, der skal tilhøre Brynild Fladebøe, og staar lige ud for hans Stue-dør. Som ingen havde videre at tilspørge Vidnet, aflagde det Eeden og blev demitteret.

Citanten lagde i Rætte sit Adkomst [brev] til halve Gaarden, som er efter skiøde af 11te Martj

1769: 56b

1769.

1744, læst til Tinge dagen der efter, og lydende paa 1 Løb 18 Mrk:r Smør, 1 b:skd, 1 g:skind Gam/m/el Landskyld, og er Skiødet saa lydende. dernest Citanten lagde i Rætte et Situations Carthe til Actens følge, forfattet af Walentin Wædel den 25de Julj indeværende Aar, og er sam/m/e allene forfattet over Hiem/m/e Marken med Gaardens Huuser, men ej over Udmarken, hvorfor Hand frafaldt Udmarken {og} for Nærværende Tiid, og derom ej forlangede Nogen Dom, men sluttede Sag[en] og paastoed Dom efter sine Stævninger over Hiem/m/e Marken med Huuser.

Contra Parterne af Mundem og Fladebøe gav tilkiende, det de med Mundtlig Contra-Stævning til denne Tægte-dag har ladet Contra indkalde Hoved-Citanten, 1°: til at beviise hvor udj de har fornærmed ham udj hans Eiendom inden eller uden Gierdes. 2°: at beviise med Vidner, at det Kaste-Stæd virkelig hører ham til. 3tio: at undgielde fordj hand har kiørt 7 Læs Mul fra Brynild Siursøns Ager Reene, ned paa sin egen Ager. 4to: at svare dem Processens omkostning fra først til sidst, og endelig for det 5te: at anhøre 2de Vidner, der under Lovens faldsmaal er indkaldet til at Vidne om de gamle Bøygder ere nu Anderledes forandrede, end de fra gam/m/el Tiid har været. Vidnerne som er indkaldet er Siur Nielsøn Qwale og Knud Nielsøn Fladebøe; vil fornem/m/e om de Møder.

Hoved Citanten tilstod den/n/e Contra-Stævning at være ham lovl: forkyndt.

de 2de indstevnte Vidner mødte. {da} Eedens forklaring blev forelæst, da de sagde, forhen i den/n/e Sag at have aflagt deres Vidnesbyrd. blev de begge af Dom/m/eren formanet, under forhen aflagde Eed, efter Contra-Stævningens indhold at svare paa det Spørsmaal, om de Gamle Bøygder (: skal forstaaes om de gamle Bytter af Slotter, Ager, Bøe, Huuse Tompter, Skov og Mark :) er anderledes forandrede end de fra gamle Tiider af været har? Hvortil begge Eenstem/m/ende svarede under deres forhen aflagde Eed, det de som Gamle Mænd ej

Veed mindste Forandring at være paa Bytterne, men at de ere som de fra gam/m/el Tiid af har været.

Contra-Citanterne sluttede Sag[en] paa deres Siide, og paastod Dom.

Rætten vedtog, i følge begge Parter, at siune og grandske Hiem/m/e-Marken efter Situations Carthet. Carthet, efter nøye Siun og Grandskning, befandtes meget accurat med Markens Situation over alt; men da det ej paa alle fornødne Stæder er Mærket med bogstaver og i Tabellen tydelig forklaret, vil det blive til liden oplysning for Ober-Rætten, saasom Ageren Mærket B, og den der ved omtvistende Ager Reene imellem Hoved og Contra-Citanternes Ager haver intet Mærke, ej heller Contra-Citanternes Ager anført. Vel findes Østlig for sam/m/e Ager B, et lidet Ager støkke, og et Mellem Rum imellem begge Agre, uden Mærke og uden Forklaring hvad det Mellem Rum eller lidet støkke Ager skal sige. ligeledes Viiser Elven Sønder for Gaardens Huuser at have overbrudt fra sit gamle løb og giort et stort støkke af Bøen til Steen-Uhr: dette er vel i Carthet observeret, men uden Mærke eller Forklaring i Tabellen. End videre udj Øst, længst ind i Pullen mod de vilde Fielde, er intet Mærke giort hvor Brattebøe og Fladebøe skilles ad. Foruden dette er ej efter Hoved-Stævningen de Mange smaae paaAnkede deele bleven Mærket og i Tabellen forklaret. End videre efter Parternes Forklaring, det Walentin Wædel skal have opmaalet adskillige støkker i Marken, uden sam/m/e at Mærke og sin opmaaling forklare. over alt, da her tvistes om Agernes ligegyldighed, har hand antegnet begge Parters Ager med deres opmaaling, endskiøndt Hoved-Citanten sam/m/e har paastaaet, og at hand vilde følge Acten som blev ham beskreven foreviist.

Contra Citanterne legitimerede deres Eiendom her i Gaarden med tinglyste skiøder af 12te og 19de Octbr: 1758, af 17de Maj 1759 og 6te Maj 1765, og paastod Dom. det fremlagde er saa lydende.

Dom/m/eren tilbød Parterne, at da Sag[en] nu har varet over 5 Aar, og ham Høste Tingene med andre beram/m/ede Foretninger staar for haanden, om de vil høre Dom inden 6 Uger, eller omkostninger at spare, er fornøyet med at høre Dom paa først kom/m/ende Som/m/er-Ting med Jondahls Ting Lav? Hertil begge Parter svared, det de var fornøyede med Dom at anhøre paa Nestkom/m/ende Aars Som/m/er-Ting.

Nu bliver at beregne den/n/e Forretnings bekostning ved den/n/e Session, saasom Sorenskriverens skyds fra sin boepæl paa Woss, til Gaarden Hestham/m/er i Hardanger, er til Lands 3de Miile og til Vands 1 ½ Miil, er 5 mrk: 4 skil:, tilbage igien eftergives. fra Hestham/m/er og her til Aastædet er 2 Miile til Vands og 1 Miil til Lands, har Citanten bekosted, og skydser 3 Miil tilbage. diet penge Regnes ikkun for en Reise dag 4 mrk:, den/n/e dags Forretning 4 mrk:, Laug Retten per Mand 24 skil:, er 2 rd:, Lensmanden 4 mrk:, tilsam/m/en den/n/e Sessions bekostning 4 rd:r 5 mrk: 4 skil: Hoved Citanten endnu erindrede om Processens omkostning, der til den/n/e Tiid for ham har været 120 rd:r, og saaledes indlod Sagen under Dom.

Contra Citanterne ilige Maade paastod ved Dom deres Omkostninger, som er 40 rd:r.

Som Parterne efter Rættens tilspørgelse ej videre havde at forestille, blev saaledes

Afskeediget.

Sag[en], med begge Parters Consense, optages til Doms indtil anstundene Aars Som/m/er-Ting med Jondahls skibreede, da Parterne haver at møde paa Tinget, Dom at an-

høre, og det her siddende Laug Rætt tillige at møde, Dom med Sorenskriveren at afsige. den/n/e Session betaler Hoved Citanten efter den bereigning Acten er tilført med 4 rd:r 5 mrk: 4 skil:, da der ved endelig Dom paa Omkostningerne skal vorde Kiendt.

Dend 19de Octbr: blev med **Jondahls skibreede[s] Almue udj Hærensholmen holden Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 30 findes Specificeret, undtagen for Ole Drage sad Peder Iwersøn Fladebøe, for Peder Sollesnes sad Niels Selsviig, for Aad Brattebøe sad Peder Wichlichsøn Fladebøe. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, med Bøygde Lensmanden Johan/n/es Wiig og den Tingsøgende Almue.

da blev Publiceret,
Kongl: allernaadigst Forordning af 27 Junj h: a:, hvor efter Tolden paa Frem/m/ede Voxduger i Danmrk: og Norge forhøyes til 20 skil: hver allen.
2°: Hr: Stiftbefalingsmand Petersøn skrivelse af 7de Aug: til Hr: Kam/m/er-Raaden, at lysse efter Leopold von Bredal[s] arvinger, da hand paa Martinique 1768 har efterladt sig et Testamente, det hand i Marseile i Frankrige havde deponeret hos den Danske Consul Jean Jacques Ployart et vexel brev trucket af Monsieurs Tourton et Bour i Paris til Bredal at betales 10600 Franske Livres, og en snus-tobacks daase med Diamanter besat, og hans Maj:st Kongen af Danmrk:[s] Portrait paa laaget, item en Kaarde som han/n/em af Kongen af Sverrige var bleven foræret: Tourton et Bour har Erklæret vexelen for Falsk og opdigtet, Consul Ployart declare[re]t ham ej at Kiende saadan Persohn, og at intet hos ham var deponeret, om arvingerne det vil paatale.
3°: dito skrivelse af 8de Julj til dito, at de Creature som til skatternes udbetalning udpantes, forbliver hos Eieren indtil de skal bortselges.
4de: Hr: Cancellie-Raad og Politie-Mester Holst Placat af 14de Augustj, hvor ved forbydes, det de som fra Landet til Bergen for en Kort tiid indkom/m/er, maae ej befatte dem med at fløtte, Dexel mænd, Dragere, Broe læggere, eller andet saadant Ringe arbeide, under straf.
5de: dito ordre til dito af 25de Septbr:, at paagribe Erich Pedersen Klingenberg, der i Wangs Præstegield i Walders paa Thomas Nielsen har begaaed Drab.
6de: En dito ordre til dito af 23de Augustj, det Delinqvent penge, og for de med Venerisk syge angrebene, betaler dette Fogderie 144 rd: 26 s:, og for de indlem/m/ede Spedalske syge 77 rd:

En Odels Dom afsagt paa Gaarden Sambland dend 15de Octbr: 1768 imel: Thomas Aamunsøn Wiig og Wichlich Jonsøn Sambland, hvor efter dend sidst benævnte tilfindes Odelen til 3 Spand smør i bem:te Gaard Samland, blev læst.
Aad Larsøn Brattebøe og medJnteressentere udgivene bøxelbrev med Revers, af 13 Maj 1769, til Siur Larsøn paa 3 Spd: 4 ½ mrk: smør udj Gaarden Bræche, blev læst.

Procurator Hans Giøen for Iwer Aamunsøn Tvet gav tilkiende, at hand møder for Citanten, der til dette Ting, tiid og stæd haver ved skriftl: stevnemaal ladet indstevne Giestgiberen Carl Cum/m/erou at lide Dom til betalnings erholdelse fordj hand ej vil betale til Citanten den Accorderede Grundeleie aarlig med 2 rd: for det ham tilmaalte støcke Marck her i Hærensholmen kaldet, samt processen at tilsvare, det paaberaabte stevnemaal lagde hand i Rette, som vitløftigere forklarer sagens Rette beskaffenhed, dateret 11 Septbr: h: a:, bilagt med lovl: stemplet papiir, og er saa lydende.
dend indstevnte Carl Cum/m/erou blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
de udj den skriftl: stevning indkaldede vidner møtte alle.
Kaldsmændene Erich Jørgensøn skaffer og {Lars Rasmussøn Kalvhagen} \Johannes Wiig/ afhiemlede den skriftl: stevning at være Carl Cum/m/erou udj Eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten urgerede paa de indstevnte vidners forhør. Edens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

Citanten frafaldt de udj stevningen først benævnte 3de vidner, og i den stæd producerede det ustæde fæstebrev af 31 Maj 1755 med paategnede Revers. men paastod de 2de sidst benævnte beskickelse vidner Eedelig forhørt. det fremlagde er saa lydende.

1ste vidne, Johan/n/es Pedersøn, Lensmand her i skibreedet, boende paa Gaarden Wiig, efter aflagde Eed vidnede, at i den/n/e som/m/er, {enten} omtrent 14 dage for som/m/ertinget, var hand efter Iwer Tvet[s] forlangende beskickelse viis hos Carl Cum/m/erou, og tilspurte ham om hand i mindelighed vilde betale den Resterende grundeleie: hvortil Cum/m/erou svarede, hand havde ej nægtet det, men betalte ej føren hand fick meere. Citanten havde ej noget at tilspørge vidnet.

2det vidne, Arne Larsøn, boende paa Gaarden Eiken, efter aflagde Eed vidnede i Et og alt Conform med første vidne.

Citanten lod tilføre, at den lovl: stevnte og ej nu mødende Giestgiber maatte gives Lavdag til neste ting at møde og svare til sagen.

Afskeediget,

Carl Cum/m/erow forelæges at møde til neste Ting.

Aad Jonsøn Qwale for sin Jorddrot Velærværdige Hr: Marker, gav tilkiende, det benævnte Hr: Marker, der pro Officio er gaarden Qvale Beneficeret, til dette Ting har ladet stevne og indkalde Tosten Fladebøe, vidner at anhøre, det Botnen tilhører gaarden Qwale, og ej Fladebøe, der om Et lovskicket Tingsvidne at erholde. og er til vidner her om under Lovens faldsmaal indkaldet Aad Brattebøe og Jon Borgen. vil fornem/m/e om de samtlige indstevnte møder.

dend indstevnte Tosten Fladebøe møtte, tilstoed varselen og sagde, det hand Botnen, i de 24 aar hand har boed paa Fladebøe, har brugt Botnen, ligesaa hands formænd, det hand med mange vidner kand beviise, dem hand nu ej har indstevnt.

de indstevnte vidner møtte, dem Citanten

1769: 57b

1769

paastod forhørt. de mødende vidner, som gamle Mænd, sagde det de ofte har hørt Eedens forklaring læsse, ved hvad Eeden betyder, og ofte har aflagt Eeden.

1ste vidne, Aad Larsøn, boende paa Gaarden Brattebøe, sagde sig gam/m/el 70 aar, efter aflagde Eed vidnede, at Botnen har all sin tiid tilhørt Qwale, men Fladebøe og Qvale Creature har altiid gaaed horn mod horn og Kløv mod Kløv unden!! (uden) nogen Kaklen, indtil Tosten kom til Fladebøe at boe. kand giøre anvisning paa Botnen. Tosten Fladebøe tilspurte vidnet, hvad Kan der var imellem disse tvende gaarder. Resp: ved ej om noget Kan, men Botnen har hørt Qwale til saalenge vidnet kand mindes.

2det vidne, huusmanden Jon Olsøn Borgen, sagde sig gam/m/el 80 aar, efter aflagde Eed, vidnede i et og alt Conform med første vidne, med tillæg, at hand for 64 aar siden tiente paa Qwale, da blev det snacket for ham, det Kaned i Botnen var af vasfaldet.

Citanten var Tingsvidne begierende, om vis passeret er, som blev billiget.

Kari Swerqvedatter og medJnteressentere udgivene skiøde af dags dato til Samson Larsøn paa 1 pd: 11 ½ mrk: smør i gaarden Bircheland, blev læst.

Samson Larsøn Bircheland skriftlige forpligt af dags dato paa det Vilkaar hands Moder Kari Swerqvedatter aarlig skal nyde til hendes døde dag, blev læst.

Tollef Michelsøn udgivene skiøde af dags dato til Gunner Tollefsøn paa 1 pund smør i gaarden yttere Wiigene, blev læst.

Aschout Jacobsøn Eie udgivene skiøde af dags dato til Endre Heljesøn paa 2 pund 6 mrk: smør i Gaarden Eie, blev læst.
Niels Olsøn Bagegaard udgivene skiøde af dags dato til Jon Nielsøn paa 1 pund smør, 1/3 b:skind i gaarden Baggegaard, blev læst.
Niels Johansøn Wiig udgivene skiøde af dags dato til Johannes Nielsøn paa 1 Løb 4 ½ mrk: smør udj gaarden Wiig, blev læst.

Den Privilegeret Giestgiber Carl Comerow gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Thore Jonsøn Underhougen, vidner at anhøre, betræffende hands Tobacks Kræmerie som ungKarl og Dreng, de Previlegerede til fornærmelse, der efter Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. til vidner er, under Lovens faldsmaal, indkaldet Lars Nedr: Axnes og Lars Arnesøn Underhougen, vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
dend indstevnte sagvolder blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Vidnerne møtte.
Kaldsmændene Johan/n/es Wiig og Erich Jørgensøn skaffer afhiemlede stevningen at være Thore Underhougen i Eget paahør lovlig forkyndt. Edens forklaring blev vidnerne forelæst, og formaned at blive ved sandhed.
1ste vidne, Lars Olsøn, boende paa Nedr: Axnes, efter aflagde Eed vidnede, at 14de Søndag efter Trinitatis nest afvigte kiøbte vidnet, ved Jondahls Kircke for Prædicken, af Thore Underhougen 2 Mrk: blade Toback, for 7 skil: Marcken, og havde vidnet hørt af andere sige, det Thore solgte Toback, der for tilspurgte ham der om, og strax fick tobacken til Kiøbs. Citanten havde ei noget at tilspørge vidnet.
2det vidne, Lars Arnesøn, boende paa Underhougen, efter aflagde Eed vidnede, at første vidne kom 14de Søndag efter Trinitates ind i vidnets stue og lagde 2 Mrk: blade Toback paa vidnets bord, da tilspurte Giestgiberen Lars Axnes, hvor hand havde kiøbt den Toback: hvor til Lars Axnes svarede, hand havde kiøbt den hos Thore Underhougen: der om Giestgiberen skiød vidnet til provs. vidnet forklarede ellers at have hørt sige, det Thore selger Toback, men har ej seet det hand har solgt.
Citanten erindrede om Laugdag.

Afskeediget,

Thore Jonsøn Underhougen forelæges til neste ting at møde.

Dend 20de Octbr: Er ved Jondahls Tinget saaleedes passeret.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, til bilag ved hands allerunderdanigste Regnskab, lod følgende documenter oplæsse og examinere. 1°: Restanse Register over Landskatten, hvis Sum/m/a var 65 rd: 4 mrk: 12 s: 2°: Odels Mantallet. 3°: Specification paa de affælde gaarder. 4de: Tingsvidne, at tingskydsen er betalt. 5de: det almindelige Tingsvidne indeholdende 3de poster. 6de: Restanse Register over Extra-skatten, hvis Sum/m/a var 91 rd: 3 mrk: 4 s: hvor om alt hand var Rettens Atestation begierende, som blev efterkom/m/ed.

Iwer Aamunsøn Tvet, udj sag[en] som i gaar var forretaged, tillige med Giestgiberen Carl Cum/m/erow, fremstoed for Retten, og begge declarerede forlig saaleedes: det Carl Cumerow betaler Citanten i grunde leie for de 5 forløbene aar 10 rd:, og den/n/e stevnings omkostning. siden og for eftertiiden betaler Carl Cumerow i grunde leie af det ham her tilbøxlede plats ickun aarlig i Rette tiide Nie Marck danske. dette forlig vedtog Carl Cumerow at opfylde, med Kierlig begier, at det maatte blive ham tillat

her paa holmen at maatte Rødde paa egen bekostning, hvor tilforn hvercken græss eller fæefod til føde for Creature har været.
Iwer Tvet her til svarede, at det Cumerou har Rødet, maae hand sette i stand, bruge og benøtte sig af, og ej videre tilladelse gives ham.
dette forlig Parterne med hænders Rekelse bekræftede for Retten, og derom skiød Laugretten til provs.

Iwer Johan/n/essøn Øyerhawan!! (Øyerhavn) udstæde skiøde af 19de Octbr: h: a: til Ole Svendsøn Scheje paa 14 1/? (1/7?) Mrk: smør i gaarden Underhougen, blev læst.

De Laugrettesmænd som Retten tilstundende aar 1770 skal betiene, bleve opnævnte, og ere Nye, Christopher Svaasand og Lars Aamunsøn Eie; gamle ere, Tosten Fladebøe, Salamon ibdm:, Aad Qwale, Siur Baggegaard, Ole Drægebræche og Helje Molwen.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette. blev Tinget ophæved.

Dend 20de Octbr: blev paa forbemelte **Hærensholmen med Østensøe Almue holden Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: (ope rum) findes opnævnt, undtagen for Ole Haagensøn Moe sad Niels Berwen, for Niels Biørche sad Arne Biørche, for Jon Olsøn Botnen sad Iwer Ryche, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er Juel med Lensmanden Johan/n/es Wiig og den Tingsøgende Almue.

da blev Publiceret de Forordninger med Ordres som ved Jondahls Ting paa fol: 57 findes antegned og Extraheret.

Soldat Tosten Siursøn Wangdahl, tillige med Sergianten Kleppe, gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Siur Larsøn Moe, vidner at anhøre betræffende dend overlast med hug og slag hand dend 27 Maj nest afvigte har øvet mod og paa Citanten udj et huus Tæckning hos Aamun Kallestad, derefter Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Niels Haagensøn Twet, Isaach Siovatsøn Lotte, Aamun Siovatsøn Kaldestad, Ole Christopher[søn] Sandven, Siur Larsøn Norrem, [Ole Larsøn ibdm:], Jacob Erichsøn Steene, Ingebor Henrichdatter Scheje og Elj Siurdatter Thole. vil fornem/m/e om sagvolder med vidnerne møder.
Dend indstevnte Siur Larsøn Moe blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
af de indstevnte vidner møtte Niels Haagensøn Tvet, Aamun Siovatsøn Kallestad, Ole Christophersøn {Steene} Sandven, Siur Larsøn Norrem, Ole Larsøn ibdm:, og Jacob Erichsøn Steene. de øvrige vidner efter paaRaabelse møtte ej.
Kaldsmændene Johan/n/es Wiig og Lars Rasmussøn Kalvehagen afhiemlede stevningen at være Siur Larsøn Moe lovlig forkyndt udj hands Moders paahør, siden hand ej lod sig finde. ligesaa er og stevningen lovl: under Lovens faldsmaal forkyndt for alle vidnerne, undtagen for Isaak Siowatsøn Lotte, der ickun har faaed 14ten dages varsel, da hand tilhører Kingtserviig Tinglav, og ej var hiem/m/e da hand blev stevnt.
Sergiant Kleppe lagde i Rette sin Hr: Lieutenant Segelcke skriftl: indlæg af 16de hujus, bilagt med lovlig stemplet papiir, og er saa lydende.
Citanten paastod de mødende vidner forhørt: Eedens forklaring blev lydelig vidnerne forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

1ste vidne, Niels Haagensøn, tienende hos sin Fader paa Gaarden Twet, er Landværgemand, efter aflagde Eed vidnede, at en Løverdag i Vaaren, hvad dag eller Maaned ved hand ej, var vidnet i huustæcke paa Kallestad, om Natten i lysningen af Søndags Morgenen, saa vidnet det Siur Moe tog Tosten Wangdahl eller Lii og kastede ham i Marcken, og som Siur kom oven paa Tosten, stødte hand Tosten med sine Knæe 3de gange for Brøstet, Siur var lidet beskiencket, men Tosten var sterck Drucken. og slog Siur med Knøtte Næve Tosten i ansigtet, og slog løs det ene øyebryn, da vidnet sprang til og greb Siur om haanden, at hand ej videre skulde slaae Tosten. da vidnet med Isaak Lotte og andere nærværende skilde dem ad. Sergiant Kleppe tilspurte vidnet, om hand hørte noged uhøflig tale af Tosten, eller om hand havde noget mod Siur. Resp: hørte ej noget saadant af Tosten, men hørte af Siur det hand havde løst at tage i hob med Tosten. 2°: om Tosten af den/n/e overfald ej blev saa svag, at hand i 3 ugger maatte holde inde, og ej kunde giøre sin Hosbonde det ringeste gavn. Resp: hand var ej god for, der efter, i 3 ugger at giøre noget gavn. som ingen videre havde at tilspørge vidnet, blev det demiteret.

2det vidne, Aamun Siowatsøn, boende paa Kaldestad, efter aflagde Eed vidnede, at i den/n/e Vaar paa En Løverdag havde vidnet en deel af sine Ven/n/er forsamlede at hielpe sig med at tække et huuss, iblandt dem var Siur Moe og Tosten Lii. om Søndag Morgenen i lysningen saa vidnet det Tosten Lii laae paa damskygge grinet og sov, da vidnet tog ham op og hialp ham op oven paa Floren. der lagde vidnet ham need at sove, om hand var beskiencket eller svag af sig, det kand vidnet ej sige, saasom hand var skiden og lortet i haaret og over alle Klæder, som hand kunde have lagt i et dige. det er alt hvad vidnet ved, derfor blev demiteret.

3de vidne, Ole Christophersøn, boende paa Sandwen, efter aflagde Eed vidnede, at Løverdag aftenen seent, kom vidnet fra qværnen, hvor hands vei faldt der forbj Kaldestad, hvor der ude paa Marcken var en heel forsamling af Folck, og hørte vidnet det de vare noged beskiencket. sam/m/e tiid hørte vidnet det Siur Moe sagde til Tosten Wangdahl, er det saa at det skal gielde paa Jld og paa Magt, og ieg er icke god for at tage dig, saa skal ieg faae den som skal tage dig, saa skal Ole Axnes tage Dig, der efter gick Siur bort, og Tosten efter ham. da mødte de Ole Axnes, og strax bar det i hob med Tosten og Ole at de sloges, saa Ole kom oven paa

1769: 58b

1769

Tosten da de bar omkuld paa Marcken, og saa vidnet det Ole 3de gange støtte Tosten for bringen med Knæet, foruden det slag hand ham med Knøtte Næve i hovedet da det første vidne Niels Haagensøn Twet skilte dem ad. om Søndags Morgen ved Kirketiid saa vidnet det Tosten kom gaaende fra Kaldestad gandske stiv og elendig, som en der hverken kunde gaae eller staae. videre forklarede, det hand om aftenen hørte det Siur Moe var den der hidsede Ole og Tosten tilsam/m/en, at de kom op at slaaes. videre viste vidnet ej, derfor blev demiteret.

4de vidne, Siur Larsøn, boende paa Norrem, efter aflagde Eed vidnede, at Mandagen efter at huussetæckenet havde været paa Kallestad, om Morgenen førte vidnets broder Ole Norrem Tosten Wangdahl need til søen, siden hand, Tosten, tiente halv hos Ole Norrem og halv paa Thole, da vidnet var med, tillige med hands Dreng, at føre Tosten ud til Wangdahl til hands Moder. da var Tosten blaae baade over og under det Venstere øye, saa de lidet kunde see øyet, og haalt Tosten En dug for øyet. da tilspurte vidnet ham, om hand ellers var been heel indvortes: hvortil Tosten svarede Nej. videre tilspurte vidnet ham, hvem der havde giort det: der til Tosten svarede, hand skylde ingen der for, uden Siur Moe. der efter var Tosten i 14 dage hos sin Moder, og siden var det atter 14 dage hand ej var god for at fortiene halve Maden.

5te vidne, Ole Larsøn, boende paa Norrem, er broder til nest forregaaende vidne, efter aflagde Eed vidnede, at Tosten Wangdahl tiener halv hos ham, og halv paa Thole. om Søndag Morgen var vidnet hos huusmanden paa Sandven, der kom Tosten, og saa meget slet ud, da

vidnet førte ham over Sundet, og som hand skuld tiene paa Thole, fulde En Dreng, som kom med ham, op til Thole med ham, ellers torte vidnet ej ladet ham gaa gaa!! alleene, saa slet saae hand ud. og var Tostens Venstere øye saa gandske optruttnet, at vidnet slet icke kunde see øyet, og under øyet var hand gandske blaae. og var hoved, haar, Krop og Klæder saa fuld af lort, at man ej kunde see hvor af det var giort. da vidnet skiente paa ham, fordj hand saae saaleedes ud. da Tosten svarede, skam faae den der tæncke til brydes med noget Men/n/eske, havde ieg maat være med Fred. og som Tosten om Mandags Morgen skulde været i tieneste hos Vidnet, saa gick Vidnet til ham paa Thole, da laae Tosten paa sengen og kunde ej reise sig, da Vidnet hialp ham op og fick ham til søen, da Vidnets Broder førte ham til Wangdahl til Moderen. i 14ten dage var hand borte føren hand kom til Vidnet igien, og da var hand i de andere 14 dage ej god for at arbeide noget af betydenhed, ja hand kunde ej snoe sig i sengen uden det (?)oe i ham.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Siur Moe forelæges at møde til neste Ting, ligesaa paalegges de udeblivende vidner, Isaak Lotte undtagen, der ei lovlig er kaldet, under Lovens faldsmaal at møde.

Haagen Aamunsøn Tvet udgivene skiøde af dags dato til Niels Haagenssøn paa ½ Løb 9 mrk: smør i Gaarden Twet, blev læst.

Lars Siursøn Schutleberg udgivene skiøde af dags dato til Siur Larsøn paa 1 Spand smør, ¼ huud i Schutleberg, blev læst.

Niels Larsøn Røsseland og Arne Svendsøn ibdm: paa egene og medEier[s] vegne, efter forige tiltale Contra gaarden Scheje[s] beboere, æskede sag[en] i Rette, og vilde afvarte hvad vederpart[en] havde at forestille.

Niels Svendsøn møtte og sagde, at som der imel: ham med Jnteressentere havde været en samtalle om forlig med Citanterne, som dog tilfulde ej var kom/m/en til endskab, saa var ingen betænckt paa sag[en] til dette ting. og da hand nu ene møder, uden Fuldmagt fra sine grander, kand hand intet slutte. der for end nu en gang for alle begierede sag[en] til neste ting udsat, og protesterede mod all overilelse.

Afskeediget,

sag[en] udsettes til neste ting.

Dend 21de Octbr: Er ved Østensøe høsteting saaleedes passeret, som følger.

Niels Isaaksøn Botnen anviiste tvende voxene Biørne fæl[der], af tvende fuldkomne Biørne, som hand i den/n/e som/m/er havde skut paa Gaarden Botne grund. da Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel betalte ham strax 4 rd:

De Laugrettesmænd som Retten tilstundende aar 1770 skal Betiene blev opnævnt og er følgende: Nye, Ole Olsøn Steene, Ole Arnesøn Moe og Siovat Soldahl. gamle, Jan Reistvet, Lars Øfsthuus, Tosten Midhuus, Johan/n/es Torpe og Niels Arnesøn Torpe.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel lod inden Retten for dette skibreede Examinere lige sam/m/e documenter, som ved Jondahls Ting paa fol: 57 anført er. Landskat Restansens beløb var 40 rd: 2 mrk: 6 s:, og Extraskatte Restancens beløb var 147 rd: 3 mrk:

Tinget blev ophævet, siden ingen efter 3de gange udraabelse indfandt sig der vilde gaae i Rette,

1769.

Dend 23de Octbr: blev paa **Eie grund ved søen holden Et Almindelig Høste, Skatte og Sagefalds Ting med Grawens skibreede[s] Almue**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 36 findes opnævnt, undtagen for Lars Næssem sad Johan/n/es Halanger, for Torbiørn Sæbøe sad Wiching Sæbøe. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Lensmanden Niels Røn/n/estrand og den Tingsøgende Almue.

da blev publiceret de Forordninger med Ordres som paa fol: 57 ved Jondahls Ting findes antegned.

Lieutenant Holgier Møllerop gields brev af 26de Maj 1769 til Christopher Jeltnes for 150 rd: laan, mod underpant ½ Løb smør i Røn/n/estrands, blev læst.

Arveskiftebrevet, begyndt 14 April 1769, og sluttet sam/m/e aar, efter afgangne Christi Jonsdatter, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegods udi gaarden Syssen 9 Mrk: smør, ¼ hd: med bøxel, vurderet 60 rd:, og til skyldmanden Christopher Jeltnes for gields fordring udlagt.

Thron Johan/n/essøn Sysse gields brev af 20 Apriil 1765, indført i Pante bogen paa folio 46, blev efter paategned qvittering af dags dato anvist til udslettelse.

Niels Olsøn Hagestad gieldsbrev af 24de Octbr: 1768 til Hr: Lieutenant Dahl for 90 rd: laan, mod pant 1 Sp: smør, ¼ deel huud i Gaarden Windal, blev læst.

Iwer Isaaksøn Bræche udgivene gields brev af 22 Nobr: 1768 til Hr: Lieutenant Dahl for 300 rd: laan, mod pant 2 pd: 6 mrk: smør, 1 ½ g:skind i gaarden Bræche, blev læst.

Iwer Larsøn Meaas til Encken Anna Siurdatter udgivene Odels Transport paa Odels Retten til gaarden Kolskaar, af 26de Junj 1769, blev læst.

Iwer Nielsøn Moe skiøde af dags dato til Niels Siursøn paa ½ Løb smør og En Løb salt med bøxel i gaarden Moe, blev læst.

Niels Siursøn Moe skriftlige forpligt af dags dato til Iwer Nielsøn Moe om sin med huustroes Vilkaar til livs ophold, blev læst.

Afgangne Cancellie-Raad Alstrup gields brev af 18de Nowbr: 1757, indført i pante bogen paa fol: 510, blev efter paategned qvit: af 18de Nobr: 1763 udslet.

Torchel Leqwe for sin broder Lars Spaanem efter forige tiltale Contra Siur Spaanem, æskede sag[en] i Rette, og vil fornem/m/e om Siur Spaanem møder.

Siur Poulsøn møtte og lagde det paastevnte skiftebrev i Rette, som udvisser det Citantens arve-Midler er 79 rd: 4 mrk: 8 3/5 s:, sagde det, foruden de i stevningens incamination gotgiorde 1 rd: 3 mrk: 8 s:, har hands broder og Myndling end nu bekom/m/ed en hug øxe for 2 mrk: 8 s: Citanten benægtede aldeeles det anførte om den øxe. men føren det skulde aarsage nogen despute eller ophold, vil hand langt heller tage den skade og gotgiøre Citanten øxen med 2 mrk: 8 s:

her indføres En Extract af det fremlagde skiftebrev.

{Citanten begierede sag[en]} Siur Spaanem begierede sag[en] udsat til nest anstundende aars som/m/erting, for i mindelighed at Rette for sig, eller da at lide Dom.

Citanten var der med fornøyet.

Afskeediget,

udsettelsen billiges.

Iwer Leqve efter forige tiltale Contra Magnus Leqve, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende; lovlig at have ladet for Magnus Leqve forkynde Rettens forelægelse, vil fornem/m/e om hand nu møder.

Magnus Leqve blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels Tronsøn Rønnestrand og Niels Larsøn ibdm: afhiemlede forelægelsen at være lovlig forkyndt Magnus Leqve udj hands Kone Sigri Olsdatter[s] paahør, siden Manden ej var hiem/m/e.

Citanten lagde i Rette til ydermeere beviis paa sit søgemaal, Et skrift af 10de Septbr: 1765, der hand ber om disse paastevnte 12 rd:, hvor under staar Magnus Iwersøn Leqve[s] Navn, og sagde Citanten, det Klockeren havde skrevet sam/m/e i begge deres nærværelse. det fremlagde, som var bilagt med lovlig stemplet papiir, er saa lydende. Citanten paastod Dom efter stevningen, med erindring om processens bekostning.

Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt:

Det fremlagde skrift af 10de Septbr: 1765, kand ej have fidem til bestørckelse for sigtelsen. men, da Citanten har beviist, det Magnus Leqwe lovlig var stevnt til dette aars Som/m/erting for skyldig værende 12 rd:, og at stevning[en] var forkyndt udi Magnus Leqve[s] Eget paahør, som og at Rettens forelægelse atter er bleven ham lovlig forkyndt, og hand dog hvercken møder eller lader møde det ringeste til sag[en] at svare. Med den/n/e stiltienhed Magnus Leqve giver tilkiende det sigtelsen og søgemaalet har sin rigtighed og faste grundvold. {thj} \saa/ Kiendes for Ret, det Magnus Leqve bør betale til Citanten Iwer Leqve de paastevnte 12 rd:, og udj Processens omkostning 3 rd:, inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlig forkyndelse, under Nam og Execution.

Iwer øvre Følkedahlen for sin svoger Christian Collenæs æskede sag[en] i Rette efter forige tiltale Contra Berge Traa, og sagde Rettens forelægelse at være ham lovl: forkyndt, vil fornem/m/e om hand nu møder.

Berge Traa møtte og sagde: Citanten søger ham ickun for 4 rd:, da det er 4 rd: 3 mrk: som hand er Citanten skyldig. der paa Citanten har bekom/m/et 2 pd: smør mindere een Marck, naar Citanten gotgiør ham dette smør, vil hand Resten betale.

Iwer Følkadal!! (Følkedal) begierede sag[en] til i morgen udsat for at tale med sin svoger om det foregivende.

Afskeediget,

sag[en] hviler til i Morgen.

Niels Røn/n/estrand efter forige tiltale Contra Ebbe Eie, æskede sag[en] i Rette.

Ebbe Eie møtte og begierede sag[en] udsat til neste ting, for i mindelighed at

1769: 59b

1769

at!! Rette for sig inden Juul.

Citanten havde ej noget her imod at forestille.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Arveskiftebrevet af 15de Martj 1769, sluttet efter afgangne Kari Johan/n/esdatter, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegods i Gaarden Seim Nedr: Thuunet 1 pd: 8 1/3 mrk: smør med bøxel, og overbøxel til det Beneficerede gods, vurderet 520 rd:, og udlagt i arv saaleedes: til EnckeManden Hans Pedersøn Seim 16 1/6 mrk: smør med bøxel, og overbøxel efter andeel,

og søn/n/en Johan/n/es Jonsøn Eie i arv 16 1/6 mrk: smør med bøxel, og overbøxel efter andeel til det beneficerede.
Arveskiftebrevet af 19de Septbr: 1769, sluttet efter Christj Olsdatter, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegoeds i Gaarden Jndre Buu 12 mrk: smør, vurderet 24 rd:, og udlagt til datteren Maritte Nielsdatter 6 ½ Mrk: smør for 13 rd:, og Elj Nielsdatter 5 ½ mrk: smør for 11 rd:

Dend 24de Octbr: Er ved Gravens høsteting passeret som følger.

Lars Andersøn Herrei gields brev af 18de Apriil 1763, indført i Pantebogen paa fol 7, blev efter paategnede qvitering af 9 Januarj 1769 udslet.
dito Mands gields brev af 9de Apriil 1763, indført i pantebogen paa fol: 7, blev efter paategned qvitering af 9 Jannu[ar]j 1769 udslet.

Jacob Moursetter viste fællene af 2de voxene Biørne som hand i den/n/e som/m/er har skut i vilde fieldet. Hr: Kam/m/er-Raaden betalte ham 4 rd:

Hr: Schnabels udgivene bøxel brev med Revers, af 19de Octbr: 1769, til Endre Michelsøn paa 18 mrk: smør, 1 b:skind i gaarden Bræche, blev læst.
Ole Iwersøn Windahl gields brev af 21 Maj 1762, indført i pante bogen paa fol: 587, blev efter paategned qvittering af 23de Octbr: 1769 udslet.
Hans Olsøn Lægrei gields brev af dags dato til Heine Gutormsøn Meehuus for 160 rd: laan, mod pant 3 Spand smør i Gaarden Lægrei, blev læst.
Lars Monsøn Houchenes gields brev af 16 Maj 1760, indført i Pante bogen paa fol: 530, blev efter paategned qvittering af 9de Octbr: 1769 udslet.
Lars Monsøn Houchenes gields brev af 23 Octbr: 1769 til Wiching Howaas for 80 rd: laa[n], mod pant 9 mrk: smør, ½ f:skind i Gaard: Houchenes, blev læst.
Ole Iwersøn Windahl gields brev af dags dato til Tosten Olsøn Kierland for 70 rd: laan, mod pant 1 ½ Spand smør i Gaarden Windal, blev læst.
Knud Larsøn Lund udgivene skiøde af 23de Octbr: 1769 til Helje Eilefsøn paa 1 Spand smør i gaarden Lægrei, blev læst.
Helje Eilefsøn Legrei gields brev af dags dato til Elias Langesetter for 240 rd: laan, mod pant En Løb smør i gaarden Lægrei, blev læst.
Torchel Halanger gieldsbrev af 16 Maj 1760, indført i Pante bogen paa fol: 569, blev efter paategnede qvitering af 23de Octbr: 1769 udslet.
Torchel Thomasøn udgivene skiøde af 23de Octbr: 1769 til Thomas Torchelsøn paa ½ Løb smør, ½ b:skind i Gaarden Halanger, blev læst.
Thomas Halanger gields brev af 23de Octbr: 1769 til Lars Aalwiigen for 500 rd: laan, mod pant ½ Løb smør, ½ b:skind i gaarden Halanger, blev læst.
Anders øvre-Twedt gields brev af 23de Octbr: 1769 til Lars Aalwiigen for 124 rd: laan, mod pant 1 pd: 6 mrk: smør i Gaard: øvre-Twet, blev læst.
Gunner Poulsøn Store Berge gields brev af 26de Octbr: 1754, indført i Pantebogen paa fol: 403 og 404, blev efter qvitering af 21de Octbr: 1769 udslet.
Gunner Store-Berge gields brev af 23de Octbr: 1769 til Johan/n/es Halanger for 200 rd: laan, mod pant ½ Løb smør, ½ g:skind i Gaarden Store-Berge, blev læst.
Jon Møkelthuun udgivene skiøde af dags dato til Gunner Buu paa 6 ½ Mrk: smør med bøxel i gaarden indre Buu, blev læst.
Arveskiftebrevet af 22de Maj 1769, sluttet efter Peder Asbiørnsøn, blev læst, og var stervboen Eiende jordegods i gaarden Moursetter 9 mrk: smør med bøxel, vurderet 50 rd:, og i arv udlagt til arvingerne, saasom til Encken Catharina Nielsdatter 4 ½ mrk: smør for 25 rd:,

til hands Børn, saasom søn/n/en Asbiørn 1 ½ mrk: smør for 8 rd: 2 mrk:, Ingebor, Lisbet, Anna og Aassilda, hver ¾ Mrk: smør for 4 rd: 1 mrk:

Tosten Herrej gields brev af dags dato til Hans Tvedt for 200 rd: laan, mod pant 1 Løb 1 pd: smør, 4/9 td: salt i gaarden Herrej, blev læst.

Arveskiftebrevet af 29 Apriil 1767, sluttet efter Endre Asbiørnsøn, blev læst, og var stervboen Eiende jordegods i gaarden Jndre Buu 1 pd: 7 ¾ mrk: smør med bøxel, vurderet 76 rd: 4 mrk: 6 s:, der af udlagt til Creditorene, Lars Aalwiigen 6 mrk: smør for 14 rd: 3 mrk:, Erich Nøswiig 6 mrk: smør for 14 rd: 3 mrk:, Resten til arvingerne, saasom, Encken Synneve Ingebrigtdatter 10 ¾ mrk: smør for 25 rd: 5 mrk: 14 s:, hver af søn/n/erne Asbiørn og Ole 3 mrk: smør for 7 rd: 1 mrk: 8 s:, hver af døtterne Christi og Ragnilde 1 ½ mrk: for 3 rd: 3 mrk: 12 s:, alt med bøxel efter andeel.

Iwer Kierland paa Egene og medJnteressendere vegne efter forige tiltale Contra Ebbe Eie, begiere[de] sag[en] til Aastædet forfløt, og at ham maatte gives tægte dagen tilkiende.

Afskeediget,

sag[en] forfløttes til Aastædet, og skal trægte!! (tægte) dagen blive beram/m/et saasnart Citanten for Dom/m/eren mod Vaaren giør bekiendt, at det er giørligt for snee og Jiss at kom/m/e i Marcken.

Wichlich Olsøn Ødwen gav tilkiende, det ham efter hands Fader, afgangne Ole Ødwen, udj arv er tilfalden Østen Andersøn Jelmoe tinglyste Pantebrev af 22 Maj 1759 for Capital 40 rd: med efterstaaende Renter. da som bemelte Obligation efter debitors beviis, dend 5 Junj sidstleeden

1769.

er vorden ham, Østen Andersøn Jelmoe, lovlig opsagt, og ingen betalning er paafuldt, saa er hand til dette Ting med Muntlig varsel indkaldet at lide Dom til at indfrie sit Pantebrev og betale Capital med alle efterstaaende Renter samt processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels Tronsøn Røn/n/estrand og Niels Larsøn ibdm: afhiemlede stevningen at være Østen Jelmoe lovlig forkyndt udj hands Kone Gertrud Siurdatter[s] paahør, siden Manden ej var hiem/m/e.

Citanten erindrede om Laugdag.

Afskeediget,

Østen Jelmoe forelæges at møde til neste Ting.

Christopher Jeltnes skiøde af 23de Octbr: 1769 til Mouritz Larsøn Kierland paa En halv Løb smør, ½ huud i Gaarden Kiærland, blev læst.

Mourits Kierland gields brev af 23de Octbr: 1769 til Christopher Jeltnes for 200 rd: laan, mod pant ½ Løb smør, ½ huud i gaarden Kiærland, blev læst.

Arne Winæs gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Hans Pyk for skyldig værende 11 rd: 4 mrk: 8 s:, Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

for den indstevnte Hans Pyk møtte søn/n/en Ebbe Eie, tilstoed det hands Fader har erholdet lovl: varsel, begierede sag[en] til neste ting udsat for at indkalde vidner, sag[en] til oplysning om Citantens forhold med den paastevnte fordring.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse billiges.

Iwer Pedersøn Rønnestrand gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Anna Maria Pyk samt broder Ebbe Eie, vidner at anhøre hvorleedes hun, Anna Maria, da Citantens broder Ole Pedersøn ved en hastig og plutselig død blev bortrøcket, har bemægtiget sig den afdødes Nøgler, og {begge} bort taged og henført hvis hand Eiede af penge og penges værd med gangKlæder og En tobacks daase, alt henført og lagt i forvaring hos broderen Ebbe Eie, under foregivende at hun eiede det alt sam/m/en, Dom at modtage til at levere det tilbage til Citanten som den afdødes Rette Arving, og at svare processens omkostning. Til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Richol Eie, Lars og Johannes ibdm:, Siur Røn/n/estrand, Aamun, Giertrud og Sigri ibdm:, Christi i Capitainsgaren, og Herlaug, tienende hos Giestgiberen. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

de indstevnte Anna Maria Pyk med broder Ebbe Eie møtte, og efter at den incaminerede stevning var dem forelæst, vedtog sam/m/e, dem at være lovlig forkyndt.

de indstevnte vidner møtte alle, Eedens forklaring blev dem forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

1ste vidne, Richol Erichsøn, boende paa Gaarden Eie, efter aflagde Eed vidnede, at hand laante 2 rd: af sal: Ole Pedersøn, fick dem af ham til laans, dem hand endnu ej har betalt, fordj, saa snart Ole Pedersøn var død, forbød Anna Maria baade vidnet og hands Kone, ej at levere pengene i boen eller til Iwer, fordj det var hendes penge, som hun sagde. dette sagde vidnet til Citanten, da hand ej viste hvad hand der til vilde svare, men siden forbød vidnet ej at levere pengene til Anna Maria. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

2det vidne, Lars Olsøn, boende paa Gaarden Eie, efter aflagde Eed vidnede, at sal: Ole Pedersøn kiøbte af vidnets datter En Veder for 4 mrk: 8 s:, og selv betalte dem. videre havde vidnet ej at vidne. Ebbe Eie sagde det hands indstevnte søster har vederen. ingen havde noget at tilspørge vidnet.

3de vidne, Johan/n/es Jonsøn, boende paa Eie, efter aflagde Eed vidnede, at hand er skyldig 10 rd: til sal: Ole, hand fick 50 rd: til laans, 40 rd: er betalt, og 10 rd: Rester. men da hand begierede pengene til laans, fick hand ej lov paa dem, føren Ole havde talt med Anna Maria, da først fick hand dem. at de ej er betalt, er fordj Iwer forbød ham ej at levere dem til Anna Maria, siden hun sagde at det var hendes penge. ligesaa haver sal: Ole kiøbt En Veder af vidnets datter for 4 mrk: 12 s:, den hand selv betalte. Ebbe Eie sagde at den/n/e Veder har hands søster Anna Maria. Ebbe Eie tilspurte vidnet, om hands søster Anna Maria var nærværende da de 40 rd: blev betalt. Resp: Kand ej til visse sige om hun var nærværende da hand betalte de 40 rd: til Ole, men hand tæncker hun var der. da hand laante de 50 rd: leverede hand Ole sit skiøde til Pant for pengene. Ebbe Eie sagde det hands søster har skiødet.

4de vidne, Siur Larsøn Rønnestrand, er Soldat, tienende hos Lieutenant Mollerop, efter aflagde Eed vidnede, at hand var med sal: Ole i Bergen, siden saa vidnet det Ole havde En Messing tobacks Daase, som hand sagde at have kiøbt i Bergen. Ebbe Eie sagde det hands søster havde leveret Ole tobacks daasen for at selge,

1769: 60b

men hand skulde sige at hand havde kiøbt den i Bergen, og har hands søster daasen.

5te vidne, Aamun Christophersøn, huusMand paa Rønnestrand, efter aflagde Eed vidnede, at hand saa, da de havde baaret Ole hiem paa Røn/n/estrand halv død, det Anna Maria tog tog!! sølv sølierne af hands skiorte. kand ej sige hvor mange sølier der vare. Citanten sagde, det

sølierne vare 6 støcker. Ebbe Eie sagde sølierne vare 6: de trende havde Ole givet hands søster, og de 3de Eiede hun selv, og har hun dem alle 6 støcker.

6de vidne, Christi Olsdatter, tienende hos Lieutenant Mollerop, efter aflagde Eed vidnede, at for 2 aar siden tiente sal: Ole der hvor vidnet tiener, da vidnet tællede op af hands Kiiste 7 par leister. hand havde selv sagt til vidnet, det hand ejede en qvittel, som hand hos en Woss havde faaed for sild, men om det vare i Vaar eller forgangen aar[s] Vaar hand fick den, ved vidnet ej.

7de vidne, Giertrud Larsdatter, efter aflagde Eed vidnede, det hendes Forældere havde laant tvende aaklæder af sal: Ole, dem vidnet bar tilbage igien nogle faae ugger føren hand døde. da vidnet kom til Ole med aaklæderne, var Anna Maria hos ham. da siger vidnet til Ole, det var vene aaklæder. der til Anna Maria svarede: ja, der er venere garn i hands aaklæde end der er i mit. Ebbe Eie tilspurte vidnet, om hun ved at Ole havde Kosted noget i disse aaklæder. Resp: ved inte her om. Ebbe Eie sagde det hands søster havde disse tvende aaklæder.

8de vidne, Sigri, er søster til neste vidne, og tiener hos hendes Fader Lars Rønnestrand, efter aflagde Eed vidnede, at hun for hendes Forældre havde laant de tvende aaklæder af sal: Ole, som hendes søster bar hiem, og maatte hun bie en stund føren hun fick dem, da Ole sagde at det Eene aaklæde var hands, og det andet var Anna Maria sit. da vidnet maatte bie paa aaklæderne, siger vidnet til Ole, gandske!! (kandske) ieg skal bie til Anna Maria kom/m/er, men Ole svarede intet der paa.

9de vidne, Herbor!! (Herlaug) Aamunsdatter, tienende hos Giestgiberen Hans Pyk, efter aflagde Eed vidnede, ej at vide noget om Ole sine Klæder. Citanten tilspurte vidnet, om det ej viste noget om en Vampe. Resp: ved det ei.

Citanten sagde, det hands sal: broder havde En laasse pung, hvor udj var en heel Crone og en halv dito og 3 sex skilling støcker, som hand stedse bar paa sig, og Anna Maria havde taged. Ebbe Eie sagde det hands søster har pungen, hvor udj var en 4 mrk: støcke, en toe mrk: støcke, en 6 skil:, og have hands søster selv leveret Ole dette alt. Citanten sagde, og som hands broder stedse bar pungen med pengene paa sig, saa maatte Anna Maria bevise at det var hendes. Citanten sagde, det hands broder havde en Reens hud trøye og boxser, som Anna Maria ligeleedes har taged. Ebbe Eie sagde det hands søster har dette, saasom hun selv havde betalt Reens huuden og arbeis løn/n/en. Citanten paastoed hun skulde bevise det. Citanten sagde fremdeeles, det hands broder havde en Kallemanckes brøst dug og et sølv Zignete med sit Navn udj, som Anna Maria ligeleedes har taget. Ebbe Eie sagde det hands søster ligeleedes har dette, saasom hun selv har bekosted det. Ebbe Eie tilspurte Citanten, om hand icke selv var nærværende og leverede Anna Maria dette omspurte, og ingen anden. Citanten svarede, hand var tilstæde og saa hun tog det, men hand leverede hende ei noget.

Citanten paastoed Dom for alt.

Hans Pyk for sin Datter begiere[de] sag[en] udsat til neste ting, og en gienpart af alt hvis passeret er, for sam/m/e at besvare og oplysse.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Lensmanden Niels Rønnestrand efter forige tiltale Contra Christi Saaqvitne for begangne leiermaal, begierede sag[en] til neste ting forfløt, i forventning af høy Kongl: Naade og Pardon, efter allerunderdanigst giorde ansøgning. den/n/e paastand blev billiget.

Aamun Eilefsøn Diønne for sin svoger Tosten Andersøn Herrei gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Lars Andersøn Herrej, vidner at anhøre betræffende den hugster hand over Marckeskield paa Citantens Eiendom og udj hands skov haver øvet. som og at den indstevnte har taged ager og saaet, fra Citanten, uagtet der

imellem dem er lovlig Marckeskield steene, for alt Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. til vidner udj sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Sølfest Wiig og

1769: 61

1769.

Knud Siursøn, huusmand paa Herrej. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
dend indstevnte Lars Andersøn Herrej blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
de indstevnte vidner møtte.
Kaldsmændene, benævnte tvende vidner i sag[en], har forkyndt stevningen for indstevnte Lars Andersøn, og altsaa afhiemlede sam/m/e saaleedes: lovlig at være forkyndt Lars Andersøn Herrei udj Eget paahør og udj hands Eget huus, men det bliver i Morgen først 14 dage siden stevningen blev forkyndt.
Citanten begierede det sag[en] maatte beroe til i Morgen.

Afskeediget,

sagen beroer til i Morgen.

David Michelsøn Hylle gields brev af dags dato til Johan/n/es Wambem for 80 rd: laan, mod pant ½ Løb smør i gaarden Hylle, blev læst.
Endre Følkedalen udgivene skiøde af dags dato til Haaver Endresøn paa Et pund 21 mrk: smør, 5/8 huud udj Gaarden øvre Følkedahlen, blev læst.
Ole Midaas gields brev af 30te Maj 1768, indført i Pantebogen paa fol: 105, blev efter paategned qvitering af 23de Octbr: 1769 udslet.
Iwer Schaftedahlen udgivene skiøde af dags dato til Michel Iwersøn paa 18 Mrk: smør med bøxel i Gaarden Schaftedahl, blev læst.
Michel Schaftedahlen udgivene Vilkaar brev af dags dato til Iwer Thronsøn og Ingebor Arnedatter, blev læst.

Dend 25de Octbr: Continuerede Grawens Høste Ting.

Siur Midaas og Niels Bilde skiøde af 24de Octbr: 1769 til Erich Olsøn paa 11 ¼ mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 18 mrk: smør, 1 f:skind, i Midaas, blev læst.
Erich Olsøn Midaas gields brev af 24de Octbr: 1769, til Siur Olsøn for 100 rd: laan, og til Niels Bilde for 50 rd: laan, mod pant til dem begge 11 ¼ mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 18 mrk: smør, 1 f:skind, i gaarden Midaas, læst.
Erich Olsøn Midaas udgivene Vilkaar brev af 24de Octbr: 1769 til sin Moder Dorthe Erichsdatter Midaas, blev læst.
Arveskiftebrevet af 29de Apriil 1769, sluttet efter Ole Halstensøn, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegoeds i gaarden Midaas 11 ¼ mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 18 mrk: smør, 1 f:skind, vurderet 150 rd:, og udlagt for gields fordring til de tvende Creditorer Siur Olsøn og Niels Wichingsøn Bilde.

Aamun Eilefsøn Diønne æskede den sag i Rette, som i gaar blev udsadt til i dag, Contra Lars Andersøn Herrej, og vilde fornem/m/e om hand nu møder.
dend indstevnte Lars Andersøn blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Citanten paastod de mødende vidner forhørt, og Laugdag for den udeblivende sagvol:!! sagvolder. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formaned at blive ved sandhed.
1ste vidne, Sølfest Gunnersøn, boende paa Gaarden Wiig, efter aflagde Eed vidnede, at i denne Vaar \var/ vidnet efter Tosten Andersøn Lægrei forlangende hen at besee hvorleedes Marckeskieldet imell: disse tvende, Tosten Andersøn og Lars Andersøn, var beskaffet, samt

hvorleedes Lars Andersøn havde hugget. Vidnet havde med sig, foruden Tosten Andersøn, dend Mand Thomas Wiig, der nu ved døden er afgangen, og saa Knud Siursøn. og gick de først til Lars Andersøn og tilspurte ham, om hand vilde gaa med, hvortil hand svarede, det hand havde ej tiid. der efter gick de hen at besigtige Marckeskieldet, og da sam/m/e var efterseet, besigtede de skoven, og befantes forbi Marckeskieldet paa Tosten Andersøn side, at være hugget 24 træer, efter tal paa stubben, de Needfælde træer vare bort førte, undtagen nogle faae som laae høyt oppe. og sagde Tosten det Lars Andersøn havde hugget dem og bort ført det som fra Roden var borte. derforuden laae andere træer ved Roden, som Tosten sagde selv at have fældet, og som det var i hands egen skov, tog vi ingen tal der paa. siden var vidnet i høst, efter Tosten[s] forlangende, at besigtige aggeren, hvor Lars skulde have saaet ind paa Tostens ager. men som ageren var skaaren, kunde vidnet ingen forskiel see paa stuben, men saa Marckeskieldet, og den bugt som var ind paa Tostens ager, efter nogle Steg, som andere Mænd der havde besigtiget ageren, havde Needsat. og tog vidnet maal paa den/n/e bugt, som var i den ene ende 5 fod breed, og i den anden ende en halv fod, samt 53 skrift!! (skridt) i længden. videre kunde vidnet ej forklare, derfor blev demiteret.

2det vidne, Knud Siursøn, huusmand paa Herrei, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne om Marckeskieldet med hugsteren og alt skoven betræffende, men havde ej været med da Lars Andersøn skal være bleven tilspurt om hand vilde være med dem, thj da var den nu ved døden afgangne Thomas Wiig med dem. angaaende aggeren, da har vidnet skaaret Tosten sin agger, og saae da det Lars forbi Marckeskieldet havde giort en bugt ind paa Tostens agger, sam/m/e blev besigtiget ved de tvende Mænd Thomas Wiig, der nu er død, og Ole Torbiørnsøn Lægrei, der nu ligger syg, og disse tvende Mænd sadt Stegene efter som skuren var. derforuden staar tvende gamle Steg, et oven og Needen, som vidnet ej ved hvad skal betyde. videre kunde vidnet ej forklare.

Afskeediget,

Lars Andersøn Herrei forelæges at møde til neste Ting.

1769: 61b

1769.

Ole Westrem gav tilkiende, det hand for Myndlingen Siur Jonsøn til dette Ting har ladet stevne og indkalde Peder Hielmevold at aflæge Regnskab, Reede og Rigtighed for dette Værgemaal som hand indesidder med, som er den mindereaaring Siur Jonsøns arv efter Faderen, Capital 66 rd: 5 mrk: 9 s:, Dom at modtage sam/m/e at betale med Renter fra skiftebrevets dato og indtil betalning skeer, samt at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte Peder Hielmevold blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels Thronsøn Rønnestrand og Niels Larsøn ibdm: afhiemlede stevningen at være Peder Hielmevold udj eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten erindrede om Laugdag.

Afskeediget,

Peder Hielmevold forelæges at møde til neste ting.

Siur Spaanem efter forige tiltale æskede sag[en] i Rette Contra Ole Westrem, og vil afvarte hvad hand havde at forestille.

Ole Westrem lagde i Rette sit skriftlige svar, uden datis, til hoved Citantens fremlagde Regning, bilagt med lovlig stemplet papiir, og er saa lydende.

Hoved Citanten hertil svarede, det en deel af det Ole Westrem har fragaaed, vil hand med vidner beviise, til den ende hand begierede sag[en] til neste ting udsat. og en deel af det

benægtede paastaaes det Ole Westrem derom aflæger sin benægtelse Eed, i mangel der af vil Citanten aflæge sin sigtelse Eed.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Magnus øvre Leqve efter forige tiltale Contra Iwer Leqve, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende, det hand med muntlig Continuations [stevning] har indkaldet Iwer Leqve, saavel Dom i hoved sag[en] at modtage, \som/ og ved Dom at faae det af vidnerne omforklarede forbud, som lovlig bekræftet. i dend andleedning i Rette lagde forbudet af Hr: Kam/m/er-Raad Juel skriftlig udstæd dend 27 Maj sidstl:, og er saa lydende.

dend indstevnte Iwer Leqwe møtte og tilstoed den/n/e Continuations stevning at være ham forkyndt. paastoed Eiendom/m/en at være sin, og vil Citanten tilegne sig den, faar hand det at beviise.

Citanten sagde, efter som Iwer Olsøn øvre Leqve har benægtet mig 6 aar grunde leie, som ieg med 2de Mænd lod han/n/em affordre, desligeste icke heller [efter] lovlig opsigelse haver vildet affløtte, ej heller vil bevise hvercken [med] breve eller andre vidner vil bevise hvad billighed hand kand have der imod at stride. da maae ieg efter sagens befindende omstændigheder forlange sagens hiemvisning til Aastædet, for at beviise Markeskields foretningen, hvad mig er tilhørende, og endelig om fornøden befindes sagens uddrag andere vidner at indføre.

Afskeediget,

sag[en] henviises til Aastædet, til dend 30de Octbr:, der efter foregaaende siun og grandskning at ordeeles.

Johan/n/es Wambem Despensation af dags dato, imellem hands tvende Døttere, om hands Odels gaard Wambem, der ved er skift dem imellem, hver halvdeelen til Odel og ejendom, blev læst.

Michel Haaem skiøde af dags dato til Christopher Torblaa paa Sigri Teigen (Sigriteigen), der skylder 12 mrk: smør, 1 F:skind, blev læst.

Niels Nielsøn Følkedahlen udgivene Vilkaar brev af dags dato til hands Fader Niels Nielsøn, blev læst.

De Laugrettes Mænd som Retten tilstundende aar skal betiene, blev opnævnt og er, Nye, Siur Hougse, Tosten Kierland, Niels Næssem, Iwer Lione Niels-søn!!, Daniel Lione, Jens Nedr: Leqwe, Aslach Sæbøe og Jacob Moursætter.

Anno 1769, d: 25 Octb:, da Almindelig Høste, Skatte og Sage Ting paa Tingstædet Eide blev holden, og Retten beklæd med det Laug-Rett som til samme Ting var opnævnt, i Rette ædskede Citanten hr: Cancellie-Raad Fleischer den fra seeneste Rettis Dag udsadte Sag imod den indstævnte Siur Haaversen Schaar, og siden at bemelte Siur Schaar efter det inden Retten ved Sommer-Tinget giordte Tilsagn og Løfte, ey haver indfundet sig med nogen Betaling, maatte han see sig nød til at paastaae Dom, følgelig Stævnemaalets Jndhold.

Den indstævnte Siur Haaversen Schaar blev paaraabt, men ey mødte, og icke heller nogen paa hans Veigne.

thi blev da udi Sagen saaledes Kiendt og

Dømt:

Det er ey alleene rigtig, efter den i Rette lagde Obligation af 27 Octb: 1762, at den jndstævnte Siur Haaversen Schaar til Citanten hr: Cancellie-Raad Fleischer er pligtig den Summa 200 rd: med sine efterstaaende Renter, men end og at bemelte Obliagtions Capital til Betaling lovlig er vorden opsagt. Og saasom den indstævnte efter sit inden Retten giordte Tilbud, samme end

nu ey haver indfriet, saa Kiendes og Dømmes hermed for Rett, at han denne sin udstædde Obligation af 200 rd: med sine efterstaaende Renter indtil betaling skeer, bør indfrie, og i dets Mangel, i Følge Obligationens Jndhold, i den pandsadte Gaard at taale Jndførsel og Udlæg. Udi Processens Omkostninger betaler den indstævnte 2 rd: 3 mrk: Det paadøm-

1769: 62

te udreedes 15ten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel lod inden Retten oplæsse og Examinere til Regnskabernes bilag, ligedan beregninger og Specificationer som ved Jondahls Tinget anført er. og var Restandsen over Landskatten 149 rd: 1 mrk: 9 s:, og Extra skattens Restanse var 530 rd:, og som ingen indfandt sig der noget mod sam/m/e havde at erindere, var hand Rettens atestation begierende, som blev efterkom/m/ed.

efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev dette Ting ophæved.

Dend 26de Octbr: blev paa **Utne med Kingtserviig og Røldahls Almuer holden Høste, Skatte og Sagefalds ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 38 findes opnævnt, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Lensmanden for Kingtserviig skibreede, Jon Hougse, og for Røldahl, Niels Hamre, med de Tingsøgende Almuer.

da blev publiceret de Forordn: og Ordres som paa fol: 57 ved Jondahls Tinget findes antegned.

Niels Ellingsøn skiøde af dags dato til Elling Nielsøn paa 2 pund 5 mrk: smør, et faarskind med bøxel i gaarden øvre Berwen, blev læst.
Tosten Isaaksøn Reisetter skiøde af dags dato til Tosten Tostensøn paa Toe pund 1 ½ mrk: smør, 1 b:skind i gaarden Reisetter, blev læst.
Orm Øwerland gields brev af 30 Maj 1769 til Aasmun Aslachsøn paa 130 rd: laan, mod pant ½ Løb smør i gaarden Øwerland, blev læst.
Michel Olsøn Horre gields brev af 4 Nobr: 1744, indført i pante bogen paa fol: 170, blev efter paategned qvitering af dags dato udslet.
Hr: Capitain Tausen Mortification af 21de Julj 1769 paa Einer Gunnersøn Rogde Pante brev af 17de Apriil 1741, blev til udslettelse læst.
Arveskiftebrevet af 19 Septbr: 1769, sluttet efter Aamun Knudsøn Espe, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegoeds i gaarden Espe 2 pd: 6 mrk: smør, ½ td: salt med bøxel, og overbøxel til 4 ½ mrk: smør, vurderet 120 rd:, og imel: arvingerne saaleedes lodnet. Encken Gunnilde Tostensdatter 9 mrk: smør, ½ t:de salt for 60 rd:, Resten deelt imel: dend sal: Mands søskene og deres Børn saaleedes: Ole og Siur Knuds-søn/n/er, Christj Knudsdatter, Jon og Mons Knudsøn/n/er, hver af dem 7 ½ mrk: smør for 10 rd:, Angunne og Aasse Knudsdøttere, hver 3 ¾ mrk: smør for 5 rd:

Dend 27de Octbr: Er ved Kingtserviig høste-Ting saaleedes passeret.

Udj sag[en] indstevnt af Halwor Natland Contra Lars Mehuus, er saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Den/n/e sags beskaffenhed, efter i Retten fremlagde breve, befindes saaleedes at være: Peder Jonsøn selger sin ældere brodersøn, unge Jon Jæransøns Odel i Gaarden Grøwe 1 Pund 19 1/5 Mrk: smør med bøxel, til indstevnte Lars Aslachsøn Mehuus for 120 rd:, da hand, Peder Jonsøn, ickun havde indløst Gaarden, sin brodersøn til beste, for 52 rd: 2 mrk: 9 1/7 s: Den Lars Meehuus selger gaarden Growe til Halwor Ougesøn Natland, der nu er hoved Citant, efter skiøde af 29de Maj 1756, for den Sum/m/a 180 rd:, i saadan tilstand, Jorden tilsaaed, hvor af hand oppebærger halvedeelen af dette aars grøde, ligesom det avles paa Jorden, tærsket og tilreed som det sig bør, alt efter bemelte skiødes indhold. Da unge Jon Jæransøn seer sig saaleedes skildt ved sin Odel, anlæger hand sag mod Lars Aslachsøn Mehuus, der nu i den/n/e sag er Contra Citant, og ved hiemtings Aastæds Dom, afsagt 7de Augustj 1760, vinder Gaarden fra Lars Aslachsøn Mehuus for 52 rd: 2 mrk: 9 1/7 s: selver Dom er ved Laugtings Dom, afsagt for Bergens Laugtings Rett, bekræftet og stadfæsted den 16de Febr: 1763. Da Jon Jæransøn vil til gaarden Grøwe som sin Odel, efter den upaaAnckede og altsaa usvæckede Laugtings Dom, befinder hand den at beboes, bruges og dørckes af Een aldeeles frem/m/ed, sc: Mons Olsøn, den, Jon Jæransøn for Juul 1763 lovlig lader udminde og frasige Gaarden til Rette faredag, men bem:te Mons Olsøn, uagted al advarsel og udmindelse, fremturer i at bruge og beboe Gaarden, uden minste adkomst der udj, enten skiøde eller bøxel brev, /: thj, hvad Sorenskriveren, Cancellie-Raad Barth, udj sit, for Halwor Natland, forfattede indlæg af 28de Maj 1766, ubevislig har andraget, benægtes in totum :/ har Jon Jæransøn dend 13de Aug: 1765 Erværvet udkastelse Dom over bemelte Mons Olsøn. Den udkastelse Dom, burde med al billighed, en af Parterne have fremlagt til den/n/e Acts følge. Dette her Resiterede, er Grunden til dend af Halwor Natland anlagde sag, hvorfor hand ved stevnemaal af 18de Apriil 1766 søger indstevnte Lars Aslachsøn Mehuus for de oppebaarene 180 rd: for Gaarden Grøwe efter skiøde af 29de Maj 1756. 2°: for de 57 rd: 1 mrk: 12 s: hoved Citanten siger sig pligtig at være, til at Refundere sin Kiøber Mons Olsøn Grøwe. hvad de 180 rd: angaar, da bliver det en Reen sag, efter skiødet af 29 Maj 1756, det Contra Citanten Lars Aslachsøn Mehuus af hoved Citanten, for Gaarden Grøwe 1 pd: 19 1/5 mrk: smør, Jorden tilsaaet, og den halve afgrøde for sam/m/e aar, har oppebaaret 180 rd:, men som hoved Citanten ved skriftlig beskickelse af 7de Novbr: 1764, i stæden for 180 rd: har paastaaed 237 rd: 1 mrk: 12 s:, uden at tilbyde Contra Citanten vederlag for halve afgrøde af Gaarden Grøwe i aaret 1756, efter skiødets indhold af 29 Maj, har Contra Citanten seet sig aarsaged, at henskyde sig til Retten. thj det var en paastand, udj beskickelsen, som en hver ej var i stand til strax at besvare. det er da grunden til dend anden post i hoved stevningen, hvor hoved Citanten

1769: 62b

1769

sigter Contra Citanten for 57 rd: 1 mrk: 12 s:, som hoved Citanten i stevningen siger sig at være pligtig til at Refurndere Mons Olsøn Grøwe, der for vil det Contra Citanten sam/m/e skal betale. her om er ej af hoved Citanten fremlagt minste beviis, det Contra Citanten har haft noget med den Kiøbe Contract at giøre, som hoved Citanten har indgaaed med Mons Olsøn Grøwe, hvor efter hand skal være pligtig at Refundere ham de paastevnte 57 rd: 1 mrk: 12 s:, og havde Mons Olsøn Grøwe honoreret Laugtings Dom/m/en, og efter mindelig og lovlig udsigelse, for Odels Manden viget Gaarden Grøwe, havde hand været fri for de omkostninger, hand med sin opsetzighed har aarsaged sig, ved den over ham ergangne udkastelse Dom. Angaaende de belastelser Halwor Natland, eller Rettere hands tvende Procuratorer, /: her siges tvende, men naar indlæget af 28de Maj 1766 og stevningen af 18de

Apriil nest forhen Confereres, erd et ej uligt, at de tvende Fostere har haft En Fader: merkeligt er det, at Hr: Cancellie-Raad Barth, som forfatter har underskrevet indlæget af 28de Maj 1766, da dog Halwor Natland har fri Procurator, efter allernaadigst Rescribt af 12te Julj 1765: hvor anstændig saadant kand være for En Dom/m/er og Een af Kongen AllerNaadigst Gratificaret, overlades De Ret skiønende, besønderlig, da nogle af de desputer der Ventileres imel: Lars Mehuus og Mons Olsøn Grøwe, kand kom/m/e for ham til paadøm/m/ende: har angrebet Dom/m/eren med, da er sam/m/e af saadan beskaffenhed: vel beraaber Cancellie-Raad Barth og Halwor Natland saavel udj stevningen som udj deres breve, dem der paa, at de ved Expresse har begiert En under-Rettens Act og Dom beskreven, med videre efter stevningens og indlægets indhold: men de skal aldrig med sandhed gott giøre, det nogen Expresse fra dem til mig har været ankommen. men paa høstetinget udj Hardanger med Røldahl og Kingtserwiig skibreeders Almuer dend 24de Octbr: 1765, som Dom/m/eren vilde gaae ind paa Tinget, og var omRinget med En stoer mængde almue, kom/m/er En Bonde med et brev, fra Halwor Natland, og Een Copie af et Kongl: Beneficium Poupertatis, og begierede en Dom beskreven. som den/n/e Copie var Atesteret af En ved Navn Munster, der skrev sig at være Fuldmægtig hos Amtmanden i Stavanger. men som sam/m/e var Dom/m/eren ubekiendt, desuden, at Kongens Allernaadigste villie og befalning er altfor Hellig der til, at En skriver Karl kand atestere Copier, til Rettens allerunderdanigste efterlevelse: Er saadant brugelig i Stawanger Amt, er der liden tryghed for Rettens Personer og samtlige undersotterne: besønderlig da man i aaret 1765 i Strile oprøret, har et levende beviis, det den Gemene Mand kand fingere Kongelig Forordning: over alt, har ingen skriver Karl den Magt og Myndighed, at kunde atestere Copier af Kongens allerNaadigste høye og hellige villie og Befalning, til Rettens eller undersaatternes allerunderdanigste efterlevelse. men, naar Copier af det allernaadigste høye og hellige Bud, nødvendig skal udstædes, da bør de være atesterede af Kongens Embeds Mænd der haver Magt og Myndighed der til, paa det saadan/n/e Copier kand have den tilbørlige fidem til allerunderdanigst efterlevelse. paa den grund blev paastaaed at see det Originale Beneficium eller En paalidelig Copie! hvor til Bonden svarede, hand havde ej videre end det hand havde leveret. den/n/e om/m/elde Copie, med det meere om fornødiges, skal vorde fremlagt i Bergens Laugtings-Rett, naar sag[en] der vorder indkaldet: hvorhen Dom/m/eren tager sig Reserveret, sin i Rettesettelse og paastand at fremsette, over den i indlæget og stevningen anførte Brutale belastelse. Efter saadan sag[en]s beskaffenhed, Kiendes for Ret, det Contra Citanten til hoved Citanten bør betale de, efter skiødet af 29 Maj 1756 for Gaarden Grøwe oppebaarene 180 rd: med Renter fra den 3 Junj 1766, da stevningen faldt i Rette, og indtil betalningen skeer: og det inden 15ten dage efter den/n/e Doms forkyndelse, under adfær efter Loven. hvor imod Contra Citanten gives Regres til hoved Citanten for halve afgrøde af Gaarden Grøwe for aaret 1756, efter skiødets indhold af 29 Maj sam/m/e aar, at indtale saaleedes som hand best ved og lovlig skee kand. ligeledes gives ham Regres til Peder Jonsøn, for de til ham, for Gaarden Grøwe udlagde fleere penge, end hand af Odels Manden Jon Jæransøn i løsning har bekom/m/ed. 2°: for de 57 rd: 1 mrk: 12 s: som hoved Citanten i stevningen af 18de Apriil 1766 siger sig pligtig at Refundere Mons Olsøn Grøwe, bør Contra Citanten fri at være. betræffende processens omkostning: da, i betragtning af sagens omstændigheder, bør omkostningerne paa begge siider ophæves.

Arne Helleland skiøde af 26de Octbr: 1769 til Lars Arnesøn paa En Løb smør med bøxel i gaarden Helleland, blev læst.

Niels Buue Odels Transport af 26de Octbr: 1769 til Aamun Danielsøn paa Odels Retten til 4 ½ Mrk: smør i gaarden Buue, blev læst.

Lars Sandstøe gields brev af 3 Junj 1766, {til} indført i Pantebogen paa folio 70, blev efter paategned qvitering af 16 Maj 1769 udslet.

1769

Torbiørn Sandstøe gieldsbrev af 31 Maj 1769 til Ole Lofthuus for 250 rd: laan, mod Pant 2 Løber salt, 2 f:skind i gaarden Sandstøe, blev læst.

Ole Espe og Thobias ibdm: med hin anden oprettede Odels Mageskifte brev af dags dato, hvor af vare tvende ligelydende, og blev læst.

Asbiørn Store Naae gields brev af dags dato til Peder Sexe for 300 rd: laan, mod pant 2 pd: 16 ½ mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 21 mrk:, i gaard: Store Naae, læst.

Jon Nedr: Sexe gields brev af 14de Octbr: 1761, {til} indført i Pante bogen paa folio 607, blev efter qvitering af 26de Octbr: 1769 udslet.

dito gields brev af 26de Octbr: 1769 til Christen øvre Sexe for 200 rd: laan, mod pant ½ Løb smør, 1/3 huud, 2/3 Løb salt i gaarden Nedr: Sexe, blev læst.

Jon Hougse for sin Værfader Jacob Eitrem begiere[de] de 2de sager, incamineret paa dette aars som/m/er ting mod Aasmun Horre, forfløt til neste ting, fordj Kaldsmændene, der forelægelsen skulde afhiemle, ej møder. den/n/e paastand blev billiget.

Arveskiftebrevet af 20de Septbr: 1769, slutt[et eft]er afgangne Ole Jonsøn, blev læst, og var stervboen Eiende jordegods i Gaarden Aakre 18 mrk: smør, ¼ huud, vurderet 49 rd: 3 mrk:, og udlagt imel: arvingerne saaleedes: Encken Sigri Wichlichdatter arvet 4 ½ Mrk: smør, ¼ huud for 24 rd: 4 mrk: 8 s:, børnene Jon, Wichlich og Johan/n/es Olsøn/n/er, hver arvet 4 mrk: smør for 7 rd: 2 mrk:, og datteren Torbiør Olsdatter arvet 1 ½ mrk: smør for 2 rd: 8 s:

Arveskiftebrevet af 10de Januarj 1769, sluttet efter Drengen Ole Jonsøn Willure, blev læst, og var stervboen Eiende jordegods i Gaarden Willure 1 pd: 9 mrk: smør med bøxel, vurderet for 154 rd:, der af gields fordring udlag[t] til Lars Olsøn Aga 18 mrk: smør for 84 rd:, Resten udlagt i arv til Søsterne Anna, Guro den ældere, og Guro den yngere Jonsdøttere, hver i arv 5 mrk: smør med bøxel for 23 rd: 2 mrk:

Sigri Aakre og medJ[n]teresserede skiøde af dags dato til Jon Olsøn paa 14 mrk: smør, ¼ huud med bøxel i gaarden Aakre, blev læst.

Helje Qwalwiigens gields brev af 30de Octbr: 1755, indført i Pante bogen paa fol: 485, blev efter qvitering af 23de Octbr: 1769 udslet.

Lars Aga udgivene skiøde af dags dato til Johan/n/es Olsøn paa 1 pund 9 mrk: med bøxel i gaarden Willure, blev læst.

Mathias Næss og medJnteressendere skiøde af dags dato til Erich Knudsøn paa 1 Løb 1 pd: 12 mrk: smør med bøxel i gaarden Jstenæs!! (Jnstenæs?/Ystenæs?), blev læst.

Ole Lotte gields brev af 3de Novbr: 1749, indført i pante bogen paa fol: 300, blev efter paategned qvitering af 26de Octbr: 1769 udslet.

Thomas Alsager gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde alle Gaarden Lotte[s] beboere, sc: Michel Siursøn, Siur Michelsøn, Michel Olsøn, Torbiørn Olsøn, Torbiørn Jacobsøn, Swend Larsøn, Knud Larsøn, Lars Larsøn, Haaver Larsøn, vidner at anhøre betræffende den skade de i aar og alle aar tilføyer Citanten paa ager og bøe med deres geeder og smaler. der om Dom at modtage til at giete deres Creature, skaden at erstatte, og betale processens omkostning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Synneve og Anna Michelsdøttere Lotte, Mari Torbiørnsdatter, og Maritta Torbiørnsdatter, Siri Haaversdatter, Guttorm Larsøn indre Alsager. foruden tvende Mænd der har besigtiget skaden, sc: Arne Jonsøn Alsager og Gutorm Larsøn indre Alsager. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møde[r].

de indstevnte gaarden Lotte beboere blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare. af vidnerne, efter paaRaabelse, møtte ingen, uden besigtigelse vidnerne.

Kaldsmændene Lars Swartvet og Gutorm ibdm: afhiemlede stevningen at være samtlige beboere paa gaarden Lotte lovlig forkyndt. ligeleedes er stevningen under Lovens faldsmaal lovlig forkyndt samtlige vidnerne.

Citanten paastoed de 2de mødende besigtigelse vidner forhørt. ved fremkaldelse var ickun tilstæde Arne Jonsøn, boende paa Jndre Alsager, er en gam/m/el Laugrettesmand der ofte har hørt Eedens forklaring oplæsse, saa hand ved hvad Eeden betyder. efter aflagde Eed vidnede, det hand med Gutorm Alsager var begierede af Citanten at besigtige hand[s] slotte paa øde jord, i den/n/e som/m/er. da vidnet kom der, var den største af slotten var slaaet, saa der var vel {sla} halv slaaet, at de ej kunde see all skaden. ulidelig var der over faret. mange veie af Creature saa de at være i slotten: men hvis Creature det havde aarsaget, ved vidnet ej, icke heller saa vidnet nogen Creature der paa stædet. Citanten havde ej noget at tilspørge vidnet, som blev demiteret.

Afskeediget,

de samtl: lovlig indstevnte gaarden Lotte beboere forelæges at møde til neste ting. ligeleedes forelæges, under Lovens faldsmaal, de samtlige indstevnte og nu udeblivende vidner, til neste Ting at møde, deres vidnesbyrd i sag[en] at aflæge.

Baarni Trones udgivene skiøde af dags dato til Niels Torbiørnsøn paa 2 pund 6 mrk: smør i gaarden Thrones, og ½ huud Landskyld. blev læst.

Dend 28de Octbr: Continuerede Kingtserviig høsteting, er passeret.

1769: 63b

1769.

Anders Lutro udgivene skiøde af dags dato til Haachen Arnesøn paa 18 Mrk: smør med bøxel i gaarden Luttro, blev læst.

Haachen Arnesøn Luttro udgivene Vilkaar brev af dags dato til Johan/n/es Østensøn og Anne Engelsdatter, hvad de til livs ophold aarlig skal nyde, blev læst.

De Laugrettet Mænd som Retten tilstundende aar 1770 skal betiene blev [opnævnt], og ere alle Nye: sc: Gunner Ystenæs, Ole Langesetter, Haawer Skaaltvet, Peder Aga, Lars Bustetuun, Haawer Præstegaard, Mikel Hildal og Lars Jsberg.

Anno 1769, d: 28 Octbr:, da Almindelig Høste, Skatte og Sage Ting for Kindtzervigs Skibrede paa Ting stædet Utne blev holdet, og Retten var beklæd med den Laug-Rett, som til samme ting var opnævnt, i Rette ædskede Citanten hr: Cancellie-Raad Fleischer den Sag imod Michel Siursen Lotte; og for det første indleverede Rettens seeneste Forelæggelse til de udeblevne Vidner, som for dennem lovlig var forkyndt; og i det øvrige gav tilkiende at have indkaldet Siur Michelsen Lotte, Dom at lide for saavidt Sag[en] kand paarøre ham, samt Soldat Michel Michelsen Lotte, til \et/ Vedermæhle, hvorvidt Sag[en] hannem maatte andrøre; paa det Citanten ved en Krigs Rett kand faae ham afstraffet; vil fornemme om de Samtlige forelagdte møder.

Den indstævnte og Laugdag givne Michel Siursen Lotte mødte og vedtog Stævningen, og i øvrigt declarerede, paa det Spørsmaal, som hannem af Citanten blev givet, neml: om det var efter hans befaling og med hans vidende, at hans Sønner, de forbenævnte Siur Michelsen og Michel Michelsen, havde andrettet den paastævnte Kull-Miile, at hand baade vedste af det, som og \havde/ tilsagt dem at de skulle gaae \hen/ og brænde Kull.

De forelagte Vidner mødte alle, men Vidnet Michel Michelsen blev af Citanten frafaldt; og efter at Eedens Forklaring for dennem var bleven oplæst, og de alle tilraade at vidne sin Sandhed, blev

Vidnet Ole Michelsen først fremkaldet, og efter aflagde Eed provede, som følger: til 1te qvæstion; at han den omstævnte tiid var fraværende, nemligen udi Stavanger paa en Reise, og ligesaa lidet, som han kunde see Kull-Miilen brænde, var derom viide[nde]. i øvrigt frafaldt Citanten dette Vidne videre at tilspørge.

2det Vidne, Haaver Larsen Lotte, {ligesaa} gammel mod 50 Aar, og boende paa bemelte Gaard Lotte. til 1te qvæstion saaledes svarede, at han den paastævnte tiid ej saae nogen Kull-Miile brænde, men en tiid om Sommeren forhen, da han gick udi Marken, saae han der nogen Veed at staae, men icke kunde viide til hvad Brug var hugget, dog paa Michel Siursens Eyendom, og siden haver han seet at der paa bemelte {Siur} Michel Siursens Eyendom haver været brændt en Kull-Miile. og til 2de qvæstion, svarede Ja.

3die Vidne, Eric Giære, men i henseende til dette Vidne og de øvrige frafaldt den første qvæstion; og til anden qvæstion, svarede, som Vidnet Haaver Larsen.

4de Vidne, John Erichsen, der med nest forbemelte Vidne, begge, som hans Mænd, paa Lotte ere boende, og til den Anden qvæstion svarede, som sidste Vidne, at baade Haaver og Lars Lottes Eyendom grendser nærmest til Hesthammer, og at han paa Stædet skal giøre Andviisning, hvor Michel Siursens Eyendom begynder.

5te Vidne, Lars Svartvedt, boende paa gaarden Svartvedt, og til hvilken Citanten fremsadte følgende qvæstioner, 1te: om icke Vidnet nestleden Aars høst d: 8de Octb:, efter hans forlangende var oppe at besigtige den Kull-Miile, som Michel Siursen havde ladet andsticke: hvortil svarede, at hand den omspurdte tiid var oppe for at see efter den, men fandt den icke førend neste dag. 2do: om Kull-Miilen icke bestoed af Furre-Veed: Svar:, at da han fandt Kull-Miilen, var det udi en Myhr, hvor udi paa en liden tør Plet hvor de havde tilholdet, og andsaae han Kull-Miilen at kunde være til en tønde Kull, og fandt der iblandt Furre-Brænde. 3de: om Jlden var udslucket og Kullene afførdt, da han var der; Svar: Jlden slucket og Kullen bortførdt.

6te Vidne, Gutorm Svartvedt, ligesaa boende paa bemelte Svartvedt. og til de foresadte qvæstioner til Vidnet Lars Svartvedt, svarede udi et og alt som samme Vidne.

Citanten begiærede Sag[en] til neste ting udsadt, for at indkalde Vidner fra Gravens Sogn, der først blev Jlden vaer, at samme kunde blive examinerede, føren Siun og Grandskning skeer.

Eragtet.

Sagen udsættes til neste Rett.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel lod inden Retten oplæsse og Examinere, til bilag ved hands Regnskaber, ligesam/m/e Specificationer og beregninger som ved Jondahls Tinget paa fol: 57 findes antegned, samt et Tingsvidne for de Brandlidende paa Gaarden Eidnæs. Landskattens Restande

1769: 64

1769

var 159 rd: 4 mrk: 14 s:, og Extra-skattens Restanse var 552 rd:, om alt hand var Rettens attestation begierende, som blev billiget.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette. blev tinget ophæved.

Den 30te October, i følge Rættens Kiendelse paa Grawens Høste-Ting den 25de Nestforhen, blev Rætten betient paa Gaarden øvre Leqve, beliggende i Grawens Præstegield og Ulwiigs Kirke-Sogn, Med efterskrevne Eedsvorene Laug Rettes mænd, sc: Lars Torbiørnsen Lione, Lars Andersøn ibdm:, Iwer Nielsøn ibdm:, Daniel Øriansøn ibdm:, Ole Johan/n/esøn Haaem,

Andfind Anfindsøn Wichenes, Iver Johan/n/esøn ibdm:, og Torbiørn Jørgensøn Store Berge. Nærværende Lensmanden Niels Thronsøn Røn/n/estrand;

Hvorda for Rætten fremstoed Citanten Magnus Iwersøn Leqwe og hands Modstander Iwer Olsøn ibdm:, for at oplyse deres Sag til siun og Grandskning. da Iwer Olsøn fremlagde Een Markeskields Forretning passeret d: 15de Junj 1756, som skal oplyse den/n/e Sag, og er saa lydende: Citanten lagde i Rætte sit Adkomst brev til 2 pd: 18 mrk:r smør, 1 td: Salt, 1 F:skind, 2de K:skind her udj Gaarden, dateret 23de Octbr: 1762, og er saa lydende: dernest paastoed Citanten sine indkaldede vidner Eedelig forhørt, Neml: Peder Olsøn Spaaneim, Salamon Holgersøn Torblaae, {og} Iwer Larsøn ibdm:, og Iwer Magnusøn Børsem. da Eedens Forklaring blev dem forelæst, og af Dom/m/eren formaned at blive ved Sandhed.

1te Vidne, Peder Olsøn, er Huusmand paa Spaaneim, og Søn af den Mand Ole Siursøn som Citantens Fader har bekom/m/et den/n/e Jord fra, sagde sig at være i 3de eller 4de leed til begge de tvistende Parter beslægtet, og at være gam/m/el 40 Aar, vidnede: at det er Citantens Eiendom der hvor Iwer Olsøn har sit Qværne Huus staaende, men Iwer Olsøn og hans Formand eller Fader har havt Qværne Huuset der staaende saa længe Vidnet mindes, men om det har været med love eller i andre Maader, veed Vidnet ej. Qværne Huuset med sin Tompt kand Vidnet giøre Anviisning paa, men ej at kunde sige eller anviise accurat Markeskiellet imel: Parterne. Citanten tilspurte Vidnet, om Hand Nogensinde har hørt det Iwer Leqve eller hans Fader har tilegnet eller tilkiendt sig Qværne Huusets Tompt som deres Eiendom? Resp: Nej, har aldrig hørt sige det de har tilegnet sig Nogen Eiendom, men Huuset har staaet der, og de har brugt det, paa hvad Maade veed Vidnet ej: Iwer Olsøn tilspurte Vidnet, om Hand veed eller har hørt sige, det Hand eller Fader har betalt Grunde-Leie? Resp: har aldrig hørt at der er givet Noget for den Tompt. Parterne havde ej videre at tilspørge Vidnet.

2det Vidne, Salamon Holgersøn, boende paa Gaarden Torblaae, som ligger strax her ved, er ingen af Parterne enten beslægtet eller besvogret, sagde sig gam/m/el 64 Aar. Vidnede: at det er Citantens Eiendom der hvor Qværne Huuset staar, og har stedse seet det Citanten og hans Formænd har slaaet rundt omkring Qværne-Huuset, men indstevnte Iwer Olsøn og hans Fader Ole Magnusøn har stedse havt Qværne-Huuset der staaende, og brugt det saa længe Vidnet kand mindes. Paa Qværne Huuset med sin Tompt, og at Citanten har slaaet der rund omkring, kand Vidnet giøre Anviisning paa, men ej paa Markeskiellet. Citanten begiærede at den Qvæst: til 1te Vidne, til dette og de andre Vidner maatte igientages, med tillæg, om de har hørt at der er bleven krævet Grunde-Leie, eller at Grunde Leie er betalt. Resp: har aldrig hørt Nogen paastand om Eiendom enten af Iwer Olsøn eller Fader førend nu. Har ej heller hørt at der er krævet eller betalt Grunde-Leie førend nu i disse Aaringer at Magnus Leqve har Manglet derpaa. Iwer Olsøn Leqve tilspurte Vidnet, om Hand har hørt det Eierne til Citantens brug har tilegnet dem Nogen Eiendom i Qværne Huusets Tompt, førend nu Citanten vil giøre det? Resp: har ej hørt at Nogen tilregnede dem Eiendom i den Tompt, men vel hørt sige at Qværne-Huuset stod paa den/n/e Jordeparts Grund.

3de Vidne, Iwer Larsøn, boende paa Gaarden Torblaae, er ingen af Parterne enten beslægtet eller besvogret, sagde sig gam/m/el 52 Aar, Er frem/m/ed for dette Bøygde-Lav, for saavidt at det er først 22 Aar siden hand kom her ind at boe. Vidnede: at i den/n/e Tiid at have seet og hørt det Eierne paa Citantens brug, som og Hand, har slaaet need efter Elven og omkring Qværne-Huuset, derom Hand kand giøre Anviisning. Til Citantens Qvæst: ved 1te og 2det Vidne, svarede dette Vidne, at hand veed intet derom, men i Fior Høst hørte Vidnet det Citanten krævede Grunde-Leie. Til Iwer Olsøns Qvæst: ved Andet Vidne, svarede Vidnet: har aldrig hørt det førend nu Citanten har tilegnet sig det.

4de Vidne, Iwer Magnusøn, værende hos sin datter paa Gaarden Børse, er Fader til Citanten Magnus Iwersøn, sagde sig gam/m/el 77 Aar, vidnede: at Hand af sin broder Ole Magnusøn, som var Fader til jndstevnte Iwer Olsøn, fik Grunde-Leie for Qværne-Tompten, og kand hand paa Tompten giøre Anviisning, men af hans broderSøn, jndstevnte Iwer Olsøn, har hand ingen

Grunde-Leie bekommet. Citanten tilspurte Vidnet, om Hand ikke giorde accord med sin broder Ole Magnusøn om Qværne-Tompten for Ole Magnusøns Livs tiid? Resp: ja, de giorde accord for Livs tiid. 2°: om Vidnet ikke mindes det hans Fader, som var Farfader til Iwer Olsøn, og boede paa det brug, ligeledes betalede Grunde Leie af Qværne-Huuset, til den Eiere som boede her paa Citantens brug? Resp: jo, hans Fader betalte ligeledes Grunde Leie til Eieren af dette brug, og har Qværne Huuset staaet der saa længe Vidnet mindes. 3de: om Vidnet har hørt det Nogen har Nægtet at betale Grunde-Leie førend Iwer Olsøn Nægtede det? Resp: de forrige Eiere har ej Nægtet at betale Grunde-Leie, men Iwer Olsøn er den første der har Nægtet det. Iwer Olsøn tilspurte Vidnet hvad hans Fader og broder gav aarl: i Grunde-Leie? Resp: ... Vidnets Fader eyede Grunden i Saltkieelen, den byttede Hand med Siur Olsøn Leqve mod Grunden til Qværne-Huuset, for saa længe Saltkieelen varede; Men Vidnets broder, i stæden for Grunde-Leie, saaede en dag for Vidnet i Vaar-Vindingen. Iwer Olsøn tilspurte Vidnet, hvad aar, Tiid og Stæd det var at Vidnet forligte sig med sin broder om Qværne-Tompten? Resp: det var den tiid at hands broder arbeidede for ham, hand da tilspurte sin broder, hvad hand skulde have for Arbeidet, da broderen svarede ham, Hand kunde qvitte det ud for Grunde Leie af Qværnen.

Iwer Olsøn paastod sine Vidner examinerede, som er Helje Odsøn Haaeim, Niels Olsøn Windahl, Niels Torgrimsøn Røswold, Niels Iwersøn Sysse, Giermund Aschildsøn Torblaae, Jens Øriansøn Leqve, Thron Johansøn Sysse, Torchild Pousløn Leqve, og Michel Grimsøn

1769: 64b

1769

Haaeim. disse samtlige Vidner vare alle her inde og Nærværende, da Eedens forklaring blev oplæst, og altsaa af Dom/m/eren formaned vel at eftertænke Eeden og at blive ved Sandhed.

1te Contra Vidne, Helje Odsøn, boende paa Gaarden Haaeim, sagde sig Gam/m/el 60 Aar, og at være Søskende barn til begge Parter, der ere Søskende børn. Vidnede: at saalænge Vidnet kand mindes, har Iwer Olsøn og hans Fader med Farfader havt det Qværne Huus paa den Tompt staaende som det nu staar, upaaAnket og upaakiært, og som Iwer Olsøns Farfader var Vidnets Morfader, kand Vidnet sige q <q aldrig at have hørt> det hans Morfader {aldrig} i sine dage gav Grunde-Leie, ej heller Vidnets Morbroder, som var Iwer Olsøns Fader, det hand Nogen sinde gav Grunde-Leie. kand giøre Anviisning paa Qværne-Huuset og Tompten, der har været brugt af Iwer Olsøn med Forfædre saa længe Vidnet mindes. Hoved Citanten tilspurte Vidnet, om hand ikke har hørt sige det Qværne Huuss Tompten tilhører hans Eiendom. Resp: om Tompten veed hand intet om, men bøen er Magnus sin Eiendom. 2°: om Hand har hørt det Contra-Part[en] Nogensinde har tilegnet sig Eiendom i den Tompt førend nu. Resp: har ej hørt Noget ord derom, det enten af Parterne har tilegnet dem Nogen Eiendom til den Tompt, men har ald sin Tiid seet det Iwer Olsøn med Forfædre har havt sit brug der.

2det Contra Vidne, Niels Olsøn, boende paa Windahl, sagde sig Gam/m/el 50 Aar, og at Hans Kone og Iwer Olsøns Moder er Søskende. Vidnede: det hans Fader eyede, brugte og beboede dette Hoved Citantens brug her udj Gaarden, og at bemelte hans Fader Ole Siursøn Mageskiftede dette brug med Hoved Citantens Fader Iwer Magnusøn Børse omtrent for 36 Aar siden, og bekom der imod Eiendom i Gaarden Nedr: Leqve, og har Vidnet aldrig hørt det hans Fader fik Grunde-Leie af Qværne-Tompten, men Iver Olsøns Forfædre brugte Qværn med Qværne Tompt som deres Eiendom. Har aldrig hørt sige det enten af Parterne har kaldet det sin Eiendom, før end nu de begynder at trætte. fremdeles forklarede Vidnet, det Hoved Citanten slaar tæt omkring Qværne-Huuset. derom som Qværne-Huuset med Grund Vidnet kand giøre Anviisning. Hoved Citanten tilspurte Vidnet, om Hand reent i sin Samvittighed kand bekiende, det Iwer Olsøns Fader og Farfader var fri for at betale Grunde Leie til Vidnets

Fader eller til Citantens Fader? Resp: Vidnet kand ej sige det hans Fader eller Citantens Fader Nogen tiid fik Grunde-Leie.

3de Contra-Vidne, Niels Torgrimsøn, er Huusmand paa Gaarden Hagestad, sagde sig Gam/m/el 63 Aar, er ingen af Parterne enten beslægtet eller besvogret. Vidnede: at omtrent for 26 Aar siden, ved en stor Vandfloed, blev Qværne Huuset omkast, siden var Vidnet med, efter forlangende af Contra Citantens Fader Ole Magnusøn, som selv var med tillige med Anfind Leqve, at opbygge Qværne-Huuset, da vilde Anfind Leqve at Huuset skulde sættes Nærmere need ... efter bækken, dertil Ole Magnusøn svarede Nej, det skal sættes ligesom det har staaet forhen, uden at Røre Nogen Grunde-Steen, saa skal min Grande (: sagde Ole Magnusøn :) ej have Noget at sige. Og blev da Huuset opbygt liigesom det forhen havde staaet. Hoved Citanten tilspurte Vidnet, om det ikke var længe førend Ole Magnusøn ved døden afgik, at Qværne-Huuset afgik? Resp: kand ej mindes naar Ole Magnusøn ved døden afgik, men hand levede Nogle Aar efter at de havde bygget Qværne-Huuset. 2°: om Vidnet veed at erindre sig om Hiørne steenene staar ligedan endnu som den tiid, naar Hand paa Aastæden kom/m/er, at kunde oplyse? Resp: Kand ej viide det, men lovede at giøre Anviisning paa Qværne Huuset og Tompten.

4de Vidne, Niels Iwersøn, er boende paa Gaarden Sysse, sagde sig Gam/m/el 75 Aar, er ingen af Parterne enten beslægtet eller besvogret. Vidnede: det Contra-Citanten med Fader og Farfader har brugt Qværne Huuset med Tompten saa længe Vidnet kand mindes, men om det har været for Eie eller Leie kand Vidnet ej sige, saasom hand aldrig har hørt Nogen tale enten om Eie eller Leie før end nu den/n/e Trætte begyndes. Ellers har Hoved Citanten slaaet tæt ved Elven. kand giøre Anviisning derpaa, som og paa Qværne Huuss med Tompt. Hoved Citanten tilspurte Vidnet, om Hand ikke veed at de 2de andre Qværne-Støer, som er ved sam/m/e Elv, er ham tilhørende? Resp: Veed intet derom.

5te Vidne, Giermund Aschildsøn, er boende paa Gaarden Torblaae, sagde sig Gam/m/el 65 Aar, og at hans Kone er Noget beslægtet med begge Parter. Vidnede: at hand var i 3 Aar Rosmand her paa Gaarden hos Iwer Borse, og bliver det til Vaaren 29 Aar siden, i den tiid hand var her, saag hand, det Ole Magnusøn brugte Qværne Huuss med Tompt, men om hand havde det til Eie eller Leie, kand Vidnet ej sige, saasom hand aldrig hørte Nogen tale om Eie eller Leie, før end nu Trætten begyndtes. J den tiid hand var her, slog hand for Iwer Børse tæt ned til Elven. om alt kand giøre Anviisning.

6te Vidne, Jens Øriansøn, er boende paa Gaarden Nedr: Leqve, sagde sig Gam/m/el 31 Aar, og at hans Kone er Søskende-

barn til begge Parter. Vidnede: at have seet i ald den tiid hand har boet her, at Iwer Olsøn har brugt Qværn og Qværne-Huuset stedse, men om det har været for Eie eller Leie, veed Vidnet ej at forklare, saasom Vidnet ej har hørt Nogen tale derom før end nu Trætten begyndes; J den tiid Vidnet har boet her, har hand seet Iver Børses Rosmænder saavel som Magnus har slaaet tæt ned til Elven. kand ellers giøre Anviisning paa alt. Har ellers hørt af Andfind Leqve sige, at da Qværne-Huuset af Elven blev nedreevet, og Ole Magnusøn opbygte det igien, vilde hand ingenlunde det Hiørnesteenene skulde forandres, men byggede paa sam/m/e. Forklarede fremdeles at have hørt sige af Inga i Dahlen, som er Niels Pedersøns Kone, det hendes Fader Magnus Iwersøn Leqve ..det hun ej vidste, om hand havde givet Grunde-Leie eller ikke. Contra-Citanten tilspurte Vidnet, om hand ikke veed at de som have Qværne-Huuse paa andres Eiendom, det de Aarl: betaler Grunde-Leie. Resp: jo, det er saa.

det 7de Vidne, Thron Johansøn Sysse, blev af Contra-Citanten frafalden.

8de Vidne, Torchild Poulsøn, er boende paa Gaarden Nedr: Leqve, sagde sig 36 Aar, er Søskende barn til Hoved Citanten, og i 3de leed beslægtet med Contra Citanten. Vidnede: at

have hørt af sin Morfader Anfind Leqve sige, at da Qværne-Huuset af en stor Vand flod var Nedreevet, og Ole Magnusøn det igien opbygte, vilde hand ingenlunde det Hiørnesteenene maatte forandres, paa det hans Grande derom ej Noget skulde have at sige. forklarede videre, det Iwer Olsøn har af ham været begiærende, det hand tillige med Michel Haaeim, vilde besigtige og Taxere {den sl} Qværne Huuset med tilhørende, samt dens Materialier, hvad det var Værd, strax efter at Hoved Citanten havde giort Arrest og forbuud paa at bygge Qværne-Huuset, og skeede sam/m/e Forbuud kort for Høste-Tinget Nest afvigte Aar 1768. da de vurderede alt saadan som det den tiid forefundtes for 10 rd:r. Hoved Citanten tilspurte Vidnet, om hand veed hvad der blev giort Arrest paa, enten paa Iwer Olsøns Eiendom eller Qværne Grunden, eller hvor paa Arresten skeede? Resp: Veed intet derom, Arrest Forretningen maae forklare det. 2°: om Vidnet veed at hand eyer tæt ved Elven med sin Eiendom, eller der er Noget frataget? Resp: Veed at Hoved Citanten slaar til Elven, og at Contra Citanten bruger Qværne Huuss og Qværne Grund som sin Eiendom. Veed ej om Hoved Citanten Noget er frataget. Kand giøre Anviisning paa det omvundene.

9de Vidne, Michel Grimsøn, boende paa Gaarden Haaeim, sagde sig Gam/m/el 42 Aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogret; i det øvrige vidnede Conform med 8de Vidne om Qværne Huuset med dets Materialiers Værdie. Veed intet om Eiendom/m/en at kunde forklare. Som ingen af Parterne havde Noget at tilspørge dette Vidne, aflagde det Eeden og blev demitteret.

Iwer Olsøn lagde i Rætte sit Adkomst til hans brug her udj Gaarden, som er et Mageskifte brev af 30te Octobr: 1750, hvorefter hand med sin broder Hans Olsøn har tilmageskiftet sig dette brug, som er 3de Løber 12 mrk:r smør, bemelte Mageskifte brev er saa lydende:

Dernest Rættens Personer i følge begge Parter forføyede dem til Qværne Huuset, for der at modtage den Anviisning Vidnerne har belovet, da samtlig Vidnerne anviiste Qværne-Huuset med sin Grund, som er Østen for Gaardens Huuser, og befandtes at Qværne-Huuset med Grund og Elv ligger inden Magnus Iwersøns Mærke efter Markeskiellets udviisning, og befandtes at Qværne-Huuset stod uden Tag, som er i Anleedning af det i forrige Aar ved Magnus Iwersøn giorde forbuud. dernest samtlig Vidnerne aflagde Eeden og bleve demitterede.

Dom/m/eren tilspurgte begge Parter, om de Noget meere havde at i Rætte lægge til deres Sags oplysning, eller Noget videre at tilføre? Hvortil begge Parter svarede Nej.

dog sagde Hoved Citanten endnu at have følgende, som hand begiærede Protocollen tilført. Eftersom ieg nu 2de Ting efter hinanden haver anmodet og indkaldet bemelte Iwer Olsøn for at beviise hvad billighed og lovl: Adkomst hand kand have at forsvare sig med, da ieg forleden Høst fordrede af Hannem 6 Aars Grunde-Leie, det beløber sig til 1 rd: 1 mrk: Aarl:, hvilket hand ikke vilde betale, ej heller bortfløtte, efter lovl: opsigelse, til første Faredag, og da ieg nu hverken finder i hans Anviisning hverken lovl: Adkomst eller lovl: Hævds Vidner, da haver ieg været aarsaget at hiemkalde den/n/e Sag under Siun og Grandskning, efter som Vores Markeskields Forretning aldrig udviiser det at være Mig frakom/m/et eller frakiendt i Nogen Maade, men tydelig udviiser at alt hvad inden disse Mærker findes, være sig Ager eller Eng, Steen eller jord, Træer eller andet, Vejte og Vejte stæder, Vaadt eller tørt, Qværn Tufter, eller andre Ting, men alt hvad inden Markeskieldet kand findes af hvad Navn haves kand. Og derforuden udviiser mit skiøde, der er i rette fremlagt, ej Nogen Ting at være undtagen, da ieg finder Mig Nødsaget at Referere den/n/e Sag, saavel Eiendom/m/en som paaløbende omkostninger, neml: Arrestens bekostning, Stevningspenge, indførselspenge og Aadstæds bekostning, der beløber sig til 29 rd:r og 2 mrk:, altsaa paastaar ieg en Retmessig

og lovgrundet Dom, da ieg efter Lovens 5te Bog 5 Cap: 7 art: ingen Anden Udflugt finder.

Iwer Olsøn havde ej Noget at svare, men kaster sig under Retten, og paastaar Dom.

Afskeediget!

Sag[en] udsættes indtil Hoved Citanten frem lægger et Situations Charte over det omtvistede, i følge Forordningen af 1708, til Actens følge. Da en beqvem dag til Dom/m/ens Afsigelse skal vorde beram/m/et. og betaler Hoved Citanten Magnus Leqve den/n/e Session, saasom: Sorenskriverens fløtning fra sit Hiem Paa Woss og tilbage igien eftergives, men fløtningen her udj til Hardanger til Aastædet, har Citanten besørget, som og besørger skydsen til Gravens Sogn, diet penge for en Reise dag 4 mrk:, den/n/e dags Forretning 2 rd:r, Laug Rætten per Mand 16 skil:, er 1 rd: 2 mrk:, Lensmanden 1 rd:, tilsammen 5 rd:, da der ved endelig Dom paa omkostningen skal vorde Kiendt

1769

.....

1770

(1770: 65b)

Anno 1770.

Den 27de April blev paa Kingtzerviigs skibreedes Almindelige Tingstue \paa Gaarden Utne/ holden Extra-Rett, da Retten blev betient med efterskrevne Eedsvorene Laug Rett, Sc: Elling Jonsøn Jaastad, Lars Olsøn Swartvedt, Aamund Gunnersøn Utne, Thom/m/es Torgildsøn Jaastad, To[r]gilds Torgildsøn ibdm:, Torbiørn Larsøn Reisetter, Ole Larsøn Helleland og Jørgen Pedersøn Jndre Jaastad; Nærværende inden Retten Lensmanden Jon Hougse, med fleere af Almuen, indkaldede og uindkaldede.

Hvorda for Retten fremstod Severin Andreæ Hejberg af Thole Gaard her i Hardanger, og tilkiendegav at Hand af Velædle og Velbyrdige Hr: Kam/m/er-Raad og Foged Juel, der for Nærværende, formedelst sine \mange/ andre Forretninger i Hans Majestæts Tieneste, ej kunde være tilstæde, var anmodet og persvaderet, som Actor udj den/n/e til dette Extra-Ting indstevnte Sag, Contra Delinqventerne Kari Knudsdatter og Bonde Karl Helje Larsøn Mæland, Hans Wices at beopagte, i følge den af Ham Selv i betimelig Tiid udstædde Stævning: Og til den Ende herom fremviiste Hr: Kam/m/er-Raadens Skrivelse til Ham af 6te Febr: 1770, hvornest hand i Rette lagde Hans Velbaarenheds Stiftbefalingmandens skrivtlige Ordres af 3de Febr: 1770 til dette Extra-Ting, og Endelig producerede den skrivtlige Stevning af 30te Januarj 1770 til Forhør og Doms Erholdelse over fornævnte Kari Knudsdatter og Helje Larsøn Mæland, alt efter fuldkom/m/en beviisligheder og Vidnesbyrd under Sagen; Forbeholdende sig de Nødig eragtende Qvæstioner for samtlige jndstevnte til Sag[en]s Oplysning at fremsætte. det fremlagde er alt saa lydende:

Hejberg forlangede, forinden videre at Kam/m/er-Raadens forhen ermeldte skrivelse maatte Ham af Retten tilbage leveres paateignet som Anviist; dernest Actor paastod at først Delinqventinden Kari Knudsdatter, med sin Defensor Haldor Tobiasøn Helleland allene for Retten maatte fremkaldes. den fremlagde Stevning blev lydelig oplæst.

da Delinqventinden Kari Knudsdatter med anordned Defensor fremstod for Retten og tilstod den/n/e Stævning at være lovl: forkyndt. Ligeledes mødte jndstevnte Helje Larsøn Mæland og tilstod Stevningen at være ham lovl: forkyndt.

de jndstevnte Vidner mødte og vedtog lovl: Varsel, undtagen To[r]biør Pedersdatter Hougse, som lod lyse sit forfald at Moderen var død, samt Ingebor Ellingsdatter Aakre, Guri

Johan/n/esdatter Espe og Giøa Larsdatter ibdm:, hvilke efter paaRaabelse ej mødte. Eedens forklaring blev samtlige Vidnerne forelæst, og af Dom/m/eren formaned at blive ved Sandhed. Hvorefter, i Anleedning af Actors paastand, samtlige Vidnerne og Andre Sagen uvedkom/m/ende, blev udviist, og allene Delinqventinden og hendes Defensor for Retten fremkaldet.

Actor bad at Delinqventinden maatte tilspørges først; Om det ikke er den/n/e sinde den 3de Gang Hun for sine Mangfoldige Ugudelige og Grove samt forargelige Misgierninger har været indstevnt for den/n/e Rett? 2°: Hvor længe siden første gang, og i besønderlighed, Om Hun ikke ved hver Gang af Dom/m/eren og Retten med den øm/m/este og grundigste Tale og Advarsel, om en sand og Gudelig bekiendelse har været paamindet, Raadet og hiertelig ombedet? 3de: Vilde Actor vel endnu ved Retten have erfaret, førinden videre, hvor Gam/m/el Hun er, og hvad Tiid Hun seenest gik til Herrens bord, samt hvorfor ikke seenere, og endelig, 4to: Om Hun nu lover uden viidere Omsvøb, efter Rettens saa hiertelig og Kiærlige Advarsel at sige sin Sandhed, og saaledes gaar til sand bekiendelse, at Hun aldrig meere vil gienkalde eller forrykke et Ord efter den/n/e Tiime af hvad Hun nu frivillig og Utvungen udsiger? Resp: til 1te Qvæst: svar, ja, det er den 3die gang. til 2den Qvæst: Resp: er imod 2de Aar siden den første Gang, og tilstaar at Hun saavel af Dom/m/eren som andre tilstædeværende blev paa det hierteligste formaned at blive ved Sandhed. til 3de Qvæst: Resp: er 33 aar

1770: 66

gam/m/el, og gik til Herrens bord kort førend Hun Reiste til Bergen, som bliver nu i den/n/e Som/m/er 2de Aar, og Aarsagen hvorfor Hun ikke seenere er Gaaen til Herrens bord er, fordj Hun har været ustadig i sin bekiendelse og ubodfærdighed. til 4de Qvæst: Resp: Hun vilde blive ved Sandhed uryggelig, bad Gud vilde hielpe hende der til, og ej at fragaae Noget af det Hun nu udsiger fra den/n/e tiid af.

Actor begiærede dernest, for at spare Retten videre Møye end Nødvendig, Delinqventinden en fri Udsagn for at kom/m/e engang til et endelig Maal som Retsindighed udfordrer, frivillig og beviisslig bekiendelse, bad Retten at Delinqventinden selv, Kari Knudsdatter, vilde rørt af den forrige grundige Tiltale, {vilde} selv fortælle, hvad fra Ungdoms Tiid, rettelig og sandelig af Hende, udj hendes begangne Forseelser, kunde være for Rætten at melde.

Defensor sagde, at Delinqventinden var ej God for at udsige hvad Hun kand have bedrevet fra sin Ungdom af, som en Umuelighed for Hende, det at erindre, men Tiid efter anden bekiendt det for hendes Sogne-Præst hvad Hun syntes at have Nogen Samvittighed over, bad derfor at hendes bekiendelse allene maatte æskes i Hoved Sag[en], da Defensor haabede Hun blev ved den puure Sandhed.

Actor Replicerede, at som her Concernerer ej allene forargeligheder som vel kand være bekiendte, men veed ingenlunde hvorledes skal blive best oplyste, med mindre Eens egen Utvungne og Aabnede Samvittighed vil give Leilighed til endelig ophold og afgiørelse udj en Sag som saa længe haver været ventileret, da tvende forrige Acter førend den/n/e vil udviise at Een og den sam/m/e Persohn ellers er god for at forrykke Siæl, Samvittighed og Landets Roe; vil Hun da ikke, da befaller Forordningen af 1751, den 21de Maj, at Delinqventen unden!! (under) forhør for Retten uden baand og tvang skal paa Spørsmaal give Oplysning. dette formenede Actor ydmygst at kunde skee best og kortest, naar den Sandskyldige Selv, best vidende vilde aabne Hiertet og Gierninger for Retten. Hvad ellers angaar hendes Erindring for hendes Sogne Præst og Siæle-Sørger, da naar Defensor ej er bædre viidende af de forhen passerede Acter, end Hun, Delinqventjnden, Nogensinde har havt en opvagt sand Samvittighed, da faar Hand at giøre sig Persohnen, Omstændigheder og Sagen bædre bekiendt, foruden det, at Actor ej tør, som hand gierne vilde, udfordre Nogen Attest om

hem/m/elig bekiendelse og tilstaaelse for hendes Siæle Sørger, den hand vel vidste efter Allernaadigst Lov blev ham Nægtet, fordrede nu ikke meere end hendes hiertelige bekiendelse sandrug og Uryggelig, og altsaa forhaabede at Actors begiær for Retten paa disse Grunde maatte bevilges.

Eragtning!

Retten anseer det for billigt at modtage den bekiendelse Kari Knudsdatter frivillig og Utvungen vil aflægge, da det siden vil ankom/m/e paa Actor, om Hand med Vidner eller Skudsmaal kand overtyde Kari Knudsdatter at have aflagt en Usandfærdig bekiendelse, eller Noget Magtpaaliggende fordølget.

Actor, som har udaf de foregaaende nu ham bekiendte Acte, vel indseet hvorledes hand kunde staae i Frygt at det nu her efter eller Nogensinde kunde blive taget i Tvivl om Delinqventinden Kari Knudsdatter aldrig haver været befunden daarlig eller forrykt i Hiernen, eller og det man kalder Gal, udbad sig egen Defensors, Nærværende Almues, eller Vidners Udsigende, hvad de herom kand være bekiendt.

Delinqventinden \selv/, Defensor med Lensmanden, Laug Rettet og den samtlige Almue svarede alle enstem/m/ig her til Nej, hverken kort eller længe, eller Nogensinde.

Retten tilspurgte Delinqventinden, hvem Hun først udj Løsagtighed havde Legemlig Omgiengelse med? Resp: \med/ Østen Isberg, som var hos sin Fader, hvor Hun tiente. sam/m/e Persohn er ved døden afgangen. 2°: Hvor Gam/m/el hun den tiid var? Resp: kand ej mindes, men det var førend hun gik til Confirmation, men slutter hun var 17 Aar den tiid. 3tio: Om Hun avlede barn med Østen Isberg. Resp: ja, men kand ej sige om det var Dreng eller Pige, thi Hand som var Fader for Barnet, tog det, og hvor hand giorde af det veed hun ikke, ej heller Nogensinde spurgte ham derom, ligesom hand ej heller sagde hende det; foklarede ellers, det Hun ej havde gaaet sin tiid ud med Fosteret. 4de Qvæst: Paa hvilken Gaard hun fødde det Foster, og om det blev fød i dølgsmaal, eller om der var Men/n/esker hos? Resp: Hun fødde det Foster paa Isberg, oppe paa Lem/m/en over Fioset (: er Faare Huuset :) og var hun gandske allene, og skeede det om Natten at hun blev forløst, da Østen kom til hende om Morgenen der efter, da hand tog Fosteret, som hun havde bevaret i sin Seng, og gik bort med. 5te Qvæst: Hvem den anden Person var som hun havde Legemlig Omgiengelse med, efter at Hun havde avlet barn med Østen Isberg? Resp: det var med Ole Jørgensøn Gielle, med ham avlede hun et Drenge barn, der endnu lever, og var sidst afvigte Aars Høst 11ve Aar. Actor herunder tilspurgte hende, hvor Mange aar det var \imel:/ det første barn hun avlede med Østen Isberg og det Andet hun avlede med Ole Jørgensøn Gielle. Resp: Paa 4de Aaret. Retten for det 6te tilspurgte Delinqventinden, Hvem den 3de Person var hun havde Legemlig Omgiengelse med efter Ole Jørgensøn Gielle? Resp: H... ..f Søn var paa 3die aar gam/m/el, da hun kom paa Gaarden Mæland at tien/n/e, hvor hun kom

1770: 66b

i med jndstevnte Helje Larsøn Mæland, som var et ungt Men/n/eske, og var hos sin Fader paa sam/m/e Gaard. kand ej mindes om hand havde været til Confirmation eller ikke, men meener dog hand havde været til Confirmation, og {da} hun havde været ½ Aar paa Gaarden da hun kom i med ham, og avlede ved ham et Pige barn, som blev fød om Natten i Stue-Svalen, hvor ingen Folk var hos hende, og var hun ej heller udgaaen med dette Foster, som blev død fød, hvorfor hun tog det med sig til Kirken og lagde det under en Liigsteen paa Ullensvangs Kirke Gaard. Actor, under dette sam/m/e, maatte tilspørge Delinqventinden, om Hun, medens hun gik med dette barn, befandt sig i sit svangerskab meget syglig, og hvad Svaghed hun havde, saa vel som og, om hun ikke paa Nogen Maade Selvvillig \var/ Aarsag udj dette Fosters for tiilige fremkomst, og i det sidste fald, hvad Middel hun udfandt sig at blive entlediget fra dette Foster. Resp: Hun var Noget svag i blant, men gik dog paa sit

Arbeide, saasom hun ikkun var til huuss paa Gaarden uden tieneste; Og da hun fornam sig frugtsom/m/elig, siger hun til Helje, Om der ikke kunde være Nogen Raad til at fordrive Fosteret, hvortil hand svarede, hand vidste det ikke. da siger hun til ham at det kunde fordrives med Bæver gield. dette Bæver gield kiøbte Helje for hende i Bergen for 4 skil:, som Hun leverede ham penge til. Og da hand kom hiem af Bergen, Raabte hand til hende, at hun skulde kom/m/e til ham for at faae {det hand havde kiøbt} Øll, da hun tilspurgte ham om hand havde kiøbt Bæver gielden, hvortil hand svarede ja, og leverede Hende det strax, bød hende øll at drikke. Hun tog Øllet og den smaae Bæver gield, slog det i Øllet og drag det hos ham, som var allene med hende, og sam/m/e Nat blev hun forløst med et dødt Foster. for det 7de tilspurgte Retten hende, Om Hun ikke havde Aabenbaret det for Nogen, enten Ven/n/er eller Slægt, da hun var frugtsom/m/elig med dette Foster, ligesaa da hun var frugtsom/m/elig med Østen Isberg? Resp: Nej, Hun havde ikke Aabenbaret det for Nogen. 8de Qvæst: Om hun ikke Anden gang blev frugtsom/m/elig med Helje Mæland? Resp: jo. 9de Qvæst: Om hun ikke imel: første og Anden besvangrelse af Helje Mæland, var bleven besvangret af Nogen Anden, og hvem det var? Resp: Nej, med jngen Anden, saasom der ikke var \aar/ imel: første og Anden besvangrelse med Helje Mæland, da hun avlede et drenge barn, og som hun ej havde giort bekiendt for Nogen det hun den Gang var frugtsommelig, saa ingen den Gang ej heller vidste det, saa var ingen hos hende i hendes barne-Nød, undtagen Helje Mæland, da hun fødde barnet paa Loftet i hendes Seng, og fødde hun et Levende Foster. Actor herunder giorde følgende Spørsmaal: Om Hun ikke paa Nogen Maade giorde sig Umage, som med det nest forrige Foster, at see det fordrevet? Resp: Nej. 10de Qvæst: Retten tilspurgte Delinqventinden, hvorledes det Andet Foster avlet med Helje Mæland udj dølgsmaal, blev ombragt? Resp: da Hun havde fød barnet, siger Helje Mæland /: til hvem hun havde havt bud efter da hun fik barsel ondt :/ Nu kom/m/er der Folk, da siger hun til ham, Nu kand du giøre af Mig og barnet hvor du vil, og da tog hand, enten det var hans Næse dug eller hendes Forklæde, og svøbte om barnet og lagde det i Sengen hos hende, da hun holdt for Munden af barnet, at det ej skulde skrige, og {som} da Mueligens hun har holdt Noget haardere for Munden, siden hun hørte Folk kom/m/e, end hun havde tænkt, og siden fandt hun ej Liv i barnet, da der ej heller var bunden for Navlen af barnet. Herunder giorde Actor følgende Spørgsmaal; Om Hun ikke for Fødselen, da hun fødde og efter Fødselen, Nogensinde havde fattet sig de Tanker at dræbe dette barn, eller hvorhelst hun havde sadt sig fore at vilde giøre af det, efterdi, Hun som oven meldt, siger \sig/ ikke \at/ vilde viide af at sam/m/e barn maatte høres Græde af Nogen, men meget meere frygtede sig for Folkets tilkomst? Resp: Hun havde ingen tanker om barnet at dræbe, førend hun hørte der kom Folk. Actor, som da gierne vilde være oplyst hvorledes Hun i ald sin Svangerskab kunde holde sin Frugtsom/m/elighed saa dulgt, at end ikke de forstandige som omgikkes hende, ved Nogen tiid eller leilighed kunde blive Anlediget at tale med hende i den/n/e Sag, og derfor gierne vilde fornem/m/e hvad slags Klæder eller Andet skiul hertil maatte være brugt, da hand saa Upaatvivlelig maatte tænke sig om, at Hun som Een der 3de Gange tilforn havde avlet barn, ikke Unatuurlig som et Andet Men/n/eske, kunde kiendes af sin Gestalt og skikkelse. Resp: Hun brugte Livgior for at skiule {det} saa længe hun kunde sin Frugtsom/m/elighed. for det 11te tilspurgte Retten Delinqventinden, hvor Hun og Helje Mæland giorde af det dræbte Foster? Resp:

det laag, for det første i 2de Samdøger i Sængen hos hende, da tog Helje det til sig og lagde det i en Kiiste og sadt den udj en steen Uhr, hvor det blev staaende fra Vaaren til Høsten, da Hand med steene siunkede Kiisten need paa Fiorden, efter hands Sigende til hende. 12te Qvæst: Hvem Hun før eller siden har avlet barn med foruden disse 4re ommeldte børn. Resp:

Paa 3die Aar efter det sidst avlede barn med Helje Mæland, har hun avled et Drenge barn med den Gifte og nu henrettede Ole Larsen, hvilket barn hun ligeledes fødde udj dølgsmaal, saa ingen Siæl var hos hende, og efter at det var levendes fød til Verden, lagde Hun det i en Kluud med Steen og siunkede det need paa Fiorden, sagde ellers det Hun havde beedet den henrettede Ole Larsen det hand vilde giøre en Kiiste til barnet, men hand svarede Hende, Hun kunde giøre af barnet hvor Hun vilde, da var det Hun sank det need. 13de Qvæst: Hvor Mange barn Delinqventinden i Løsagtighed har avlet og fød til Verden? Resp: Ei fleere end de ommeldte 5 børn. 14de Qvæst: Om Delinqventinden end nu ej tilstaar, foruden den bekiendelse Hun forhen her for Retten har aflagt, at den bekiendelse den henrettede Ole Larsen den 16de Decbr: 1768 har aflagt, neml: det Kari Knudsdatter har været hans /: neml: Ole Larsens :/ Forførere fra først til sidst, at Hun, Kari Knudsdatter, var lige med hand om at dræbe hans Kone, og at Hun holdt hans Kones Hænder mens Hand Qvalte Hende med Strømpe baandet, og at det var aftalt og omRaad imel: dem. Resp: Hun var med da Ole Larsen qvalte sin Kone, og Hun holdt hendes Hender mens Manden qvalte Hende. 15de Qvæst: Om ikke den dræbte Kone blev Manden og Delinqventinden for stærk, Om da ikke Delinqventinden brugte sine Knæe til hielp for at betage Konen Kræfterne, der ved sigende, neml: Kari Knudsdatter, Nu maae da Fanden tage Mig, tage et godt Tag, ellers Klager Hun os. Resp: Ordene kand vel være falden af hendes Mund, men Knæene brugte Hun ikke. Actor endelig maatte tilspørge Delinqventinden, hvad der bevægede Hende til dette Ugudelige og forfærdelige Mord, og om Hun vedbliver alt hvad forhen af Hende er des angaaende i forrige Acter tilstaaed? Resp: {...} Hun vedbliver alt det forrige, og at det skeede for at faae ham til sin Mand jo før jo heller. Allersidst tilspurgte Actor Delinqventinden om Hun havde Noget meere at bekiende som laag hende paa Hierte og Samvittighed, og som nu ikke bør dølges? Resp: Delinqventinden sagde, Hvad Hun har bekiendt, vedbliver Hun i Sandhed at være og aldrig vil fragaae, kand ej bekiende videre om Nogen barneavling, eller andre saadan/n/e grove Gierninger, i det øvrige kand ej sige sig fri for den Synd af Kiøds Løst jo ofte af Hende at være bedrevet, hvorom Hun og haver aabnet, og end viidere vil aabne sit syndige Hierte for Gud og hendes Siæle Sørgere.

Actor, som nu har funden Rettens trofaste pleje, og for Nærværende ej fandt fornøden meere den/n/e sinde Delinqventinden at tilspørge, Reserverede sig ikkun ved Vidners Afhørelse udinden den/n/e Sag og hendes her for Retten giorde frivillige som nu Anseelige Aabenhiertige bekiendelse, udbad sig af Retten den udj Stevningen ommelte Helje Larsen Mæland for Retten fremkaldet.

den jndstevnte Helje Larsen Mæland blev for Retten fremstillet, da Dom/m/eren fremsatte følgende Qvæstioner: 1°: hvor Gam/m/el hand er? Resp: er 32 aar gam/m/el. 2°: om Hand har været eller er Soldat. Resp: hverken har været eller er. 3to: Om Hand har Noget Haand Værk. Resp: Nej, ej andet end bonde Brug. 4to: Hvor lenge det er siden hand blev bekiendt med Kari Knudsdatter? Resp: Hand veed ej fast Tiid naar Hand blev bekiendt med Hende, men {det} i 2 ½ Aar har hand havt Samlag med hende. 5te: Om Hand i den tiid har søgt Herrens Nadvere, og Naar Hand sidste gang gik til Guds bord? Resp: ja, hand har søgt og Nydt Herrens Nadvere sidst afvigte Høst, og i den tiid hand har havt Samlag med Hende, har hand været et Aar afsadt fra Sacramentet. 6te Qvæst: Hvor mange barn hand har avlet med Kari Knudsdatter. Resp: Hand har bedrevet Synden med Hende, men veed ej hand har avlet barn med Hende. Retten forelæste den bekiendelse Kari Knudsdatter i dag her for Retten har aflagt om Helje Larsen Mæland, da Hand tilstod at hendes bekiendelse om Ham at være med Sandhed, som skeede alt i hendes Nærværelse, og at Hand havde avlet de 2de børn med hende som i dølgsmaal var fød og ombragt, og ald den Omgang derved var brugt, ligesom Hun har forklaret, bad at Gud og Retten vilde være Ham Naadig.

Actor, som {see} det var seent ud paa Aftenen, udbad sig Retten ophævet til i Morgen, som blev billiget.

1770.

Den paafølgende 28de April blev den/n/e Sag atter foretaget i begge Parters overværelse.
da begge Parter mødte, og Defensor for Helje Larsøn Mæland, neml: Hans Hansøn Utne.
de 4re jndstevnte og i Gaar udeblivende Vidner bleve 3de Gang paaraabt, men ingen vilde svare.

Actor paastod de Mødende Vidner, et hvert i sær, forhørt.

1te Vidne, Tosten Isachsøn Øwre Qwale, Skoele holder her i Præstegieldet, fremstod for Retten, aflagde Eeden efter Loven, og til de af Actor fremsatte Qvæstioner svarede: for det 1te: Hvad hand har hørt og veed af Ole Larsøns og Kari Knudsdatters sam/m/en avlede barn og drab? Resp: den 20de 20de!! Januarj, som var Løverdagen før Ole Larsen blev henrettet, i dette Aar, var Vidnet paa Ullensvangs Præstegaard, og hørte paa den bekiendelse Ole Larsøn førend sin henrettelse aflagde, og da siger hand i Nærværelse af fleere tilstædeværende, dog i Sogne Præstens fraværelse, det Kari Knudsdatter Søndag aften efter Nye-Aar, da var Kari saa syg at hand ej fik tale med Hende, siden kom hand igien til hende, hvor Hun opholdt sig paa Gaarden Espe, den 13de Januarj om Aftenen, og da var Barned fød, hvortil {hand var Fader} hand bekiendte sig som Fader, som og at Barnet var død. da siger Ole Larsen om Barnet, at hand havde tilspurgt hende, om Barnet var Levende fød, og hvorledes Hun havde forholdet sig med Barnet. Hvortil Hun svarede ham, at Barnet var Levendes fød og Græd. og bekiendte Hun det Hun tog en dug og snørede om Halsen paa Barnet, hvormed Hun Qvalte det, og havde Hun sagt at dette var et Drenge barn, da paastod Hand at vilde see Barnet, men Hun svarede ham at det var Mørkt. Hand havde fremdeles sagt at Hand vilde see Barnet, om Hand skulde kiende sig ved Barnet, og da det var for Mørkt at hand da maatte kiende paa Barnet, som Hun og tillod ham, og hand fandt Barnet, som Hand ikke Andet kunde forstaae at være et fuldkom/m/en Barn. fremdeles siger hand, at hand Nogle dage der efter kom til Kari og tilspurgte Hende hvor Hun havde giort af det dræbte Barn, som hand nu savnede hos hende, hvortil Kari havde svaret ham, at Hun i den dug hvorudj barnet laae da hand tog derpaa, havde lagt Steen, og gik hen \paa en/ Berg ham/m/er, hvorfra hun udkastede og Nedsiunkede Barnet i den salte dybe Søe. 2°: Om Vidnet er bevust barne Avling og drab af Delinqventinden Kari Knudsdatter med Helje Larsøn Mæland? Resp: Kari Knudsdatter har bekiendt for ham og Peder Torgildsøn Hougse at Hun skulle føde Helje Larsøns barn, saasom Hun fandt sig i fødsels tiid havde ham og Nærværende hos sig, da Hun i den sin omstændighed, ej til visse kunde viide hvad enten hand tog det i sin Næsedug eller hendes eget Forklæde, men ved at høre forbigaaende og tilkom/m/ende Folk nest ved stædet hvor hun laae, havde Hun {faaet} enten Barnet i sin Seng, eller det laae endnu paa hans Knæe, Barnet uforbunden som vedbør, men Hun, som Hun selv for Retten haver bekiendt, holdt Barnet for Munden saaledes at det ikke skulle Græde eller give Tegn fra sig. Videre har hand ikke, paa den/n/e Tiid, hørt af Kari Knudsdatter. 3tio: Om Vidnet har hørt om Nogen Barne Avling eller drab des imel: med Helje eller Nogen Anden begaaed. Resp: Vidnet forklarede, at den Oplysning hand her Nest foran har gived, er om det Andet med Helje avlede Barn, men om det første af Kari med Helje avlede Barn, har Vidnet af Kari i Peder Hougses paahør, hørt saadan bekiendelse, at da Hun var med det første Barn, havde Hun begiært af Helje Mæland det hand skulle kiøbe Noget i Bergen til at fordrive Fosteret med, og at hand havde kiøbt det i Bergen til hende, og da Hun var hos Helje tog hand en Botteli Øll, hvoridj Hun blandede det og drag det ud, og bekiendte Hun det de vare begge lige gode i Raad og Gierning om at fordrive Barnet, og strax som Hun kom hiem fra Helje, fødde Hun et dødt Barn, og var Barnet saa stort at der saaes baade Haar og Nægler, og forklarede Hun at have lagt det i en Klud, {og} ført det til Ullensvangs Kirke Gaard og lagt det under en Helle, Om det Barn avlet med Østen Isberg, tilstod Hun den

ommelte tiid at have avlet og fød sam/m/e i dølgsmaal, men sam/m/e Barn blev dødfød, og at Hun fødde der paa en Fioss Lem, og sam/m/e død fødde Barn havde Faderen Østen Isberg taget uden at Hun fik at viide hvor Hand havde giort af det. 4to: Hvad Vidnet fuldstændig veed at sige og forklare angaaende det hielpe Mord, Hun som forhen af Actis er oplyst, paa {Ole} den Afrettede Ole Larsens Huustroe begangne Mord? Resp: Ole har i sin Arrest bekiendt for Vidnet, og ellers ofte i fleeres paahør, i sær Peder Hougses paahør, at Kari, efter Overlæg med Ole Larsen kom om Natten, en sær afviigende Vej fra den Alfare Vej, hvor der dog faldt for hende den korteste, saa at Hun indfandt sig baade til Aftalt tiid og paa stæd for at fuldføre det ugudelige Mord, saa vel om Vej som Maaden er Kari Knudsdatters bekiendelses ord disse: Hun kom ind om Natten paa Aftalte Tiid, og fandt Ole liggende med sin

Huustroe i Sængen, om der brændte Lys eller ej vidste Vidnet ej at have hørt eller veed, men ved sin indkomst i Stuuen, tilspurgte Manden Ole, om de skulde nu foretage sig det de havde Aftalt. hvad Svar Ole gav herpaa veed Vidnet intet om, men af Kari, hendes udsigende, blev det strax iVerksat, at Manden listede de brugte Strømpe baand om Huustroens Hals, som sov, da Kari strax sprang til, angreeb Hænderne paa den \nu/ dræbte, for at aldeles betage hende hendes Magt, saaledes at de nu kunde iVærksætte Mordet; medens hand brugte Magt at qvæle, og Hun holdt Hænderne, skeede det at den dræbte for en kort tiid fik overMagten fra dem begge, saaledes at hendes Hænder kom/m/e løse og Hun stræbte at befri sig, hvilket Kari iagttog, greeb Hænderne igien i sin Vold, og de da fuldførte Mordet; jmidlertiid, meedens dette skeede, har den \nu/ dræbte skreeget 2de Gang meget ynkelig, men ingen var Nærværende; dette Arbeide skal have vedvaret ½ Tiime. Men forinden Kari forlod Ole, hialp Hun ham til at lægge Konen saaledes til rette i Sengen som de begge vilde have Hende ligge. Om Kari sit barn avlet med den henrettede Ole Larsen, har Kari Knudsdatter bekiendt saaledes for Vidnet og Peder Hougse, at Hun avlede ved Ole Larsen et levende fød barn, og at hun holdt for Munden paa barnet, og at det var snart giort, da hun siden kastede det ud for en Ham/m/er paa Søen. Actor kunde intet videre tilspørge dette Vidne, uden om Hand ved Retterstædet, af Ole Larsen havde hørt enten dette foran Anførte fragaaet eller bestandig vedblevet. Hvortil Vidnet svarede, Hand var Nærværende og hørte den Henrettedes sidste Ord disse at være: Jeg har aldrig lyvet paa Kari, og vedbliver ethvert af sine Udsagn, derpaa hand nu gaar til sin død. Men dog, førend Vidnet blev demitteret, udbad Actor sig af Retten at Delinqventindens Defensor, som bestandig havde været tilstæde, ligesom og Helje Larsøns, maatte fremkaldes for Retten, der at tilkiendegive om de Noget udj dette Vidnets udsagn havde at erindre. Haldor Helleland tilspurgte Vidnet, Om ej endeel af hands udsigende om den første Tale, er meere end over Aar gam/m/el. Resp: den bekiendelse Kari Knudsdatter har giort for Vidnet, om den dræbte Ole Larsens Kone, er meere end over Aar gam/m/el. Defensor Hans Utne og Helje Mæland havde ej Noget at tilspørge Vidnet, men benægtede allene, det Helje Mæland ej holdt Barnet paa sit Knæe mens Moderen qvalte det, men Hun qvalte Barnet i Sængen hos sig.

2det Vidne, Peder Torgildsøn, boende paa Gaarden Hougse, fremstod for Retten og aflagde Eeden efter Loven, og forklarede, at hand forhen dend sidste gang ved Extra-Ting den 16de Decbr: 1768, har aflagt sit Vidnesbyrd henseende Delinqventinden Kari Knudsdatter og den henrettede Ole Larsen. Actor udbad sig af Retten de sam/m/e Qvæstioner dette Vidne, som det forrige, forelagde til besvarelse. til 1te Qvæst: svarede Vidnet, alt det sam/m/e som første afhørte Vidne, med tillæg allene, at hand havde hørt af den henrettede Ole Larsen at Hun forlangede Kiste til barnet, hvilken hand Nægtede hende. Actor havde det første Vidne ved haanden, tilspurgte det, om Hand vidste af den/n/e Kiiste begiær eller Nægtelse, svarede ja som nu vundnet var. til 2den Qvæst: Resp: Ligesom forrige Vidne. til 3de Qvæst: svarede

Vidnet i et og alt uden tillæg eller fratagelse ligesom forrige Vidne forklaret har. til 4de Qvæst: svarede, at de Ord; skal Vj nu ikke foretage os det aftalt er, og skal Vi giøre det, maae Vj giøre det strax! ere Kari Knudsdatters, men ikke Ole Larsens ord, og for det øvrige vidste ej videre udj den/n/e tilspurgte Qvæstion at tillægge eller fratage af hvad forrige Vidne haver udsagt.

Actor end nu tilspurgte 1te Vidne, om Hand kand ret erindre sig de omvundene ord, om de visselig vare talte af Ole eller Kari? Resp: at om ordene vare talte af Ham eller hende, huskede hand ikke, hand stod hos og hørte ordene talte, men af hvis Mund talte, vidste ej.

5te Qvæst: Vidnet blev tilspurgt, om Ole Larsen ikke i vreed Huu har udsagt de Ting mod Kari Knudsdatter som forhen og nu inden Retten er vorden oplyst? Resp: at Hand, Ole Larsen, da hand Nogle dage var undvigt sin Arrest, og nu atter var kom/m/en tilbage, blev forekasted af {bek} bemelte Kari, om hand ikke nu var skiemt \og skamfuld/ da hand var kom/m/en igien? hvortil hand svarede forbistred, og opregnede alt det om Hende omvundene imel: Østen Isberg og Helje Mæland om barne Avling og Mord. 6to: Om Vidnet veed meere eller anderledes end hand, som dend Eene beskikkelses Mand, udsendt af Lensmanden, den tiid af Helje Larsen omspurgte, og fik til svar angaaende

1770: 68b

1770.

Helje Larsens barne Avling og Mord, og hvorledes hand sligt er bleven vidende? Resp: Helje Larsen haver f(o?)r den/n/e tiid fortalt ham, at have hiemkiøbt Noget for 4 s: ham af Hende leveret, sam/m/e leverede Hand hende i Søe-Stranden, men hvad det kaldtes, og hvad hun vilde bruge det til, vidste hand ikke.

Actor tilspurgte Helje Larsøn om den/n/e Vidnets Udsigende var Sandhed, rettere end den hand har for Retten i Gaar utvungen og frivillig haver udsagt. Resp: Hvad Hand for Retten havde declareret i Gaar var den Puure Sandhed, som hand ej i dag eller Nogensinde fragaar.

Defensor for Kari Knudsdatter fremstod, og for saavidt som hand betragtede dom/m/e allerede henseende det passerede mel: den henrettede Ole Larsen og Kari Knudsdatter forhen allereede er paadømt, at hand da formenede, og det lovl: Nok, at udj den Sag ej burde eller skulde tages meere forhør eller Vidnesbyrd.

forbenævnte 2det Vidne blev demitteret.

3de Vidne, Iwer Torgildsøn Hougse, er boende paa Gaarden Hougse, aflagde Eeden og vidnede. {til} Actor paastod de sam/m/e Qvæstioner til dette Vidne som \til/ de forrige maatte fremsættes. til 1te Qvæst: svarede i et ord med andet som sidst afskeedigede Vidne. til 2de Qvæst: Vidste intet herom at forklare. til 3de Qvæst: som beskikkelses Mand vidste det sam/m/e som forrige Vidne, men ej meere. Vidnet selv var villig at forklare og sandelig at udsige alt hvis baade de nu foregaaende og følgende 4de Qvæstion ommelder, men sagde, ej at viide meere eller anderledes end foregaaende Vidne herudinden haver vundet, hvilket hand med selvstændige ord {igend} igientog. til 5te Qvæst: Vidste slet intet at svare. til 6te Qvæst: sagde Vidnet ligesom det forrige omvundet haver.

Efter Tilspørgelse af Actor til begge disse Vidner, om Helje Larsen nogensinde haver sagt og tilstaaet sig at være Fader saavel til det første som til det Andet og sidste i løsagtighed avlede barn med Kari Knudsdatter, svarede begge eenstem/m/ig, at hvad det første barn anbelanger, derom har hand ingensinde udladt sig for dem, men hvad det Andet sidste barn angaar, da haver de begge paa en tiid og et stæd som beskikkelses Vidner modtaget dette svar, udj Nest afvigte Januarj dette Aar: ja, Jeg er barne Fader , ligesom hand selv i Gaar for Retten tilstod.

Actor havde intet videre at tilspørge, thi blev Vidnet demitteret.

jndstevnte 4de Vidne, Torgilds Pedersøn Hougse, mødte for Retten og declarerede, ej at viide uden Nogle faae ord som allerede Noksom af de andre Vidner ere oplyste der skal være passerede imel: den henrettede Ole Larsen og Kari Knudsdatter, thi frafaldt Actor dette Vidne.

5te Vidne, Britte Aslachsdatter Oppedahl, Mødte og for Retten og declarerede, ej at viide det ringeste til Sag[en]s Oplysning, hvorfor det som forrige af Actor blev frafalden.

6te Vidne, Herbor Nielsdatter, var det ligesaa beskaffende med som med det 4de og 5te Vidne, og af Actor blev frafalden.

7de Vidne, Ingegier \Isachsdatter/ Maachestad, er til Huuss paa Gaarden Maachestad, aflagde Eed og vidnede: at Hun i ingen deel er vidende om Noget der er passeret mel: den henrettede Ole Larsen og Kari Knudsdatter, uden det heele Landet nu veed, neml: Synds begaaelse og den paafulgte straf, men angaaende det mel: Kari Knudsdatter og Helje Larsen Mæland, da forklarede Vidnet, at Hun som et løst Snak, Hun saavel som Andre i Landet og Bøyden, haver hørt om baade hvad de skyldige selv for Retten haver tilstaaet, saa og hvad der af de forrige Vidner omvundet er, men for det øvrige kunde ikke give Retten Nogen oplysning. Vidnet blev demitteret.

8de Vidne, Ole Jærandsøn Mæland, adlagde Eeden og vidnede, at hand intet, ja slet intet vidste, hvorfor hand blev demitteret.

9de Vidne, Anna Larsdatter, Huusskone paa Gaarden Digrenes, Søster til den henrettede Ole Larsen, aflagde Eeden og vidnede, at for 5 aar siden kom Kari til Huuss paa Gaarden Espe, og da saae Vidnet det Hun havde Mælk i sine Brøster, og sagde Kari til Vidnet, det hendes smaae Gut /: eller Søn :/ havde suget hende {der}. Vidnet havde ej videre at svare, som derfor blev fra Retten demitteret.

Actor produce-

1770: 69

1770.

rede og i Rette lagde det den 16de Decbr: 1768 holdte Forhør ved Extra-Ting[et] her paa Stædet, hvilket nu af Acta blev fremlagt; dernest ogsaa Sogne-Præsten, Provsten Atkes Præste Attest af Ministerial bogen, dateret 27de April 1770, betræffende Helje Larsen Mælands Fødsel og Confirmations Tiid. Men da hand maatte erfare at 4re til den/n/e tiid og stæd jndstevnte Vidner{, neml:} ikke mødte, dog hand formodede sig med yderligere Oplysning om det som hand kunde tragtere at faae afbeviist, kunde for den/n/e sinde intet videre end at udbeede sig Rettens Anstand til en beqvem tiid, med forelæggelse for de udeblivende da at møde; Vilde ej heller forglem/m/e at indlægge udj den/n/e ærede Rett den sidste ergangne Kongl: Allernaadigste Højeste Rettes med de forhen i Sagen ergangne Dom/m/e, hvilken og herved blev fremlagt til Actens følge. Submitterede ellers Sagen til Rettens pleje. Det fremlagde er alt saa lydende:

Defensor Haldor Helleland forbeholdt sig til neste Rett at fremkom/m/e med det hand finder tienligt til Kari Knudsdatters Forsvar, og Defensor Hans Utne for Helje Mæland giorde det sam/m/e.

Kaldsmændene Jon Torgildsøn Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede Stevningen at være lovl: forkyndt for Vidnerne Torbiør Pedersdatter Hougse udj hendes Faders paahør, for Ingebor Ellingsdatter Aakre i eget Paahør, for Guri Johan/n/esdatter Espe i eget paahør, og for Giøa Larsdatter Espe udj hendes Mands paahør.

Afskeediget!

De lovl: jndstevnte og nu udeblivende Vidner Torbiør Hougse, Ingebor Aakre, Guri og Giøa Espe, forelægges under Lovens faldsmaals Straf at møde her for Retten den 28de Maj førstkom/m/ende. Til den Tiid det her nu siddende Laug Rett som Meddoms Mænd haver at møde, Retten i den/n/e Sag at beklæde.

Den 4de Maj blev Retten betient paa Gaarden Mit-Sexe, Lehnets Thuun, med efterskrevne Laug Ret af Lehnet, Sc: Haldor Helleland, Christopher Langesetter, Jørgen Freim og Haldor

Espe, af Lysse-Closteret, Siur Engelsøn Ringøen, Aamund Jacobsøn Uhreim, Ole Simonsøn Ringøen og Aamund Larsen ibdm:, Nærværende Lensmanden af Lehnet, Jon Hougse, og af Lusse-Closteret, Lensmanden Siur Ringøen.

Hvorda for Retten fremstod Christopher Wiglichsøn Sexe som Citant \paa Eegne og Mathis Sexes vegne/, og var begiærende det maatte tillades ham som Een Gam/m/el Mand, det hans Søster-Søn Jon Aamundsøn Berwen maatte gaae i Rette for ham; der i følge Loven blev ham billiget.

da fremstod for Retten Jon Berven og Gav tilkiende, det Citanten med Mundtlig Stevning til den/n/e Tægte-dag har ladet stævne og indkalde Lysse-Closter Eieren, Velædle Hr: Borgemester Foerman, som tillige Eiere for Lysse-Closter Godset her udj Gaarden Mit-Sexe Trappethuun, samt Højbemelte Eiers Leilendinger og Opsiddere Arne Larsen og Svend Olsen, Vidner at anhøre om gam/m/el Kan og Brug, samt Eiendom imel: disse 2de, Lehnet og Lysse-Closter Godset, derom Vidner at anhøre, samt at faae Lehnets Gods fra Lysse-Closter Godset udskift og adskilt ved lovl: Moed og Markeskield, og i det øvrige at anhøre alt hvis hand findes tienlig at forestille, den/n/e Sag vedkom/m/ende, samt at svare Proceseens Omkostning. Til Vidner i Sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Niels Johansøn Nedr: Sexe, Aamund Aslachsøn, Huussmand her paa Mit-Sexe Lysse-Closter Thunet, Siur Pedersøn, Citantens Rosmand, samt hans Søn Peder Siursøn, og Niels Hansøn, ligeledes Citantens Rosmand her paa Gaarden. Vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte Møder.

Lensmanden Siur Aamundsøn Ringøen paa sit Herskab Hr: Borgemester Foormands veigne, efter tillagde Ordre, vedtog lovl: Varsel. Ligeledes Mødte de 2de Lysse-Closters Leilendinger og tilstod lovl: Varsel.

de samtlig indstevnte Vidner Mødte, da Eedens Forklaring blev dem forelæst, og af Dom/m/eren formaned at blive ved Sandhed.

1te Vidne, Niels Johansøn Nedr: Sexe, sagde sig gam/m/el 69 Aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogret. Vidnede, at være fød og opdraget paa sam/m/e Gaard hvor hand boer, forklarede, at inden gierdes er et reent bytte imel: disse 2de Thuun, neml: fra Korsen ved Søen og op i Zætter hougen, og siden op efter Houge-Veien igien/n/em Thunene, og saa op i Kirsebær Garen, samt imel: begge Kirsebær Garene, og saa op efter Hougen indtil Veien sees igien, og saa efter Veien mit igien/n/em Bøe-Gards Leedet, siden kom/m/er Udmarken fra sam/m/e Bøe-Gars Leed lige efter Gange-Veien op i Waade Kleiven, derfra efter Gange-Veien op i Ilaget. Atter efter Veien op mit imellem Zætter-boligerne eller Zæl-Huusene. Derfra efter Veien op i Haa-Kleiven, efter Veien igien i Nobbe-Kleiven, siden efter Skree-Bækken og til Fieldet Norden og i Biønsteegs-hougen, som er EndeMærket paa Udmarken. Herom kunde giøre Anviisning. Citanterne tilspurte Vidnet, Om det ikke er ham bekiendt, at de jndstevnte Trappethuuns {Eiere} beboere har hugget i Citantens skov udenfor disse Mærker? Resp: der ligger et støkke Mark /: som kaldes Qwelwe :/ mit inde i Citanternes Eiendom, der har Trappethuuns Leilendinger hugget skov, men hvem sam/m/e støkke Mark er ejende, veed Vidnet ikke. 2°: Om Vidnet ikke veed det Citanterne tilhører skoven i Nye-Slaate, og at de jndstevnte Leilendinger ligeledes der har hugget? Resp: Skoven tilhører Citanterne, og maae der været Een som hugger, siden skoven er udhuggen, men har ei seet hvem der har giort det.

Lensmanden Siur Ringøen for de indstevnte forestillede, at der er ingen Tvist om det Markeskield som dette Vidne har forklaret, og gaar fra Søen lige op i Fieldet, saa Markeskieldet efter den forklaring og linie gierne kand Nedsættes. Hvad Skoven er anbelangende i Nye-Slaate, da var den udryddet og bort huggen

før end Trappethuun fik det til Eiendom fra Citanterne, som er over 20 aar siden.

Citanterne forestillede at det støkke Mark som ligger i hans Eiendom og kaldes Nye-Slaate, har de jndstevnte faaet fra hans Eiendom før end Citanterne blev Eiere for den/n/e Jord ved et Forliig som Trappethuun giorde med 2de her boende Enker, /: {de} i Rettens Nærværelse :/ der af Eenfoldighed efterlod det under Navn eller paaskud at det var Ryddet i fælles Udmark, skiøndt paa deres lovlige Eiendom.

Citanterne tilspurgte endnu Vidnet, Om det er ham Vitterlig det Mit-Sexe har hugget skov i den Teig som Trappethuun vil tilegne sig og ligger i Citanternes Mark? Resp: begge Thuunene har hugget der om hin anden saa længe Vidnet kand mindes, og kiæglet om den Hugster, og snart taget Veden den Eene fra den Anden.

Citanterne sagde, siden Markeskieldet efter Eiendom/m/ens strækning er tilstaaet af de jndstevnte, er det Ufornøden derom at føre Vidner, vil allene paastaae det Markeskield, efter den tilstaaede linie vorder Nedsat, Men paastod de øvrige Vidner forhørte om Hugsteren udj det støkke skov som ligger paa hans Eiendom.

2det Vidne, Aamund Aslachsøn, Huusmand her paa Lysse-Closter Thuunet, sagde sig Gam/m/el 56 aar, er ingen af Parterne enten beslægtet eller besvogret, er fød her paa her!! paa!! Gaarden Trappethuun, hvor hans fader boede, har ald sin Tiid været der. Vidnede: alt fra hand kand mindes har begge Thuunene i fortræd til hin anden hugget i den omtvistede skove-Teig, dog hin anden undertiiden uvidende om Hugsteren. Trappethuun har ellers seet derpaa at Mit-Sexe har hugget der. kand giøre anviisning paa skove-Teigen hvor disse Mænd har hugget, som og Vidnets egen Fader, og har Eenhver af Parterne kiørt hiem hvad de har hugget. Parterne havde ej Noget at tilspørge dette [Vidne].

3de Vidne, Siur Pedersøn, Rosmand her paa Gaarden Mit Sexe hos Citanten, sagde sig Gam/m/el over 50 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogret. Vidnede: at for 25 eller 26 aar siden tiente hand her hos afgangne Svend Mit-Sexe, og da huggede Vidnet efter sin Huussbonds Ordre i den omtvistede skove-Teig, og det uden at hand hørte Nogen Klagemaal derover, er førsten for 3 aar siden kom/m/en her som Rosmand. i den Tiid har hand ej hugget der. Kand giøre Anviisning paa den omtvistede Teig og hvor hand har hugget. Lensmanden Siur Ringøen tilspurgte Vidnet, Om det ikke hørte af sin Huussbond at Trappethuun havde Eiendom der hand huggede? Resp: Nej, har ikke hørt Noget derom. Parterne havde ej videre at tilspørge Vidnet.

4de Vidne, Peder Siursøn, værende her paa Gaarden hos sin Fader, og tiener halve deelen hos Svend Trappethuun, sagde sig Gam/m/el 22 aar. Vidnede: at i Nestafvigte aar huggede han for sin Hussbonde Trappethuun Gierdefang hos Citanterne, og 3de Gars stourer til Nye-Slaaten.

Lensmanden sagde, at det var Hussbonden Trappethuun /: som den tiid fraværende :/ at deres dreng huggede de 3de Garstourer, men hvad Gierdefanget angaar, havde Huussbonden befalet, saasom hand dertil haver frihed.

Citanterne paastod det Trappethuun bør beviise hvad Frihed de haver til at hugge Gierde fang i hans skov. Parterne havde ej Noget at tilspørge Vidnet, som aflagde Eeden og blev demitteret.

5te Vidne, Niels Hansøn, er Rosmand her hos Citanten, sagde sig Gam/m/el 65 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogret. Vidnede: at over for 20 aar siden tiente Vidnet her paa Gaarden hos afgangne Svend Mit-Sexe som Rosmand i 3 aar, 1 aar i hans leve Tiid og 2 aar hos Enken, i dend tiid Vidnet huggede i den omtvistede skove Teig, efter Svend Mit-Sexes Ordre og Anviisning, og det uden Nogen paaAnke af Trappethuun, thi stundum huggede Trappethuun og stundum Mit-Sexe. Lensmanden Siur Ringøen tilspurte Vidnet om Trappethuun vidste af at Mit-Sexe huggede der? Resp: det kunde være øm/m/est, men Mit-Sexe vidste ej at Trappethuun huggede der. Vidnet lovede at giøre Anviisning paa skove-Teigen.

1te Vidne, Niels Nedr: Sexe, fremstod for Retten og sagde Noget at have forgiet da hand var frem/m/e og Aflagde sit Vidnesbyrd, det hand nu vilde forklare førend hand aflagde Eeden. at for 50 aar siden huggede Sølfest Trappethuun i den omtvistede skove-Teig, da Tosten Mit-Sexe lovede at tage Veeden fra ham, men om hand giorde det, veed Vidnet ej.

Før end Noget videre blev foretaget, blev af begge Parter begiæret at gaae i Marken for at nedsætte Markeskield efter den Mærkes-Linie sin af Parterne var tilstaaen og vedtagen, hvorfore Rettens Middel i følge Parterne, forføyede sig i Marken for at nedsætte Markeskieldet efter Anviisning.

Og blev da først begyndt paa Hiem/m/e bøen ved Søen, kaldet Korsen, i en stor Steen huggen den første Kors som viiser op efter i 2de efter hin anden nedsatte Markesteene som viiser op efter udj et skarv, der huggen en Kors som viiser atter op efter i 3de efter hinanden Nedsatte Markesteene, fra den sidste Steen gaar byttet op efter til Zætter-hougen. udj et skarv atter huggen en Kors som viiser atter op

1770: 70

efter imellem agrene, udj en Jordfast Steen huggen den 4de Kors som viiser atter op efter. oven for Gaardens Huuser og Kirsebær haver udj en Bierg Naav hugget den 5te Kors som viiser atter op efter udj en Nedsat Markesteen som viiser op til Støls Veien, {der f} saa gaar byttet lige med Veien op til Bøe Gars Leedet, hvor der udj en Jordfast Steen er hugget den 6te Kors som viiser op efter Veien, i en Jordfast Steen hugget den 7de Kors som viiser lige efter Gange-Veien op efter i Nederste Mørke-Kleiven hugget den 8de Kors. saa gaar byttet efter Gange Veien op i Waate Kl[e]iven, udj et skarv hugget den 9de Kors, derfra gaar byttet op efter Gange Veien i Heggeflaat-Kleiven hugget den 10de Kors udj et skarv, derfra gaar byttet efter Gange Veien lige op i Galde-Kleiven, der hugget den 11te Kors, derfra gaar byttet lige efter Gange Veien op i et skarv kaldet Galden paa stølen hugget den 12te Kors som viiser efter sam/m/e Gange Vej i Haae-Kleiven. udj et skarv hugget den 13de Kors som viiser end nu efter sam/m/e Gange Vej i Nabbe-Kleiven. udj et skarv hugget den 14de Kors som viiser op efter Bækken i Mit-Rusten Norden i Biønsteens hougen, som er Ende Mærke.

Lensmanden Siur Ringøen paa sit Herskabs Veigne fremlagde Hr: Borgemester Foormans Deduction af 24de April 1770, saa lydende:

Begge Parterne declarerede saadant forliig: det Trappethuun og Mit-Sexe, begge skal være om at Rydde i Trappethuuns Udmark et lige saa stort støkke Slotte som Nye-Slotte er, der ligger i Mit-Sexes Mark; bliver da det støkke Slotte i Trappethuuns Udmark saa godt som Nye-Slotte er, da bytter Parterne om, og Eenhver tager Slotten i sin egen Mark. Men bliver den nye Slotte i Trappethuuns Mark ej saa god som Nye-Slotte i Mit-Sexes Mark, da beholder Trappethuun Nye-Slotten, og Mit-Sexe beholder den Slotte som nu skal Ryddes. Jmidlertiid og indtil dette vorder fuldbyrdet, beholder Trappethuun Nye-Slotte til brug. for det andet blev vedtaget af begge Parter, det de hver Aar, efter at Jorden er tilsaaed, skal Rydde den Ubrugelige Brake bort, og skal da Møde fra hver Løb Jordegods 2 Mand at Rydde i 3de dage. betræffende den omtvistede Skove-Teig, derom erklærede Parterne saadant Forliig: det de selv indbyrdes vilde skifte Teigen i 2de lige gode deele. den ene deel at følge Trappethuun, og den anden deel at følge Mit-Sexe.

Citanterne sagde, det de eftergiver Sorenskriverens fløtning til og fra Aastædet, samt hans Underholdning her paa stædet. i det øvrige paastod det Strevningen har kosted ham at lade forkynde i Bergen og her hiem/m/e 3 rd:r 1 mrk:, foruden Rettens Løn som den behager at beregne, da hand af alt, i fald det kand blive forligt, ikkun paastaar det halve. Og blev da beregnet Sorenskriverens diet penge for 1 Reisedag 4 mrk:, den/n/e dags Forretning 2 rd:r, Laug Retten per Mand 24 s:, er 2 rd:r, begge Lensmændene, hver 1 rd:r, er 2 rd:r, begge de Herrer Fogder for Laug Rettens opnævnelse 1 rd:r, tilsammen 10 rd:r 5 mrk: Herom blev

Parterne foreenede, det Trappethuuns opsiddere betaler det halve til Citanterne med 5 rd:r 2 mrk: 8 skil:

Dend 5te Maj blev Retten betiendt paa Gaarden øvre eller Mit Sexe, beligende i Kingtserwiig Præstegield og Ullensvangs Kirckesogn, med efterskrevene Eedsorene Laugrettesmænd, sc: Christopher Langesetter, Niels Johansøn Nedr: Sexe, Haldor Helleland, Jørgen Freim, Johan/n/es Houland og Haldor Espe,

og det i følge Hr: Stiftbefalingmand Pedersens ordre af 14 Martj dette aar, anført paa Christopher Wichlichsøn Sexe og Mathias {Knud}\Siur/søn ibdm:[s] ansøgning af 7de Martj nest forhen, for at besigtige denne Gaards tagende skade, og sam/m/e der efter at felde og aftage i Skatte og Landskylden. ansøgningen med Resolutionen er saa lydende.

Lensmanden Jon Torchelsøn Hougse sagde, det hand for Hr: Kam/m/er Raad og Fogden Juel, efter dend han!! (ham?) tillagde ordre og Fuldmagt af 2den Apr: sidstleeden, møder ved den/n/e foretning, for at paasee Hans Maj:ts Jnteresse, sagde ellers det den/n/e jord Mit Sexe er under Matricul No: 8, der ej forhen er vorden feldt eller aftaget.

Christopher Wichlichsøn Sexe Eier efter anviiste skiøde af 5 Nobr: 1749 og 25de Octbr: 1768, En Løb, Et pund 4 2/3 mrk: smør, 1 1/3 huud og 1 Løb salt. Mathias {Knud}\Siur/søn Sexe Eier efter skiøde af 16de Octbr: 1738, 2 pund 2 1/3 mrk: smør, 2/3 huud, ½ Løb salt. Gaardens skyld, 2 Løber 7 mrk: smør, 2 huuder, 1 ½ Løb salt.

hernæst forføyede vi os ud i Marcken, for at besigtige gaardens tagende skade, som er tildraget sig den 2de, 3de og 4de Febr: udj En overmaade sterck Regn og vandfald. da der fra høyeste Field i Sør udfalder En liden beck eller Elv, som needløber igienem Gaardens udmarck og Need igiennem hiem/m/e Marcken Østen for Gaardens huusser. den/n/e bæck, ved den megen Regn og vandfald, samt den mengde snee der forhen var falden, er voxen saa overflødig stoer, at den er gaaed over alle sine grænser, og i udmarcken bort taget Et stort støcke Marck af Fæe beite og skov, saa intet sees tilbage uden det bare Field. den Skov med Muld, sand, gruus og steene, der er saa store at 40 á 50 Mand Knap kand Rocke dem. dette fra udmarcken udskyllede er gaaen Need igiennem hiem/m/e Marcken. der overlagt og bort Revet agger og Bøe, er Engeland, hvor af en stoer deel kand Rødes, forbederes og igien blive frugtbar. men det som formedelst de noget store steen Røyser ej kand Rødes, og altsa er alldeeles borte, er af Bøen eller Engeland til 2de Nøds Foster. og da bøen er omfare hvert andet [aar] for beboerne /: er at beboerne ombytter bøen eller Engen hver andet aar, paa det den ene ej skal have det bedere end den anden :/ er skaden i Proportion af hvers Eiendom lige stoer. men af agger er for Mathias Sexe aldeeles borte 6 skiepper udsæd, og for Christopher ickun 4re skiepper. thj bliver gaarden Feld og aftaged i Skatte skylden ½ Løb smør, og i Landskylden 1 huud. og da Christopher sin skade, i proportion af hans Eriendom,

1770: 70b

1770

Er dobbelt paa Bøen, Fæe beit[et] og Marcke skoven for Creaturene, og Mathias 1/3 deel mere i agger. saa bliver skaden ligge stoer at ansee for Een hver.

	Skatteskyld	Landskyld
Gaarden var i skatteskylden	2 Løb 2 pd: 6 mrk: sm:	2 Løb 7 mrk: sm:, 2 hd:, 1 ½ Løb salt
Er nu feldt og aftaged	1 pd: 12 mrk: sm:	1 hd:
bliver i behold	2 Løb 18 mrk: sm:	2 Løb 7 mrk: sm:, 1 hd:, 1 ½ Løb salt
Christopher Wichlichsøns		

Eiendom var forhen	1 Løb 2 pd: 12 mrk: sm:	1 Løb 1 pd: 4 2/3 mrk: sm:, 1 1/3 hd:,1 Løb salt
Er nu aftaged	18 mrk: sm:	½ hd:
bliver igien	1 L: 1 pd: 18 mrk: sm:	1 L: 1 pd: 4 2/3 mrk: sm:, 5/6 hd:, 1 Løb salt
Mathias Siursøn Eiendom var	2 pd: 18 mrk: sm:	2 pd: 2 1/3 mrk: sm:, 2/3 hd:, ½ Løb salt
er nu feldt og aftaged	18 mrk: sm:	½ hd:
bliver igien	2 pd: smør	2 pd: 2 1/3 mrk: sm:, 1/6 hd:, ½ Løb salt

Gaarden føder over alt 16 Nød, 2de øgger eller heste, og kand saa 5 Tønder 2 skiepper.

Saaleedes den/n/e forettning efter vores beste skiøn forfaret, feldt og aftaged, som allerunderdanigst Submiteres til Allernaad: approbation.

Dend 14de Maj blev Retten betiendt paa Gaarden Garrethuun, beligende i Eifiord Kircke-sogn og Grawens Præstegield, med efterskrevene Eedsorene Laugrettesmænd, sc: Ole Andersøn Lægrei, Johan/n/es ibdm:, Ole Torbiørnsøn ibdm:, Helje ibdm:, Gunner Buu, Sølfest Wiig, Asbiørn Moursetter og Aslach Sæbøe. nærværende Lensmanden Niels Thronsøn Rønnestrand.

hvorda for Retten fremstoed Halsteen Endresøn Garrethuun og begierede det Retten vilde Nedsette Marckeskield, baade inden og uden gierdes i skov og Marck imellem ham og hands Grande Gunner Nielsøn Garrethuum, som ved Retten var nærværende, og begge lovede at vilde giøre anvisning hvor Marckeskieldet skulde Needsettes efter deres Kærlige forening.

End videre forestillede de tvende Garrethuuns Mænd, det de med Mundtl: varsel har indkaldet alle deres angrendsende Naboer for at faae Marckeskieldet dem imel: Needsat efter gam/m/el Kaen og brug. dend stevning de vil incaminere, Naar de tvende Garretuuns Grander ere adskilde. begierede det Rettens Personer nu vilde følge dem til Marckeskieldets Needsættelse. siden de indkaldede Naboer, sc: Endre Lillethuun, Rovar Møchelethuun, Jon ibdm:, Olmoe Røyse, Svend ibdm:, Aamun Warberg, Torbiørn Sæbøe og Peder ibdm:, alle Møder for imindelighed efter forening at faae Marckeskieldet Needsat. og begav vi os først til udmarcken, hvor Markeskieldet efter Parternes anvisning blev Needsat saaleedes som følger.

først {for} Kastbæchen op i Echen bliver Mercke, paa den Nordre siiden Eier Gunner Græsgangen til Røyse byttet, og paa Sør siiden Eier Halsteen græsgangen til Røyse bytte.

skouen paa den Nordre siide af bem:te Mercker er saaleedes skift, i En Nolde inden for Løvskaar berget hugget En Kors som visser op i Alters ham/m/eren, der hugget En Kors, sam/m/e visser op inden for Snevrestien i en Kors, der fra op i en Sort-Svae udj en Kors, sam/m/e visser op i et Klov i Echen. paa Nordre siden af disse Mercker Eier Halsteen skoven, og Gun/n/er paa Sør siden til Kastebechen.

Den Marcke eller græsgang efter første Markeskield, Halsteen tilhørende, blev skoven saaleedes skift: i Blegebergham/m/eren hugget En Kors som visser op i Fieldløbet i Echen hugget Kors, sam/m/e visser i en Dahl, sam/m/e visser til et Sneeberg, hvor der blev hugget En gloppe, sam/m/e visser i en ham/m/er ved Byttings bæchen, der hugget en gloppe som visser i Nord udj en Nolde kaldet Holberg Nolden, der hugget en Kors som visser i en steen ved Kielde-ham/m/eren i en Kors. der fra og Nederst i Ilagsnolden hugget en Kors som visser i et Renneberg, der fra i en Nolde oven {for} paa Kastskaar stigen udj en Kors, som er ende Merke. paa Østre siden af disse Mercker Eier Gun/n/er skoven, og Halsteen paa Westre siiden.

udj Ha(rd?)berg Eier Halsten skoven, saa nær som Trende Aske stuber, der bliver Gunner tilhørende, græsgangen bliver der til fællets.

Skoven i Blegeberg ham/m/eren efter første Mercke og i løbet i Echen, hvor Halsten ejer skoven paa Nordre siide til Kastbæcken, og Gun/n/er paa Sør siden til Røyse Byttet.

Nere ved Elven udj et skarv ved Falqvile hugget En Kors som visser op i en svart ham/m/er udj en Kors, der fra op i en Bæck inden for Torbiørn-skaaret. Synder for disse Mercker Eier Halsteen græsgang[en] og skoven, og Gun/n/er ligesaa Norden for Merckerne.

til {fra} Mindestenen og op i en Ham/m/er under Flikeskaar-Rustet, under et hvit Bleg hugget en Kors. {Gunner} er saa Gunner sin Eiendom.

Fra en stoer steen Norden for Minde steenen ved støls veien hugget en Kors som visser op i en stoer Backe groet steen, der hugget en Kors som visser op i en Bergende, i en Kors som visser op i et Skarv udj for høykasted (forhøykasted?) i en Kors. Halsteen Eier paa Sør siden græss og skov til Mindestenen, og Gunner paa Nordre siden græs og skov alt til Røyse Byttet.

1770: 71

1770.

Paa den Westre siide af Elven, paa Stegeberg Eier Gunner græsgangen fra Lillethuun til Lillethuun byttet. Fra Havregiøtten til Bæcken Norden for Seljeskaar Eier Halsten fra Bæcken paa Sør siden til Rønneskaar bæcken al græss gangen, og Gunner Eier fra Rønneskaar bæcken og til Lillethuun Byttet al græsgangen. Halsteen Eier fra Lillethuun byttet til Havregiøtten, som kaldes S(..?)gseng. Fra Lillethuun byttet til Buebæcken Eier Gunner skoven. Fra Nonsgillet til Lillethuun byttet ligesaa. Halsteen Eier skoven fra Nonsgillet og Nord til Souge bæcken.

imellem Lillethuun og Garrethuun paa Almindingen ligger en stoer jordfast stee[n]helle, hvorudj var en gam/m/el gloppe som viser West i en jordfast steen, hvor udj blev hugget en Kors som visser hen i en Needsat Marckeskield steen, der udj hugget en vinckel gloppe som visser Nordvest i en Needsat Marckeskieldsteen som visser i den tredie Needsat Marckeskield steen, hvor udj blev hugget en vinckel gloppe som visser i en jordfast steen ved Qvitlen af Elven, hvor der blev hugget en gloppe. ved dette Marckeskields Needsættelse var nærværende Endre Lillethuun, som tillige med Garrethuun giorde anvisning hvor Marckeskieldet skulde sættes. fremdeeles imellem sam/m/e tvende gaarder, efter begge Parters anvisning, needsat Marckeskield, ved Kircke veien udj en jordfast steen hugget en vinckel gloppe som visser efter en gam/m/el vei hen i en jordfast steen ved en agger Reene, der hugget en gloppe som visser til en veite i agger jørnet, som gaar ligge til Elven.

Hvor med den/n/e dag blev til ende bragt.

Dend 15de Maj blev den/n/e foretning atter foretaged i samtlige Parters nærværelse,

da hiem/m/e Marcken med Bøe og aggere blev steenet og Reenet, ligesom de Marckeskield der i aftes blev Needsat imellem Lillethuun og Garrethuun her i hiem/m/e Marcken.

Den veite som begynder ved Warberg Byttet og gaar op i Stoer-Elven, bliver Marckeskield imellem Gunner Garethuun og Halsteen ibdm:, paa Østre siden af veiten Eier Gun/n/er Bøen, og Halsteen Eier bøen paa Westere siiden.

ved Veier aggeren Needsat En skielsteen som visser over aggeren til en stoer steen Røys, der needsat En skieldsteen. Gunner Eier aggeren paa dend Nordre, og Halsteen paa dend Sør siiden.

Westen for bemelte steen Røys i sam/m/e agger Needsat Een skieldsteen som visser tvers over aggeren i En jordfast steen, der hugget Een vinckel gloppe som visser Need til En skieldsteen, den visser til Møchelethuun byttet i en gl: skieldsteen i agger jørnet, hvor udj blev hugget En vinckel gloppe, sam/m/e visser Need i en gaml: skieldsteen paa Møchelethuuns Eiendom, siden er den/n/e agger ved andere 8te skieldsteene og 2de glopper med de øvrige

om/m/elte Mercker indhægnet, den/n/e agger Eier Gunner, og Bøen Eier {Lille} Møchelethuun, hvis beboere Rowar og Joen ved den/n/e steening var Nærværende. paa Møchelethuuns Bøen Eier Halsteen Garrethuun Krøging aggeren, som blev indhægned med 6 skieldsteene og En gloppe.

Ørne slaatten er Halsteen tilhørende, og udsteenet fra Røysse og Lillethuun, neml: ved vandet Westen paa Nøstet, udj en jordfast steen hugget En gloppe som visser Sør udj en vickel gloppe, i en jordfast steen, der fra Øst til Becken i en skieldsteen. paa Sør siden Eier Lillethuun fra Becken Øst i en skieldsteen og saa i anden skieldsteen, der hugget en vinckel gloppe som visser Nord udj en jordfast steen, der udj hugget en gloppe som visser i vandet. Røyse Eier paa Østre siden af disse Mercker.

En slaatte Maal udj Sæbøe Eiendom er Halsteen tilhørende, som blev indhægned med 4re skieldsteene, og paa dend Westere siide er en stoer steengar.

Store bus-aggeren, som ligger i Halsteen Eiendom, og er Gun/n/er tilhørende, blev Ringsteenet med 14 skieldsteene og 12 glopper.

Meelstølen, som kaldes Næset, er Marckeskiellet imellem Garrethuun, Møchelethuun og Lillethuun,

Krackeguldsteenen, er ligende og jordfast steen under uren, der hugget en gloppe som visser tvert over i en skieldsteen hvor disse 3de gaarder gaar til bytte, sam/m/e visser op i dend 3de skieldsteen som visser op i en steen, hvor udj blev hugget en vinckel gloppe, der atter visser op i en stoer steen, fra den til en gloppe ved Elvebaret. paa Nordre siden af disse Merker Eier Lillethuun.

paa Sør siden af Garethuuns Eiendom er udj et skarv hugget en gloppe som visser op i øvre Hageskar nolde[n], fra den i en anden liden Nolde som ligger Synden for den store Nolde, der fra i en gloppe i Nederste Hageskar, som er ende Mercket, paa Sør siden af disse mercker Eier Endre Lillethuun.

Lille Bus aggeren Eier Gunner, men da den ligger i Halsteens Bøe, blev den omringet med 10 skieldsteene og 8te glopper.

Skiølnings Flæcken, er en agger Gun/n/er tilhørende, ligger i Halsteens Bøe, blev omringet med 5 skieldsteene og 7 glopper.

Tofte-flæck ageren ejer Gunner, den ligger i Halsteens bøe, derfor omringet med 4 glopper i jordfaste steene.

Løng ageren, Gunner tilhørende, ligger i Halsteens bøe, blev omringet med 3de skieldsteene og 4re glopper.

ved Løv øen, udj en hvid steen ved Elve baret, hugget en gloppe som visser i Øst til en jordfast steen mit i Dalen, der hugget En Kors som visser i Sydost til en skieldsteen, der fra i en stor jordfast steen hugget en gloppe som visser udj en helle ved Skiøningen, der hugget en gloppe. paa Nordre siden af disse Mercker Eier Halsteen, og

1770: 71b

1770.

Paa Sør siden Eier gaarden Røyse.

ved Qværne Dam/m/en, udj en jordfast steen hugget en gloppe som visser {sam} i Øst til en skieldsteen ved Skiønings-veiten. Halsteen Eier paa Sør siden til Brohaugen, og Røyse paa den Nordre siden.

og fra Brohaugen Sør i en stoer steen hugget en vinkel gloppe som visser Øst efter veien til Skiøningen. Halsteen Eier paa Nordre, og Røyse paa Sør siden af dette Bytte.

Gunner sit Slaattemaal beliggende i Røyse og Sæbøe Eiendom, blev omringet med 4 skieldsteene og En gloppe.

Halsteen sin agger, Sanden kaldet, som ligger i Aamun Warberg[s] Bøe, blev indhægnet med skieldssteene.

Kringlen er en agger Halsteen tilhørende, ligger i Lillethuuns bøe, blev indhægnet med 5 skieldsteene.

Hestespring agger, beliggende i Lillethuns bøe, er Halsteen tilhørende, blev indhægnet med 4 skieldsteene og En gloppe.

Paa Tweten, i en steen hugget En gloppe som visser i Sør til en stoer steen, hvor udj hugget En gloppe som visser i sam/m/e linie udj En skielsteen, sam/m/e visser i Sydwest udj en vinckel gloppe hugget i en stoer steen, der fra udj En Kors i en stoer steen, sam/m/e visser i linien i en skielsteen, nock udj anden og tredie skieldsteen, dend sidste visser til Bækken ved veien, da Byttet følger Bæcken op igienem i Sør til Opkom/m/e steenen. inden for disse Mercker Eier Gunner Garrethuun, og uden for Lillethuun.

Fra Tvete bækken, i en gloppe udj en steen, der fra op i Løetuften og op i en stoer steen ved veien, der hugget en gloppe som visser i en gloppe udj en steen mit i veien, saa følges veien til Bækken. imellem Aaen og Bæcken bliver Halsteen Garrethuuns Eiendom, og ligge i en Bæck som gaar paa tvert, og fra Becken i Elven.

Fem Mæling aggeren Eier Olmoe Røyse, og da den ligger i Gunner Garrethuuns bøe, blev dend indhægnet med 5 glopper og 4 skieldsteene.

Byttet imellem Gunner Garrethuun og Olmoe Røyse her paa hieme bøen, er forhen ved Marckeskield adskild, men som Merckerne ere saa langt fra hin anden at det kand aarsage tvist, blev af Begge Parter vedtaget at Needsætte fleere Mercker imellem det gamle Marckeskield, og blev da Needsat 2de skieldsteene og hugget 3de glopper.

veede skouen imel: Gunner og Halsteen er saaleedes skift: i En stoer steen tæt ved Elven hugget En gloppe, som visser op i en skieldsteen, der fra op i en gloppe udj en jordfast steen, sam/m/e visser i en skieldsteen tæt ved veien, der fra udj en gloppe i en stoer jordfast steen tæt ved veien, den visser op i en gloppe hugget i Sarteberget, som er ende bytte. veede skouven Eier Haksteen paa Nordre siden af disse Mercker til Røyse byttet, hvor der er steenet, og Gunner Eier paa Sør siiden.

imellem Halsteen og Røyse Needsat En skieldsteen i En Øe som visser i en gloppe udj en steen tet ved Skouboe, og siden bytter Skouboe saa langt vede skoven strækker.

udj Een stoer steen paa Hielmoe-Dahl hugget en gloppe som visser i Blegeberggillet, Halsteen Eier veede skoven paa Nordre, og Gunner paa Sør siiden af disse Mercker.

Paa Westere siiden af Elven er veede skouven til fællets, og Kastdahlens veede skouv bliver og til Fellets.

Som intet videre var at forrette, bliver følgende beregning at giøre. Sorenskriverens skyds fra Woss til Hardanger 5 mrk: 4 s:, ligesaa tilbage igien, samt diet penge for En Reisedag 4 mrk:, bliver 14 mrk: 8 s:, som formedelst andere foretninger Modereres til 1 rd: 3 mrk:, tvende dages foretning 3 rd:, Laugretten per Mand 48 skil:, er 4 rd:, LensManden 1 rd:, tilsam/m/en 9 rd: 3 mrk:, som af Garrethuun blev betalt,

og saaleedes den/n/e foretning sluttet.

Dend 17de Maj blev i **Hærensholmen holden Et almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting [for Jondahls skibreede]**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugrett, som paa fol: 58 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Christopher Swaasand sad Engel Svaasand, for Lars Aamunsøn Eie sad Samson Bircheland, for Salamon Fladebøe sad Peder ibdm:, for Aad Qwale sad John/n/es Wiig, for Siur Bagegaard sad Brynild Fladebøe. Nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Lensmanden Johan/n/es Wiig og dend Tingsøgende Almue af Jondahls skibreede,

da allerunderdanigst og underdanigst er Publiceret.

1°: allernaadigst Placat af 7de Febr: h: a:, angaaende nærmere bestem/m/else saavel af tiiden, til hvilcken Saugbrugerne udj Norge hvert aars skiørsel paa deres sauger have at angive, som straffen, hvor udj de forfalde, hvilcke med saadan/n/e angivelser sig ej til rette tiid hos Fogderne indfinde.

2°: Forord: af 23 Jan: h: a:, hvor efter alle fra St: Croitz udj America til Europa afsendende suckere skal, undtagen for saavidt som til et eller andet sucker Raffinaderies brug ere destinerede, til Kiøbenhavn hensendes og oplegges.

3de: For: af 11de Octbr: 1769, angaaende den for ulden Manufacturerne udj Kiøbenhavn oprettede Halle.

4de: For: af 20de Martj 1770, hvor efter Mynten paa de Kongl: Amerikanske Eilande, og dends forhold imod Dansk grov Courant, bestem/m/es, og al Europæisk og Amerikansk Dansk Mynts indførsel fra frem/m/ede stæder eller med frem/m/ede skibe til bemelte Eilande forbydes.

5de: Patent af 13de Octbr: 1769, om Høyeste Ret udj Danmrk: for aaret 1770.

6de: For: af 1 Febr: h: a:, om Søe-Enrolleringen i Norge.

7de: Placat af 19de Octbr: a: p:, hvor ved den 763de p: i Krigs Artikels-brevet for Land-tienesten ved Søe-Etaten, angaaende skifternes Forvaltning efter Søe Etatens Officierer og Betiente, igientages.

1770: 72

1770.

8de: Forord: af 4 Octbr: a: p:, hvor ved det til Guldtrækker arbeide behøvende Sølvs gehalt bestem/m/es.

9de: Hr: Stiftbefalingmand Petersens ordre af 14 Nobr: a: p: til Hr: Fogden, om en fra Bergen undviget Johannes Pedersøn at paagribe.

10de: dito skrivelse af 21 Martj h: a:, angaaende Johan Ehrenstrøm fra Sverrig undviget Banqve Commissaire at paagribe.

11te: af 3de Octbr: a: p:, angaaende det unge Manskab der undviger fra Lægderne.

12: af 2 Jan: h: a:, at Stemplet papiirs Forordningen Stricte skal efterleves.

13de: af 22 Nobr: a: p:, at Skoleholderne paa Landet er befriet for den personelle Extra-skat at svare.

13de:!! af 2den Martj h: a:, at ingen Moderation kand accorderes paa Consumptionen af slagte qvæget.

14de: af 20 Decbr: a: p:, at det unge Manskab der ej kand faae tieneste i Compagniets District, der om tager Sogne Præstens og Fogdens Atest, da dem med deels (meddeeles?) Sessions forlovs pass, at tiene anden steds.

15: af 19 Martj h: a:, at Bondens smaa qværner skal ligenes!! (lignes) i aarlig skat. men de store qværner Matriculeres.

16de: af 15de Nobr: a: p:, om Strandet Vrag og Vahre naar selges maa.

17de: af 8de Jan: h: a:, at de Civile allene tilkom/m/er at holde skifte efter de Officerer der har erholdet afskeed, skiøndt de nyer!! (nyder) Pension, og ej efter de der staar paa Vartpenge.

Samson Birchelands gields brev af dags dato til Erich Aakre for 60 rd: laan, mod pant 1 pd: 6 mrk: smør, ¼ b:skind i gaarden Bircheland, blev læst.

Elina Pederdatter Torvigen gields brev af dags dato til Johan/n/es Linga for 144 rd: laan, mod pant ½ Løb smør, ½ hd: udj gaarden Tørwiigen, blev læst.

Iwer Larsøn Underhougens penge mangels lysning af 17de Octbr: 1768, paa sin søn Niels Iwersøns vegne, som Odels pretendent til Et pd: 6 mrk: smør i gaarden Baggaren, blev lydelig læst.

Johan/n/es Torwiigen gields brev af 20de Octbr: 1769 til Ole Drage og Helje Traa for 71 rd: 4 mrk: 12 s:, mod pant 3 Spd: 17 mrk: smør i gaard: Tørwiigen, blev læst.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel gav tilkiende, det hand har været nødsaget, for Resterende Extra-skat, saasom hos Ingebrigt Samlenæsset fra 1te Octbr: 1767 til Septbr: udgang 1769 Rester 4 rd: hos Samson Traa ligesaa for dend benævnte tiid 4 rd: hos Niels Bræche ligeleedes 4 rd: og hos Johan/n/es Torwiigen som de andere, 4 rd: at lade giøre udpantning, og som intet fantes hos dem til skattens afbetalning, har hand giort indførsel hos En hver af dem i deres Eiende og paaboende jorder 5 Mrk: smør jordegods. og endelig til dette Ting med muntlig varsel ladet stevne og indkalde de benævnte Mænd for at erholde Confirmations Dom paa dend giorde indførsel, samt stevnings penge hos hver Mand 12 skil: vil fornem/m/e om de indstevnte møder, hvad de da der imod kand have at forestille.

Ingebrigt Samlenæs møtte, tilstoed varselen og sagde, det hand som fattig neppe kand vinde føde til sig med Kone og Børn /: det Almuen med ham her for Retten bevidnede :/ og hands jord ickun er En opryddet huusmands plads under gaarden øvre Traa, der er skyldsat for 12 Mrk: smør, og er Pantsat for 60 rd:

Samson Traa møtte, tilstod lovlig varsel, særdeeles møtte med ham hands gamle Kone, siden Manden ej alleene er meget gam/m/el og svag, men end og vandfør. begge forestillede det deres yderlige fattigdom er al Almuen bekiendt, saa de ej haver det ringeste at betale, saa Almuen ofte maa hielpe dem med Nødtørftig livs ophold. vel er deres jord ej til nogen ved pantebrev bleven forpantet, uagtet at de er skyldig lige saa meget som jorden er værd, men Creditorene har haft medlidenhed med dem, formeedelst Mandens iværende vandføre omstændigheder.

Niels Wiig møtte for Niels Bræche, tilstoed lovlig varsel, og at alt det Niels Bræche Eiede i Jord, Creature og Løsøre er forpantet, saa hand intet var Eiende hvor med hand det ringeste kunde betale.

Johan/n/es Tørwiigen møtte, tilstod lovlig varsel, og at hands jord med all Eiendes er forpantet, og foruden al anden hands løsse gield er hand end og skyldig paa Landskatten 13 rd: 4 s:, hvortil hand ej haver det ringeste at betale med.

Actor paastod Dom paa den giorde indførsel til Confirmation.

Afskeediget,

sagen optages til Doms indtil i Morgen.

Dend 18de Maj Er ved Jondahls-Tinget saaleedes passeret.

Udj nest forbem:te sag blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt

Dend indførsel Actor har giort udj de indstevnte deres paaboende Jorder, saasom hos Ingebrigt Samlenæs for Resterende Extra skat 4 rd:, og for stevnings penge 12 skil:, der for indførsel i gaarden Samlenæsset 5 Mrk: Jordegoeds. lige for sam/m/e fordring paa selver maade giort indførsel i 5 Mrk: jordegoeds udj gaarden Traa \hos/ Samson Traa, og 5 Mrk: Jordegods i gaarden Bræche hos Niels Bræche, og endelig, 5 Mrk: Jordegods i gaarden Tørwiigen hos Johan/n/es Tørwiigen. da som sam/m/e er for den Kongl: Resterende Extra-skat, og derefter de indstevntes Egen tilstaaelse, ej findes noget hos dem til Skattens afbetalning, saa Kiendes for Ret, det den af Actor til de Kongl: skatters sickerhed giorde indførsel, bør ved magt at stande og have sin fulde Kraft, dog uden prejudice for de lovlig Prioriterede.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev Tinget ophævet.

(samme) dag blev Retten beklæd med det udj Aastæds sagen Fladebøe anførte Laug Ret,

1770: 72b

1770.

untagen for {Niels Bache sad fo} Michel Samland sad Niels Bache, for Lars Samland sad Olle Olsøn Bache. da begge Parter møtte for at høre Dom, og blev da af Sorenskriveren og Laugretten saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Hoved Citanten Tosten Wichlichsøn Fladebøe øvre-Thuun har dend 12de Octbr: 1769 fremlagt Et Cituations Charte alleene over hiem/m/e Marken, der ved frafaldet sit hoved stevnemaal som er incamineret dend 3de Septbr: 1764, hvor efter sag[en] saavel om ud- som hiem/m/e Marcken var Wentileret. men som Contra Citanterne Nedre-Thuun-Fladebøe ej har frafaldet deres Contra-stevning af 18de Aug: 1764, samt i Rettesettelse og paastand under 6de Aug: 1765, saa bliver, efter Contra-stevning at paaKiende følgende: 1te Post i Contra-stevningen, om Et forlig som Parterne for Retten skal have indgaaed. herpaa er ei under sagens procedure det minste ord vorden oplyst eller fremlagt, er og udj dend skriftl: paastand af 6de Aug: 1765 aldeeles forbigaaet, derfor ansees som frafalden. 2den post i Contra stevningen, at hoved Citanten øvre Thuun har kasted Brynild Nedr: Thuns veedekast af sit sædvanlige stæd, og sat Et huuss paa sam/m/e grund: den/n/e Post er med vidnerne Peder Pedersøn Espeland, Knud Nielsøn Fladebøe, Jon Aadsøn Qwale, Niels Olsøn Bagegaard, Siur Nielsøn Qwale og fleere vidner oplyst, det Brynild Nedr: Thuun og hands formænd langt over hævds tiid har haft deres veedekast der, hvor hoved Citanten øvre Thuun uden love nu har bygt Et huuss eller Fioss. Thj Kiendes for Rett, det hoved Citanten øvre Thuun bør fløtte huusset, og giøre tuften til veedekast Rødig, saaleedes som den i hævds tiid har været, under adfær efter Loven. 3de Post, om den gamle vandkilde, som bruges om Vinteren af Nedr: Thuun: Er ellers den 9de post i hoved stevningen: den/n/e post oplysses med de oven Reciterede og fleere vidner, det Nedr: Thuun kand om Vinteren ej være den paastevnte Kilde foruden, dend de over hævds tiid har brugt: ydermeere forklarer det vidne Knud Nielsøn Fladebøe, det hands Egen Hosbonde (: er hoved Citanten :) har fyld Brønden eller Kilden med steen. Thj Kiendes for Ret, det Nedr: Thuun ubehindret bør bruge deres gamle vandkilder. og bør steenen af Kilden, paa hoved Citantens bekostning, igien optages. 4de post: det hoved Citanten skal have slaaet græsset paa Gaardens fællets Melckestøel. det beviises med vidnerne Jon Aadsøn Qvaale, Niels Olsøn Bagegaard og Siur Nielsøn Qwaale. der om Kiendes for Ret, det ingen bør slaa græsset paa Melcke støllen, hvor Creaturene om Natten skal have deres lager. fordrister nogen sig her imod, bør den, for hver gang det skeer, at betale til Fattig Lægds Cassen 2 rd:, som af Lensmanden udpantes hos den skyldig befundende. men skulde nogen Mand have der ved en slaatte, og der paa fanget lovlig hævd, bliver hands Ret ham her ved uforkrænckt i alle maader. 5te post: at hoved Citanten ej vil, med de andere Naboer, opbygge Twete Broen, som er til fællits Nøtte for alle paa gaarden. her om er ført vidner, og beviist, det hoved Citanten hvercken i arbeide eller Materialier har vildet Assistere det ringeste til Broens opbyggelse. Da som Broen ved siun og grandskning er befunden ligesaa tienlig og Nødvendig for hoved Citanten som de andere Naboer: Saa Kiendes for Ret at være, det hoved Citanten, og En hver der haver deres brug over Broen, bør, efter deres jordskyld svare deres andeel i Broens opbyggelse og vedlige holdelse: eller der for, til Tinge tiltales og liide efter omstænighed og sagens beskaffenhed. De poster udj hoved stevningen der bliver at paakiende, siden hoved Citanten har frafalden stevningen om udmarcken, er 6de post, at Peder Nedr: Thuun skal tilbage levere den Damskygge tuft, der er taged af hoved Citantens Eiendom, sam/m/e at ombytte mod det vederlag Citanten har Nødt. der om har mange vidner forklaret, at mod den Mødningsdam er gived til hoved Citantens

brug et støcke Bøe under Brække-ageren, paa dette bytte er fanged lovlig hævd. det er Merkelig at dette bytte er skeed lenge før hoved Citanten blev føed, endskiøndt hand har boed der over 20 aar, og hands Fader for ham, og dog paastaar at byttet skal gaae tilbage igien, alleene fordj Contrapart[en] har huuss opbygt paa den grund, hvor Mødningdam har været. Thj Kiendes for Ret, det Peder Nedr: Thuun for hoved Citantens tiltale, om dette bytte, bør fri at være. 7de post i hoved stevningen: at de indstevnte skal giøre den alfare vei saa Rum som vidnerne kand forklare. og 8de post: at de indstevnte har fornermed hoved Citanten med adskillige huusse tumfter: her om hoved Citanten ej har beviist det ringeste af sigtelsen, ej heller umaget sig med at see disse tvende poster oplyst. saa Suponeres, det hand disse tvende poster, ligesom som!! de 5 første i hoved stevningen, har frafaldet. 11de post: om at faae Eiendom/m/en udsteenet, hvor om Continuations stevning af 14 Julj 1769 taler. men inden Retten har hoved Citanten dend 12de Octbr: 1769 frafalden udmarcken, og allene paastaar hiem/m/e Marcken steenet og Reenet. her om er ført de tvende vidner Siur Nielsøn Qwaale og Knud Nielsøn Fladebøe, som gamle Mænd har forklaret under Eed, ei at vide minste forandring at være paa bytterne, men at de ere som de fra gamle tiider af har været. Ei heller er ved siun og grandskning befunden, det hoved Citanten er tilføyed nogen fornermelse. Thj Kiendes for Rett, det hoved Citanten bør nyde lovlig skieldsteene og Mercker, ved Rettens Middel Needsat, for al sin Eiendom i hiem/m/e Marcken, efter som den af ham med Fader og formænd har været over hævds tiid brugt. og, da den/n/e Marckeskield foretning er liges saa tienlig for Nedr: som øvre Thuunet, bør begge Thuunene lige participere i dends bekostning. betræffende Processens

omkostning, da ophæves sam/m/e paa begge sider.

Hernest blev sam/m/e dag, nemlig dend 18de Maj, paa nest forbem:te stæd **Hærensholmen holden Sommer, Skatte og Sagefalds Ting med Østensøe skibreede[s] Almue**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugrett, som paa folio 58 findes opnævnt og Specificeret, undtagen Jan Reistvet, for ham sad Johan/n/es Steene, for Lars Øvsthuus sad Knud Reistvet, for Tosten Mehuus sad Lars Røsseland. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Lensmanden Johan/n/es Wiig og dend Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst blev publiceret de Forordninger og ordres som paa fol: 71 og 72 ved Jondahls Tinget findes antegned.

Henrich Scheie gieldsbrev af 27de Apriil 1770 til Hr: Blyt for laante penge 40 rd:, mod pant Et pund smør i gaarden Scheje, blev læst.

En skyldsetnings foretning over platset Tvetelien, passeret 27 Septbr: 1769, da platzet er skyldsat for 9 Mrk: smør i Skat og Landskylden, er igien af Stiftbefalingsmanden Approberet dend 2de Nowbr: sam/m/e aar.

Haagen Twet skiøde af 21de Octbr: 1767 til Hans Haagensøn paa Platzet Tvetelien under gaarden Tvet, blev læst.

Svend Rosseland og medJnteresserede udgivene skiøde af 26 Apriil 1770 til Arne Svensøn paa 1 pd: 10 mrk: smør i gaarden Røsseland, blev læst.

Lars Aalwiigen og medJnteresserede udgivene skiøde af dags dato til Siur Larsøn paa 8 ¼ mrk: smør, 5/12 hd: i gaarden Norreim, blev læst.

Arveskiftebrevet af 7 Junj 1769, sluttet efter Lars Siursøn Norrem, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaarden Norrem Westere Thuun 9 mrk: smør, ½ huud med bøxel, vurderet 81 rd:, der af til Credito[ren] Lars Aamunsøn Aalwiigen for gields fordring udlagt 1/3 huud for 36 rd:, Resten lodnet imellem Børnene, saasom Siur og Ole Lars-søn/n/er, hver ¾ mrk: smør, 1/12 hd: for 11 rd: 1 mrk: 8 s:, Herbor, Ingebor, Gyri og Randi Larsdøttere, hver 1 7/8 mrk: smør for 5 rd: 3 mrk: 12 s:

Haagen Aamunsøn Tvet gields brev af 20de Octbr: 1752. indført i Pantebogen paa folio (ope rum), blev efter paategnede qvitering af 20de Decbr: 1769 udslet.

Hr: Lieutenant Segelken med Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel sagde det de paa begge siider i mindelig[hed] havde departeret og afgiort dend sag, indstevnt af Soldaten Tosten Wangdahl mod Bonde Drengen Siur Larsøn Moe, saaleedes: at begge Parter ere forligte og paa begge siider enige og fornøyet, saa sag[en] frafaldes.

Lars, Niels, Swend og Arne Røsseland efter forige tiltale, æskede sag[en] i Rette, betræffende den skade de tager af gaarden Scheje beboere deres geeder.

Niels Ole, Steengrim, \Henrich/ og Lars Scheie møtte, sagde de vilde erstatte Citanterne dend skade deres geeder har tilføyet Citanterne, samt betale Cita[nte]rne den/n/e processes omkostning efter billighed. og endelig, giette deres geeder i den/n/e Som/m/er indtil høsten, da aldeeles afskaffe dem.

Citanterne sagde, den skade de i forrige aar og i den/n/e Vinter har taged paa deres skov, er Taxeret for 1 rd: 4 mrk:, og deres omkostninger med stevningen og vidnernes indkaldelse samt besigtelse mendenes løn, og endelig, incaminations penge. beløber i alt til 2 rd: 5 mrk:, tilsam/m/en 4 rd: 3 mrk:, naar de indstevnte betaler sam/m/e, gietter geederne i som/m/er, og til høsten afskaffer dem, har de ei videre at paastaae.

De indstevnte betalte strax 3 rd: 3 mrk:, da Henrich Scheje skulde betale 1 rd:, mens Citanterne, for hands store fattigdom, eftergav den 1 rd:, modtog de øvrige penge, og begierede sag[en] maatte hvile, for at see hvorleedes de indstevnte opfylder det øvrige af deres løfte.

Afskeediget,

sag[en] hviiler intil høstetinget.

Dend 19de Maj er ved Østensøe som/m/erting saaleedes passeret.

Hr: Severin Heiberg for sin Sogne Præst, Velærværdige Peter Blyt, gav tilkiende, det hand ved skriftlig stevning og der ved forfattet Regning, alt under 30de Apriil nestl:, har ladet indkalde Leilendingen Knud Nielsøn Stue for Resterende Extra-skat 11 rd: 2 mrk:, Dom at modtage. der om fremlagde Citantens Egenhændig stevning og der under forfattet Regning, vil fornem/m/e om den indstevnte møder. det fremlagde var bilagt med lovlig stemplet papiir, og er saalydende.

dend indstevnte Knud Nielsøn Stue møtte, tilstoed lovlig varsel, og sagde det hand gierne vilde betale, men ej kand betale.

Retten tilspurte Hr: Hejberg om hand for Citanten havde videre at fremlege. her til svarede: ej videre end det fremlagde, som er ham tilsendt uden videre Ordre.

Afskeediget,

Citanten haver i Rette til Actens følge og sagens oplysning og paadøm/m/ende, at fremlæge bøxel brevets Rewers, samt Fogdens qviterede Regning, det hand den paastevnte Extra-skat har betalt. til dette paa Citantens siide at efterkom/m/e, udsættes sag[en] til dette aars Høste-Ting.

Fogden Hr: Kam/m/er-Rad Juel gav tilkiende, det hand har været høylig Nødsaget at lade giøre indførsel hos eftermeldende Bønder i deres Eiende og paaboende Jorder, for Resterende Extra-skat, fra 1ste Octbr: 1767 til Septbr: udgang 1769, saasom hos Niels Fosse for 4 rd: giort indførsel i 5 Mrk: jordegoeds i gaarden Fosse, samt 12 skil: udj stevnings penge. ligesaa hos Lars Berwen for 4 rd: skat og 12 s: i stevnings penge, indførsel i 5 Mrk: jordegoeds udj hands Eiende andeel udj gaarden Berwen. hos Niels Berwen for sam/m/e Sum/m/a 4 rd: 12 s: indførsel i 5 Mrk: jordegoeds i Berwen. og hos Niels Torpe for 4 rd: 12 s: indførsel i 5 mrk: jordegoeds i gaarden Torpe. og har Citanten med Muntl: varsel lovlig her til Tinge ladet stevne benævnte Mænd, og indførselen til Confirmations Doms erholdelse. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

Niels Fosse møtte, tilstoed varselen og sagde, det hand gierne vilde betale, men havde inte at betale med.

Lars Berwen møtte, tilstod varselen, og sagde det hands armod er saa stoer at hand ej formaar at betale, og hands jord saa høyt forpantet at hand ej der paa faar meere

1770: 73b

1770.

til laans.

Niels Fosse sagde det sam/m/e, at hands jord var forpantet, og at hand aarlig maa (t?)icke saa meget Korn sam/m/en at hand kand saa sin Jord.

Niels Berven tilstoed varselen, kand ej for fattigdom betale, og at hands jord til 2de Mænd er forpantet.

Niels Torpe møtte, tilstoed varselen, og sagde armod og fattigdom forbyder ham at betale, kand intet faa til laans, da hands jord er forpantet.

Actor paastod Dom til indførselens Confirmation.

De samtlig indstevnte sagde, det ej at være af nogen motvillighed at de ej betaler. men det er deres store armod der har giort dem uformuende i at betale, da de har Reist vit omkring for at laane penge til betaling, men ej kundet faa, {da} dend fomuen[de] selv klager over dend store penge Pangel her nu er i landet. altsaa indflyer de til Kongens høye Naade.

Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Da de indstevnte selv tilstaar fordringens rigtighed, alleene at deres uformuenhed hindrer dem fra at betale, har Actor, til sickerhed, været Nødsaget for de Kongl: skatter udj de indstevntes jorder at giøre indførsel, skiønt den/n/e Maade, i hvor lovlig den End er, dog aldeeles svæcker Bondens Credit til landets store skade. men, da det er og bliver Actors allerunderdanigste pligt at see de Kongl: Jntrader[s] Secur, saa Kiendes for Ret, det den af Actor giorde indførsel i 5 Mrk: jordegods i gaarden Fosse hos Niels for 4 rd: Extraskat og 12 s: strevnings penge. hos Lars Berven 5 mrk: jordegods for lige sam/m/e Sum/m/a. hos Niels Berven 5 Mrk: jordegods, og i Torpe 5 Mrk: jordegods i Niels Eiendom, alle for lige Sum/m/a. bliver i Et og alt Confirmeret, og bør som lovgrundet ved magt at staae, uden prejudice for de lovlig Prioriterede Creditorer.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaa i Rette, altsaa blev Tinget med dette skibreede ophævet.

Dend 21de Maj blev paa **Eie grund ved Søen i Grawens Sogn holden Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting med Gravens skibreede[s] Almue**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa folio 61 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Siur Hougse sad

Berge Traae, og for Jacob Moursætter sad Wiching Sæbøe. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Lensmanden Niels Rønnestrand og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst blev publiceret de Forordninger med Ordres som ved Jondahls Ting paa folio 71 og 72 findes antegned.

Christopher Jeltnes udgivene bøxel brev med Revers, af dags dato, til Iwer Olsøn paa 9 Mrk: smør, ¼ huud i gaarden Sysse, blev læst.

Lars Gunnersøn Ringøen udgivene bøxel brev med Rewers, af 9 Maj 1770, til Rasmus Asbiørnsøn paa 21 mrk: smør i gaarden Brimnæs, blev læst.

Niels Jonsøn Hougens pantebrev af 22 Maj 1762, indført i Pantebogen paa folio 586, blev efter paategned qvitering af 12 Maj 1770 anvist til udslettelse.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel begierede den sag forflødt til neste Ting, anlagt mod Christj Saaqvitne. som blev billiget.

Torchel Leqve for sin Broder Lars Spaanem efter forige tiltale Contra Siur Poulsøn Spaanem, begierede sag[en] til neste Ting forfløt, i haab den i mindelighed vorder bilagt.

Den/n/e paastand blev af Retten billiget.

Magnus Rondestvet for Lars Næssem gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Johan/n/es Frøsten, vidner at anhøre om den tylt Tøm/m/er hand har taget fra Citanten, der efter Dom i sag og omkostning at modtage. til vidner udj sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Niels Drøgswold og Iwer Jeltnæs. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

dend indstevnte Johan/n/es Frøsten blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

de indstevnte vidner møtte.

Kaldsmændene Daniel og Baar Lione afhiemlede stevningen saaleedes: de havde forkyndt stevningen for Johan/n/es Frøsten i hands eget paahør hvor hand dend tiid var paa gaarden Wambem, og der lovede at antage stevningen, saa den ej blev forkyndt for hands boepæl Frøsten, hand blev stevnt at anhøre vidner om den tylt tøm/m/er hand havde taget fra Citanten, og at svare processens omkostning, men blev ej stevnt at høre eller lide Dom, siden de dertil ingen Ordre havde. og er det over 14 dage siden stevningen blev ham forkyndt.

Citanten paastod de mødende vidner forhørte. Eeden forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Niels Torgrimsøn, huusmand paa platset Drøgswold, efter aflagde Eed vidnede, at omtrendt for 5 á 6 aar siden begierede Johan/n/es Frøsten det vidnet vilde fare med ham hend til hands tøm/m/er løb, da de kom der, tog Johan/n/es Frøsten /: enten det var 11 eller 12 Rode stocke, mindes vidnet ej :/ dette Tøm/m/er giorde de En flode af. og som vidnet havde hørt sige af Johan/n/es Frøsten selv, som og af andere, det Johan/n/es hafde solgt det Tøm/m/er til Lars Nessem, siger vidnet til Johan/n/es: det undrer mig at du vil giøre dette. der til Johan/n/e Frøsten svarede: ja, der ligger icke magt paa, hand kunde bedrage manden der med. da de flaattede dette Tøm/m/er bort, kom vinden paa dem, saa de blev fordreven hen under Rondestvet landet, hvor de oplagde Tøm/m/eret. siden ved vidnet ej hvor Tøm/m/eret blev af, eller naar Johan/n/es Frøsten tog det der fra. Citanten havde ej noget at tilspørge vidnet.

2det vidne, Iwer Halsøn, huusmand paa gaarden Jeltnes, efter aflagde Eed vidnede, at for 5 á 6 aar siden hørte vidnet, det Johan/n/es Frøsten selv sagde, det hand havde solgt den Tylt Tøm/m/er til Lars Nessem, som vidnet siden saa at Johan/n/es Frøsten og det første vidne bort

tog og lagde det ved Magnus Rondestvet Nøst, da vinden kom paa dem saa de ej lengere kunde flaate det.
Citanten erindrede om Lavdag for den udeblivende.

Afskeediget,

Johan/n/es Frøsten

1770: 74

1770.

forelæges at møde til neste Ting.

Elling Endresøn Hambre Odel og Aasæde Transport af 12 Maj 1770 til Tosten Brynildsøn paa Odel og Aasæde Retten til 1 pd: 6 mrk: smør, ¾ Løb salt, ¼ huud, ¾ f:sk: med bøxel, og overbøxel til 6 mrk: smør, ½ f:skind, ½ K:skind, andere Eiere tilhørende, i gaarden Hambre, blev læst.
Torfind Sæd gieldsbrev af dags dato til Gierdt Aalwiigen for laante penge 120 Rd, mod pant 1 pund 3 mrk: smør med bøxel i gaarden Sæd, blev læst.

Dend 22de Maj Er ved Grawens Ting saaleedes passeret, som følger.

Hr: Provsten Atche bøxel brev med Rewers, af 18de Decembr: 1769, til Hans Olsøn Hagestad paa 21 Mrk: smør skovebrug udj gaarden Soelberg, blev læst.
Ole Andersøn Gielmoe pante brev ad 28de Maj 1759, indført i Pantebogen paa folio 495, blev efter paategnede qvitering af 21 Maj 1770 udslet.
Østen Andersøn Gielmoe skiøde af 21 Maj 1770 til Wichlich Olsøn Ødven paa 9 Mrk: smør, ¼ buckskind med bøxel i gaard[en] Giølmoe, blev læst.
Wichlich Olsøn Ødven bøxel brev med Revers, af 21de Maj 1770, til Østen Andersøn paa 9 Mrk: smør, ¼ bucksk: i gaarden Giølmoe, blev læst.
Ole Aslachsøn Sæbøe pante brev af 29 Maj 1758, indført i Pante bogen paa fol: 484, blev efter paategnede qvitering af 21 Maj 1770 udslet.

Lensmanden Niels Rønnestarand, som medlem i Fattig Com/m/ission[en], paa de Comitteredes vegne, gav tilkiende, det Torchel Thomasøn Halanger er skyldig til Fattig Væsenet for En fattig Lægs Lems underholdning i 11 ugger, beregnet til 1 rd: 5 mrk:, og da hand ej imindelighed sam/m/e vil betale, er hand med Muntlig varsel til dette Ting indstevnt, Dom at liide til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnt møder.
den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Daniel og Iwer Lione afhiemlede stevningen lovl: at være forkyndt paa gaarden Halanger i paahør af Engel Halanger, siden Torchel Halanger ej var tilstæde.
Citanten var Laugdag begierende.

Afskeediget,

Torchel Thomasøn Halanger gives Laugdag til neste Ting.

Berge Traa for Ellef Traa gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Siur Hougse for skyldig værende 6 rd: i laante penge, og 2 rd: tieneste løn, tilsammen 8 rd:, Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels Rønnestrand og Tosten Olsøn Kierland afhiemlede stevningen at være Siur Hougse i Eget paahør lovlig forkyndt.
Citanten var Laugdag begierende.

Afskeediget,
Siur Hougse gives Lavdag til neste Ting.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Borger og indvaaner i Bergen, sc: Aamun Lii, gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Siur Poulsøn Spaanem for skyldig værende 5 rd: 3 mrk: 4 s: for Crediterede vare, og da hand ej [i] mindelighed har vildet betale, er hand indkaldet at modtage Dom til betalning og processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Daniel og Iwer Lione afhiemlede strevningen at være lovlig forkyndt Siur Poulsøn Spaanem i Eget paahør, udj et og alt, undtagen det ord, at hand skulde have Dom, det havde de ej forkyndt.
Citanten var begierende Laugdag for Siur Spaanem, da hand, ved dens forkyndelse med Continuations stevning vil indkalde ham til Doms lidelse.
Afskeediget,
Siur Poulsøn Spaanem gives Lavdag til neste ting.

Magnus Rondestvet gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Knud Warberg for skyldig værende 10 rd: 1 mrk: 14 s:, som er for Citantens avlede smør, dend indstevnte Kiøbte, og da hand ej i mindelighed har vildet betale, er hand indkaldet at lide Dom til betalning samt processens erstatning. vil fornem/m/e om dend indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels Rønnestrand og Aslach Sæbøe afhiemlede stevningen at være Knud Warberg i Eget paahør lovlig forkyndt.
Citanten erindrede om Laugdag.
Afskeediges.
Knud Warberg gives Lavdag til neste Ting.

Johannes Olsøn Buu pantebrev af 22de Octbr: 1765, indført i Pante bogen paa fol: 53, blev efter paategnede qvitering af 21 Maj 1770 udslet.
Johannes Olsøn Buu gields brev af dags dato til Giert Ols: Olsviigen for laante penge 127 rd:, mod pant 3 Spd: smør i gaarden Jndre Buu, blev læst.
Lars Olsøn Dahle gields brev af dags dato til Niels Pedersøn Fylkedahlen for 100 rd: laan, mod pant 18 mrk: smør, ½ buksk: i gaarden Dahle, blev læst.
Christian Olsøn Kollenes udgivene vilkaar brev af 21 Maj 1770 til Ole Endresøn Fosse og Alis Erichsdatter, blev læst.
Ole Endresøn Fosse skiøde af 21 Maj 1770 til Christian Olsøn paa 1 pd: 8 mrk: smør, ¼ huud med bøxel, og overbøxel efter andeel til ¾ huud, i Kollenæs, blev læst.

Bøygde Procurator Niels Traa for Iwer Røn/n/estrand efter forige tiltale Contra Anna Maria Pyk med forsvar og Broder Ebbe Eie, æskede sag[en] i Rette og Reserverede lovlig Procedur, naar deres udstæde Contra-stevning falder i Rette.
Hans Johansen Pych møtte for sin datter Anna Maria og var begierende det hands frende Torbiørn Lindebræche maatte for ham, som en gam/m/el Mand, gaae i Rette, som blev tilladt.
Torbiørn Lindebræche sagde, det hand, for Hans Pych med datter Anna Maria, til dette Ting med muntlig varsel har ladet Contra stevne hoved Citanten Iwer Pedersøn Røn/n/estrand, vidner at anhøre

betræffende de nærgaaende belastelser hand, Iwer Rønnestrand, tvert imod sit bedere vidende, har tillagt Anna Marie som Et ungt Men/n/eske, hende til beskærmelse. der næst, efter sag[en] er vorder oplyst og procederet, Dom at modtage til undgieldelse, og at svare ibragte og aftvungene processes omkostninger. de vidner som under Lovens faldsmaal er indkaldet, er Lensmanden Niels Rønnestrand, Mads Thronsøn Rønnestrand, Lars Siovatsøn ibdm:, Siur Tweto, Christj Olsdatter Rønnestrand, Guri Bræche, Nae Næsbøen, hands huustroe Anna Pedersdatter, Axel Rønnestrand og Siur Larsøn Rønnestrand. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

Traa tilstod den/n/e Contra stevning at være Iwer Rønnestrand lovlig forkyndt, og med forbeholdenhed til fornøden qvæstioner for vidnerne at fremsette, vilde anhøre deres udsigende.

de indstevnte vidner møtte alle, undtagen Siur Tweto og Anna Pedersdatter Næsbøen, der efter paRaabelse ej møtte. her om Contra Citanten forklarede det Siur Tweto havde loved uden stevnemaal at møde, derfor ej er bleven stevnt. Nae Næsbøen tilstoed det hand med huustroe Anna Pedersdatter er lovl: stevnt, men hands huustroe som Syg og sengeliggende kand ej møde.

Contra-Citanten paastoed de mødende vidner Eedelig forhørte. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste [vidne], Mads Thronsøn, til huus hos sin broder paa Rønnestrand. Contra Citanten fremsatte qvæstioner, og der om begiere[de] vidnet[s] svar. 1°: om vidnet icke har hørt af den afdøde sige, det hand havde aftalt med Anna Maria, det de vilde ægte hinanden. Resp: har hørt af Ole Pedersøn og Anne Marie, det de begge har sagt at de vilde have hinanden. 2° qw: om vidnet ved at Ole Pedersøn enten ved arv, handel eller i andere maader havde erværvet sig Midler. Resp: ved ej!! at hand havde Midler, saa hand manglede ej noget. hørte ham sige det hand havde udlaant penge. 3° qw: føren[d] Ole Pedersøn kom i bekiendtskab med Anna Maria, om icke vidnet, naar de var paa Reiser sam/men, da maatte forstrække ham med penge. Resp: Nej, har ej laant ham penge. Traa tilspurte vidnet, 1°: om vidnet ved at den afdøde Ole Pedersøn havde begiert Anna Maria til ægte af hendes Fader. Resp: ved intet her om. 2° qw: om vidnet og icke ved at Ole Pedersøn nu paa nogle aar udbød penge til laans. Resp: jo, har hørt det hand udbød 150 rd:, men hvor hand havde faaet dem, har vidnet ej hørt. 3°: om vidnet icke har hørt at Anna Maria, strax efter Ole Pedersøns hastige og plutselige dødsfald, bemægtigede sig 100 rd: i orter, og en stoer deel i heele penge, med foregivende at det skulde være hendes. Resp: har hørt det hoved Citanten har sagt at Anna Maria tog 100 rd: og nogle heele penge. videre ved vidnet ej der om. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet.

2det vidne, Axel Larsøn, tienende hos sin Fader Lars Rønnestrand, efter aflagde Eed svarede til Contra Citantens ved første vidne fremsatte Qwæstioner, saasom til 1ste qw: Resp: har hørt af sal: Ole Pedersøn sige, det hand vilde ægte Anna Maria. 2° qw: Resp: ved arv havde hand intet erværvet, men tiente for løn som en anden Bonde Dreng. 3de qw: Resp: Nej, har ej forstragt ham noget. Traa begierede sam/m/e qwæstioner til dette vidne fremsat, som til første vidne. 1ste Contra qw: Resp: ved intet der om. 2° qw: Resp: har hørt det som en snack. 3de qw: Resp: har intet hørt her om. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, som blev demiteret.

3de vidne, Nae Johan/n/essøn, huusmand paa Næsbøen, er en svoger til hoved Citanten og den afdøde. efter aflagde Eed svarede til den første Qw: til første \vidne,/ som stedse til alle vidnerne igientages, er fremsat. har hørt sige af Ole Pedersøn, at der var Kærlighed imellem ham og Anna Maria, og at hand frygtede at det gick an for Faderen. 2° qw: Resp: havde slet intet erværvet sig penge enten ved arv eller handel. sagde ellers, at da Lensmanden efter hands salig svoger Registerede Boen, begierede vidnet selv, det hands værbroder, hoved

Citanten Iwer Pedersøn, skulde lade Anna Maria bekom/m/e sit ubeskaaret, som hun havde leveret Ole Pedersøn. men saa ej hvad hun fick tilbage, men vidnets svoger Iwer Pedersøn sagde til vidnet, at hand havde leveret Anna Maria pengene, men sagde ej hvor mange de vare. Contra Citanten frafald den 3de qw:, som ufornøden til dette og de øvrige vidner. Traa her under spurte vidnet, om Iwer sagde at hand havde leveret hende pengene, eller at hun selv havde bemægtiget sig dem. Resp: hand sagde til vidnet, Hun havde faaet dem, nemlig pengene. Traa begierede de qwæst: til første vidne fremsat, maatte til dette og de fleere vidner fremsættes. 1ste Contra Qw: Resp: ved intet her om. 2°: Resp: Nej, ved intet, uden nogle daler hand laante vidnet, som blev anført da Boen blev Registeret. 3°: svar. ved intet her om.

4de vidne, Lars Siovatsøn, boende paa Rønnestrand, efter aflagde Eed svarede til Contra Citantens 1ste qw: svarede, det vidnet ved at der var Kærlighed imel: sal: Ole Pedersøn og Anna Maria, og saa at de ofte samledes. har ellers icke hørt afsige noget om ægteskab. 2°: svar. ved intet om, at hand havde Midler, tiente som en anden fattig Karl for sin løn. til 1ste Contra Qw: svarede, ved intet her om. 2°: svar, ved inte her om, har ej hørt det af ham, har ellers hørt det som en snack. 3de; svarede, har hintet!! (intet) hørt der om, føren da det kom til den/n/e process, da hørte tale der om iblandt Folcket. Torbiørn Lindebræche tilspurte vidnet, om Anna Maria, da Boen blev Registeret, icke beklagede sig for vidnet. Resp: Anna Maria sagde, den omspurte tiid, Gud ved hvor ieg kom/m/er til mit igien.

5te vidne, Niels Thronsøn Rønnestrand, Lensmand her i dette Tinglav, efter aflagde Eed, til Contra Citantens 1te qw: svarede, hand saa og Merkede det paa alle ting, at de bar Kærlighed for hin anden, hørte det og af Anna Maria sige, men ej hørte noget af Ole Pedersøn.

1770: 75

til 2den qw: svarede, ved arv eller handel havde hand ej erværvet sig noget, men tient som en anden Bonde Dreng, deels for stør løn 10 rd: og deels for 5 rd: løn. til 1ste Contra Qw: svarede, ved ej at hand begierede hende af Faderen, men det var sluttet dem imel:, det hørte vidnet ofte. 2den qw: svarede, har ej hørt det af Ole Pedersøn, men af vidnets egen broder, det Ole Pedersøn, da hand en gang havde været med vidne[t]s broder i Bergen, en aften da hand var beskiencket, udbød hand penge til laans. om Morgenen der efter siger vidnets broder det til ham, hvad hand i druckenskab havde sagt, da skal hand have svaret, at vilde udlaane 150 rd:, om det og var 200, men hand vilde udsette dem paa jordegods. {.. de svar}, men Ole Pedersøn har selv fortalt for vidnet, at i forige vinter da Jan!! (han) med Jan Pyk og endeel fleere havde været i følge ved havet paa Fiskeriet, men de andre i følgeskabet havde ickun hver 20 rd: med sig, da hand med Jan Pyk maatte legge til, siden de havde penge med dem, om vidnet mindes Ret, at det var til 40 rd:, og at hand end da havde penge hiem med sig, saaleedes fortalte Ole Pedersøn. 3de qw: svar: Iwer har sagt til vidnet, baade føren hand Registerede Boen, og der efter, det sal: Ole, Iwer sin broder, havde sagt til ham, Iwer, at hand, Ole, havde 100 rd: af Anna Maria sine penge, dem hand vilde udsette paa Rente. da Iwer havde Raadet ham fra (: efter hands sigende :) at befatte sig med andres penge. og da Ole havde vist Iwer de 100 rd:, da havde hand tillige vist ham nogle {heele} \andre/ penge \i en pung/, men Ole skulde have sagt at de vare hands egene, saaleedes har Iwer sagt selv til vidnet. fremdeles har Iwer sagt, at da hands broder var død, havde hand og Anna Marie (: siden Anna havde nøglen til hands broders Kiiste :) talt pengene, som var 100 rd: og en ort i orte støcker. i anden pung 8, 10 eller 12 rd: i 8te skillinger (: vidnet kand ej ret erindre den sidste Sum :) og til en 30 støcker i heele penge af 2 mrk:, 4 mrk:, heele dalere og 8te Mrk: støcker. disse penge tog Anna Maria alle, efter Iwer[s] sigende. da vidnet kom for at Registere Boen, spurte vidnet efter penge, da kom Iwer frem med 9 á 10 mrk: saa omtrendt. som vidnet siuntes at det var for lidet penge, sagde Iwer det hand ej saa fleere penge. da

spurte vidnet efter heele penge: der til svarede Iwer, at Anna Maria havde dem. da anviste Anna Maria pungen med de heele penge, den hun havde taget da salig Ole laae og stræbede med døden, og Folcket saa vel som Anna Klædede ham af de vaade Klæder, og sagde hun at det var hendes, og tog hun en heel Crone som hun frem viiste, og sagde at det var hendes Crone som hand bar, og at hand havde givet hende en Crone som hun bar, der nest fremviiste en 6 skil: støcke, om de vilde skrive den, der til vidnet svarede hende: det er ej meere paa den 6 skil: at giøre, at naar du har alt andet, kand Du og have den. dernæst spurte vidnet efter sølv, som hand viste at Ole havde sølv Zignete. da viste Anna Maria søllierne, hvor mange de vare kand vidnet ej mindes, og viste hun sølv Zignetet, og sagde det hun havde Kiøbt det af Torbiørn Lindebræche, hvor hand kand være til svars, men sal: Ole havde ladet lægge sølv paa Zignet[et] og sat sit Navn der udj. Ellers havde Anna Maria beklaget sig for vidnet, det hun tog for stoer skade, og viste ei hvor hun skulde kom/m/e til sit. vidnet sagde ellers, at hand ved meget af sal: Ole sine Klæder, som Anna Maria har anmasset sig, og Iwer ej har stevnet paa. Klæderne vare Ole sine, men hvem som havde bekosted dem, ved vidnet ej. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet, som blev demiteret.

Afskeediget,

da det er seent paa aftenen udsettes sag[en] til i Morgen.

Dend 23de Maj ved Grawens som/m/er-Ting, blev nest forbem:te sag atter foretaged:

Contra Citanten frafald de vidner Siovat Larsøn Rønnestrand, Christj Olsdatter ibdm:, Siur Larsøn ibdm:, og Guri Bræke, med forbeholdenhed om fornødiges, dem med fleere vidner i beleilig tiid at føre. forlangede og paastod sag[en] til neste Ting udsat, for lovlig at indkalde til vidne Siur Tweto.

Niels Traa for hoved Citanten havde ej noget mod den forlangende udsettelse at erindre, var ellers begierende gienpart af vis fra første tiid er passeret, ham beskreven maatte meddeeles.

Afskeediget,

Den forlangende udsettelse til neste ting billiges, og bør hoved Citanten dend forlangende gienpart, beskreven meddeeles.

Iwer Isaaksøn Bræche gields brev af 1ste Febr: 1770 til Hr: Cap: Dahl for 90 rd: laan, mod pant 2 pd: 6 mrk: smør, 1 ½ g:sk: i gaarden Bræche, blev læst.

Arne Winæs efter forige tiltale Contra Hans Pyk, æskede sag[en] i Rette, og vil fornem/m/e hvad den indstevnte nu haver at forestille.

Hans Pyk møtte selv, og sagde at de vidner hand til sag[en]s oplysning er nødsaget at føre, boer i Wosse Fogderie, altsaa der maa erværve sig Tingsvidne, dets aarsag begierede sag[en] udsat, indtil det om/m/elte Tingsvidne kand erholdes.

Citanten havde ej noget her imod at erindre.

Afskeediget

sag[en] udsettes indtil dette aars høste-Ting.

Niels Pedersøn Fylkedahlen og Absalon ibdm:, som forige Formyndere for afgangne Cancellie-Raad Alstrups yngste Jomfrue Datter Ingier Dortea Alstrup, forestillede, det de af Myndlingens penge havde laan[t] Siur Poulsøn Spaanem, mod lovlig pantebrev af (ope rum) paa hands jord i Spaanem. og da Myndlingens Steefader Hr: Capitain Dahl blev af høy Øvrighed indsat til

Formynder for benævnte hands Steedatter, skeede det med den Condition, at de Obligationer som Hr: Capitainen vragede, skulde vi afklarere med Reede penge. Hr: Capitainen vragede da Siur Poulsøn Spaanems pantebrev for de 400 rd:, hvorfore vi dend 16de Martj 1769 lovlig opsagde Capitalen med sine efterstaaende Renter. Siur Spaanem antog opsigelsen og lovede betalning til Octbr: Maaned sam/m/e aar, som hands skriftlige tilstaaelse af benævnte datis udviiser. men som ingen betalning er paafuldt, er hand lovlig indstevnt til dette Ting, at vorde Dømt til at indfrie sit Pante brev og betale Capitalen med alle efterstaaende Renter, samt den/n/e processes omkostning. hands skriftlige tilstaaelse af 16de Martj 1769 fremlæger vi til Actens følge, og vil afvarte hvad Siur Spaanem, som selv nu her ved Retten er nærværende, haver at fremføre. det fremlagde, som var bilagt med lovlig stemplet papiir, er saa lydende.

Siur Poulsøn Spaanem mødte, tilstoed at være lovlig stevnt til dette Ting, til at indfrie sin pante Obligation. og da ham skriftlig er lovet penge til høsten, saa er hand begierende sag[en] til neste Ting udsat, for at Rette for sig.

Citanterne havde her imod ej noget at erindre.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse til neste Ting billiges.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel var begierende Rettens Atestation paa Tollew Heljesøn Hagestad skriftlige tilstaaelse, af dags dato, det Odels skatten af Gaarden øvre Hagestad 3de Thuun, 1 pd: smør, 1 huud, fra 1758 til udgang 1765 er ham gaatgiort med 7 rd: 32 s:, som blev af Retten efter tilstaaelse, attesteret.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaa i Retten, hvorfor dette Ting blev ophæved.

Dend 25de Maj blev paa **Utne med Kingtserwiig og Røldahls skibreeders Almuer holden Som/m/er, Skatte og Sagefalds ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa folio 63 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Peder Aga sad Iwer Hougse, for Lars Buustethuun sad Iwer Tochem, og for Lars Jsberg sad Siur Knudsøn Espe, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, Lensmanden af Kingtserwiig, Jon Hougse, og Lensmanden af Røldahl, Niels Hamre.

hvorda alleunderdanigst blev publiceret de Forordninger og Ordres som ved Jondahls Som/m/erting paa fol: 71 og 72 findes antegned og Extraherede.

Ole Olsøn Lothe skiøde af dags dato til Ole Samsonsøn paa 1 pund 12 mrk: smør, 2 g:skind med bøxel i gaarden Lothe, blev læst.

Jørgen Eitrem og medJnteresserede udgivene skiøde af dags dato til Aamun Aamunsøn paa 18 mrk: smør med bøxel i gaarden Løning, blev læst.

Aamun Aamunsøn Løning gields brev af dags dato til Christen Eitrem for 98 rd: laan, mod pant 18 Mrk: smør med bøxel i gaarden Løning, blev læst.

Mons:r Smit gav tilkiende, det hand efter forlangende af Chresten Fret, med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Orm Øwerland for skyldig værende 19 rd: 3 mrk:, som er for En hest dend indstevnte for 2 á 3 aar siden har kiøbt af Citanten, og ei siden i mindelighed har vildet betale, der om Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels Hamre og Ole Grytting afhiemlede stevningen at være lovlig forkyndt Orm Øwerland i Eget paahør.

Citanten [var] Lavdag begierende.

Afskeediget,

Orm Øwerland gives Lavdag til neste Ting.

Ole Grytting gav tilkiende, at som hand, der er en gam/m/el Mand, formeedelst strengt indfaldende veirligt, foruden legemets svaghed, ej kunde komme paa høstetinget nestleeden aar, for at fuldføre sin paa Som/m/er Tinget nest forhen incaminerede sag, skiøndt hand til høste tinget sagen atter havde paastevnt, men kunde ej faa nogen der for ham vilde føre den i Rette. saa har hand nu atter ved Muntlig Continuation stevning til dette Ting ladet stevne og indkalde sin sal: Søns Kone Maritta Nedr: Berge, vidner at anhøre om hands fordring hos hindes salig Mand for Gaarden Grytting, siden hendes nu havende Mand Orm Nedr: Berge {og endelig} fordringen fragaar, og endelig, hun, Maritte Nedr: Berge, at vorde Dømt ved Eed at tilstaae eller benægte det hendes sal: Mand for hende havde tilstaaet ej at have betalt det ringeste til mig for gaarden Grytting Citanten solgte til sin nu afdøde Søn. der næst Dom at modtage til Betalning og processens erstatning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Jon Stølsmarchen og Knud Øwerland. vil fornem/m/e om de møder.

Orm Nedr: Berge møtte for sin Kone Maritte, og tilstod varselen. og sagde det hands Kone kunde ej møde, fordj hun haver Et spæe Barn paa Brøstet. sagde ellers det hands Kone, forsaavit hun for ham har tilstaaed, ved intet om gaardens Kiøb, da hendes sal: Mand havde skiøde paa Gaarden, føren hun kom i ægteskab med ham. og paa deres Brøllup{s dag} tog hendes sal: Mand af skaale pengene 20 rd: og leverede sin Fader, Citanten. af disse penge, har Citanten selv paa skiftet forklaret at have betalt til sin søn 10 rd:, og selv i skiftet gived sig an at være skyldig til Boen 10 rd:, uden at tale minste ord om dend store fordring hand nu \paa/stevner.

Citanten sagde, det hands tancker var, at som hands sal: søn intet have betalt paa Gaarden Grytting, kunde hand taget sin gaard igien, der for ej talte paa sin gaard eller pengene i skiftet. men da hand siden saa at gaarden Grytting var kom/m/en i skifte og deeling, er det hand har stevnt paa sin fordring.

Orm Nedr: Berge sagde, det hands Kone havde sagt til

ham, at hun Engang tilspurte hendes salig Mand, Naar de engang skulde kom/m/e til gaarden Grytting, hvor mange penge de da skulde udlæge. da havde hendes sal: Mand svaret hende, at det var meget over sextyve (: er 120 og nogle Rixdaler :) videre underretning har Comparenten ej erholdet.

Citanten paastod de indstevnte vidner forhørte. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

1ste vidne, Jon Aamunsøn, boende paa Gaarden Stølsmarchen, beligende i Wiichedahl udj Ryfylche Fogderie, er Broder til Citanten efter Faderen, men hver sin Moder, efter aflagde Eed vidnede, det Ole Grytting kiøbte gaarden Grytting og Odels Retten af sin ælste Broder Arne Øwerland, og vidnet anammede de 100 rd: paa sine arveMidler, saasom Arne Øwerland var vidnets formynder. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, som blev demiteret.

2det vidne, Knud Arnesøn, boende paa gaarden Øwerland i Wiichedahl skibreede, sagde det Citanten er hands Farbroder, og at hand, vidnet, er ælste brodersøn. efter aflagde Eed vidnede, at have hørt sige af sin sal: Fader, det hands Farbroder Ole Grytting kiøbte gaarden Grytting af vidnets Fader, og gav 200 rd: der for. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, som blev demiteret.

Citanten paastod Dom efter sit stevnemaal.
Orm Nedr: Berge paa sin Kones vegne var fornøyet med Dom.

Afskeediget,

sag[en] optages til Dom, indtil i Morgen.

Lensmanden Jon Hougse paa egene og afgangne Jacob Eitrems fleere arvingers vegne, æskede sag[en] i Rette efter forige tiltale, Contra Osmun Horre, og gav tilkiende med muntlig Continuations stevning til dette Ting at have ladet stevne og indkalde Osmun Larsøn Horre, i følge hoved stevningen, at betale det Resterende paa Obligationen af 1ste Junj 1758, der om Dom at modtage, samt at svare Processens omkostning.
paa Osmun Horre[s] vegne møtte Niels Pedersøn Horre og fremlagde et skriftl: indlæg af 23de Maj 1770, hvorefter hand begierer sag[en] til høstetinget udsat.
Citanten havde intet mod den forlangende udsettelse at erindre.

Afskeediget

dend forlangende udsettelse indtil neste Ting vorder billiget.

Lensmanden Jon Hougse paa egene og medarvinger[s] vegne, efter afgangne Jacob Eitrem, gav tilkiende, det de med muntlig Continuations stevning til dette Ting har forfrisket dend af sal: Jacob Eitrem til som/m/ertinget afvigte aar 1769 anlagde og incaminerede sag mod Osmun Larsøn Horre, om en Koe med Koe Leie, samt med Assisterede smør og Korn, der om hand, Osmun Horre, Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte nu møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels Horre Mitthuun og Knud Seim afhiemlede stevningen at være Osmun Horre lovlig forkyndt udj hands \Kone/ Jorand[s] paahør, siden Manden ej var tilstæde.
Citanten var Lavdag begierende.

Afskeediget,

Osmun Horre gives Lavdag til dette aars høsteting.

Knud Seim gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Ole Grytting, under Eed at forklare om hand af afgangne Knud Seim har faaed fleere penge til laans, end de 35 rd: hand, Ole Grytting, selv har tilstaaet. som og forklare hvem de fleere var, afgangne Knud Seim til dend indstevnte havde bekiendt at være ham skyldig, hvor meget en hver, og paa hvad tiid det var passeret.
Ole Grytting møtte, tilstoed varselen, og sagde sig villig at aflæge Eeden, dend hand og strax lovlig aflagde, ej at være meere skyldig end det tilstaaede 35 rd: der næst sagde, da afgangne Knud Seim laae paa sin sygeseng og var alleene da Comparenten kom indtil ham: da hand, Knud Seim, bekiente for ham, om alle de hand havde laant penge og var ham skyldig, som vare en mengde skyldemænd, endeel Comparenten kand erindre, endeel kand hand i den/n/e lange tiid have forglemt. efter Knud Seims bekiendelse, var Lars Mehuus skyldig Tre Tyv, eller 3 Reise Tyve Rigsdaler. Wetle Horre Toe Tyv. Isaak Sandwe 20 rd: Ole Gullichsøn paa Tin i Thellemarchen 28 rd: 3 mrk:, eller det var 27 ½ rd:, hvilcket af deelene kand Comparenten ej ret erindre. gamle Lensmanden Helje Hamre Et halv hundrede. Niels Hamre 32 rd: fleere erindrer Comparenten ej. og var det ved Michaelj tiider Knud Seim giorde den/n/e bekiendelse for Comparenten, og døde hand nest for Juul sam/m/e aar.
Citanten var fornøyet med den forklaring og Eed Ole Grytting har aflagt.

Helje Hamre for Niels Gudmunsøn gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Hans Egehaugen for Resterende og skyldig værende 8 rd:, og da den indstevnte foregiver at have, efter Citantens forlangende, betalt disse 8 rd: til en anden,

sc: Ingebrigt Bache, saa er bem:te Hans Egehaugen indkaldet lovlig at beviise det hand disse 8 rd: som melt er betalt, i mangel der af, Dom at modtage til betalning samt processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels Horre Mitthuun og Niels Hamre afhiemlede stevningen at være Hans Egehaugen lovlig forkyndt i paahør af hands Kone Gertrud, siden Manden ej var tilstæde.
Citanten var Lavdag begierende.

Afskeediget,

Hans Egehaugen gives Lavdag til indeværende aars høste-Ting at møde i sag[en].

1770: 76b

1770.

Niels Hamre for Biørn Haugervold gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Ole Hagen for skyldig værende 4 rd:, dem hand ej i mindelighed vil betale, men foregiver sam/m/e at være betalt. saa er hand indkaldet under Eed at forklare naar og hvorleedes disse 4 rd: er betalt. i ma[n]gel deraf Dom at modtage til betalning, og at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om dend indstevnte møder.
Ole Hagen møtte, tilstoed lovlig varsel, og sagde: det hand kiøbte 9 Nød af Citanten for 4 rd: støcket over ov edet!! (hovedet?), var 36 rd:, disse 36 rd: har hand rigtig betalt, det hand erbyder sig med Eed at bekræfte. men, da Citanten Regner 4 rd: meere end Accorden var, faar hand sam/m/e at beviise.
Citanten paastod det Ole Hagen med Eed bekræfter, det hand de 36 rd: for de 9 Nød har betalt til Biørne Haugervold.
Ole Hagen med opragte fingere efter Loven aflagde Eeden lige efter Citantens paastand.
Citanten var {de} med den aflagde Eed fornøyed, og forlangede ej meere.

Torgilds yttre Jaastad og medJnteresserede skiøde af dags dato til Lars Østensøn paa 18 Mrk: smør med bøxel i gaarden Jaastad, blev læst.
Torbiør Iwerdatter og medJnteresserede skiøde af dags dato til Christen Jacobsøn paa 1 pd: 19 mrk: smør, 1 1/6 huud i gaarden Eitrem, og 6 mrk: smør i Tvet øde, blev læst.
Isaak og Jacob Aase skiøde af dags dato til Helje Olsøn paa 9 Mrk: smør og en halv huud med bøxel i gaarden Aasse, blev læst.
Ole Jøsendahls skiøde af dags dato til Gyri Olsdatter paa ½ Løb 14 mrk: smør med bøxel og herlighed i gaarden Jøssendahl, blev læst.
Ole Olsøn Nedr: Sexe pante brev af 29 Maj 1761, indført i Pante bogen paa folio 557, blev efter paategnede qvittering af 25de Maj 1770 udslet.
dito Mands gields brev af dags dato til Jon Haldorsøn Mochestad for 131 rd: laan, mod pant 3 Spand smør i gaarden Nedr: Sexe, læst.

Dend 26de Maj ved Kingtserwiig som/m/erting er saaleedes paseret.

Gunilde Tostendatter og medJnteresserede udgivene skiøde af dags dato til Siur Knudsøn Staene paa 1 pd: 22 ½ mrk: smør, ½ tønde salt i gaard: Espe, læst.

Orm Nedr: Berge og Ole Grytting begierede, ej nu at høre Dom, men begierede, siden de ej paa høste Tinget kand kom/m/e her Need, det sag[en] indtil Som/m/ertinget tilkom/m/ende aar maae blive udsat, i haab, de inden den tiid kand blive forenede. hvis icke da paa Som/m/ertinget tilkom/m/ende aar, begge at modtage Dom.

Afskeediget,

den/n/e af begge Parter forlangende udsettelse billiges.

Mons:r Smit for Klockeren paa Stor Øen i Sundhorleehn, Hans Jacob Paust, gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Hans Hansøn Langesetter for Resterende 10 rd: 4 mrk: 8 s:, som er for en hest dend indstevnte har kiøbt af Citanten, der om Dom at modtage til betalning, samt at svare processens ibragte omkostninger. vil fornem/m/e om dend indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Jon Hougse og Svend Knudsøn Luttro afhiemlede stevningen at være Hans Hansøn Langesetter udj eget paahør lovlig forkyndt.
Citanten var begierende dend udeblivende forelagt.

Afskeediget,

Hans Hansøn Langesetter gives Lavdag til neste Ting.

Aamun Ellefsøn Diønne gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde sin broder Peder Ellefsøn, vidner at anhøre om den Accord der blev giort dem imellem, da dend indstevnte til Citanten solgte 1 Løb jordegods i Gaarden Diønne for 300 rd:, hvor paa er betalt 38 rd:, og siden ej har vildet holde holde!! dend sluttede accord, der om Dom at modtage til Accordens opfyldelse og processens erstatning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Ørjans Diønne og Ole Tronæs. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
dend indstevnte Peder Diønne møtte, tilstoed varselen, tilstoed og det hand havde solgt sin jordepart i gaarden Diønne, En halv Løb smør, En huud, med bøxel og herlighed for 300 rd: til sin Broder, Citanten, og der paa modtaged 38 rd:, men nu var af andere tancker.
Citanten frafald de indstevnte vidner, siden dend indstevnte hands Broder selv har tilstaaed alt. og paastod Dom i sagen.
dend indstevnte Peder Diønne paastoed sag[en] udsat til neste Ting, for den at Demonstrere og nermere oplysse, protesterede mod overilelse.
Citanten vedblev sit forige og paastod Dom.

Afskeediget,

Retten understaar sig ej at betage Peder Diønne den forlangende udsettelse til neste Ting, men den vorder ham billiget, og sag[en] til høste Tinget udsat.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel gav tilkinede, det hand har været Nødsaged, hos efterskrevene Jordemænd i dette Tinglav, for Resterende Extra-skat, at giøre indførsel i deres Eiende Jorde, {Jorder} og med Muntlig varsel til dette Ting indkaldet en hver i sær, Dom at modtage til dend giorde indførsels Confirmation. saasom af Odde Sogn: Jelle, Christopher, Rester 2 rd:, og stevnings penge 1 mrk: 8 s:, der for hos ham giort indførsel i 2 Mrk: jordegods, vurderet 2 rd: 2 mrk: hos Knud Jelle ligesaa for 2 rd: 1 mrk: 8 s:, indførsel i 2 Mrk: Jordegods, vurderet 2 rd: 2 mrk: hos Aslach Jølle for Resterende 4 rd:, giort indførsel (: med omkostning 1 mrk: 8 s: :) i 4 Mrk: jordegoeds for 4 rd: 4 mrk: Mansager, Halwor, Rester 4 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 4 ½ Mrk: jordegoeds, vurderet 5 rd: Johan/n/es Mansager ligesaa 4 rd: 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 4 ½ Mrk: jordegoeds, vurderet 5 rd:

Hildahl, Jørgen, Rester 2 rd: og omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 1 ½ Mrk: jordegoeds, vurderet 2 rd: 1 mrk: 8 s: Jøssendahlen, Ole, Rester 4 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 3 ½ Mrk: jordegods, vurderet 4 rd: 4 mrk: hos Swend Jøssendahlen i alle maader

ligesom hos Ole. Twet, Torger, Rester 4 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 3 ½ Mrk: jordegods, vurderet 4 rd: 4 mrk: Jordahl, Encken Ingebor, Rester 2 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 3 Mrk: jordegods uden bøxel, vurderet 2 rd: 3 mrk: Buue, Ole, Rester 4 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 1 Mrk: jordegods, vurderet 4 rd: 1 mrk: 8 s: hos Aamun Buue i alle maader lige som hos Ole. Eie, Elias, Rester 4 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 3 ½ Mrk: jordegods, vurderet 4 rd: 4 mrk: hos Knud Eie i alle maader lige som hos Elias. Berje, Lars, Rester 4 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 2 ½ Mrk: jordegods, vurderet 5 rd: Opheim, Torgilds, Rester 4 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 4 Mrk: jordegoeds, vurderet 4 rd: 4 mrk: Seljestad, Ole Svensøn, Rester 4 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 1 Mrk: jordegods for 4 rd: 1 mrk: 8 s: Buustethuun, Lars, Rester 4 rd:, giort indførsel i 4 Mrk: jordegods, vurderet 4 rd: 4 mrk: Ulenswangs sogn. Eidnes, hos Iwer, der er gaaen fra forstanden, Rester 4 rd., giort indførsel i 1 1/3 Mrk: jordegods, vurderet 4 rd: Øvre Berwen, Halgier, Rester 4 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giordt indførsel i 2 ¼ Mrk: jordegods, vurderet 4 rd: 3 mrk: Nedre Sexe, Ole, Rester 4 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 2 ¼ Mrk: jordegods, vurderet 4 rd: 3 mrk: hos Jon Maansøn Nedre Sexe i alle maader ligesom hos Ole Nedr: Sexe. Mochestad, Lars, Rester 4 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 1 ½ Mrk: jordegods, vurderet 4 rd: 3 mrk: Rogde, Aad, Rester 2 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 1 Mrk: jordegods, vurderet 3 rd: Jon Rogde, Rester 4 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 1 ½ Mrk: jordegods, vurderet 4 rd: 3 mrk: Naae, Asbiørn, Rester 4 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel [i] 1 ½ Mrk: jordegods, vurderet 4 rd: 3 mrk: yttre Bleen, Knud, Rester 2 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 1 Mrk: jordegods, vurderet 3 rd: Schielaas, Sven, Rester 4 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 1 ½ Mrk: jordegods, vurderet 4 rd: 3 mrk: Kingtserwiig sogn. Twisme, Asbiørm, Rester 4 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 5 1/3 Mrk: jordegods, vurderet, da den jord er uden bøxel, for 4 rd: 2 mrk: 10 s: Instenes, Tron, Rester 4 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giord indførsel i 4 Mrk: jordegods, vurderet 4 rd: 2 mrk: hos Thomas og Ole Instenes, En hver af dem i alle maader ligesom hos Tron Instenes. Oudenes, Anders, Rester 4 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 4 Mrk: jordegods, vurderet 4 rd: 4 mrk: Midnæs, Gunner, i alle maader ligesom hos Anders Oudenæs. Røtten, Tormoe[s] Encke, Rester 2 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 4 Mrk: jordegods, vurderet 4 rd: 2 mrk: Peder Røtten, Rester 4 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 6 mrk: jordegods uden bøxel, vurderet 4 rd: 3 mrk: Jon Røtten, Rester 4 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 4 Mrk: jordegods med bøxel, vurderet 4 rd: 2 mrk: Luttro, Arne, Rester 4 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i 1 1/16 Mrk: jordegods, vurderet 4 rd: 1 mrk: 8 s: Reisetter, Encken Anna, Rester 2 rd:, omkostning 1 mrk: 8 s:, giort indførsel i En halv Mrk: jordegods for 2 rd: 1 mrk: 8 s: vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

De indstevnte møtte alle, tilstod lovlig varsel, tilstod og at være den Resterende Extra skat skyldig, vil gierne, efter deres allerunderdanigste pligt, betale. men deres Armod er saa stoer at de ej formaar at betale. deres Jord er for store Sum/m/er forpantede, foruden megen anden Klat gield de er kom/m/en udj ved det dyre Korn Kiøb. allerunderdanigst nedkaster de dem for Fæderne Landets Fromme Fader, deres allernaadigste Kære Konges føder, bedende om Naade og barmhiertighed for dem med Koner og Børn, at de dog alldeeles ej skal vorde Ruineret og udiagede fra deres paaboende jorder, da al Credit nu hos deres Creditorer er ophævet, formeedelst dend indførsel der nu er skeet i deres jorder for den Resterende Extra-skat.

Anders Oudenæs betalte den Resterende skat med omkostninger: da Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel strax ophæved den giorde indførsel i hands paaboende jord.

i det øvrige Actor efter stevningens indhold paastod Dom.

Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

De samtlig indstevnte og i dend incaminerede Muntlig stevning benævnte Jordemænd og Eiere, Anders Oudenæs undtagen, har alle mødt, tilstaaed varselen og den Resterende Extra-skat, hvor for indførsel er giort i deres Eiende Jorder, rigtig at være. thj Kiendes for Ret, at den indførsel som er giort i deres jorder, til sickerhed for de Kongelige Resterende skatter og den der ved giorde omkostning, bør i et og alt som lovgrundet ved magt at stande. dog uden Præjudice for de lovlig Prioritere[de], og saaleedes Confirmeres dend giorde indførsel.

Elling Hougse for sin broder Halgrim Hougse og Jon Nielsøn øvre Qwale, og paa deres vegne, gav tilkiende, det de med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Lars Tostensøn Mochestad for skyldig værende 7 rd:, som er for En Øg dend indstevnte kiøbte af Citanterne Nest afvigte aar[s] som/m/er, og skulde neste Prædicken dag betalt pengene, mend end nu ej har vildet opfylde sit løfte, derfor indkaldet Dom at modtage til betalning med Renters svar!!

1770: 77b

1770.

svarelse fra Mit-Som/m/er nest afvigte aar og indtil betalningen skeer, som og at betale den/n/e processes omkostning skadesløs. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jon Hougse og Swend Luttro afhiemlede stevningen at være Lars Tostensøn Mochestad udj eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten var Lovdag begierende.

Afskeediget,

Lars Tostensøn Mokestad gives Lavdag til indeværende aars høsteting at møde i sag[en].

Jon Ørjansøn Diønne pante brev af 25de Maj 1767, indført i Pante bogen paa folio 88 og 89, blev efter paategnede qvitering af 4de Apriil 1769 udslet.

Asbiørn Diønne gields brev af 25de Maj 1770 til Halwor Langesetter for 60 rd: laan, mod pant 1 pd: smør, 2 f:skind i gaarden Wichene, blev læst.

Mathias Sexe udgivene skiøde af dags dato til Siur Mathiasøn paa 1 Løb 2 1/3 Mrk: smør med bøxel i gaarden Mit-Sexe, blev læst.

Christopher Tioflaat udgivende skiøde af dags dato til Niels Johansøn paa 2 Spand 1 ¼ mrk: smør med bøxel i gaarden Tioflaat, blev læst.

Torbiørn Mæland skiøde af dags dato til Halgrim Torbiørnsøn paa 1 pd: 6 mrk: smør, ½ huud uden bøxel i gaarden Mæland, blev læst.

Peder Eileføn Diønne udgivene vilkaar brev af 2 Maj 1770 til sine Forældere, Faderen Eilf Diønne, hvad de aarlig skal nyde til ophold, blev læst.

Erich Langesetter skiøde af dags dato til Ole Aamunsøn paa En halv Løb smør med bøxel i gaarden Langesetter, blev læst.

Lars Torbiørnsøn Lotte pantebrev af 29de Octbr: 1764, indført i pante bogen paa fol: 54, blev efter paategnede qvitering af 26 Maj 1770 udslet.

Aamun Knudsøn Jnstenes pantebrev af 25 Maj 1767, indført i Pante bogen paa folio 87, blev efter paategned qvitering af 26 Maj 1770 udslet.

Jacob Torbiørnsøn Lotte gields brev af dags dato til Knud Aadsøn Sandwiigen for 55 rd: laan, mod pant 2 pd: 2 7/8 mrk: smør i gaarden Lotte, blev læst.

Dend 28de Maj er ved Kingtserwiig Som/m/erting saaleedes passeret.

skiftebrevet af 12de Maj 1770, sluttet efter afgangne Torbiør Jacobsdatter, blev læst, og var stervboen Eiende jordegods i gaarden Hougse 2 pund 9 mrk: smør, ½ huud, ½ Bucksk: med

bøxel, og overbøxel til 1 ½ Mrk: smør, 1/6 Faarsk: Beneficeret, vurderet alt for 126 rd:, og i alt udlagt Enckemanden Jon Tochielsøn Hougse i arv.

Anno 1770, 28de May, da Almindelig Skatte- og Sage-Ting holden blev paa Utne, og Retten beklæd med den Laug-Rett som til bemelte Ting var opnævnt; i Retten ædskede hr: Cancellie-Raad og Sorenskriver Johan Sechman Fleischer den Sag imod Michel Siursen Lotte, samt den videre implicerede Siur Michelsen Lotte; hvor da Velbemelte Citant gav tilkiende, det han med mundtlig Continuations Stevning til dette Ting har ladet indkalde hoved-Manden Michel Siursen Lotte, fleere Vidner at andhøre, betreffende den af ham eller Børn og Tienere d: 6te og 7de Octb: 1768, Citantens Gaard, Hesthammers Furre-Skoug for nær andtændte Kull-Jld; de til i dag indstævnte Vidner ere Absalon Folkedal og Berge Traae; her foruden er indkaldet de forhen i Sag[en] afhørdte Vidner at giøre Deres Andviisning, og hoved-Manden Michel Siursen Lotte kaldet derved at være nærværende, samt den Syn og Grandskning Retten foretager. Men i dag indfalder Storm og Rægn, overlades til denne Respective Rett, om icke Vidnernes Andviisning samt Syn og Grandskning kand udsættes til en beleiligere tiid. Vilde fornemme, om Michel Siursen Lotte og de indstævnte Vidner mødte.

Den indstævnte Michel Siursen Lotte blev trende gange paaraabt, men mødte icke, icke heller nogen paa hans Veigne; derimod de tvende \Vidner/ mødte og vedtog lovlig Stævnemaal.

Kaldsmændene Tosten Isachsen Øvre-Qvale og Svend Knudsen Luttrum fremkom for Retten og efter aflagde Eed afhiemlede at de for meere end fiorten dage siden lovlig havde stævnt den forbemelte Michel Siursen Lotte for hans boepæl paa gaarden Lotte i hans Søns Siur Michelsens Nærværelse, som hørdte og modtog Deres mundtlige Stevnemaal, det De siden for bemelte Michel Siurtsen igientog, da de fandt ham paa Søe-Veyen til sit huus, og samme imodtog.

Citanten hr: Cancellie-Raad Fleischer paastoed de mødende Vidner afhørdte, hvorefter Eedens Forklaring for Dennem af Lov-Bogen blev læst; og derefter aflagde Deres Eed, Sandheden at udsige. Citanten var ydmygst begiærende, til tienerne fremsadt følgende qvæstioner; og at den Respective Rett derpaa behageligst vilde modtage Deres Svar: 1mo: om Vidnet d: 7de Oct: 1768 var i Fløtning med Citanten, da han reiste hiem fra Skiftet paa Traae i Gravens Sogn til sin gaard Hesthammer. 2do: om Vidnerne saavelsom Citanten /: da Vi kom til S(ør?)e-Ness, som er en halv Miil fra Hesthammer; :/ blev var en klar-skinnende lue-Jld, der var at see til, som det var paa Hesthammer, og at vi sluttede, at dete maatte være een, som brændte Tiære; 3die: Om Vidnerne da icke roede af al Magt til Haagstabbe-Ness, som er en Fierding fra Hesthammer, og da anden gang laae stille med Baad[en], reiste Dem og!! (op?), for nærmere at besee Jlden, og om dem da icke forekom, som det var en Kull-Miele i Hesthammer Marken. 4de: om det den dag icke var gandske stille, og naar saadant veyr \er/, indfalder paa den tiid af aaret hav-Lulle, som er Vesten-Vind; 5te: om hav-Lulle med Vesten-Vind havde kommet, det da icke havde været befrygtende, at saavel Hest-

hammer Gaards Skoug, som Schwart[v]et deraf havde staaet [i]? F(are?)

1dte Vidne, Absalon Følkedal, boende paa Gaarden Folkedal i Gravens Sogn og Skibreede, 58 aar gammel, vandt og provede saaledes: til 1te qvæstion, Ja! til 2de qvæstion, saaledes, at da de roende (roede?) og var lidet kommen uden for S(...n?)ess, som var om Eftermiddagen den omspurdte tiid, ved Noons-tiid, eller Klocken omtrent imellem toe og tre, blev de var en klar skinnende Lue-Jld, som Vidnet andsaae at være oven for Hesthammer Skoug, Synder ud (E?)fter, og giorde sig den Slutning, at det maatte være som af en Kull-Miile, her under

Citanten fremsadte den Subqvæstion; om Vidnerne icke saae og fornam det Citanten blev alteret!! (altereret?), da han saae Jlden, hvor til dette 1te Vidne saaledes svarede, at Citanten reiste sig op i Baaden, som den, der tog frygt, at det maatte være i hans Gaards Skoug, og der for bad Vidnet, at de vilde roe af al magt, hvor til de og stræbede; til 3die qvæstion, Svar: at da de kom til Haagstabøe laae de atter stille, for at see, hvor Jlden kunde være. men kunde ej giøre videre sluttning, end som forhen; og da de kom noget ud paa Fiorden, sagtedes Jlden og de alleene saae en Røg. 4de qvæstion; Svar: at det var den Dag, saa længe de var paa Veyen, gandske stille; kand og indtreffe at paa den tiid af aaret indfalder den saa kaldte hav-Lulle, eller Vesten-Vind; men paa Deres hiem-Vei indtraf en stærck Synden-Vind og Reign. til 5te Qvæstion, svarede saaledes; at formedelst det var gandske stille, stoed Luen op i Veyret, og da de saaledes var paa Fiorden og langt fra Stædet, kunde Vidnet ey giøre sig nogen fast Slutning, hvad Fare der af kunde være, om nogen Vesten-Vind havde paa kommet; thi som Landets Situation her haver sin adskillige Strækning med Fieldene, og hvor efter Vinden pleyer at tage sin tour(?), kand det meget vel være, at Vesten-Vinden endog bær ned paa Hesthammer Skoug, om hvilket alt, han som ubekiendt, ej noget vist kand sige.

2det Vidne, Berge Traae, huusMand paa gaarden Traae i forbemelte Gravens Sogn og Skibreede, 4? (47?) aar gl:, fremstoed, og i et og alt vidnede og provede som forbemelte første Vidne.

Citanten forestillede, at endskiøndt han ved nest forbemelte Kalds Mænd til i Dag har indkaldet de forhen afhørte Vidner til at giøre Andviisning, er dog sagen af Dem, der møder, undtagen Vidnet Jens Hansen Schwartvedt, saa at, om den Respective Rett vilde umage sig med Syn og Grandskning, er dog ickun et Vidne som kunde giøre Andviisning; desaarsag ydmygst begiærende Sag[en] udsadt, til at faae Vidnerne ind Kaldte under Lovens Faldmaal.

Eragtet.

Den forlangte Andstand billiges, og Sag[en] hermed udsættes.

her nest Retten blev betiendt af Sorenskriveren selv. er saa paseret.

Jacob Heljesøn, huusmand paa Widnæs-Teigen, fremstillede for Retten sin datter Christj Jacobsdatter, gam/m/el 26ve aar, som øyensiunlig er Spedalsk, og begiere[de] det øvrigheden, til sickerhed for hands huus og angrænsende Naboer, vilde hielpe det den/n/e hands Spedalske Datter kom ind i Bergens Hospital.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel tilspurte den gandske Tingsøgende Almue, om den/n/e huusmand haver noget hvor med hand kunde kom/m/e til hielp til de omkostninger der vil medgaae ved at faae den/n/e Spedalske ind i Hospitalet.

Dend gandske Tingsøgende Almue Eenstem/m/ende svarede: det Jacob Heljesøn er En aldeeles fattig huusmand, der intet er eiende til Livs ophold, men at Almuen af barmhiertighed, i mange aar har opholdet ham med Kone og Børn.

Hr: Fogden var Tingsvidne begierende om hvis passeret er.

Hr: Fogden var Tingsvidne begierende, betræffende gaarden Reina[a]ss, at der paa ingen bøxel er falden i de tvende aar 1768 og 69, som efter Almuens tilstaaelse blev ham billiget.

Efter 3de gange paaraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev dette Ting ophæved.

Sam/m/e dag, nemlig dend 28de Maj, blev her paa Utne Tingstæd holdet Extra-Rett udj dend paa folio 65 incaminerede sag, i følge Rettens Kiendelse af 28de Apriil sidstleeden, da Retten

blev beklæd med det paa bem:te folio 65 Specificerede Laug Ret, undtagen for Lars Olsøn Swartvet sad Iwer Torbiørnsøn Utne, for Ole Larsøn Helland sad Aamun Jørgensøn Utne.

Actor vilde for det første fornem/m/e om nogen af de forige indstevnte men da udeblivende vidner møder, som der efter følgelig de af Actor givende qwæstioner, maatte tages under Examen. Actor sagde, at da 3de vidner, Torbiør Hougse, Guri og Giøa Espe, ei ved andet at vidne, end det de har hørt af {Knud} Kari Knudsdatter[s] egen Mund, som er det sam/m/e Kari her for Retten har bekiendt og udsagt, saa frafald hand disse vidner, men paastod det vidne Ingebor Aakre Examineret. Eedens forklaring blev vidnet forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

Actor, for at forkorte de adskillige til vidnerne forhen givende Qwæstioner, og at vidnet kunde faa anleedning, egentlig at forklare det, som hun udj sag[en] kunde være vidende, begierede, at hun allene af Retten der til maatte forelæges.

vidnet Ingebor Ellensdatter Aakre, nu tienende hos Ole øvre Berwen, fremstod for Retten, sagde sig gam/m/el 24 aar,

1770: 78b

1770

aflagde Eeden efter Loven og vidnede, ej at være vidende noget, undtagen da vidnet for 3 aar siden tiente paa Gaarden Espe, hvor Kari Knudsdatter var til huuse, kom de til tale om Drengene: Da siger Kari, hun kunde faae hvem hun vilde, til at gaae efter sig: i det øvrige viste vidnet aldeeles intet, enten om Kari[s] barn avling eller i andere maader. Defensor tilspurte vidnet, om Kari Knudsdatter talede de omvundene [ord]? af skiemt eller alvor: Resp: det var skiemt. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, som blev demiteret.

Retten tilspurte Kari Knudsdatter: at da hund bekiendte, for den nu henRettede Ole Larsøn, det hun ved ham som gift Mand var frugtsom/m/elig, om da Ole Larsøn fald i graad. Delinqventinden svarede ja. 2°: om hun da icke trøstede Ole Larsøn med disse ord: hand skulde ickun give sig til Freds, hun havde haft barn med Helje Mæhland, og det havde hun dræbt, og saaleedes vilde hun giøre ved dette. Resp: hun sagde det ej Reent ud til Ole Larsøn at hun havde og vilde dræbe, men hendes udtalte ords Meening, gick ud paa det sam/m/e. 3de: om den Kiiste, Helje Mæland giorde til det andet med hende avlede Barn, blev giort føren hun føde Barnet. Resp: Nej, den blev giort efter at hun havde født Barnet.

Actor for sin deel, kunde nu vel efter det passerede udi sagen, med sin paastand slutte sam/m/e til Doms, men saasom hand, efter den omstændighed udj sag[en], med det af Kari foreslagne og af Helje Larsøn i Bergen kiøbte Bewergield, til at fordrive det Foster med, hvilcket hun var frugtsom/m/elig, har fundet sig anleediget, til Stiftets høy Øvrighed at indhænte Doctoriis attest, hvor vit dette Middel maatte være af den kraft, i hvilcket det af han/n/em er kiøbt og af hende er brugt. saa i hvor vel, hand nu til Retten indgiver sin endelig paastand, maatte hand have sig det Reserveret, at sag[en] indtil dets indhændelse maatte udsettes, og sam/m/e dag til doms paafølge maatte indtages; hand maatte og have sig Reserveret til sag[en]s følge at producere dend attest hand sig fra stædets Sogne Præst forventer. Actor vil ellers ej lade det være uerindret, at Helje Larsøn, i henseende til de med Kari udj løsagtighed avlede tvende Børn, har søgt for de ifaldene Bøder imindelighed at rette for sig. nest de forbem:te forventende Acters udragelse, indlevere[de] hand nu i Rette sin skriftlige paastand, og der med [paa]? sin tiide!! (siide?) paa saadan maade sluttede sagen til Doms. dend fremlagde i Rette settelse er af dags dato, saa lydende.

Kari Knudsdatter[s] Defensor Haldor Helland sluttede sag[en], og begierede alleene det Øvrigheden vilde see Kari hiulpen til en Naadig Dom.

Helje Larsøn Mæland[s] Defensor Hans Hansen Utne paa sin siide sluttede sag[en] til Doms, havde intet videre at forestille eller erindre, der sag[en] videre kunde [op]lysse.

Afskeediget,

Sag[en] optages til Doms, og saa snart Doctoris Atest fra Høy Øvrighed, samt Sogne Præstens Atest Dom/m/er[e]n indløber, skal skrivelse vorde afsendt til Lensmanden Jon Hougse, at tilsige Laugretten og Parterne paa hvilcken dag Dom her vorder afsagt, at Laugretten, som med-Doms Mænd paa den dag betiids møder for at Conferere med Sorenskriveren, som forbryderne med deres Defensorer at møde, Dom at modtage.

Dend 21de Juni, blev paa Tingstædet Utne holden Extra-Ting, for at afsige Dom over Delinqventerne Kari Knudsdatter og Helje Larsøn Mæland, da Retten blev betiendt med det foranførte Laug Rett som paa fol: 65 findes Tilført, som alle persohnlig møtte, efter at til Dommeren var jndløben Høy-Velbaarne Hr: Stiftbefahlings mandens skrivelse af 29 Maj Nestleeden, med jndlagde Doctor Buchners attest af 26de Nest forhen, og Sogne Præstens Attest af 16 Junj, der alt blev til Actens følge henlagt, saa lydende.

Og møtte da for Retten paa Actors vegne Lensmanden Jon Hougse, medhavende de 2de Deliqventer Karj Knudsdatter og Helje Larsen Mæhland, samt deris Defensorer Haldor Helleland, og \for/ Hans Hansen Utne {mødte hans Huustroe ..... Marie} \fremkom hans huustroe/ som lyste hendes Mands forfald, at være paa sin Rejse. Thi blev paa hans veigne udnevnt at være Nærværende den Dannemand Aamun Jørgensøn Utne.

Og blev da af Sorenskriveren og Laug Retten som meddoms-mænd saaleedes for Rett Kient, Dømt og

Afsagt.

Et større Excempel paa Een u-guudelig, løsagtig, horagtig og mordisk Barne-Moder end denne Jndstevnte Kari Knudsdatter, er vel ej hørtes i de første 100de Aar; J Kari Knudsdatters bæste, Blomstrende og væxtende Alder, da hun neppe havde fyldt sit 17de Aar, auvler hun udj løsagtighed et Barn ved nu afdøde Østen Isberg. dette Foster føder hun udj Dølgsmaal, mod Lovens 6te Bogs 6te Cap: 8 art:, pag: 920, paa gaarden Isberg, oven paa lem/m/en over faare-huuset, hvor jndtet Menniske var hos hende, udj hendes beckiendelse foregivet, ei at have udgaaet sin Tiid med Fosteret, ej heller at være vidende hvor Faderen Østeen Isberg giorde af barnet, da

1770: 79

1770

hand om Morgenen, efter at hun om Natten havde fød barnet, kom til hende og tog barnet bort, uden at hun veed Enten det var een Dræng eller Pige barn hun som Moder havde fød til Verden. hvor troelig denne beckiendelse kand være, overlades Eenhver Ret[s] skiønnende, siden Barne faderen Østen Jsberg ved Døden er afgangen, da man ellers fra ham kunde vente Een meere Riimelig og Tilforladelig beckieldelse, men nock er det, Kari Knudsdr: frivillig har tilstaaet og beckiendt, at have været frugtsom/m/elig ved Afgangne Østeen Isberg, og føed det borte blevne foster i Dølgsmaal, uden at give hendes undfangelse og Barn avling til kiende for noget Menniske. Paa fierde aar der efter, auvler hun udj løsagtighed, ved Ole Jørgensen Jælle et drænge barn, der Endnu lever. Tre og Et halv aar der efter, lader hun sig besvangre ved ung Karl, Jndstevnte Helje Larsen Mæland; dette foster var de begge Eenige om, at fordriive med Bewer gield: skiøndt Doctoren udj Attest af 26 Maj h: a:, som Acten er tilført, holder det for Een umuelighed, at fosteret kunde fordrives med Bæwer gield for 4 skil:, som hand holder for en liiden portion, saa er dog Kari Knudsdatter og Helje Larsen Mæland begges Tilstaaelse og beckiendelse, det Kari Knudsdatter, efter at hun havde jndtaget Bæwer gielden, den paafølgende Natt udj Dølgsmaal har fød et Død foster, saa deris Onde og u-Christelige forsætt har naaed den af dem forøndskende virkning og fremgang, naar man skal Troe den af dem begge frie villig aflagde beckiendelse. Ej et aar fuldt der efter, auvler hun ved bem:te Helje Larsen Mæland det andet Barn, som var et Drænge barn, og det 4de i løesagtighed auvlet:

dette barn blev levende fød udj Dølgsmaal, saa ingen var viidende om undfangelsen eller fødselen, undtagen Helje Larsen som Fader, der var hos Kari Knudsdatter, da hun blev forløst med et levende Drænge barn, og af Frygt for folk som de hørte kom/m/e, blev barnet dræbt, og af Helje Larsen lagt i een Kiste med Steen, og paa Fiorden Need siunket. Paa 3die aar efter det 4de barns fødsel, auvler hun udj Horerie Eet Drænge barn, ved gift manden, den nu henrettede Ole Larsen, sam/m/e Barn føder hun udj Dølgsmaal levende til Værden, legger det udj Een Kluud med steen, og Need siunker det paa Fiorden. den Tiid hun, Kari Knudsdatter, imod Lovens 6te Bogs 13de Cap: 25 Art:, pag: 976, bedriver dette Horerie med gift manden, den nu henrettede Ole Larsen, der desuden var hende i forbuden Leed beslægtet, hvor ved de overtraade Lovens pag: 971, Art: 13: jndgaar de Egteskabs løfter med hin anden, hvilket var mod Lovens pag: 534, Art: 7de. der efter søger Kari Knudsdatter at overtale hendes Bolere, gift manden, den henrettede Ole Larsen, at ombringe sin ægte Huustroe, vide den Act af 3de Junj 1768, Enten ved formegen Aareladen eller ved Rotte-Krud, hvilcket var mod Lovens pag: 927, art: 22, det Raad manden Ole Larsen modsagde. Endelig faar Kari Knudsdatter Manden Ole Larsen, mod Lovens pag: 960, art: 2den, overtalt til Aar-Aad!!, og da de bliver Eenige om paa hvilken Nat den ægte Huustroe Anne Jonsdatter skulde Dræbes, Farer Kari Knudsdatter, mod Lovens pag: 940, Art: 1te, med oplagt Raad til Ole Larsens huus, hvor Manden laae i sin Sæng, hos sin ægte Huustroe \Anna Jonsdatter/, der var falden i Søvn, og der tager fat paa begge konens hænder og holder dem, mens Manden Ole Larsen med sit Sokke eller Strømpe Baand qvalt Konen.

Efter saadan Sagens beskaffenhed, i følge den henrettede Ole Larsen og disse Delinqwenter Kari Knudsdatter og Helje Larsøn Mæland, deris Eegene ulockede og utvungne frievillige beckiendelse og tilstaaelse, der er beckrefted med de mange førte vidner, Kiendes og Dømmes for Ræt at være. Det Kari Knudsdatter i følge For-

1770: 79b

ordningen af 7de Februarj 1749, bør af Skarpretteren knibes med gløende Tænger, først uden for gaarden Mæhlands huuser, siden trende gange jmellem det stæd og Rætter-stædet, og sidst paa Rætter stædet. der nest bør hendes høyre haand levende afhugges med een Øxe, og siden hovedet afhugges meed øxe. da hovedet med haanden fæstes paa een stage, og Legemet af Natmandens folk legges paa Steyle. hendes Boes lod at være Kongen hiemfalden. End bør hun, Kari Knudsdatter, at føres fra sit fængsel til sin straf at udstaae, i gamle klæder med blotted hoved, stricke om halsen og Sam/m/en bundne hænder.

Betreffende Helje Larsen Mæland, som Tvende gange i løsagtighed har besvangret Karj Knudsdr:, og, da hun første gang ved ham var frugtsommelig, har hand, Helje, efter Karie forlangende kiøbt til hende for 4 skiling Bæwer gield, og givet hende det i øl at jndtage for at fordrive Fosteret, da Karj Natten der efter i Dølgsmaal fødde et Dødt Pige Barn, som Kari haver lagt under Een Steen paa Ullenswangs Kierckegaard, og har de begge lagt Dølgsmaal paa denne gierning. Neppe et aar der efter, føder Karj Knudsdatter ved Helje Larsen Eet levende Drænge barn, ligeleedes udj dølgsmaal, saa jngen var vidende om denne besvangrelse eller var hos Karj Knuds Datter udj hendes Barsel-Nøed, uden Helje Larsen. og da hand hører Folk kom/m/e eller gaae, tager hand i forskræckelse det levende Drænge barn og Svøber det i Een Klud eller Dug, uden at binde for barnets Navle (: hvilcket var Nock til at dræbe dette levende-fød Drænge barn :) og legger det i Sængen hos Kari Knuds Datter, da hun, paa det Barnet ei skulde skriige, holder for Munden af barnet, og saaleedes er da dette Barn dræbt, hvor paa de begge har lagt Dølgsmaal. Der efter tager Helje Larsen det Dræbte Drænge barn og legger det i Een Kiste og satte dend udj Een steen Uhr, hvor det blev staaendes fra Vaaren jndtil høsten, da Helje Larsen med Steene Needsiuncker Kisten paa Fiorden. Efter saadan Helje Larsen udj hans ungdom begaaede grove Misgierning, Kiendes for Rætt, det Helje

Larsen Mæland bør miste sit hoved ved en øxe, hovedet at settes paa Stage, Legemet af Natmanden paa Rætterstædet ved Stagen i Jorden Needgraves, og Helje Larsen Mælands Boes lod at være kongen hiem falden. q <q saaleedes som Dømt er, bør Karj Knuds Datter og Helje Larsen \Mæland/ at lide og undgielde jnden 15 Dage efter Dom/m/ens forkyndelse, under videre lovlig Adfærd.

Efter at Dom/m/en lydelig og tydelig var bleven afsagt, tilspurte Dom/m/eren De 2de Delinqwentere om de med Dom/m/en var fornøjet, eller forlangede den til Ober Rætten at jndstevne. Kari Knuds Datter med Defensor Haldor Helleland begiærede at denne Dom maatte appæleres til højere Rætt for at faae Een Naadigere og \noget/ milder{igere} Dom. Det sam/m/e begiærede Aamund Jørgensøn paa Hans Utnes veigne som Defensor, med Helje Larsen Mælands Egne ord, at hand til højere Rett vilde appellere til Naadig formildelse paa denne Dom i Anleedning af sin bedreevne Ungdoms saa grove Misgierning.

Dend 27de Julj blev Retten betiendt paa dend gaard Buue, der er beligende i Kingtserwiig Præstegild og Odde Kircke-sogn, med efterskrevene Eedsorene Laug Rett, sc: Christopher Langesetter, Niels Tochim, Iwer ibdm:, Daniel Eitrem, Jørgen Freim, Ole Grønsdahl, Samson Tochim, og Haawer Præstegaard. nærværende Lensmanden Jon Hougse.

hvorda for Retten fremstoed Niels Halworsøn Buue og gav tilkiende, det hand paa sin søn Jon Nielsøns vegne med Muntlig varsel nest afvigte aar for Juel, til Jorde Tirsdagen indeværende aar, og siden til den/n/e Tægte [dag], har ladet stevne og indkalde Ole Østensøn Buue, vidner og Odels adkomster her for Retten paa Aastædet Buue at anhøre, betræffende Citantens Odel og Løsnings Rett til 4 ½ Mrk: smør jorde[gods] her udj gaarden Buue med bøxel og herlighed. der om Dom at anhøre til at imodtage

Løsnings penge 26 rd: 4 mrk:, eller det som hands skiøde udviisser, jorden at fraviige, samt at svare processens omkostning. vil for det første fornem/m/e om dend indstevnte møder.

dend indstevnte Ole Østensøn Buue møtte, tilstoed de tvende Muntlige stevninger at være ham lovlig forkyndt.

Citanten bød dend indstevnte Løsnings penge, om hand dem i mindelighed vilde imodtage, og sadt pengene i Retten, som hand sagde at være 26 rd: 4 mrk: men som dend indstevnte nu har foreviist sit skiøde, som siger 30 rd:, saa skal, om Citanten!! (dend indstevnte?) dem vil imodtage, de manglende 3 rd: 2 mrk: blive ham betalt saasnart Citanten Needkom/m/er i Bøygden.

dend jndstevnte Ole Østensen svarede Nej, hand kunde ej tage mod de anbudne Løsnings penge, fordj huussenes istand settelse har Kosted ham langt meere.

Citanten tog de anbudne penge i sit eget giem/m/e, og sagde: her var huusse paa Gaarden, da den indstevnte Kiøbte dend, og da hand uden huuse besigtigelse modtog gaarden, vil det blive vandskelig at beviise hvad bekostning her er giort paa huussene, da hand var pligtig, i de 9e aar hand har beboet gaarden, at holde huussene vedlige efter Loven. men for at undgaae process og vitløftighed, tilbyder Citanten, uden at det i minste deel maae prejudicere hands lovlige Ret, i mindelighed at give ham dobbelt Løsnings penge 60 rd: for huus og gaard, og gaarden samt huussene til Rette faredag fraviige. med dette tilbud dend indstevnte blev fornøyet, saa Parterne sluttede den/n/e foreening for Retten, med tillæg, det Ole Østensøn skulde aldeeles fritages for den/n/e processes omkostning, og Citanten selv at fornøye Rettens Personer, hvor imod Ole Østensøn skulde hiemle Citanten gaarden med paastaaende huusse med lovlig skiøde, til dette anstundende høsteting, og gaarden Rette faredag 1771 fravige og

aldeeles oplade. hvor om de for Retten haandreckedes og Laugretten kaldet til provs. saaleedes den/n/e sag sluttet.

Dend 31de Julj blev Retten betiendt paa Gaarden Thole, beligende i Wigøers Præstegield og Kirckesogn, med efterskrevene Eedsorene Laugrettes mænd, sc: Knud Reistvet, Lars {Moe} Olsøn Moe, Lars Øfsthuus, Anders Moe, Torbiørn Nedr: Wiig, Anders Aarhuus, Niels øvre-Wiig, Anders Aarhuus, Niels øvre-Wiig, og Johan/n/es ibdm:, nærværende Lensmanden Johan/n/es Pedersøn Wiig.

hvorda for Retten fremstoed Mons:r Sewerin Andræe Hejberg for svigerModer og egene vegne, og fremlagde En skriftlig stevning af 27de Junj sidstleeden, bilagt med lovlig stemplet papiir, saa lydende.

Dend indstevnte Tosten Haaversøn Bræche blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Lensmanden Johan/n/es Wiig og Lars Rasmussøn Kalhagen afhiemlede stevningen at være dend 27de Junj sistl: lovlig forkyndt paa Gaarden Bræche i Strandebarms Præstegield, og da hvercken Tosten Haaversøn Bræche eller hands Kone lod sig finde, blev stevningen i hands stue forkyndt i paahør af hands grande Niels Siursøn Bræche, som lovede at sige sin grande det.

Citanten sagde, det hand end ydermeere, til den/n/e siun og grandskning samt Aastæds Tingsvidne sag, og for at faae lovlig Mod og Markeskield Needsat, har ved Muntlig varsel indkaldet til den/n/e og efterfølgende Tægte dage, de af Strandebarms Præstegield, som med deres Marcker og Eiendom grendser til og imod Citantens Eiendom Thole Gaard tilhørende, vidner at anhøre om gam/m/el Fylcke bytte imel: Strandebarm og Wiigøer, for saavit Thole gaard vedkom/m/er, samt at være nærværende ved Rettens siun og grandskning samt græntse skieldets needsettelse, nemlig Rasmus Mortensøn og Niels Siursøn Solberg. Michel Larsøn og Anders Christophersøn Tofte. Endre Endresøn, Torbiørn Larsøn, og Lars Olsøn Engedahlen. Johan/n/es Torbiørnsøn, Lars Mathisøn, Knud Nielsøn, Samson Johan/n/essøn, Lars Torgiersøn, Peder Larsøn, Arne Olsøn, Lars Endresøn, Johan/n/es Johan/n/essøn, Lars Torbiørnsøn, Ole Endresøn, og Encken Sedselle Pedersdatter, alle opsiddere og beboere af Gaarden Store-Fosse. Torsten Haaversøn og Niels Siursøn Bræche.

I anleedning af de tvende stevninger, den skriftlig og Muntlige, ere følgende vidner, under Lovens faldsmaal indkaldt Haachen og Tosten Nielsøn Sandwen. Elj Walland. Knud Nielsøn Moe. Lars Schaalem. Ole Christophersøn Sandve. Ole Iwersøn øvre Birkeland. Christopher Kallestad. og Swend Walland. vil nu fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

de udj den Muntlige stevning benævnte 5 gaarders beboere bleve 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

de samtlige indstevnte vidner møtte.

forbenævnte Kaldsmænd afhiemlede den/n/e Muntlige stevning at være forbem:te dag den 27de Junj for hver Mands huus paa gaarderne Solberg, Tofte, Engedahlen, Store-Fosse og Bræche lovlig forkyndt.

Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

Citanten forestillede og paastod, at da de 3de vidner Haachen og Tosten Sandwe samt Elj Walland formeedelst alderdom og svaghed, ej er god for at kom/m/e saa høyt op til Fields, hvor anvisning bør skee, det de nu her maa blive forhørte og deres vidnesbyrd med Eed bekræftet. men af de øvrige vidner først paa aastæderne maae blive forhørte, da ventelig de lovlig indkaldede Vederparter der møder.

1ste vidne, Haachen Tostensøn Sandwe, sagde sig gam/m/el 77 og i det 78 aar, ei videndes at være enten af Parterne beslægtet eller besvogret, er barnefød paa Gaarden Sandwe her i Wiigøer sogn, der stedse haft sin boepæl og tilhold stæd. forklarede, fra sin ungdom af og af

sin tiid at have af mange hørt sige, og besønderlig omtrendt for 40 aar siden og der over hørte hand sige af den meget gamle Aadne Axnes, {..} der for mange aar siden

1770: 80b

1770.

ved døden er afgangen, det merckerne udj Fieldet imel: Thole og Strandebarm begynder fra Walbor-Fossen (Walboe-?) hen udj Marchus-Kiøn/n/en, som ligger paa Stoer Myrrene. fra Marchus-Kiøn/n/en hen i Kobbehougen, der fra hen i Langevas-Aassen. der fra i Qvittingen, som er en snee Fon i Fieldet der aldrig afgaar. paa alle disse Mercker vidnet kunde giøre god anvisning, da de fra hands ungdom af har været, er ham vel bekiendt, men formeedelst alderdom og svaghed ej er god for at kom/m/e saa høyt op til fields. Citanten havde ej noget at tilspørge vidnet, som aflagde Eeden efter Loven og blev demiteret.

2det vidne, Torsten Nielsøn Sandwe, sagde sig gam/m/el i det 72 aar, er ingen af Parterne vitterlig beslægtet eller besvogret, er fød paa Gaarden Sandwe, og har været der all sin tiid. vidnede, det hand fra sin ungdom har været bekiendt om Merckerne imel: gaarden Thole Eiendom og Strandebarm udj Fieldet er. da vidnet forklarede Merckerne ligesom Første vidne forklaret har. vidnet sagde at have hørt dette af Mange gamle Folck, besønderlig havde hand hørt det af dend ældgamle Torchel Eie, der for mange aar siden ved døden er afgangen. forklarede fremdeeles, at dette Følcke bytte har været ham bekiendt fra sin ungdom, derfor kand giøre anvisning, men er ej god for at kom/m/e saa høyt om i Fieldet. Fremdeeles forklarede, at omtrendt for 50 aar siden slog hand græs paa Store Myren, der til fick hand lov af gamle Sigri Thole, som var Encke efter Torbiørn Thole. Citanten havde ej noget at tilspørge vidnet, som aflagde Eeden og blev demiteret.

Elj Torbiørnsdatter Walland, er Encke efter Niels Walland, gam/m/el 70 aar, er ingen af Parterne videndes beslægtet eller besvogret, er barnefød her paa Thole, og er det 45 aar siden hun blev gift her fra og {paa} hen paa Walland. forklarede om Følckebyttets Mercker i Fieldet, imellem Thole og Strandebarm, ligesom første og andet vidne forklaret har, med det tillæg, at imellem Marchus-Kiøn/n/en og Kobbehaugen er et Mercke som kaldes Dyre-Sølen, er paa en Myhr, hvor Dyrene i de forrige tiider udj varmt veier laa og sølede eller svalede sig. om disse Mercker har {g} Ole Thole, hos hvilcken vidnet udj sin ungdom tiente i 11 aar, sagt og siunet vidnet, og som vidnet hvert aar kom til disse Mercker, kand vidnet der paa giøre god anvisning, men er ej god for, som gam/m/el og svag, at kom/m/e nu der op. den omvundene Ole Thole er omtrendt for 22 aar siden ved døden afgangen. videre viste vidnet, den/n/e sag vedkom/m/ende, ej at forklare, derfor bekræftede sit vidnesbyrd med Eed, og blev demiteret.

her næst forføyede Rettens Personer, i følge Citanten og de fleere indstevnte vidner, os samtlig til Fields, til Følcke byttet imellem Hardanger og Strandebarm, hvor der til os kom Tosten Haawersøn Bræche med de samtlige fra Strandebarm indstevnte jordeMænd fra de 5 forhen benævnte Gaarder, der alle møtte og tilstoed lovlig varsel, efter at Retten paa aaben Marck var blevet \sadt/, undtagen Lars Olsøn {og} Engedahlen og Encken Sesselle Pederdatter Store Fosse, hvilcke tvende efter paaRaabelse ej møtte, ej heller nogen paa deres vegne. der næst blev de samtlig indstevnte og nu mødende vederparter, af Protocollen forelæst det vidnesbyrd de trende ældgamle vidner i dag for Retten har aflagt.

Citanten paastod de øvrige indstevnte vidner forhørte, og deres anvisning modtaged.

4de vidne, Knud Nielsøn Moe, gaml: 72 aar, er ingen af Parterne vitterlig beslægtet eller besvogret, er barne fød paa Gaarden Moe i Wiigøer sogn, har al sin tiid været paa Moe. vidnede, alt sin tiid at have hørt, det Følcke byttet imel: Strandebarm og Thole er fra Walbor-Fossen til Marchus-Kiøn/n/en, saa i Kobbehougen, der fra til Fagre-Field, saa til Langevas-Dossen, der fra lige i Qvittingen. forklarede fremdeeles, at da hand var 16 aar gam/m/el tiente hand hos Encken Sigri Thole, hun sagde ham om disse Mercker, og var vidnet paa disse stæder for Encken at slaae græss. er de omvundene Mercker vel bekiendt fra sin ungdom af,

og nu vil giøre anvisning paa de omvundene stæder. Citanten tilspurte vidnet, om hand ved, at den omvundene Encke lod slaae græsset, som sin Eiendom, eller med tilladelse af andere for en villighed. Resp: hun lod det slaa som hendes Retmæssige Eiendom. 2°: om det alleene i Enckens tiid blev slaget, eller om det blev tillige slaget i hendes Mands levetiid. Resp: det var slaget i hendes Mands gandske levetiid, som og udj hendes Faders tiid, thi hun var fød der paa gaarden. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

5te vidne, Lars Erichsøn Schaalem, gaml: 55 aar, er ingen af Parterne beslægtet, er barne fød paa Gaarden Thole, og der opavlet indtil hand var 36 aar gl:, da hand kom til Schaalem at boe. vidnede, at Merckerne var Walbor-fossen, Marchus Kiønn/n/et, Kobbe hougen, Hors houg, Fagre-field. videre er ham ej Merckerne bekiendt. ved Hors houg havde hands Fader en slaatte, hvor hand slog til byttes med Strandebarm Manden. kand giøre anvisning paa de Mercker hvor om hand har forklaret. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet.

6de vidne, Christopher Haawersøn Kallestad, gl: 64. vidnede, at Merckerne er Walborfossen, Kobbe hougen, Fager-Field. har hørt i sin ungdom om disse Mercker, af sin gamle Fader, og siden af sin værfader, saa disse Mercker er ham fra ungdom/m/en af bekiendt, og kand der paa giøre anvisning. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

7. vidne, Svend Knudsøn Walland, gaml: 62 aar, vidnede, at fra sin ungdom af har hørt af mange gamle Folck sige, det Følckebyttet imel: Strandebarm og Thole er Walbor-fossem. Marchus-Kiøn/n/et og Kobbe hougen. om disse Mercker som vel bekiendt kand giøre anvisning. Parterne havde ej noget at spørge.

8de vidne, Ole Christophersøn, boende paa Gaarden Sandven, efter aflagde Eed vidnede, at nestleeden aar[s] som/m/er, fandt hand her i Thole Marcken 6 Flagte bircker, de 5 stod, og en var Needhuggen, og hørte vidnet af Lars og Torchel Thole sige, det Torsten Bræche havde flæcket disse træer, og at de fandt ham ved Birckene. vidnet kand giøre anviisning paa disse bircketræer. forklarede videre, at foruden de 6 Bircker, fantes der omkring mange smaa bircker, hvor af nylig var flæcket Næver.

9de vidne, Ole Iwersøn, boende paa øvre Birkeland, efter aflagde Eed vidnede i et og alt Conform med nest forestaaende 8de vidne, og vil giøre anvisning.

1770: 81

samtlige vidnerne giorde anvisning paa de omvundene Merckestæder hver for sig, og saa bekræftede deres vidnesbyrd med Eed efter Loven og blev demiteret.

Endelig vedtog Sorenskriveren og Laugretten at siune og grandske de os anviiste Merckestæder, ickun for saa vit at Thole Eiendom anstøder til de indstevnte Strandebarm Mændenes Eiendom, som er først fra Walbor-Fossen, hvor udj de samtlig indstevnte tilegner sig. dette sted er et høyt steill Berg, der fra dette stæd ej kand bestiges, oven paa er det med græss og smaae Krat skov prydet. i dette berg er en stoer, lang og til deels breed Sort flæck, hvor igien/n/em og Need i dalen Fossen falder. der fra i Sydost til Østen litt Sydligere hen over Dalen i Nordvest til Westen lit Norlig ligger Kobbe hougen, som er en stoer høy Berg houg med græss og Birckeskov beprydet. imellem Walbor-Fossen og Kobbe hougen Needen i Dahlen udj den/n/e nu anførte lige linie, ligger Marchus-Kiøn/n/en, som er et færsk vand, udj en Myr, der kom/m/er fra Walbor-Fossen. Nordost og Norden for den/n/e linie er Thole Eiendom, lige som den og der Nere i Dahlen har sin høe lade staaende. og Synden samt Sydwest af den om/m/elte linie har de indstevnte Strandebarms Mændene deres Eiendom. fra Koppe hougen gaar byttet i Norden til Westen udj Fager-Fieldet, som er Et stort høyt Field, hvor der sees, fra Kobbe hougen, som en liden vahre, saa vit Thole Eiendom. Walbor-Fossen tilstaar de indstevnte Strandebarmere at være et rigtig Mercke, men de andere Mercker vil de have meere i Nordost, dog uden beviis at producere; Een deel af de indstevnte tilstaar og,

Fager-Fieldet at være Rette Mercke, men Koppe hougen vil de indstevnte, uden beviis at forestille, {have} have lengere i Nordost.

der næst begav vi os til det stæd hvor Tosten Haawersøn Bræche skal have hugget eller flæcket barcken af de 6 Bircketræer, hvor de tvende vidner Ole Christophersøn Sandve og Ole Iwersøn øvre Birkeland giorde anviisning. stædet er Østlig fra Kobbe hougen, og altsaa ind i Thole Marck og skov efter samtlige vidnernes forklaring og anvisning. fra Roden af Koppe hougen og til den første flæckede Birck var omtrendt 50 skrit. de andere 5 flagte Bircker staar om hin anden, samt dend unge birck, hvor af Næver var af flæcket.

Citanten anviiste En Original Fredlysning, dateret 21de Octbr: 1763, med alle sine paategninger, om Publicationen, og der af til den/n/e Tingsvidnes Acts følge fremlagde en Verificeret gienpart, samt Een hiemtings Act, dateret d: 7 Nobr: 1694, hvor af hand her i Acten begierede inddragen alt det som in-Signet er. den/n/e Act, for saa vit sag[en] er vedkom/m/ende, blev lydelig oplæst, og er det fremlagde saa lydende.

Citanten sluttede den/n/e Aastæds Tingsvidne sag, og var begierende lovformelig Tingsvidne om hvis paseret er. Som blev billiget.

Dend 4de Aug: blev Retten betiendt paa Gaarden Kærland, i Grawens Præstegield, udj den paa folio 47 ved Grawens Som/m/er Ting incaminerede sag, og paa fol: 59 her til Aastædet forfløt. Retten blev beklæd med efterskrevene Eedsorene Laugret, sc: Ole øvre Folkedahl, Lars Madsøn Welke, Berge Traa, Johan/n/es Halanger, Engel ibdm:, Helje Wallerwiig, Torchel Leqwe og Iwer øvre Leqwe. nærværende Lensmanden Niels Rønnestrand.

hvorda for Retten fremstoed Bøygde Procurator Niels Traa for gaarden Kie[r]land[s] beboere og opsiddere, og fremlagde i Retten hands Høy Velbaarne Hr: Stiftbefalingsmandens Constitution af 9de Junj sidstleeden, saalydende, og var det med lovlig stemplet papiir bilagt. der næst gav tilkiende, at have med skriftlig Continuations stevning af 22 Junj nesteleden, her til Aastædet ladet stevne og indkalde Ebbe Hansøn Eie til dend 24 Julj sidst afvigte, men formedelst Sorenskriverens lovlig forfald, atter med muntlig varsel til den/n/e tægte dag, betræffende det af dend indstevnte, paa Citanternes Eiendom opbygte sæhl huus, med videre efter stevningens indhold, dend hand i Rette lagde, bilagt med lovlig stemplet papiir, og er saa lydende.

dend indstevnte Ebbe Hansøn Eie møtte, tilstoed lovlig varsel, og var begierende det hands svoger Torbiørn Lindebræche maatte gaae i Rette for ham.

de i stevningen benævnte vidner møtte alle. her foruden møtte ustevnte vidner Tron Rønnestrand \og/ Richol Eie. Eedens forklaring blev de mødende vidner forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

Citanten paastod de mødende vidner forhørte.

1ste vidne, Richol Eie, der forhen, under Eed, har aflagt sit vidnesbyrd, blev under forhen aflagde Eed, af Traa tilspurt: 1°: hvad villighed Eie Manden giorde, for den frihed at de havde sæhl huus paa Kierlands Eiendom paa Fieldstøllen Stoksel. Resp: fra det første vidnet kand mindes bad vidnets Fader sin Svoger Peder Kærland at byge paa Kærlands grund sit Sæhlhuus, saasom begge gaardene har Field {støll} \beite/ sam/m/en, saa der gaar horn mod horn og Kløv mod Kløv, og kaldes Stølen Stoksel. og er det 48 aar siden vidnets fader fick tilladelse at byge og bygede der. i førstningen giorde hand en villighed der for, som var en dag om aaret at hielpe Kærland at Røde paa deres sløtte!! (slotte), eller en dag om aaret at slaae for dem, men fra dend tiid vidnets Moder blev Encke, som er omtrendt 38 aar siden, ved vidnet ej det nogen villighed er bleven giort for den frihed at have Sæhlhuus paa Kærlands grund. der imod spurte vi hvert aar, om vi skulde slippe ind, og om der var Mad til bæsterne. siden opsagde vidnets Moder jorden for vidnet, og 6 aar der efter forlod vidnet den støel, og fløttede til en anden støel, og er det 21 aar siden, saa vidnet ej ved hvad siden er passeret, men

Kærland tog sæhlhuusset til brugs. fremdeeles sagde vidnet, at kunde giøre anvisning hvor Merckerne er imel: Eie og Kærlands Eiendom i Fieldet, som da bliver siunlig, hvor langt ind paa Kærlands Eiendom, at Sæhl huusset staar, som hand ligeleedes kand giøre anvisning paa. End videre forklarede vidnet, at saalenge hand med Moder var paa dend Støl, saa naar Kærland begiærede det, hialp de at Røde deres slaatte. 2°: om vidnet kand erindre, hvor mange aar der var imel:, fra vidnet forlod den støl og indtil Ebbe Eie sin værfader Siur Eie kom der \og byggede/ paa stølen. Resp: hand bygede der sam/m/e aar, som er 21 aar siden. og var hand der et aar forhen som de begge var paa støllen. som forstaaet saaleedes, at vidnet fløttede der fra paa høsten, og Siur Eie bygede vaaren derefter, saa det bliver paa begge maader 21 aar siden,

1770: 81b

men hver særdeeles aars tal. 3°: om vidnet icke ved, det ingen var fra Eie paa Stølen Stoksel et aar. Resp: førren Siur Eie byggede, var de et aar begge der fra, men om det er 22 eller 23 aar siden, mindes vidnet ej. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet.

2det vidne, Gullich Tostensøn, boende paa Seland, sagde sig gam/m/el 50 aar, sagde det hands huustroe er ligenær beslægtet til begge Parter. vidnede, at have tiendt her paa Kærland i 3 aar, og er det 28 aar siden hand kom her fra. i den tiid hand tiente her, sende hands Værmoder /: som var Moder til nest foregaaende første vidne :/ bud til Kærland og lod spørge om de maatte kom/m/e paa Stølen Stoksel, og om der var Mad til bæsterne. Traa tilspurte vidnet, om hand icke ved, det Eie har haft huus paa Eie[s] Egen grund, og om vidnet kand giøre anvisning paa tumpften. Resp: hand mindes det ej, men hands Moder har sagt at det var saa, og har hand seet huusse Tompfter der, kand giøre anvisning paa sam/m/e, hvilke hand saae, da hand engang der flæckede Næver. Torbiørn Lindebræche tilspurte vidnet, om hand icke ved, det Eie og Kærland har der fællets Fæebeite. Resp: saa mange som har Boemarck, har der saavelsom andere stæder, fællets Fæebeite. Traa frafald den anvisning vidnet vil giøre paa Eie[s] huusse Tompter. og som vidnet ingen anden anvisning kand giøre, aflagde hand Eeden efter Loven og blev demiteret.

3de vidne, Jon Torfindsøn, huusmand paa øvre Rønnestrand, gl: 44 aar, er til begge Parter noget lidet beslægtet. vidnede, at som hand siunes, var det i den/n/e vaar 20 aar siden Ebbe Eie sin værfader Siur Eie bygde sæhlhuuset paa stølen Stoksel, Kærland tilhørende. dog trøster hand sig ej med sickerhed at sige det at være 20 aar siden, muligens det kand \være/ et aar mindere eller meere. Traa tilspurte vidnet, om hand icke var med Siur Eie at bygge sæhlhuusset. Resp: kand ej mindes om hand var med at bygge, men mindes det hand var \med/ at hugge Tøm/m/eret til huusset, som og at hand var med at indbære i huusset En steenhelle som skulde til ildstolen. 2°: om vidnet ved, hvem der gav Siur Eie lov til at bygge paa Stoksel. Resp: ved intet der om. 3°: om vidnet ved hvor lenge det er siden, at Ebbe Eie forlod det Sæhlhuuss og byggede paa et andet plats. Resp: kand ej sige det med nogen vished, men siunes det er paa 10de aar siden den/n/e vaar. 4de: om vidnet ved eller har hørt sige, det Siur Eie har givet eller giort nogen villighed for den frihed at byge paa Stoksel. Resp: kand ej sige noget om saadant. 5te: om vidnet icke ved, at Ebbe Eie har forladt det huus Siur Eie bygede, og byget et andet huuss paa Stoksel, og om hand paa begge stæder eller tompter kand giøre anvisning paa begge tompfter. Resp: hand har fløttet fra den tompt og til en anden, som er et lidet støcke der fra, og kand hand paa begge stæder giøre anvisning.

4de [vidne], Aamun Christophersøn, huusmand paa Nedr: Røn/n/estrand, gl: 58 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogret. vidnede, at det nu er paa 10de aar siden hand var der og for Ebbe Eie lagde trug til tag paa det nye Sæhlhuus. Traa tilspurte vidnet, om hand icke ved, det Ebbe den omvundene tiid forlod den gamle tompft som hands værFader havde bygt. Resp: Naar hand satte et nyt Sæhl paa en anden tompt, forlod hand følgelig den gamle. 2de:

om vidnet ved eller har hørt det Siur eller Ebbe Eie har gived noget eller giort nogen villighed for den/n/e frihed, og om hand kand giøre anvisning paa tompfterne. Resp: ved intet her om, men har hørt det deres formen!! (formænd) har bedet om den frihed. har og hørt det Siur Eie indpaa 20 aar siden har bedet der om. den nye tompft er siunlig, dend kand hand anvise, den gamle tompft kand hand ej sige saa vist om, føren hand kom/m/er pa støllen. Torbiørn Lindebræche tilspurte vidnet, hvem det var Siur Eie bad om den/n/e frihed. Resp: hand bad sin broder Richold Kærland, som nu ved døden er afgangen.

5. [vidne], Torbiør Olsdatter Jørdre, tienede hos Michel Skaftedahl, gl: i det 31 aar, er i tredie leed beslægtet med Ebbe Eie[s] Kone, vidnede, det hun tiente hos Ebbe Eie, da hand bygte det Nye Sæhlhuus, og er det {det} siden den/n/e vaar paa 10de aar siden hand bygte det Nye Sæhlhuus, og forlod dend gamle tompt. Traa tilspurte vidnet, om hun icke en dag Rødede paa Kiærland slaatte Træe for sin huusbonde, at hand nød den/n/e frihed. Resp: hun Røddede en dag med dem, men hvorfor det var, ved vidnet ej, og blev hun der til af sin huusbonde befalet. Parterne hav[d]e ej noget at tilspørge vidnet, som aflagde Eede[n] og blev demiteret.

6de vidne, Thron Christophersøn, huusmand paa Nedr: Røn/n/estrand, gl: over 70 aar, er ingen af Parterne beslægtet. vidnede, at have tiendt her paa Kærland i 5 aar, og er det 41 aar siden, i den tiid hand tiente, støllede Erich Eie, som boede paa sam/m/e jord og i sam/m/e Thuun som Ebbe Eie og hands VærFader boer, paa Stoksel, men naar hand vilde paa Stølen, bad hand og spurte Kærlands Manden der om, der for giorde hand Kærland dend villighed at hand en dag hialp dem at Røde deres slaatte træe paa støllen. fremdeeles forklarede, at da hand, vidnet, var en liden Gut, da støllede Eie Mændene paa deres Egen Eiendom, videre viste vidnet ej at forklare, ej heller kunde giøre nogen anvisning, altsaa aflagde Eeden og blev demiteret.

Torbiørn Lindebræche for sin Svoger Ebbe Eie gav tilkiende, det hand med muntlig Contrastevning til den/n/e Tægtedag her til Aastædet har ladet Contra-stevne samtlig

1770: 82

1770

Kærlands beboere, til at anhøre hævds vidner om Stølen Stoksel, der næst Dom at modtage, samt at svare Processens omkostning. til vidner udj sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Iwer Eie, Johan/n/es og Lars ibdm:, Maritta Kielsdatter, Aslach Pedersøn og Britte Knudsdatter, {dem hand} og Herbor Richolddatter Kærland og Maritta Erichsdatter, dem hand begierte Eedelig forhørt.

Niels Traa for hoved Citanterne vedtog lovlig varsel. men maatte ellers erindre, at de tvende første vidner ere som interesseret med Contra Citanten Ebbe Eie, og altsaa icke bør vidne i sin egen sag, sig selv til fordeel, men i øvrigt vilde hand afvarte hvad Contra Citanten maatte have at forestille.

Contra Citanten sagde, det Traa[s] forestilling bliver ubevislig, paastod de indstevnte vidner forhørte.

da samtlige vidner møder, blev Eedens forklaring dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Herbor Richolddatter, gam/m/el 40 aar, er søster til Iwer Kærland, og Søskene barn med Ebbe Eie[s] Kone. vidnede, at være fød her paa Kærland, og var det nu i vaar 20 aar siden hun Reiste her fra Kærland, dend tiid ved vidnet ej at have seet det Ebbe Eie[s] Værfader havde noget Sæhl paa Stoksel, men hand stølede der, og var et aar efter sigende i Sæhl med vidnets Fader, og var hand af et aar imellem. og er det 23 aar siden vidnet blev Budeie, og da havde Siur været der paa stølen forhen, men hvor mange aar ved vidnet ej. har ellers hørt sige, at de i de første aaringer bad der om, men har ej hørt om nogen villighed. har ellers seet det Ebbe sin Tøss Rødde for Kærland for 9 aar siden, men det var som villighed at

giøre, men ved ej at den villighed var for stølen. Traa tilspurte vidnet, om hun ved hvorlenge det er siden Ebbe forlod den gamle Sæhls tompft. Resp: er paa det 10de aar siden. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet, som aflagde Eeden og blev demiteret.

2det vidne, Iwer Heljesøn, boende paa Gaarden Eie, gaml: i det 61 aar, er ingen af Parterne beslægtet. Retten tilspurte vidnet, om hand nogen tiid med sine Creature har støllet paa Stoksel. Resp: Nej. 2°: hvorlenge boet paa Eie. Resp: i 30 aar. vidnede, at da vidnet for 30 aar siden kom til Eie at boe, da støllede Ricol Eie sin Moder, som var Encke, paa Stoksel. da Ricol blev gift, stølede hand der i nogle aar, ved ej hvor mange; Siur og Richol stølede der begge et aar. da sende Kærland Mænd bud efter Eie Mændene at de skulde kom/m/e til dem, det Eie Mændene og giorde. og var vidnet den gang med. da siger Kærland, nu skal der ej støle fleere paa Stoksel end en af docker med got og gode, vil fleere støle, kand de støle paa deres egen Eiendom. da fløttede Ricol der fra, og Siur blev der, og har hand med svoger Ebbe Eie været der til den/n/e tiid. men hvor mange aar det er siden, kand vidnet aldeeles ej kom/m/e i hu, mange aar siden er det, men hvor mange ved vidnet ej. ved intet om nogen villighed for den stølen, eller noget om deres adfær. og var det Peder Kærland som havde haft bud efter Eie Mændene, og ham var det de, den omvundene tiid, talede med. Contra Citanten begiærede ej nogen anvisning paa Stølen Stoksel, da en hver ved hvor stølen ligger. vidnet aflagde Eeden og blev demiteret.

3de vidne, Johan/n/es Jonsøn, boende paa Eie, gam/m/el i det 53 aar, er beslægtet med Ebbe Eie[s] Kone i 3die leed, er beslegtet og til Iwer Kærland, men mindes ej hvor nær. har boet paa Eie i 27 aar, men aldrig stølet paa Stoksel stølen. Traa her under tilspurte vidnet, om icke vidnet og alle Eie Mændene har sin Eiendom og Teiger tilgrænsende til Stoksel. Resp: jo. videre forklarede vidnet, at hand kom til Eie, og var Richol sin Moder Maritta paa stølen Stoksel. efter hende kom hendes søn Richol Eie der at stølle, og et aar havde hand Siur Eie med sig at stølle der. og er det mange aar at Ebbe Eie og hands Værfader Siur Eie har støllet der, men hvor mange aar det er, ved vidnet ej at mindes. har aldrig hørt om nogen leie eller villighed for den/n/e støl at være givet eller giort, føren der kom tvist imellem Parterne, da har hand hørt sige, at der i forige tiider var giort en Rødnings dag som en villighed for støllen. Torbiørn Lindebræche tilspurte vidnet, om Ebbe Eie med sin Værfader Siur Eie stædse har stølet paa Stoksel, siden Richol Eie drog der fra. Resp: ja, de har efter hin anden begge støllet der siden Richol drog der fra, undtagen det ene aar Siur Eie var der fra, og mindes vidnet ej om det ene aar var efter at Ricol drog der fra, eller det var føren hand drog der fra. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, som Eedfæstede sit vidnesbyrd og blev demiteret.

4de vidne, Lars Olsøn, boende paa Eie, gam/m/el 55 aar, og at hoved Citanten Jørgen Kærland er hands fuldbroder. vidnede at være barne fød paa Eie, og har boet der i 25 aar. samt at Siur Eie og hands svoger efter ham, Ebbe Eie, har stedse stølet paa Stoksel siden Richol Eie drog der fra, og er det mange aar siden, men hvor mange ved hand ej. har ej hørt at Siur eller Ebbe Eie har givet eller giort nogen villighed for den/n/e støel, men vel hørt sige, at Siur Eie[s] forman[d] giorde en Rødnings dag til

1770: 82b

1770

villighed for støllen. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, som Eedfæstede sit vidnesbyrd, og blev demiteret.

Som det er seent paa aftenen og tillige helligaftern, Saa udsettes sag[en] til paa Mandag, som er dend 6de Augustj.

Dend 6de Aug: blev nest forbem:te sag paa Gaarden Kærland, i begge Parters nærværelse foretaged.

5te vidne, Marita Kieldatter, huusKone paa øvre Rønnestrand, gam/m/el 38 aar, er ingen af Parterne beslægtet, vidnede, at i den/n/e Sommer er det 20 aar siden Siur Eie byggede paa stølen Stoksel, hvor hand stølede. og aaret føren Siur Eie byge[de], Rødede Ricol sin Tøss Marita for Kærlands Manden. men enten det skulde være vederlag for stølen, eller det skulde være som en villighed, ved vidnet ej. Contra Citanten tilspurte vidnet, hvor lenge det er siden Peder Christophersøn Kærland døde. Resp: i den/n/e vaar var det 21 aar siden. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, som Eedfæstede sit vidnesbyrd og blev demiteret.

6de Contra vidne, Aslach Pedersøn, huusmand hos sin brodersøn, hoved Citanten Peder Kærland, gam/m/el 54 aar, vidnede, at det er 21 siden Siur Eie bygede paa stølen Stoksel, hvor hand stølede. dog mindes vidnet ej til visse om det er 21 aar siden, men saa omtrendt er det. og har hand, Siur Eie, med svoger Ebbe Eie stædse siden dend tiid aarlig stølet der. det første Siur Eie kom der at støle, Rødede hand for Kærland en dag, men hvorfor dend Rødning var, ved vidnet ej. men har ej hørt eller kand mindes det hand siden har Røddet. Contra Citanten tilspurte vidnet, hvor lenge det er siden hands Fader Peder Kærland døde. Resp: kand ej sige det til visse, men meener det er 21 aar siden. 2°: om vidnet kand sige hvor Merckerne er imellem Eie og Kærland Field beiter, og der om giøre anvisning. Resp: fra Skallen, som ligger mit i den store Elv, og saa op i et hvit bleg i Swartesvae{ne}, der fra i Hesthaugen, saa i Nonsteen, siden skal være et albue byte som gaar op i Fieldet: dette er som hand fra ungdom/m/en af har hørt sige, og meener at kunde giøre anvisning paa de Navn givene stæder. Traa sagde, det begge Parter er fornøyet med de af vidnet forklarede Mercker, hvor om ingen tvistighed er. ellers tilspurte hand vidnet, om hand icke ved, det Ebbe Eie sin Værfader Siur Eie, saa lenge hand brugte stølen, stedse har bedet der om. Resp: ja, hand bad, og spurte om der var Mad for Creaturene, at hand kunde slippe der op. 2°: om vidnet icke ved, at da Ebbe Eie kom til jordebruget, hand da forlod det gamle sæhlhuus tompt og bygede et sæhlhuus paa en anden tompft. Resp: jo, det er saa, men mindes ej hvor mange aar det er siden, meener at kunde anvise tompfterne,

Contra Citanten sagde, det hand med forbeholdenhed, frafald de tvende vidner Britte Knudsdatter og Marita Erichsdatter, saasom det er et og det sam/m/e hvad de kand vidne, ligesom de andere, og altsaa ickun til at opholde Retten med deres udsigende.

hernæst forføyede Rettens Personer, i følge begge parter og vidnerne, dem til fields, for at modtage den anvisning vidnerne har beloved at giøre, og sam/m/e at tage i siun og grandskning.

Da vi Kom paa Fieldstølen Stoksel, gick samtlig vidnerne paa den af Contra Citanten forlatte sæhlhuus tompft at staae, og sam/m/e anviiste. der fra anviiste de det Nye sæhlhuus, som ligger N: N: O: lit Ostligere og 75 sædlandske allen fra dend gamle tompt, op imod En backe, hvor Contra Citanten har gravet sig ind i backen, og der opbyget sig En steenmuret Floer, hvor oven over hand har byget Et Tømret sæhlhuus eller sætter Bolig, saa hand der haver tvende huuss under Et Tag. her om Contra Citanten selv giorde saadan forklaring: at som de samtlige Kærlands Mændene, der haver deres sætter Bolig paa Stoksel-stølen, haver hver foruden sæhlhuus, En Floer til at bierge Creaturene i uveir, som og at indsette dem om Natten, da der er meget ufreed med Biørnen. og for at spare omkostning med tvende huus, da hand Nødvendig maatte have en Floer, forandrede hand Bygningen, saaleedes at hand fik tvende huuss under et Tag, og derfor indgravede sig i backen, hvor det var ingen Mand til skade. Endelig anviste vidnerne Rikol Eie og Aslach Pedersøn Kærland Nonsteenen, som er Mercke imellem Kærland og Eie Fieldbeiter. den/n/e Nonsteen er som En vahre paa det høyeste Vestlige field fra Stoksel. og er Nonsteenen staaende imellem S: W: S: og S: S: W: fra den gamle sæhlhuus tompt. ellers ligger Eie Fieldhavner i W: S: W: fra Stoksel.

begge Parter sagde, det de ej forlanger det vidnerne skal giøre videre anvisning paa Merckerne imel: Kærland og Eie Field havner, saasom der om ingen tvist er dem imellem.

Traa for hoved Citanterne forklarede, det Kærlands sætter boliger, i forige tiider, har lagt lenger inde i S: S: O: fra Stoksel-stølen.

Contra Citanten lagde i Rette til Actens følge, Sogne Præstens Attest af dags dato, bilagt med lovlig stemplet papiir, hvor med beviises, det Peder Kærland er ved døden afgangen d: 31de Martj 1749. det fremlagde er saa lydende.

her næst vidnerne, som havde giort anvisning, Eedfæstede deres vidnes byrd, og blev demiteret.

Traa for hoved Citanterne, begierede sagens anstand til en for Dom/m/eren i den/n/e høst beleilig tiid, og da belover nærmere at oplysse sag[en], og at fremkom/m/e med sin deduction, samt paa sin siide at slutte sag[en] til Doms, til dend ende var hand og begierende, gienpart af alt hvis paa Aastædet passeret er, excepto de skriftlige stevninger.

Contra Citanten havde ej noget at erindre, mod den forlangende udsettelse, begierede alleene en gienpart af h[v]is passeret er.

Afskeediget,

Dend forlangende udsettelse Billiges, indtil dend 12de Octbr: førstkom/m/ende, da Retten her igien vorder sadt. Den af Parterne forlangende gienpart af det passerede, bør

dem meddeeles.

Den/n/e Sessions bekostning, som er, Sorenskriverens skyds fra sit hiem her til Aastædet, til lands og vands 3 Miile, ligesaa tilbage, er 1 rd: 8 s:, diet penge for en Reisedag 4 mrk:, tvende dages foretning 3 rd:, Laugretten per Mand 4 mrk:, er 5 rd: 2 mrk:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en 11 rd: 8 s: betaler hoved Citanterne, der har opfordret Retten, da der ved endelig Dom paa omkostningerne skal vorde Kiendt.

Den 15de October blev Rætten betient paa Gaarden Ourdahl, beliggende i Gravens Præstegield og Ulwigs Kirke sogn, med efterskrevne Eedsvorene Laug Ret, som efter Loven er opnævnt, sc: Niels Rønnestrand, Siowat ibdm:, Siur Hougse, Lars Madsøn Welche, Mads ibdm:, Berge Thraae, Richold Torblaae og Iwer Niels: Lione. Nærværende Lensmanden Niels Thronsøn Røn/n/estrand.

Hvorda for Rætten fremstoed den/n/e Gaard Ourdals Beboere, som deels besidder Eiendom og deels Præstebordets benificerede Gods, Neml: Aslach Aslachsøn den Mellemste med Enke Guro Torchilds Datters og Søn Torchild Gun/n/ersøn samt Laugværge Torchild Leqve, og gav tilkiende, det de med Mundtlig Varsel her til Aastædet havde ladet stevne og indkalde alle den/n/e Gaard[s] Angrænsende Naboer /: ved en Feiltagelse af Sorenskriveren Selv til den 9de, da dog den rette Tægte-Dag skulde være i Dag :/ for at møde og være Nærværende til at faa den/n/e Gaard ved lovlig Markeskield udsteenet fra Omliggende Naboer, og siden skift imellem Beboerne inbyrdes. Og da samtlig Naboer har lovet at møde og vedtage den/n/e Dag for rette Tægte-Dag, da alt i Mindelighed er afgiort hvor Markeskield skal Needsættes, saa ere de forhen indstevnte Naboer følgende: Præstegaarden Nedr: Hagestad, hans Velærværdighed Hr: Pouel Schnabel, paa hvis vegne Mødte hans Søn, Candidatus Mons:r Marchus Schnabel. som vedtog at den/n/e Forretning har sin Fremgang og paa sin Hr: Faders veigne giorde den Erklæring, at da hans Hr: Fader intet er bekiendt om Præstebordets tilhørende, uden hvad Leilendingerne har angivet, da forbeholder hand sig og sine Efterkom/m/ere lovlig paatale, om Noget skulle findes at være Urigtig angivet. 2do: Gaarden Solberg, først Beneficiarius Hr: Provsten Atke med Leilending Enken Jorand Svends\datter/ og Laugværge Aslach Wangen, og Hans Hagestad, som bruger en Deel i Solberg, som og betræffende Markeskieldet imel: den/n/e Gaard og øvre Hagestad. Aslach Wangen mødte efter given Ordre paa Hr:

Provsten Atkes veigne, som og paa bemelte Enkes vegne. 3tio: Aslach Scheje. 4to: Ommund øvre Hagestad med Forvalteren over Rosendals Gods Sr: Elkiær, fra ham blev indleveret en skrivelse af dato 23de Septbr: sidstleeden til Velærværdige Hr: Schnabel, saa lydende. 5te: Tollef Heljesøn øvre Hagestad og Richold øvre Hagestad, Tollef Danielsøn med Moder Gyri Torchilds Datter og LaugVærge Aamund Ose, item Siur Hagestad. 6te: Siur Opheim. 7de: Ole Westreim, betræffende Aurdahls Kleppe-Støl, hvorpaa hand har ladet urettelig giøre Freedlysning, til at møde, sin videre declaration her inden Rætten at giøre, og har hand lovet Vidnesfast i Dag at møde. Men da det nu ey skeer, fremlægges til Actens følge hans skrivtlige declaration af 23de Martj 1767, bilagt med lovlig stemplet papiir, og er saa lydende: 8de: Gaarden Espelands Beboere Andwe, Johan/n/es og Niels, samtlig Selv-Eiere. 9de: Garden Hylles opsiddere David, Wiglech, Lars Andersøn og Lars Johansøm. Og sagde Citanterne, det disse indstevnte Naboer har lovet En hver at møde paa sit grænse stæd, hvor Markeskieldet skal needsættes, begiærede allene, det Rættens Middel strax vilde forføye sig i Marken for at Needsætte Markeskieldet efter den Anviisning Parterne ved Foreening lover at giøre. J følge her af Rættens Middel strax forføyede sig i Marken.

Jmellem Ourdahl og Præstegaarden Nedr: Hagestad ere følgende Markeskield Nedsat efter Parternes anviisning, som var Ourdahls Mændene, og paa Præstens vegne udj hans Søns Svaghed, Lensmanden Niels Røn/n/estrand, saasom: J Holmen, kaldet Steenholmen, som ligger i Espelands Vandet, blev hugget en Gloppe som Viiser op i Landet i et Skarv eller Nolde tæt ved Vandet, derfra Viiser den op i en stoer Steen, hvori blev hugget et Kors som viiser op i Fieldet i et Bleg kaldet Seiglet, og midt i Bleget er en Glovre kaldet Segel-Raaen. Ourdahl eyer paa den Østre, og Nedr: Hagestad paa Westre Siiden af disse Mærker. Viidere Markeskield imellem disse 2de Gaarder: Hiem/m/e i Lien ved Gros-Bækken blev Nedsat en Markesteen som viiser op i en Andeen Nedsat Markesteen, hvor der blev hugget Vinkel Gloppe som viiser op efter Bækken udj tvende efter hinanden ved Bækken hugne Glopper, sam/m/e viiser hen op i Gross-Fossen. Paa den Nordre Siide af disse Mærker eyer Ourdahl, og paa Sør Siiden eyer Nedr: Hagestad.

2°: Jmellem Ourdahl og Gaarden Hylle, hvorved mødte fra Hylle David, Wiglich og Lars Hylle, er efter Parternes Anviisning følgende Mærker Nedsat, saasom: Fra Gross-Fossen hen udj en jordfast Steen, hvor der blev hugget en Gloppe som viiser hen udj Kleps-Kleiven, hvor der atter blev hugget en Gloppe som viiser hen {til} \over/ en Bækk til Kleps-Gielen. q <q hvor der blev hugget den sidste Gloppe>. Neden for disse Mærker eyer Hylle, og oven for Ourdahl.

3tio: jmellem Ourdahl og Scheje, der ved mødte Aslach Scheje, og blev efter Parternes Anviisning følgende Mærker, saasom, Fra den sidste Gloppe ved Hylle Mærket og op efter Gielet op i Fieldet, bliver Mærket imellem disse tvende Gaarder, og eyer Scheje paa den Sør Siiden. Videre imellem disse 2de Gaarder: Needen ved Gross-Elven Gaar byttet efter Elven efter de der Nedsatte 5 Markesteene, som er nedsat paa begge Siider af Elven, som viiser op efter Elven op til Tunge-Teigen, hvor der atter blev hugget en Gloppe i en jordfast Steen. Ourdahl

1770: 83b

eyer paa den Nordre Siide, og Scheje paa den Syndre Siide af disse Mærker.

4to: Jmellem Ourdahl og Espeland, hvor [ved] mødte Andwe og Niels Espeland, den Sidste paa egene og sin Faders vegne. {Fra} Espelands Vandet, saa langt det Rækker, og siden i Øster efter Elven, bytter imellem disse 2de Gaarder lige til øvre Hagestads Mærkes Gierde paa den Nordre Siide af Elven, hvor Espeland eyer. Ellers tilstod Parterne at det Qværne Støe som Espeland der haver, er Grunden eller Støen Ourdahl tilhørende, hvor af Espeland svarer aarlig Grunde Leie.

5te: jmellem Ourdahl og øvre Hagestad, hvor ved Mødte Mandrup Ødwen paa Forvalteren Sr: Elkiærs vegne, som og for sin svage Svoger Om/m/und øvre Hagestad, item Siur, Tollef, Hans og Richol øvre Hagestad, da følgende efter Parternes Anviisning blev anseet som Markeskield. Forbemelte Elv som gaar af Espelands Vandet og gaar i Stok-Vandet, bliver Mærke imellem disse 2de Gaarder. Og følger byttet ned i Stok-Vand Osen. paa Nordre Siide af disse Mærker eyer øvre Hagestad, dog saa at Hagestad har fælles Fæe beite med Ourdahl, samt Støls-Veed.

6te: jmellem Ourdahl og Opheim, hvor ved Mødte Siur Opheim med Svoger Anfind Torblaae, da følgende bliver Markeskield imel: disse 2de Gaarder. Ved Stok-Vand Osen hugget en Gloppe som viiser efter Elven ned til {Tøss-Elven} Ourdahls Qværn-huuss-Øe, som blev indhugget med 2de Glopper, og siden efter Elven ned til Tøss-Elven, og Eier Opheim paa Nordre og Østre Siiden af Elven. Videre imel: disse 2de Gaarder: J Riismands-Steenen, hvor der er hugget en Gloppe som viiser fra Steenen op efter Mærkes Garen, derfra lige op i Berget, hvor der atter blev hugget en Vinkel Gloppe som viiser lige ind efter Bergs-Tremmen lige ind til Selje-Stien i Westreims Mærkes Gar, og eyer Opheim paa Østre og Sør Siiden af disse Mærker.

7de: jmellem Ourdahl og Solberg, hvor ved Mødte Aslach Wangen paa Hr: Provsten Atkes vegne, som og som Laugværge for Enken Jorand Svendsdatter og Hans øvre Hagestad, og er følgende Mærker Nedsat: som bliver først fra Tøsse-Elven der Opheims Mærket slap, og følger saa Tøss-Elven ned til Qvitlen, som er lige ud for Løynings-Stølen, og følger saa Qvitlen lige hiem til Bergs-Muulen, i en jordfast Steen hugget en Vinkel Gloppe som viiser i Bergs-Muulen, og siden følger byttet Bergs-Randen, hvor udj er hugget efter hinanden 8te Glopper.

hvormed den/n/e Dag blev tilendebragt.

Den paafølgende 16de Octobr: blev med Forretningen fortfaret, og videre Markeskield Nedsat imellem Ourdahl og Solberg,

og begyndte Vi efter Parternes Anviisning, fra den i Gaar Nedsatte 8de Gloppe i Bergs-Randen, hvor byttet gaar lige op efter Bergs-Randen hen til Westreims byttet, i en stor Steen der hugget en Kors. {jm} fra den 8de Gloppe til det sidst ommelte Kors er indhegnet med 7 Korser efter Bergs-Randen. Solberg eyer oven paa Bergs-Randen.

Som Gaardens Ring-Stening saaledes er til ende bragt, og Gaarden Ourdahls Eiendom ved Markeskield adskildt fra alle Angrænsende Naboer, saa blev vedtaget efter Gaarden Ourdahls Beboere deres paastand, at Nedsætte Markeskield imellem Beboerne, det benificerede og Bonde-Godset, efter Beboernes egen Anviisning saaledes som følger:

J Udmarken blev først begyndt tvert over for Store-Myr ved Stor ham/m/er Bækken, udj den der {Nedsat} i Gaar Nedsatte Markesteen, hvor udj blev huggen en Vinkel Gloppe, som viiser ud over Store-Myr, i en der Nedsat Markesteen som viiser udj en jordfast Steen, hvor der er hugget en Vinkel som viiser ned efter Bækken udj en jordfast Steen, hvor der er hugget en Gloppe som viiser udj en Anden Jordfast Steen, hvor der atter er hugget en Gloppe som viiser ned i Drew-Kiønnen. Østen paa Drew-Kiønnen blev Nedsat 2de Markesteene som viiser ned til Ræfs-Grenet mit i Dahlen udj en stor Steen, hvor der atte blev hugget en Gloppe som viiser ned efter Dahlen i en Anden stor Steen, hvor der atter blev hugget en Gloppe som viiser need i en Jordfast Steen, hvor der blev hugget en C: Gloppe som viiser over Myren i en der Nedsat Markesteen som viiser Need til Elven i en stoer Steen, hvor der atter blev hugget en Gloppe som viiser i Elven og ned efter Tøss-Elven til Gross-Elven. jnden for disse Mærker er Præstebordet eyende. dette her indhegnede støkke Mark, Præstebordet tilhørende, er igien skilt {med} imel: \begge/ Leilendingerne ved 7 Glopper udj jordfaste Steene og en Skieldsteen nedsat. Enken Guro bruger paa den Sør Siide af disse Glopper, og Aslach paa den Nordre.

J Hiem/m/e Marken er Præstebolets Eiendon saaledes Ringsteenet: Needen ved Tøss-Elven paa Feten blev nedsat en Markesteen som viiser op i en anden nedsat Markesteen som viiser hen op i en jordfast Steen ved Sike-Kieldo

1770: 84

udj en jordfast Steen, hvor der staar en Kors som viiser op udj 2de efter hinanden Nedsatte Markesteene, og siden lige linie op til Westreims byttet. Fra den første Nedsatte Markeskieldsteen ved Tøss-Elven, bytter Elven ned til Riismands-Bækken. siden gaar byttet op efter Riismands-Bækken hen til Riismands-Steenen. dette saaledes Ringsteenede tilhører Præstebolet, og er sam/m/e skift imel: begge Leilendingerne saaledes: ved Søyle-{Mands}-Vae-Leedet er hugget en Kors som viiser udj 3de efter hinanden i lige linie efter Almindings Veien hugne Kors, derfra gaar byttet i en Vinkel Gloppe i Westre Ende af Lange-Myren, derfra i en Gloppe i Lange-Myren, siden gaar byttet Vinter Veien efter Lange-Myren til et Kors som viiser i den Østre Ende paa Lange-Myren til en Kors, derfra hiem til Riismands-Steenen, hvorudj er hugget en Kors. Enken Guro eyer paa den Søndre Siide, og Aslach paa den Nordre.

Udj Enken Guro sin Part ligger et liden!! (lidet) Slotte-Træe, Aslach tilhørende, kaldes Kaas, men Skoven tilhører Guro.

Riismands Giøtten kaldet, tager byttet sin begyndelse ved Siur Opheims Eiendom, og gaar West efter Kalwe-Skaaret kaldet, siden følger byttet Bergs-Randen, og er indhegnet med 5 Mærker, 3de Kors og 2de Glopper, hvoraf det sidste Kors blev hugget ved Bækken. siden følger byttet Bækken, derfra lige op til en Anden Jordfast Steen, hvor der blev hugget en Kors som viiser lenger op i 3de efter hinanden huggede Korser, og derfra det sidste Kors lige op til Westreims Mærkes Gar, hvor atter er hugget en Kors, og blev imel: disse Korser nedsatt 2de Markesteene i lige linie. jnden for disse Mærker {eyer} \bruger/ Enken Guro Paa den Østre Siide, og Aslach paa den Westre Siide.

Paa Hiem/m/e Marken Needen ved Tøsse-Elven, Feeten kaldet, tager byttet sin begyndelse udj en Nedsat Markeskields Steen som viiser op i 7 efter hinanden Nedsatte og huggede Mærker, hvor iblandt 2de Korser og en Vinkel Gloppe, sam/m/e viiser lige efter Flor-Agerens indhegnede 7 Mærker, hvor af det sidste er en Kors som viiser efter Bækken op til \det/ gamle afslagen Bøe-Gierde, hvor der er Nedsat en Steen. jnden for disse Mærker bruger Aslach paa den Østre, og Enken Guro paa den Westre Siide.

Fra den sidste Nedsatte Steen ved Bækken blev Nedsatt 2de Markeskield Steene {som} og en Gloppe som viiser lige efter Gamle Gar Moen udj en Nedsat Markeskield steen, hvorudj blev hugget en Vinkel Gloppe. {jnden} \oven/ for disse Mærker bruger Aslach, og Needen for \deels/ Eier og \deels/ bruger Enken Guro, da Een deel deraf er benificeret og Een deel Bonde Gods.

Jnden for Huusene tager byttet sin begyndelse oven for Buue-Ageren kaldet, blev hugget en Vinkel Gloppe udj en Jordfast Steen som viiser lige op igien/n/em udj 3de efter hinanden Nedsatte Steene i sam/m/e linie, hvor udj det sidste Nedsatte Mærke er hugget en Vinkel Gloppe som viiser ind efter til Bergs-Trommen. Aslach {ey} bruger paa den Westre og Nordre Siide, og Encken Guro paa den Østre Siide.

Fra sidst bemelte nedsatte Steen følger byttet lige ned efter Bergs-Randen ned til Galte-Stien kaldet, og er indhegnet med 2de Glopper, hvoraf den sidste er en Vinkel Gloppe. Videre imel: disse Parter tager byttet sin begyndelse fra sidst bemelte Vinkel Gloppe i Galte-Stien, og gaar hiem efter Veien, og er indhegnet med 4 efter hinanden huggede og Nedsatte Mærker, hvoraf den sidste er en Vinkel Gloppe som viiser ned efter udj 5 efter hinanden huggede og Nedsatte Mærker, hvoraf den sidste er en Kors hugget i en jordfast Steen ved Almindings

Veien. Aslach bruger paa den Østre, og Enken Guro paa den Westre og Nordre Siide af disse Mærker.

End videre imel: disse Parter tager byttet sin begyndelse neden imod Elven udj en Kleiw, hvor der blev hugget en Kors som viiser op efter Bergs-Randen til en Anden hugged Kors ved Almindings Veien, og derfra udj 2de efter hinanden i sam/m/e linie Nedsatte Markesteene. Aslach bruger paa den Nordre Siide, og Enken Guro paa den Østre Siide af disse Mærker.

Løe-Ageren kaldet, er indhegnet med 14 Nedsatte og huggede Mærker. Ageren er Aslach tilhørende, og Bøen Enken Guro.

Buue-Ageren kaldet, er indhegnet med 11 Mærker. Ageren er Enken Guro tilhørende, og Bøen Aslach.

Ageren Selje-Flekket kaldet, er Aslach tilhørende og indhegnet fra Enken Guro[s] Bøe {og} med 12 Mærkesteene.

Ageren Aaspe-Flekket kaldet, {indh} Enken Guro tilhørende, er indhegnet med 8 Nedsatte og huggede Mærker.

Smidie-Ageren kaldet, er og Enken Guro tilhørende, og er indhegnet med 8te Mærker.

Floer-Ageren kaldet, er Aslach tilhørende, og indhegnet med 7 Markesteene.

Steens Ageren kaldet, er og Aslach tilhørende, og indhegnet med 4 Mærker.

Lang Ageren, Enken Guro tilhørende, {og} \er/ indhegnet med 6 Mærkesteene.

Hernest blev Bondegodset skift og deelet som følger:

Needen ved Tøss-Elven blev nedsat en Markeskield steen i Biørke-Øen, som viiser op udj 13 efter hinanden Nedsatte Markeskieldsteene, af hvilke udj den sidste er hugget en Vinkel Gloppe som viiser efter Almindings Veien {hen udj} \imellem/ 2de Nedsatte Markeskieldsteene som viiser op i 7 Nedsatte og huggede Mærker som viiser hen op udj en Nedsat Markeskieldsteen, hvor udj er hugget en

1770: 84b

1770.

Vinkel Gloppe. jnden for disse Mærker Eier Enken Guro paa den Østre, og Aslach paa den Westre Siide.

Ved Huusmands-Waet blev nedsat en Markeskieldssteen som viiser op udj 4 Nedsatte og huggede Mærker som visser op i en Kors i Berget. inden for disse Mærker Eier Aslach paa den Syndre, og Enken Guro paa den Nordre Siide.

Huusmands Ageren, Aslach tilhørende, er indhegnet med 3de Mærker.

Videre {ved} fra den Nedsatte Steen ved Huussmands Waet bytter Bækken op i en huggen Gloppe ved Bækken, siden gaar byttet op efter Bækken hen udj en stor jordfast Steen, hvor der er hugget en Kors, hvor fra byttet gaar udj 2de efter hinanden Nedsatte Markeskield steene, og den sidste tæt ved Bøe-Gierdet. inden for disse Mærker eyer Aslach paa den Østre, og Enken Guro paa den Westre Siide.

End videre ved Nye-Gars flaaten blev nedsat en Markeskieldsteen som viiser hen i en anden nedsat Markesteen som viiser op i Berget, hvor der er hugget en Kors. inden for disse Mærker Eier Aslach paa den Nordre, og Enken Guro paa den Søndre Siide.

Ud paa Nye-Gars flaaten er Nedsat en Markeskield steen som viiser hen i en anden Markeskieldsteen som viiser i en Jordfast Steen, hvorudj er hugget en Gloppe som viiser til Solbergs Byttet. inden for disse Mærker Eier Enken Guro paa den Nordre Siide, og Aslach paa den Syndre.

Hernest blev skift og deelet i Udmarken paa Bondeparten saaledes:

J Oldernesset hugget en Kors som viiser op i Fieldet i en stoer Steen kaldet Geede-Steenen, hvori er hugget en Kors, og imel: disse 2de Mærker findes en Kors og en Gloppe i sam/m/e linie. inden for disse Mærker Eier Guro paa den Westre, og Aslach paa den Østre Siide.

Videre J Stokwas Wigen, i en jordfast Steen er hugget en Kors som viiser op i en Glowre i Fieldet, som viiser oven for i det høye Field. Enken Guro Eier paa den Østre, og Aslach paa den Westre Siide.

Videre, Fra Stok-Vandet lige efter Drew-Kiønne-Bækken og hen til Drew Kiønnen Eier Aslach paa den Nordre, og Enken Guri paa den Syndre Siide.

Videre, ved Drew-Kiønnen udj en Nedsat Markesteen som viiser West i lige linie udj 6 efter hinanden Nedsatte og huggede Mærker, hvoraf det sidste Mærke er en hugget Kors som viiser op i Skarret i Kiærringe Fieldet. inden for disse Mærker Eier Aslach paa den Syndre, og Enken Guro paa den Nordre Siide.

item Østen for Drew-Kiønnen tager byttet sin begyndelse udj en Nedsat Markeskieldssteen ved et gam/m/elt Fiske Sæde, som viiser Øst efter udj 4 efter hinanden Nedsatte og huggede Mærker, hvoraf det sidste er en hugget Kors udj et Skarv ved Ulsbergs-Tangen kaldet. inden for disse Mærker Eier Aslach paa den Nordre, og Enken Guro paa den Syndre Siide.

item {ved Sy} Synden ved Store Myrs Enden, hvor der er Nedsat en Markeskieldsteen, hvor udj er hugget en Vinkel Gloppe som viiser i en jordfast Steen, hvor der er hugget en Gloppe, og følger sam/m/e bytte Svart hammer-Bækken lige udj 2de efter hinanden ved Bækken op efter til Fieldet huggede Mærker, hvor af det sidste er en Kors som viiser lige op til Fieldet. Aslach Eier paa den Nordre, og Enken Guro paa den Syndre Siide af disse Mærker.

Qværne-Støen, som staaer paa Enken Guro[s] Grund, tager hun sin Grunde Leie af Solberg Manden, men Aslach haver sit brug til fælles, saa vel grunden som Qværne Reedskabet lige som tilforn, dog uden at tage Grunde Leie af Nogen.

Ourdahls Beboere lod tilføre, at som Aslach Wangen paa Gaarden Solbergs vegne i gaar dags lod Acten tilføre, at Solberg havde fælles Fæe-beite med Ourdahl; altsaa

1770: 85

1770

Reserverede Ourdahl dem i lige tilfælde fælleds Fæe-beite i Solbergs Marken.

de Uskifte Teiger Øyene og Lie-Teigen bliver fællig imel: Ourdahls beboere i eftertiiden som forhen.

Som intet videre var at forrette, bliver følgende bereigning at anføre over Rettens Løn, som er Sorenskriverens skyds fra sit hiem paa Woss og ned til Hestham/m/er, 4 ½ Miil, 5 mrk: 4 s:, hiem igien eftergives formedelst andre Forretninger, skyds fra Hestham/m/er og her til Aastædet, 2 ¼ Miil, har Citanterne besørget, og skydser sam/m/e Vej tilbage. Diet penge for 2 Reise dage 1 rd:r 2 mrk:, tvende dages Forretning 3 rd:, Laug Retten per Mand 48 s:, er 4 rd:r, Lensmanden 1 rdr:, Fogden for Mænds opnævnelse 1 rd:r, incaminations penge 5 mrk: 4 s:, tilsam/m/en 12 rd:r 8 skil:, som blev betalt,

og saaledes den/n/e Forretning sluttet.

Dend 18de Octbr: blev med **Jondahls skibreede[s] Almue paa det almindelig Tingstæd Hærensholmen, holden Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa folio 58 findes opnævnt og Specificeret, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret:

1°: Forordning af 12 Julj h: a:, angaaende fremdeeles Extra paabud af Geistlige og Verdslige Betientes Gage og anden Embeds Jndkomst, samt pensioner og Benaadinger udj Norge.

2°: Forordning af 30 Maj h: a:, hvor ved Officererne ved National Milicen i Norge, ligesom under 28 Martj 1746 har været bevilget, igien forundes den saa Kaldede Dovning Frihed og Frie skyds.

3°: skrivelse af 30de Aug: h: a: fra Hr: Stiftbefalings Manden til Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel, hvorudj bekiendt giøres, at Hans Maj:ts d: 10 Julj nest forhen allernaadigst har Resolveret, at den Extra skat som staar til Restance iblandt Almuen, til 1ste Octbr: 1767, indtil videre skal blive ukrævet.

4°: En dito skrivelse af 3 Sept: h: a: til Hr: Fogden, at det høy lovlige Rente Kam/m/er dend 18de Aug: har meldet, det de om Extra skattens eftergivelse for den fattige Almue, ej videre torde forestille, siden der ved Kongl: Resolution af 10 Julj h: a: er skeedt forlindring.

5te: skrivelse af 17 Septbr: h: a:, at anholde Ingier Iwerdatter, som af sin Arres[t] i Stavanger er udbrudt, efter at hun for begangne grovt Tyverie var Dømt til Kagstrygning samt brendemercke.

6. En dito skrivelse af 29de Aug: h: a:, at dette Fogderie skal betale udj Delinqvent penge og for de med Venerisk syge angrebene Men/n/eskers Cuur i Norhorlehns Fogderie, 247 rd: og til St: Jørgens Hospital for de indlem/m/ede Spedalske syge, 183 rd:, der alt paa Løb[e] talet lignes.

7de: En skrivelse af 29de Aug: h: a:, hvor udj bekiendt giøres at hans Maj:st dend 30de Julj h: a: har Resolveret, det Auctions Forvalterne i Norge ingen Salarium skal nyde for det de auctionerer som for Resterende skatter er udpantet. men alleene nyde fri skyds til og fra Auctions stædet, samt betalning for Foretningernes beskrivelse.

Brynild Heljesen skiøde af dags dato til Helje Brynildsøn paa Toe pund 16 mrk: smør, ½ b:skind med bøxel i gaarden Biørkeland, blev læst.

Siur Siursøn Bagegaard skiøde af dags dato til Lars Samsonsøn paa 16 ½ mrk: smør, 1/3 b:skind i gaarden Baggegaard, blev læst.

Aamun Handegaard og medJnteresserede udgivene skiøde af dags dato til Johan/n/es Johansøn paa 2 Spd: 5 ½ mrk: smør i under-Hougen, blev læst.

Hr: Marcher bøxel brev med Rewers, af 24 Septbr: 1770, til Ole Larsøn paa ½ Løb smør, ½ huud i gaarden Eie, blev læst.

Dito bøxel brev med Rewers, af 24 Septbr: 1770, til til!! Thore Jonsøn paa ½ Løb ½ Spd: smør, ½ huud i Præstegaard, blev læst.

Thore Jonsøn under-Hougen vilkaar brev af 6de Octbr: 1770 til Samson Samsonsøn Præstegaard, blev læst.

Sigri Aakre og medJnteresserede udgivene skiøde af 26 Maj 1770 til Wichlich Olsøn paa 19 1/14 mrk: smør i Hougen, blev læst.

Thore Jonsøn Præstegaard gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Iwer Nielsøn Espeland, vidner at anhøre, om de ærrørige skields ord hand har udtalt mod Citanten til beskiem/m/else, der efter Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Eilef Axnes, Niels Giertsøn Bache og Helje Molwe. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

Iwer Nielsøn Espeland efter paaRaabelse møtte ej eller lod svare, icke heller vidnet Eilef Axnes, men de andere tvende vidner møtte.

Kaldsmændene Erich Jørgensøn under Hougen

1770: 85b

og Samson Nielsøn Sætvet afhiemlede stevningen at være Iwer Nielsøn Espeland i Eget paahør lovlig forkyndt. ligeledes er vidnet Eilef Axnes under Lovens faldsmaal lovlig

stevnet, og stevningen i hands egen stue udj hands Kones paahør, siden hand ej var tilstæde, forkyndt, men stevningen er over alt ickun forkyndt med 5 dages varsel, saavel for Iwer Espeland som for de indstevnte vidner.

Afskeediget,

Loven byder, at de inden Tinglauget skal have 14 dages varsel, og de uden Tinglauget 4 uggers varsel. Da Citanten ickun har givet Iwer Espeland og de indstevnte vidner 5 dages varsel, saa Kiendes for Ret, det den/n/e sag afviises til nye og lovligere behandling.

Dend 19de Octbr: er ved Jondahls høstetinget saaleedes passeret.

De Laugrettes mænd som Retten tilstundende aar skal betiene, blev opnævnt, og ere følgende: Nye ingen, gamle, Lars Kopren, Iwer Espeland, Aamun Espeland, Bryniel Bircheland, Samson ibdm:, Henrich Guntvedt, Iwer Underhougen og Lars ibdm:, alle gamle Mænd.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel lod oplæsse og Examinere følgende documenter til bilager ved hands allerunderdanigste Regnskaber: 1°: Specification over aftagene og de fælde gaarder. 2°: det Ordinaire Tingsvidne indeholdende 10 poster. 3de: angaaende Tingskydsen. 4de: Odels Mantallet. 5de: Restansen paa Landskatten, som var 62 rd: 86 s:, og 6de: Restanse Register over Extra-skatten, \som var 86 rd: 3 mrk:/, og som ingen noget der imod havde at erindre, var hand Rettens attestation begierende, som blev billiget og efterkom/m/ed.

Lars Tørviigens skiøde af dags dato til Torchild Larsøn paa 2 pund 14 ½ Mrk: smør med bøxel udj gaarden Tørwiig, blev læst.

Christopher Christophersøn skiøde af dags dato til Christopher Christophersøn paa ½ Løb smør, ½ huud i gaarden Aase, blev læst.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rætte, altsaa blev Tinget for dette skibreede sluttet og ophæved.

Sam/m/e dag, nemlig dend 19de Octbr:, blev paa forbemelte stæd **Hærensholmen med Østensøe skibreede[s] Almue holden Almindelig Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 58 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Jan Reistvedt sad Gun/n/er Aarhuus, for den ved døden afgangne Tosten Mehuus sad Johan/n/es Wiig, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Lensmanden Johan/n/es Pedersen Wiig og den tingsøgende Almue.

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger og Ordres som paa dette folio ved Johandahls!!-Tinget findes Extraheret.

Arveskiftebrevet af 8 Januarj 1770, sluttet efter Guri Nielsdatter Schaalem, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegods udj gaarden Schaalem 2 pd: smør, 2/3 huud med bøxel, og oved!! (over) bøxel til 1 pd: smør, 2/3 huud, vurderet 297 rd:, der af udlagt først til Creditorene Hr: Severin Heiberg for sin fordring efter Tinglyst pantebrev, 12 ½ mrk: smør, 2/3 huud for 150 rd: 3 mrk: 6 s:, Lars Hansøn Solberg for sin fordring udlagt 14 mrk: smør for 57 rd: 4 mrk: 8 s: Resten lodnet imellem arvingerne, saasom til Enckemanden Lars Erichsøm Schaalem 10 ¾ mrk: smør for 44 rd: 2 mrk: 1 s:, til den afdødes Børn og Børnebørn, nemlig søn/n/en Lars Rasmussøn 3 mrk: smør for 12 rd: 2 mrk: 4 s:, Jon Rasmussøn 2 ¾ mrk: smør for 11 rd: 2

mrk: 1 s:, Synneve Rasmusdatter 1 mrk: smør for 4 rd: 12 s:, Herbor Jørgensdatter og Guri ibdm:, hver ½ mrk: smør for 2 rd: 6 s:, Kari, Anna og Elsebeth Rasmusdøttere, hver 1 mrk: smør for 4 rd: 12 s:

Dend 20de Octbr: er ved Østensøe Tinget følgende passeret.

Arne Swensøn Røsseland paa egene og med Jnteresserede vegne forestillede at det forliig de her inden Retten paa Som/m/ertinget dette aar giorde med gaarden {med} Scheie beboere, betræffende deres gieder og den af dem tilføyede skade, er af Scheie ej bleven opfyldt eller efterlevet, altsaa paastod hand det sag[en] maatte hviile til anstundende aars Som/m/er Ting, paa det hand kunde indkalde vidner, og Scheie Mændene sam/m/e at anhøre og Dom modtage. den/n/e paastand blev billiget.

Cancellie Raad Fleischer Auctions skiøde af gaar dags dato til Michel Olsøn paa Et pund smør med bøxel i gaarden Froestad, blev læst.
Arne Hellestvet og medJnteresserede udgivende skiøde af gaar dags dato til Lars Brigtsøn paa 1 pd: 12 mrk: smør, ½ g:skind i Gaarden Hellestvet, blev læst.
Brynild Christophersøn Rychen Fæsteseddel af dags dato til Iwer Siursøn paa det plats Salkielsnesset, beliggende under Gaarden Rychen, at bruge og beboe sin livs tiid, med de vilkaar at Rydder og forbedrer platset, og aarlig i leie 1 rd: til Eieren betaler. læst.

De Laug Rettes mænd som Retten tilstundende aar 1771 skal betiene blev opnævnt, og ere alle gamle, sc: Lars Michelsøn Nesthuus, Lars Larsøn ibdm:, Gunner Aarhuus, Siur Schutleberg, Lars Hellestvet, Hans Lepse, Helje ibdm:, og Tosten Olsøn ibdm:

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, til bilag ved Regnskaberne, lod oplæsse og Examinere lige sam/m/e documenter ved Jondahls-Tinget findes Specificeret. Tingsvidnet over Restansen paa Landskatten,

1770: 86

hvis beløb var 29 rd: 63 s:, og et Register over Extra skattens Restance, som beløb til den Sum/m/a 101 rd: 1 mrk:

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev dette Ting opsagt og ophæved.

Dend 22de Octbr: blev paa **Eie grund ved Søen med Grawens skibreede[s] Almue holden Almindelig Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det paa folio 61: opnævnte og Specificerede Laugret, undtagen for Aslach Sæbøe sad Ole Sæbøe, for den ved døden afgangne Jacob Moursetter sad Wiiching Sæbøe, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Bøygde Lensmanden Niels Rønnestrand og dend Tingsøgende Almue.

da de Forordninger og Ordres som paa folio 85 ved Jondahls Tinget er Specificeret, bleve oplæste og for alle bekiendt giort.

Hr: Cancellie-Raad [Fleischers]? Bøxel brev med Rewers, af 24 Martj 1770, til Lars Andersøn paa ½ Løb smør, Et b:skind i gaarden Hylle, blev læst.

Lensmanden Niels Røn/n/estrand for Eilev Traa efter forige tiltale, æskede sag[en] i Rette Contra Siur Hougse, og gav tilkiende, Rettens forelægelse lovlig at være forkyndt, vil fornem/m/e hvad Siur Hougse havde at forestille.
Siur Hougse møtte, begierede sag[en] til neste Ting udsat, for at Rette for sig i mindelighed.
Citanten havde her imod intet at erindre.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse billiges.

Lars Herrei gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Anders Twet for afkiøbte Tøm/m/er til dend Sum/m/a 3 rd: 1 mrk:, og da sam/m/e ej i mindelighed har været at bekom/m/e, der for Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte Anders Twet blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels og Siur Rønnestrand afhiemlede stevningen.
i dette Moment møtte Anders Tvet, tilstoed lovlig varsel, og begierede sag[en] til neste ting udsat for at stevne Contra til sag[en]s oplysning.

Afskeediget,

Den forlangende udsettelse vorder billiget.

Aamun Wiig paa Egene og sin Moder Kari Wiig[s] vegne gav tilkiende, det de med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Lars Larsøn Wambem for skyldig værende 18 rd:, der om Dom at modtage til betalning og processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels og Siur Rønnestrand afhiemlede stevningen at være Lars Larsøn Wambem lovlig forkyndt udj hands Kone Britte Pedersdatter[s] paahøre, siden manden ej lod sig finde.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Den lovlig indstevnte Lars Larsøn Wambem foreleges at møde til neste Ting.

Dito paa Egene og sin Moder Kari Wiig og samtlige arvinger[s] vegne gav tilkiende, det de med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Aamun Leqwe for skyldig værende 2 rd:, Dom at modtage til betalning og processens Erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels og Siur Rønnestrand afhiemlede stevningen at være Aamun Leqwe i Eget paahør lovlig forkyndt.
Citanten Erindre[de] om Lavdag.

Afskeediget,

dend lovlig indstevnte Aamun Leqve gives Lavdag til Neste Ting.

Dito paa Egne, Moder Kari Wiig og Medarvinger[s] vegne gav tilkiende, det de med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Torfind Buu for skyldig værende 5 rd:, Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels og Siur Rønnestrand afhiemlede stevningen at være Torfind Buu i Eget paahør lovlig forkyndt.
Citanten var Laudag begierende.

Afskeediget,

Torfind Buu, der er gived lovlig varsel, forelæges at møde til neste Ting.

Anders Torbiørnsøn Næssem skiøde af dags dato til Haawer Endresøn paa En halv Løb smør og ¼ huud i gaarden Næssem, blev læst.
Anders Torbiørnsøn Næssem skiøde af dags dato til Størkaar Dawidsøn paa ½ Løb smør, ¼ huud i gaarden Næssem, blev læst.
Størkaar Davidsøn og Haaver Endresøn vilkaar brev af dags dato til Anders Torbiørnsøn Næssem paa hvad hand aarlig til livs ophold skal nyde, blev læst.
Torbiørn Tormoesøn Sæbbøe pante brev af dags dato til Lars Endresøn Halanger for 78 rd: laan, mod pant 1 Løb smør, ¼ huud, 1 f:skind i gaarden Sæbbøe, blev læst.
Hr: Schnabels bøxel brev med Revers, af dags dato, til Lars Johan/n/essøn paa ½ Løb smør, ½ huud i gaarden Stidberg!!, blev læst.
Jon Mariager bøxelbrev med Revers, af 19 Octbr: 1770, til Anders Nielsøn paa en halv Løb smør i gaarden Syssen, blev læst.

1770: 86b

1770.

En Oberhof-Rettes Dom, afsagt dend 2den Martj 1769, imellem Niels Olsøn Hagestad og Ole Iwersøn Windahl, hvor efter dend sidste er tilDømt Odelen til 1 ½ Spand smør i gaarden Windahl, blev læst.
Svend Lassesøn Røyse pante brev af dags dato til Hans Aamunsøn Tvet for 140 rd: laan, mod pant 1 pund 16 ½ mrk: smør, 1 ½ g:sk:, ¾ f:sk: i gaarden Røyse, blev læst.
Eilef Severtvet og medJnteressenderes skiøde af dags dato til Ole Eilefsøn paa 16 ½ Mrk: smør i gaarden Sæwertvedt, blev læst.
Ole Eilefsøn Sæwertvet vilkaar brev af dags dato til Faderen Eilef Snaresøn, hvad hand aarlig skal nyde til livs ophold. blev læst.

Iwer Moe og Michel Schaftedahl gav tilkiendem det de med Muntlig stevning til dette Ting har ladet varsle og indkalde deres Naboer paa Gaarderne Jørdre og Bræche, vidner at anhøre, hvorleedes de har afhægnet Citanternes Creature fra fællets fæegang, samt deres øvede ulovlig Kiørsel. der efter Dom i sag[en] at modtage, og at svare processens omkostning. til vidner er i sag[en] under Lovens faldsmaal indkaldet Torbiør Olsdatter Schaftedahl, Ole Olsøn Tøm/m/eraalen, Torbiør Olsdatter Ouro, Anna Daviddatter Schutle. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
Lars Rønnestrand som Lauværge for Encken Anna Bræche møtte, tilstoed paa Encken og Egene vegne at have faaed lovlig varsel, men frasagde dem aldeeles den/n/e sag og Rettergang, vil ingen deel der udj have, men vil det alt med deres Naboer skal være og blive efter som gam/m/elt været haver. Niels Jørdre møtte paa egene og Iwer Bræche[s] vegne og vedtog at være lovlig kaldet. Ole Jørdre møtte, vedtog lovlig varsel, ligesaa Torbiørn Monsøn møtte for sin Fader Mons Jørdre og vedtog lovlig varsel.
af vidnerne møtte alle, dem Citanterne paastod forhørte. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formaned at blive ved sa[n]dhed.
1ste vidne, Torbiør Olsdatter, tienende hos Citanten Michel Schaftedahlen, men er datter af indstevnte Ole Jørdre, efter aflagde Eed vidnede, at have seet i den/n/e som/m/er, det Jørdre og Bræche Folcket i den/n/e som/m/er har mødt Citanternes Creature ved Elven, kaldet Schaftedahls Elven, og drevet dem tilbage, at de ej skulde kom/m/e der over. hvilcket vidnet

ofte i den/n/e som/m/er har seet, naar hun har været paa stølen. Citanten tilspurte vidnet, om hun icke har seet det Jørdre og Bræche har jaget og Kiørt Creaturene for sterck, saa der af kunde tage skade. Resp: har ej seet at de har jaget og Kiørt Creaturene anderleedes end maadelig. dend indstevnte Niels Jørdre tilspurte vidnet, om hun icke ved, det Elven bytter imellem disse gaarder. Resp: har hørt saa sige, at Elven skal bytte dem imellem. 2°: om vidnet har seet, at de har Kiørt Creaturene lengere end fra deres Egen lægemaal. Resp: har ej seet de har Kiørt dem lengere end over Elven. Retten tilspurte vidnet, om hun kand giøre anvisning paa Elven og de stæder hvor Creaturene er over Kiørt. Resp: ja, naar hun kom/m/er der, kand hun giøre anvisning. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, som blev demiteret.

2det vidne, Ole Olsøn, er huusMand i Tøm/m/eraalen, efter aflagde Eed vidnede, at nu i den/n/e som/m/er var hand 4re dage i Fieldet at slaae, i den tiid saa hand det hver Morgen, det Creaturene blev jaget eller Kiørt over Scftedahls Elven, og kunde hand ej andet see eller forstaae, end at Creaturene blev jaget i Magelighed. og naar Creaturene kom over Elven, vente vetlegutten som Kiørte dem. har hørt alle sine dage sige, det Elven bytter disse gaarder imellem. Citanten tilspurte vidnet, om hands søn icke gick til møde og bad vetlegutten, at hand ej vilde slaa hands Kiør. Resp: ja, det er saa, at hand bad der om, siden Creaturene kom noget hastig over Elven, men vidnet saa ej nogen blev slaget.

3de vidne, Torbiør Olsdatter, boende paa Gaadren Oure i Wosse Fogderi, efter aflagde Eed vidnede, at vidnet i den/n/e som/m/er har seet mange gange, det Creaturene blev jaget over Elven, og blev de ofte jaget hastig over, saa de lettelig kunde tage skade, men om noget best tog skade, kunde vidnet ej see det, fordj hun paa stølen var for langt der fra. undertiiden blev og Creaturene jaget et støcke paa den anden siide af og fra Elven. ved intet om byttet imellem disse gaarder.

4de vidne, Anna Daviddatter, boende paa Schutle i Wosse Fogderie, efter aflagde Eed vidnede i et og alt Conform med 3de vidne.

Citanterne paastoed Dom, det Creaturene end nu som forhen skulde gaae med Freed horn mod horn og Kløv mod Kløv.

Niels Jørdre begierede sag[en] udsat og henviist til aastædet.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges, og vorder sag[en] til aastædet henviist. der om Part[erne] skal blive gived tægte dag, naar De selv anmelder det Retten kand kom/m/e paa aastædet for snee og Jis, paa det lovlig siun og grandskning kand skee.

1770: 87

1770.

Lensmanden Niels Rønnestrand paa fattig Comissionens vegne gav tilkiende, det Encken Jorand Wasenden med Lauværge Haawer Seim er indkaldet at anhøre vidner, om den Koe, fattig Cassen tilhørende og Encken med forstragt som en fattig, hvorleedes sam/m/e Koe er død. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Ole Seim og Johan/n/es ibdm:, alt til et lovligt Tingsvidnes erholdelse. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

Lauværgen Haawer Seim møtte for Encken og tilstoed lovlig varsel. ligesaa møtte de tvende vidner, for dem Eedens forklaring blev oplæst og af Dom/m/eren formaned at blive ved sandhed.

1ste vidne, Ole Brynildsøn, boende paa Gaarden Seim, efter aflagde Eed vidnede, at i den/n/e som/m/er saa vidnet, det hands tieneste Tøss, for Encken Jorand, Melckede den omstevnte Koe, og strax efter Melckede hun en anden Koe. mens Tøssen Melckede den anden Koe, størtede den/n/e omstevnte Koe Need til Jorden og gav et par pust fra sig, og strax efter var død. da vidnet hialp at flaae huuden af den døde Koe, og saa at den paa brøsted og

under begge Bogene var gandske blaa. da de grov Kroppen Need i Jorden. Citanten havde ej noget at tilspørge vidnet.
2det vidne, Johan/n/es Iwersøn, tienende hos første vidne, efter aflagde Eed vidnede, at hand saa Koen laae død, hialp at flaae huuden af, og at grave Kroppen need, men saa ei videre efter, derfor ved intet videre.
Citanten paa Fattig Væsenets vegne var begierende Extractum Protocolli af det passerede, som blev billiget.

David Hotle viste fællen af en voxen Biørn, som hand i den/n/e som/m/er har skudt paa Leehnets grund. Hr: Fogden betalte ham 2 rd:

Jørgen Kerland viste fællen af en voxen Biørn, som hand havde skudt i som/m/er paa Leehnets grund. Hr: Fogden betalte ham 2 rd:

Dend 23de Octbr: er ved Grawens høste Ting passeret som følger.

Lars Aalviigen og medJnteressendere skiøde af 24de Octbr: 1769 til Synneve Ingebrigtsdatter paa 21 Mrk: smør i gaarden Jndre Buu, blev læst.
Auctions skiøde af gaar dags dato til Jon Siursøn paa 2 pund 6 Mrk: smør, 1 ½ giedskind med bøxel i gaarden Bræche, læst.
Lars Brynildsøn Saaqvitne pante brev af gaar dags dato til Ole Siursøn Ystaas og Lars Kløwe for 150 rd:, mod pant 1 Løb smør i Saaqvitne, læst.
Jon Siursøn Bræche pante brev af gaar dags dato til Jon Siursøn Bræche for 150 rd: laan, mod pant 2 pd: 6 mrk: smør, 1 ½ g:skind i gaarden Bræche, læst.

Mons:r Marchus Schnabel for sin Hr: Fader gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Magnus Leqve, Dom at modtage til at betale og indfrie sin udgivene og Tinglyste pante Obligation af 23de Octbr: 1767, der er ham lovlig opsagt med Capital 300 rd:, samt Resterende Renter fra 20de Januarj 1769 og indtil betalning skeer. og at svare processens omkostninger skadesløs. vil fornem/m/e om den indstevnte møder, og ellers anviiste det Resiterede pante brev.
Torchel Leqve møtte for sin indstevnte grande Magnus Leqwe, og paa hands vegne tilstoed lovlig varsel, ligesaa at Capitalen er lovlig opsagt. begierede alleene sag[en] udsat til neste ting for at være sig om penge.
Citanten havde imod ej noget at erindere.
Afskeediget,
den forlangende udsettelse billiges.

Bøygde Procurator Traa for Eilef Sævertvet gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde sin steeSøn Niels Pedersøn Følkedalen, Dom at modtage til at betale 154 rd: som hand har oppebaaret hos Anfind Giære efter tinglyst pante Obligation. og da dend Capital 154 rd: i skiftet efter Citantens huustroe[s] anden Mand, der var dend indstevntes SteeFader, var hende i arv udlagt, og den indstevnte den/n/e Capital ei vil fra sig levere, er hand, Citanten, nødsaged ved Retten at søge Dom for Capital med processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte Niels Følkedahlen møtte, tilstod lovlig varsel, begierede sag[en] til neste Ting udsat, for sag[en] ved Contra stevning at oplysse.
Citanten havde intet her imod.
Afskeediget,
den forlangende udsettelse billiges.

Lar[s] Torchelsøn Aga gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Aasor Sæbbøe for 2 rd: 4 mrk: 8 s:, som er for Een Øg dend indstevnte om som/m/eren 1769 Kiøbte af Citantens søn paa hands Reise til Kongsberg. og da hand i mindelighed ej har vildet betale, skiønt hand strax bekom Øgen, er hand indkaldet Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

KaldsMændene Ole Aslachsøn Sæbøe og Wiching Iwersøn Sæbbøe afhiemlede stevningen at være Aasor Sæbøe lovlig forkyndt udj paahør af hands Ros-Kone Elsebet, siden hand ej lod sig finde. og siden har de sagt ham det at hand var stevnte, og hvorleedes hand har og været her paa dette Ting, men nu er bort Reist.

Citanten var Lavdag begierende.

Afskeediget,

dend lovlig indstevnte og nu her fra Tinget bort Reist Aasor Sæbbøe forelæges at møde til neste ting.

1770: 87b

1770.

Niels Fylkedahlen efter forige tiltale, æskede sag[en] i Rette Contra Siur Poulsøn Spaanem, siden Citanten endnu ej efter løfte har bekom/m/et Myndlingens penge.

Siur Spaanem møtte og sagde, det Ole Westrem, som er her paa Tinget, har lovet ham penge, men formeedelst den store penge Mangel her over alt er, har ej kundet faae sine penge indCasseret.

Ole Westrem fremstod for Retten og sagde, det hand havde lovet Siur Spaanem de penge hand havde staaende i Lindebræche, som er 580 rd: efter Tinglyst pante Obligation af 18 Maj 1767, der er lovlig opsagt, og saa snart sam/m/e penge erholdes, skal Citanterne blive betalt. til forsickring her om, leverer hand den berørte pante Obligation i Citantens hænder, og begierede sag[en] at hviile til hand kom/m/er til endskab med Lindebræche.

Citanten var fornøyet med at sag[en] hviiler til neste ting.

Afskeediget,

sag[en] forfløttes indtil anstundende aars som/m/erting.

Ole Westrem gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Encken Anguna Bagne med Lauværge Tollef Danielsøn Hagestad, for 3 rd: som hendes sal: Mand var ham skyldig, og i skiftet er ham der for giort udlæg: at møde i Retten med skiftebrevet, og Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornemme om de indstevnte møder.

de indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels og Siur Røn/n/estrand afhiemlede stevningen at være Anguna Bagne i Eget paahør lovlig forkyndt. og Kaldsmændene Siur Rønnestrand og Jens Ørjansøn Nedr: Leqven afhiemlede stevningen at være Laugværgen Tollef Hagestad i Eget paahør lovlig forkyndt, og blev hand tillige varslet at møde med skiftebrevet.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Encken Anguna Bagne med Lauværge Tollef Hagestad forelæges til neste ting at møde.

Ole Westrem gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Elling Lionne for skyldig værende 3 rd: 1 mrk:, som er for 1 tønde Korn og en halv

tønde spansk salt, og da hand ej i mindelighed har føyet anstalt til betalning, er hand kaldet Dom at modtage til betalning og Processens erstatning.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Jens Ørjansøn Leqwen og Iwer Aslachsøn ibdm: afhiemlede stevningen at være Elling Lione i Eget paahør lovlig forkyndt.
Citanten var Lavdag begierende.

Afskeediget,

Elling Lione gives Lavdag til neste ting

Christopher Torblaae pante brev af gaar dags dato til Lars Gunnersøn Ringøen, Johan/n/es Olsøn Qvale og Iwer Johan/n/essøn Wichenes, tilsam/m/en for 85 rd: laan, mod pant 12 mrk: smør, 1 f:skind i Sigrie-Teigen, blev læst.
Magnus Rondestvet og medJnteressendere udgivene skiøde af dags dato til Anna Samsondatter paa 1 pd: 12 mrk: smør i gaarden Bagne, blev læst.
Ole Sæwertvedt pante brev af dags dato til Hans Aamunsøn Tvedt for 96 rd: laan, mod pant 1 pund 16 ½ mrk: smør i gaarden Bagne, blev læst.
Lars Næssem skiøde af 21 Maj 1770 til Tormoe Olsøn paa 13 ½ Mrk: smør, ¾ huud med bøxel i gaarden Bagne, blev læst.
Christian Kollenes pante brev af dags dato til Iver Larsøn Midaas og Ole Siursøn Ystaas for 200 rd: laan, mod pant 1 Løb smør i Kollenes, blev læst.
Lars Siovatsøn Rønnestrand lod skriftl: af 16 Maj 1760 bekiendtgiøre sin Myndling Christj Larsdatter[s] penge Mangel, som Odels prætendent til 1 Løb smør, 1 huud i gaarden Hylden, blev læst.
Magnus Olsøn Rondestvet skiøde af dags dato til Ole Samsonsøn paa 2 pund 20 ¼ mrk: smør i gaarden Nesseim, blev læst.

Hans Johans[øn] Pych, Iwer Ellingsøn Eie, Richol ibdm:, Johan/n/es ibdm:, Hans Hansøn Utne og Ebbe Eie gav tilkiende, det de med muntlig varsel til dette ting har ladet stevne og indkalde Lars Eie fordj hand i aar med sine Creature fløttede fortiilig hiem paa haaen at beite udj platset Raaen, der er fra gam/m/el tiid et fællets fæebeite for heele gaarden, som med et erhvervet Tingsvidne kand beviises, om dette sit foretagende og forøvede at anhøre vidner, der efter Dom at modtage til undgieldelse og at svare processens omkostning. til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Jacob Sæland, Gullich ibdm:, Christian Kollenes. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
dend indstevnte Lars Eie blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare. de indstevnte vidner møtte alle.
Kaldsmændene Siur Rønnestrand og Michel Tvete afhiemlede stevningen at være Lars Eie i Eget paahør lovlig forkyndt.
Citanterne Urgerede paa de indstevnte og nu mødende vidners Eedelig forhørelse, og der næst begierede Lavdag for sagvolderen. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formaned at blive ved sandhed.
1ste vidne, Jacob Knudsøn, boende paa Gaarden Sæland, efter aflagde Eed vidnede, at Lars Eie med sine Creature i høst kom Need i Raaen omtrendt 8te dage for Nye Kormisse, da de andere grander ej var Need kom/m/en, ved ei naar de Needkom. Citanterne havde ej noget at tilspørge vidnet, som blev demiteret.
2det vidne, Gulich Tostensøn, boende paa Gaarden Sæland, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne i et og alt.
3de vidne, Christian Olsøn, boende paa gaarden Kollenes, efter aflagde Eed vidnede

i et og alt Conform med første og andet vidne.

Afskeediget,

Lars Eie gives Lavdag til neste Ting.

Hans Johansøn Pyk, Kræm/m/er, Borger og Giestgiber her i Grawens sogn, gav tilkiende, at have med skriftlig stevning af 2den hujus, ladet her til Retten stevne og indkalde Niels Pedersøn Nedr: Følkedahlen og Ole Michelsøn ibdm: for øvet forprang med opkiøbt save Tøm/m/er, hvor paa Citanten har været nødsaget at lade Effectuere Arrest for den/n/e deres øvede gierning, at modtage Dom til Arrestens Confirmation og Tøm/m/erets Confiscation, med videre efter dend skriftlige stevnings indhold, dend hand i Rette lagde, bilagt med lovlig stemplet papiir, og vilde fornem/m/e om de indstevnte møder. dend fremlagde skriftlige stevning blev oplæst og er saa lydende.

de indstevnte blev paaRaabt, men var alt gaaen til herberg. derfor Citanten begierede det sag[en] maatte hviile til i Morgen, som blev billiget.

Dend 24de Octbr: ved Grawens høsteting blev nest forbem:te Arrest sag atter foretaged.

Citanten fremstod for Retten og æskede sag[en] i Rette.

de indstevnte blev atter 3de gange paaraabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels og Siur Røn/n/estrand afhiemlede stevningen at være Niels Pedersøn Fylkedahlen udj eget paahør lovlig forkyndt. og for Ole Michelsøn Fylkedahlen, siden hand ej var tilstæde, blev stevningen forkyndt udj paahør af begge hands Grander, der begge heder Niels Nielsøn.

Citanten lagde i Rette den, dend 9 Junj h: a: passerede og Effectuerede, samt 11 Septbr: beskreven meddeelt Arrest Foretning, der ord efter andet er saa lydende.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Niels Pedersøn Nedr: Fylchedahlen og Ole Michelsøn ibdm: gives Lavdag til neste ting.

Bøygde Procurator Traa for Iwer Rønnestrand efter forige tiltale Contra Anna Marie, æskede sag[en] i Rette, og vilde afvarte hvad Contra Citanten havde at forestille.

Hans Pyk for sin Datter Anna Marie gav tilkiende, det hand med muntlig Continuations stevning til dette Ting i sag[en] har indkaldet Iwer Rønnestrand, fleere vidner at anhøre, der under Lovens faldsmaal er indkaldet, sc: Johan/n/es Eie, Richol ibdm:, Kari Olsdatter Røn/n/estrand, Anna Larsdatter Windahl, Herbor Aamunsdatter Wambem, vil fornem/m/e om vidnerne møder.

de indstevnte vidner møtte, undtagen Kari Olsdatter Rønnestrand, for hende møtte Manden Niels Rønnestrand, som tilstoed det hands Kone er lovlig stevnt, men formeedelst paakom/m/ende svaghed, denne gang ej kand møde. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og af Dom/m/eren formaned at blive ved sandhed.

1ste hoved vidne, Richol Erichsøn Eie, der forhen i sag[en] har aflagt sit vidnesbyrd. Contra Citanten tilspurte vidnet under forhen aflagde Eed, om hand icke saae det Iwer Rønnestrand, efter at hands broder var død, førte Anna Marie[s] broder Ebbe Eie med noget gods, fra Rønnestrand over Elven til Eie. Resp: hand stod paa sin ager og Schaar!! (skar), og saa vidnet at der i skumringen om aftenen kom 3de Men/n/esker, 2de Mandfolck og et qvinfolck, sluttede at det maatte være Anna Marie og de 2de omspurte Mænd. saae at de bar gods Need til Elven, men hvad det var for gods, saa vidnet ej, icke heller saa vidnet hvorhen de førte godset. Traa tilspurte vidnet, hvor af hand sluttede, at det var de 3de Personer, og om Ebbe Eie har talt med vidnet der om. Resp: hand, vidnet, med de fleere paa aggeren sluttede det der af, at som Ole Pedersøn var død, og de veste og hørte det sige, at Anna Marie havde sit

don hos den afdøde, saa sluttede de, at de førte hendes Don tilbage. Ebbe har aldrig talt med vidnet om dette. 2°: om vidnet ved hvor de tvende vedere blev av, som sal: Ole Pedersøn havde kiøbt. Resp: Nej, ved intet her om. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet.

3de hoved vidne, Johan/n/es Eie: Contra Citanten begierede det vidnet under forhen aflagde Eed maatte svare paa sam/m/e spørsmaal som blev fremsadt til nest foregaaende vidne. vidnet svarede i et og alt ligesom nest foregaaende vidne: kand ej sige med vished om Iwer Pedersøn var med, men vidnet og det foregaaende vidne talte imellem dem der om, og sluttede det Iwer Pedersøn var med. Traa begierede sine tvende til forige vidne fremsatte qvæstioner, til dette vidne igientaged. til første qw: svarede, som første vidne har svaret. til 2de qw: svarede, den ene blev om vaaren ledet ind i Kongstuun til havne, siden ved vidnet ej hvor den blev af. om den anden veder ved vidnet intet at svare. fremdeeles forklarede vidnet, at da hand om aftenen fra aggeren kom hiem til sit huus, saa vidnet det Ebbe Eie kom hiem med nogen Don, men hvad det var, ved vidnet ej. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

9de hoved vidne, Herbor Aamunsdatter. Contra Citanten tilspurte vidnet, under forhen aflagde Eed, om vidnet for Anne Marie icke har ført til den nu ved døden afgangne Ole Pedersøn, Klæder, aaklæder, qvitler

1770: 88b

1770.

og andet. Resp: fra Anna Marie bar vidnet hen til nu sal: Ole Pedersøn 2de Nye aaklæder, En Ny qvittel, En bereed Reenshuud og en Ny vadmels boxe. dette skeede mens vidnet tiente hos Anna Marie[s] Fader, nu tiener vidnet hos Hr: Lieutenant Brandt. Traa for hoved Citanten formeente og ansaae dette vidne som Partisk, saasom vidnet forhen har været Contra Citantens Egen tiener, og altsaa in totum benægter hendes udsigende.

6de Contra vidne, Anna Larsdatter, boende paa Gaarden Windahl, aflagde Eeden efter Loven. Contra Citanten fremsatte qw: 1°: om vidnet icke har vævet Et aaklæde for Anna Marie, og solgt til hende det andet aaklæde. Resp: har vævet et aaklæde for Anna Marie, og solgt hende et: men pengene for det solgte aaklæde leverede Ole Pedersøn til vidnets Mand. 2°: om Anna Marie ved Kircken icke sagde til vidnet, det hun vilde levere pengene til Ole Pedersøn, at hand skulde levere vidnets Mand dem. Resp: Anna Marie sagde saa, vi vil ingen videre snack have her om, Manden Din skal faae pengene efter Prædicken, og efter Prædicken fick vidnets Mand pengene af Ole Pedersøn. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet.

Contra Citanten paastod det udeblivende vidne forelagt.

Afskeediget,

Kari Olsdatter Rønnestrand forelæges under Lovens faldsmaal, til neste ting at møde.

Torchel Leqwe for sin Broder Lars Poulsøn Spaanem efter forige tiltale Contra hands Curator og broder Siur Poulsøn Spaanem, æskede sag[en] i Rette og vilde fornem/m/e hvad hands broder, dend indstevnte Siur Spaanem havde at forestille.

den indstevnte Siur Spaanem sagde, det arven er udsat hos deres fællets svoger Siur Tweito mod lovlig Pante brev: icke desmindere, har hand over alt søgt penge til laans paa pant, siden hands Myndling og broder ej vil modtage sin svogers pante brev, men ingen penge har været at bekom/m/e. der for begierede end nu en gang sag[en] udsat for at søge om penge laan, og i mangel der af, vil hand hos svogeren Siur Tweito opsige Capitalen. protesterede mod overilelse, da hand i mindelighed vil Rette for sig.

Citanten var fornøyet med at sag[en] til neste ting blev udsat, men bliver sag[en] ej inden neste ting afgiort, paastaar hand uden videre stevnemaal Dom.

Afskeediget,

sag[en] forfløttes til neste ting.

Andwe Espelands gields brev af 22 Octbr: 1768, indført i pante bogen paa fol: 113, blev efter paategned qvitering af 22de Octbr. 1770 udslet.
Andwe Espelands pante brev af gaar dags dato til Svend Kirketeigen for 250 rd: laan, mod pant 2 pd: 6 mrk: smør i gaarden Espeland, blev læst.

De Laugrettes mænd som Retten tilstundende aar 1771 skal betiene bleve opnævnte, og ere Nye, Christian Kollenes, Erich Medaas, Niels Moe, Halwor Børse, Elling Lindebræche, Torchel ibdm:, Asar Sæbøe og Knud ibdm:

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel lod inden Retten oplæsse og Examinere lige sam/m/e documenter til bilag ved Regnskaberne, som ved Jondahls Tinget er Specificeret. Land skattens Restanse beløb til 318 rd: 10 s: Extra skattens Restance var 209 rd:

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa Tinget for dette skibreede ophævet.

Dend 25de Octbr: blev med **Kingtserwiig skibreede og Røldahls Almue paa det almindelig Tingstæd Utne, holden Høste, Skatte og Sagefalds-Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa folio 63 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Ole Langesetter sad Erich Knudsøn Langesetter, for Haawer Præstegaard sad Jørgen Freim, og for Lars Isberg sad Samson Isberg. næ[r]værende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, med de tvende Lensmænd Jon Hougse og Niels Hamre, samt dend Tingsøgende Almue,

da først blev publiceret de Forordninger og Ordres som ved Jondahls Tinget paa folio 85 findes Specificeret og Extraheret.

Mons:r Smit for Christen Fret efter forige tiltale Contra Orm Øwerland, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende Rettens forelægelse at være den paagieldende lovlig forkyndt. vilde fornem/m/e om hand møder.
dend paagieldende Orm Øwerland blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels Hamre og Mons Michelsøn Horre afhiemlede Rettens forelægelse at være Orm Øwerland lovlig forkyndt udj hands Kone Walbor[s] paahør, siden Manden ej var tilstæde. Lensmanden Niels Hamre sagde, det hand siden havde talt med Orm, og betydet ham sag[en] og forelægelsen. da Orm svarede ham, at hand tilstoed gielden, vilde efter haanden betale saa meget hand kunde, men formedelst fattigDom ej kunde Reise til Tinget, da hand ingen Reise penge eller Mad Eiede.
Citanten paastod Dom.
Da blev saaleedes for Ret Dømt og

Afsagt.

Citanten Christen Fret sigter Orm Øwerland for skyldig værende 19 rd: 3 mrk:. skiøndt den indstevnte ej har taged til gienmæle, enten da stevningen faldt i Rette, ej heller nu forelægelsen er vorden afhiemlet, saa dog har hand for Kaldsmanden tilstaaed fordringen, men undskyldt sig med fattigdom. og om det ej var, har hand dog ved sin udeblivelse ligsom samtøcket fordringens rigtighed. thj Kiendes for Ret, det Orm Øwerland, til Citanten bør betale de paastevnte 19 rd: 3 mrk:, samt udj Processens omkostning 3 rd:, inden 15 dage efter Dom/m/ens forkyndelse, under Nam og Execution.

Lensmanden Jon Hougse paa egene og medarvingers vegne efter forrige tiltale Contra Aasmun Larsøn Horre, æskede sag[en] i Rette og fremlagde en gienpart af dend indstevntes udstæde pante Obligation af 1ste Junj 1758, samt en skrivelse fra Rolw Biørnsøn af 2den Junj 1767, bilagt med lovlig stemplet papiir, det hand begierede Acten tilført. vilde ellers fornem/m/e hvad Aasmun Horre, efter den erholde udsettelse, nu havde at forrestille. det fremlagde er saa lydende.

Aasmun Larsøn {Lars} Horre blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Dom/m/eren tilspurte den gandske Tingsøgende Almue, om ingen iblandt dem havde Ordre fra Aasmun Horre at gaae i Rette, hvor [til] alle svarede Nej: da Dom/m/eren her om skiød Laug Retten til vidne.

Citanten paastoed Dom for den Resterende Capital med Renter, og udj processens omkostning aller billigst 3 rd:, og saaleedes slutter sag[en] til Doms.

Afskeediget,

sag[en] optages til Dom indtil i Morgen.

Niels Hamre for Niels Gudmunsøn efter forige tiltale Contra Hans Egehaugen, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovlig at have ladet Rettens forelægelse for den indstevnte forkynde. vil fornem/m/e om hand møder.

Hans Egehaugen blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Mons og Lars Horre afhiemlede forelægelsen lovlig at være Hans Egehaugen udj hands Kone Gertrud[s] paahør forkyndt, siden Manden ej var tilstæde: men, da de, Kaldsmændene, gick fra hands huuss, mødte de Hans paa Veien, da de sagde ham hvad de havde udrettet.

Citanten var begierende det Hans Egehaugen anden gang maa vorde forelagt at møde.

Afskeediget,

Hans Engehaugen vorder end nu engang forelagt til neste Ting at møde.

Aslach Wangen gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Peder Diøn/n/e, Dom at modtage til at betale og indfrie sin til Citanten udgivene pante Obligation af 28de Apriil 1767, som er den indstevnte lovlig opsagt, med Capital 200 rd:, samt Renter fra Obligatione[n]s dato og indtil betalning skeer, hvor udj gotgiøres 3 rd: som paa Renter er betalt. og endelig at svare processens aarsagede omkostninger skadesløs. til Actens følge fremlagde det paastevnte pante brev, og vilde fornem/m/e om den indstevnte møder. det fremlagde er saa lydende.

dend indstevnte Peder Diønne møtte, tilstod lovlig varsel, tilstod og det hands udgivende pante brev er ham lovlig opsagt. tilstaar og at være Capitalen med Renterne skyldig, saa nær som 3 rd: hand paa Renten har betalt, men begierede alleene sag[en] til i morgen udsat.

der imod Citanten ej noget havde at forestille.

Afskeediget,

sag[en] hviiler til i Morgen.

Aamun Diønne efter forige tiltale Contra hands broder Peder Diønne, æskede sag[en] i Rette, og vilde afvarte hvad den indstevnte nu havde at forestille mod den sluttede accord, som skeede dend 10de Octbr: 1769.

dend paagieldende broder Peder Diønne møtte, tilstoed at det var saa omtrendt dend 10de Octbr: 1769 da hand solgte gaarden til sin broder, men siunes nu selv at have gaarden Nødig, siden hand nu med sin trolovede har faaed en Søn.

Citanten paastod Dom efter sit stevnemaal.

dend indstevnte begierede end nu, det sag[en] maatte beroe indtil i Morgen, protesterede mod overilelse.

Afskeediget,

sag[en] udsettes til i Morgen.

Elling Hougse, for sin broder Halgrim Hougse og Jon øvre-Qvale, efter forige tiltale Contra Lars Tostensøn Mochestad, æskede sag[en] i Rette og gav tilkiende, det Rettens forelægelse er dend indstevnte lovlig forkyndt, vil fornem/m/e om hand møder.

dend indstevnte Lars Mochestad møtte, tilstod stevning og forelægelse at være ham lovlig forkyndt. sagde ellers, det ved Contra stevning, som er muntlig, at have ladet stevne Halgrim Hougse, som den hand kiøbte Øgen af, at anhøre vidner, med videre. men da vidnerne ej kom/m/er til Tinge føren i Morgen, paastod hand det sag[en] til i Morgen maatte udsettes.

Afskeediget,

sag[en] beroer indtil i Morgen.

Ole Aamunsøn Fylkedalen og medJnteressendere skiøde af dags dato til Gunner Steensøn paa 2 pund 10 ¼ mrk: smør i gaarden Jndre Qwalviigen, blev læst.

Ole Aamunsøn øvre Berge bøxel brev med Revers, af dags dato, til Aamun Olsøn paa 12 Mrk: smør i øvre Berge, 6 mrk: smør i Øfsthuus, og 6 mrk: smør i Schieller, de tvende sidste ere Teiger under Gaarden Berge, blev læst.

1770: 89b

1770.

Dend 26de Octbr: er ved Kingtserviig og Røldahls Tinget saaleedes passeret.

Udj sag[en] indstevnt af dend ved døden afgangne Jacob Eitrem, og af hands arvinger til Doms erlangelse forfuldt, Contra Aasmun Larsøn Horre, er saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Den nu ved døden afgangne Jacob Eitrem har ved stevnemaal, som faldt i Rette dend 30de Maj 1769, indkaldet Aasmun Larsøn Horre, Dom at modtage til at betale efter pante brevet paa Capitalen Resterende 10 rd:, med videre efter den incaminerede og afhiemlede Muntlig stevnings indhold. og som den indstevnte ej møtte, blev ham gived Laudag til høste-Tinget sam/m/e aar. Den paafølgende 27de Octbr: har Citanten, i mangel af Kaldsmændenes møde, der forelægelsens forkyndelse skulde afhiemle, ved sin svoger ladet begiere \sagen/ forflødt til dette aars Som/m/er ting. imidlertiid ved døden afgaar Citanten, da hands arvinger ved muntlig Continuations stevning, som faldt i Rette dend 25de Maj dette aar, sag[en] til Doms har forfuldt. paa dend indstevntes vegne har mødt Niels Pedersøn Horre, som i Rette lagde Aasmun Larsøn Horre[s] skriftlige indlæg af 23de Maj dette aar 1770. hvor udj hand begierer gienpart af det passerede /: som har lagt beskreven, men ej er affordret :/ for at begiegne sag[en] med Contra stevnemaal. item, at der udj pante brevet er indført fleere penge end hand haver laant. og endelig begiert sag[en] til dette {sag} Ting udsat. men, da sag[en] paa dette høsteting af Citanten i Rette æskes, har Aasmun Horre hvercken mødt eller ladet møde det ringeste til sag[en] at svare, tvert mod sit løfte udj det Citerede indlæg. Citanten beviser sigtelsen med Aasmun Horres udgivende og Tinglyste pante brev af 1ste Junj 1758, udstæd til Rolw Biørnesøn Seljestad for Capital 60 rd:, og at den/n/e Rolw Biørnesøn ved skrivelse af 2den Junj 1762 \har/ gived Jacob Eitrem fuldmagt, den/n/e gield ved Retten at indtale, og der udj at giøre sig betalt for sin fordring. paa Obligationen findes og afskreven, det Osmun Horre til Jacob Eitrem i aaret 1762 har betalt 3 aars Renter. i aaret 1767 ligeleedes til Jacob Eitrem betalt fem aars Renter, og end videre sam/m/e aar den 25de Augustj betalt til Eitrem

det Niende aars Renter, og paa Capitalen 50 rd:, saa der ickun Rester de paastevnte 10 rd: med Renter af sam/m/e. thj Kiendes for Ret, det Aasmun Larsøn Horre bør indfrie sit Pantebrev og betale til Citanten den Resterende Capital 10 rd:, samt Renter af sam/m/e fra 1ste Junj 1767 og indtil betalning skeer, og end videre at betale til Citanten udj processens omkostning 2 rd: 48 s:, alt af Aasmun Larsøn Horre at efterkom/me og betale inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlig forkyndelse under Nam og Execution.

Aslach Wangen begierede den i gaar incaminerede sag, som til [i] dag blev udsat, foretaged, og paastod Dom efter sit stevnemaal.

dend indstevnte Peder Diønne møtte og sagde, det hand ej kunde fragaae det som Ret er, men finder sig skyldig til det paastevnte. derfor underkaster sig Retten.

Da blev saaleedes Dømt og

Afsagt.

Peder Eilefsøn Diønne søges, efter Tinglyst Pante Obligation af 28de Apriil 1767, for Capital 200 rd: med Renter fra Obligationens dato, hvor udj gotgiøres 3 rd: betalte Renter. dend indstevnte Peder Diønne har ej alleene tilstaaed fordringens Rigtighed, men end og tilstaaed lovlig opsigelse. saa intet mangler hos den/n/e Reedelig skyldener, uden formue til at betale. Thj Kiendes for Ret, det Peder Eilefsøn Diønne bør indfrie sit pante brev af 28de Apriil 1767, og betale til Citanten Wangen Capitalen med 200 rd:, og Renter fra Obligationens dato indtil betalningen skeer, hvor udj decorteres de tilstaaede betalte 3 rd:, samt udj processens omkostning betaler hand til Citanten 2 rd:, alt at udreede og betale inden 15 dage efter den/n/e Doms lovlig forkyndelse, under Nam og indførsel i Pantet.

Aamun Diønne æskede sin sag i Rette mod hands broder Peder Diønne, som i gaar blev udsat til i dag, og paastod Dom.

Dend indstevnte Refererede sig til sit i gaar tilførte, med tillæg, at da hand ej kand afstaae gaarden fordj hand har faaed Kone og Barn siden hand solgte gaarden til sin broder, saa tilbyder hand nu sin Broder dend halve gaard, som er En halv [?] smør til Eiendom, brug og beboelse, vil hands broder det ej, paastaar hand at bruge all gaarden et aar, til en omrøm/m/else, da hand skal faae det alt.

Citanten begierede sag[en] til i eftermiddag udsat, for at see sag[en] i mindelighed afgiort.

Mons:r Smit for Hans Paust efter forige tiltale Contra Hans Hansøn Langesetter, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende, lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse. vil fornem/m/e om hand, Langesetter, møder.

dend forelagde Hans Langesetter blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede forelægelsen at være Hans Langesetter i eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten paastod Dom efter stevnemaalet.

Da blev saaleedes Dømt og

Afsagt.

indstevnte Hans Hansøn Langesetter med sin udeblivelse og taushed, ligesom afhiemler og tilstaar sigtelsens rigtighed, thj Kiendes for Ret, det indstevnte og forelagde Hans Hansøn Langesetter, til Citanten Poust, bør betale de paastevnte

10 rd: 4 mrk: 8 s:, samt udj processens omkostning 3 rd:, inden 15ten dage efter den/n/e Doms forkyndelse, under Nam og Execution.

Elling Hougse æskede den sag i Rette som i gaar til i dag blev udsat efter indstevnte Lars Mochestad[s] paastand, og vilde afvarte hands procedur.

dend indstevnte Lars Mochestad fremstoed for Retten og sagde, det hand nestleeden aar[s] som/m/er Kiøbte En Øg af Halgrim Hougse for 7 rd:, men hvorleedes er tildraget sig med Øgen, der om har hand til dette Ting med muntlig Contra stevning ladet varsle Halgrim Hougse, vidner at anhøre til sin befrielse, og der om Dom at modtage, samt for ibragte processens omkostning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Iwer Frønes, Iwer og Henrich Berven, samt Jarand Mochestad. vil fornem/m/e om de møder.

hoved Citanten tilstod den/n/e Contra stevnings lovlig forkyndelse.

vidnerne møtte, undtagen Henri[ch] Berven.

KaldsMændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være vidnet Henrich Henrichsøn Berven under Lovens faldsmaal lovlig forkyndt, udj paahør af hands huusbonde Ole Larsøn Sexe, siden Henrich ej var tilstæde.

Contra Citanten sagde det hand end nu havde ved 2de andere stevne vidner ladet under Lovens faldsmaal som vidner indkalde Lars Jonsøn Mochestad, der nu møder. paastod de samtlige mødende vidner forhørte. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

1ste vidne, Iwer Matisøn, værende hos sin Fader paa Frønes, efter aflagde Eed vidnede, at i fior Som/m/er, da vidnet med fleere Reiste til Kongsberg, kom de i lag udj Fieldet med Lars Mochestad ved Foglien, som var fra søen 5 Korte Miil, da gick Øgen der fra tom En Miil. da lagde Contra-Citanten Kløv paa Øgen, som var efter hands egen sigende 13 ½ pund Vigt. den Kløv bar Øgen En Miil, men hvor veien var ond, kunde Øgen ej uden hielp bære Kløven. siden gick Øgen tom lige til Kongsberg, som var 23 Miil. siden solgte Citan: Øgen paa Kongsberg, efter hands Egen sigende for 5 rd: 3 mrk: videre ved vidnet ej. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet, som blev demiteret.

2det vidne, Iwer Henrichsøn, værende hos sin broder Ole Henrichsøn Berven, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne, undtagen at hand ej mindes at have hørt af Lars Mochestad hvad den paalagde Kløv skulde veie.

3de vidne, Jarand Jarandsøn, værende hos sin broder Siur Mochestad, efter aflagde Eed vidnede, at hand kom i lag med Lars Mochestad, med det sam/m/e de kom til Fields, som kunde være en god Fierding fra søen, da havde Lars alt aftaged Kløven af Øgen, saasom Øgen ej vandt op paa fieldet med Kløven. siden gick Øgen tom 6 Miile, og var ej god for at gaae, men kantrede hen efter veien. siden lagde hand Kløv paa den, som efter Lars sigende var 13 ½ pund, og gick der med en Miil med stoer besværlighed, siden gick Øgen tom til Kongsberg, hvor hand solgte den for 5 rd: 3 mrk:

4de vidne, Lars Jonsøn, boende paa gaarden Mochestad, efter aflagde Eed vidnede. det første vidnet, som var fra begyndelsen i følge med Contra Citanten, kom over Fiorden til Bervens Nøsted, hvor fra de skulde Reise op til Fields, da lagde Citanten Kløv paa den/n/e Øg saaleedes som der blev lagt paa andere Øger. og havde hand ei drevet et steenkast, førend de saa at Øgen var for svag til at bære Kløven. siden Reiste vidnet foran op i Lien, som var ½ fierding fra søen, der blev vidnet for at bie Citanten, men hand vant ej der op den dag. den anden dag lagde hand sam/m/e 8te pund Kløv paa Øgen, og da vant hand op paa støllen. der maatte hand sette efter de 8te pund. siden gick Øgen tom op paa Eggen, som er Fieldet, og vilde ofte omtumle. da de kom paa Fieldet, forlod vidnet ham og Reiste tilbage.

Citanten Lars Mochestad begierede sag[en] til neste ting udsat, for at stevne hoved Citanten til Eed.

hoved Citanten havde intet her imod for den/n/e tiid at anføre.

\Afskeediget/

Den forlangende udsettelse billiges.

Haagen Tiosaas gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Arne Jonsøn Alsager, vidner at anhøre om den favn Bircke veed hand har bort taged, som i skifte efter afgangne Sigri Qwalwiigen var udlagt paa Citantens Myndling Siowat Siowatsøn, og der om Dom at modtage til undgieldelse, veedens værdi at betale tillige med processens omkostning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Jon Qwalwiigen og Brite Arnedatter. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

Citanten forestillede, at da ingen fra dette Kirckesogn end nu ej er til tinge ankom/m/en, begierede hand det sag[en] maatte beroe til i Morgen. som blev billiget.

De tvende Brødere Aamun og Peder Diøn/n/e declarerede forliig, saaleedes at Peder Diøn/n/e skal betale sin broder Aamun de paa Kiøbet udlagde 38 rd:r tilbage, samt i andet mellemværende, og saa processens omkostning 5 rd:, tilsam/m/en som Peder betaler strax, naar pante Manden Aslach Wangen faar sine penge, 43 rd: til broderen Aamun, og saa Peder at blive ved Jorden. men skulde Peder blive Nødsaget at selge den/n/e Odels jord Diøn/n/e, da maae hand ej selge den til frem/m/ede, men pligtig forbunden være at selge den til den/n/e sin broder Aamun for de sam/m/e om accorderede penge 300 rd:, og her \om/ begierede det Laugretten vilde drages til minde.

1770: 90b

1770.

Helje Hansøn Hougse gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Ole Tostensøn Hougse, vidner at anhøre om hvorleedes den indstevnte, Citanten til belastelse, har sagt, det hand, Citanten, skal have taget eller stiaalet gryn, Halwor Langesetter tilhørende, der næst Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Tosten Wiigen og Ole Knudsøn Røen. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

sagvolderen tillige med begge vidnerne blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være Ole Hougs[e] lovlig forkyndt udj hands Kone Margrete[s] paahør, siden hand ej var tilstæde. ligeleedes er stevningen under Lovens faldsmaal lovlig forkyndt begge vidnerne.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Ole Tostensøn Hougse forelæges at møde til neste Ting, ligeleedes under faldsmaal straf forelæges vidnerne Tosten Wiig og Ole Knudsøn Røen til neste ting at møde.

Asbiørn Johannesøn Mouges udgifne skiøde til sin SteeSøn Knud Aamundsen paa 2 pd: 4 Mrk: Smør med bøxel i gaarden Mouge, jmod 78 rd: betaling, af gaar dags dato, blev læst.

Niels Aadsen Indre Jaastad med fleres skiøde til Ole Jonsøn Indre Jaastad paa 18 mrk: Smør efter aftag, med bøxel og herl:, for dend Sum/m/a 51 rd:, dat: gaar dags dato.

Hans Johannesen Furrenesses {udgivne} \bekomne/ skiøde af de 2de Mend Ole og Helje Odsønner Qwestad paa 1 Løb Smør 1 ½ mrk: i gaarden Qwestad, mod den Sum/m/a 110 rd: betaling for det kiøbte gods, dat: gaar dags dato.

Hans Johannesen Furre{nesses}\bergs/ udgivne bøxell brev med Rewers, dat: dags dato, til Helje Odsen Qvæstad paa 21 mrk: Smør landskyld i Qwestad, blev læst.

Knud Henrichsøn Ejes Penge Mangels Lysning paa 1 Pund Smør med bøxel i gaarden Eje, dat: dags dato.

Hans Johannesen Furrebergs udgivne bøxel brev med Rewers til Ole Odsen Qwestad paa 2 pd: 4 ½ mrk: Smør med bøxel i gaard: Qwestad. er dateret dags dato.

Mathias Jordahls med fleres udgivne skiøde til Tosteen Henrichsøn paa 2 pd: Smør ½ mrk: med bøxel og herl: i gaarden Jordahl, dat: gaar dags dato, blev læst.
fremlagt til udslettelse et Pandte brev udgived af {Niels Odsen til} Od Wiglichsøn indre Jaastad til Niels Aadsen jbdm:, stor 50 rd:, jmod underpandt af 1 pd: 3 mrk: Smør efter aftag i gaard: Indre Jaastad, er efter paateignet qwitering af 24 hujus af Pandte bogen bleven udsletted. fandtes jndført i pante bogen paa fol: 457.

Jørgen Freim for Sigri Eidnes gav tilkiende, det hun med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Tobias Henrichsen Berven, Dom at modtage til at fra sig levere og tilbage læge de 4 rd: som hand ubillig haver taget til sig for nogle Faae uggers arbeide, samt at svare den/n/e aarsagede processes omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være Tobias Henrichsøn Berven lovlig forkyndt paa gaarden Frønes, hvor hand haver sit tilhold stæd, i paahør af Konen Maritta Olsdatter Frønes, siden hand, Drengen Tobias, ej lod sig finde.
Citanten var Lavdag begierende.

Afskeediget,

Tobias Henrichsøn Berven forelæges at møde til neste ting.

Anders Olsøn Luttro gav tilkiende, det hand til Haagen Arnesøn har givet skiøde paa 7 Mrk: jordegods efter aftag, i gaarden Luttro, paa den maade, at hand skulde ægte Citantens datter Eli Andersdatter. men da Haagen havde erholdet skiøde, har hand beskyldt og bebreidet Citante[n]s datter, det hun skulde have lagt hos Torgilds Asbiørnsen Huus, for der med at irritere Pigen, det hun selv skulde sige ej at vilde have ham, saa der ej skulde blive noget ægteskab. der for ved muntlig stevning til dette ting indkaldet, vidner at anhøre og Dom at modtage til skiødets Mortification og processens erstatning. til vidner er under faldsmaal indkaldet Engel Baarsøn Twet, Ragnilda Johansdatter, og Knud Arnesøn Luttro. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
den indstevnte Haagen Arnesøn Luttro møtte, tilstoed varselen. de indstevnte vidner møtte alle, dem Citanten paastoed forhørte. Edens forklaring blev vidnerne forelæst, og formaned at blive ved samdhed.
1ste vidne, Engel Baarsøn Twet, tienende hos Johan/n/es Luttro, efter aflagde Eed vidnede, at vidnet med andere fleere var udj et loft paa Luttro, der kom Haagen til dem og siger, hand havde fundet det par Torgilds og Eli, men om hand sagde ægtepar eller icke, mindes vidnet ej. fremdeeles siger Haagen, der var skiødet mig jord paa den maade ieg skulde have gienten, de kunde søge (sige?) mig af det var Mands sag, foruden meget

andet som Haagen talte, og vidnet nu ej mindes. Parterne havde ej noget [at] tilspørge vidnet, som blev demiteret.
2det vidne, Ragnilde Johansdatter, tienende hos Arne Luttro, efter aflagde Eed vidnede, at da de vare i loftet forsamlede, kom Haagen ind og siger, at hand havde fundet et par, Torgilds og Eli, staaende sam/m/en, siger og hvor de skulde staa, og om J meener at ieg lyver, saa kom nu og see dem. foruden megen anden tale som Haagen hørte, mens vidnet gav ej agt der efter, derfor ej heller mindes videre.
3de vidne, Knud Arnesøn Luttro, værende hos sin Fader paa Luttro, efter aflagde Eed vidnede, at være broder til indstevnte Haagen. i det øvrige vidnede ligesom andet vidne. kand ej videre mindes, saasom der vare mange i loftet, og ingen vilde give agt paa hands tale.

Haagen Arnesøn Luttro gav tilKiende, det hand med munt[lig] stevning har ladet Contra stevne hoved Citanten, vidner at anhøre, det hands datter har lagt hos Torgilds Huuse. vidnerne, som under faldsmaal er indkaldet, ere Ragnilda Siursdatter og Guro Johansdatter, dem hand paastod forhørte, siden de nu møder.

Hoved Citanten tilstod den/n/e Contra stevning at være ham lovlig forkyndt, men ej de paagieldende.

Retten tilspurte Contra Citanten om hand havde ladet stevne Torgilds Huuse og Eli Andersdatter, vidnerne at anhøre om den/n/e sigtelse. Contra Citanten svare[de] Nej, hand havde ej stevnet de tvende, derfor begierede sag[en] til neste Ting udsat, for at stevne Torgilds Huuse og Eli Andersdatter Luttro, sine vidner at anhøre.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Erich Hæng pante brev af dags dato til Haldor Olsøn Espe for 80 rd: laan, mod pant 9 Mrk: smør i gaarden Hæng, blev læst.

Dend 27de Octbr: Er ved Kingtserviig og Røldahls Tinget saaleedes passeret.

Biørne Larsøn Lønne skiøde af gaar dags dato til Orm Nielsøn paa 9 Mrk: smør i gaarden Lønne, blev læst.

Lensmanden Jon Hougse efter forige tiltale Contra Aasmun Larsøn Horre, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse, vil fornem/m/e om den forelagde møder.

Aasmun Larsøn Horre blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Citanten forestillede, det Kaldsmændene der forelægelsen skal afhiemle, nu ej er ved haanden, men ventelig inden en tiime eller noget indfinder dem, det sag[en] saa lenge maatte hviile. den/n/e paastand blev billiget.

Michel Olsøn Lotte skiøde af gaar dags dato til Ole Michelsøn paa En halv Løb smør, ½ huud i gaarden Lotte, blev læst.

Haagen Tiosaas begierede den i gaar incaminerede sag nu maatte foretages.

dend paagieldende Arne Alsager tillige med vidnerne blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare, undtagen vidnet Jon Qwalwiigen, som møtte og tilstod varselen. endelig møtte dend indstevntes søn Jon Arnesøn Wiidnæs og sagde det hands Fader tilstod at være lovlig stevnt, og at hands Fader havde befalet ham at lysse hands forfald, som er at hand er syg.

Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevning[en] under faldsmaal at være Britte Arnedatter lovlig forkyndt udj [paa]hør af hendes Fader, indstevnte Arne Jonsøn Alsager.

Citanten var begierende det mødende vidne forhørt, og Lavdag for de udeblivende. Edens forklaring blev vidnet forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

der efter Jon Larsøn, boende paa Gaarden Qwalwiigen, fremstod og efter Loven aflagde Eeden, der næst vidnede, at nu et aar siden saa vidnet det Arne Jonsøn Alsager Reiste fra land og ind i havne[n?] til Jægten med veed for at lade Jægten. i den/n/e vaar tilspurte Citanten dend indstevnte, om den favn veed hands myndling tilhørende: da svarede Arne, hand havde taged veeden efter Tøssenes forlangende, og at Haagen skulde spørge Tøssene om betaling, hvor til Haagen svarede, hand havde intet med Tøssene at giøre, hand vilde holde sig til Arne. videre viste vidnet ej.

Afskeediget.!! Afskeediget,.

indstevnte Arne Jonsøn Alsager og Britte Arnedatter under Lovens faldsmaal, gives Lavdag til neste ting at møde.

Lensmanden Jon Hougse sagde, det nu er Kalsmændene Niels Hamre og Mons Horre ankom/m/en, begierede, det de maatte afhiemle den Aasmun Larsøn Horre forkyndte for[e]lægelse.

bem:te tvende Kaldsmænd fremstod og ved Eed afhiemlede forelægelsen at være Aasmun Larsøn Horre lovlig forkyndt udj hands Kone Jorand[s] paahør, siden Manden ej var tilstæde.

Citanten lagde i Rette en Regning over det paastevnte, af 4de Octbr: h: a:, hvis beløb var 10 rd: 2 mrk:, og paastod Dom. den fremlagde Regning, som var bilagt med lovlig stemplet papiir, er saa lydende.

Eragtning,

det er ventelig, at Aasmun Larsøn Horre er uvidende om den i Retten fremlagde Regnings beløb. altsaa ansees for billig, det Regningens beløb ved lovlig varsel vorder ham bekiendt giort, da hand tillige til anstundende aars Som/m/er-Ting lovlig

1770: 91b

1770.

indkaldes, Dom i sag[en] at anhøre.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel gav tilkiende, det hand for den Resterende Kongl: Extra skat har været nødsaget hos Endeel Jordemænd i Røldahl at giøre indførsel i deres Eiende Jorder. nemlig, hos Lars Bot[n]en 1 Mrk: smør jordegods. hos Engelbrets Moder Ingebor Botnen ½ Mrk: smør jordegods. Horre, Mons, i Horre 1 Mrk:, Growe, Jon, i Growe 1 Mrk:, Meehuus, Lars, i Meehuus 2 mrk:, Hauge, Orm, i Hauge 1 mrk:, Toften, Orm, i Toften 2 mrk:, Knud Toften 2 mrk:, og Øvreland, Orm, i Øvreland 1 mrk: jordegods. hos hver Mand for skatt og omkostninger 4 rd: 1 mrk:, og ved skriftlig stevnemaal af 12de Septbr: h: a:, den hand i Rette lagde, ladet benævnte JordeMænd og qvinder til dette Ting indstevne, at modtage Dom til indførselens Confirmation. vil fornem/m/e om de indstevnte møder. den fremlagde skriftlig stevning er saa lydende.

af de indstevnte efter paaRaabelse møtte ingen, uden Mons Horre, som møtte, tilstod lovlig varsel og sagde, det hand var ej god for at betale skatten, og at hands jord for gield var forpantet.

Kaldsmændene Niels Hamre og Mons Horre afhiemlede den skriftlige stevning for alle indbenævnte Personer at være lovlig forkyndt.

Citanten var Laugdag begierende.

Afskeediget.

alle i stevningen benævnte, Mons Horre undtagen, gives Lavdag til neste ting.

Ingebiør Nielsdatter skiøde af gaar dags dato til Iwer Jacobsøn paa 1 pund 16 13/20 mrk: smør, ½ b:skind i gaarden Ystenes, blev læst.

Hr: Provsten Atche bygselbrev med Revers, af 22 Junj 1770, til Lars Olsøn paa ½ Løb smør, 1 pd: ost, 1 Løb salt i gaarden Resetter, blev læst.

Et dito bygsel brev med Revers, til Jørgen Freim paa 20 mrk: smør i Freim, læst. og var af oven benævnte dato.

Hr: Provsten Atche bygsel brev med Rewers, af 24de Octbr: 1770, til Johan/n/es Olsøn paa 14 mrk: smør i gaarden Willure, blev læst.

De Laugrettesmænd som Retten tilstundende aar 1771 skal betiene, bleve opnævnte og ere følgende: Nye. Tosten Resetter, Knud Mochestad, Knud Bleje, Tosten Jordahl, Aamun Lønne, Ole Hougstvet, Lars Torgiersøn Alsager og Torger Tostens: ibdm:

Hr: Fogden lod inden Retten oplæsse og Examinere ligesaadan/n/e documenter som ved Jondahls Tinget findes Specificeret. Landskattens Restance var 517 rd: 63 s:, og Extra skattens Restance var (ope rum). paa alt, efter paastand, erholde Rettens attestation.

Efter 3de gange udraabelse vare ej nogen der vilde gaa i Rette, altsaa blev tinget ophævet.

1770

.....

1771

(1771: 91b)

Anno 1771

Dend 8de Maij blev Retten betiendt paa Gaarden Ragde, beliggende i Kingtserwiig Præstegield og Odde Kirckesogn, med efterskrevene Eedsorene Laugrettes Mænd, som efter Loven er opnævnt, sc: Christopher Langesetter, Ole Hougse, Haldor Helleland, Arne ibdm:, Thomas Jaastad, Torgilds Torgildsøn ibdm:, Ole Tronæs, og Svend Larsøn Eidnæs. nærværende Lensmanden Jon Hougse.

hvorda for Retten fremstod Jørgen Freim for sin Søster-søn Samson Olsøn Hildahl, og gav tilkiende det hand med muntlig varsel nest afvigte aar for Juul til Jorde Tirsdagen indeværende aar, og atter til den/n/e Tægte dag har ladet stevne og her til aastædet indkalde Samson Nielsøn Tochim at fremkom/m/e i Retten med de ham overlevere[de] Odels breve den/n/e Gaard Ragde vedkom/m/ende, som skal skylde i gam/m/el Landskyld af ½ Løb smør og 2 Løber salt med bøxel og herlighed. der næst Dom at lide til at modtage Løsnings penge 160 rd:, og at svare Processens omkostning, samt gaarden at fravige. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte Samson Nielsøn Tochim møtte, tilstod stevningen saaleedes som indført er at være ham lovlig forkyndt, og lagde i Rette et skiftebrev af 27de Septbr: 1725 efter salig Samson Michelsøn Tochem, som var Citantens Farfader, og {dend indstevnte} hands huustroe Giøri Olsdatter var Citantens Farmoder, og dend indstevnte Samson Nielsøns Moder. saa at Citantens Fader og dend indstevnte er begge af en Moder, men hver sin særdeeles Fader.

Citanten begierede af dette skiftebrev Acten tilført En Extract, forsaavit arvelinien og den/n/e gaard Ragde vedkom/m/er. 2°: Et skiøde af 24de Octbr: 1740, udstæd af Niels Siursøn Tochem, som her ved Retten er nærværende, hand er Citantens Faders steefader, og dend indstevnte Samson Nielsøns Rette fader. efter dette skiøde er det nu paastevnte gods solgt til Einer Gunnersøn, som var en gandske frem/m/ed Mand. 3°: Et skiøde af 29de Octbr: 1759, hvor efter bem:te Ejner Gunnersøn Ragde selger dette gods tilbage igien til atter benævnte Niels Siurseøn Tochem. 4°: Et skifte af 6de Octbr: 1766 efter ovenbenævnte Giøri Olsdatter, som var Citantens farmoder, og dend indstevnte Samson Nilsøn Tochim[s] Moder. begierede af arvelinien og Jordegodset En Extract den Act tilført. 5de: et skiøde af 27de

Octbr: 1767, hvor efter dend indstevnte har indløst godset fra sin faders Creditore, som for gields fordring havde faaed det udlag[t] efter nest anførte skiftebrev. Citanten sagde

1771: 92

1771

at \den/ forklaring som nu er giort over de i Retten fremlagde breve, er med god sandhed. det frenlagde er alt saa lydende.

Dend indstevnte Samson Nielsøn Tochim gav tilkiende, det hand med muntlig Contra stevning har ladet indkalde hoved Citanten til den/n/e Tægte dag, vidner at anhøre, det hands Fader Niels Tochim havde tilbudet Citantens Fader Ole Hildahl, som og Jørgen Freim, om de vilde indløse godset fra den frem/m/ede Ejner Gunnersøn, og da de ej vilde, indløste Contra Citantens Fader det, efter i Retten lagde breve. og efter at Contra Citantens Fader havde indløst godset igien fra den frem/m/ede, tilbød hand dem anden gang at løsse godset fra sig, saasom hand ej formaaede at beholde det, men de vilde ingen gang løsse godset. vidner her om under Lovens faldsmaal indkaldet Michel Olsøn Hildahl, hoved Citantens broder, huusmanden Jon Olsøn Tochem, Aamun Danielsøn Buue og Haaver Olsøn Præstegaard, dem Contra Citanten paastod Eedelig forhørt, saasom de alle møder.

Jørgen Freim tilstod den/n/e Contra stevning at være ham med søster-søn, hoved Citanten, lovl: forkyndt.

Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

1ste vidne, Michel Olsøn, boende paa Gaarden Hildahl, efter aflagde Eed vidnede, det kand vel være at hands Fader blev tilbuden at løsse godset, men kand ej mindes noget der om. Jørgen Freim sagde, det hand, som har Giøri Olsdatter Tochim[s] datter til ægte, tilstod det Niels Tochim havde tilbudet ham at løsse godset, saa det er ufornøden vidner der om at Examinere.

2det vidne, Jon Olsøn, huusmand paa Tochim, efter aflagde Eed vidnede, at have hørt paa da Niels Tochim tilbøde Ole Hildahl at indløsse godset: hvor til Ole Hildahl svarede Nej, hand havde Nock i sit Eget, var ej imod det hands broder Samson Nielsøn indhiemlede det, saasom hand var god for at beholde det. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

3de vidne, Aamun Danielsøn, boende paa Buue, efter aflagde Eed vidne[de], at Ole Hildahl har selv sagt til vidnet, det hands steedfader havde tilbudet ham at løsse Ragde, men hand havde svaret, hand skiøttede ei om det. Jørgen Freim tilspurte vidnet, hvad tiid det var, Ole talte disse ord til vidnet. Resp: det er 10 aar i den/n/e som/m/er, da de vare paa Suldahl sam/m/en paa deres handel.

4de vidne, Haaver Olsøn, boende paa Præstegaard, efter aflagde Eed vidnede, at omtrendt for 9 aar siden, {var} \efter at/ vidnet for Samson Nielsøn havde budet Ejner Ragde Løsnings penge, kom Ole Hildahl til vidnet paa Præstegaard, og som de kom til talle om Ragde, siger Ole Hildahl, hand vilde ej have med det at giøre, hand havde nock i sit eget, der for saa gierne det hands broder Samson løste godset.

Paa Rettens tilspørgelse sagde Parterne, det de nu ej videre havde til sag[en]s omlysning!! (op-), men paastoed Dom, dersom forlig ej kunde træffes sagde Citanten.

og blev følgende beregning over den/n/e sags bekostning forfattet saaleedes:
Sorenskriverens skyds fra sit hiem paa Woss og Need til gaarden Hestham/m/er, er 3 Miile til lands og 1 ½ Miil til vands, der for 84 s: fra Hestham/m/er og her til aastædet er 3 Miile til vands, der til hoved Citanten selv har forskaffet fløtning. tvende dagers Reise, diet penge, 1 rd: 2 mrk: tilbage Reisens bekostning eftergives, saasom Sorenskriveren haver en anden foretning at foretage. den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 1 mrk: 8 s:, er 2 rd:, Lensmanden for Laugrettens tilkaldelse, som og at gaae Rettens Middel til haande, kand ej ringere have end som 1 rd:, tilsam/m/en Rettens Løn 7 rd: 20 skil.

Efter nogle tiimers forløb Erklærede Parterne ej noget forlig at kunde træffe, altsaa blev af Sorenskriveren og Laugretten som Meddomsmænd saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Naar Man efterseer skiftebrevene af 27de Septbr: 1725 og 6de Octbr: 1766, samt den/n/e Act, saa har dend Kone Giøri Olsdatter (: som var hoved Citantens Farmoder og Contra Citantens Moder :) haft tvende Mænd. dend første Mand var Samson Michelsøn Tochim, som var hoved Citantens Farfader, vide skiftebrevet af 27de Septbr: 1725 og dend her udj Acten tilførte og tilstaaed forklaring. dend anden Mand var, efter skiftebrevet af 6de Octbr: 1766, Niels Siursøn Tochim, som end nu lever og er Contra Citantens Fader. bemelte skiftebrev af 27de Septbr: 1725 udj Registerings Vercket sier: her foruden blev af Encken og hendes Lauværge til Kiende given, at have efter hendes sal: Fader, sal: Ole Jaastad, arvet dend Gaard Ragde, som skylder ½ Løb smør og 2 Løber salt med Bygsel. her er ingen oplysning, naar den arv er Giøri Olsdatter tilfalden, enten det var Kort eller lang tiid føren skiftet blev holden efter hendes Første Mand, at man der af kunde skiøn/n/e om det var hendes Odel eller icke. vel fick hun det anden gang i arv efter hendes første Mand, som det allegerede skiftebrev udviiser. men, naar man Regner fra 27 Septbr: 1725 til 24 Octbr: 1740, da hendes anden Mand Niels Siursøn Tochim solgte godset til Ejner Gunnersøn som en aldeeles frem/m/ed, er ickun 15 Vintere, og Lovens pag: 797, art: 1, sier 20 Vintere. ej heller er noget beviis fremlagt det Giøri Olsdatter[s] Fader Ole Jaastad havde dette paastevnte gods i hævds tiid, eller at Fader Ole Jaastad med datter Giøri Olsdatter Tochim, som er et ætleg, eiede dette paastevnte gods i hævds tiid. Efter saadan sagens befundende beskaffenhed Kiendes for Ret, det indstevnte Samson Nielsøn Tochim for hoved Citantens tiltale bør fri at være. og som hoved Citanten Samson Olsøn Hildahl har opfordret Retten, bør hand betale Rettens Personer efter den beregning Acten er tilført med 7 rd: 20 s:, hvor paa

1771: 92b

1771.

Er betalt 2 rd:, Rester 5 rd: 20 s: i det øvrige ophæves processens omkostning imellem Parterne paa begge siider.

Dend 10de Maj blev Retten Betiendt paa Gaarden Twet, beligende i Kingtserviig Præstegield og Odde Kircke-sogn, med det udj nest forbem:te sag anførte og Specificerede Laugret. nærværende Lensmanden Jon Hougse.

Hvorda for Retten fremstoed Halsteen Torgersøn Tvet og gav tilkiende med muntlig varsel nest afvigte aar for Juul til Jorde-Tirsdagen indeværende aar, og siden til den/n/e tægte dag har ladet stevne og her til aastædet indkalde hands Farbroder Aad Halstensøn Tvet at møde i Retten med Gaardens Odel[s] og adkomst breve, samt vidner at anhøre, der næst Dom at lide til at imodtage Løsnings penge 70 rd: for ½ Løb smør med bøxel her udj Gaarden, og sam/m/e at fravige, samt at svare processens omkostning. som vidner udj sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Knud Larsøn Twet, Ole Olsøn Laate og Johan/n/es Reinsnos. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

Aad Twet møtte, tilstoed den indførte stevning at være ham lovlig forkyndt, og lagde i Rette Et skiøde af 22de Maj 1734, hvor efter Citantens Farfader og dend indstevnte hands Fader Halsten Gundersøn Rogde (Ragde) har tilforhandlet sig her udj gaarden Twedt En Løb smør med bøxel og herlighed for 72 rd: 2°: Et skiøde af 29de Octbr: 1765, hvor efter bem:te Halsten Gundersøn selger til den/n/e sin søn Aad Halstensøn 1 pd: 12 ¼ mrk: smør her udj gaarden Tvet for 133 rd: 2 mrk: fleere breve sagde den indstevnte ej at have. de fremlagde breve er saa lydende.

Citanten lagde i Rette et arveskiftebrev af 4de Martj 1739 efter hands FarModer Synneve Torgerdatter Twet, begierede der af Acten tilført arvelinien og alt jordegodset. der alt er saa lydende.

Halsten Gundersøn Tvet fremstod for Retten og sagde, det hands Elste søn Gunner og hands 3de søn, dend indstevnte Aad, har til Eiendom hands hoved bølle Rogde, som er 3 Løber. hands anden søn Torger, som er Citantens Fader, har den halve Løb her udj Gaarden Tvet. den anden halve Løb, som nu er paastevnt, skulde Torger haft, men, som Comparenten var trengende for penge, og Torger {kunde} ej {skaffe} \bød saa mange/ penge, solgte hand den/n/e paastevnte halve Løb til sin yngste søn, nu indstevnte Aad Twet, for 133 rd: 2 mrk:

Citanten sagde, at da hand ei viste hvad Løsnings \Sum/m/en/ var, føren nu hand hører Sum/m/en, saa kunde hand ej have saa mange penge her paa stæden den/n/e gang. men tilbød sig til Michels dag at betale den fulde Sum/m/a 133 rd: 2 mrk:, og der for at stille nøyagtig Caution.

Haldor Espe fremstod for Retten og godsagde sig for Citanten til Michels dag at betale den fulde Løsnings Sum/m/a.

dend indstevnte Aad Halstensøn Twet sagde, det hand hverken tog mod Løsnings penge eller Caution, men paastod Dom.

Citanten sagde, siden Odelen og arvelinien er oplyst, saa frafald hand for nærværende tiid sine vidner, og paastod Dom.

Aad Halstensøn sagde, det hand med muntlig varsel til den/n/e tægte dag har ladet Contra stevne sin brodersøn, hoved Citanten, til at anhøre vidner om den accord som skeede, da hand løste godset fra sin Fader. de under Lovens faldsmaal indkaldede vidner ere Knud Twet og Ole Laate, dem hand paastod forhørte.

hoved Citanten sagde, det hand tilstod den/n/e Contra stevning at være ham forkyndt. men var ham uvedkom/m/ende hvad snack der kand være falden imellem hands Fader og Farbroder.

Eedens forklaring blev de mødende vidner forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

Dom/m/eren tilspurte Contra Citanten \om/ havde stevnt sin broder Torger til at anhøre disse vidner, hvor til hand svare[de] ja.

Torger Twet fremstoed for Retten og tilstoed at være lovlig stevnt til at anhøre disse vidner om en løs tale ham og hands broder imellem.

1ste vidne, Knud Larsøn, boende her paa Gaarden, efter aflagde Eed vidnede, ej videre at være vidende, end at hand omtrendt for 5 aar siden, her hiem/m/e havde hørt fortelle, det begge Brødrene paa Tinget var bleven forligt. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

2det vidne, Ole Olsøn, boende paa Laatte, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne, og sagde slet icke at vide{re} meere om den/n/e sag.

Contra Citanten paastod Dom.

Retten tilspurte begge Parter, om de noget videre havde til sag[en]s oplysning at forestille, føren Dom vorder afsagt. Parterne svarede Nej, de havde ej videre.

altsaa bliver at beregne Rettens gebyr, som er Sorenskriverens fløtning fra sit hiem paa Woss Need til søen i Grawens sogn her i Hardanger, er 3 Miile til lands og vands, 3 mrk:, fløtning fra Gravens sogn til Odde er 4 Miile til vands, 1 rd:, fløtning fra søen og her op til Fields er 1 ½ Miil til lands og ½ Miil til vands, har Citanten selv forskaffet, og skydser Need til søen igien, da hand for videre befordring at forskaffe vorder befriet, siden Sorenskriveren haver en anden foretning at foretage, diet penge udj tvende Reise dage 1 rd: 2 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten, der har Reist en lang søe vei og besønderlig den besværlig landevei op til Fields udj en stoer mengde snee, kand ej ringere have end som hver 48 skil:, er 4 rd:, Lensmanden for Laugrettens tilkaldelse og den/n/e besværlige Reise, som og at gaae Rettens Middel til haande, kand ej ringere have end som 1 rd:, tilsam/m/en Rettens Betiente tilkom/m/ende 9 rd: 5 mrk:,

og blev da af Sorenskriveren og Laugretten saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og Afsagt.

Skiødet af 22de Maj 1734 beviiser at Halsteen Gundersøn /: som er hoved Citantens Farfader og Contra Citantens Fader :/ har hævdet sig til Odel her udj Gaarden Twet En Løb smør med bøxel og herlighed. her

1771: 93

1771

foruden har hand været Eiende, efter skiftebrevet af 4de Martj 1739, udj Gaarden Rogde som sit hovedbøle 1 Løb 1 pd: smør, 1 ¼ f:skind med bygsel, og overbygsel til 7 Spand 11 3/8 mrk: smør, er tilsam/m/en i gaarden Rogde som hand var Raadig over, 3 Løber 17 3/8 mrk: smør, 1 ¼ f:skind. den/n/e benævnte Halsteen Gundersøn, efter {det} det alegerede skiftebrev, samt hands Egen tilstaaelse, der ej af Parterne er vorden modsagt, har 3de søn/n/er, ælste søn Gunder, anden søn Torgier, og tredie søn Aad. ælste søn Gunder og yngste søn Aad har faaed hovedbølet. men den Mellemste søn Torger har ickun faaed En halv Løb smør herudj Tvet. det uagtet har Faderen Halsteen Gundersøn ved skiøde af 29de Octbr: 1765 solg[t] den anden halve Løb her udj gaarden Twet til sin yngste søn Aad, der er nu Contra Citant, siden hand vilde give Faderen fleere penge for dend halve Løb, end som anden søn Torger vilde give. dette har gived anden Søns søn Halsten Torgersøn anleedning til at anlæge sag mod sin yngere Farbroder Aad Halstensøn, for at faae dend halve Løb indløst. men hand, Contra-Citanten, har nægtet at modtage Løsnings penge af bem:te sin ældere brodersøn, hoved Citanten. Thj Kiendes for Ret, efter Lovens pag: 765, art: 10, og foregaaende 5te art:, det Contra-Citanten Aad Halsteensøn bør tage mod Løsnings penge 133 rd: 2 mrk:, for den halve Løb smør her udj Gaarden Twet, af sin ældere Broder-søn, hoved Citanten, og hiemle ham sam/m/e halve Løb med lovlig skiøde, samt den fravige og Rødig giøre til lovlig faredag 1772, for sin Brodersøn, der er boesliden. hvor imod Brodersønnen, hoved Citanten, betaler til sin Farbroder al bevislig bekostning som hand paa Gaardens huuser til forbedring haver giort videre end det Loven han/n/em tilpligter. betræffende Processens omkostning, da som hoved Citanten, der har opfordret Retten, betaler Rettens Personer efter dend beregning Acten er tilført, foruden anden omkostning hand har haft, 9 rd: 5 mrk:. saa bør Contra-Citanten at betale til hoved Citanten, ham til nogenleedes erstatning, 16 rd:, og det inden 15ten dage efter Dom/m/ens lovlig forkyndelse, under videre lovlig adfær.

Dend 13de Maj blev Retten betiendt paa Gaarden øvre Berven, beligende i Kingtsewiig Præstegield og Ulensvangs Kircke-sogn, med efterskrevene Eedsorene Laugret, der efter Loven er opnævnt, Christopher Langesetter, Haldor Helleland, Arne ibdm:, Ole Larsøn ibdm:, Jon Hougstvet, Ole Hougse, Thomas Jaastad og Ole Tronæs. nærværende Lensmanden Jon Hougse.

hvorda for Retten fremstod Ole Swendsøn øvre Berven og Ole Torbiørnsøn ibdm:, og gav tilkiende, det de med Muntlig varsel til den/n/e Tægte \dag/ har ladet stevne og indkalde deres Naboer her paa Gaarden øvre Berwen: Siur Iwersøn med Fader Iwer Siursøn, Christen Pedersøn med Fader Peder Christensøn, Jon Aamuns:, Elling Nielsøn, Ole Heljesøn, Ølwer Siursøn med Fader Siur Ølwersøn, og Halgier Mathiasøn. paa Gaarden Sandstøe er indkaldet Svend Magnussøn og Torbiørn Olsøn, alle til den/n/e Tægte dag her paa aastædet for Retten at møde, Citanternes vidner at anhøre om ældgam/m/el Kan, skield og bytte har været inden og uden gierdes, der efter Dom at modtage til lovlig steening, Reening og Marckeskields Needsættelse, samt Processens omkostning at erstatte. til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Niels Ølwersøn og Ole Erichsøn øvre Berven. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

de samtlig indstevnte vederparter møtte alle og tilstoed lovlig varsel. indstevnte Halgier Mathisøn sagde, det vel var lovl: stevnet, men ej hands Fader som styrer halve bruget med ham. dog maatte hand tilstaae det hand har Kiøbt og er tilskiødet all bruget. Citanterne svarede det var dem uvedkom/m/ende hvorleedes Halgier lod styre sin Eiendom, siden der om til Tinge ej noget er Publiceret.

de indstevnte vidner møtte, dem Citanterne paastod forhørte. altsaa blev Eedens forklaring dem forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

1ste vidne, Niels Ølwersøn, er huusmand her paa Gaarden hos Citanten Ole Torbiørnsøn, sagde sig gam/m/el 46 aar, er broder til indstevnte Siur Ølwersøn. vidnede, at være barnefød her paa Gaarden, har været her stedse, uden hvad hand har tiendt paa andere gaarder her omkring. at have i Nest afvigte aar[s] som/m/er seet et gam/m/el steeg, staaende her ude i backen, det hand med haanden tog i, men nu er det borte, kand giøre anvisning hvor steget stod. og var det Citanterne der siunede ham steget, men ved ei om Parterne brugte efter det steg eller ei. ved \i/ det øvrige ingen oplysning at kunde give om Citanternes brug og Eiendom her udj gaarden. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

2det vidne, Ole Erichsøn, bruger halve bruget her udj gaarden med sin steesøn Ole Heljesøn øvre Berven, som er indstevnt, sagde sig gam/m/el 53 aar. vidnede, det hand i 3 eller 4re aar, som Eier brugte den part her udj gaarden, som Citanten {nu h} Ole Svendsøn nu haver i brug, og byttede hand boe med Ole Svendsøn, og fick igien det brug hands steesøn Ole Torbiørnsøn, Citant, nu haver. og er det omtrendt 20 aar siden det bytte skeede. i den tiid stod et steeg her udj backen strax med Floren i øvre siden af ageren i Reenen, hvor efter begge de nu trettende Parter Rettede sig og slog der efter. og har vidnet siden ofte seet det Parterne slog efter det steeg. i sidste som/m/er viste Citanterne vidnet hullet hvor steget havde staaet, at det stod aaben, men steget var bort taged, hvor over Citanterne Klage[de] for vidnet, som tilforn

1771: 93b

1771

havde styrt jorden. og kand vidnet nogenlunde giøre anvisning hvor steget har staaed. fra steget skulde byttet gaae op i en hvid steen, har vidnet hørt sige, men ved ellers inte derom, og der fra op i en helle, der slog vidnet til bytte, hvor Iwer Berven og slog til bytte. paa disse stæder kand vidnet giøre anvisning, i det øvrige ved slet inte om Kan og brug at sige. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

da Rettens Personer strax gick i Marcken for at modtage den anvisning vidnerne vil giøre. Da begge vidnerne giorde anvisning paa det stæd og hul hvor det gamle steg havde staaet, som var strax uden for floren ved den øvre ager Reenen. hvor dend indstevnte Siur Ølwersøn Berven selv forklarede at hand i Nest afvigte aar var tilkaldet og havde seet det hul hvor det gamle steg havde staaet, at det var det sam/m/e hul som nu blev Anviist. der fra anviiste vidnet Ole Erichsøn høyere op til den hvide steen, og atter lengere op, steen hellen uden for disse Mercker og den/n/e linie, tilstod Parterne, det de indstevnte ejer, og indenfor Citanterne. Parterne selv anviiste Et gam/m/el steg som staar i sam/m/e linie neden for de om/m/elte Mercker ved veien. 1ste vidne aflagde Eeden, og ligesaa det andet vidne, og med opragte fingere bekræftede deres vidnesbyrd og giorde anvisning.

Citanterne gav tilkiende, det de med de indstevnte var bleven forenet om Marckeskield[s] needsættelse, undtagen med Siur Iwersøn og Fader Iwer Siursøn kand de ej blive forenede, begierede det Retten vilde Needsette Marckeskield efter den anvisning Parterne lover at giøre, da Iwer Siursøn med søn Siur Iwersøn kand trætte saa lenge dem behager.

Først begyndt Needen ved søen udj Ellingskarvet hugget En Kors som visser op over Bøen i 4re efter hin anden hugge[de] Kors, En Needsat skieldsteen, atter 2de Kors og 5 skieldsteene, alt i lige linie op efter, dend sidste skieldsteen staar i Jldhuus-ager Jørnet. Citanterne Eier

uden for disse Mercker, og de indstevnte inden for, undtagen Iwer Siursøn med søn, som ej kom paa disse stæder.

Paa bøen oven for Nedr: Bervens Mercker, udj Glame-skarvet hugget En Kors som visser beent op oven for Kiørsel veien, udj en steen hugget en Kors som visser op efter i sam/m/e linie udj 5 efter hinanden Needsatte skieldsteene, hvor af den sidste staar i Olderhoug, som visser videre op til Veien, udj en flad steen hugget en Kors som visser op i 5 efter hinanden Needsatte skieldsteene, den sidste er Needsat i øverste Kanten paa Bringebær Røysen. inden for disse Mercker Ejer Citanterne, og de indstevnte uden for, undtagen Iwer Siursøn med søn,

ved Sandstøe Leedet paa øvre siden Needsat En skieldsteen som visser ind og op i tvende skieldsteene samt tvende Kors, der alt visser ind og op udj en Bierg gloppe, og siden udj 4re efter hin anden huggede Kors, den sidste staar inden paa Nedere Melstøls-Kleiven. Citanterne eier Needen og inden for disse Mercker, og de indstevnte oven og uden for Merckerne.

Garen ved Sandstøe Leedet skal fløttes op hvor den tilforn har staaet: dog blev Parterne forenet at garen skal blive staaende som den nu staar, siden den er besværlig at fløtte, hvor imod Citanterne skal slaa det græss som er inden for bæcken, men uden for bæcken er Buehave.

ind og Need efter fra Sandstøe Leedet er Needsat tvende efter hin anden skieldsteene som visser ind og Need udj en Kors i en steen ved veien hen i en vinckel gloppe som visser ud og Need efter i tvende skieldsteene ved veien, og siden i trende efter hinanden hugge[de] Kors ved veien, og saa i en skieldsteen, hvor op under Iwer Siursøn Eier, og derfor var nærværende da den blev sadt, men saa gick fra foretningen, og saa udj tvende Kors som visser ind efter udj tvende Needsatte skieldsteene der visser ind efter atter i en Kors der visser ind og op i en vinckel gloppe inden for opkom/m/ene. Citanterne eier paa øvre siden af disse Mercker, og de indstevnte paa Needere siden.

Fra dend sidst om/m/elte vinckel gloppe gaar byttet op i Espelund-Veien i en Kors udj en steen, siden gaar byttet ud efter veien i tvende Kors og 3de skieldsteene, den sidste skieldsteen Needsat inden for bøegaren ved Needere Melstølen. Needen for disse Mercker Eier Citanterne, og oven for Eier de indstevnte.

Paa den Østre side af Bøegaren paa Needere Meelstølen, udj et skarv hugget et Kors som visser ud og op efter paa sam/m/e Melstøl needsat en skieldsteen. Needen for disse tvende Mercker Eier Citanterne, og oven for de indstevnte.

Der med blev den/n/e dag til ende bragt.

dend 14de Maj blev den/n/e foretning atter foretaget i Nærværelse af Citanterne og de samtlig indstevnte.

Citanterne tillige med Iwer Siursøn Berven og søn declarerede ligeleedes nu at være forenede, og vilde samtlig Parterne giøre anvisning, hvor Marckeskield skulde Needsettes.

J Spands-Teigen paa den indre siide af Merckes garen er Needsat en skieldsteen som visser ind og Need efter i linie af 4 Kors og 3de skieldsteene, den sidste skieldsteen staaende i indere enden paa Tweiten. Citanterne Eier oven for disse Mercker, og de indstevnte Needen for.

Fra sidst om/m/elte skieldsteen gaar byttet ind og op i snee i 2de efter hinanden Needsatte skieldsteene, som visser op til Twete-veien, udj en steen hugget en Kors. uden for disse Mercker eier Citanterne, og inden for eier de indstevnte.

Fra sidst om/m/elde Kors gaar byttet ud efter med veien i en Kors, der fra udj en vinkel som visser ind og op i en Kors som visser ind efter i den anden

Kors, der fra ind i en skieldsteen som visser op efter. uden og oven for disse Mercker Eier Citanterne, og inden og Needen for Eier de indstevnte.

Fra sidst om/m/elte skieldsteen gaar byttet op i en skieldsteen og 2 Kors efter hin anden, den sidste Kors er i berget oven for huusse tufterne. uden for disse Mercker eier Citanterne bøen, men Ole Heljesøn eier skoven og den steen som der findes. inden for Eier Peder Christensøn {bøen}.

I Kalvehaven, udj den gamle garMoe needsat en skieldsteen som visser tvers ind over udj tvende efter hin anden Needsatte skieldsteene, hvor der i den sidste er hugget en vinckel gloppe som visser bent op efter udj 2de Kors og 2de skieldsteene, hvor den sidste skieldsteen er staaende op under Kalvhave bierget. inden for disse mercker eier Citanterne bøen, og Siur Iwersøn skov og steen. og uden for eier Siur Iwersøn alt.

Fra den for om/m/elte skieldsteen i garmoen gaar byttet ud og op i en skieldsteen, der fra i en Kors udj en jordfast sten som visser tvert ud over i 3de efter hin anden i store steene huggede Kors, hvor den sidste Kors er udj en steen som ligger i Jonskar becken. Needen og uden for disse Mercker eier Citanterne, og de indstevnte oven og inden for.

Ved Elven og qvern huusset hugget en Kors som visser Need i den anden Kors, der fra Need i en skieldsteen, der fra Need paa Løe backen i en skieldsteen med en vinckel gloppe som visser in efter i en skieldsteen med gloppe udj, sam/m/e visser op efter i 3de efter hin anden Needsatte skieldsteene, hvor af den sidste visser ud efter i en skieldsteen med en vinckel gloppe udi. sam/m/e visser op i en anden vinkel gloppe udj en jordfast steen, der fra op i en Kors. inden i disse Mercker eier Citanterne, og uden for de indstevnte.

Paa Mælen, paa den inderste bergs ende Needsat en skieldsteen som visser i snee ind og op efter i 4 efter hinanden Needsatte skieldsteene. fra den sidste skieldsteen gaar byttet ind i Smiefos bæcken, i en steen hugget en Kors. fra Korset gaar byttet need efter bæcken. Needen under disse Mercker eier Citanterne, og oven for eier de indstevnte.

Under Skaalager Reenen hugget en vinckel gloppe udj en steen som visser til en skieldsteen ved Kilden i ager Reenen, der fra beent Need over Kilden og Need i alfar veien, og saa ud efter veien i en skieldsteen ved jørnet af Peder Christensøn sin æble have. der fra op efter i en skieldsteen strax inden i Jon sin æble have, og siden staar en skieldsteen uden for garen. der fra beent op igienem ageren, oven for ageren paa bøen 1 skieldsteen og en Kors beent op efter hin anden udj en anden skieldsteen, der udj hugget en vinckel gloppe som visser ind efter udj en steen, der hugget en vinckel gloppe, som visser beent ned efter udj en skieldsteen, fra sam/m/e gaar byttet beent need efter, i en liden jordfast steen hugget en Kors som visser beent Need til aggeren, der needsat en skieldsteen som visser bent need igienem ageren til den første i dette byttet om/m/elte vinckel gloppe. inden i disse Mercker ejer Citanterne ager og Bøe.

Neden og uden for Floren oven for Kiørsel veien needsat en skieldsteen som visser op i agger jørnen i en skieldsteen, der fra op i backen i en hviid steen hugget en Kors som visser beent op efter hinanden needsatte 3de skieldsteene, dend sidste visser op til steen hellen udj en vinckel gloppe. inden for disse Mercker eier Citanterne, og uden for Siur Iwersøn med Fader Iwer Siursøn.

Strax oven for Jldhuus ageren Needsat en skieldsteen som visser op i en Kors i bierget, og atter oven ovenfor i anden Kors, der fra op i en Kors udj en jordfast steen, der fra gaar byttet ud og op i en Kors, der fra udj tvende efter hin anden skieldsteene, den sidste visser beent ud i den forhen anførte steenhelle. uden og Needen for disse mercker ejer Citanterne, og de indstevnte eier inden og oven for.

inde ved Huusse-Kleiv bæcken, udi en steen hugget en vinckel gloppe som visser ind og op efter i en skieldsteen som visser ind og op i tvende efter hin anden huggede Kors, den sidste visser op paa bierget udj en skieldsteen som visser op under veien i en skieldsteen med en vinckel gloppe udj. sam/m/e visser ud efter med veien udj en Kors i en steen der visser ud til anden Kors, som visser udj den vinckel gloppe ved veien og bæcken. den/n/e vinckel gloppe visser need efter i tvende efter hin anden huggede Kors, den sidste Kors visser til vinckel

gloppen ved Huusse-Kleiv bæcken. inden for alle disse mercker eier Citanterne, og uden omkring eier de indstevnte.

J Skaareteig bierget hugget en Kors som visser ud i backen i en skieldsteen, som visser ud efter i tvende efter hin anden huggede Korser, den sidste viser ud efter i en stoer steen hugget en vinckel gloppe som visser op til bierget. oven for disse mercker eier Citanterne, og de indstevnte Needen for.

inde i Meelstøls skaaret, i et skarv hugget en Kors som visser op efter veien i en vinckel gloppe udj en steen, sam/m/e [visser] op efter veien i tvende efter hin anden huggede Kors som visser op til Meelstøls Ledet. oven for disse mercker eier Citanterne, og de indstevnte neden for.

Paa den nedre side ved Meelstøls Ledet, udj et skarv hugget en Kors som visser ind efter i 4 efter hin anden huggede Kors, {i} den sidste er hugget i Tvete Berget. siden gaar byttet op efter bierget og op til Twete veien, udj et skarv hugget

1771: 94b

1771

En vinckel gloppe som viser ud efter veien. uden og oven for disse mercker eier Citanterne, og de indstevnte inden og Neden for.

i den sidst om/m/elte vei, i en stoer steen hugget en vinckel gloppe, sam/m/e visser ind efter veien og paa den anden side bent op i en skieldsteen, fra sam/m/e gaar byttet i Biønkleiv, udj et skarv hugget en vinckel som viser beent ind efter i en Kors udj en steen som viser ind paa Tveite Meelstøllen, udj en stoer steen hugget en vinckel som skal viser op til et Mercke som i Morgen skal settes. Neden uden og oven for disse mercker eier Citanterne.

oven og inden for Spansteigen oppe ved veien i en stoer steen hugget en Kors som visser Need efter i en skieldsteen, sam/m/e viser Need i en vinckel gloppe, sam/m/e visser ud efter i en skieldsteen, sam/m/e visser lige beent op til veien i en Kors udj en steen. inden i disse mercker eier Citanterne, og de indstevnte uden omkring.

øverst i den indre Spansteig, paa den øvre siide i en stoer steen hugget en vinckel som visser lige Need efter i en skieldsteen som visser need i anden skieldsteen med en vinckel gloppe udj, sam/m/e visser lige ind efter mod bæcken, i en berg ham/m/er hugget en Kors. imellem bæcken og disse Mercker eier Citanterne op til veien.

i veien ved Krock flaad bæcken, i en steen hugget en vinckel som visser ud efter Kiørsel veien i en skieldsteen, {udj} der fra udj Kleiven hugget en Kors som visser lige Need efter veien til en vinckel udj en skieldsteen, sam/m/e visser ind efter i en skieldsteen og siden i tvende Kors efter hin anden, som visser lige ind i becken og op i den første vickel i dette bytte. inden i disse Mercker eier Citanterne, og de indstevnte uden omkring.

i Nedre Melstøls veien, udj en steen hugget en Kors som visser ud i en stoer helle tæt ved veien hugget en Kors. Neden for disse Mercker eier Citanterne, og oven for eier de indstevnte.

hvor med den/n/e dag blev til ende bragt.

Dend 15de Maj blev fortfaret med Marckeskields Needsettelse i nærværelse af Citanterne med alle de indstevnte vederparter, der samtlig selv, en hver for sin Eiendom, giorde anvisning hvor Marckeskieldet skulde Needsettes.

Ved Opkom/m/e bæcken i jordfast steen hugget En Kors som visser beent op i 3de efter hin anden huggede Kors, den sidste Kors er udj øverste Field udj et skarv, som er endeMercke. Citanternes Eiendom er inden for disse Mercker, og de indstevnte eier uden for.

J Togesten hugget en Kors som visser lige beent ud i en vinckel gloppe hugget i en steen udj en bæck, sam/m/e vinckel visser beent op i tvende efter hinanden huggede Kors, den øverste

Kors er udj et skarv under Grimsnutt, er ende mercke. uden for disse Mercker Eier Citanterne, og de indstevnte inden for.

J Tegelstein hugget en Kors som visser først Need til en Kors i Spandsteigen, og siden visser den beent op til Fieldet i 4re efter hin anden huggede Kors, dend sidste Kors er udj en stoer steen under Fieldet som visser beent op. uden for disse Mercker eier Citanterne.

J Døssebraadet staar en vinkel gloppe, der fra gaar byttet beent op til Fields udj en skieldsteen og tvende efter hin anden huggede Kors, den sidste Kors er i Øgesvaebraadet, som visser i Fieldet. vinckelen Needen til i dette bytte visser ind i en anden bæck. Citanterne eier oven og inden for disse Mercker.

Paa Twete-Melstølen, udj den store steen, fra den der udj forhen om/melde vinkel gloppe gaar byttet beent op udj et skarv i Nødeveien hugget en vinckel gloppe som visser ud efter med veien i en Kors [i] en skieldsteen, alt efter hinanden udj tvende Korser og saa en skieldsteen, alt med veien, sam/m/e visser ud og op i Træesta haugen, der Needsat en skieldsteen, sam/m/e visser ud efter beent over Schaatberg-Myren og lige til Leedet, som er ende Mercke. Citanterne Eier under disse Merker, og de indstevnte oven for.

J Løevaas becken ved Nøde veien, udj en steen hugget en vinckel gloppe som visser ud og Need med veien i 3de efter hin anden huggede Kors, saa gaar byttet af og til med veien i en skieldsteen, en Kors og 2de efter hin anden satte skieldsteene, siden tvende efter hin anden huggede vinckel glopper og en Kors som visser ud og op til Elven i Nøde vaet, som er ende Mercket. inden og oven for disse Mercker eier Citanterne.

al udmarcken, uagtet Eiendom/m/en, bliven fællets beite.

Som Parterne indtet videre havde at forestille, men sluttede den/n/e foretning, saa paastod Citanterne deres omkostninger, som er, foruden det Rettens Personer tilkom/m/er, for stevningen, Mænds opnævnelse og incaminations penge, tilsam/m/en udlagt 2 rd: 5 mrk: 4 s:

Nu bliver at beregne Rettens løn, som er, Sorenskriverens fløtning fra sit hiem, først 3 Miile til lands, er 3 mrk:, 3 Miile til vands, er 4 mrk: 8 s:, tilbage skiødser de ickun til Diønne, som er omtrendt en Miil, da de for videre skyds vorder befriet, siden Sorenskriveren haver en anden foretning, diet penge for tvende Reise dage 1 rd: 2 mrk:, 3de dages foretning 4 rd:, Laugretten, som har arbeidet fra Klocken 4re om Morgenen til Mørcke Natten, og i disse dage giort et arbeide der ellers kunde medtage en heel ugge, kand ej ringere have end som hver Mand 5 mrk: 4 s:, er 7 rd:, Lensmanden for Laugrettens tilkaldelse, samt at gaae Rettens Middel til haande, kand ej ringere have end som 1 rd: 4 mrk:, tilsam/m/en Rettens løn 15 rd: 1 mrk: 8 s:, her paa er forud betalt

1771: 95

1771

til Sorenskriveren 2 rd:, Rester 13 rd: 1 mrk: 8 s:, bliver saa den/n/e foretnings bekostning 18 rd: 12 s:

de indstevnte tilbød Citanterne at betale til dem den halve omkostning. Citanterne svarede, det de som fattige der med ej var i behold, aller helst da de blev tvungen til den/n/e Process,ved det at de gamle steg som skulde visse byttet, blev bort tagen, hvilket aarsagede, det de blev nødsaget at anlæge sag for at faa Markeskield Nedsat. altsaa paastod Dom efter deres stevning om sagens omkostninger. Endelig declarede Parterne forlig om omkostningerne saaleedes: at de samtlig indstevnte vil betale til Citanterne 10 rd:, hvor med Citanterne er fornøyet. og sagde Iwer Siursøn det Citanterne kand faae disse 10 rd: i dag. Citanterne betalede Rettens Personer, og der med blev den/n/e foretning sluttet.

Dend 23 Maij blev i **Hærensholmen holden almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds ting med Jondahls skibreede[s] Almue**, da Retten blev beklæd med det paa fol: (ope rum) opnævnte og Specificerede Laugret, undtagen for Aamun Espeland sad Helje Molwen, for Brynild Bircheland sad Engel Swaasand, for Iwer Underhougen sad Niels Wiig, og for Lars Underhougen sad Siur Præstegaard. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, Lensmanden Johan/n/es Wiig med den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst blev publiceret følgende Kongl: allernaadigste Forordninger, Rescribter med andre Øvrighedens Ordre.

1ste: Forord: af 14 Januarj 1771, om Odels Retten i Norge og dends nøyere bestem/m/else.

2den: af 27de Decbr: 1770, om almindelig tilladelse at indgaae Egteskab i visse af de ved Loven forbudne leed.

3de: af 3de Apriil 1771, at alle de Egteskaber i blandt blods- og Svogerskabs-forvandte, hvilcke icke i Guds Lov udtryckelig ere forbudne, maa her efter uden Despensation være tilladte.

4de: af 3de Apriil 1771, anlangende hvorleedes med de af Supplicantere indgivende Memorialer og deres paateigning af vedkom/m/ende Øvrighed, her efter skal forholdes.

5te: angaaende Nogle af de anordnede aarlig Fest- og hellige-Dage, deels at afskaffes, og deels at henlegges til næst paafølgende Søndage.

6de: hvor ved alle slags Koren-v[a]hres udførsel af Danmrk: og Norge til frem/m/ede stæder indtil videre forbydes.

7de: af 25de Martj 1771, at Bøger, indbundne og uindbundne, saavelsom Land- og Søe-Carter skal være toldfrie udj Danmrk: og Norge.

8de: af 27de Decbr: 1770, hvor ved den/n/em, som udreede vand- eller Fisker-skibe for at bringe levende salt-vands Fiske til Kiøbenhavn, forundes adskillige frieheder.

9de: af 21de Januarj 1771, angaaende hvad told af hør og hamp, naar sam/m/e heglet og renset fra frem/m/ede stæder vorder indbragt, her efter skal betales.

10de: af 27 Debr: 1770, anlangende det Geheime Staats-Conseils ophævelse.

11de: af 25 Febr: 1771, hvor efter den udj Told-Rullens 19de Cap:, 5, 6, 9, 29 og 30 art:, ansatte straf imod de skyldige, nøyere bestem/m/es, enten til en penge Mulct, eller i mangel der af, til Corporel straf.

12de: af 14de Januarj 1771, angaaende General Forst amts ophævelse.

13de: af 23de Januarj 1771, hvor ved den, d: 13 Febr: 1767, angaaende Renternes Needsættelse til 4 proC:to, udgangne Forordning, igienkaldes og ophæves.

14de: af 12de Octbr: 1770, om Høyeste Ret i Danmrk: for aaret 1771.

15de: af 8de Apriil 1771, at Justitien udj alle gieldssager, uden hensigt til Debitors stand eller Personlige anseelse, promte skal administreres.

16de: Placat af 25de Septbr: 1770 fra Rente Kammeret, angaaende En trykt afhandling om hastige Redningsmidler for dem, som ved adskillige ulyckelige tilfælde syfnes at være blevne livløse, eller geraaden udj nær livs fare.

16de:!! Kongl: Rescribt af 12de Octbr: 1770, at alle som til Justits-Cassen eller andere Publiqve stiftelser, ere eller blive Dømt at bøde, skulle være pligtig, paa vedkom/m/endes anfordring, at betale, eller i mangel deraf, at afsone de idømte bøder, og det, hvad enten Dom/m/en er over aar og dag gam/m/el eller ej.

17de: Rescribt af 25de Martj 1771, at Sorenskriveren i Justits sager ej maa fordre af Fogden betalning for det stemplet papiir og Dom/m/ens beskrivelse, men at Fogden skal beregne sig det stemplet papiir beløb til Jndtægt, og, naar den skyldiges Boe, ved Execution har strecket til at betale, foruden Bøderne, de idømte omkostninger, betaler Dom/m/eren det tilkom/m/ende gebyhr.

18de: Rescribt af 21de Januarj 1771, at alle Suppliqver skal være skrevet paa stemplet papiir, ellers faaes ej nogen Resolution.
19de: Rescribt af 27de Apriil 1771, hvorleedes Procuratorene i anbefalede Confiscations eller andere den Kongl: Jnteresse angaaende sager, sig skal forholde.
20: Hr: Stiftbefalingsmandens skrivelse af 7 Januarj 1771, det til forraads Magazin udj Bergen er sendt 2000 tdr: havre, som efter Kongl: Befaling skal selges til fattige Bønder for 8 mrk: tønden, og den fattige bonde ej at faae meere end som 2 tønder.

Iwer Tveiten gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Soldaten Lars Iwersøn øvre Traae og ungKarl Johan/n/es Johan/n/essøn øvere Traa, Dom at lide til undgieldelse, fordj de anden Paaske dag indeværende aar oplæssede Citantens Nøst, som var under laas og luckelse, og der, Citanten uafvidende, bort tog hands baad, og der med Reiste til en frem/m/ed Kircke. som og at svare Citanten disse foraarsagede processens omkostning, siden de i mindelighed har kun/n/et faaed den sag afgiort, men ej har vildet for deres saa grove forgribelse give et got ord. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
de indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Johan/n/es Wiig og Erich Jørgensøn Underhougen afhiemlede stevningen at være Lars Iwersøn forkyndt i Eget paahør, da hand tilstoed at hand havde taget baaden, og som hand med Johan/n/es er begge i en stue paa Gaarden Traa, blev stevningen ligeleedes sam/m/e gang med 14ten dages varsel lovlig forkyndt for Johan/n/es Traa udj hands søster Brita[s] paahør, siden hand ej lod sig finde,
Citanten erindrede om Lovdag.

Afskeediget,

Lars Iwersøn øvre Traa og Johan/n/es Johan/n/essøn ibdm: forelæges at møde til dette aars høsteting.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel gav tilkiende, det hand efter høy Ordre har været nødsaget hos efterfølgende Almue Mænd og selvEiere at giøre indførsel udj deres Jorder til sikkerhed for Resterende Kongl: skatter, saasom hos Ingebrigt Samlenæsset for Resterende Extra skat 2 rd: er giort indførsel udj 2 Mrk: jordegods i hands Eiende jord Samlenæsset. hos Samson Nedr: Traa for 2 rd: Extra-skat og 2 rd: 3 s: Resterende La[n]dskat, er giort indførsel i hands Eiende jordepart Nedr: Traa 4 Mrk: smør jordegods. hos Jon Wiig for 2 rd: Extra skat og 4 rd: 1 mrk: 1 s: Resterende Landskat, og giort indførsel i 12 mrk: jordegods uden bøxel i hands Eiende jord Wiig. hos Johan/n/es Tørviigen for Resterende Extra skat 2 rd:, og Resterende Landskat 18 rd: 4 mrk: 12 s:, er giort indførsel udj 20 Mrk: jordegods udj hands Eiende gaard Tørwiigen. og end videre, med muntlig varsel til dette Ting ladet paastevne indførselen til Confirmation, og disse benævnte

Mænd tillige lovlig ladet indkalde, Confirmations Dom at anhøre. vil fornem/m/e om disse indstevnte møder.
Ingebrigt Samlenæsset og Johan/n/es Tørwiigen møtte, tilstod det Resterende paa de Kongl: skatter [at] være skyldig, og at de ej af nogen Modvillighed er udebleven med skatternes betalning, men alleene at deres fattigdom og armod er aarsagen, saasom de forhen har forpantet deres Jorder saa høyt at ingen vil laane dem fleere penge der paa. tilstod at indførselen i deres jorder for den Resterende skatt er skeed, som og at de lovl: er stevnt til dette Ting, Dom paa indførselen at lide. havde intet til deres befrielse at forrestille, saasom fattigdom havde betaget dem all udflugter til Redning.
Samson Traa og Joen Wiig efter paaRaabelse møtte ej, icke heller nogen paa deres vegne.

Kaldsmændene Johan/n/es Wiig og Erich Underhougen afhiemlede stevningen at være Samson Traa og Jon Wiig udj deres egen paahør lovlig forkyndt.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Samson Nedr: Traa og Joen Wiig forelæges at møde til dette aars høsteting.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel tilkiende gav, at som hand til den høye Øvrighed haver indgivet sin forestilling, angaaende den frie skyds, som af Almuen maae bestrides, hvor ulige den byrde falder, helst for de som boer i den almindelige Reise-vei, mod at de som boer afsides der fore nesten ere som befriet, og fore!! (for) at den/n/e byrde ligesom i aarene 1762 og de efterfølgende maatte giøres lige, med at en skyds Casse igien blev oprettet, til hvilcken af Almuen aarlig blev betalt 6 á 8 s:, alt som den skeede skydsning det kunde udkræve, og de skydsende der af til hvert høsteting fick sin betalning; og som den høye Øvrighed sam/m/e forslag haver anseet for godt, alleene at Almuens samtycke der til, ligesom seeneste gang skeede, skulde indtages; thj bad hand nu den Respective Ret, at den her paa vilde indhendte Almuens Svar, om at den icke var fornøyet med at en skyds Casse paa sam/m/e Maade blev indrettet som seeneste gang var, og der af den skydsende til høste tinget at faae sin betalning.
Bøygde Lensmanden med Laugretten og den tingsøgende Almue Eensstem/m/ende svarede, at de som boer i veien for den Reisende med frie skyds, skeer stoer uret, idet de stedse maae skydse, da de som boer afsides eller til Fields ere frie. der for bad, om giørligt er, at der maatte blive en saadan Ret med frie skyds, at den ene Almue Mand bar byrden med den anden, ligesom skeede for 6 á 7 aar her for, da en skyds Casse var oprettet, hvor af den skydsende paa høste tinget fin!! (fick) sin betalning.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel lod inden Retten oplæsse og Examinere Resten af Extra skatten til Septbr: udgang 1767, hvis endelig Sum/m/a var for dettinglav!! (dette tinglav) 141 rd: 1 mrk: 8 s:, og som ingen noget der imod havde at erindre, var hand Rettens attestation begierende. som blev efterkom/m/et.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa Tinget ophævet.

Dend 24 Maj blev paa **Hærensholmen holden {Høste, Sk} Som/m/er, Skatte og Sagefalds ting med Østensøe skibreede[s] Almue**, da Retten blev betiendt med det paa fol: 85 opnævnte og Specificerede Laugret, undtagen for Lars Michelsøn Nesthuus sad Siur Larsøn Norrem. Nerværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Lensmanden Johan/n/es Wiig og dend Tingsøgende Almue.

da allerunderdanigst blev publiceret de Forordninger, Rescribter og Ordres som paa forestaaende siide ved Jondahls Tinget findes Specificeret, med andere Øvrighedens Ordre sam/m/e stæd antegnet.

Arne Svensøn Rosseland vilkaar brev af dags dato til sin Fader Svend Larsøn ibdm:, blev læst.
Johannes Nielsøn Berven gields brev af 19de Octbr: 1765, indført i pante bogen paa fol: 75, blev efter paategned qvitering af 16 Maj 1771 udslet.
Tosten Biørke og medJnteressendere udgivene skiøde af 19de Octbr: 1770 til Niels Johan/n/essøn paa 1 pd: 23 ¼ mrk: smør, 3/8 huud, 3/32 K:skind, 3/64 Løb salt med bøxel i gaarden Berven, blev læst.

Niels Johan/n/essøn Berven udgivene gields brev af 19de Octbr: 1770, til Tosten Biørke for 92 rd: 3 mrk:, til Johan/n/es Biørke for 92 rd: 3 mrk:, Johan/n/es Torpe for 47 rd: 3 mrk:, og Ole Pedersøn Torpe for 137 rd: 3 mrk:, blev læst.

Niels Tormoesøn Fosse gields brev af 20de Octbr: 1761, indført i pantebogen paa fol: 568, blev efter paategnede qvitering af 20de Octbr: 1770 udslet.

Arveskiftebrevet af 22de Octbr: 1770, sluttet efter Tosten Isaaksøn Midhuus, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegods i gaarden Midhuus 1 Løb smør, 2 g:skind, vurderet 150 rd:, og udlagt til Creditorene Lars Nielsøn Røsseland 12 mrk: smør for 20 rd:, Arne Tostensøn Scheie 12 mrk: smør for 20 mrk:!! (rd:), til arvingerne, Encken Agotte Larsdatter 17 mrk: smør, 2 g:skind for 58 rd: 2 mrk:, til søn/n/erne i arv, Isaak, Aamun, Lars og Arne Tostensøn/n/er, hver 6 8/9 mrk: smør for 11 rd: 2 mrk: 14 2/9 s:, og datteren Ragnilde i arv 3 4/9 mrk: smør for 5 rd: 4 mrk: 7 1/9 s:

Siur Knudsøn Moe gav tilkiende, det hand havde til Bygsel af Lectoratet i Bergen 1 Løb smør, ¾ huud i gaarden i gaarden Moe, der af opsagde hand for 4re aar siden det halve for sin søn Knud, som fick det til brugs for 4re aar siden, og kort der efter ved døden afgick. da hands Encke igien indlod sig i ægteskab med Ole Arnesøn, og som dette gods i disse 4re aar har været omfare, vorder jorden ej ret dørcket som det bør. saa paa det en hver kand hævde sit brug, har hand tilbudet Ole Arnesøn lovlig Jordeskifte. men som Ole Arnesøn det ej vil, er hand til dette Ting indstevnt med muntlig varsel, vidner at anhøre det hand har benægtet ej at vilde skifte, som og at Eieren har villiget og samtycket der skeer skifte. der næst Ole Arnesøn Dom at modtage til lovlig skifte, og at betale den/n/e aarsagede processes omkostning. til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet beskickelse vidner Johan/n/es Wiig og Lars Olsøn Moe, samt Haagen Tiosaas og Holgier ibdm:. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

for den indstevnte Ole Arnesøn Moe møtte hands Værfader Jan Reistvet og tilstoed varselen paa sin svogers vegne. i det øvrige sagde det hands {Eier} svoger vil have jordeskifte, men som hands Eier, Forstanderen for Seminari Gods, har forbudet ham, nest afvigte, ej at skifte jorden føren nermere Ordre, har hand ej kundet tilstaae skifte.

Citanten paastoed de indstevnte vidner forhørte. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formaned at blive ved sa[n]dhed.

1ste [vidne], Lensmanden Johan/n/es Pedersen Wiig, efter aflagde Eed vidnede, at Mandagen den 6de Maj indeværende aar var hand, paa forlangende af Siur Knudsøn Moe, beskickelse vis hos Ole Arnesøn og tilspurte ham om hand vilde skifte og deele jordebruget, siden de om bruget og tienere holdelse ej kunde forenes. hvor til Ole Arnesøn svarede, hand havde ej faaet Ordre fra Eieren til at skifte, som Citanten Siur Moe stod hos og hørte der paa: tilstod hand, Ole, med 2de Mænd at beviise det Eieren havde givet lov at skifte Jorden. der til Ole intet svarede. vidnet tilspurte Ole, om Siur lader hente de 2de vidner og du hører dem, at Eieren har givet lov at skifte, vil Du da beqvæme dig til at skifte. der til Ole svarede Nej, enten hand hentede vidner eller icke, saa skiftede hand ej, vilde Siur have skifte, kunde hand skifte. Parterne havde en noget at tilspørge vidnet.

2det vidne, Lars Olsøn, boende paa Gaarden Moe, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne.

Citanten sagde, det de andere tvende

vidner skal vidne om de ord de har hørt af Eieren. Retten tilspurte Citanten om Eieren var stevnt sam/m/e vidner at anhøre. Citanten svarede Nej, hand havde ej haft den forstand at stevne Eieren til at høre paa disse tvende vidner. altsaa for nærværende tiid frafald de 2de

sidst benævnte vidner, og efter sit stevnemaal paastod Dom til at faae lovlig skifte paa Jorde bruget, og erstatning for ibragte processes omkostning.
Jan Reistvet begierede sag[en] til neste ting udsat, for at føre Eierens beviis i Retten, det hand har forbudet ej jorden at skifte føren nærmere Ordre.

Afskeediget,

udsettelsen til neste ting billiges.

Dend 25de Maj er ved Østensøe Som/m/er ting saaleedes passeret som følger.

Kongl: allernaadigste skiøde af 15de Apriil 1771 til Lars Aamunsøn paa 18 mrk: smør, ½ f:skind, ½ K:skind og ¾ Løb salt med Bøxel, og overbøxel til 18 mrk: smør og 1 Løb salt, i gaard: øvre Axnes, læst.
Arveskiftebrevet af 1ste Aug: 1770, sluttet efter Lars Baarsøn Steene, blev læst, og var ster[v]boen eiende jordegods udj gaarden Steene øvre Thuun 2 pd: 12 mrk: smør, 1/3 huud med bøxel, og overbøxel til 1 Løb smør, vurderet 144 rd:, der af udlagt til Myndlingen Giertrud Olsdatter 10 mrk: smør for 20 rd:, Resten lodnet imellem Mandens Encke og Børn, saasom Encken Guro Aamundsdatter i arv 19 mrk: smør, 1/3 huud for 62 rd:, En hver af søn/n/erne, sc: Baar, Aamun, Anders, Lars og Knud Lars-søn/n/er i arv 5 2/3 mrk: smør for 11 rd: 2 mrk:, og datteren Guro Larsdatter i arv udlagt 2 2/3 mrk: smør for 5 rd: 2 mrk:
Jon Olsøn Berje og medJnteressendere udgivene skiøde af 24de [Maj?] 1771 til Baar Larsøn paa 1 pd: 17 mrk: smør med bøxel, og overbøxel efter andel i en Løb smør, udj gaarden Steene, læst.
Arveskiftebrevet af 10 Maj 1770, sluttet efter Haagen Aamunsøn Twedt, blev læst, og var stervboen eien[de} jordegods i Gaarden Twedt 2 pd: 9 mrk: smør, ½ hd:, 1 ¼ f:skind, vurderet 161 rd: 1 mrk: 8 s:, der af udlagt for gields fordring til Ole Nielsøn Herrestvet 16 mrk: smør, ½ hd:, 1 ¼ f:skind for 79 rd: 1 mrk: 8 s:, til Guri Nielsdatter 8 mrk: smør for 16 rd:, Resten lodnet imellem den afdødes Encke og Børn, saasom, Encken Anna Nielsdatter arvet 8 mrk: smør for 16 rd:, saasom søn/n/e søn/n/erne Hans og Haagen Aamunsøn/n/er, hver arvet 1 mrk: smør for 2 rd:, Hans Haagensøn 2 mrk: smør for 4 rd:, Ole og Haagen Haagensøn/n/er, hver 10 mrk: smør for 20 rd:, og Ingebor Haagensdatter 1 mrk: smør for 2 rd:
Ole Nielsøn Herrestvedt og medJnteressendere udgivene skiøde af 24 Maj 1771 til Ole Haagensøn paa 2 pd: 7 mrk: smør, ½ hd:, 1 ¼ f:skind med bøxel i gaarden Twedt, blev læst.
Ole Haagensøn Twedt gields brev af 24 Maj 1771 til Salamon Arnesøn Axnes for 79 rd: 1 mrk: 8 s:, mod pant 16 mrk: smør, ½ hd:, 1 ¼ f:skind med bøxel i gaarden Twedt, blev læst.
Niels Tormoesøn Fosse udgivene skiøde af 24 Maj 1771 til Tormoe Nielsøn paa 18 mrk: smør og ½ Løb salt Landskyld med bøxel i gaarden Fosse, blev læst.
Haagen Haagensøn Twedt og medJnteressendere udgivene skiøde af 20de Octbr: 1770 til Christopher Tollefsøn paa 19 1/8 mrk: smør i gaarden Steene 3de Thuun, blev læst.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel forestillede den/n/e Almue det sam/m/e om frie skyds, som ved Jondahls Tinget paa nest foregaaende folio 95 findes anført. der til Laugretten med den Tingsøgende Almue svarede: saaleedes som det nu er, gaar det meget ubillig til, thj de som boer ved søen i veien for den Reisende som haver frie skyds, maae stedse skydse, og faar intet der for. og de som boer afsides og til Fields giør aldrig en fri skyds i al deres livs tiid. der for bad at der maatte oprettes en skyds Casse for frie skyds, at de som skydser, paa høste Tinget kunde faae betalning, og at den betalning blev lignet paa all Almuen efter Mantallet, og ej efter Løbe tallet. der med de vare fornøyede.

Lensmanden Johan/n/es Wiig gav tilkiende, det ham ved skrivelse fra Engel Torgielsøn Brathuus var tilsendt hands egen skriftlige stevning af 30de Apriil sidstl., med Ordre at lade

den forkynde for Ole Svendsøn Scheje, og saa her i Retten indlevere, at stevningen til dette Ting blev incamineret, videre Ordre havde hand ej, der for ej heller videre befatter sig med sag[en], men alle[ne] fremlægger den skriftlige stevning, der er bilagt med lovlig stemplet papiir, hvor ved Ole Scheje indkaldes for skyldig værende 2 rd:, og 1 pund humle. stevningen fantes paategned at være Ole Scheje i Eget paahør den 3 Maj h: a: forkyndt, og er saa lydende.

dend indstevnte Ole Svensøn Scheje møtte og tilstod den/n/e oplæste stevning at være ham lovlig forkyndt. i det øvrige sagde at have Kiøbt Øgen og den betalt, ved ej at være Citanten noget skyldig, undtagen det pund humle som!! (han?) in Natura skal have, efter deres Accord, med Condition at Øgen var uden lyde, var dobbelt og kom med et heste føl, hvilcket saaleedes er opfyldt, saa hand intet mod Accorden haver at erindre, og skal det pund humle til høsten af dette aars grøde vorde ham tilsendt, eller og betalning for sam/m/e.

Lensmanden paa fraværende Citants vegne begierede sag[en] til høste tinget udsat, for at relatere ham det passeree, og tilmelde ham det hand selv besørger sig sag.

Afskeediget,

sag[en] hviler indtil neste høsteting.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel gav tilkiende, det hand har været nødsaget, til sickerhed for den Resterende Extra-skatt, at lade giøre indførsel hos Lars Berven for 2 rd: Extra skat i 3 mrk: smør jordegods udj hands Eiende og paaboende jordepart i gaarden Berven. og ligeleedes paa sam/m/e maade hos Niels Berven for 2 rd:, siden intet hos dem fantes til udpantning for skatten. derefter ved Muntlig varsel ladet dem indkalde til dette Ting, dom at modtage til Jndførselens Confirmation. vil fornem/m/e om de møder.

Niels Berven møtte paa egne og Lars Bervens vegne, tilstoed det de hver er skyldig 2 rd: Extra skat, og at der for i deres eiende jordepart er i Gaarden Berven er giort indførsel, samt, at de begge lovlig er stevnt her til Tinge at modtage Confirmations Dom paa indførselen. men begierede paa egene og sin grandes vegne sag[en] til høstetinget udsat, paa det de om muligt er i mindelighed kunde Rette for sig.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse til høstetinget billiges.

Ole Larsøn yttre Aalviigen Despensation af dags dato imellem hands Børn om hands jordegods, at gaarden yttre Aalwiigen skal tilhøre hands søn Lars Olsøn, og gaarden Berje tilhøre hands ælste datter Britte Olsdatter, En hver for sig til Odel, læst.

Ole Larsøn yttre Aalwiigen og Siri Aamunsdatter udgivene skiøde af dags dato til Michel Tronsøn paa 1 Løb smør, 1 huud med bøxel i gaarden Berje, blev læst.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel lod inden Retten oplæsse og Examinere den Resterende Extra skatt til Septbr: udgang 1767 for dette Tinglav, hvis endelig Sum/m/a var 202 rd: 3 mrk:. som ingen noget der imod havde at erindre, blev den Restance af Retten attesteret.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaa i Rette, altsaa blev Tinget ophæved.

Dend 27de Maj blev paa **Eie grund ved søen holden Et almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting med Grawens skibreede[s] Almue**, da Retten blev betiendt med det paa fol: 88 opnævnte og Specificerede Laug Ret. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Lensmanden Niels Røn/n/estrand og den tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst blev Publiceret de Forordninger, Placater, Rescribter og Ordres som paa nest foregaaende fol: 95 ved Jondahls Tinget findes antegned og Extraheret.

Bertel Liissebræche gields brev af 30de Novbr: 1767, indført i Pante bogen paa fol: 14, blev efter paategned qvitering af 29de Nowbr: 1770 udslet.
dito Mand udgivene gields brev af dags dato til Christopher Jeltnes for 180 rd: laan, mod pant 3 Spand smør med i gaarden Lissebræche, blev læst.
Hr: Capitain Dahls skiøde af 16de Octbr: 1770 til Eilew Jørgensøn paa 1 pd: 19 ½ mrk: smør med bøxel i gaarden Traa, og overbøxel til 1 pund i bemelte gaard, blev læst.

1771: 96b

1771.

Eilew Jørgensøn Traa gields brev af 17de Octbr: 1770 til Hr: Capitain Dahl for 400 rd: laan, mod pant 1 pd: 19 ½ mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 1 pd: smør, i garden Traa, blev læst.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Lars Aga efter forige tiltale, æskede sag[en] i Rette Contra Assar Sæbøe, og gav tilkiende lovl: at have ladet forkynde Rettens forelægelse for den indstevnte. vil fornem/m/e om hand møder.
Assar Sæbøe møtte og sagde det hand ingen Øg har kiøbt af Citantens søn, men paa hands Kongsberg Reise, hvor hand med Citantens søn var tilsam/m/en, da bød hand paa Øgen 2 rd:, men den anden vilde have meere. efterat de vare adskilte paa Reisen, saa en hver Reiste sin vei, da gick Ole Jelmoe efter Ole Larsøn og kiøbte Øgen til dem begge, og kom med Øgen tilbage, men da de vilde lægge Kløv paa Øgen, befantes den at Røcken var af eller sønder. begierede sag[en] til neste ting udsat for at stevne Contra og føre vidner i sag[en] til dends oplysning.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Peder Brattebøe gav tilkiende, det hand havde leiet sin baad paa Søe Reisen for 2 rd: 1 mrk: til Niels Houchenes, at naar hand kom hiem skulde hand sende baaden tilbage paa sin rette havn. men da Niels kom hiem, sender hand baaden ickun til Hærensholmen, hvor Citanten med 2 mrk: bekostning selv maatte lade hente sin baad. skiøndt det nu i høst var 4 aar siden det passerede, og Comparenten ved ofte anmodning ingen betalning har erholdet, men alleene frugtesløsse løfter bekom/m/et, har hand været nødsaget til dette Ting at lade indstevne bem:te Niels Houchenæs, Dom at modtage til at betale disse skyldig værende 2 rd: 3 mrk:, samt processens omkostning, da Citanten fra sit hiem her til et frem/m/et Ting maae Reise 3 ½ Miil. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Berge Traa og Simon Røn/n/estrand afhiemlede stevningen at være Niels Houchenæs lovl: forkyndt udj paahør af hands søster Agotta og hands Madmoder Sisselle, siden hand, Niels, ej lod sig finde.
Citanten erindrede om Laudag.

Afskeediget,

dend lovlig indstevnte Niels Houchenæs gives Lavdag til dette aars høste ting at møde.

Aamun Store Grawen gav tilkiende, det Joseph Lille Grawen og hand havde slagte fæe tilsam/m/en til Bergen at selge. der paa en Kipper blev skyldig 3 rd:, hvor for hand gav sit beviis, sam/m/e blev leveret Borgeren Aamun Lii, som og i {Kiøb} skiftet efter Kipperen har modtaged betalning. og da Joseph Lille Grawen skal have ved giorde afregning med Aamun

Lii bekom/m/et disse 3 rd:, og ei i mindelighed har vildet betale Citanten sin andeel, som er 1 rd: 3 mrk:, saa har hand været nødsaget at lade stevne Joseph Lille-Grawen til dette Ting, Dom at modtage til at betale de 1 rd: 3 mrk:, samt processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte Joseph Lille Grawen møtte, tilstod lovlig varsel, og sagde ej at have faaed meere hos Aamun Lii end som sine egene 9 Mrk:, saa Citanten faar selv at fordre sine 9 Mrk: hos Aamun Lii.

Citanten begiere[de] sag[en] til neste Ting udsat, for at beviise Contrari med Aamun Lii skrivelse, det hand har forsømt at føre med sig til Tinge.

Afskeediget,

sag[en] udsættes til dette aars høste Ting.

Mons:r Sewerin Hejberg gav tilkiende, det hand paa sin svigerModer Provstinde Gelmejden[s] veigne hos Lars Larsøn Wamben har ladet opsige hands udgivende Pante brev af 18de Maj 1765 for Capital 220 rd:, og da ingen betalning er paafulgt, har hand til dette Ting paa bem:te sin svigerModers vegne med muntlig varsel ladet stevne og indkalde atter benævnte Lars Larsøn Wambem, Dom at modtage til at indfrie sit pante brev med Capital 220 rd:, samt Renter af sam/m/e fra 18de Maj 1768 indtil betalning skeer, og skadesløsse omkostninger at betale og erstatte. vil fornem/m/e om den indstevnte Møder.

dend indstevnte Lars Wambem møtte, tilstod lovl: varsel, og at den paastevnte pante Obligation er ham lovlig opsagt. men da hand ej kand faae penge til laans, og for at undgaae penge spilde, declarerede hand sin halve gaard Wambem, som er 1 ½ Løb smør, eller Rettere, 1 Løb 9 Mrk: smør, ¾ huud med bøxel, til offentlig Auction med sin fulde grøde saaleedes som dend nu staar, at Sorenskriveren betiids vilde kundgiøre Auctions dagen, paa det de løsthavende i betiids kunde være betænckt paa penge til Citanten og Cancellie-Raad Fleischers fordringers afbetalning. i anleedning af den/n/e declaration, hvor med Citanten var fornøyet og frafaldt sin stevning, blev Auctions \dagen/ strax her paa Tinget begiendt!! giort og udraabt at holdes paa gaarden Wambem dend 22 Julj førstkom/m/ende.

Hans Pyk paa egene og sine granders vegne efter forige tiltale Contra Lars Eie, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovlig at have ladet for Lars Eie forkynde Rettens forelægelse. vil fornem/m/e om hand møder.

Lensmanden Niels Rønnestrand møtte for sin svoger Lars Eie, og begierede sag[en] til neste Ting udsat, for at begiegne Citanterne med Contra-stevning til sagens rette oplysning, og at hand maatte faae en gienpart af hvis i sag[en] passeret er.

Citanten havde intet her imod at erindre.

Afskeediget,

udsettelsen billiges.

Lars Dahle gav tilkiende, det hand og Svend Kirketeigen har haft slagt tilsam/m/en at forhandle. hvor af Svend, siden slagtet blev solgt paa halve Credit, har oppebaaret det halve, som [er] 7 rd: 3 mrk:, dem hand har beholdt, og vil at Citanten skal tage de Crediterede 7 rd: 3 mrk:, men som de med hin anden stod last og brast, og altsaa var ligde!! (lige) deelagtig i de betalte og Crediterede penge. og Svend ej vil levere fra sig halvdeelen af de 7 rd: 3 mrk:, saa har Citanten med muntlig varsel til dette Ting indkaldet Svend Kirketeigen, Dom at modtage til at betale til Citanten 3 rd: 3 ort, og at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om Svend møder.

dend indstevnte blev 3de gange paaraabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Berge Traa og Simon Røn/n/estrand Rønnestrand!! afhiemlede stevningen at være Svend Kirketeig lovl: forkyndt udj hands Kone[s] paahør, siden Manden ej lod sig finde.

Citanten var Lavdag begierende.

Afskeediget,

Svend Kirketeig forelæges at møde til høste tinget.

Hr: Capitain Dahl skiøde af 16de Octbr: 1770 til Lars Giermunsøn paa 1 pd: 1 11/26 mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 13 1/13 mrk: smør, i gaarden Nedr: Seim, blev læst.

Lars Giermunsøn Nedr: Seim gields brev af 17de Octbr: 1770 til Hr: Capitain Dahl for 440 rd:, mod pant i gaarden Nedr: Seim 1 pd: 14 ½ mrk: smør med bøxel, blev læst.

Aslach Ourdahl skiøde af dags dato til Aslach Aslachsøn paa 18 mrk: smør, ¼ huud med bøxel og herlighed i gaarden Ourdahl, blev læst.

Aslach Aslachsøn gields brev af dags dato til Præstegieldets Fattig Cassa for 50 rd: laan, mod pant 18 mrk: smør, ¼ huud i gaarden Ourdahl, blev læst.

Hr: Provsten Atche bøxel brev med Rewers, af 26de Octbr: 1770, til Poul Ørjansøn paa 1 Løb smør Landskyld udj Gaarden Torblaa, blev læst.

Hr: Provsten Schnabel bøxel brev med Rewers, af dags dato, til Guttorm Lassesøn paa 2 pd: 6 mrk: smør i gaarden Nedr: Lægrei, og 4 ½ mrk: smør i Qwamsdahl, blev læst.

Ole Westrem gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet

stevne og indkalde Knud store Graven for skyldig værende 8 rd:, Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Berge Traa og Simon Røn[ne]strand afhiemlede stevningen at være Knud store Graven i eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Knud Store Grawen gives Lavdag til dette aars høsteting.

Dend 28de Maj er ved Grawens som/m/er ting passeret som følger. for dend Laugrettes Mand Christian Kollenæs sad Berge Traa.

Ole Westrem efter forige tiltale Contra Elling Lione, æskede sag[en] i Rette, og sagde lovl: at have ladet forkynde Rettens forelægelse. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Elling Lione møtte og gav tilkiende, det hand med muntlig Contra-stevning til dette Ting har ladet indkalde Ole Westrem at anhøre Contra-Regning, der efter modtage Dom i sag[en], og endelig at svare processens omkostning.

hoved Citanten tilstod den/n/e Contrastevning at være ham forkyndt.

Contra Citanten lagde i Rette sin Contra Regning, dateret Lione d: 23 Maj 1771, bilagt med lovl: stemplet papiir, og er saa lydende.

hoved Citanten benægtede aldeeles den/n/e Regning, og tilstod aldeeles intet der af, uden den Kløv ført fra Langvas støllen for 2 mrk:, som tilstaaes.

Contra-Citanten lagde i Rette en skrivelse til Tosten Sygnestvet, dateret 15de Martj 1768, af hoved Citanten egenhændig skrevet, hvor med beviises Contra-Citantens Reise til Halingdahl og de der for anførte 1 rd: 1 mrk: 8 s:, det fremlagde, som var bilagt med stemplet papiir, er saalydende.

hoved Citanten tilspurte Contra Citanten, om hand har baaret nogen penge for ham. Contra Citanten svarede, hand fuldførte sin Reise og erende efter accorden, og forligte sig med

Tosten Sygnestvet, som havde andeel i pengene og kom snarere hiem, det hand tog pengene med sig.
hoved Citanten begierede sag[en] til neste ting [udsat] for at oplysse den.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse til neste Ting billiges.

Tosten Lægrei som Lauværge for Encken Kari Wiig efter forige tiltale, æskede sag[en] i Rette Contra Aamun Leqwe.
dend indstevnte Aamun Leqve møtte, tilstod at have laant af Kari Wiig En Rd:r, og den havde hand betalt, saa hand ej var hende noget skyldig, det hand med sin Eed vilde bekræfte.
Citanten var med den anbudne Eed fornøyet, naar hand den frivillig nu her aflæger, er sag[en] ophæved.
den indstevnte aflagde Eden efter Loven.

Lensmanden, for Provsten og Sogne Præsten Hr: Poul Schnabel, æskede sag[en] i Rette efter forige tiltale Contra Magnus Leqve, siden ingen penge efter giorde løfte ved seeneste Rettergang er bleven betalt. og lagde i Rette det paastevnte pante brev af 23de Octbr: 1767, med paastand om Dom saavel i hoved sag[en] som skadesløs processens omkostninger. det fremlagde er saa lydende.
dend indstevnte Magnus Leqwe blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Citanten sagde, det hand til ydermeere forsickring i sag[en] havde med muntlig varsel til dette Ting ladet indkalde Magnus Leqwe, Dom at anhøre og modtage i sag[en], og da hand nu ej møder, begierede hand det Kaldsmændene maatte afhiemle den/n/e varsel.
Kaldsmændene Berge Traa og Simon Rønnestrand afhiemlede den/n/e stevningen at være Magnus Leqve i Eget paahør lovlig forkyndt.
Citanten paastod Dom.
Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten beviser sit søgemaal med Tinglyst Pantebrev af 23de Octbr: 1767, det indstevnte Magnus Leqve er skyldig 300 rd:, som ham, efter Torchel Leqwe paa dend indstevntes veigne giorde tilstaaelse, er lovlig opsagt. og da ej betalning er paafuldt, end icke efter løfte ved seeneste Rettergangs holdelse, er hand anden gang stevnt Dom at modtage. men nu aldeeles udebliver. thj Kiendes for Rett, det indstevnte Magnus Leqwe bør indfrie sit Pantebrev af 23de Octbr: 1767, og betale til Citanten Capitalen 300 rd: med Renter, efter pantebrevets indhold, fra 20de Januarj 1769 og indtil betalning skeer. samt udj processens omkostning 3 rd:, alt af Magnus Leqwe at betale inden 15 dage efter den/n/e Doms lovlig forkyndelse, under Nam og Execution samt indførsel i Pantet, gaarden Leqwe, dend indstevntes andeel.

Torchel Leqwe, som Lauværge for Encken Guro Ourdahl, gav tilkiende, det Encken til dette Ting med muntlig varsel har ladet stevne og indkalde Aslach Scheje for skyldig værende 3 rd: 3 mrk:, som hand i mindelighed ej har vildet betale. der om Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte Aslach Scheje møtte og tilstod lovlig varsel. tilstod og at være Encken de paastevnte 3 rd: 3 mrk: skyldig, har alleene bedet og beder om fordrag.
Citanten sagde, det hand har vildet og vil give fordrag, saa disse omkostninger kunde været sparet, dersom hand alleene vilde fastsætte en vis tiid naar hand vilde betale, det sam/m/e tilbydes ham end nu: men da faar hand tillige betale omkostningerne, dem hand selv har aarsaget.
dend indstevnte sagde det hand til Michels dag dette aar vil betale de 3 rd: 3 mrk:, og i omkostning 1 rd:, tilsam/m/en 4 rd: 3 mrk:

Citanten sagde, det hand her med var fornøyet, begierede alleene sag[en] til høste-Tinget udsat, i fald Aslach Scheie ej holder sit løfte, hand da kunde indstevne ham, dom at modtage.

Afskeediget,

sag[en] hviiler til dette aars høsteting.

Torchel Leqwe for sin broder Lars Spaanem æskede sag[en] i Rette om formynderskabet, Contra deres broder Siur Spaanem. og vil fornem/m/e hvad dend indstevnte broder nu havde at forestille.

den indstevnte Siur Spaanem mødte, tilstod sin broders fordring rigtig at være, kand ej nægte det hand, som har været Formynder og Curator for sin Broder, jo bør at levere ham sin arv efter Fader. der til har sagt penge mod dobbelt pant at sette, men da landet er tomt for penge, saa hand ingen stæd kand erholde penge, er hand nødsaget at underkaste sig den magt hand[s] brødere efter Loven vil bruge mod ham.

Citanten paastod nu en endelig Dom.

Retten tilspurte Parterne, om de inden 4re ugger vilde høre Dom, eller om det skal beroe med Doms afsigelse indtil paa høste tinget.

Citanten svarede, det hand var fornøyet med at høre Dom paa høstetinget.

dend indstevnte Siur Spaanem sagde, de maatte giøre for ham og ved ham hvad de vilde.

Afskeediget,

sag[en] optages til Dom indtil dette aars høste Ting, da Parterne haver at møde. Dom at anhøre.

1771: 97b

1771.

Iwer øvre Leqwe gav tilkiende, det til høste[n] dette aar bliver 3 aar siden hands grande Magnus Leqwe giorde Arrest paa Citantens qværne støe og Tøm/m/er som laae paa stædet til qværne huussets opbyggelse. den/n/e Arrest hand her til Tinge forfuldte. og som vi begge tvistede om grunden, forfløttede hand sag[en] til aastædet, hvor dend sidst i Octbr: eller først i Nowembr: 1769 blev foretaged, og paa begge siider vidner ført. men siden har hand til den/n/e tiid ladet sag[en] hviile. hvor over bygnings Tøm/m/eret er bleven ubrugeligt, saa det ej til qværne støe og huus er tienlig. for dette Magnus Leqwe[s] forretagende og ulovlige Arrest har Citanten til dette Ting med muntl: varsel ladet stevne og indkalde Magnus Leqwe, Dom at modtage til undgieldelse for sin giorde Arrest, og at erstatte den skade Citanten har taged ved savnelse af sin qværn i disse trende aar, samt betale ham det bedervede tøm/m/er og den/n/e aarsagede processes omkostning. vil fornem/m/e om hand møder.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Torchiel Lindebræche og Elling ibdm: afhiemlede stevningen at være Magnus Leqwe i eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Magnus Leqwe gives Lavdag til dette aars høste ting.

Aslach Scheje gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Torchel Ourdahl fordj hand i nest afvigte aar[s] som/m/er har opbrudt Citantens Nøst og bort taget hands baad, som hand en liden stund havde borte, og lagde den saa igien i fiæren ved Citantens land, hvor Citanten fandt den ligende. der om vidner at anhøre, Dom at modtage til undgieldelse, og at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om hand møder.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Torchel Lindebræche og Elling ibdm: afhiemlede stevningen saaleedes: de efter Citantens forlangende gick til Torchel Ourdahl, beskickelse viis, og tilspurte ham, om hand havde taget Citantens Baad, /: dette skeede paa hands ager, hvor vi fandt ham :/ der til hand svarede os ja. da stevnede vi ham fordj hand havde opbrudt Citantens Nøst og bort taget hands baad, der om vidner at anhøre, Dom at modtage for den gierning, og at svare processens omkostning. der efter de tilspurte ham om hand vilde gaae til sit huus, for der at høre stevningen. hvor til hand svarede: det var det sam/m/e, hand antog den der hand var. den/n/e stevning blev forkyndt med 14 dagge, og saa Reiste de deres vei unden!! (uden) at gaa til hands huus.

Citanten begierede de 2de Kaldsmænd som tillige beskickelse vidner forhørte.

Eragtning.

Citanten haver l[o]vlig at lade forkynde sin stevning for Torchel Ourdahl[s] boepæl, som er hands huus, og om Kaldsmændene ej kand indkom/m/e i huuset, da for hands stue dør, i en eller toe af de hiem/m/e værende Folck[s] paahør. og da tillige stevne Torchiel Ourdahl, beskickelse vidnerne at anhøre. til dend ende sag[en] udsettes til dette aars høsteting.

Tosten Lægrei, som Lauværge for Encken Kari Wiig, efter forige tiltale, æskede sag[en] i Rette Contra Lars Larsøn Wambem.

dend indstevnte møtte og sagde det hand inden 14 dage vilde betale.

Citanten begierede sag[en] til neste Ting udsat, i haab Lars Wambem inden den tiid betaler.

Afskeediget.

sag[en] hviiler indtil høstetinget.

Niels Traa for Iwer Røn/n/estrand æskede sag[en] i Rette efter forige stevnemaal anlagt mod Anna Maria Pyk og Ebbe Eie som broder og forsvar, og ellers gav tilkiende, nu til dette Ting at have indkaldet begge benævnte, Dom i sag[en] at anhøre. vilde afvarte hvad Contrapart havde at forestille.

Torbiørn Lindebræche for Anna Marie gav tilkiende, at det paa høstetinget nest afvigte aar forelage vidne Kari Olsdatter Rønnestrand nu ej kand møde, fordj hun nu er bleven nylig forløst med en søn. dets aarsag Comparenten i dag udj tvende Mænds paahør og udj nærværelse af Niels Traa som Iwer Røn/n/estrand[s] fuldmægtig, har ladet hendes vidne modtage, dog uden Eed formeedelst hendes svaghed. de 2de Mænd som forhørte hende er Iwer Nielsøn Moe og Aslach Aslachsøn Ourdahl, dem hand nu paastod Eedelig forhørt. de benævnte tvende Mænd sagde, det de som gamle Laugrettesmænd ofte havde hørt Eedens forklaring her i Retten læsse, saa de ved fuld vel hvad Eden betyder, der for ufornøden dens forklaring at oplæsse. begge aflagde Eden efter Loven, og forklarede, det Kari Olsdatter[s] vidne til dem var saaleedes: Torbiørn Lindebræche sagde, det Kari Olsdatter blev forelagt qwæstioner, hvor til hun svarede. sam/m/e qwæstioner hand her vilde proteculere, da de tvende Laugrettesmænd, under deres nu aflagde Eed, kunde forklare, hvad hun til hver qwæstion svarede. saasom 1ste qwæstion, om hun havde seet sam/m/e som/m/er som Ole Pedersøn døde, det Anna Marie med broder Ebbe Eie havde været i Ole sin broder Iwer Rønnestrand sit huus, hvor hand som hoved Citant selv var nærværende. de 2de Laugrettes Mænd svarede der til, det Kari Olsdatter svarede Ja, de vare der alle tree. 2do: hvor nær hun var huusset, om hun hørte dem talle. Resp: Kari svarede, hun hørte dem tale, saa nær var hun huusset, men hun hørte ej hvad de sagde. 3de qw: da hoved Citanten Iwer Kom til Kari Olsdatter, om hand da icke sagde til hende, hvad hand hafde forettet. Resp: Kari Olsdatter har svaret, det Iwer havde sagt, det hand havde været med dem og Donet, men hun viste ej hvad det var. ellers sagde Kari Olsdatter, det hun den omvundene tiid havde været ved en høe hæsse, og raabt paa Iwer, for at hielpe hende med en høe børre, og som hand ej kom, raabte hun paa Anna Marie. og ved den leilighed, ej alleene have seet dem, men end og talt med

Anna Marie, Niels Traa for hoved Citanten sagde, det hand i dag paa sam/m/e tiid, havde tilspurt Kari Olsdatter, om hun, som her nærværende, er bekiendt, det Anna Marie har tiendt og der ved faaed midler, eller om hun har arvede Midler. at de tvende Mænd vilde udsige hvad Kari der til svarede. Kari svarede, det hun icke viste at Anna Marie havde arvet eller været borte hos Folck. Niels Traa for hoved Citanten sagde, det hand var nødsaaget, formeedelst

1771: 98

1771

den/n/e vitløftige sag, som nu er det 4de ting den/n/e sag har været Ventileret, at begiere sagen udsat til neste ting, og en gienpart paa slet papiir af disse tvende sidste Sessioner beskreven meddeelt, da hand til den tiid belover paa sin Principal[s] side at slutte sag[en] til doms.

Torbiørn Lindebræche protesterede mod den forlangende udsettelse, saasom hand ej kand ansee det for andet end penge spilde og Tiid[s] forliis.

Afskeediget,

Retten understaar sig ei at nægte hoved Citanten dend forlangende udsettelse, for ej at vorde sigtet for Rettens overilelse. der for hoved Citantens paastand vorder billiget. og bør hand nyde den forlangende gienpart af det passerede beskreven meddeelt.

Niels Stephensøn Traa gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Sergiant Jens Top og broder, Bonden Ebbe Hansøn Eie, at anhøre vidner betræffende den overlast som de begge mod Citanten sidstleeden aar[s] høstetinget dend 23de Octbr: her paa Tingstædet paa ham haver øvet. dend første, nemlig Jens Top, til et for Citanten lovskicket Tingsvidne[s] erholdelse, som paa sine stæder for vedkom/m/ende Øvrighed skal blive andraget. og den sidste, nemlig Ebbe Eie, at lide Dom efter sagens beskaffenhed, som nermere inden Retten skal blive paastand giort. som og at erstatte sagens omkostninger. til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Mads Olsøn Røn/n/estrand, Lensmanden Niels Røn/n/estrand, Christian Kollenes, Siovat Røn/n/estrand og Berge Traa. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

dend indstevnte Sergiant Jens Top med broder Ebbe Eie blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare. de indstevnte vidner møtte alle, undtagen Siowat Røn/n/estrand, der efter paaraabelse ej møtte.

Kaldsmændene Berge Traa og Simon Røn/n/estrand afhiemlede stevningen at være Sergiant Top og broder i eget paahør, (: nemlig Ebbe Eie :) forkyndt. og for vidnet Siowat Røn/n/estrand i eget paahør under Lovens faldsmaal lovlig forkyndt.

Citanten Urgerede paa de mødende vidners Eedelig forhørelse. Edens forklaring blev lydelig oplæst, og vidnerne der efter formaned at blive ved sandhed. samtlig mødende vidner sagde, det [de] ofte havde hørt Edens forklaring oplæsse, besønderlig i den/n/e dag, derfor ufornøden havde været sam/m/e at oplæsse.

1ste vidne, Mads Tronsøn, værende paa Røn/n/estrand hos sin broder, Lensmanden, sagde sig gam/m/el i det 35 aar, efter aflagde Eed vidnede, at Nestleeden aar[s] høsteting, mens Tinget holdes, om aftenen da det var bleven Mørck, sad vidnet inde i Hans Pyk sin stue, og hørte et sterck skrig, saa vidnet og alle som var i stuen blev forfærdet. saa spanck!! (sprang) vidnet ud, men traf saa mange Folck for sig, at hand med Nød kunde kom/m/e frem, og vare de Folck forsamlede ved trappen, som er opgangen til loftet over stuen, da siger vidnet til Folcket, gaar!! (gaae?) op. Folcket svarede, vi slipper ej ind, thj Ebbe møder os, og vi ere forbuden at kom/m/e der. da trængte vidnet sig igienem Folcket og op igienem trappen. da vidnet kom op, stod Ebbe uden for lofts døren, og døren stod halv aaben. da siger Ebbe til vidnet: hvad vil du her, hvad har Du her at giøre. da stansede vidnet, og som Niels Traa

igienem døren blev vidnet var, Raabte Traa vidnet ved Navn, og bad at hand i Jesu Navn skulde kom/m/e til ham og hielpe ham, saasom Ebbe og Jens havde slaget helsen af ham. saa gick vidnet ind paa loftet, og da var der ingen inde uden Niels Traa. og er der paa loftet tvende udgange, en for hver ende. blod saa vidnet ej paa Traa, men hand havde faaet en stoer Kugle under det venstre øye. da vidnet fulgte Traa Need af loftet. Traa tilspurte vidnet, hvor hand fandt ham, da vidnet kom ind paa loftet. Resp: Traae sad, enten det var paa en stoel eller Krack, mindes vidnet ej. 2°: om vidnet hørte nogen trudselord som af Ebbe Eie den omvundene tiid blev udtalt. Resp: Ebbe sagde, hvad har Du her at giøre paa min Faders huus, Du har ej her at giøre Din gamle skielm. der til Traa svarede, ieg skal ej tage noget, ieg vil lysse efter min pibe. og lyste hand efter pibe og hands hatt, som laae paa gulvet. da de gick Need, siger Traa, Jusus!! hielp mig nu vel Need. da siger Ebbe, Fanden hielper Dig, Din gamle skielm. 3de qwæst: om vidnet og de fleere i stuen ej hørte det Traa Raabte vold. Resp: kand ei sige at have hørt det i stuen, men da hand kom op paa loftet siger Traa, det Jens og Ebbe havde giort vold paa ham. 4de qw: om vidnet icke saa, det de havde Revet haaret af Traa. Resp: vidnet saae ej det, men Traa saa Rusket ud i haaret, og da hand Reede sig med en Kam, fick hand meget løst haar af hovedet. 5te qw: om vidnet kand erindre, hvem de fleere var, der efter eller med vidnet kom ind paa loftet. Resp: det var vidnes broder, Lensmanden, og saa Ebbe, som kom ind paa loftet. 6de qw: om Traa da icke bad vidnet tillige med Lensmanden at hielpe sig need af loftet. Resp: ja, det er saa. 7de qw: om Traa icke bad dem begge at leede sig ind til Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, for at begiere af ham, det hand vilde Assistere Traa til at kom/m/e vel her fra Tinget. Resp: ja, det er saa, og fulte vidnet Traa til døren, men vidnet gick ej ind i stuen hvor Fogden var. 8de qw: om vidnet icke hørte siden i stuen, mange trudsel ord af Ebbe Eie udsige. Resp: Ebbe blev sterck vreed i sin Faders stuen, og talte mange ord, men for mængden af Folcket som var i stuen, kunde vidnet ej giøre forskield eller nogen samling af ordene. til slutning fick Jens Top og Siowat Røn/n/estrand Ebbe ud af stuen. som Citanten intet videre havde at tilpørge vidnet, blev det demiteret.

2det vidne, Niels Tronsøn Røn/n/estrand, Lensmand her i Tinglavet, efter aflagde Eed vidnede, at anden Tingdag paa nest afvigte aars høsteting, {af} om aftenen, som vidnet sad her i Tingstuen, fick vidnet bud det Traaen blev helseløs slagen hen/n/e paa loftet. da forføyede vidnet sig der hen, men trappen til loftet var saa fuld med Folck, at vidnet ej kunde kom/m/e op, føren de gav Rum. da vidnet kom op og saa ind igienem døren, stod Ebbe og holdt i døren, og Traaen tillige med vidnets broder /: er første vidne :/ stod inde paa loftet. da vilde Ebbe forbyde vidnet at gaae ind paa loftet, sigende, hand havde

1771: 98b

1771.

intet i hands Faders huuss at bestille. da Traa Raabte, det vidnet i Guds Navn vilde kom/m/e ind og være ham til Assistence, imod Jens og Ebbe, sigende, de have været om ham og slaget helsen af ham. der til Ebbe svarede: ieg saa vel strickerne paa Dig Din gamle skielm. da begierede Traa det ieg vilde besigtige ham, hvorleedes hand var med behandlet. da saa vidnet det Traa have faaed en Kugle under det venstre øye. hands haar var noget Ruusket og laae ud over axlerne, og noget laae løst i hovedet. da tog Traa lysset for at søge op sin hatt og tobacks piibe, som laae paa Gulvet. da tog Ebbe, Traae, i armen og siger til ham, hand skulde gaa paa døren, hand havde intet der at bestille. Traa svarede, hand kunde ej formeene ham at tage sit, hand skulde ej tage meere af hands Faders huuss end ham tilkom. paa loftet var tvende udgange eller dører. da bekierede!! (begierede) Traa, det vidnet vilde følge ham og beskierme ham saa hand kom Need af loftet og Need til Fogden Hr: Kam/m/er Raaden, for at visse Øvrigheden hvorleedes hand var medhandlet. da Traa kom ud paa trappen, siger hand, Gud hielpe mig til at kom/m/e vel her fra, ieg er en svag Mand. der til Ebbe svarede, Fa[n]den

hielpe dig, Din gamle skielm. sa fulde vidnet Traa indtil Hr: Kam/m/e-Raaden, som befalede vidnet at være Traa til Assistence mod al overvold. da de kom ind i stuen, siger Traa til Jens Top, du og Din broder har slaget helsen af mig. der til Top svarede, det lyver du som en skielm indtil du beviiser det. Citanten havde ej noget at tilspørge dette vidne.

3de vidne, Christian Olsøn, boende paa gaarden Kollenæs, efter aflagde Eed vidnede, paa nestleeden aar[s] høsteting her paa tingstædet, anden tingdagen om qvællen efter afdaget, sad vidnet i stuen med mange andere fleere Folck, og som vidnet vilde gaae ud i Kielderen for at faae en gang dricke, i det sam/m/e som vidnet tog i døren, hørte vidnet et stykt skriig oppe paa loftet. da fulgte Ebbe vidnet op paa loftet, men hvem der gick for, kand vidnet ej mindes. da de kom op, kand vidnet ej mindes om døren stod aaben eller de skruede!! (skuvede?) den op, fordj vidnet over skriget var altereret. og saae vidnet ind paa loftet at Jens Top og Traa sad der inde. og havde Traa haaret need over fremhovedet og skreeg stygt. om hand raabte vold, eller hvad ord hand brugte, mindes vidnet ej. saa gick vidnet Need, og Ebbe blev der oppe tillige med Jens og Traa, siden Ebbe ej vilde tillade det vidnet maatte kom/m/e ud paa loftet til Traa. videre viste vidnet ej, icke heller havde Citanten noget at spørge vidnet.

4de vidne, Berge Nielsøn, værende til huus pa Gaarden Traa, efter aflagde Eed vidnede, nestleeden aar i høsteting tiiden, om Søndagen, fuelde vidnet med Ebbe Need over vandet, og som de siden gick her need efter, kom de paa tale om Anna Marie og Iwer Rønnestrand[s] sag, da siger Ebbe, det er en Dievel Niels Traa, hand var værd man skulde slaae hilsen af ham. hvortil vidnet svarede: Vor Herre bevare Dig, slaa dig ingen Ret til. da siger Ebbe, io, det er vant hvad ieg skal giøre ved ham, føren hand kom/m/er op igien, den forbandede Bucken. videre ved vidnet ej om den/n/e sag.

Citanten var Lavdag begierende for de udeblivende.

Afskeediget,

Sergiant Jens Top og Ebbe Eie gives Lavdag til dette aars høsteting, ligeleedes forelæges vidnet Siovat Røn/n/estrand under faldsmaal til høstetinget at møde.

Lisbet Hansdatter Spilden skiøde til Peder Larsøn, af 4de Apriil 1771, paa En Løb smør uden bøxel i gaarden Nedr: Spilden 1ste Thuun, blev læst.

Lars Holwen gields brev af gaar dags dato til Jan Hansen Pych for 99 rd: laante penge, mod pant i gaarden Holwen, blev læst.

Dend 29de Maj er ved Grawens Som/m/er-Ting saaleedes passeret.

Arveskiftebrevet af 4 Martj dette aar, sluttet efter Thron Knudsøn Hougsnæs, blev læst, og var stervboen Eiende jordegods i Gaarden Hougsnæs 1 pd: 12 mrk: smør med vahre indberegnet, med bøxel og herlighed, vurderet 175 rd: 3 mrk:, og i arv udlodnet paa arvingerne, saasom Encken Eli Tronsdatter arvet 14 mrk: smør, 2/3 f:skind, 1/3 K:skind med bøxel for 87 rd: 4 mrk: 8 s:, Datteren Lisbet Tronsdatter arvet 18 mrk: smør med bøxel for 87 rd: 4 mrk: 8 s:

En Kiøbe Contract af 8de Decembr: 1770, oprettet imel: Gyri Torchelsdatter Hagestad og hendes Søn Tollew Danielsøn, om gaarden øvre Hagestad 1ste Thuun, blev læst.

Gyri Torchielsdatter skiøde af 8de Decembr: 1770 til Tollew Danielsøn paa 1 Løb 1 pd: 3 mrk: smør med bøxel, og overbøxel efter andeel til 10 mrk: smør, i gaarden Øf: Hagestad, læst.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel gav tilkiende, det hand har været Nødsaget til sickerhed for de Kongl: skatter at lade giøre indførsel i følgende Almuemænd deres Eiende Jorder. saasom hos Lars Welke den yngere for 6 rd: Extra skatt, indførsel i 6 mrk: jordegods i gaarden Welke. hos Aamun Ystaas for 6 rd: Extra skat, 6 mrk: jordegods i gaarden Ystaas. hos Asbiørn Næssem for 3 rd: Extra skat, 3 mrk: jordegods i Næssem. hos Aslach Scheie for 6 rd: Extra

skat, 6 mrk: jordegods i Scheie. hos Gunner St: Berge 6 rd: Extra skat, 6 mrk: jordegods i St: Berge. hos Knud Syssen for 6 rd: Extra skat, 6 mrk: jordegods i Syssen. hos Christopher Munketeigen 6 rd: Extra skat, i Munketeigen 6 mrk: jordegods. hos Peder Herrej for 6 rd: Extra skat, indførsel i 6 mrk: jordegods i Hærrei. hos Østen Tweto for 6 rd: Extra skatt og 8 rd: 1 mrk: 14 s: Landskat, der for indførsel i 14 mrk: jordegods i gaarden Tweto. hos Peders Encke paa Moursetter 4 rd: 4 mrk: Extra skat, indførsel i 4 mrk: jordegods udj Moursetter. hos Morten Warberg for 6 rd: Extra skat, 6 mrk: jordegods i Warberg. hos Torfind Buu 6 rd: Extra skat, 6 mrk: jordegods i Buu. q <q hos Johan/n/es Buu for 6 rd: Extra skat, 6 mrk: jordegods i Buu>. hos Ole Windahl for 6 rd: Extra skat, 6 mrk: jordegods i Windahl. dem samtlig Hr: Kam/m/er-Raaden ved Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde, Dom at anhøre det den skeede indførsel vorder Confirmeret og ved magt Kiendt. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

de indstevnte blev paaRaabt. for Lars Welke svarede Laugretten, det hand er fra forstanden og ligger i jern sluttet, er i yderlig fattigdom og armod. Asbiørn Næssem, sagde Lensmanden og Laugretten at være i sam/m/e omstændighed som Lars Welke. Aslach Scheie møtte, tilstod fordringen samt indførselen og lovl: varsel. de øvrige indstevnte efter paaRaabelse møtte ej.

da Kaldsmændene som stevningen skulde afhiemle ej møtte, var Citanten begierende sag[en] forfløt til høste Tinget.

1771: 99

1771.

Niels Fylkedahl efter forige tiltale Contra Siur Poulsøn Spaanem, æskede sag[en] i Rette og gav tilkiende: at som Ole Westrem paa nestleeden aars høste ting er traaet ind i sag[en] som Cautionist, saa har hand med muntlig varsel til dette Ting indstevnt saa vel hoved Mand som Cautionist, en for begge og begge for en, Dom at modtage til betalning og processens skadesløsse betalning. vil fornem/m/e om de møder.

Siur Spaanem og Ole Westrem begge møtte, tilstod varselen og sagde, det de gierne vilde betale, men kand ej faae penge, hvercken hos dem hvor de har penge staaende, ej heller til laans. derfor beder om delation.

Citanten lagde i Rette pante brevet af 24de Octbr: 1766, med forklaring det hand som forrige Formynder, til Hr: Capitain Dahl har betalt det tredie aars Renter, der for paastod Dom for Capitalen med Resterende Renter fra 24de Octbr: 1768 og indtil betalning skeer, og saaleedes slutter sag[en] til Doms, uden videre ophold, hvor imod hand protesterede.

Siur Poulsøn Spaanem tilstoed det rigtig at være, det hand til høsten dette aar er skyldig paa Obligationen 3 aars Renter. Siur Poulsøn Spaanem protesterede mod overilelse med Dom for disse Børne penge, da Hr: Capitain Dahl eller forige formyndere, Citanterne, har meere end 3 dobbelt forsickring for deres penge. men til dette aars høste [Ting] vil hand betale hver skilling Capital med alle efterstaaende Renter skadesløs. skulde det ej, efter all forsikring haab, af ham opfyldes, vil hand uden videre varsel taale Dom paa høste Tinget, og da give en Daler til de fattige.

Afskeediget,

Da her er stor mangel paa penge over alt, og Creditor har overflødig forsickring for Børne pengene, saa billiges endnu engang for alle, den indstevntes paastand. saa sag[en] til høstetinget vorder udsatt.

Johan/n/es Eie gields brev af dags dato til Mads Thronsøn Røn/n/estrand for 150 rd: laan, mod pant 20 mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 4 ½ mrk: smør, i gaarden Eie, blev læst.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel lod inden Retten oplæsse og Examinere skatte Restansen for Extra skatten i dette skibreede til Septbr: udgang 1767, vis endelig Sum/m/a var 744 rd: 5 mrk: 7 s:, og som ingen noget der imod havde at erindre, var hand Rettens attestation begierende, som blev billiget.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaa i Rette. altsaa Tinget ophævet.

Dend 30de Maj blev paa det sædvanlige **Tingstæd Utne med Kingtserwiig og Røldahls skibreedes Almue holden et Almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds ting**, da Retten blev beklæd med det paa folio 91 opnævnte og Specificerede Laugret, undtagen for Tosten Jordahl sad Peder Henrichsen Berven, for Aamun Løne sad Ole Jøssendahl, for Ole Hougstvet sad Christopher Langesetter, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel med Bøygde Lensmændene Jon Hougse og Niels Hamre, paa den/n/es vegne var Faderen Helje Hamre, med den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst blev publiceret de Forordninger, Placater, Rescribter og Ordres som paa folio 95 ved Jondahls Tinget findes antegned.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel giorde sam/m/e proposition for den/n/e Almue som ved de andere Tingstæder er fremsat, angaaende fri skyds og en dertil oprettet skyds Cassa, Almuen der til enstem/m/ig svarede: at det gaar icke rettere til, end naar de som skydser faar betalling, og den lignes over ald Almuen, naar Lysse-Closter Almue her udj Hardanger betaler lige med Almuen af Leehnets gods, skeer saaleedes en hver Ret, hvor med Almuen er fornøyet.

Lars Mehuus gields brev af 27de Octbr: 1770 til Charlotte Marthina Barth for 195 rd: 18 s:, mod pant 12 mrk: smør i Mehuus, 1 pd: 4 mrk: smør i gaarden Growe, begge i Røldahl, bl: læst.

Haldor Helland skiøde af 26de Octbr: 1770 til Hr: Capitain de Knagenhielm paa det huuss som Præsten Hr: Heiberg har ladet opbygge paa Gaarden Helland grund, læst.

Arveskiftebrevet af 12 Maj 1770, sluttet efter Margreta Jacobdatter Hougse, blev læst, og var stervboen Eiende jordegods i Gaarden Hougse 9 mrk: og 2 pund smør, ½ huud, og ½ b:skind med bøxel, og andeel i overbøxel af 3 mrk: smør, ½ f:sk:, vurderet 126 rd:, og lodnet imel: arvingerne, saasom Enckemanden Peder Hougse arvet 15 mrk: smør, ½ huud, ½ b:skind for 63 rd:, Torgilds og Jacob Peder-søn/n/er, hver 14 mrk: smør for 21 rd:, Torbiør og Margreta Pedersdøttere, hver arvet 7 Mrk: smør for 10 rd: 3 mrk:, alt med bøxel, og overbøxel efter andeel.

Swend Thomesen Berje gields brev af dags dato til Hr: Lieutenant Burgraff for 100 rd: laan, mod pant 1 pd: 14 ¼ mrk: smør, ½ g:skind i gaarden Berje, blev læst.

Orm Nedr: Berge for Niels Gudmuns: efter forige tiltalle, æskede sag[en] i Rette mod Hans Egehougen, og sagde lovl: at have ladet Rettens forelægelse forkynde. vil fornem/m/e om den paagieldende nu møder.

Hans Egehougens huustroe Giertrud Knudsdatter møtte for Manden, og sagde at det er vel over 20 aar siden at hendes Mand kiøbte en hest af Niels Gudmunsøn for 5 rd: 3 mrk:, og som hendes Mand blev leiet i drift med Ingebrigt Bache, skulde hand betale disse penge til Niels, som var med i driften. ligesom og Ingebrigt betalte Niels. men nu Ingebrigt ved døden er afgangen, søger Citanten hendes Mand, ligesom hand ej skulde faaed pengene, og er det forunderligt, at da Niels første gang stevnede, efter at Ingebrigt var død, stevnede hand for 9

rd:, siden har hand anlagt sag for 8 rd:. til videre beviis, da hendes Mands første Kone var død, fordrede Niels intet i skiftet, der om anviste skiftebrevet af 11 Maj 1765. men saasnart Ingebrigt var død, begynde Niels med dette søgemaal.
Orm Nedr: Berge for Niels Gudmuns: paastod Dom.
dend indstevntes huustroe havde ej videre i sag[en], men indlod den til Doms.

Afskeediget,

sag[en] optages til Dom indtil i Morgen.

Orm Nedr: Berg sagde, det sag[en] som paa nestleeden aar[s] Som/m/er Ting var til Doms optagen, men efter hands og Contrapart[s] forlangende blev udsat til dette Ting, i haab at hand og Citanten Ole Gryting skulde blive foreenede. men som ej noget forlig er skeet, paastod hand nu Dom.
Ole Gryting møtte og {lagde i Rette sit skriftl: forsæt, uden dato, bilagt med lovl: stemplet papiir, og er saa lydende, fremdeeles} sagde {Ole Aamunsøn Grytting} som Citant, da sag[en] ej kand blive forligt, og hand har erholdet nogen oplysning. saa er hand nødsaget at begiere sag[en] end nu engang opsat for at føre vidner, der sag[en] skal oplysse. protesterede mod overilelse med Dom.
dend indstevnte havde intet her imod at erindre.

Afskeediget,

den af Citanten forlangende udsettelse billiges ham indtil dette aars høstetinge.

1771: 99b

1771

Johan/n/es Torpe gav tilkiende, at som hands salig Fader for 16 aar siden laante Arne Larsen Sexe i Reede penge 20 rd:, og sam/m/e udj arveskiftet er ham tilfalden, saa har hand været nødsaget, med muntlig varsel til dette Ting at indkalde bem:te Arne Sexe, Dom at modtage til betalning og Renters svarelse med processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte Arne Sexe møtte, tilstod varselen, som og de paastevnte 20 rd:, sagde, det var hands armod der aarsagede at hand ei havde betalt,
her ved fremtræde den Laugrettesmand Tosten Tostensen Resetter og paatog sig for Arne Sexe til første Kyndelmisse at betale til Citanten de 10 rd:. {og} Arne Sexe lovede til Julen at levere Ci[tan]ten 18 skiepper Reen Korn, ligeledes til Julen 1772 atter 18 ski[e]pper Reen Korn, som skal være for de øvrige 10 rd:, og dersom Arne forsømmer noget aar at levere Citanten de 18 ski[e]pper Korn, skal Citanten havde!! (have) frihed det nest paafølgende aar, at gaae i Arne sin løe og selv uspurt aftærske Kornet. saa at Citanten saaledes faar 1 rd: for sine omkostninger.
Citanten var her med fornøyet og frafald sag[en].

Dend 31 Maj er ved Kingtserviig og Røldahls Som/m/er Ting saaledes passeret.

Udj sag[en] anlags!! (anlagt) af Niels Gudmunsen Contra Hans Egehougen, er saaledes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Niels Gudmunsøn beviser sit søgemaal ej paa nogen \maade/, men alleene sigter Hans Egehougen for skyldig værende 8 rd:. det dend indstevntes huustroe Giertrud Knudsdatter har forklaret saaledes: at det er vel over 20 aar siden hendes Mand Kiøbte Een hest af Citanten for 5 rd: 3 mrk:, der for hand skulde have betalning af Ingebrigt Bache, ligesom hand og skal have betalt. dets aarsag, ej udj skiftet efter den indstevntes første huustroe, dend 11 Maj

1765, har giort nogen paastand. men nu, efter at Ingebrigt Bache ved døden er afgangen, har hand paastaaet pengene betalt. dette er ej af Niels Gudmunsøn bleven modsagt. thj Kiendes for Ret, det den/n/e paastevnte gield, efter Lovens 5te Bogs 13de Cap:, som forældet bør ansees. Hans Egehougen for Citantens tiltale fri at være. og processens omkostning paa begge siider at være ophæved.

Knud Olsøn Seim gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har indkaldet Helje Hamre at beviise hvorleedes hand har betalt de 50 rd: hand fick til laans af den ved døden afgangne Knud Seim. og i mangel der af, Dom at modtage til betalning og processens erstatning.

Helje Hamre møtte, tilstod varselen, og sagde det Citanten aldrig skal beviise det hand har været afdøde Knud Seim noget skyldig, og er villig der om at aflæge sin Eed.

Citanten sagde, det hand er fornøyet med at Helje Hamre aflæger sin Eed til befrielse.

Helje Hamre efter Loven aflagde Eden, det hand ej var noget skyldig til afgangne Knud Seim.

Citanten frafaldt dette søgemaal.

Knud Olsøn Seim sagde, det Helje Hamre paa skiftet efter afgangne Knud Seim har selv vurderet en Børse for 2 rd: 3 mrk:, der var langt meere værd. og saa taged børsen til sig, uden at anføre den i skiftebrevet. derfor paa engne!! (egene) og medarvingers vegne til dette Ting med muntlig varsel indkaldet ham, Dom at modtage til at levere Børsen tilbage og betale processens omkostning.

Helje Hamre møtte og sagde, det hand med de tilstæde værende arvingers samtycke havde Kiøbt børsen og betalt den til arvingerne. begierede sag[en] til neste Ting udsat, for at indkalde sine vidner.

Afskeediget,

den af Helje Hamre forlangte udsettelse til neste Ting, billiges.

Knud Olsøn Seim gav tilkiende, det hand paa egene og Medarvingers vegne til dette Ting har ladet med Muntlig varsel indkalde Niels Heljesøn Hamre til at beviise, det hand har betalt de 20 rd: hand fick til laans af den ved døden afgangne Knud Seim. eller modtage Dom til betalning og processens erstatning.

dend indstevnte Niels Hamre blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Orm Berge og Jon Jærantsøn Grøwe afhiemlede stevningen at være Niels Hamre i Eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Niels Hamre gives Lavdag til neste ting.

Lensmanden Jon Hougse paa egene og medarvinger[s] vegne gav tilkiende, det hand til følge Rettens Kiendelse har ladet stevne Aasmun Horre til dette Ting, Dom i sag[en] at modtage, og ved den/n/e muntlig stevnings forkyndelse Kundgiort ham Regningens beløb 10 rd: 2 mrk:. vil fornem/m/e om hand nu møder.

Aasmun Horre blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene, Lensmanden Niels Hamre som stevningen har forkyndt, \da/ hand saa ej {at} kunde møde her paa Tinget, stevningen at afhiemle, sendte de 2de Mænd Knud Seim og Orm Berge til Aasmun Horre at tilspørge ham, at hand tilstod at være lovlig stevnt. da disse tvende benævnte Mænd, som nu fremstod, forklarede, det de efter Niels Hamre forlangende gick til Aasmun Horre og tilspurte ham, om den/n/e stevning var ham lovlig forkyndt. hvor til Aasmun Horre svarede Ja, hand tilstod det. men de 10 rd: 2 mrk: blev ej nævnt eller omtalt.

Afskeediget,
den/n/e afhiemling kand ej ansees lovlig, altsaa haver Citanten saaleedes at lade indkalde Aasmun Horre, Dom at modtage til dette aars høsteting, for de efter Regningens beløb 10 rd: 2 mrk:, og saaleedes besørge sin sag, at hand seer stevningen lov-formelig afhiemled.

Jørgen Freim for {E} Konen Sigri Eidnæs, som selv for Retten er nærværende, siden hendes Mand er fra forstanden, efter forige tiltalle Contra Tobias Henrichsøn Berven, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovl: at have ladet Rettens Forelægelse forkynde. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte Dreng Tobias Berven møtte og sagde det hand havde tiendt hos Manden, og som hand icke kunde faae sin løn, tog hand de paastevnte 4 rd: fra Knud Olsøn Wiigen, som havde Reist omkring og bedet gott Folckes hielp for Jlds skade, saasom gaardens huuser for Iwer Johansøn var afbrendte, og har hand siiden budet Konen, som er Citantinden, pengene tilbage, men hun har ei vildet modtage dem.

Jørgen Freim sagde, det Parterne nu er forligt, og sag[en] frafalden.

Lars Thomasøn Berje gields brev af 25 Maj 1759, indført i Pante bogen paa fol: 499, blev efter paategnede qvittering af 30 Maj 1771 blev fremlagt til udslettelse.

Lars Swartvet skiøde af dags dato til Ole Larsøn paa ½ Løb smør, ½ huud og ½ f:skind med bøxel og herlighed i gaarden Swartvedt, blev læst.

Peder Diønne skiøde af 26de Febr: 1771 til Aslach Swendsøn Wangen paa En halv Løb smør, Een huud med bøxel i gaarden Diønne, blev læst.

Ole Tostensøn Reisetter og medJnteresserede udgivene skiøde af dags dato til Ole Heljesøn paa 1 pd: 8 mrk: smør med bøxel i Gaarden øvre Berven, blev læst.

1771: 100

1771.

Niels Johan/n/essøn Sexe skiøde af 30 Maj 1771 til Helje Nielsøn paa Et pund 5 mrk: smør, 2/3 Løb salt, 1/3 huud med bøxel og herlighed i gaarden Nedr: Sexe, blev læst,

Knud Ingebrigtsøn Schielwiig skiøde af dags dato til Ingebrigt Knudsøn paa En halv Løb smør med bøxel og herligfhed i gaarden Schielwiig, blev læst.

Wier Thomasøn Hougstvet pante brev af dags dato til Johan/n/es Larsøn Aga for laan 99 rd:, mod pant 10 ½ mrk: smør, 1 ¾ Løb salt i gaarden Hougstwedt, blev læst.

Arveskiftebrevet af 1 Maj 1770, sluttet efter Jørgen Aamunsøn Lofthuus, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegods i Gaarden Lofthuus 19 ½ mrk: smør, ½ huud, vurderet 90 rd:, og udlagt til arvingerne, Encken Guro Olsdatter 13 mrk: smør for 31 rd: 1 mrk: 3 1/5 s:, Aamun Jørgensøn arvet ½ huud for 43 rd: 1 mrk: 3 1/5 s:, og Ole Jørgensøn arvet 6 ½ mrk: smør for 15 rd: 3 mrk: 9 3/5 s: Nock var stervboen Eiende i Gaarden Eidnes 1 ½ Løb smør, 1 huud, vurderet 700 rd:, og lodnet imel: arvingerne saaleedes: Encken Guro Olsdatter 18 mrk: smør, 1 huud for 350 rd:, Aamun Jørgensøn 4 mrk: smør for 25 rd: 5 mrk: 8 8/9 s:, Ole Jørgensøn 9 ½ mrk: smør for 61 rd: 3 mrk: 7 1/9 s:, Lars og Jørgen Jørgensøn/n/er, hver 12 mrk: smør for 77 rd: 4 mrk: 10 2/3 s:, og Bergita, Ingeleiv og Agotta Jørgensdøttere, hver 5 ½ mrk: smør for 35 rd: 3 mrk: 14 2/9 s: (mrkn: i utlodninga av godset i Eidnes manglar ½ Løb i forhold til den oppgjevne stervboeiga – eller er eiga skrive ½ Løb for høg?)

Knud Aadnesøn yttre Bleje gields brev af 2 Junj 1766, indført i pantebogen paa folio 69, blev efter paategned qvittering af dags dato udslet.

Dito Mand gields brev af dags dato til Salamon Mochestad for 167 rd:, mod pant 1 ½ [?] i Bleje.

Haagen Espe som Lauværge for Encken Gunilde Tostensdatter Espe, gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Siur Espe, vidner at anhøre om det forlig hand nest afvigte aar i skiftet indgick /: skiftet var efter broderen Aamun Espe :/ med Encken og hands ældere broder Ole Jøsendahlen, om at give Encken aarlig vilkaar. og som hand, Siur Espe, for dette afvigte aar \har givet, men/ ei {i mindelighed} her efter vil{det} betale sam/m/e vilkaar, er hand stevnet, Dom at modtage til vilkaarets betalning og processens erstatning. til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Ole Jøssendahlen, Jon Knudsøn Staen og Lars Haldorsøn Mæland. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

dend indstevnte Siur Espe blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

de indstevnte vidner møtte alle.

Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være Siur Espe i Eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten paastod de mødende vidner Eedelig forhørt, og den udeblivende Siur Espe forelagt til neste ting at møde. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

1ste vidne, Ole Knudsøn, boende paa Gaarden Jøssendalen, efter aflagde Eed vidnede, at som hands indstevnte broder Siur Knudsøn Espe staer!! (staaer?) efter, i skiftet efter deres Fader, at styre Gaarden Espe, blev saaleedes sluttet udj skiftet nest afvigte aar, da vedtog Siur og lovede at give Encken aarlig vilkaar En tønde Korn, og føde for hende En Koe og 4re smaler. der for hun skulde arbeide efter formue, men ej at strenge!! (sprenge?) hende med arbeide. Citanten havde ej noget at tilspørge vidnet.

2det vidne, Jon Knudsøn, boende paa Gaarden Staen, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne, med tillæg, at Siur lovede, at naar hand fick gaarden, vilde hand give Encken vilkaar brev paa det belovede vilkaar.

3de vidne, Lars Haldorsøn, boende paa Mæland, efter aflagde Eed vidnede Conform med første og andet vidne, men havde ei hørt noget om vilkaar brevet.

Afskeediget,

Siur Knudsøn Espe gives Lavdag til dette aars høste Ting.

Helje Hansøn Hougse efter forige tiltale Contra Ole Tostensøn Hougse, æskede sag[en] i Rette.

Ole Hougse møtte, tilstod stevning og forelægelsen, og var villig at anhøre vidnerne.

de forelagde vidner møtte ligeleedes, dem Citanten paastod forhørt. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Ole Knudsøn, boende i Røen, efter aflagde Eed vidnede, at nest afvigte aar[s] vaaren, da de skulde til at spise middag, fick de Kiød og gryne suppe. da siger Tosten Wiigen, er grynene Halwor Langesetter sine her, som de beskylde mig for. der til svarede Ole Hougse Nej, de ere ej i det Thuun, men hvad de ere i det hint Thuun, det ved icke jeg. videre viste vidnet ej. Parterne havde ej heller noget at spørge.

2det vidne, Tosten Heljesøn, boende i Wiigen, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne, og at dette passerede paa Hougse, hvor de arbeidede paa et Nøst.

Citanten bad den indstevnte om forladelse, og frafald sag[en].

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel gav tilkiende, det hand paa Justitiens vegne med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Elling Hansøn Hougse, vidner at anhøre om hvorleedes hand anden Juledags Morgen overfald Torgilds Iwersøn med slag af 2 á 3 øre figen. for den/n/e gierning Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. til vedermæle er indkaldet Torgilds Iwersøn, og til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Niels Torbiørnsøn Hougse og Ingeleiv Iwersdatter. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

dend indstevnte Elling Hougse møtte, vedtog lovl: varsel, skiønt hand ej var hiem/m/e da varselen blev forkyndt.
den til vedermæle indkaldet Torgilds Iwersøn møtte, ligesaa vidnerne.
begge Parter bleve forligte, og sag[en frafalden.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Hejberg angav, det hand for Extra og Landskat havde ladet udpante hos Aad Halstensøn Rogde 2 tønder 3 skiepper halv Reent Korn, det hand begierede her inden Retten i den/n/e Folckeriig[e] forsamling, ved offentlig auction til den høyst bydende bort solgt. og blev da en tønde Korn indsat for 9 Mrk:, og solgt til Knud Buustethuun for 2 rd: 4 mrk: 3 s: Nock blev indsat 6 skiepper for 7 mrk:, solgt til Tosten Reisetter for 2 rd: 6 s: videre blev ej solgt.

Giestgiber Knud Larsøn Buustethuun gav tilkiende, det Løsgiengeren Samson Olsøn Hildahl, er leedig Dreng, har omfaret og solgt humble, og der med prejudiceret Citanten i de ham forundte Privilegier. altsaa har Citanten belagt, saa meget som hand paa hands omReise fandt hos ham, med Arrest, som er 1 pund, og er staaende hos Swend Jøssendahlen. der om med muntlig varsel indkaldet til dette Ting Samson Hildahl, Dom at modtage, det Arresten bliver lovlig og Confirmeret, humlen at være ham hiemfalden, og hand, Samson, at betale Arresten og Processens omkostning, samt videre at undgielde for sit løsgiengeri. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Jon Schare og Svend Berje. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
dend indstevnte Samson Hildahl møtte, tilstod lovlig varsel, og at hand er uden tieneste, og at hand har solgt humle.
Citanten sagde at hand frafald vidnerne, Siden den indstevnte selv tilstaar sin øvede gier-!!

1771: 100b

1771.

gierning. og lagde i Rette dend u[d]virckede og in December sidstleeden udvirckede Arrest foretning som ham i dag er beskreven meddeelt, sam/m/e er saa lydende. Citanten dernæst paastod Dom.
Samson Hildahl begierede sag[en] til neste Ting udsat for at erholde lovlig forsvar, og at beviise med vidner det nogle af Almuen havde givet ham Ordre, at føre humle hiem til dem til deres huusholdning.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse billiges.

Niels Stephensøn Traa, som af høy Øvrighed dend 19 Martj h: a: er befalet at udføre en Tingsvidne sag for Lars Nielsøn Horre, gav til kiende, det hand ved skriftlig stevning af 14de Martj nest forhen til dette Ting har indkaldet Sorenskriveren, Cancellie-Raad Barth, Procurator Røder og Aasmun Horre, vidner at anhøre til et lovskickes!! Tings vidne erholdelse. der om lagde i Rette benævnte hands skriftlige stevning, bilagt med lovlig stemplet papiir, og paastod stevningen afhiemlet. da hand vilde fornem/m/e om de indstevnte med vidner møder. den fremlagde stevning er saa lydende.
Kaldsmændene Siur Olsøn Horre og Orm Halworsøn Owerland blev paaRaabt, men Almuen svarede det de her ved Tinget ej er eller har været siunlig.
Procurator Traa begierede den/n/e Tings vidne sag udsat, for at forfriske den ved Et nyt stevnemaal, og at indkalde Kaldsmændene til afhiemling og undgieldelse fordj de har spilt ham sag og tiid.

Afskeediget,

sag[en] udsættes indtil dend vorder lovlig i Rette Kaldet.

Lars Jonsøn Qwalwiigen gields brev af 20de Octbr: 1752, indført i Pantebogen paa fol: 365, blev efter paategned qvittering af dags dato udslet.

Lars Larsøn Hougen og medJnteressendere udgivene skiøde af dags dato til Jon Larsøn paa 21 mrk: smør, 7/8 deel Løb salt i gaarden Jndr: Qwalwiigen, blev læst.

Johan/n/es Hofland skiøde af dags dato til Tosten Johan/n/essøn paa 2 pd: 17 mrk: smør, ¾ huud, ½ g:skind, ½ Løb salt, ½ K:skind og ½ f:skind i gaarden Hofland, blev læst.

Østen Østensøn Eidnes skiøde af dags dato til Johan/n/es Iwersøn paa 2 pund 18 Mrk: smør, ½ huud med bøxel i gaarden Eidnes, blev læst.

Jon Jærantsøn Grøwe gields brev af gaar dags dato til Leuf Knudsøn for 142 rd: 5 mrk: laan, mod brugelig pant 21 3/5 mrk: smør i gaarden Grøwe, blev læst.

Isaak Jonsøn Hougstvedt skiøde af dags dato til Aamun Johansøn paa 8 Mrk: smør med bøxel i gaarden Branstvedt, blev læst.

Aamun Johansøn Branstvedt gields brev af dags dato til Knud Aadsøn Sandwiigen for 110 rd: laan, mod pant 13 mrk: smør, ½ huud i gaarden Branstvedt, læst.

Dend 1ste Junj er ved Kingtserwiig Tinget saaleedes passeret.

Torbiørn Mæland gields brev af 27de Apriil 1767, indført i pante bogen paa folio 88, blev efter paategned qvitering af 30 Apriil 1771 udslet,

Britte Thoma[s]datter Branstvet gields brev af 30te Octbr: 1764, indført i Pante Bogen paa fol: 50, blev efter paategned qvittering af 26 Maj 1770 udslet.

Torbiørn Halgrimsøn Mæland skiøde af dags dato til Halgrim Torbiørnsøn paa Et og et halv spand smør med bøxel, og overbøxel til 1 Spd: 6 mrk: smør, i gaard: Mæland.

Knud Buustethuun og Samson Olsøn Hildahl sagde det de om den i gaar incaminerede Arrestsag, som til høstetinget blev udsat, det de nu vare forenede, og Samson Hisdahl for sin forseelse vilde betale til de fattige 1 rd:, den hand in banco her inden Retten til Præstens Medhielper Ole Grønsdahl leverede, for igien at levere den til Præsten.

Haagen Arnesøn Luttro skiøde af dags dato til Anders Olsøn paa 7 Mrk; smør med bøxel og herlighed udj gaarden Luttro, blev læst.

Peder Eilefsøn Diønne gields brev af 28de Apriil 1767, indført i Pante bogen paa fol: 86 og 87, blev efter paategned qvittering af dags dato udslet.

Lensmanden Jon Hougse sagde, det Peder Sexe, som nu her for Retten er nærværende for Borgeren Aamun Lii udj Bergen, har ladet stevne og med Muntlig varsel til dette Ting indkalde Peder Eilefsøn Diønne for skyldig værende 12 rd:, der om Dom at modtage til betalning, og at svare processens omkostning. Peder Sexe vilde altsaa fornem/m/e om den indstevnte møder.

Peder Diønne møtte, tilstod varselen, tilstod og de 12 rd:, med den Condition; at som det er qværnesteene hand for 5 aar siden kiøbte af Aamun Lii for disse paastevnte 12 rd:, saa var deres accord saaleedes: det Aamun Lii skulde bie efter pengene indtil Comparenten fick selge qwærne steenene. og da Comparenten endnu haver usolgt 2 par, kand hand ej betale føren de vorder solgt. begierede sag[en] udsat til neste Ting, for at indkalde vidner om den skeede accord.

Afskeediget,

dend forla[n]gte udsettelse billiges til dette aars høsteting.

Michel Michelsøn Lotte gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og inkalde Thomas Larsøn Alsager for skyldig værende og Resterende tieneste løn 4 rd: 4 mrk:, der om Dom at modtage til betalning, og at erstatte processens omkostning. vil fornem/m/e om hand møder.

dend indstevnte møtte, tilstod varselen og sagde, det hand har indeholdt Citantens aars løn, er aarsag: hand have Fæsted ham at tiene et aar til, og der for modtaget Fæste penge. men da hand paa det andet aar havde tiendt i 3 ugger, gick hand bort af tienesten, uden at tillæge Comparenten nogen aarsag. saa at Comparenten, som en svag Mand, beste aans tiid (onnetid) da hand skulde vinde sin jord, blev aldeeles forlægen og kunde ej faae nogen tiener. her om Comparenten har ladet Contra stevne hoved Citanten bevislig at giøre, om ham har gived ham nogen lovlig aarsage, i utiide at undvige sin tieneste, i mangel der af at lide og undgielde, samt at svare processens omkostning.

hoved Citanten benægtede den/n/e Contra stevning.

Kaldsmændene Torbiørn Lotte og Arne Widnæs afhiemlede den/n/e Contrastevning at være lovlig forkyndt paa Gaarden Lotte, hvor hoved Citanten hos sine Forældere tilholder, og det udj hands Moder Brita[s] paahør, siden hand, Michel, ej var hiem/m/e, men dagen forhen begived sig paa reise.

hoved Citanten begierede Dom efter sin stevning.

Contra Citanten ligeleedes paastod Dom efter sin stevning.

Afskeediget,

sag[en] optages til Dom indtil i eftermiddag.

1771: 101

1771.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel gav tilkiende, det hand til de Kongl: skatter[s] sickerhed har været nødsaget hos følgende Almuemænd at giøre indførsel i deres eiende og paaboende jorder, saasom i Kingtserwiig sogn, Asbiørn Twisme for Extraskat 2 rd: 8 s:, indførsel i 2 ½ mrk: jordegods uden bøxel i gaarden Twisme. hos Thron Jnstenes for 2 rd: 8 s: Extraskat, indførsel i 2 mrk: jordegods i Instenæs. hos Thomas Jnstenæs Extraskat 2 rd: 8 s:, i 2 mrk: jordegods i Jnstenes. hos Erich Langesetter, som Eier for Leilending Aamun Jnstenes, Extraskat 3 rd: 1 mrk: 8 s:, indførsel i 2 mrk: jordegods i Jnstenes. hos Ole Jnstenes 2 rd: 8 s:, 2 Mrk: jordegods i Jnstenes. Gunner Midnæs, 2 rd: 8 s: Extra skat, er for indførsel i 2 mrk: jordegods i Midnes. Tormoe Røttens Encke, 2 rd: 8 s:, der for 2 Mrk: jordegods i Røtten. Peder Røtten, 2 rd: 8 s:, der for 2 mrk: jordegods uden bøxel i Røtten. Jon Røtten, 2 rd: 8 s:, der for 2 Mrk: jordegods i Røtten. Arne Luttrum, 2 rd: 8 s:, jordegods i Luttrum ½ Mrk: smør. Torbiørn Olsøn Lotte for 1 rd: 1 mrk: 8 s:, indførsel i ½ mrk: jordegods i Lotte. Lars Larsøn Lotte, 2 rd: 8 s:, jordegods 2/3 mrk: smør i Lotte. Anna Reisetter, 1 rd:, der for ¼ mrk: jordegods i Reisetter. Swend Ratteteig, 1 rd: 8 s:, der for 1 Mrk: smør i Ratteteig. Ullensvangs sogn: Iwer Eidnes, 2 rd:, indførsel i 2/3 mrk: jordegods i Eidnes. Swend Eidnes, 2 rd: 8 s:, jordegods 2/3 mrk: i Eidnes. Holger øvre Berven, 2 rd: 8 s:, jordegods 1 Mrk: i øvre Berven. Jon Sexe, 2 rd: 8 s:, jordegods 1 Mrk: smør i Sexe. Lars Mochestad, 2 rd: 8 s:, jordegods 2/3 Mrk: i Mochestad. Jon Rogde, 2 rd: 8 s:, jordegods 2/3 mrk: i Rogde. Knud Olsøn Jaastad, 6 rd: {1 mrk:}, indførsel i 1 Mrk: jordegods i Jaastad. {Friderich Jaastad, 2 rd: 8 s:, jordegods ½ Mrk: i Jaastad}. Odde sogn, Christopher Jelle, 1 rd:, jordegods i Jelle 1 Mrk: Knud Jelle, 1 rd:, jordegods i Jelle 1 mrk: Aslach Jelle, 2 rd:, jordegods i Jelle 1 Mrk: Halwor Mandsager, 2 rd:, jordegods i Mansager 2 mrk: Johan/n/es Mansager, 2 rd:, ligesaa i Mansager 2 Mrk: Torgier Twet, 2 rd:, jordegods i Twet 1 Mrk: Encken Ingebor Jordahl, 3 rd:, jordegods 3 Mrk: uden bøxel i Jordahl. Lars Buer, 2 rd:, jordegods ½ Mrk: i Buer. Ole Buer, 2 rd:, jordegods ½ Mrk: i Buer. Omun Buer, 2 rd:,

jordegods ½ mrk: i Buer. Elias Eie, 2 rd:, jordegods 1 Mrk: i Eie. Knud Eie, 2 rd:, jordegods 1 Mrk: i Eie. Lars Berje, 2 rd:, jordegods 1 mrk: i Berje. Torgiels Opheim, 2 rd:, jordegods i Opheim 1 Mrk: Tosten Opheim, 6 rd:, jordegods 3 Mrk: i Opheim. Daniel Opheim, 2 rd:, er hos Eiere Jon Aga giort indførsel i 1 Mrk: jordegods i Opheim. Lars Buustethuun, 2 rd:, jordegods 1 Mrk: i Buustethuun. Swend Schare, 6 rd:, jordegods 3 mrk: i Schare. Lars Bache, 5 rd:, jordegods 2 Mrk: i Bache. og har hand med muntl: varsel til dette Ting lovl: ladet indkalde samtlig benævnte, Dom at modtage til Arrestens Confirmation. vil fornem/m/e om de møder.

Jon Røtten møtte, tilstod indførselen og lovl: varsel. ligesaa Anna Reisetter. Iwer Eidnes er fra forstanden og liger i jern, vidnede al Almuen. end møtte Holgier øvre Berven. Ole Sexe. Jon Sexe. Lars Mochestad. Jon Rogde. {Jørgen Jaastad møtte for Broderen Friderich}. Johan/n/es Mansager, møtte og tilstod indførselen og lovlig varsel. de øvrige i stevningen benævnte, efter paaRaabelse møtte [ej]?

Kaldsmændene Jon Hougse og Aamun Utne afhiemlede stevningen for Kingtserviig-sogn at være alle benævnte lovl: forkyndt. for Ulenswangs-sogn Berge Aga og Wier Hougstvet ligesaa. Kaldsmændene for Odde sogn, Daniel Eitrem og Iwer Tochim møtte ej til stevningens afhiemling.

Citanten var Lavdag begierende for de lovlig indstevnte og nu udeblivende.

Afskeediget,

de i Kingtserwiig og Ulensvang sogner lovlig indstevnte og nu udeblivende gives Lavdag til dette aars høsteting at møde.

Lensmanden Jon Hougse for Borgeren Samson Krøger udj Bergen, gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Aad Halstensøn Twet for skyldig værende 48 rd: 1 mrk: 13 s: efter Regning af 22de Januarj dette aar 1771, Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Aad Halstensøn Twet blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Christopher Langesetter og Ole Tostensøn Hougse afhiemlede [stevningen] at være Aad Twet i eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

den lovlig indstevnte og nu udeblivende Aad Halstensøn Twet gives Lavdag til høstetinget.

Udj sag[en] indstevnt af Michel Michelsøn Lotte Contra Thomas Larsøn Alsager, blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Hoved Citanten Lotte sigter Thomas Alsager for Et aars tieneste løn 4 rd: 4 mrk:, som den indstevnte tilstaar rigtig at være, men at have holdet dem tilbage, fordj hoved Citanten uden aarsag, i det andet aar hand var Fæsted at tiene, uden aarsag i beste aans tiid gick af tieneste, saa hand, Contra Citanten, som en svag Mand, blev forlegen til at vinde sin jord, ham til stoer skade. der for stevnt Contra i sag[en]. den/n/e Contra sigtelse er ej af hoved Citant Lotte bleven modsagt. thj Kiendes for Ret. det Contra Citan[t] Alsager bør betale hoved Citant Lotte sin til gode havende løn 4 rd: 4 mrk:, hvor imod hoved Citanten Lotte betaler Contra Citant Alsager sin tagende skade, som tvende u-Partiske Mænd, der af Kongens Foged opnævnes, den Taxerer. hvor efter de begge Leqviderer, og den som noget skyldig bliver, det skyldige strax at betale inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlige forkyndelse under Nam og Execution. i det øvrige ophæves processens omkostninger, for den/n/e Ret, paa begge siider.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel lod inden Retten oplæsse og Examinere disse tvende skibreeders Extraskatte Restanse til Septbr: udgang 1767, hvis endelig Sum/m/a var 1154 rd: 1 mrk:, og som ingen indfandt sig der noget mod sam/m/e havde at erindre, var hand Rettens attestation begierende, som blev billiget.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev Tinget for disse tvende skibreeder sluttet og ophæved.

1771: 101b

1771.

Dend 3de Junj blev Retten betiendt paa gaarden Twete, bel: i Grawens Præstegield og Ejdfiords Kircke sogn, med efterskrevne Eedsorne og efter Loven af Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel opnevnte Laug Rettes Mend, Sc: Lars Madsen Welken, Berge Nielsøn Traae, Richold Madsen Torblaae, Hans Olsen Hachestad, Ole Andersøn Legrei, Hans Aamundsøn Twedt, {og} Ossar Halsteensøn Sebbe og Lars Andersøn Herrej. Nærværende Lensmanden Niels Trondsøn Rønnestrand.

Hvorda for Retten fremstod Endre Olsen Lille Thuun som Ejer for dend halve deel i gaard[en], som skylder Landskyld 3 Spand Smør med bøxel og herlighed, hvor til følger 9 mrk: smør Præstebols gods. Østeen Olsen, som Ejer for 1 ½ Spand Smør bondegods, og 4 ½ mrk: beneficeret, samt Ole Østeensøn som Ejer af 1 ½ Spd: Smørs bondegods, og 4 ½ mrk: beneficeret gods, og gav Tilkiende, det de ere blevne Eenige om at faae Eenhver deris Jordebrugs Jordskyld i gaard[en] lovlig ved Rettens middel udskift, steenet og Reenet, paa det Een hver for Eftertiiden kand, som det sig bør, vide at Rydde, forbedre samt hæfde sin Eiendom efter bæste vidende. haver til saadan Ende med 14 dages lovlig kald og Varsel ved Stevnevidnerne Niels Rønnestrand og Berje Traae ladet Mundtlig jndkalde Ejeren Hr: Provsten Schnabel som beneficiarius til 1 Spand smør i sam/m/e gaard, paa hvis vejgne jndfandt sig Lensmanden Niels Rønnestrand. Saa og haver de tilkaldet de mod deris Eign stødende og grendsende Naboer, Aamund og Knud, Aslach, {og} Jon og Marten!! (Morten) Warberg, Peder og Asbiørn Maabøe, som uden kald og varsel lod møde. ved Knud og Aamund Warberg paa Egne og MedEjeres vejgne. paa Asbiørn Maabøes veigne mødte Peder Maabøe saavelson paa Egne Veigne.

Da Lensmanden Niels Rønnestrand for Hr: Provsten Schnabel efter tillagt ordre declarerede, at hand her jmod jndted havde at jndvende, efterdi Provstens Ejende 1 Spand Beneficeret gods ligger jnddeelt udj ovennevnte Ejeres brug udj gaarden Tweto, og altsaa lod det ankom/m/e paa Rætten.

hernest Parterne var begiærende, at Rettens Middel vilde følge dem for det første paa Bøen som Endnu var til overs /: af dend i aaret 1770 og dette aars Vinter fra højeste field Need kommende Snee og Steen skreeder :/ for der at Nedsette lovlig Stabel skiel og skifte dem jmellem. da de vilde selv giøre anviisning paa stæderne.

hvorda først blev begyndt at skille Endre Olsens halve deel i agger og bøe fra Østeen og Ole Østeensøns anden halve deel. blev begynt veed Storageren i Væstre flors Nov i hiørnesteenen, der hugget een gloppe som viser tvert over sam/m/e ager i Een Jordfast steen, der atter hugget en gloppe. her af Ejer Endre paa Westre, og Østen med Ole paa Østre side, men bøen tilhører Østeen og Ole, undtagen et lidet støcke \bøe [der]?/ ligger ved Endres agger, og er omringet ved et gam/m/el steen gierde, og er Endre tilhørende.

Twete Skreen bytter ellers bøen jmellem Endre paa Westre, og Østeen og Ole paa Østre siden.

Paa Østen og Oles bøe Ejer Endre skouven fra disse mercker, Neml: fra dend store ste(en) .... Pouel som viiser hugget en gloppe op i Helge Ham/m/eren, og lige der fra i Blaae Nuten udj Een giøtte, som er Ende byte. Endre Ejer skouven jndtil Maabøe byttet paa Østre Siden, men bøen tilhører Østen og Ole.

paa Østre siden af Kroe skarvet, der hugget en gloppe som viiser i et becke Seeg i Giøtten til højeste field, Endre Ejer skoven paa Westre siiden hen i Selje skreen, men bøen tilhører Østeen og Ole.

paa Hiemre Twedten ved Øyer Vaadet, hvor der ligger Een steen, er hugget en Kors som viiser beent op i højeste field udj et bergs fald. Vesten for disse mecker ejer Østen og Ole skoven hen til Warbergs bytted, og Endre Ejer bøen sam/m/esteds.

Sønden paa dend store Elv, som kaldes Rødne, bliver Rette Marke skield parterne jmellem, fra Een stor steen og lige op i Een graae ham/m/er, siden lige i fieldet. udjnden disse mercker Ejer Endre paa Westre, og Østen og Ole paa Østre Siden.

Nu bliver at skifte gaarden Tweto fra omliggende gaarder Warberg

1771: 102

1771

og Maabøe, da blev først ved Maabøe skifted i Sønger Klejwen hugget en gloppe som viiser op i Tyttebær hougen, som atter viser op i fieldet i Blaae Nutte Snaasen, Maabøe Ejer paa Østre, og Twetes Ejer paa Westre.

paa dend anden side af Elven bytter Swine Giellen lige op til fields, da Maabøe ejer paa Østre, og Twete paa Westre siden af disse Mercker.

J Skars Enden borten for Elven blev hugget een gloppe som viser hen op i Danser Nuten, hvor atter blev hugget en gloppe som viiser op til fieldet i Tinden. jnden disse merker ejer Twete paa Østre, og Warberg paa Westre side.

paa hid Siden af sam/m/e Elv i Heltne skarvet blev hugget en Kors som viiser udj een stor steen kaldet Heltnes Steenen, blev hugget een gloppe, og som parterne om det øvrige bytte jmellem Warberg og Twete ej kunde blive Eenige, blev dette nerværende tid Ende mercke. Mens af disse mercker Ejer Warberg paa Westre, og Twete paa Østre Siiden af dette mercke.

Og som jngen af parterne havde videre at Erjndre, saa blev beregning giort over denne forretnings Omkostning. saasom Sorenskriverens skydz fra sit hiem paa Woss og til Utne i Hardanger, er 3 miile til lands, 1 ½ mil til vands, 5 mrk: 4 s:, fra Utne og her til aastedet er 2 mile til vands, 1 miil til lands, haver parterne selv besørget, befordere Sorenskriveren den mil need til Søen jgien, da de for videre skyds vorder befriet, siden Sorenskriveren haver en anden forretning. diet penge for 2de Rejse dage 1 rd: 2 mrk:, denne dags forretning 2 rd:, fogden for mends opnevnelse 1 rd:, jncaminations penge 5 mrk: 4 s:, Laug Retten per mand 20 s:, er 1 rd: 4 mrk:, Lensmanden for Laugrettens Tilkaldelse, samt at gaae Rettens middel til haande, og for sin Reise fra sit hiem her jnd, 4 miil, kand ej Ringere have end som 1 rd:, Tilsam/m/en denne forretnings bekostning 8 rd: 4 mrk: 8 s:, som blev betalt.

og Saaleedes denne forretning ophævet.

Anno 1771, dend 4de Junj, blev paa Nest forbemelte gaard \Twete/ Retten betiendt med Efterskrevne Laug Rett, som af Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel eften Loven er opnevnt, Sc: Lars Welke, Berge Nielsøn Traae, Richold Madsøn Torblaa, Hans Olsen Hagestad, Lars Andersøn Herrej og Aassor Sebbe. Nerværende Lensmanden Niels Trondsøn Rønnestrand.

Hvorda for Retten fremstod Endre Olsen og fremlagde sin ansøgning til høj øvrighed af 23de Octbr: a: p:, med paafølgende Hr: Stifts Befahlings mandens Resolution af Nest paafølgende 28de Nowembr:, der bevilger syvn og grandskning, samt Aftag over denne gaard tilføjede skade, det fremlagde er saa lydende:

Lensmanden Niels Rønnestrand møtte efter den ham fra Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel tillagde ordre, som og fra Prouvsten og Sogne Præsten Hr: Schnabel. .....(?) dato paa deris veigne givende fuldmagt at vere paa deres vegne nerværende. Derefter fremlagde Hr: Cammerraadens Attest af h: a:, saa lydende:

Denne gaard Twete under Matricul No: 106.

	Skatteskyld	Landskyld
Skylder i	1 L: 2 pd: 6 mrk: smør	1 L: 1 spd: Sm:, 1 huud
har Ej forhen efter Fogdens Attest nødt noget Aftag		
Ejerne her til ere Endre Olsen efter anviste skiøde af 30te Octbr: 1747	2 pd: 6 mrk:	1 pd: 12 mrk:, ½ huud
Østeen Olsen Ejer efter gavebrev af 21de April 1741 og skiøde af 22 April 1747 lige det sam/m/e som Endre Olsen, men da hand der af har soldt ved skiøde af 22de Octbr: 1765 halve deelen til sin Søn, bliver hans Ejendom ickun	1 pd: 3 mrk:	18 mrk: s:, ¼ huud
Ole Østeensøn ejer efter oven anførte skiøde af 22de Octobr: 1765	1 pd: 3 mrk:	18 mrk: ¼ huud
Grawens Prestebord er aller Naadigst beneficeret	18 mrk:	18 mrk:
bliver gaardens fulde skyld	1 L: 2 pd: 6 mrk:	1 L: 1 Spd:, 1 huud

Der efter begav Sorenskriveren med Laug Retten i følge af Eierne og Lensmanden dem ud til at besigtige og grandske gaardens tagende skade.

Denne gaard Twete ligger i Øster af Ejdfiord, udj Een Dahl imellem De højeste fielde her findes, hvor jgiennem løber Een Elv fra faste og de vilde fielde i Øster, og løber Need i Ejdfiord Vandet. Paa dend Sør side af Elven er høje bratte fielde som støder lige Need i Elven. Paa dend Nord side af Elven er ligeledes høje bratte fielde, men under eller ved fieldets

1771: 102b

foed, har veret en stor flade som har veret gaardens Engeland eller Bøe. Gaardens Huuser ligger paa en pyndt af Een steen Uhr som skier sig ud i Kandten af Elven. Strax norden for Huusene, under de høye fielde er gaardens ager. Vesten og Østen for gaardens Huuser fra de høje fielde i Nord, er tid efter anden, men besøndelig i nest afvigte aar og i dette aar 5 store skreer udgaaen, som har bort tagen eller over decket gaardens Engeland eller Bøe, og dend der paa voxende Skov, med store steen og Sten Røjser, saa jntet græss eller høe /: u..dden skouen :/ bliver atter holde uden det som med en Sigle!! (Sigd?) kand skiæres \imellem steenene/, der ej kand blive over 2 Nøds foster for heele gaarden. Men aggerne er til denne tiid bleven ubeskadiget. vel er een stor skreede udgaaen Vesten for aggerne og tæt ved agerne, med stor steen og gruus gaaed ud fra højeste fieldet, overdecket bøen og gaaet Need i Elven, men ej en steen beskadiget agrene. Ligeleedes Norden for agrene, fra højeste fieldet udgaaed en stor steen skreede, som har standset lige ved agrene, uden at beskadige.

Øyensynligt er det for alle, det gaarden med Tiiden aldeeles vil bortgaae ved skreeder. Ligesom og at beboerne, hver gang det er sterck Reign veir, maae flygte ud af Dahlen.

Dend Tagende skade er lige meget saavel paa dend Eene som paa dend andens Ejendom, og kand andsees til Dato at vere forliist Foder for 8te Nød, eller 6 Nød og Een hæst. Men i henseende at aggerne er i behold, kand gaarden ej videre feldes, efter vores beste skiøn, End som halve Skatt og Landskylden. som bliver udj skatteskylden feldt og aftaget 3 Spd: 9 mrk: smør, og udj Landskylden 1 Spd: 9 mrk: Smør, 1 huud.

	Skatteskyld	Landskyld
gaarden var forhen	1 L: 3 Spd: Sm:	1 L: 1 Spd: s:, 1 huud
Er nu feldt og aftaget	3 Spd: 9 mrk:	1 Spd: 9 mrk:, 1 huud
bliver dends beholdning	3 Spd: 9 mrk:	3 Spd: 9 mrk:

Da samtlige Ejere pro qwoto paa deris Engeland og i skouv have taget een lige skade, saa bliver og Aftaget pro qwoto dem lige gotgiort saaleedes:

	Skatteskyld	Landskyld
Endre Olsens Ejendom var forhen	2 pd: 6 mrk: sm:	1 pd: 12 mrk: sm:, ½ hud
Er nu felt og aftaget	1 pd: 3 mrk:	9 mrk: sm:, ½ huud
bliver hans Ejendom	1 pd: 3 mrk: Sm:	1 pd: 3 mrk: sm:
Østen Olsens Ejendom var forhen	1 pd: 3 mrk: Sm:	18 mrk: sm:, ¼ huud
Nu feldt og aftaget	13 ½ mrk:	4 ½ mrk:, ¼ huud
bliver i behold	13 ½ mrk: sm:	13 ½ mrk:
Ole Østensens Ejendom var forhen	1 pd: 3 mrk: Sm:	18 mrk: sm:, ¼ huud
Nu felt og aftaget	13 ½ mrk:	4 ½ mrk:, ¼ huud
bliver i behold	13 ½ mrk: sm:	13 ½ mrk:
Grawens Præste{gields}\bords/ beneficerede gods var forhen	18 mrk: sm:	18 mrk: s:
Er nu felt og aftaget	9 mrk:	9 mrk:
bliver udj behold	9 mrk: sm:	9 mrk:

Saaleedes efter vores beste skiøn og Samvittighed, samt dend af os allerunderdanigste aflagde Troeskabs Eed, Syvnet, grandsket, feldt og aftaget, som allerunderdanigst Submitterer til allernaadigst approbation.

Dend 6 Junj blev Retten betiendt paa Gaarden Nedr: Twet i Simedahlen, beligende i Grawens Præstegield og Eifiord Kirckesogn, med efterskrevene Eedsorene Laugret, sc: Ole Andersøn Lægrei, Johan/n/es ibdm:, Asar Sæbøe, Richol Torblaa, Hans Hagestad, Lars Madsen Welke, Niels Røn/n/estrand og Berge Traa, nærværende Lensmanden Niels Thronsøn Røn/n/estrand,

Hvorda for Retten fremstod Hans Aamunsøn som Eier og beboer for Een deel her udj gaarden, og gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til den/n/e Tægtedag har ladet stevne og indkalde sine grander Knud Halstensøn Nedr: Twet og Ole Jacobsøn til lovlig jordeskifte og deeling, paa det en hver kand vide sin andeel og sam/m/e Rydde og forbedre som hand best siunes, og der ved faae lovl: Marckeskield Needsat. saa er og indkaldet de angrensende Naboer, saasom paa øvre Twet, Thore Torchielsøn, Anders Jacobsøn. paa Mehuus, Lars Tostensøn Sæe som Eier for En deel, Provsten Hr: Schnabel og Christopher Jeltnes, Heine Meehuus og Ole ibdm: paa Sæe, Lars Tostensøn og Torchel og Lars Jacobsøn og Tosten Olsøn Sæd, siden deres Eiendom her til anstøder, at faae Marckeskieldet needsat. saa og stevnet paa processens omkostning. vil fornem/m/e om de samtlige indstevnte møder.

de indstevnte grander her paa Nedr: Twet møtte og tilstod lovl: varsel. de fra øvre Twet møtte ligeleedes. for Provsten Hr: Schnabel møtte Lensmanden efter given fuldmagt, og tilstod lovl: varsel saavel angaaende Meehuus som Selger øde, der her til anstøder. Ole Mehuus har i dag tiilig været her, og for Laugretten tilstaaed lovl: varsel, der efter bort gaaed, og vil med de andere paa Mehuus og Selger øde [møde] i Marcken naar Parterne kom/m/er til

de angrensende stæder. der efter vedtog de 3de her paa Nedr: Twet boende, at giøre et forsøg, om

1771: 103

1771

giørligt er, selv at skifte Jorden dem imellem. Nu møtte alle paa Sæe og Mehuus indkaldede, undtagen Heine Mehuus, der er paa Reisen til Bergen, paa hvis veigne møtte hands Kones broder Tosten Olsøn. ogsaa Christopher Jeltnes, der ickun paa Kirckens vegne Eier 3 mrk: smør. de mødende tilstod alle 14 dages varsel at være dem lovl: forkyndt.

Partterne declarerede forlig, og begierede det Retten vilde Needsette Marckeskield efter den anvisning de vilde giøre.

ude under Berget ved Lindebusken, udj en jordfast steen hugget en vinckel gloppe som visser op til berget, og den anden ende visser linien ind efter i 6 efter hi[n]anden huggede glopper, den [sidste]? visser Need til en gam/m/el Marckeskieldsteen, der fra i lige linie need til Elven. Westlig for disse Mercker Eier øvere Twet, hvis beboere vare Nerværende da Marckeskieldet blev sat, og giorde selv anvisning. og Ostlig for Merkerne eier Nedre Twet.

Ved Biorlue teigen, udj en steen hugget en gloppe som visser op i en stoer steen, der hugget en vinckel gloppe, sam/m/e visser Ost i en hugget gloppe udj en steen som visser i lige linie til en skieldsteen, sam/m/e visser Nord og op i en gloppe, sam/m/er!! (sam/m/e) efter becken op i en skieldsteen ved agger Reenen. øvre Twet eier paa den Westlige siide af disse Mercker, og Needere Twet paa den Østlige siide.

imellem Mehuus og nedre Tvet er følgende Marckeskield sat, i Mitqvile-steenen hugget en gloppe som visser op efter i 5 efter hin anden huggede glopper udj jordfaste steene, alt udj en lige linie, den sidste visser op i Elven udj en stor steen i Elven, kaldet Rygge-steenen. Mehuus Eier paa den Westere siide af disse mercker.

der med den/n/e dag var til [ende] bragt.

Dend 7de Junj er saaleedes forrettet, efter Parternes anvisning.

Stor ageren tilhører Needere Tvet, men Bøen Runt omkring tilhører øvre Tvet: derfor ageren ringsteenet fra Bøen med 21 skielsteene og 10 glopper udj jordfaste steene.

i Øxsesteen tæt ved Elven hugget en gloppe som visser op i en ligge linie udj 5 andere Mercker, som er Een Kors og 4re andere glopper, hvor af den sidste visser op i høyeste Field. Ole Jacobsøn Eier Westen for Merckerne op til Korsen, men siden ejer hand Østen for op til høyeste Field skov og og Marck. Hans Nedre Tvet Eier skov og Marck Østen for op til Korsen, og siden Westen for Merckerne skov og Marck op i høyeste Field.

J høyeste Nappen af Eilefsteigen inden paa Lagetios, i en stor steen hugget en gloppe som visser i lige linie beent i 3de efter hinanden hugge[de] glopper, dend sidste gloppe visser op i høyeste Field. paa Østere siden af disse Mercker eier Citanten skov og Marck, undtagen en liden slaatte-Krog i Branturen som tilhører Knud Halstensøn med all skov og Marck paa Westere siden af disse anførte Mercker.

J en stoer uhr hugget en Kors som visser op i en lige linie udj 4 efter hinanden huggede glopper, dend sidste gloppe visser op i høyeste field og er der under hugget. Knud Halsteensøn Eier skov og Marck paa Østre siden af disse Mercker, og Ole Jacobsøn paa Westre siden eier skov og Marck.

uden paa Kaldehulletiosen, i en berg Nov hugget en gloppe som visser ligge op i den anden gloppe udj en berg Nov, sam/m/e visser op i 3 glopper, alt i linien, den sidste gloppe visser op i høyeste field. Ole Jacobsøn Eier skov og Marck paa Østre siden af Merckerne, og Citanten paa Westere siden.

J Rørbræchene, udj en stor steen hugget en gloppe som visser beent op i anden gloppe udj et svae, sam/m/e visser i lige linie op til Berget saa la[n]gt som slaate er. Citanten Eier skov og

Marck paa Østere siden, og Knud Halstensøn paa Westere siden eier Marcken og slaatten, men Citanten eier skoven.

J Skarvet tæt ved Stoer Elven er hugget en Kors som visser op i linien udj tvende efter hin anden huggede glopper og en Kors som er i bergsnoven i høyeste Field. Anders øvre Twet Eier paa Østre kanten af disse Mercker, og Ole Nedr: Twet paa Westere siden.

Elsbache ageren indhægned med 4 skieldsteene, sam/m/e Eier Knud Halstensøn. Hans og Ole Eier bøen.

Hestspreng ageren indhegnet med 2 skieldsteene, En Kors og en gloppe. Knud Eier sam/m/e. Hans og Ole Eier bøen.

Store ageren, er skift imel: de 3de beboere paa Nedr: Twet saaleedes: Westen paa ageren er Knud sin andeel steenet fra Ole med 2de skieldsteene. Hans paa Østre siden skildt fra Ole paa Westere siden med 2de skieldsteene. Knud paa Østre skildt fra Hans paa Westre siden ved 2de skieldsteene. Ole paa Østere og Knud paa Westere siden skildt ved 2de skieldsteene. Hans paa Østere og Ole paa Westere siden skildt ved 2de steene. Ole paa Østere og Hans paa Westere siden skildt ved 2de skieldsteene. Knud paa Østere og Ole paa Westere siden skildt ved 2de steene. Ole paa Østere og Knud paa Westere siden skildt ved 2de steene. Ole paa Westere og Hans paa Østere siden skildt ved 2de steene.

Ved Madstuebrøstet, i en jordfast steen hugget en gloppe som visser West i en vinkel gloppe som visser op i en anden hugget gloppe, der fra op i en skieldsteen i ager Reenen. fra vinckel gloppen i West i en anden gloppe og saa i tredie gloppe og saa op i den fierde gloppe, der fra i en skieldsteen i ager Reenen. paa Østere siden af disse Mercker eier Ole, og Hans paa den Westere side.

Paa Tormoegrotten (-grøtten?) eller Flaten, udj en jordfast steen hugget en gloppe som visser i 3de efter hin anden Needsatte skieldsteene, den sidste visser op i Allemands veien, saa bytter veien til en skieldsteen ved veien, som!! (saa?) op i en skieldsteen i ager-Reenen. Hans Eier paa Østre siden af disse Mercker, og Ole paa Westere siden.

Jmellem Qvitlen og Stor Elven, i Broe steenen hugget en gloppe som visser i Norwest Need i Elven, der udj efter hin anden hugget 3de(?) glopper. Hans Eier paa Nord siden, og Ole paa Sør siden af disse mercker.

Ved Bøe ager jørnet, i en stor steen hugget en gloppe som visser need til Stor Elven, der imellem udj linien hugget tvende glopper efter hin anden. Hans Eier paa Westere, og Ole paa Østere siden.

J Grotreenen, udj forbemelte steen hugget en gloppe som visser efter Reenen need til Medhuus byttet. oven for Reenen op til Almands veien eier Ole.

Under Myren ved Stor Elven hugget en gloppe som visser op i 8te udj lige linie efter hinanden huggede glopper, dend sidste gloppe visser op i en Kors udj en stor steen. Knud eier paa Westere siden af disse Mercker, og Ole paa den Østere siden.

Nær ved Kallesteen hugget

1771: 103b

1771

En gloppe som visser op i tvende efter hinanden huggede vinckel glopper, som visser lige op i Bueføreveien, der fra op i trende efter hinanden huggede glopper, den sidste visser op i en skieldsteen, siden i tvende efter hin anden huggede glopper, den sidste gloppe er tæt ved Ole sin Boe-Nov, og visser ligge igien/n/em Thuunet ved Knud[s] stuedør i en skieldsteen, og der fra ligge op i tvende efter hin anden huggede glopper som visser lige op i Hougen. Knud Eier paa Østre, og Ole paa Westre siden af disse mercker.

J SamEie bræckene er hugget en gloppe nær ved Storageren, sam/m/e visser Need i en gloppe i sam/m/e linie Need i en skieldsteen nær ved Almandsveien. Knud Eier paa Westere, og Ole paa Østere siden af disse Mercker.

Nær ved Stor Elven hugget en gloppe som visser op i en gloppe i sam/m/e linie som visser op til Ole[s] Griots ager, og siden 3 skieldsteene, hvor med Ole sin ager blev indhægnet, der fra lige op i en vinckel gloppe, der fra op i en gloppe udj en stor steen. Knud Eier paa Nord, og Hans paa Sør siden af disse mercker.

paa Nordre siden af sidst bem:te store steen hugget en gloppe som visser i Nord udj tvende efter hin anden huggede glopper, den sidste visser lige Need i Stor Elven. Knud Eier paa Westere, og Hans paa Østere siden af disse Mercker.

Jmellem Trætte-Kind og Odde-Teigen er Needsat 4re Merckeskield, hvor der ved Elven er hugget En Kors som visser op i en stoer steen udj en gloppe, som visser op i anden Kloppe, der fra op i en Kors under fleldet!! (fieldet) i et Bergs Nov. Trætteteigen ejer Mehuus, og Nedre Twet eier Oddeteigen.

Dend 8de Junj er saa passeret.

Ved Lille Bue ageren hugget 3de glopper. Ole Eier paa Østere, og Hans paa Westere siden.

Hestesprengen ageren, ligende i hands, Citantens, bøe, er Ole tilhørende.

Nylende ageren, er en Muur runt omkring, tilhører Ole, men liger i Hans sin bøe.

ageren Boresken, i Hans sin bøe, tilhører Ole.

hvetlegryd ageren, indhægned med 4 skieldsteene, og ligende i Hans sin bøe, tilhører Ole.

storegryd ageren, ligende i Hans og Knud sin bøe, tilhører Ole, indhægned med 5 Mercker.

Tormoe ageren i Hans sin bøe, tilhører Ole, der om er en steen Muur.

Langageren ved Kirckeveien, er indhægned med 2 skieldsteene, tilhører Ole.

Ageren Brøcken tilhører Hans, indhægned med 5 skieldsteen, fra Ole sin bøe.

Maritte ageren tilhører Ole, er indhægned med en skieldsteen og En gloppe.

Paa Sameie Grotten (Grøtten) ved Almandsveien hugget en gloppe som visser op i en anden gloppe. Ole Eier paa Westere, og Hans paa dend Østere siide.

Ved Kircke veien hugget en gloppe som visse[r] op i dend anden gloppe. Hans Eier paa Westere, og Knud paa Østere siiden.

atter ved Kircke veien hugget en gloppe som visser op i anden gloppe. Knud Eier paa Westere, og Ole paa Østere siiden.

J Løvs teigen ved Mehuus byttet blev hugget en gloppe som visser op til braadet i anden gloppe. Ole Eier paa Westere, og Hans paa Østere siden.

end videre i sam/m/e Teig hugget en gloppe som visser op til braadet i anden gloppe. Hans Eier alt paa Westere siden, som og bøen paa Østere siden, men Knud over!! (eier?) hugsteren eller skoven paa Østere siden.

Fiskeriet er til fællets for Nedr: Twet i Elven.

Et slaatte Træe, kaldes Tveiten, blev i sex linier deelt. ind med Elven paa Østere siden need sadt tvende skieldsteene. Knud Eier paa Øster, og Hans paa Westere siden. Anden linie, needsat 4 skieldsteene, og en gloppe. Hans Eier paa Østere, og Ole paa Westere side. 3de linie, 5 skieldsteene og en gloppe. Ole Eier paa Østere, og Knud paa Westere siiden. 4de linie, 2 glopper og 3 skieldsteene. Knud Eier paa Østere, og Ole paa Westere siden. 5te linie, 2 glopper, 3 skieldsteene. Ole Eier paa Østere, og Hans paa Westere siden. 6te linie, 3 glopper. Hans Eier paa Østere, og Ole paa Westere siden.

Paa hiemre Tvet hugget en vinckel [gloppe] som visser West Need i Elven, hvor imellem efter hin anden er 5 glopper. Knud Eier paa sør, og Hans med Ole paa Nordre siden.

Fra sidst bem:te vinckel gloppe linie hugget 2 glopper, en skieldsteen efter hin anden. Ole Eier paa Østere, og Hans paa Westre siden.

Paa Østere siden af Broen, i en steen hugget en Kors som visser op i 3de efter hin anden huggede glopper udj lige linie, den sidste gloppe visser op i en Kors og er ende Mercke. paa Westere side Eier {paa} Ole, og paa Østere side Eier Hans bøen, men Ole skoven.

Ole Eier gamle qværnestøe i Hans sin Eiendom.

Ved Qværnebæcken hugget en gloppe som visser op i en vinckel gloppe udj en stor steen, sam/m/e visser ud til Meehuus byttet. Knud Eier bøen paa Westere siden, og Ole skoven, og paa Østere siden eier Ole alt.

Knud sit qværnestøe ligger i Hans sin Eiendom.

Storøene skift tvert over med 2de glopper, paa Østere siden Eier Ole og Hans og Knud paa Westere siden. dend Østere side atter skift med 2 glopper, Hans Eier Nord, og Ole Sør. den Westere siide atter skifte[t] med 3 glopper, Knud Eier paa Østere og [?]? paa Westere siden.

udj en stoer steen i Storøene hugget en gloppe som visser op efter til anden gloppe, der fra i lige linie til en skieldsteen som visser i Stor Elven. Ole eier Westere, og Hans Østen for disse Merker.

Paa hiem/m/e siden af Twete-slaatten, i en stoer steen hugget en gloppe som visser i 2de andere efter hin anden huggede glopper, sam/m/e visser op i Harveskaaret udj en Kors i bergsnoven. Ole Eier paa Westere, og Hans paa Østere siiden.

oven for Tvete slaaten hugget en gloppe som visser op i anden gloppe, der fra op i en Kors. Knud Eier paa Østere, og Hans paa Westere siden.

Paa Østere kanten af sam/m/e Teig, Een Kors som visser op i tvende efter hin anden i linien huggede glopper. Hans Eier paa Østere, og Knud paa Westere siden af disse Mercker.

1771: 104

1771.

Jnden for Tvetegaren, i en stor steen ved Elven Een gloppe som visser op i anden gloppe. Knud Eier paa Østere, og Hans paa Westere siden.

Fra Stor Elven, i en stor steen en gloppe, u[n]der Odde-Teigen, som visser op i anden gloppe, der fra op i en Kors under Berget. Hans Eier paa Østere, og Knud paa Westere siden.

Lengs[t] hiem i Oddeteigen, udj en stor steen ved Elven, en gloppe som visser op i tvende andere glopper udj linien, dend sidste visser op i en stor birck oppe i Fieldet. Hans Eier paa Westere, og øvre Twet paa Østre siden.

West ved Elven, i en stoer steen en Kors som visser op i tvende efter hin anden huggede Klopper som visser i en stoer skree der gaar ..d .nde til Fields, øvre Twet ejer paa Westere, og Hans pa Østere siden.

Useteigen, der af Knud en fierdepart og Ole tre fierdeparter efter gam/m/el brug.

Westen paa Løehoug i Elve braadet i en gloppe som visser op i en berg ham/m/er i en Kors, som visser i en stoer berg nutte udj en gloppe, der fra i en berg ham/m/er efter et bergs fald en gloppe, sam/m/e visser op til fieldet alt i sam/m/e linie. Knud Eier Westen, og Ole Østen for Merckerne.

Østen paa Hæskehoug, i en stor steen en gloppe som visser op i Vigerenollen i en gloppe som visser op i Løsesten i en gloppe, der visser op i gloppesteen udj en gloppe, der fra op i Skifteshougnollen, og siden lige op i Fieldet. Hans eier paa Østere, og Ole paa Westere siden.

i Børchenæsset, i en stor steen en gloppe som visser op udj 4re efter hin anden i lige linie huggede glopper, dend sidste gloppe visser op i Rewsnulten, der fra i lige linie op til Fieldet. disser!! mercker skifter imellem øvre og Nedr: Twet.

De andere Teiger i haven som øvre og Nedr: Twet har haft til fællets, bliver end nu til fællets imellem dem.

Røe skreen bliver bytte imellem øvre og Nedr: Twet.

i Backeløb, i en stor steen ved Elven en gloppe som visser op i Megillet og lige til Fieldet. mit i denne linie udj en Biørkesteen en gloppe som visser West over linien i en stor bergnolde udj en T gloppe. udj en steen nere ved Elven en gloppe som visser op til Vashelleren, der fra op i forbem:te T gloppe, der fra op i Høe steenen, der fra lige op i Fieldet. her eier Hans Compasvis Øster og Wester, og Ole Sør og Nord.

i Skygøen, i en stor steen ved en bæck en gloppe som visser op i en steen ved en uhr, en gloppe som visser op i Røesten en gloppe som visser op i berget. Hans eier paa Westere, og Knud paa Østere siden.

ved Elven i Skygøen en gloppe som visser op i Mitstøls hougen, der fra op i Kiestenen en gloppe. disse mercker bytter imellem øvre og Nedr: Twet.

i Bramsten udj Meelstølshougen en gloppe som visser op udj en gloppe i en helle udj Dalen som visser op under berget i en gloppe. Hans eier Østen, og Ole Westen for disse Mercker.

ved Elven udj en steen en gloppe som visser op i Melstøls løenov, der fra i en T gloppe. øvre Twet eier Øst, og Knud Nedr: Twet Westen for merckerne.

Øverste Svartham/m/erteigen bliver til fællets for de tvende beboere paa Nedr: Twet.

ligesaa Arneskaar teigen bliver dem til fællets.

Almestuber i Knud og Hans sin Eiendom bliver til fællets for disse trende!! beboere.

Som intet videre var at forrette, saa paastod Citanten for Rettens underholdning, stevning og Mænds opnævnelse 24 rd:, foruden Rettens løn. som er, Sorenskriverens fløtning her til aastædet er Parterne, formeedelst en anden foretning, befriet for, men fra Hestham/m/er og til hands hiem er 1 ½ Miil til vands og 3 Miile til lands, 5 mrk: 4 s:, diet penge for 2de Reisedage 1 rd: 2 mrk:, 3de dages foretning 4 rd:, Laugretten per Mand 4 mrk: 8 s:, er 6 rd:, Lensmanden 1 rd:, til sam/m/en Rettens løn 13 rd: 1 mrk: 4 s:, tilsam/m/en den/n/e foretnings omkostning 37 rd: 1 mrk: 4 s: Citanten betalte Retten, da de indstevnte med ham samtlige blev forenede at betale ham 20 rd:,

og saaleedes den/n/e foretning sluttet.

Dend 29de Julj blev Retten betiendt paa Gaarden Hamre, under Matricul No: 47, beligende i Grawens Præstegield, Kircke sogn og Tinglaug, med efterskrevene Eedsorene Laugrettesmænd, sc: Lars Rønnestrand, Siowat ibdm:, Iwer Eide, Jørgen Kierland, Iwer ibdm:, og Tosten ibdm:, nærværende paa Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel[s] vegne Lensmanden Niels Thronsøn Rønnestrand.

hvorda for Retten fremstod de tvende den/n/e gaards beboere Tosten Brynildsøn og Elling Endresen, som beklagede dend deres Eiende Gaard Hambre ved skreede tagende skade. begierede det Retten vilde besigtige og grandske dends tagende skade, til en lovlig Aftag og Fælding, hvad der bør i skat og Landskyld afgaae, samt hvad de for eftertiiden bør skatte af. alt i følge deres ansøgning af 7de Martj h: a:, med paategned høy øvrigheds bevilling til den/n/e Aftags foretning af 26de Martj, og Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juels Extract af Matriculen, under næst paafølgende 29 Maj, det de fremlagde, der alt er saa lydende.

Gaarden skal være udj skat og Landskyld efter afgangne Fogden sal: Kam/m/er-Raad Hejbergs paategning paa skiødet af 16de Decbr: 1747, der nærmest stem/m/er med Tosten Hambre[s] skattebog for aaret 1748.

	skatteskylden	Landskylden
hvor efter bliver Gaardens beløb i	1 Løb 2 Pd: 6 mrk: smør	1 Løb smør, ½ hd:, 1 ½ L: salt, 2 ½ f:skd,1 K:skd
Den/n/e gaar[d] har forhen ej nødt noget aftag		
Diss tvende beboere Tosten og Elling Hamre til deels Eier efter skiøde af 16 Decbr: 1747 og 26de Maj 1761, samt bruger hver halve gaarden. og bliver da Bonde godset		2 pd: 18 mrk: smør, ½ hd:, 1 ½ L: salt, 2 f:skd, ½ K:skd

Fattighuusset i Bergen Eier		3 mrk: smør, ½ f:skd
Kirckegods her udj Grawens gield		3 mrk: smør, ½ K:skd
Er	1 Løb 2 Pd: 6 mrk: smør	1 L: smør, ½ hd:, 1 ½ L: salt, 2 ½ f:skd, 1 K:skd

1771: 104b

1771

her næst forføyede vi os i Marcken for at besigtige, siune og grandske gaardens tagende skade. sam/m/e har begyndt og er udført saaleedes: under høyeste Field i Sør har lagt og til deels end nu ligger, En høy brat og meget steil backe af Muld og steen, da snee og Jis i sterck Regnfald og tøeveier er udgaaet fra Fieldet, og kom/m/en paa den steile backe, Er Mulden og steenen nu gaaen i Elven, som er tæt og inden samt Østere for gaardens huusser. den fra backen udgaaende steen har uden Maade!! (Naade?) Revet om sig. men Mulden har tilstoppet Elven, som des aarsag er steget over sine grændser, og med sig taget en god Marckeskov, med bøe eller Engeland til 3de Kiørs foster, og ført alt ud paa søen eller Fiorden, saa intet er tilbage paa disse stæder, uden den bare steenham/m/er eller forskræckelig store steene. ved den/n/e hændelse har Elven igien/n/em bøen eller Engen giort sig tvende arme eller Needløb, saa der igien/n/em bøen er bleven 2de Elve i stæden for Een. var det ej skeet, at vandet havde taged sig saadan luft!! (flugt?) og udløb, men at udløbet aleene havde blevet ved den ene gamle Elv, da havde virckelig gaardens huuser og ager gaaed paa søen, men ved det at Elven igien/n/em bøen fick 2de udløb, blev ickun 2de agere beskadiget, som med møye og arbeide igien kand hielpes. Qværn med støe og qværnhuus, samt Smeede huuse, er af vand og steen omkast, søn/n/er!! (sønder) slaget og paa søen Needkast. det som af bøen, foruden Marckeskov, er borte, ansees til 3de Kiørs Fostrer, der ej staar til at forbeedere. og altsaa bliver Gaarden Feldt og Aftaget i skat og Landskyld 20 Mrk: smør, beregnet i smør og Species, og som skaden er lige for begge beboerne, bliver dend fældede Landskyld paa samtlig Eierne pro qvota at ligne.

	skatteskylden	Landskylden
gaarden var forhen i	1 Løb 2 Pd: 6 mrk: smør	1 Løb sm:, ½ hd:, 1 ½ L: salt, 2 ½ f:skd, 1 K:skd
Er nu fældt og aftaget	20 mrk:	20 mrk:
Bliver Gaardens beholdning	1 Løb 1 pd: 10 mrk: smør	2 pd: 4 mrk: s:, ½ hd:, 1 ½ L: salt, 2 ½ f:skd, 1 K:skd
Tosten Brynilds: Eiendom var forhen		1 pd: 9 mrk: sm:, ¼ hd:, ¾ L: salt, 1 f:skd, ¼ K:skd
Er nu fældt og aftaged		9 51/181 mrk:
i behold		23 130/181 mrk:, ¼ hd:, ¾ L: salt, 1 f:skd, ¼ K:skd
Elling Endres: eide forhen		1 pd: 9 mrk: sm:, ¼ hd:, ¾ L: salt, 1 f:skd, ¼ K:skd
Er nu aftaget		9 51/181 mrk:
i behold		23 130/181 mrk:, ¼ hd:, ¾ L: salt, 1 f:skd, ¼ K:skd
Fattighuusset i Bergen Eiede forhen		3 mrk: sm:, ½ f:skd
er nu aftaget		140/181 mrk:
bliver igien		2 41/181 mrk:, ½ f:skd
Grawens Kircke gods var forhen		3 mrk: sm:, ½ K:skd

er nu aftaget		120/181 mrk:
bliver igien		2 61/181 mrk:. ½ K:skd

Saaleedes efter vores beste skiøn, og under vores forhen allerunderdanigst aflagde Troeskabs Eed, er den/n/e gaard Fældt og Aftaged, som allerunderdanigst Submiteres til allernaadigst approbation.

Sam/m/e dag blev paa nest forbem:te Gaard Hamre Retten betiendt med foranførte Laugret, undtagen for Tosten Kierland sad Niels Rønnestrand. nærværende forbem:te Lensmand.

hvorda for Retten fremstod de tvende den/n/e gaards beboere Tosten Brynildsøn og Elling Endresøn og begierede: det Retten, efter deres Kierlig forening og den anvisning de vil giøre, vilde Needsette Marckeskield dem imel:, al uenighed og desputer at forekom/m/e.

i anleedning af den/n/e paastand forføyede vi os i Marcken, og efter de 2de Beboere deres anvisning Needsat Marckeskield saaleedes:

Først begierede Tosten, det Elling Endresøn vilde Kiøsse (: er udvelge :) hvilcke part i gaardens Eiendom hand nu vilde have, da det skulde staae ham frit for at Kiøsse hvilcken part hand vil. da en hver i fremtiiden uforandret og uden oftere at omkaste, beholder den part i gaarden som hand nu faar til Evig Odel og Eiendom for sig og sine. Elling Endresøn sagde, det hand vil beholde dend part hand nu haver. her om Laugretten blev skiøt til provs. og med Marckeskieldets Needsettelse begyndt.

Paa hiem/m/e bøen i Udgierslen, Needsat en skieldsteen som visser i et hugget Kors, derfra op i en skieldsteen. Tosten ejer paa den Søndere og Elling paa dend Nordre siide af disse Mercker.

J Geilene bytter becken hen op i en ham/m/er, der hugget en vinckel gloppe som visser Nord efter ham/m/er laget udj et skarv, der hugget en Kors som visser op i Myhrager-Reenen udj en skieldsteen, sam/m/e visser op i Nylende Reenen udj en skieldsteen, sam/m/e visser atter op i en skieldsteen, der fra op i Berget udj en Kors. Elling Eier paa den Sør, og Tosten paa dend Nordre siide af disse Mercker.

Needen paa Berget hugget en Kors, sam/m/e visser Øst efter Bergelaget udj en Kors i ham/m/eren, der fra op udj Storager Reenen i en skieldsteen. Elling Eier paa den Nord, og Tosten paa Søndere side af disse Mercker.

Fra Thuun-veien og ned under jørnesteenen i Tosten[s] stue, der sat en skieldsteen som visser need i den anden skieldsteen, der fra Need i Allemands veien, siden bytter veien hen efter til en skieldsteen ved Storageren. Tosten ejer paa Sør og Elling paa Nordre siden af disse Mercker.

Fra Tostens Østre stuue Nov bytter veien hen til Leerager jørnet, udj en jordfast steen hugget en Kors som visser op efter udj fem efter hin anden huggede Korser og op i linien til bøegierdet. Tosten Eier paa den Sør, og Elling paa

dend Nordeste af disse Mercker.

Fra sø[e]n op til bøe gierdet bytter dend inderste Elv, Eling Eier paa dend Sør, og Tosten paa dend Nordre side.

Ved Yste havnen hugget en Kors som visser op efter Nylende backen og op i Berget. Tosten Eier paa dend Sør, og Elling paa den Nordre side.

Nere paa Nylenden hugget en Kors som visser op i tvende efter hin anden skielsteene, der fra udi en jordfast steen i en Kors. Elling eier paa den Sør, og Torsten paa dend Nordre side af disse Mercker.

Kalve haven er til fællets udj Eng og skov, undtagen bircke skoven Eier Tosten alleene.

Tosten skal have en fri huusse tuft paa Ellings Eiendom oven for Thuun veien for hands stuedør.

Myrageren i Tostens Eiendom, tilhører Elling, er indhægnet med en gloppe og 3de skieldsteene.

Ved Nyelende og Kielde ageren Needsat en skieldsteen, som visser over ageren op i backen, der needsat en skieldsteen med en vinckel gloppe udj, sam/m/e visser Nord hen til ager jørnet i en skieldsteen, sam/m/e visser Need i Kieldager-Reenen. inden for disse Mercker Eier Elling, og uden for eier Tosten.

under Storager Reenen en skieldsteen som visser over ageren i tvende efter hin anden huggede glopper. Tosten eier paa den Sør, og Elling paa den Nordre side.

Stoerageren ligger i Tostens bøe, derfor indhægnet med fem skieldsteene, og er Elling tilhørende.

Søes ageren liger i Ellings Eiendom, og er Tosten tilhørende, derfor indhægnet med en steen Muur og 3de skieldsteene.

Udmarcken er saaleedes skift:

paa Mit-støllen hugget en Kors som visser op i 4re efter hin anden huggede Kors, den sidste Kors visser op udj en vinckel gloppe i en ham/m/er, sam/m/e visser Sør udj tvende efter hin anden huggede Kors, som visser hen i Skitneset uhren, der hugget en vincket!! (vinckel) som visser op i en vinckel i berget, sam/m/e visser Nord efter berge laget til Sorteberg, der hugget en Kors som visser op i en ham/m/er, der hugget en Kors, som visser op i en vinckel udj et skarv, sam/m/e visser Nord i en stor steen, der hugget en vinckel som visser op i tvende efter hin anden huggede Korser, og siden i sam/m/e linie op i høyeste Field. Tosten Eier Sønder for disse Mercker skov og Marck, og Elling Eier Norden for Merckerne all skov og Marck.

Paa Seljesette Needsat 3de skield linier. første line med 2 skieldsteene. Elling Eier paa Sør siden, og Tosten paa den Nordre. 2den linie med 3de skieldsteene. Tosten eier paa den Sør, og Elling paa den Nordre side. 3de linie bytter becken, Elling eier paa den Sør, og Tosten paa den Nordre siide.

J fald Tosten vil flytte sit Stavbur, skal tuften tilhøre Elling. og vil Elling flytte sit Florhuuss, skal tuften tilhøre Tosten, siden huussene nu staar paa den anden[s] Eiendom.

og Saaleedes er den/n/e foretning efter de tvende Beboeres tilstaaelse sluttet.

Dend 2den September blev Retten betiendt paa gaarden Berge, bel: i Suldahls Præstegield og Røldahls Kk: sogn, med efterskrevne af Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel opnefnte Laug Rettes mend, Sc: Christopher Langesetter, Daniel Ettrem, Samson Isberg, Thomas Jaastad, Jørgen Freim, Ole Grønsdahl, Peder Hougse og Elling Hansen jbdm: Da og var tilstæde Bøygde Lensmanden Joen Torgildsøn Hougse efter tilkaldelse.

Hvorda for Retten fremkom Helje Monsen Hamre og gav Tilkiende, det hand med lovlig og mundtlig varsel her til Aastædet har ladet stevne og Jndkalde Ole Aamundsen Gryting som medEjer til Røldahls Kiercke og underliggende gods, samt med lige Varsel ladet stevne sin Svoger Aasmund Berge /: som er Citantens egen Lejlending :/, begge at giøre Tilstaaelse inden Retten om de icke haver givet ham Lov til, for meere end 20 aar siden at oprydde i Torgebue dahlen, sig og sin paaboende gaard Hamre til fornøden støls havner for sine Creatuure, som ligger i Gaarden Berges Ejendom /: hvor udj og til hand selv er een Lods Ejer :/ jmod een kiendelse aarlig at give de indstevnte 4 s: pr: mand aarlig, er til begge 8 s: Men Ole Aamundsen Grytting haver siden anmasset sig sam/m/e, efter at Citanten havde paa Stølen opbygget fornødne Støls og Sætter huuse, og bygt og bort lejet Støls bejterne til frem/m/ede at bejte mod aarlig afgift 1 rd: derom begge jndstevnte at anhøre godvillig mødende Vidner, samt at lide Dom til at jndrøm/m/e Citanten Stølen Torgebuedahlen, som Rette Rubels og Rødnings Mand, jmod dend Accorderede afgift 8 s: aarlig til De Jndstevnte,

og at svare Processens forvoldte omkostning skadesløs. vil fornem/m/e om de jndstevnte møder.
de Jndstevnte Ole Aamundsen Gryting og Aasmund Berge blev paaRaabt. Som begge persohnlig møtte og tilstod lovlig Varsel,

1771: 105b

1771

og at vere stevnt at anhøre godvillige vidner angaaende stølen Torgebudahlen.
Lensmanden Helje Hamre som Citant, fandt fornøden, forinden videre foretages, at Tilspørge de jndstevnte, om de ikke, som hand haver stevnt, har givet Citanten lov, for mere End 20 aar siden at Rydde sig Støel i Torgebuedahlen for sin gaard Hamres Creatuure, jmod aarl: afgift 8 s: Danscke. R: jo, her til svarede de begge ja.
af de jndstevnte Vidner møtte Thore Knudsen Hagen, Helje Knudsen Tweito og Ole Ormsen Nedre Berge, som uden given Varsel godvillig møder. for vidnerne blev Edens forklaring af Lovbogen oplæst, og de formanet at blive ved Sandhed. der efter fremstod første vidne.
Ole Ormsen, boende paa dend gaard Berge, kaldes Nedre Berge, gam/m/el omtrent 61 aar, provede, at over 20 aar siden bad Helje Hamre vidnet om at faae bygge i Torgebudahlen, gav ham lov til at bejte, og vidste at hand bygte sig sam/m/e aar Sehlshuus der. Citanten tilspurte vidnet, om hand veed, at der var gived nogen kiendelse af Torgebudah[len] nogen tid, før end nu dend af ham var opryddet. R: vedste ej saadant. kand giøre anvisning paa støelen Torgebudahlen og dens Streckning. og haver Nerværende tid ej videre at forklare.
2°: Thore Hagen, gam/m/el 60 ar, boende paa sam/m/e [g]aar[d], provede, at var kræved af Citanten til vidne da hand af de jndstevnte fick lov paa at Rydde Torgebuedahlen, og vedste at hand der for skulde give dem en Kiendelse, hver 4 s:, er for dem begge 8 s:, og bygte strax Støls huuse. Citanten jgientog sin qwest: til dette som første vidne; hvor til vidnet svarede Nej, ved ej om saadant.
3de vidne, Helje Knudsen, boende paa gaarden Twedto, gam/m/el 48 aar, provede: at hand ej veed om det Lov Helje Hamre er given, at oprydde dend paastevnte støl, mens ej haver andet at vidne, end at ham for 2 aar siden blev lejget Støl for sine gaards Creature at bejte i Torgebudahlen af Ole Aamunsen Grytting, og der for betalte ham 1 rd: Lensmanden Helje Hamre tilspurte vidnet, om hand icke dette aar hand brugte Stølen, slog græsset paa stølen. R: jo. {Contra C} de indstevnte havde ej noget at tilspørge vidnet.
Parterne paa forlangende blev gived Tiid til at slutte et Kierlig forlig.
Efter en god times {forlig} Tiid møtte parterne og declarerede, ej at kunde treffe noget forliig.
Altsaa i følge Citantens paastand forføjede Retten sig med begge parter og vidnerne til det omtvistede Stæd, Stølen Torgebudahlen, for at besigtige Stædet, og der over giøre syn og grandskning.
første vidne, Ole Ormsen Nedr: Berge, havde forfald, kunde ej være med at giøre anviisning, derfor aflagde Eden paa sin giorde forklaring.
2det vidne, Thore Knudsen Hagen, giorde anvisning paa stølen og dends havner efter sin giorde forklaring, derefter aflagde Eeden og blev demitteret.
3de vidne, Helje Knudsen Tweto, giorde anviisning paa de stæder hand havde slaaet det aar hand havde Stølen af Ole Aamundsen Grytting til lejge, og der om aflagde Eden.
hernest blev dend omtvistede støel Torgebudahlen af os tagen udi Nøjagtig besigtelse. Strekningen paa dend omtvistede Støel Torgebudahlen er fra Ole Gryttings slaatter i Nordost jndtil de opbygte støls Buer, og paa dend Østere siden til Riisbue Aaen, dahlen inden for strecker sig til sidst i Nord Nord ost; og ansaae vi, at Citantens Creatuure, naar de kom/m/er paa stølen, ej kand fornerme Ole Aamundsen Gryttings slaatter i nogen deel, naar hand med et lidet gietle barn kand afhegne dem der fra, saasom sam/m/e slaatter ligger omtrent ½ fierding

fra Støls bejterne. Støls veeden som Citanten bruger og hugger paa Berges Ejendom kand ej hindre, mens heller forbedre {Skouven} slaatten, naar dend hugges endten høst eller Vaar, naar græsset ej staar i sin vext.

Jndstevnte Ole Aamundsen Berge eller Grytting var aarsaget at begiære Sag[en] udsadt, for at begiægne Sag[en] med Contra Stævning og føre Contra Vidner.

Citanten tilbød Ole Grytting, at dersom hand vil betale ald Processens omkostning, vil hand jndtage ham paa halve Torgebue dahlen.

dend jndstevnte Ole Aamundsen Gryting svarede, at ville svare halv omkostning naar hand faar dend halve Støel.

Omsiideer og efter lang Samtale bleve Parterne saaleedes forEenede: at Jndstevnte Ole Aamundsen Gryting for eftertiiden for sig og sine efterkommere skal have til brug og Ejendom dend halve deel i denne paastevnte Støel Torgebudahlen, og Citanten Helje Monsen For sin gaard Hamre \for sig og efterkommere/ dend anden halve deel i Støl[en], dog saa

1771: 106

at jndstevnte Osmund Berge haver sit frie brug i sam/m/e støl uden paaAncke. Ligesaa betaler Ole Aamundsen dend halve deel i ald omkostning, og dend anden halve part tager Citanten Helje Hamre paa sig selv, mens Osmund betaler ej noget i omkostningen. Saaleedes at være forEened de med henders Reckelse bekræftede, og derom skiød Laug Retten til vidne.

hernest blev bereigning giort over denne forrettnings Omkostning, som er: Sorenskriverens fløttning fra sit hiem og til Odde, er 3 miile til lands, og 4 ½ miil til Vands, ligesaa tilbage jgien, er 2 rd: 4 mrk: 8 s: fra Odde her op til fields 5 miile har Citanten selv forskaffet skyds, og Ole Aamundsen Gryting skydser tilbage til Søen igien. diet Penge for 2de Rejse dage 1 rd: 2 mrk:, for denne Dags forrettning 2 rd:, Laug Retten pr: Mand, fra de Rejste fra deris hiem, med denne dags forrettning, \daglig 24 s:/ 1 rd:, er 8 rd:, Lensmanden fra sit hiem, daglig 24 s:, og for umage med at tilsige parterne om Tægte dagen, Laugretten at kalde, og at gaae Rettens middel til haande, kand ej Ringere have end 2 rd:, Tilsammen denne forrettnings bekostning 16 rd: 8 s: her foruden paastod Citanten sin omkostning Erstattet, saasom, mends opnevnelse, Sagens jndCamination, Rettens underholdning og Vidnernes, i alt 11 rd: 3 mrk: 4 s:, Tilsam/m/en 27 rd: 3 mrk: 12 s: der af Ole Grytting betalte dend halve, og Citanten Helje Hamre dend anden halve deel,

og saaleedes denne Rettergang ophævet.

Dend 3de Septembr: blev Retten betiendt paa gaarden Tuften, bel: i Suldahls Præstegield og Røldahls Kierkesogn, med Nest forbemelte Laugrettes mend, som efter Loven er Opnevnt. Nerværende Lensmanden af Hardanger Jon Torgildsøn Hougse.

Hvorda for Retten fremkom Helje Monsen Hamre som Ejer til endeel udj gaarden Berge, som haver felles have eller Bue beiter med Tuften, som og er Kierke gods, og gav tilkiende, det hand paa \egne og/ sin Lejlending Knud Gulliksens Veigne har ladet stevne og her til Aastedet med lovlig varsel jndstevnt Ejeren og Opsidderen Orm Olsen Tuften fordi hand i felles boehage, Ejnerhougen kaldet, haver udgiærdet sig et støcke marck til huusmands Sæde, hans Lejlending Knud Gullicksen til fortrængsel, med sine fornødne Creatuure, {..... ....} dom at imodtage til endten at legge sam/m/e udgiærdede slaatte igien under fæefod, eller at deele det udgierdede med Citantens lejlending, samt at svare denne forvoldte processes omkostning. vil fornem/m/e om dend jndstevnte møder.

Dend jndstevnte Orm Olsen Tuften blev paaraabt, som personlig møtte og tilstod ej at vere lovlig stevnt, thi hand veed ej at vere stevnt paa anden maade end at aflegge Regenskab om kierken, men stevningen var forkyndt ham for Knud Gullicksens {veigne} Kone Groe

Olsdatter, veed ej hvor for eller hvor om hand videre er stevnt, og derfor ej tager til gienmæhle.
Stevnevidnerne Niels Heljesen Hamre og Lars Nielsen Horre fremstod for Retten og med Eed og opragte fingre beckreftede, at have med meere end 14 dages lovlig varsel forkyndt denne mundtlige Stevning for dend jndstevnte Orm Olsen, og siden hand ej lod sig finde, forkyndte de dend for dend paagieldende i qvinden Groe Olsdatters paahør paa aastædet gaarden Tuften.
hernest blev Parterne efter nogen Samtale og mellemhandling saaleedes forEenede, at det i fælles boehage af Orm Olsen Tuften op{rettede}ryddede og Jndhægnede huusmands Platz, skal deeles jmellem Orm Olsen og Knud Gulliksen i 2de lige deele, og skal Knud endnu alleene giærde dend gar som fattes ved Pladset Ejnerhage!! (-houge) giærdet. og betale halv deel i denne forretnings Omkostning efter dend bereigning Acten er tilført.
hernest blev beregning giort over denne forretnings Omkostning, som er Skydsen for Sorenskriveren, siden parterne ere fattige folck, og her i dahlen holdes andre forretninger, eftergives. Sorenskriveren for denne dags forretning 2 rd:, Laugretten pr: mand 16 s:, er 1 rd: 2 mrk:, \Lensmanden 3 mrk:/, jncaminations penge 5 mrk: 4 s:, Fogdens opnevnelse 1 rd:, tilsam/m/en 5 rd: 4 mrk: 4 s:,
og saaleedes denne forretning slutted.

Dend 19de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Mouge, beligende i Kingtserviig Præstegield og Ulensvangs Kircke sogn udj Hardanger, med efterskrevene Eedsorene Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc: Ole Hougse, Haagen Espe, Thomas Jaastad, Torgis Torgis: ibdm:, Peder Mochestad, Niels øvre Qvale, Iwer Hougse og Elling Hansen ibdm:, nærværende Lensmanden Jon Hougse.
Hvorda for Retten fremstoed Knud Aamundsøn Mouge og sagde, det hand som ung og Eenfoldig ej havde forstand at føre sin stevning i Rette, begierede det maatte være hands Neste slegt og Frende Haldor Helleland tilladt at gaae i Rette for sig. som den/n/e paastand haver medhold af Loven, blev det billiget.
Haldor Helleland gav tilkiende, det hands Frende Knud Aamunsøn Mouge med muntlig varsel til den/n/e tægtedag her til aastædet har ladet stevne og indkalde Samson Jonsøn Qwitne, og Ingebrigt Aase, Jacob ibdm:, Isaak ibdm:, og Helje ibdm:, vidner og beviisligheder at høre, betræffende Gaarden Mouge Eiendom, samt den overtrædelse og fornermelse de tilføyer Mouge, saa vel i Qvitne-Dahlen som paa støllen Rønsdahl tillige med Lowskaar, der efter de indstevnte at være nærværende til siun og grandskning, Mod og

Marckeskields Needsettelse. 2°: at broen over Elven imellem Qvitne og Mouge at blive Needkast. 3°: at de forhen skeede forlig, udj Citantens umyndige aar, maae blive underkiendte. 4°: om alt at modtage Dom, og at svare Processens omkostning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Ole Knudsøn Mosdahlen, Daniel Tostensøn Opheim med Kone Ingebor, Brynilde Larsdatter Mosdahlen, Torbiør Gunnersdatter Espe, Mari Jonsdatter Qvitne, Anna Larsdatter, til huus paa Qvitne, Elj Jacobsdatter Aasse, Christj Olsdatter Buustethuun, Lars Pedersøn Mouge, Britte Jensdatter Bleie, Lars Magnussøn Hiertvet. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.
dend indstevnte Samson Qvitne møtte og vedtog varselen. ligesaa møtte og vedtog varselen de samtlige beboere paa Gaarden Aasse. de samtlig indstevnte vidner møtte, undtagen Britte Jensdatter Bleje, der efter paaRaabelse ej lod svare, sam/m/e vidne Citanten for nærværende

tiid frafaldt, og paastod de mødende vidner forhørte. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Ole Knudsøn, huusmand i Mosdahlen, Asbiørn Mouge tilhørende, sagde sig gam/m/el 41 aar, er ingen af Parterne enten beslegtet eller besvogret, vidnede, at have hørt af de gamle Mænd her paa Mouge, det de til-Kaner dem Lowskaar som deres Eiendom. har og hørt sige det Qvitne Manden vil Kane sig Lowskaar. Mouge har stedse haft sin Eiendom indtil Qvitne Elven. forklarede videre, at have hørt sige af hands Moder, som ved døden afgick i den/n/e som/m/er, og var 77 aar gam/m/el lidet der over, hun sagde det hendes Fader var huusmand paa Qvitne i 40 aar, naar hand vilde slaae græss paa den yttere side af Elven, bad hand der om hos Mouge Manden, og af ham fick love. vidnet forklarede, det hand selv har haft smaler paa beite i Lowskaar, og der om har bedet den ved døden afgangne Aamun Mouge, som var Citantens Fader. af de gamle Mænd her paa Mouge, som nu ved døden er afgangen, har vidnet hørt sige, det de paa Mouge Kaner sig i Løken, som er imellem Qvitne, Aase og Mouge. vidnet har og seet, det Qvitne smalen har gaaed her ud og fornermet Mouge Manden paa sit græss, hvor om Parterne har været forligt om en fast tiid paa aaret, men det har undertiiden hendet sig, at smalen har gaaet over dend tiid. paa de omvundene stæder sagde vidnet at kunde giøre anvisning. Citanten tilspurte vidnet angaaende Eiendom/m/en, om vidnet nogen tiid har hørt, at der har været tvist om, at Elven og Rønsdahls vandet jo stedse har været Rette bytte imel: disse gaarder. Resp: har aldrig hørt nogen tvist der om, og har Elven og vandet stedse været byttet, men oppe i Fieldet har Qvitne og Aase vilde haft byttet lengere ud, og Mouge har vildet haft det lengere ind. 2°: om vidnet icke ved, at Qvitne Manden har beitet paa den/n/e side af Elven med smalen, efter tilladelse og forening med Mouge Manden. Resp: jo, det er saa, og skal det være til en fast tiid i aaret at de med smalen har lov at beite her. Samson Qvitne tilspurte vidnet, om hand ej har hørt sige, det Sleipaaen er bytte imellem Qvitne, Aase og Mouge. Resp: har ej hørt det Navn Nævne paa den Elv, føren nu paa nogle faae aar, og i den/n/e tiid har Qvitne vildet Kane sig der ud. Citanten tilspurte vidnet for det 3die, om hand icke har seet og ved, at Qvitne Manden har faaed dem En baad oppe i vandet, og der med ført deres smaler over vandet og ind paa Mouge Eiendom. Resp: ja, hand har seet at de med baad har ført smalen over og forbi den Elv som Mouge Manden vil Kane sig.

2det [vidne], Brynilde Larsdatter, gift med nest foregaaende første vidne, sagde sig gam/m/el 30 aar, og at hendes Fader er huusmand paa Qvitne. vidnede, at have hørt sige af hendes Værmodersøn, i den/n/e som/m/er ved døden afgick, det Qvitne Manden bad Mouge Manden, om hvad slags hand vilde bruge paa den yttere side af Elven. og har vidnet en gang seet, at Mouge smalen beitede i Lowskaar. hvor om vidnet kand giøre anvisning. Da dette vidne er saa ung, havde Parterne ej noget at tilspørge det.

3de vidne, Daniel Tostensøn, boende paa Gaarden Opheim, sagde sig gam/m/el 54 aar, er i slegt med Samson Qwitne[s] Kone, og med Erich Mouge, er barnefød her paa Gaarden Mouge, og var 33 aar gam/m/el da hand drog her fra. vidnede, at Elven og Rønsdahls vandet har stedse været bytte imellem Qvitne og Mouge, men oven for i Fieldet ved vidnet intet bytte, der har Mouge vildet Kane sig i Løken, men Qvitne og Aase har Kanet sig i Sleipaaen. om alt vidnet kand giøre anvisning. Qvitne har alle dage, saa lenge vidnet mindes, inde i Dahlen paa Mouge Eiendom haft vinter beite med sine smaler, hvor om vidnet af Forfædrene Ei har hørt nogen Mangel. Samson Qvitne tilspurte vidnet, om hand ved det Qvitne og Aase Manden har brugt Lowskaar. Resp: Lowskaar er aaben Marck i Fieldet, de kand med smalen have beitet der, baade Qvitne, Aase og Mouge, men da vidne[t] var her paa Mouge havde hand en buck, og hands Kam/m/erat En, dem de sadt i Lowskaar paa beite, uden at bede Qvitne Manden der om. Vidnet sagde, at erindere sig, at da hand var her paa Gaarden, blev giort et forlig imellem Qvitne og Mouge Manden, om Qvitne smalen at maatte beite i Dahlen. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet.

1771.

4de vidne, Ingebor Jonsdatter, gift med nest forgaaende 3de vidne, er fød paa Gaarden Qvitne, og er søster til indstevnte Samson Qvitne, sagde sig gam/m/el 48 aar. vidnede, det Elven og Rønsdahls vandet har stedse været bytte imellem Qvitne og Mouge, men oven for vandet i Fieldet, der har Qvitne vilde haft bytte i Sleipaaen, og Mouge har vildet haft det i Løken. paa begge stæder kand vidnet giøre anvisning. i Lowskaar havde vidnets Fader Buckebeite, men som det er aaben Marck i Fieldet, saa beiter nu baade Qvitne, Aase og Mouge der. J Dahlen paa Mouge Eiendom havde vidnets Fader og Farfader Vinter beite for geede smalen, i gamle dage havde de og soue smalen der, men siden ickun geede smalen.

5te vidne, Torbiør Gunnerdatter, til huus paa Espe, sagde sig gaml: 56 aar, er ingen af Parterne beslægtet. vidnede, at for 20 aar siden tiente hun her paa Mouge hos Citantens Fader, og var det i 5 aar hun tiente her. og da byttet imel: Mouge og Qvitne, fra søen op efter Elven og i Rønsdahls vandet, og der efter op til Fields, i Sleipaaen, men Mouge vilde have byttet i Løken, i Lowskaar beitede baade Mouge og Qvitne Manden. om Vinteren havde Qwitne med sin geede smale beite i Dahlen paa Mouge Eiendom, og det med forening og love. vidnet sagde at kunde giøre anvisning paa de omvundene stæder.

6de vidne, Mari Jonsdatter, er søster til indstevnte Samson Qvitne, og hos ham tienende, sagde sig gam/m/el 35 aar, vidnede, at byttet imellem Qvitne og Mouge er og stedse har været, fra søen op efter Elven, og saa i Rønsdahls vandet, der fra op i Løken. har og hørt sig[e] at byttet oventil skulde gaae i Sleipaaen. vidnets Fader, og Aasse samt Mouge, havde Bucke til beite i Lowskaar. og havde hendes Fader om Vinteren Geedesmalen paa beite i Dahlen paa Mouge Eiendom, og det med love og forening. kand giøre anvisning paa de omvundene stæder.

7de vidne, Anna Qvitne, 8de: Elj Aasse, og 9de vidne, Christj Buustethuun, disse 3de vidner frafald Citanten.

10de vidne, Lars Pederseøn, huusmand hos Torbiørn Mouge, sagde sig gam/m/el 56 aar, er i 2det og Citanten i 3de leed beslegtet, er Barne fød her paa Gaarden, og stedse har været her alt sin tiid. vidnede, aldrig at have hørt andet, end at byttet imellem Mouge og Qvitne al sin tiid har gaaed fra søen op efter Elven i Rønsdahls-vandet, og saa i Løken. der om kand giøre anvisning. har og hørt sige, det Qvitne vilde Kane sig til Sleipaaen. har hørt alle sine dage sige af sine Forfædere, det Lowskaar tilhører Mouge. og som det er aaben Marck i Fieldet, har vidnet seet det Qvitne og Aase er med sine Nøds-Creature kom/m/et der, nemlig i Lowskaar. og har Qwitne med love og forening, om Vinteren beitet med sin Geedesmale i Dahlen paa Mouge Eiendom. vidnet sagde at kunde giøre anvisning paa de omvundene stæder.

11de vidne, Lars Magnussøn, er boende paa Hiertvet, sagde sig gam/m/el 38 aar, og at hands Kone var beslægtet med Lars Knudsøn Mouge. vidnede, efter sin gamle Moder, der endnu lever, men formeedelst hendes høye alderdom ej kand kom/m/e her, hun siger det Mouge og Qvitne i hendes tiid havde deres Bucker i Lowskaar, da hun for 50 aar siden tiente her paa Mouge. videre havde dette vidne ej at forklare. og der om aflagde Eeden efter Loven, og blev demiteret.

Samson Qvitne og gaarden Aase beboere gav tilkiende, det de med muntlig Contra-stevning har ladet indkalde hoved Citanten, vidner at anhøre om gam/m/el brug og Eiendom, samt der om beviiser at anhøre. der om Dom at modtage, og at svare Processens omkostning. til vidner udj sag[en] er indkaldet Jon Digrenæs, Iwer Tocheim, Halvor Mansager, Kari Eitrem, Ingebiør Jonsdatter Digrenæs, der er afhørt ved de tvende Mend Aamun Larsøn Digrenæs og Johan/n/es Jonsøn ibdm:, hvilcke samtlige vidner vare her nærværende, da Eedens forklaring blev oplæst, og der om blev formaned.

hoved Citanten tilstod den/n/e Contra stevning at være ham forkyndt.
Contra Citanterne paastod deres vidner forhørte.
1ste vidne, Jon Larsøn, værende hos sin søn paa Digrenæs, sagde sig gam/m/el 66 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogeret, vidnede, at over for 40 aar siden tiente hand paa Qvitne, da brugte Qvitne og Aase Mændene Lowskaar, og ved vidnet ej andet end at de siden stædse har brugt det. Retten tilspurte vidnet, hvorleedes de brugte Lowskaar. Resp: de brugte det ej anderleedes end at de beitede der med Bucke, da det ellers er en aaben Marck i Fieldet. men vidnet ved ej om Mouge Manden var vidende der om, at de beitede der. Contra-Citanterne tilspurte vidnet, om hand icke ved hvor byttet er. Resp: En gaml: Tøss som tiente Jon Qvitne, hun sagde det var i Sleipaaen. vidnet sagde at kunde giøre anvisning.
2det vidne, Iwer Pedersøn, er boende paa Tocheim, sagde sig gam/m/el i det 71 aar, er ingen af Parterne beslægtet, vidnede, at for 28 aar siden bad hand sal: Jon Qvitne at beite nogle Bucke i Lowskaar, hvortil hand gav vidnet lov. da spurte vidnet ham, om hand skulde spørge nogen anden der om, hvor til Jon Qwitne svarede Nej. videre kand vidnet ej forklare, kand (ej)

1771: 107b

heller giøre nogen anvisning. altsaa aflagde Eeden og blev demiteret.
3de vidne, Halwor Larsøn, boende paa Mansager, sagde sig gam/m/el 66 aar, er ingen af Parterne beslegtet. vidnede, for 30 aar siden gav Tormoe og Siur Aase ham lov at beite nogle Bucke i Lowskaar, men vidnet ved ej om Mouge Manden der om var vidende. ved intet videre, kand ej heller giøre nogen anvisning. altsaa efter Loven aflagde Eeden.
4de vidne, Kari Baarsdatter, er huus-Kone hos Daniel Eitreim, sagde sig gam/m/el 63 aar, er ingen af Parterne beslegtet. vidnede, for 37 aar siden tiente hun hos sal: Jon Qwitne, hand Beitede med Bucke i Lowskaar, ligesaa giorde Aase-Manden, men om Mouge viste det, ved vidnet ej. og sagde sal: Jon Qvitne at byttet gick i Sleipaaen. kand giøre anvisning.
5te vidne, Aamun Larsøn Digrenæs og Johan/n/es Jonsøn ibdm:, der har forhørt Ingebiør Jonsdatter Digrenæs, begge aflagde Eeden efter Loven, og forklarede, det de for 14 dage siden var ombeden af Samson Qvitne og Helje Aase, det de vilde forhøre Ingebiør Digrenæs, der er 90 aar gam/m/el, og en Krybling, saa hun ej kunde kom/m/e her. der til de havde varslet Knud Aamunsøn Mouge at høre paa hendes udsigende, hvortil hand svarede Nej. og forklarede Ingebiør Digrenes for os, at hun for 70 aar siden tiente hos Knud Mouge i 4re aar. sam/m/e Knud havde en datter Navnlig Anguna, hun spurte hendes Fader hvor byttet var. da svarede Faderen Knud Mouge, at det var i Sleipaaen. ligesaa sagde hun at have tiendt hos Tormoe Aase, og at hand havde sagt det sam/m/e.
Som dagen er forløben blev sag[en] udsat til i Morgen.

Dend 20de Septbr:, om morgenen tilig, forføyede Rettens Personer, i følge begge Parter, dem til de omtvistede aastæder, for at modtage den anvisning vidnerne i gaar har beloved at vilde giøre. da samtlig hoved og Contra vidnerne anviste Elven imel: Qwitne og Aasse paa dend indere og Sør side, og Mouge paa dend yttere og Nordre side, som det Rette Markeskield efter Naturen, der fra gam/m/el tiid af saaleedes har været anseet. den/n/e Elv fulde vidnerne fra søen og op til Fields til Rønsdahl-vandet. der efter anviste vidnerne Sleipaaen, Lowskaar, og Løken. men det 6de hoved vidne, Mari Jonsdatter Qvitne, møtte ej, hvor om Broderen, Contra Citanten Samson Qvitne, forklarede, det hand[s] søster i Nat var bleven svag. efter at de mødende vidnerne, efter deres vidnesbyrd havde giort anvisning, saa vel hoved som Contra vidnerne, aflagde de samtlige Eeden efter Loven og blev demiteret.
derefter Rettens Personer giorde deres siun og grandskning. den anviste Elv som skal være Marckeskieldet, hvor efter Mouge skal Eie paa yttre eller Nordre siden, og Qwitne med Aase

Eie paa Jndre eller Sør siden af Elven, gaar fra Søen eller Fiorden i Øst op til Fields i Wester. Naar Mand efter Elven kom/m/er op i Wester forbi tvende høye Field, er en stor Dahl, af vidnerne kaldet Rønsdahlen, hvor udj er et stort Fersk vand som skulde skifte imel: disse Gaarder. dette Vand er omringet med høye vilde Fielde, til deels med snee og Jiss beklædet. saa vandet i Øster har sit udløb ved den anviste Elv, der skulde være Marckeskieldet, som ej af nogen af Parterne er bleven Modsagt. Westen for Vandet, nesten i linie af den store Elv, fra det vilde Field og Snee fonden Needfalder Een beck eller aae, og har sit Fald Need i det Ferske vand. den/n/e beck eller aae, er det, som vidnerne og Parterne kalder Sleipaaen. strax paa Sørsiden af af!! aaen er en høy spits berg Nutte, her under er Lowskaar. under Foden af den/n/e aae som løber Need i Rønsdahls-vandet, skær sig atter en Dahl ind i Synden Sydost, den er lige saa omringet med de vilde Fielde, nesten bedæcket med snee og Jiss, og kaldes Folcke fond. det vand som af sneen i den/n/e dahl Needkom/m/er, har igien sit udløb i {Gr} Rønsdahls vandet, ved en liden Beck eller Elv som kaldes Løken, der saaleedes ligger afsiides fra Marckeskields linien, som Naturen ellers anviser.

paa Needreisen fra Fieldet til søen, begrandskede vi den Broe som Qvitne har lagt over Elven for sin geede-smale, hvor ved smalen beskadiger og fornærmer Mouge Manden paa sin Bøe. da dog Broen kunde legges paa det skarv som er strax oven for Mouge Meelstøl, hvor ved Mouge Bøe blev freedet.

Da vi kom ved qværnerne, paastod hoved Citanten, det hand iligemaade med Muntlig stevning havde ladet stevne Samson Qvitne, Dom at Modtage for det halve Elve eller qværne vand, som ham tilkom, men havde forglemt at anmelde det, da hand lod hoved stevningen incaminere.

Samson Qvitne som Contra-Citant, tilstoed at være stevnt om den/n/e post eller halve vandet.

hernest blev saaleedes Kiendt:

Parterne haver, i følge den allernaadigste Forordning (ope rum) at see Retten og Acten forsiunet med Cituations Carte, til nermere begrandskning med de omtvistede stæder, føren endelig Dom kand afsiges. imidler tiid forinden det skeer, bør hvercken Mouge, Qwitne eller Aasse kom/m/e med noget Creatur i Lowskaar. Ei heller

1771: 108

1771.

Bør Qvitne med noget Creatur kom/m/e paa den Nordre side af den store Elv eller Rønsdahls vandet.

betræffende den/n/e Sessions bekostning, som er, Sorenskriverens fløtning fra sit hiem paa Woss til Hestham/m/er, 3 Miile til lands og 1 ½ til vands, ligesaa tilbage, er 1 rd: 4 mrk: 8 s:, fra Hestham/m/er her hid til aastædet, 2 Miile til vands, har Citanten fløttet. diet penge for 2de Reise dage 1 rd: 2 mrk:, tvende dages foretning 3 rd:, Laugretten, per Mand 3 mrk:, er 4 rd:, LensManden 1 rd:, tilsam/m/en 11 rd: 8 s:, som Citanten betaler, da der ved endelig Dom paa omkostningerne skal vorde Kiendt.

Efter at den/n/e Kiendelse var afsagt, declarerede begge Parter Forlig saaleedes: Marckeskieldet imellem Mouge og de tvende gaarder Qvitne og Aasse skal være Fra søen efter Elven over Rønsdahls-vandet og op i Sleipaaen, som er i høyeste Fielden. inden for eller paa Sør siiden af dette Mercke maae Mouge forsetlig ei kom/m/e med noget slags Creatur; under hvad Navn Nevnes kand, eller hvad forevending der for kand gives. Ei heller maa Qvitne eller Aasse forsetlig kom/m/e med noget slags Creature, af hvad Navn Nevnes kand, paa den yttre eller Nordre siide af dette Marckeskielde. 2°: angaaende Qværne vandet i Elven: da skal Mouge og Qwitne hver have halve vandet. men, naar Elven bliver saa liden, at der ej er vand nock til begge Qwernene, da skal Enhver have all vandet hver sit Døger. og Naar Elven bliver saa liden at Mouge ei kand Male, da skal Qvitne Eene have all vandet. og da skal Mouge blive de nærmeste for betalning at faae Male paa Qvitne Qværn, frem for

nogen Frem/m/ed, uden saa er, at den Fremmede er aldeeles forlægen og trængende til Maling. 3°: angaaende omkostningerne: da betaller Qvitne og Aasse til hoved Citanten 8 rd:, hvor imod Citanten betaler Retten, og tager for Retten og vidnernes underholdning, hos sig selv, som bliver ham for egen Regning.

Dend 23de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden yttre Jaastad, beligende i Kingtserviig Præstegield og Tinglaug samt Ulensvangs kk: sogn, med efterskrevene edsorene Laugrettes mænd, der efter Lov er opnævnt, sc: Christopher Langesetter, Haagen Espe, Michel Tioflaat, Christopher ibdm:, Niels Johansøn ibdm:, Niels øvre Qwal[e], Elling Hougse og Tosten Mæland. nærværende Lensmanden Jon Hougse.

hvorda for Retten fremstod den/n/e gaards beboere, Elling, Thomas og Torgiels yttre Jaastad, og gav tilkiende, det de med muntlig varsel til den/n/e Tægte dag her til aastædet har ladet stevne og indkalde Gaarden Jndre Jaastad beboere, Friderich, Jørgen, Lars og Knud Jndere Jaastad, som udj Citanternes Fæe have Eier Een Teig, den de tildeels har Rødet til slotte, og dog indsetter fleere Creature til beitte end Teigen taaler, Citanterne til fortrengsel i deres Fæebeite, der om vidner at anhøre, samt at være nærværende ved siun og granskning samt Rettens skiøn hvor mange Creature Teigen kand taale til beite at indsette, og i alt efter sagens oplysning Dom at modtage, samt at svare processens omkostning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Johan/n/es Aga med Kone Britte, Britte Oppedahl, Ingebiør Aga, Thomas Hougstvet, Jon ibdm:, Guro Aga, Herbor, tienende paa Tioflaat, Ingebiør, tienende paa Præstegaarden. vilde fornem/m/e om de samtlige indstevnte møder.

de indstevnte Jndre Jaastads beboere møtte samtlige og tilstod lovlig varsel.

Knud Jndre Jaastad sagde, det hand aldeeles frafalder den/n/e sag, som den der i et og alt er fornøyet med det tilbud Citanterne i høst har giort.

Citanterne sagde, det deres tilbud, at naar de indstevnte vilde drive deres smaler efter den gamle vej, og ei over ald deres Marck, vilde de være fornøyet og ei videre agte sag. mens da de indstevnte det tilbud ej vilde modtage, var de nødsaget sag fuldkom/m/en [at]? anlæge. er dem ellers Kiært at Knud Jaastad finder sig i det billige og taalelige tilbud, og der efter sag[en] frafalder, saa de ved hvem de haver at søge i sag[en]. paastod de indstevnte vidner forhørte om hvad gam/m/elt været haver, der efter de vil have Dom, saasom de ei videre forlanger end efter gam/m/el brug.

de indstevnte vidner møtte alle, Edens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Johan/n/es Pedersøn, værende hos sin søn paa Gaarden Aga, sagde sig gam/m/el 84 aar, er noget beslægtet med de paa Jndr: Jaastad, men frem/m/ed for Citanterne. vidnede, at være fød paa Jndr: Jaastad, har boed her paa yttre Jaastad i 16 aar som leilending, og havde bøxlet af sal: Peder Jndr: Jaastad, som eiede her i gaarden yttre Jaastad Elling sit brug. i al den tiid Kiørte de smalen over Lam/m/ehougen efter støls veien til Mulbræchen og saa op paa Buføreskaar, siden Reiste smalen ud og ind hvor de vilde, og var det baade soue og geede smaler. og maatte de undertiden gierde i Elven for smalen. undertiiden Kiørte [de]? smalen op med Elven, kaldet Vasse stien. Wassen Eier Jndr: Jaastad, og laae den under fæefoden. Paa stølen beittede yttre Jaastad paa Flade Field, og Jndr: Jaastad beitede ind igienem Botnene, og beitede med smalen inden for deres støl. vidnet sagde det hand paa alle disse stæder kunde giøre fuldkom/m/en anvisning, men, da hand for 11 aar siden har aldeeles misted sit siun paa begge øynene,

kand hand nu ingen steds kom/m/e, uden hvor de vilde leede ham. Jndre Jaastad tilspurte vidnet, om de icke undertiiden Kiørte smalen ud over Mitgotflaaden. Resp: ved intet der om. 2°: om icke Jndr: Jaastad smalen Reiste ud over stølen. Resp: ved intet der om, hørte vel nogen snack der om, men ved ej videre. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, som aflagde Eden efter Loven og blev demiteret.

2de vidne, Britte Torgisdatter, gift med nest forbem:te første vidne, sagde sig gam/m/el i det 69 aar. er barne fød her paa yttre Jaastad, og bekom hendes Mand her paa Gaarden, og er det 27 aar siden hun med hendes Mand fløttede her fra gaarden. føren hun blev gift, tiente hun paa Jndr: Jaastad i 3 aar hos sal: Peder Olsøn, i den tiid drev de smalen over Lam/mehougen efter stølsveien til Mulbrækken, og siden drog de lien op. kand intet videre mindes end nu er forklaret. erindrer at yttre Jaastad beitede paa Flade field. Jndr: Jaastad drev smalen om Morgenen paa støllen ud efter, og hørte hun paa de tiider mange gange sige det Wassen laae under Fæefoden, men saae det ej. Kand giøre anvisning paa Lam/m/ehougen og Mulbrækken. men formeedelst alderdom formaaer ej at kom/m/e paa Flade field.

3de vidne, Britte Aslachdatter, Encke, og til huus paa Oppedahl, gam/m/el 62 aar, er ingen her paa Gaarden vitterlig beslægtet. har tiendt i 5 aar hos sal: Aamun yttre Jaastad, og et aar tiendt hos sal: Peder Olsøn Jndr: Jaastad, kand ej mindes hvor mange aar det er siden hun tiente paa disse gaarder. vidnede, at i den tiid hun tiente her, Kiørde Jndr: Jaastad smalen over Lam/m/ehougen efter stølsveien til Mulbrække, og siden gick de som de vilde. hvorleedes smalen gick paa stølen, mindes vidnet ej, men yttre Jaastad beitede Flade field, Oleskaarene og Jnde-Veien. Wassen var indgierdet føren vidnet kom her, og Jndr: Jaastad slog græsset. kand giøre anvisning paa det omvundene.

4de vidne, Ingebiør Aamunsdatter, er Encke, og huusKone paa Aga, gaml: 74 aar, er ingen her paa gaarden beslægtet. {vidnede} men er Knud Jndr: Jaastad sin steemoder. vidnede, at have tiendt paa Jndr: Jaastad i 11 aar, blev saa gift der paa Gaarden, og Boede der i 5 aar, og er det 22 aar siden hun som Encke blev gift her fra til Aga. i den tiid vidnet tiente og Boede der paa Indr: Jaastad, drev de smalen over Lam/m/ehoug og Mulbrække, siden drog smalen hvor den vilde, ind, ud og op efter. Wassen var den tiid en slaatte som Jndr: Jaastad slog. paa stølen gick smalen hvor den vilde, ret ligesom veiret var. Flade fieldet beitede yttre Jaastad, samt Oleskaarene og Jndeveien. kand giøre anvisning paa alt, men formeedelst alderdom ej kand gaae op paa Fieldet, men til Mulbrække.

5te vidne, Thomas Svensøn, Boende paa Hougstvet, gl: i det 69 aar, er Søskende barn til dem her paa yttre Jaastad, ligesaa til dem paa Jndr: Jaastad, er barnefød paa Jndre Jaastad. vidnede, at hand var 26de aar gaml: da hand drog fra Indr: Jaastad og kom til Hougstvet. i den tiid, og da hand som en ungdom, om vaaren nar hand skulde gaae efter smalen, af frygt for Reven, at den ej skulde tage lam, drog de paa Meelstølen og drev baade ud og ind. naar det leed lengere paa vaaren, drev paa Lam/m/ehougen og op i Mulbrækkene. yttre Jaastad har med Nøds Creaturene beitet paa Fladefieldet, og har hand hørt sige, paa de tiider, det begge gaardene paa Fieldstøllen, med Nøds-Creaturene, der vare adskilde i beite. Wassen, som ligger i Jndr: Jaastad Eiendom, men i begge gaarders fellets beite, blev indgierdet, og siden, da vi[d]net blev voxen, slog hand der for Jndr: Jaastad, som i den/n/e dag slaar det. Citanterne tilspurte vidnet, om hand mindes hvor gierdet paa de tiider stod, om Aschildstveiten, som er den Teig Jndr: Jaastad har i yttere Jaastad Eiendom. Resp: ja, og vil der paa giøre anvisning, da det end nu er at see. Jørgen Jndr: Jaastad tilspurte vidnet, om hand ved at der har været forening eller Contract, det Jndr: Jaastad skal være forpligtet at Kiøre smalen i Mulbrække. Resp: ved ej videre end at det var et gam/m/elt brug, og at hand af sine Forældre og hosbond var befalet, saa at Kiøre. 2°: om Lam/m/ehougen icke sticker sam/m/e vei som Mitgotteflaaten. Resp: Nej, det stikker ej sam/m/e vei, Mitgotteflaaten gaar lenger ud

6de vidne, Jon Svendsøn, boende paa Hougstvet, er broder til nest foregaaende 5te vidne, gam/m/el 66 aar, var 28 aar gam/m/el da hand drog fra Jndr: Jaastad og kom til Hougstvet at boe. vidnede, det hand ej nogen tiid Kiørte Jndr: Jaastad smalen, men vel hands broder og tieneste Tøssen. men hørte ofte sige, det smalen blev Kiørt i Lam/m/ehougen og Mulbrække. hvorleedes gierdet den tiid var om Aschielstveiten, der om vil og kand hand giøre anvisning. paa Wassen var fællets smale beite, men naar Jndre Jaastad kom der, blev smalen Kiørt der fra, fordj de hafde slaate og løe der. og da Wassen blev udgierdet, blev der Knaler og Klam/m/er imel: Jndr: og yttre Jaastad.

7de vidne, Guro Endredatter, huuskone paa Aga, gl: 56 aar, er beslegtet til begge Parter i 3de leed. vidnede, at have tiendt i 9 aar paa Jndr: Jaastad, og i 10 aar paa yttre Jaastad. i den tiid drev Jndr: Jaastad sin smale i Lam/m/ehougen og Mulbrække. paa Fladefield beitede yttre Jaastad. saa og paa Jndeveien og Oleschaarene, og paa Grinden. kand giøre anvisning paa det

1771: 109

omvundene smalebeite i Lam/m/ehougen og Mulbrækken, da det til vaaren ickun bliver 13 aar siden hun kom her fra at tiene.

8de vidne, Herbor Aamunsdatter, tienende paa Tioflaat, gl: 35 aar, er ingen af Parterne beslegtet. vidnede, at have tiendt i 3 aar paa Jndre Jaastad, og i 4 aar paa yttre Jaastad, og er det 12 aar siden hun kom her fra. i den tiid hun paa begge stæder tiente, drev Jndre Jaastad smalen i Lam/m/ehougen og op i Mulbrække, kand giøre anvisning paa disse stæder.

Citanterne sagde, det de med forbeholdenhed frafalder det vidne Ingebiør, tienende paa Præstegaard.

Jørgen Jndre Jaastad paa egene og sine granders vegne, gav tilkiende, det de med muntlig Contra stevning [haver] indkaldet hoved Citanterne, deres Contra vidner at anhøre, og at ansee det som de paa deres egen Eiendom har udgierdet, og hoved Citanterne at aflæge deres Eed om den sidste forening som de har indgaaed. der efter Dom i hovedsag[en] og Processens omkostning at modtage. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Niels Aadsøn Jndr: Jaastad, Lars Howersøn Helleland, Christj Olsdatter Mæland, Jorand Larsdatter Helleland, Anna Olsdatter Kaland og Synneve Aadsdatter Jndre Jaastad, dem de paastod forhørte.

Hoved Citanterne tilstod den/n/e anførte Contra-stevning at være dem forkyndt, vil anhøre Contra Citanternes bevisligheder. Eedens forklaring blev disse vidner forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste Contra vidne, Niels Aadsøn, er løs Dreng hos Lars Jndr: Jaastad, gaml: 45 aar, er halv Farbroder til Lars Jndr: Jaastad sin steensøn!! (steesøn), som er Odelsmand til Lars sit brug, vidnede, at da hand var en umage, giettede hand smalen paa Jndr: Jaastad, stundum Reiste hand med smalen i Lam/m/ehoug, Mulbrække og ud om Urhougen og ud paa Fletan, og saa ind igien efter Lien, og er det vel 3 aar siden hand saaleedes giettede smalen. Uhrhougen er Jndr: Jaastad Eiendom, og Fletan er yttere Jaastad Eiendom. den vei ud til Mitgotteflaaten sticker ud til Jndre Jaastad eiendom. Jndr: Jaastad har nylig udgierdet noget lidet paa Aschieltveit slaatten. hvor paa hand kand giøre anvisning.

2det vidne, Lars Howersøn, er Rosmand paa Helleland, gam/m/el 61 aar, er ingen af Parterne beslægtede. vidnede, at have været 20 aar huusmand paa Jndr: Jaastad, og er det 13 aar siden hand drog der fra. i den tiid Kiørte de smalen pa Lam/m/ehougen, Mulbrække og ud om Mitgotteflaaten. Contra Citanten tilspurte vidnet, hvad som var nermest Jndre Jaastad, enten Mulbræche eller Mitgotte. Resp: Mitgotte er nermeste Jndre Jaastad Eiendom. vidnet sagde, det hands huusbonde Peder Jaastad befalede at Kiøre smalen hvor hand vilde i Lien.

Hoved Citanten tilspurte vidnet, om hand icke har staaet aabenbare skrifte for begangne tyveri. Resp: Ja. Contra Citanten frafald det vidne.

3de vidne, Christj Olsdatter, Boende paa Mæland, er Encke, gam/m/el 48 aar, er ingen af Parterne beslægtet, vidnede, at have tiendt Knud Jndr: Jaastad i 2 aar, og er det 32 aar siden, i den tiid Kiørte hun smalen efter sin huusbonde \og Madmoders/ befaling, i Lam/m/ehougen, Mulbrække og Mitgotteflaaten, hvor om vidnet kand giøre anvisning.

4de vidne, Jorand Nielsdatter, værende hos hendes steefader paa Helleland, gam/m/el 44 aar. ingen her vitterlig beslægtet. vidnede, at have tiendt i 4 aar paa Jndr: Jaastad, og var hendes Forældere der til huus i 16 á 17 aar, da vidnet var hos hendes Forældere, og er det 20 aar siden vidnet Reiste der fra. i den tiid vidnet var der, i den tiid vidnet tiente der, Kiørte hun smalen i Mitgotte og Mu[l]bræke, der om vidnet kand giøre anvisning.

5te vidne, Anna Olsdatter, huuskone paa Kalland, gaml: 49 aar, er halvsøster til første Contra vidne. vidnede, at være fød paa Jndr: Jaastad, er 25 aar siden hun drog der fra. i den tiid hun var paa Jndr: Jaastad, Kiørte de smalen først om vaaren paa Lam/m/ehougen og Mitgotteflaaten, naar det leed paa som/m/eren Kiørte de dem til Mulbrække. kand giøre anvisning.

6de vidne, Synneve. Contra Citanten frafald dette vidne.

Afskeediget,

da dagen er til ende bragt udsettes sag[en] til i Morgen.

Dend 24de Septbr: blev den/n/e sag atter foretagen,

da Sorenskriveren med Laugretten, i følge begge Parter, forføyede dem op i Marcken for at Modtage, siune og grandske den anvisning vidnerne i gaar belovede at giøre, og blev os da først anviist Lam/m/ehougen, som er en liden grøn houg, beligende Et lidet støcke oven for yttere Jaastad Melstøl og udj den/n/e gaards Fæe have. der efter anvist Mul{bæck}brække, som liger noget oven for Lam/m/ehoug, op under Fieldet. videre blev os anvist Mitgotteflaaten, som ligger uden og Needen for Mulbrække og i snee over for og uden for Lam/m/ehougen, samt Nermere dend Teig Jndre Jaastad er Eiende, er som Mulbrækkene, dog alt i yttre Jaastad Fæehave. Endelig blev os anvist den Teig Jndr: Jaastad Eier her i yttre Jaastad Fæehave, og det støcke der af, som Jndr: Jaastad, af dette fællets beite, har indgierdet og Rødet til slaatte. der foruden mit og oppe i Teigen indgierdet og Rødet tvende smaae slotter. det høyeste vi kunde ansee, det her i Teigen kunde indsettes til Beite, er 6 Nøds bester, ingen Øger eller heste, ei heller smaler, og, dog vil skoven noget bort Rødes.

1771: 109b

1771.

her nest samtlig vidnerne efter Loven bekræftede deres vidnesbyrd med Eed, og blev demiteret.

hoved Citanterne tilbød Contra-Citanterne forlig saaleedes: at Merckes gierde imellem disse tvende gaarder skulde paasettes Needen fra og saa høyt op som Nøds Creaturene kunde kom/m/e. der oven for skulde blive fælles smale beite saavel for yttre som Jndr: Jaastad, baade paa Jndre og yttre Jaastad Eiendom. men Need i Fæehaven maatte smalen ej kom/m/e. og at en hver Kiører smalen op paa sin Egen Eiendom.

Contra-Citanterne her til svarede: de var fornøyet med Merckes gierde naar det blev opsat til Store Espe-houg. kom da smalen Need paa dem, maatte de saa have det. og kom smalen Need paa yttre Jaastad, maatte de ogsaa have det. men de Jndr: Jaastad vilde have den frihed at Kiøre smalen op paa yttre Jaastad Eiendom.

hoved Citanterne paastod Dom, til deres Eiendoms beskermelse, da de ved Contra Citanternes smaler vorder fortrenget og fornermet, som og ved de Creature og Øger de indsetter i Teigen. erindrede den/n/e sags omkostning, som er, foruden Rettens løn, med

Retten og vidnernes underholdning, stevningens forkyndelse, Mænds opnævnelse. incaminations penge og fløtning, i det aller ringeste 10 rd:, og saaleedes Submiterer sag[en].

Contra Citanterne lagde i Rette en Laugtings aastæds Dom afsagt dend 22de Maj og efterfølgende dage 1726. med paastand den[s] finale afsigt Acten her tilført, og paastod Dom. [af]? den fremlagde Laugtings aastæds Dom[s] afsigt er det sidste blad af afsigten sønder Revet og ulæsselig, som dog ickun er processens omkostning vedkom/m/ende, det øvrige i afsigten er aldeeles den/n/e sag uvedkom/m/ende, og er saa lydende.

Som ingen af Parterne videre havde at forrestille eller fremlæge, saa bliver over Rettens tilkom/m/ende følgende beregning at forfatte. Sorenskriverens fløtning fra sit hiem paa Woss og til Hestham/m/er, er 3 Miile til lands og 1 ½ Miil til vands, er 5 mrk: 4 s:, ligesaa hiem igien. den øvrige fløtning haver hoved Citanterne besørget, 2de Reise dage 1 rd: 2 mrk: i diet penge. 2de dages foretning 3 rd:, Laugretten per Mand 48 skil:, er 4 rd:, Lensmanden 1 rd:, bliver Rettens løn 11 rd: 8 s:, tilsam/m/en den/n/e sags bekostning efter hoved Citanternes paastand, 21 rd: 8 s:

og blev da af Sorenskriveren og Laugretten saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og Afsagt.

Den af Contra-Citanterne paa Jndr: Jaastad fremlagde Laugtings Dom, befindes ej i minste deel at være den/n/e sag vedkom/m/ende, da her ickun af hoved Citanterne har været Klaget og paatalt den fornærmelse Contra Citanterne med deres soue og geede-smaler tilføyer yttre Jaastad i deres Fæe have beite: der til Jndr: Jaastad taget anleedning af en dem uden ligitimation tilhørende Teig, der er beligende ude i yttre Jaastad Fæe beite. og er da paa begge siider ført vidner om gam/m/elt brug. paa hoved Citanternes siide er ført 8te Eensstem/m/ende vidner, det Jndre Jaastad fra gamle tiider af, ja end og i disse Nye tiider 13 á 14 aar her for, stedse har drevet deres smaler i Lam/m/ehoug og op i Muulbrækle, der alt er i yttre Jaastad Fæehave, og ej drevet smalen lengere ud. Contra-Citanterne der imod har ført 4 vidner, der af de 3de forklarer: det de Kiørte smalen til Mitgotteflaaten, som er et støcke lengere ud i yttre Jaastad Fæehave. angaaende den Teig Aschildstveiten, som Jndre Jaastad uden ligitimation skal tilhøre, og er beligende ude i yttre Jaastad Fæehave: da blev sam/m/e, !!da blev sam/m/e!! af Retten siunet, grandsket og forfaret, og befand[t]es den at være ligere Een steen uhr med tyck olderskov begroet, end Et Fæe beite, da det beste af Teigen er af Jndre Jaastad indgierdet til slotte. Thj Kiendes for Ret, det Jndre Jaastad ei bør kom/m/e med deres smaler lengere ud eller Need i Yttre Jaastad[s] Fæe have at beite, end som til Lam/m/ehoug og i Muulbrække. og i Aschildstveiten, eller for beitet i Aschildstveiten, bør de ej indsette fleere Creature til beite, end som 6 Nød. ingen Øger, heste eller smaler der i have af Jndre Jaastad at beite. uden saa er, at Jndre Jaastad vil aldeeles indgierde Aschildstveiten, da hand der udj kand beite saa mange Creature som Teigen formaar, uden i minste deel at fornerme yttre Jaastad. betræffende den/n/e Processes omkostning, da som hoved Citanterne har opfordret Retten, bør de betale Rettens Personer efter den beregning acten er tilført med 11 rd: 8 s:, hvor imod Contra Citanterne Jndre Jaastads beboere en for alle betaler til hoved Citanterne 18 rd: inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlig forkyndelse und[er] Nam og Execution.

Dend 17de Octbr: blev i **Hærensholmen med Jondahls skibreede[s] Almue holden Et almindelig Høste, Skatte og Sagefalds ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: (ope rum) findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Iwer Espeland sad Ole Drægebræche, for Samson Bircheland sad Peder Brattebøe. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Bøygde Lensmanden Johan/n/es Wiig og den Tingsøgende Almue.

da allerunderdanigst blev Publiceret

1°: Forord: af 27de Apr: h: a:, hvor ved den for grove Tyverier fastsatte straf, at miste livet, forandres til Kagstrygen og brændemercken, med videre, og saadan straf efter Ober-Rets Dom/m/en, strax at exeqveres.

2°: af 6de Maj h: a:, at de Com/m/ercerende udj Kiøbengavn maa igien erholde det forhen havde oplag paa Viin, frem/m/ed brendeviin og viinedicke, og at de andere Kiøbstæders handlende, udj oplags vares Jndførsel og fortoldning, tilsiges lige friehed med de i Kiøbenhavn.

3de: af 13 Junj h: a:, at alle de fra Øster-søen, fornem/m/elig fra Dantzig, Kønigsberg eller deromkring liggende havner, samt Middel-havet, kom/m/ende skibe skal være forsynede med sundheds-Passer.

4de: af 13 Junj 1771, anlangende Bøders og all anden strafs eftergivelse for leiermaal, samt om slige Børns Daab.

5te: af 14 Junj h: a:, Placat angaaende de i Com/m/issoriis hidindtil indførte sædvanlige Clausuler.

6de: Forord: af 15 Junj h: a:, angaaende En eeneste almindelig Jurisdictions Jndretning i Kiøbenhavn, som skal kaldet!! (kaldes) Kiøbenhavns Hof og Stads-Ret.

7de: af 17 Junj h: a:, om Brev-Porto-Frihedens indskrænkelse.

8de: af 18 Julj h: a:, at det forhen værende

1771: 110

1771.

General-Com/m/erce-Collegii er ophævet.

9de: af 5de Aug: h: a:, om Frem/m/ed Korns frie indførsel, mod den modererte Told, indtil 1ste Julj 1772.

10de: af 6 Junj h: a:, Cabinets ordre om Jndretningen af Et Finantz-Collegio og trende adskilte Kam/m/ere, nemlig: for Danmrk:, Norge, og for de Tydske Provincer.

11de: af 19de Aug: h: a:, Cabinets-Ordre og Reglement de foretninger angaaende, som fra Cancellie-Collegierne til Finanz-Collegium overdrages, og grændsernes nærmere bestem/m/else imellem disse Collegier.

12de: af 3 Septbr: h: a:, angaaende Needettelse af den hid indtil paabudne Told paa de udj Hertugdøm/m/et Slesvig, den Kongel: andeel af Hertugdøm/m/et Holsteen (: Herskabet Pinneberg, staden Altona og Grevskabet Rantzau med indbegrebne :) som og udj Grevskaberne Oldenborg og Delmenhorst Fabriqverede vare, som til Danmrk: og Norge indføres.

13de: Stiftbefalingsmand Petersens Placat af 5te Aug: h: a:, angaaende Præsterne og Kircke-Eiernes qviteringer for Fiske-Tienden, hvorleedes den skal være indrettet, med videre.

14de: fra dito af 5te Aug: h: a:, at Hans Maj:st har udnævnt Maitre des Reqvetes Conference-Raad Struensee til Geheime Cabinets Ministre, og befalet, at alle Cabinets Ordres, som bem:te Geheime Cabinets Ministre Stuensee udj Hans Maj:st Navn under Cabinets Seglet udfærdiger, skulle have den sam/m/e Gyldighed, som de, hvilcke af Hans Maj:st selv er underskrevne.

15de: af 9 Julj h: a:, at til Schierpinge Post Broes Reperation og istand settelse, skal dette Fogderies Almue betale 73 rd: 6 s:

16de: af 2den Septbr: h: a:, at den/n/e Almue skal betale for de med Spedalsk syge behæftede og i St: Jørgens Hospital indlem/m/ede, 112 rd:, og udj Delinqvent penge, samt for de med Venerisk syge angrebne og kurrerede Men/n/esker i Norhorlehn, 147 rd:

17de: af 28de Septbr: h: a:, at Sorenskriveren skal meddeele de brandstøtte Bønder Tingsvidne uden betalning, naar skatte friheden er under 5 rd: for 2 aar, gotgiør Fogden det stemplet papiirs værd.

18de: af 5te Octbr:, at Fogden som gotgiør det stemplet papiirs værd, for de brandstøtte bønders Tingsvidne, skal føre sam/m/e til afgang med den øvrige skatte friehed.

Arveskiftebrevet af 8de Maj 1770, sluttet efter Siur Tormoesøn, blev læst, og var stervboen eiende Jordegods udj gaarden og arvetompten Molwen 1 Spand eller 18 mrk: smør med bøxsel, vurderet 45 rd:, og udlodnet først til Creditorene Anne Tormoedatter 2 mrk: for 5 rd:, til Kari og Anne den yngere Tormoedøttere 7 mrk: for 17 rd: 3 mrk:, Resten i arv udlodnet, saasom til Encken Anne Iwerdatter 4 ½ mrk: smør for 11 rd: 1 mrk: 8 s:, til søn/n/erne Iwer, Aschild, Aamun, Ole og Lars Siur-søn/n/er, hver 9/10 mrk: smør for 2 rd: 1 mrk: 8 s:

Asbiørn Brynildsøn Huuse udgivene skiøde af 23de Febr: h: a: til Brynild Asbiørnsøn paa 2 pd: 20 mrk: smør i gaarden Samland, og 7 mrk: smør i Fagertveten, blev læst.

Iwer Twet efter forige tiltale æskede sag[en] i Rette Contra Soldat Lars Iwersøn Traa og Johan/n/es Johan/n/essøn ibdm:, og gav tilkiende, at have ladet Rettens for[e]lægelse for de tvende forbrydere lovlig forkynde. vil fornem/m/e om de nu møder.

de indkaldede møtte begge, tilbød forlig. da Parterne bleve saaleedes forligte: at de indstevnte betalte til Citanten sine paa sag[en] anvente omkostninger 1 rd: 2 mrk: 4 s:, da Citanten frafaldt sag[en].

Arveskiftebrevet af 13 Junj h: a:, sluttet efter Christopher Christophersøn, blev læst, og var stervboen Eiende jordegods i gaarden Aasse ½ Løb smør, ½ huud, vurderet 54 [rd:], og imellem arvingerne udlodnet saaleedes: Encken Torbiør Larsdatter i arv 9 mrk: smør, ½ huud for 27 rd:, Christopher og Lars Christophersønner, hver 8 mrk: smør for 8 rd:, Sigri og Dordi Christopherdøttere, hver 4 mrk: smør for 4 rd:, og datteren Torbiør Christopherdatter 3 mrk: smør for 3 rd:

Niels Johan/n/essøn Wiig skiøde af dags dato til Siur Nielsøn paa 1 ½ Løb smør med bøxel i gaarden Wiig, og i Twetedahl 1 Løb smør, blev læst.

Dend 18de Octbr: Er ved Jondahls-Tinget passeret som følger.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel tog et Tingsvidne om dette Tinglaugs sauger. 2°: det Ordinaire Tings vidne indeholdende 6 poster. 3°: Specification over aftagene. 4de: om Tingskydsen. 5te: Odels Mantal. 6de: den Ordinaire skatte Restanse, som var 49 rd: 4 mrk: 7de: Extra-skattens Restance 95 rd: 8 s: som ingen noget mod alt ovenstaaende havde at forestille, var hand Rettens attestation begierende, som blev billiget.

Siovat Aalviigen skiøde af gaar dags dato til Johan/n/es Knudsøn paa 3 Spand og 10 Mrk: smør med bøxel udj gaarden Tørwiigen. blev læst.

Johannes Tørviigen udgivende skiøde af gaar dags dato til Jacob Johannessøn paa En Løb 8 Mrk: smør med bøxel udj gaarden Tørwiigen. blev læst.

Johan/n/es Torchelsøn Tørwiigen gieldsbrev af 20de Octbr: 1769, indført i pantebogen paa folio 142. blev efter paategned qvittering af 6de Octbr: 1771 udslet.

Iwer Pedersøn Berge gields brev af 20de Octbr: 1763, indført i Pantebogen paa folio 14. blev efter paategned qvittering af 17de Octbr: 1771 udslet.

Iwer Pedersøn Berge gields brev af 17de Octbr: 1771 til Johan/n/es Johan/n/ess: Tufte og Ole Drage for 169 rd: 12 s: laan, mod underpant i gaarden Berge, blev læst.

De Laugrettes mænd som Retten tilstundende aar 1772 skal betiene blev opnævnt, og er Nye, Anders Swaasand, Thore Præstegaard, Gunner Wiigene, Johan/n/es Tørwiigen, Jacob ibdm:, gamle ere, Niels Wiig, Samson Sætvet og Johan/n/es ibdm:

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev dette Ting for Jondahl ophævet.

Sam/m/e dag, nemlig dend 18de Octbr:, blev paa forbemelte stæd **Hærensholmen med Østensøe skibreedes Almue holden et almindelig Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: 85 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Lars Michelsøn Nesthuus sad Siur Norrem, for Lars Larsøn Nesthuus sad Arne Seljesetter. nærværende

1771: 110b

1771

inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Lensmanden Johan/n/es Wiig og den Tingsøgende Almue.

da blev publiceret de Forordninger, Placater og Ordres som ved Jondahls Tinget paa fol: 109 og dette folio findes Extraheret.

Kongel: skiøde af 29de Junj h: a: til Ole Nielsøn paa 1 pd: 5 Mrk: smør, 1 geedskind og 1 faarskind, uden bøxel, i gaarden Herritstvedt, blev allerunderdanigst læst.
Arveskiftebrevet af 25de Julj 1771, sluttet efter Sigri Haaverdatter, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegods 1 Løb 7 mrk: smør, 1 huud med bøxel, og overbøxel til 23 Mrk: smør Rosendahl tilhørende, vurderet 153 rd: 2 mrk:, og udlagt der af til Creditorene Torbiørn Haaversøn Moe 11 ¼ Mrk: smør for 15 rd:, Arne Bircheland 1 pd: 6 mrk: smør, 1 huud for 88 rd: Resten udlodnet imellem arvingerne, saasom: Enckemanden Lars Torbiørnsøn arvet 18 7/8 mrk: smør for 25 rd: 1 mrk:, Torbiørn Larsøn arvet 5 7/8 mrk: smør for 7 rd: 5 mrk:, Haaver Larsøn arvet 5 ½ mrk: smør for 7 rd: 2 mrk:, Ingegier, Jorand og Synneve Larsdøttere, hver arvet 2 ½ mrk: smør for 3 rd: 2 mrk:

Engel Brathuus i egen Person fremstod og eskede sin sag i Rette efter forige tiltale Contra Ole Svendsøn Scheie, som vedblev sit forige tilførte, benægtede de paastevnte 2 rd:, men har end nu ej sendt det pund humle, som hand nu her inden Retten tilbyder Contant med 1 rd: at betale. Citanten sagde, det hand modtager den daler med paastand: at som den handel om Øgen er skeet under 4re øyne saaleedes: at hand skulde have for Øgen 30 rd:, dem hand har faaed, og var Øgen dobbelt, skulde hand have 2 rd: til, og var det et hesteføl, skulde hand derforuden have 1 pd: humle. det pund humle er ham nu her i Retten med 1 rd: betalt. vil nu den indstevnte her for Retten ved Eed benægte accorden om de 2 rd:, er det vel. vis icke, tilbyder Citanten sig at aflæge Eeden, det deres accord var saaleedes.
den indstevnte Ole Scheie tilbød sig at giøre Eeden.
Citanten sagde heller at eftergive de 2 rd:, end at den indstevnte skal aflæge Eden. men paastod allene dom for sine omkostninger, i henseende hand ej har faaed det pund humle med 1 rd: betalt føren nu. da hand som en Frem/m/ed har 3de gange giort disse lange Reiser, derfor i alt med omkostninger paastoed 2 rd: 3 mrk:, det hand alleene til Doms Submiterede.
den indstevnte tilbød Citanten 1 rd:, der med Citanten ej var fornøyet. den indstevnte betalte Citanten i alle omkostninger 15 mrk:. da Citanten frafald sag[en].

Soldat Baar Bircheland gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette ting har ladet stevne og indkalde Ole Svendsøn Scheie for skyldig værende 3 rd: 2 mrk:, som er 2 rd: 2 mrk:

som Citanten havde i en hest med Ole, der blev solgt, og Ole modtog alle pengene. de 4 mrk: er Resterende penge af slagte Fæe som de tilsam/m/en havde og Ole oppebar pengene, og de 2 mrk: er for heste leie. her om den indstevnte Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Ole Swensøn Scheie møtte, tilstod varselen, og sagde at det paastevnte er betalt med penge, og at der er giort Regning om hesten, undtagen de 2 mrk: for heste leien, dem tilstaar hand. vil ellers Citanten aflæge sin Eed for sin fordring at den er rigtig, og at hand icke selv har oppebaaret disse penge for hesten, vil den indstevnte betale.

Citanten med opragte fingere frivillig aflagde den paaæskede Eed. Citanten paastod 1 rd: 4 s: i omkostning.

Ole Scheie lovede at betale disse 4 rd: 2 mrk: 4 s: inden en Maaned fra dato. der for Caverede Lensmanden Jon Østensøe. hvor med Citanten var fornøyet, og begierede sag[en] at hviile. som blev billiget.

Tron Isaaksøn Fladebøe skiøde af 20de Octbr: 1770 til Johan/n/es Torgiersøn Ringheim paa 9 Mrk: smør, ¼ geedskind med bøxel i gaarden Fladebøe, blev læst.

Johan/n/es Siursøn øvre Wiig skiøde af dags dato til Lars Johan/n/essøn paa ½ Løb smør, ¼ g:skind, ¼ f:skind, ¼ tønde salt i gaarden øvre Wiig, blev læst.

Jon Haagensøn Sandwen skiøde af dags dato til Haagen Jonsøn paa En halv Løb smør og ½ huud med bøxel i gaarden Sandven, blev læst.

Siur Larsøn Schutleberg gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Gunner og Anders Aarhuus, Lars Michelsøn Nesthuus og Encken Ingebor Aamunsdatter Nesthuus med Laugværge Ole Nedr: Birkeland, for ulovlig omgang med deres Creature, allerhelst med deres geedesmaler, udj Citantens Eiendom indengierdes, at bem:te deres Creature bederver baade hands skoug, ager, Eng og humle have: der om at anhøre vidner og at modtage Dom, baade at erstatte ham den skade ham er tilføyet, siden den tiid hands Eiendom var Fredlyst i Hans Maj:st Navn. ja, videre at høre Dom om forhold i eftertiiden, og svare til alle ham her ved paaførte omkostninger. til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Svend Larsøn Kollehagen, Aamun Pedersøn Udrødningen, Soldat Niels Tostensøn Wiig, Siur Olsøn Berven, Ole Larsøn ibdm:, Arne Kittelsøn Seljesetter, Lars Thoresøn Sandwen og Isaak Olsøn Seljesetter. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

de samtlig indstevnte møtte, og sagde Lars Michelsøn Nesthuus, det hand for Enckens Laugværge Ole Birkeland tillige møder, og vedtog de alle lovlig varsel at have bekom/m/ed, sagde fremdeeles: det de har været i Citantens huuss og imindelighed tilbudet ham, for at ungaae Process, at betale ham den skade deres geeder har tilføyet ham, og at afskaffe deres geeder, dem de vil slagte, for videre uleilighed at forekom/m/e. det sam/m/e de end nu tilbyder, og aldrig vil nægte at erstatte Mandens tagende skade, naar hand siger hvad skaden er.

Citanten sagde, det hand vel har ladet skaden ved Mænd vurdere, men der ved, af uvidenhed, begaaet den forseelse og ei ladet sine vederparter indkalde at være nærværende, da skaden blev vurderet: der for nu ickun paastod 2 rd: for skaden, og saa sine

omkostninger. men for at visse føyelighed, vil hand ickun have 1 rd: for skaden, og saa sine omkostninger, som er hands vederparter bekiendt at de ere 14 mrk:, tilsam/m/en 20 mrk: da sag[en] skal være ophævet.

Lars Meehuus sagde, for sig og Encken at betale det halve, som er 10 Mrk:, Gunner Aarhuus sagde at betale for sig til Citanten 5 mrk:, men Anders betenkte sig, og endelig sagde at betale sin andeel med 5 mrk:
Citanten var her med fornøyet, og frafald sag[en].

Dend 19de Octobr: Er ved Østensøe høsteting saaleedes passeret som følger.

Lars Aamunsøn Aalviigen udgivene bøxel brev med Rewers, af 19de Octbr: \1770/ til Tron Siursøn Teigland paa 1 Løb [smør]?, 2 Løber salt og 2 Kalvskind i gaarden Teigland, blev læst.
Mons:r Heiberg og medJnteressendere udgivene skiøde af dags dato til Lars Erichsøn paa 2 pd: smør, 2/3 huud med bøxel, og overbøxel til 1 pd: smør, 2/3 huud, i gaard: Schaalem, læst.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel lod inden Retten oplæsse og Examinere, til bilag ved hands Regnskaber, lige sam/m/e documenter som ved Jondahls tinget er Specificeret. og var den Ordinaire skatte Restanse 36 rd: 7 s:, samt Extraskattens Restanse 125 rd: 3 mrk: 7 s:, og som ingen noget mod sam/m/e havde at erindre, var hand Rettens attestation begierende, som blev billiget

Arveskiftebrevet af 28de Febr: 1771, sluttet efter Ragnilde Larsdatter, blev læst, og var stervboen eiende Jordegods udj gaarden Rosseland 1 pd: 4 mrk: smør, 1/6 huud med bøxel, vurderet 56 rd: 4 mrk:, og i arv udlagt Enckemanden Lars Nielsøn.
Arveskiftebrevet af 6 Septbr: 1771, sluttet efter Niels Hansøn, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegods i gaarden øvre Wiig 2 pd: 15 mrk: smør, ¼ f:sk:, ¼ g:skind, ¼ tønde salt, Reduceret til smør 1 Løb 12 3/8 mrk: med bøxel, vurderet 253 rd: 12 s:, der af først udlagt til Creditorene, saasom, Ingeri Klyve 4 mrk: smør, ¼ g:sk:, ¼ f:skind for 22 rd: 12 s:, Niels Johan/n/essøn Wiig 5 mrk: smør for 15 rd:, Resten udlodned imel: arvingerne, saasom; Encken Anne Arnedatter arvet 18 mrk: smør, ¼ tønde salt for 108 rd:, Arne og Hans Niels-søn/n/er, hver 7 mrk: smør for 21 rd:, Margareta og Elj Nielsdøttere, hver 3 ½ mrk: smør for 10 rd: 3 mrk:, Magnilde, Ingeri, Anne, Christj og Synneve Nielsdøttere, hver 3 mrk: smør for 9 rd:, med bøxel efter andeel.

De Laugrettes mænd som Retten tilstundende Aar 1772 skal betiene blev opnævnt, og er Nye, Brynild Ryche, Johan/n/es Næss, Christopher Steene, Baar ibdm:, og Michel Berge. gamle, Lars Norrem, Lars Schaalem og Tosten Johan/n/essøn Lepse

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, derfor Tinget ophævet.

Dend 21de Octbr: blev paa **Eie grund ved søen i Grawens sogn med Grawens skibreede[s] Almue holden Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laug Ret, som paa fol: 88 findes opnævnt og Specificeret. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Bøygde Lensmanden Niels Rønnestrand og den Tingsøgende Almue.

da blev Publiceret de Forordninger, Placater, og Ordres som ved Jondahls-Tinget paa folio 109 og 110 er Specificeret.

Lars And(er?)søn Hærrei gields brev af 28de Maj h: a: til Iwer Jonnessøn!! (Johansøn) Erdahl for 180 rd: laan, mod pant 2 pd: 12 mrk: smør, 1 13/27 Løb salt udj gaarden Herrej, blev læst.

Ole Tostensøn Westrem skiøde af 29 Maj 1771 til Siur Jonsøn paa 1 Løb smør, 1 huud med bøxel og herlighed i gaarden Westrem, blev læst.

Niels (Lar?)søn øvre Dahlen med huustroe Elj Nielsdatter oprettede Testamente af 22 Maj h: a:, blev læst.

Ole Westrem efter forrige tiltale Contra Elling Lione æskede sag[en] i Rette, med paastand at faae den nock en gang udsat til Neste Ting, for at faae Copie af den i Rette lagde Contra Regning, samt den fremlagde hand(s?) Mesive, som og at see det brev hand sigtes for selv at have skrevet. før kand hand ej sag[en] oplysse.

Contra Citanten, efter paaRaabelse, lod ved Lensmanden svare, det hand var fornøyet med den af hoved Citanten forlangende udsættelse.

Afskeediget,

sag[en] beroer til neste ting.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Lars Aga af Kingtserviig Præstegield æskede sag[en] i Rette Contra Assar Sæbøe efter forige tiltale, og vil nu afvarte den oplysning den indstevnte agter at forestille.

Assa[r] Sæbøe møtte og begierede, det sag[en] til i Morgen maatte beroe.

Afsagt,

sag[en] hviiler til i Morgen.

Lars Olmoesøn for sin Fader Olmoe Røyse gav tilkiende, det hands Fader til dette Ting har ladet stevne og indkalde Knud Warberg, Dom at modtage til at betale 35 rd: 4 s:, som Citanten for ham udj Bergen til Samson Krøger har betalt, og at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte Knud Warberg blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels Rønnestrand og Knud Sæbøe afhiemlede stevningem at være Knud Warberg udj hands Fader Morten Warberg[s] paahør lovlig forkyndt, siden Knud Warberg ej var tilstæde.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Knud Warberg gives Lavdag til Neste Ting.

Assar Garrethuun for sin frende Jon Møchelethuun gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Christopher Warberg, Dom at modtage til at betale skyldig værende 11 rd:, samt at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels Rønnestrand og Knud Sæbøe afhiemlede stevningen at være Christopher Warberg i eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten var Laudag begierende.

Afskeediget,

Christopher Warberg gives Laudag til neste ting.

Assar Garrethuun gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Tollew øvre Leqwe og Richold øvre Hagestad, en for begge og begge for en, Dom at modtage til at betale skyldig værende 12 rd: 2 mrk:, samt processens omkostning. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

de indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Torchel og Elling Lindebræche afhiemlede stevningen at være lovlig forkyndt Tollew Leqwe udj hands Kone Anna Olsdatter[s] paahør, og for Richold Hagestad udj eget paahør.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Tollew Leqwe og Richold Hagestad gives Lavdag til neste ting.

1771: 111b

1771.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Johan/n/es Frøsten gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Ole Westrem, Dom at modtage til at betale skyldig værende 20 rd:, samt processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
den indstevnte Ole Westrem møtte, tilstoed varselen og sagde: det hand for Hr: Lieutenant Brant har lovet og godsagt her paa dette Ting at betale til Citanten 20 rd:, altsaa kand ej vide hvorleedes Citanten kunde lade ham stevne med 14 dages varsel, føren Termins dagen var forbj.
Citanten anviste den indstevntes Egenhændige beviis, det pengene skulde være betalt inden Sept: udgang dette aar, og altsaa, da ingen penge var betalt til 8de dagen over Termins dagen, blev hand stevnet saavel for hovedstolen som Renter, efter hands egenhændige forskrivelse.
dend indstevnte sagde, det hand haver Hr: Capitain Lieutenant Brandt[s] brev, det hand ej skulde betale føren paa dette Ting, og da hand blev stevnt, tog hand ej penge med sig, siden Hr: Brandt har loved selv at betale. begierede sag[en] til neste Ting udsat.

Afskeediget,

dend til neste Ting forlangende udsettelse billiges.

Tosten Andersøn Herrej gields brev af dags dato til Grawens Præstegields Skole Cassa for 98 rd: laan, mod pant 2 pd: smør med bøxel i gaarden Herrej, blev læst.
Hr: Lund Bøxel brev med Revers af 19de Octbr: h: a: til Endre Knudsøn paa Et pund 9 Mrk: smør og Et halv Bukskind i gaarden Lund, blev læst.

Dend 22de Octbr: er ved Gravens høsteting passeret som følger.

Lars Larsøn Wambem skiøde af gaar dags dato til Aslach Endresøn Scheje paa Tree-attendeele part udj Scheie Bordsaug, blev læst.
Aslach Endresøn Scheje gields brev af gaar dags dato til Hr: Poul Schnabel for laan 90 rd:, med pant 3 Spand smør i gaarden Scheje, blev læst,
Christopher Jeltnes bøxel brev med Rewers, af gaar dags dato, til {Chr} Torfind Johan/n/essøn paa 2 Spd: smør, 2 geedskind i Gaarden Wattetvet, blev læst.
Gun/n/er Nielsøn Garretuun gields brev af 30 Maj 1768, indført i Pantebogen paa fol: 105, blev efter paategned qvittering af 19de Octbr: 1771 udslet.

Bertel Lissebræche anviste fællen af en voxen Biørn som hand dend 30de Augustj havde skudt paa Lissebræche grund, blev af Hr: Fogden betalt 2 rd:

Magnus Iwersøn Leqve gields brev af 23de Octbr: 1763, {til} indført i Pantebogen paa folio 97, blev efter paategnede qvittering af 27de Junj 1771 udslet.

dito Mands gields brev af gaar dags dato til Christopher Siursøn Jeltnes for 215 rd: laan, og Hans Omuns: Nedr: Twet ligesaa 215 rd: laan, mod Pant til dem begge Tree pund smør, 1 tønde salt, 1 f:sk: og 3 Kalvskind i gaarden Leqwe, blev læst.

Niels Pedersøn Spilden Mortication af 21de Octbr: 1771, hvor ved det af Siur Iwersøn Leqve udgivende og forkomne gieldsbrev tilstaaes at være betalt.

Bøygde Procurator Niels Traa for Peder Brattebøe æskede sag[en] i Rette og gav tilkiende, det hand lovlig har ladet forkynde Rettens forelægelse for Niels Houchenes. vil nu fornem/m/e om hand møder.

den forelagde blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels Rønnestrand og Christian Collenæs afhiemlede Rettens forelægelsen!! lovlig at være forkyndt paa Gaarden Houchenes i dend indstevnte Niels sin broder Ole og hands huusbonde Lars Houchenæs paahør, som forklarede det Niels i den/n/e som/m/er var Reist hen i Stavanger amt paa Arbeide, og som de vilde Reise til Stavanger, og meente der at finde Niels, vilde de forkynde ham det.

Afskeediget,

Niels Houchenes forelæges end nu engang efter oven anførte omstændighed, at møde til neste Ting, sag[en] paa sin siide at oplysse.

Aamun Store Grawen begierede at den sag anlagt mod Joseph Lille-Graven, siden det brev fra Aamun Lie, som sag[en] skulde oplysse, er ham forkom/m/et, det sag[en] maatte hviile til Som/m/er tinget tilkom/m/ende aar.

Joseph Lille Grawen møtte og sagde, at være villig med egen Eed at bekræfte, det Aamun Lie ej har betalt til ham disse af Citanten paastevnte 9 Mrk:, havde ellers intet at erindre mod den forlangende udsettelse.

Afskeediget,

sag[en] hviiler til nest anstundende Ting.

Ole Westrem efter forige tiltale Contra Knud Store Graven æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Knud Store Graven møtte og begierede sag[en] til neste ting udsat, at hand forinden kunde giøre afregning med Citanten.

Citanten havde her imod ej noget at erindere.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Ole Westrem gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet indkalde Jon Rønnestrand og Gudmun Houchenes, til dem, hand for 2 aar siden havde leiet sin Jægt, for der med at gaae paa silde Fiskerie, der for de skulde betale i Fragt eller leie af Jægten 5 rd:, og uden betalning føre 3de tønder sild hiem til Citanten, det de ej heller efter accorden giorde. da man Man!! Maa betale i Fragt for en tønde sild at føre fra havet og her hiem, 3 mrk:, er det 9 Mrk:, tilsam/m/en 6 rd: 3 mrk:, der om de indstevnte Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

de indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels Rønnestrand og Christian Kollenæs afhiemlede stevningen lovl: at have forkyndt Jon Rønnestrand i hands Kone[s] paahør, siden hand var paa Reise, og for Gudmun Houchenæs i hands eget paahør.

Citanten begierede dem forelagt.

Afskeediget,

Jon Rønnestrand og Gudmun Houchenæs gives Lavdag til neste ting.

Ole Westrem gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette ting har ladet stevne Lars Larsøn Wambem for skyldig værende 25 rd:, som den indstevnte har bekom/m/et til laans af Citantens steesøn Siur Jonsøn, som hand til den 24de Apriil indeværende aar skulde betale, men ej efterkom/m/et, der om Dom at modtage til betalning med Renter og processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Lars Wambem møtte, tilstod varselen, og sagde, det Drengen Aamun Olsøn er Reist til Bergen med sage bord, og har Ordre, af de indkomne penge at betale til Elling Møller paa Ole Westrems Regning, saa meget hand kunde. og da Aamun Olsøn end nu ej er hiem kom/m/en, vides ej hvad betalt er, der for paastaar sag[en] til neste Ting udsat.

1771: 112

1771

Citanten havde intet her imod.

Afskeediget,

sag[en] billiges udsat til neste ting.

Siur Andorsøn Torblaae gields brev af 22 Maj 1762, indført i Pantebogen paa folio 586, blev efter paategnet qvitering af 19de Octbr: 1771 udslet.

Siur Andorsøn Torblaa udgivene skiøde af dags dato til Andor Siursøn paa 18 Mrk: smør og et halv Bukskind i gaarden øvre Torblaae, blev læst,

Andor Siursøn Torblaa gields brev af dags dato til Christopher Siursøn Jeltnes for 80 rd: laan, mod pant 18 Mrk: smør og ½ B:skind i gaarden øvre Torblaa, blev læst.

Andor Siursøn med sin Fader Siur Andorsøn Torblaa oprettede Contract og Vilkaar brev af dags dato, paa det hands Forældre aarlig skal nyde til livs ophold, blev læst.

Ole Eilefsøn Sæwertvet gieldsbrev af dags dato til Eilef Snaresøn Sævertvet for 80 rd: laan, mod pant 18 Mrk: smør udj Gaarden Sævertvet, blev læst.

Arveskiftebrevet af 5 Junj 1771, sluttet efter Elling Davidsøn, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegods i Gaarden Osse 1 pd: 20 mrk: smør, 1 huud med bøxel, vurderet 444 rd: 3 mrk:, og udlagt først til Creditorene, Britte Halsteendatter 3 mrk: smør, 1 huud for 216 rd. 5 mrk: 2 s:, Endre Olsøn Lille Thuun 3 ½ mrk: smør for 19 rd: 2 mrk: 12 s:, Niels Olsøn 1 ½ mrk: smør for 8 rd: 2 mrk:, Torbiørn Nielsøn 2/3 mrk: smør for 3 rd: 4 mrk: 3 s:, Halsten Davidsøn 2 mrk: smør [for] 11 rd: 11 s:, Anna Absalonsdatter 1/3 mrk: smør for 1 rd: 5 mrk: 1 s:, Gunnilde Samsondatter 5 2/3 mrk: smør for 31 rd: 3 mrk:, Magdelj Ellingdatter 15 mrk: smør for 83 rd: 2 mrk: 7 s:, Encken Guro Eilefdatter for begravelsens vederlag og i arv 6 1/3 mrk: smør for 35 rd: 1 mrk: 3 s:, og Magdelj Ellingdatter i arv 6 mrk: smør for 33 rd: 2 mrk: 2 s: Nock i bem:te gaard Osse 18 Mrk: smør uden bøxel, vurderet 50 rd: 4 mrk:, og udlagt i arv til Encken Guro Eilefdatter 9 Mrk: smør for 25 rd: 2 mrk:, og Magdelj Ellingdatter 9 Mrk: smør for 25 rd: 2 mrk:

Cancellie-Raad Fleischer udstæde Auctions skiøde af 25de Septbr: h: a: til Isaak Siovatsøn paa 1 Løb smør, 1 huud i gaarden Wambem, blev læst.

Hr: Capitain Hierman gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne David Hylle for skyldig værende 17 rd: 8 s:, Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om hand møder.

den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Torchield og Elling Lindebræche afhiemlede stevningen at være David Hylle i Eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afsagt.

David Hylle gives Lavdag til neste ting.

Iwer øvre Leqwe, efter forige tiltale Contra Magnus Leqve, æskede sag[en] i Rette.

Ole Westrem møtte for Magnus Leqwe, og efter hands forlangende tilstod at Lavdag[en] var ham lovlig forkyndt, begierede og paastod sag[en] til neste ting udsat, for at kom/m/e til lovlig forsvar.

Citanten havde intet her imod.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Lensmanden Niels Røn/n/estrand for Procurator Gorm gav tilkiende, det hand med skriftlig stevning af 4 Septbr: sidstleeden har indkaldet Ebbe Eie som tilsiunsMand i stervboen efter Maritta Johan/n/esdatter Hougen, og det paa Arvingernes vegne og efter deres forlangende, Dom at modtage til at udbetale dem deres tilfaldende Arvelodder, samt at svare processens omkostning, med videre efter stevningens indhold, dend hand i Rette lagde, bilagt med lovlig stemplet papiir, blev oplæst og er saa lydende.

Ebbe Eie møtte, tilstod den oplæste stevning at være ham lovlig forkyndt, begierede sag[en] til neste Ting udsadt, for at kom/m/e til forsvar.

Citanten lagde i Rette til beviis i sag[en] det paaberaabte skiftebrev, begyndt dend 5te Febr: 1768 og sluttet dend 3de Septbr: 1770, samt sit indlæg og paastand i sag[en], af 12de hujus, og paastod Dom. det fremlagde er saa lydende.

Afskeediget,

den af Ebbe Eie til neste ting forlangende udsettelse, billiges.

Siur Poulsøn Spaanem gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne David Hylle til Regnskab om deres mellem værende, og at betale det som hand paa Regnskabet skyldig bliver, der om Dom at modtage, som og at betale processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Torchield og Elling Lindebræche afhiemlede stevningen at være David Hylle i Eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

David Hylle gives Lavdag til neste ting at møde.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Lars Aga af Kingtserviig Tinglaug begierede den i gaar til i dag udsatte sag foretaged.

Assar Sæbøe, nu Garrethuun, sagde, det hand med muntlig Contra stevning til dette Ting har ladet stevne Lars Aga, vidner at anhøre om hvorleedes Øgen var da hand med Kam/m/erat bekom dend. og er vidnerne, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, Gunner Asbiørnsøn, Goute Endresøn Tvet og Orm Siursøn, dem hand paastod forhørte, siden de nu møder.

Citanten tilstod den/n/e Contra stevning at være ham forkyndt.

Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Gunner Asbiørnsøn, huusmand i Qwamsdahlen, efter aflagde Eed vidnede, at det er 2 aar siden det passerede, saa hand mindes ej. Øgen, hvor om tvistes, var siiRøcket, men om Rycken var i sønder paa Øgen \[da]? den kom/ eller ej, det ved vidnet ej. Citanten tilspurte vidnet, om hand lagde nogen uforsvarlig Kløv paa Øgen, og om Kløven icke var gandske liden. Resp: det var en liden Kløv hand lagde paa Øgen. 2°: om hand, Contra Citanten, var fornøyet eller misfornøyet med Øgen, da den kom til dem. Resp: hand var

misfornøyet. hoved Citanten tilspurte vidnet, om det var lenge efter, at Assar havde bekom/m/ed Øgen, det de saa at Rycken var i sønder paa Øgen. Resp: det var 3de dagen der efter, da saa vidnet at Røcken var i sønder. 2° qw: om icke Røcken gick i sønder under en Kløv, som Assar havde lagt paa Øgen. Resp: ja, det er saa. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, som blev demiteret.

2det vidne, Goute Endresøn, løs Dreng paa Møcheltvet, gam/m/el 28 aar, efter aflagde Eed vidnede i et og alt Conform

1771: 112b

1771

Med første vidne, som og til alle qwæstionerne, svarede som første vidne, [med] tillæg, at den Kløv Øgen havde paa sig da Røcken gick i sønder, var saa liden at enten maatte Øgen bære den eller intet. hoved Citanten tilspurte dette vidne, om icke Assar havde brugt Øgen føren den dag Røcken gick i sønder. Resp: dagen forhen, havde hand saa got som en halv Kløv paa Øgen, hvor med hand gick vel en halv Miil.

3de vidne, Orm Siursøn, huusmand paa Garrethuun hos Contra Citanten, efter aflagde Eed vidnede, at da Assar fick Øgen, som var dyb eller sie Røcket, var Assar misnøyet med Øgen, men da var Røcken ej i sønder. forklarede ej at have været hos den dag Røcken gick i sønder paa Øgen. anden dagen havde Assar en liden Kløv paa Øgen, og som hand hold i bidselet og leede Øgen, dat den Need med Kløven paa.

Hoved Citanten begierede sag[en] til neste ting udsat, at hand ved Continuations stevning kunde indkalde ham som Kiøbte Øgen til Assar.

Afskeediget,

den forlangte udsettelse billiges.

David Hylle gields brev af 24de Octbr: 1769, indført i Pantebogen paa folio 135, blev efter paategnede qvittering af 22de Octbr: 1771 udslet.

Andwe Halanger udgivene skiøde af dags dato til Iwer Johansøn Erdahl paa 18 Mrk: smør og ¼ Bukskind i gaarden Halanger, blev læst,

David Michelsøn Hylle gields brev af dags dato til Niels Pedersøn Følkedahlen for 141 rd: 3 mrk: 8 s:, mod pant 1 Løb smør, 1 huud i gaarden Hylle, blev læst.

Christopher Lægrei gields brev af 2den Januarj 1771 til Baar Sæbøe for 37 rd: 8 s: laan.

Torbiørn Lindebræche for Hans Pyk æskede sag[en] i Rette, anlagt mod Lars Eie, og sagde at havde til dette Ting indvarslet Lars Eie, Dom i sag[en] at anhøre. og lagde Citanten i Rette et dend 14de Octbr: 1767 erhvervet Tingsvidne, der sag[en] oplysser, og paastod Dom.

Niels Rønnestrand for sin svoger sagde, det hand vel til som/m/ertinget havde begiert sag[en] udsat for at stevne Contra, men som hand siden fick høre det Citanten til dette Ting vilde i Rette lege et Tingsvidne, saa for at faae oplysning om sam/m/es indhold, lod hand beroe med sin Contra stevning, og da Tingsvidnet nu er lagt i Rette, begierede hand en gienpart af sam/m/e, og sag[en] til neste ting udsat, for at træde til Reel forsvar.

Afskeediget,

den forlangte udsettelse billiges.

Siur Poulsøn Spaanem gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne Christian Gunnersøn Bolstad for En tønde Korn hand i den/n/e vaar fick til laans, og ej har tilbage leveret, der om dom at modtage til at levere Korn[et] tilbage, i got Reen Korn med hiem/m/e Maal, eller i mangel der af, at betale sam/m/e med penge, som Marckets gang her hiem/m/e den tiid var for got Reen Korn 4 rd: 2 mrk:, og at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Ole Westrem møtte for den indstevnte, sin leilending, og tilstod lovlig varsel, sagde den tønde Korn Citanten har laant hands Land-Bonde, har Comparenten paa sin leilendings vegne rigtig leveret Citanten tilbage i den/n/e som/m/er, erindrer ej, føren hand hiemkom/m/er at eftersee tiiden og dagen, enten det var i Junj eller i Julj Maaned.

Citanten lagde i Rette til Actens følge, et beviis fra Ole Westrem, dateret 30de Apriil dette aar, og bilagt med lovlig stemplet papiir, med den forklaring, at den tønde Korn som sam/m/e beviis omtaler, har Citanten i den/n/e som/m/er rigtig bekom/m/et af Ole Westrem, men ej dend paastevnte tønde Korn. det fremlagde er saa lydende.

Comparenten svarede, den tønde Korn, hvor om det fremlagde beviis taler, har hand deels med penge og deels med vahre ved afregning betalt Citanten, men den paastevnte tønde Korn har hand in Natura leveret Citanten.

Citanten Replicerede, ej at have bekom/m/et det ringeste for den ene tønde Korn. paastaar Ole Westrem beviiser det hand siger.

Ole Westrem tilspurte Citanten, om hand for hands Regning har leveret meere end som 2 tønder Korn. Citanten Replicerede, det hand ickun har laant 1 tønde Korn for Ole Westrem[s] Regning, og den har hand igien bekom/m/et. men den paastevnte tønde Korn har Citanten for sin egen Regning laant den indstevnte leilending.

Ole Westrem begierede sag[en] udsat til neste ting, for at beviise, det hand paa den anførte maade har betalt Citanten 2de tønder Korn.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse billiges.

Dend 23de Octbr: Continuerede Grawens høsteting. for den Laugrettesmand Assar Garrethuun sad Jens Følkedahlen, for Knud Sæbøe sad Niels Rønnestrand.

Jens Olsøn Nestaas skiøde af gaar dags dato til Erich Jensøn paa 1 pund smør, 1/3 Bukskind, 1 faarskind og 2/3 Kalvskind i gaarden Nestaas, blev læst.

Erich Jensøn Nestaas udgivene gields brev af gaar dags dato til Jens Olsøn for 80 rd:, mod pant 1 pd: smør, 1/3 b:skind, 1 F:skind og 2/3 K:skd: i gaarden Nestaas, blev læst.

Dend sag anlagt af Torchiel Leqwe for sin broder Lars Spaanem mod broderen Siur Spaanem betræffende Formynderskabet, blev foretaged til Doms afsigelse.

Siur Poulsøn protesterede mod overilelse af Dom, paa Grund at pengene er staaende hos samtlig deres svoger Siur Iwersøn Tweten i Wosse Præstegield, Opheims Kirckesogn og Sogne Fogderie. og beviiser hand med Et udtog af Protocollen, det hand for Retten anviser, det sag[en] mod den/n/e deres svoger er anlagt om disse paastevnte penge.

Torchel Leqwe sagde, det hand tillader det Dom nu ej vorder afsagt, i fald Siur Spaanem i den/n/e Vinter kand finde udvei til betalning. hvis det ej skeer, paastaaes nu uden videre varsel eller udsettelse, det Dom paa nest anstundende som/m/erting vorder

1771.

afsagt.

Afskeediget,

med Doms afsigelse, efter Citantens tilstaaelse, beroer indtil nest anstundende som/m/erting.

Ole Westrem, efter forige tiltale Contra Encken Anguna Bagne, æskede sag[en] i Rette.

Enckens Lauværge Tollef Hagestad møtte og lagde i Retten skiftebrevet begyndt dend 16 Maj 1768, efter Enckens mand Kiel Danielsøn, hvor de paastevnte 3 rd: findes Citanten at være udlagt. men som Citanten har bord saug staaende paa Enckens grund, formeente hun at

grunde leien maatte decorteres, og at Citanten visser hiem/m/el hvorleedes hand er berettiget til at have saug paa hendes grund og Eiendom, paastod acten tilført af skiftebrevet, saa meget som den/n/e sag anrører. sam/m/e er saa lydende. fremdeeles lagde hand i Rette det Kongl: allernaadigste skiøde paa Gaarden Bagne, af 19de Maj 1759, saa lydende.

Citanten begierede sag[en] til neste ting udsat, for at opsøge sit hiem/m/el.

Afskeediget,

sag[en] hviiler til nest anstundende Ting.

Bøygde Procurator Niels Traa for Iwer Rønnestrand æskede sag[en] i Rette Contra Anna Marie med Broder Ebbe Eie. gav ellers tilkiende, at have til dette ting indvarslet begge, Dom i sagen at modtage. der næst hand efter løfte i Rette lagde sit skriftlige forset af 18de hujus, hvor paa hand, paa sin Principal[s] side i et og alt sluttede sag[en] til Doms. det fremlagde, som er bilagt lovlig stemplet papiir, er saa lydende.

Torbiørn Lindebræche begierede Copie af det fremlagde, og sag[en] til neste ting udsat, for sam/m/e at besvare, og sag[en] paa de indstevntes vegne til Doms at slutte. {Afsagt}

Niels Traa erindrede at Torbiørn Lindebræche sidst afvigte som/m/erting sluttede sag[en] til Doms, og da protesterede mod min forlangende udsettelse, altsaa formener Comparenten, at ham nu ei fleere udsettelser kand nyde.

Afskeediget,

havde Traa efter en Procurators pligt, paa sidste ting fremlagt sit forsæt, havde det været ufornøden for de indstevnte nu at begiere opsettelse. men, da Traa nu først som Citanten der med fremkom/m/er, Kand Retten med billighed ei betage de indstevnte tiid sam/m/e at besvare. altsaa billiges den forlangende udsettelse.

Niels Traa gav tilkiende, det hand lovlig har ladet forkynde Rettens forelægelse for Sergiant Jens Top med broder Ebbe Eie, samt vidnet Siovat Rønnestrand. vil fornem/m/e om de møder, i mangel der af, at lade forelegelsens forkyndelse afhiemle.

Ebbe Eie møtte og begierede sag[en] til neste ting udsat.

Sergiant Top efter paaRaabelse lod ej svare, men det forelagde vidne møtte.

Kaldsmændene Niels Rønnestrand og Christian Kollenes afhiemlede forelægelsen lovlig at være ved Dem forkyndt Sergiant Top i Eget paahør.

Citanten paastod det mødende vidne Eedelig forhørt.

vidnet Siovat Larsøn, boende paa gaarden Rønnestrand, fremstoed for Retten og sagde: det hand som en gaml: Laugrettesmand ofte har hørt Eedens forklaring lesse, saa hand ved hvad Eden betyder, derfor ufornøden den nu at oplæsse til sinckelse for Retten. vidnet blev af Dom/m/eren formanet om Edens betydende. der efter vidnet aflagde Eeden og vidnede, at nestleeden aars høsteting her paa tingstædet sad vidnet i daglig stuen om aftenen, og da hørte hand et skrig. derfor sprang strax ud, og møtte Kræm/m/erens Dreng Herlow, hand siger til vidnet, gaa op og hielp Traa, men vidnet kunde ej kom/m/e op igienem trappen for Folck. Citanten tilspurte vidnet, om hand kand erindre hvad det var for Folck som stod i trappen. Resp: Nej, det var saa Mørck, at hand ej kunde see hvem det vare. 2°: da vidnet kom ud til trappen, om hand da icke hørte Traa skrige. Resp: jo, hand hørte der Traa skrige, og kunde hand høre baade paa skriget og tallen at det var Traa som skriig!! (skreeg).

Traa sagde, det hand intet imod den af Ebbe Eie forlangende udsettelse havde at erindre.

Afskeediget,

Ebbe Eie billiges den til neste ting forlangende udsettelse.

De Laugrettesmænd som Retten tilstundende aar 1772 skal betiene bleve opnævnte, og ere Nye, Siur Bræche, Lars øvre Følkedahl, Elling Hamre, Thore Aasem, Torbiørn Sygnestvet, Baar ibdm:, Endre Lund og Gutorm Nedr: Legrei.

Siur Poulsøn Spaanem gields brev af dags dato til Ole Westrem for 465 rd: laan, mod pant 1 Løb 2 pd: 6 mrk: smør med bøxel i gaarden Spaanem, blev læst.
Torchield Poulsøn Lindebræche og Elling Torfinsøn ibdm: gields brev af dags dato til Niels Pedersøn Fylchedalen for 560 rd:, mod pant 3 Spd: smør, 3 g:skind i gaarden Lindebræche, blev læst.
Nest ovennævnte tvende mænds gieldsbrev af 18 Maj 1767, indført i Pantebogen paa folio 85, blev efter paategne[de] qvittering af dags dato udslet.
Siur Poulsøn Spaanem gields brev af 24de Octbr: 1766, indført i Pantebogen paa folio 76, blev efter paategnet qvittering af dags dato udslet.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel lod inden Retten oplæsse og examinere, til bilager ved hands Regnskaber, ligesaadan/n/e documenter som ved Jondahls Tinget er Specificeret, og var dette skibreedes Ordinaire skatte Restanse 248 rd: 4 mrk: 1 s:, og var Extraskattens Restense!! 381 rd: 4 mrk: 2 s:, og som ingen var, der noget mod sam/m/e havde at erindre, var Hr: Kam/m/er-Raaden Rettens Attestation begierende, som blev billigens efterkom/m/et.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaa i Rette. altsaa blev Tinget ophævet.

Dend 24de Octbr: blev paa det sædvanlig **Tingstæd Utne med Kingtserviig Præstegield og Røldahls Almuer holden Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laug Ret som paa folio 91 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Tosten Resetter sad Ole Larsøn Resetter, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Lensmanden for Kingtserviig Almue, Jon Hougse, og Lensmanden for Røldahls Almue, Niels Heljesøn Hamre, samt den tingsøgende Almue.

da blev Publiceret de Forordninger, Placater og Ordres som paa folio 109 og 110 ved Jondahls Tinget findes Specificeret og Extraheret.

Hans Hansøn Langesetter udgivende gields brev af 4 Junj 1771 til Hr: Lieutenant Burgrav for 117 (1174?) rd:, mod pant 3 Spand smør i gaarden Langesetter, blev læst.

1771: 113b

1771.

Lensmanden Jon Hougse paa egene og medarvingers vegne gav tilkiende, det hand efter Rettens Kiendelse ved dette aars Som/m/erting, atter har med Muntlig varsel til dette Ting, tiid og sted ladet stevne og indkalde Osmun Larsøn Horre, Dom at modtage til at betale efter Regning 10 rd: 2 mrk:, som tillige blev ham forkyndt, og at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om hand nu møder.
dend indstevnte Osmun Horre blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels Hamre og Knud Seim afhiemlede stevningen at være Osmun Larsøn Horre i eget paahør lovlig forkyndt, og tillig[e] Citantens Regning lydelig for ham oplæst.
Citanten lagde i Rette den paastevnte Regning af 4de Octbr: 1770, bilagt med lovlig stemplet papiir, og er saa lydende.
Citanten paastod Dom.

Afskeediget,

Osmun Larsøn Horre gives endnu en gang Laugdag til nest anstundende aars som/m/erting, til den/n/e nu paastevnte Regning at svare, og sin sags tarv i agt at tage.

Orm Nedr: Berge efter forige tiltale, {æskede sag[en] i Rette \{af}/ Contra} \af/!! (Contra?) Ole Gryting, \æskede sag[en] i Rette/, og vil afvarte det hand har at forestille.

Ole Gryting sagde, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Orm Nedr: Berge, vidner at anhøre til sag[en]s oplysning. og ere vidnerne Niels Hamre, Orm og Knud Tufte, der nu alle møder.

{Hoved Citanten} \Orm Nedr: Berge/ tilstod den/n/e {Contra} stevning at være ham forkyndt.

Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Niels Heljesøn Hamre, Lensmand i Røldahl, efter aflagde Eed vidnede, det hand som Lensmand har Registeret boen efter Ole Olesøn øvre Berge, og var Faderen til dend afdøde, nemlig Ole Grytting, nærværende ved foretningen, da der hvercken blev talt om skiøde eller penge. ej heller hørte hand det Ole Grytting havde noget at fordre paa jordegodset. ej heller gav hand an for vidnet, det hand havde noget at fordre, men vel tilstod hand, det hand var sin søn 10 rd:, eller var det 9 ½ rd:, skyldig, som blev i Registeringen anført og optegned. Contra Citanten tilspurte vidnet, om hand ved det hands søn havde betalt ham noget paa gaarden. Resp: ved intet her om. 2°: om vidnet fandt noget skiøde eller beviis efter hands søn, som kunde Retleede den/n/e sag. Resp: saa intet af saadant, men har hørt sige det Ole Grytting selv har, her paa tinget, neste ting efter Registeringen, leveret skiøde paa gaarden til Sorenskriveren. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet.

2det vidne, Orm Olsøn Tufte, er Contra Citantens egen ægte søn, efter aflagde Eed vidnede at hands salig broder har sagt til ham, mens hand var i levende live, da de var paa Reise sam/m/en, det hand intet havde betalt af det som skiødet paa Gryting formelder, og at hand sad paa Berge for Landskyld. da vidnet sagde at hand skulde betale paa Grytting, hvor til vidnets broder svarede ham: det kom/m/er Eder ej ved saalenge Fader tier.

3de vidne, Knud Gullichsøn, boende paa Tufte, sagde at være gift med Ole Gryttings datter. efter aflagde Eed vidnede, at da hands salig svoger Ole Olsøn skulde gifte sig, da havde hand ej til Faderen betalt noget paa gaarden Grytting. videre viste vidnet ej at sige, uden at hands sal: svoger havde faaed skiøde paa Grytting af sin Fader, føren hand blev gift.

{Contra} Citanten fremlagde sit skriftlige forset, bilagt med lovlig stemplet papiir, men uden datis, og er saa lydende.

Orm Nedr: Berge protesterede mod videre udsettelse, og paastod Dom.

Afskeediget,

da hoved Citanten grunder sin paastand om udsettelse paa et Tingsvidne hand agter at erværve, kand Retten ej betage ham frist til sag[en]s oplysning, men billiger sag[en] udsat til neste ting.

Knud Seim efter forige tiltale Contra Helje Hamre, æskede sag[en] i Rette, betræffende den paastevnte børse. og vilde afvarte Helje Hamre[s] beviis.

for Helje Hamre møtte hans søn Niels Hamre, som sagde det hands Fader var Reist til Suldahl i haab betiids at hiem kom/m/e, men som gam/m/el, maa hand slutte, det haarde veir har hindret ham. begierede end nu paa sin Faders vegne sag[en] til neste ting udsat. sagde ellers det arvingerne har faaet betalning for børsen.

Citanten sagde, det arvingen Jon Hildahl har faaed 1 rd:, saa der paa Børsen Resten 9 mrk: med Processens omkostning, der for paastod Dom.

Afskeediget,

Retten understaar sig ej at overile Helje Hamre med Dom. dets aarsag dend forlangende udsettelse til neste Ting vorder billiget.

Hr: General-Krigs-Com/m/issair Geelmuyden skiøde af 23de Maj 1771 til Hr: Capitain de Knagenhielm paa 2 Spand smør, 1 geedsk: i gaarden Helleland, blev læst.

Lars Thomassøn Berje skiøde af 30 Maj 1771 til Svend Thomassøn paa 1 pund og 11 ¼ mrk: smør, ½ geedsk: med bøxel i gaarden Berje, blev læst.

Kongelig skiøde af 29 Junj 1771 til Johan/n/es Nielsen paa 12 mrk: smør i Reinsaas, læst.

Haagen Luttro skiøde af dags dato til Johan/n/es Østensøn paa 11 mrk: smør i gaard: Luttro, læst.

Lars Thomesøn Berje gields brev af dags dato til Christen Eitrem for 80 rd: laan, mod pant Et pund 11 ¼ mrk: smør og ½ geedsk: i gaarden Berje, blev læst.

Siur Staene skiøde af dags dato til Jon Knudsøn paa 6 mrk: smør, 1/3 Faarsk:, 1/3 Kalvsk: i Staene, læst.

Aamun Utne og medJnteressendere skiøde af dags dato til Svend Lofthuus paa 3 Sp: smør i Eidnes.

Michel Siursøn Lotte skiøde af dags dato til Michel Michelsøn paa ½ Løb smør, ½ huud i Lotte, læst.

Hr: Biskop Arents bøxel brev med Revers, af 30de Septbr: 1771, til Ole Gundersøn paa ½ Løb 9 mrk: sm: i Jordahl, læst.

Jørgen Freim gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne giestgiberen Knud Larsøn Buustethuun, vidner at anhøre betræffende de utilbørlige ord hand tiltalte Citanten med paa dette aars som/m/erting her paa Tingstuen. dernest Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Knud Mochestad, Tosten Reisetter, Thobias Isberg og Knud yttre Bleje. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

sagvolderen Knud Buustethuun møtte og tilstod lovl: varsel. af de indstevnte vidner møtte Knud Mochestad og Knud yttre Bleje, de andere vidner efter paaRaabelse møtte ei.

Kaldsmændene Jon og Peder Hougse afhiemlede stevningen under Lovens

1771.

Faldsmaal at være vidnet Tosten Reisetter lovlig forkyndt udj hands Faders paahør, da Tosten ej var hiem/m/e. men vidnet Tobias Jsberg havde de ej stevnt, saasom de traf ham ved Kircken, der hand lovede at antage stevningen.

Citanten paastod de tvende mødende vidner forhørte, og Laudag for de udeblivende.

Eedens forklaring, sagde disse tvende vidner, ufornøden at oplæsse, da de som Laugrettes mænd ofte har hørt den, ja end og i dag her inden Retten hørt den oplæsse.

1ste vidne, Knud Knudsøn, boende paa gaarden Mochestad, efter aflagde Eed vidnede, at da sagen paa dette aars som/m/erting her inden Retten var fore imellem Knud Buustethuun og Drengen Samson Hildahl, da siger Jørgen Freim til Knud Buustethuun, du har ej nødig Knud, at være saa strii paa det, du maatte io op til Jordahl at faa dig humle strax efter Juulen, da du vilde Brøcke. der til Knud svarede: det var løgn. da siger Jørgen igien: io min siæl er det sandt. da siger Lensmanden sagte, bander icke. dertil svarede Knud Buustethuun, hand agter icke det, hand er lenge bortsvoren før. Knud Buustethuun tilspurte vidnet, om hand ved de ord Nævned Jørgen Freims Navn. Resp: Nej, hand nævnte intet Navn, men ordene faldt ved den tale som forklaret er. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet.

2det vidne, Knud Arnesøn, boende paa gaarden yttre Bleje, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne. til Knud Buustethuuns qw: svarede, hand sandste ej efter det.

Knud Buustethuun begierede sag[en] til neste ting udsat.

Citanten, under forbeholdenhed, i fornøden tilfælde, frafald de 2de udeblivende vidner, og paastod Dom.

Afskeediget,
dend af Knud Buustethuun til neste ting forlangende udsettelse, billiges.

Dend 25de Octbr: Er ved Kingtserviig og Røldahls høsteting saaleedes passeret.

Bøygde Procurator Traa fremstod for Retten, og for Lars Nielsøn Horre fremlagde det ham allernaadigst forundte Beneficium Paupertatis til en sags udførsel imod hands Farbroder Osmun Larsøn Horre, dateret 17de Maj 1771, samt de Traa tillagde 2de Ordres af 19de Martj og 13de Junj dette aar, der alt er saa lydende. der næst fremlagde sin skriftlig stevning af 8de Aug: sidstleeden til Et Tingsvidnes erhvervelse, som blev oplæst og er saa lydende.

Hr: Cancellie-Raad Barth og Procurator Røder blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare. af de i stevningen benævnte vidner møtte Lensmanden Niels Hamre, Ole Østensøn Buue, Jørgen Freim, Daniel Eitrem, Samson Jsberg, Ole Grønsdahl. de øvrige i stevningen benævnte vidner efter paaRaabelse møtte ej. end møtte Lensmanden Jon Hougse.

Kaldsmændene Jon Hougse og Peder Hougse afhiemlede den skriftlige stevning at være en hver i sær af vidnerne for deres tilholdsted lovlig forkyndt, og for de fleeste vidner udj eget paahør. ligesaa er stevningen lovlig forkyndt Osmun Larsøn Horre /: der nu efter 3de gange paaRaabelse ei møder eller lader svare :/ og det udj hands {Kone} Eget med Kones paahør.

Procurator Traa fremlagde sine skriftlige qwæstioner, dem hand begierede til vidnerne fremsat, og deres svar modtaget. paastod de nu mødende vidner Eedelig forhørt, og de udeblivende forelagt til neste ting at møde. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og af Dom/m/eren formaned at blive ved sandhed. de af Traa fremlagde skriftlige qwæstioner er saa lydende.

1ste vidne, Bøygde Lensmanden i Røldahl, Niels Heljesøn Hamre, fremstod for Retten, og efter Loven aflagde Eeden, der efter til 1ste Qw: svarede Ja. til 2den Qw: svarede, stevningen var vitløftig, og truede Procurator Røder, dersom Lars Nielsøn {ej f} befatter sig med Horre, føren Sorenskriveren Barth kom hiem, skulde hand bøde eller kom[me] i 60 rd: bøder. og bør hand, Lars Nielsøn, om hand med gode vilde gaae fra Gaarden Horre, vilde hand betale ham for sit arbeide, at hand havde indvunden Gaarden, da Lars Nielsøn det ei vilde, giorde Røder forbud paa Gaarden og avlen, at Lars Nielsøn ej maatte befatte sig der med. til 3de qw: svarede, da {Niels} Lars Nielsøn begierede Copie af stevningen, da hand blev stevnt: svarede Røder Nej, vil du have Copie, saa kom hiem til mig, vi er ej vant der til hos os at give Copie paa stædet. Niels Traa her under tilspurte vidnet, hvor langt det var fra Horre, Procurator Røder havde sit hiem. Resp: til visse 9 Miil hen i Stawanger Amt. til 4de hoved qw: svarede Ja, hand var der. til 5te qw: svarede, saadan/n/e ord skulde være falden, føren vidnet kom der. til 6de qw: svarede, Refererede sig til nest foregaaende svar, har ellers hørt af andere fortelle, det Cancellie-Raad Barth skulde have sagt til Lars Nielsøn, gaar du imod Forbudet, kom/m/er Du i 60 rd: bøder. til 7de qw: svarede, Referer sig til sit svar ved 2de qw: til 8de qw: svarede, Laugretten var af Christiansand Stift og Ryfølke Fogderie. til 9de qw: svarede Ja. til 10de qw: svarede Ja, de bleve forligte, og Reckede hin anden haanden {til be} paa forliget. til 11de qw: svarede, det var Osmun Larsøn og Lars Nielsøn som bleve forligte. til 12de qw: svarede, de bleve forligte saaleedes, at Osmun Larsøn skulde tage mod Løsnings penge 53 rd: for Jorden, og den overlade til Lars Nielsøn. paa hands vegne Jørgen Freim telte pengene, og bad Osmun det Lars Mehuus paa hands vegne vilde modtage pengene, og igien betale dem til Jacob Eitrem paa hands, Osmuns, gield, hvilcket Lars Mehuus giorde. til 13de qw: svarede, Refererer sig til nest foregaaende svar. til 14de qw: svarede Ja, det er saa.

2det vidne, Ole Aamunsøn, boende paa gaarden Grytting, efter aflagde Eed vidnede. til 1ste qw: svarede Ja. til 2de qw: svarede, der var skriftlig stevning, har ingen forstand paa om den var vitløftig. hørte det Røder sagde, da hand satte forbud paa Gaarden og Jordens grøde som Lars Nielsøn havde indavlet, at dersom hand, Lars Nielsøn, befattede sig noget der med, kom hand i 60 rd: bøder. til 3de qw: svarede, Lars Nielsøn begierede Copie af stevning[en], der til Røder svarede, vilde hand kom/m/e hiem til ham, skulde hand faae Copie, men paa stædet skrev hand ingen Copie. vidnet meener at der er

1771: 114b

1771.

9 á 10 Miil fra Horre og til det stæd Røder i Christiansand stift boer. til 4de qw: svarede, hand var paa gaarden, men ej i stuen hvor Retten holdes, fordj hand ej for Folckemengden kunde kom/m/e ind. til 5te qw: svarede, kand intet sige her om. til 6de qw: svarede, ved intet her om. til 7de svarede, har ej hørt andere ord end de ved 2den qwæstion tilførte svar. til 8de qw: svarede, Laugretten var fra Ryfølche i Schristiansand Stift. til 9de qw: svarede Ja, hand betiente Retten sam/m/e tiid. til 10de qw: svarede, De bleve forligte og Reckede hin anden haanden. til 11de qw: svarede, det var Osmun Larsøn og Lars Nielsøn som giorde forlig. til 12de qw: svarede, de bleve forligte, det Lars Nielsøn skulde have Jorden og Osmun Larsøn tage imod Løsnings pengene 53 rd:. til 13de qw: svarede, da de vare forligte, begierede Osmun det Lars Mehuus vilde modtage pengene hos Jørgen Freim /: som for Lars Nielsøn udtellede pengene :/ og levere dem til Jacob Eitrem, som hand var penge skyldig. til 14de qw: svarede Ja, det er saa at forliget ved Dom blev bekræftet.

3de vidne, Ole Østensøn, boende paa Buue, efter aflagde Eed svarede til de fremsatte qwæstioner, saasom til 1ste qw: svarede Nej. til 2de qw: svar, ved intet der om. til 3de qw: svar, ved det ej, var der icke den tiid. til 4de qw: svarede Ja, da var vidnet paa Horre. til 5te qw: svar, Cancellie Raad Barth tilspurte Lars Nielsøn, om hand med got og gode vilde afstaa Jorden til Osmun: hvor til Lars Nielsøn svarede Nej, hand havde ingenting taget sig til, hand havde Jorden saaleedes som hands Øvrighed havde andraget det for ham. da siger Cancellie-Raad Barth, at Osmun havde Kongens Ordre og befalning det hand skulde have gaarden saalenge sagen stod for Ober-Retterne. til 6de qw: svar, har ej hørt trudsel ord, saasom hand ej stedse var inde i stuen. til 7de qw: svar, ved inte her om. til 8de qw: svar, Laugretten var fra Suldahl i Ryfølche udj Christiansand Stift. til 9de qw: svar, Nei. Traa frafald de øvrige qw: som ufornøden til dette vidne.

4de vidne, Jørgen Knudsøn, boende paa Freim, efter aflagde Ed vidnede, til 1ste qw: Nej. til 2de qw: Nej, ved intet der om. til 3de qw: svar, ved det ej. til 4de qw: svar, Nej. til 5te qw: svar, var der ej. til 6de qw: svar, ved intet. til 7de qw: svar, kunde ej høre det, fordj hand var der icke. til 8de qw: svar, ved intet der om. til 9de qw: svarede Ja. til 10de qw: svar, Ja. til 11de qw: svar, Osmun Larsøn og Lars Nielsøn blev forligte om den jordepart i Horre. til 12de qw: svar, Osmun vilde modtage sine penge af Lars Nielsøn, 53 rd:, og fraviige Jorden. til 13de qw: svarede, vidnet tillige med Wrol Odland telte pengene ud for Lars Nielsøn, og Lars Mehuus tog imod pengene efter Osmun Larsøns begiering, og igien efter Osmun Larsøns befalning strax leverede pengene til Jacob Eitrem. ordene faldt saaleedes af Lars Mehuus: nu har ieg anam/m/et pengene, Osmun, kom nu og tag dem. der til Osmun svarede, lever pengene til Jacob Eitrem, hand skal have fleere penge end disse. til 14de qw: svarede Jo, Sorenskriveren ved Dom bekræftede forliget.

5te vidne, Daniel Christensøn Eitrem, efter aflagde Eed vidnede, til 1ste qw: svarede Nej. altsaa ved intet til 2den og 3de qw: at svare. til 4de qw: svarede Nej. ved altsaa intet at svare til 5, 6, 7 og 8de qwæstioner. til 9de qw: svarede Ja, hand bisad Retten som Laugrettes og Meddomsmand. til 10de qw: svarede, hand baade hørte og saa det. til 11de qw: svarede, det var Osmun Larsøn og Lars Nielsøn som blev forligte om Jorden i Horre, og der om for Retten

tog hin anden i haanden. til 12de qw: svarede, Osmun Larsøn vilde modtage Løsnings penge 53 rd: af Lars Nielsøn, og fraviige Jorden. til 13de qw: svarede, Lars Nielsøn lagde pengene paa bordet, og Jørgen Freim for ham talte pengene. da begierede Osmun det Lars Mehuus paa hands vegne vilde modtage pengene, det Lars Mehuus giorde. der efter siger Lars Mehuus, kom nu Osmun og anam dine penge. der til Osmun svarede, lever pengene til Jacob Eitrem, hand skal have fleere penge end disse. til 14de qw: svarede Ja, Sorenskriveren ved Dom bekræftede deres forlig.

6de vidne, Samson Larsøn Jsberg, efter aflagde Eed vidne[de]. Traa frafald, som ufornøden, de første 8te qwæstioner til dette vidne at fremsette. til 9de qw: svar, Ja, hand var der som Laugret og Meddomsmand. til 10de qw: svar, som femte vidne svaret har. til 11de qw: svar, som femte vidne. til 12de qw: svar, som femte vidne. til 13de qw: svar, som femte vidne. til 14de qw: svar, som femte vidne.

7de vidne, Ole Ormsøn Grønsdahl, efter aflagde Eed vidne[de]. Traa ligeleedes fra[fald] de første 8te qwæst:, som ufornøden dette vidne at fremsette. til 9de qw: svarede som 6de vidne. til 10de qw: svarede som 5te og 6de vidne. til 11de qw: svar, som 5te og 6de vidne. til 12de qw: svar, som femte vidne. til 13de qw: svar, som 5te og 6de vidne. til 14de qw: svar, som 5te og 6de vidne.

dend indstevnte Lensmand Jon Hougse, til actens følge lagde i Rette Osmun Horre[s] gieldsbrev af 1ste Junj 1758, der er saa lydende.

Procurator Traa paastod alleene de udeblivende vidner til neste ting under faldsmaal forelagt.

Afskeediget,

de lovlig indstevnte Joseph Pedersøn Seim, Osmun Olsøn Olsøn!! Berge, Kari Olsdatter Mittuun Horre, Ole Ormsøn Nedr: Berge, Lars Mehuus, Ole Nedr: Berge, Ole Houge og Thore Hagen, gives Laudag

1771: 115

1771.

under Lovens falds\maal/ bøder straf at møde her for Retten anstundende aar 1772 til Som/m/ertinget, som holdes dend 29de og 30te Maj, naar sag[en] vorder paaRaabt, deres vidne at aflæge. til benævnte tiid gives Osmun Larsøn Horre Laudag, om hand finder tienlig noget til den/n/e Tingsvidne sag at svare, for videre at oplysse paa sin siide.

En Odels Dom afsagt paa Gaarden Ragde dend 8de Maj dette aar, imellem Samson Olsøn Hildahl og Samson Nielsøn Tocheim, blev læst.

Jørgen Jacobsøn og medJnteressendere udgivene skiøde af gaar dags dato til Iwer Jacobsøn paa 9 Mrk: smør med bøxel i gaarden Seljestad, blev læst,

Jørgen Freim skiøde af dags dato til Niels Olsøn paa 18 mrk: smør, ½ hd: i Freim, blev læst.

Aslach Wangen skiøde af dags dato til Omun Eilefsøn paa ½ Løb sm:, 1 hd: i Diønne, læst.

Omun Eilefsøn Diønne gields brev af dags dato til Hr: Lieutenant Burgraf for 260 rd: laan, mod pant ½ Løb smør, 1 huud i gaarden Diønne, blev læst.

Aslach Wangen bøxelbrev med Rewers, af 26de Febr: 1771, til Peder Eilefsøn paa ½ Løb smør og En huud i gaarden Diønne, blev læst.

Procurator Traa, for Jacob Witmejer paa sin datter Anna Catharine[s] vegne, gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde forige Formynder Hans Hansen Utne, Dom at modtage til at fra sig levere og udbetale Myndlingens Arve Midler efter skiftebrevets indhold, begyndt dend 2den Nowbr: 1762, med Capital 153 rd: 5 mrk: 11 s:, til nu værende Formynder Peder Pedersen Schierpen, samt at betale til Faderen Jacob Witmeier Renten for fem aar til 11de Decbr: dette aar, og ellers at svare Renter til betalningen skeer, tillige med processens omkostning. vil fornem/m/e om dend indstevnte møder.

Hans Hansøn Utne møtte, tilstod varselen og begierede sag[en] til neste Ting udsat, for at Rette for sig i mindelighed.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse til neste ting vorder dend indstevnte billiget.

Lensmanden Jon Hougse for Kiøbmanden udj Bergen, Samson Krøger, efter forrige tiltale Contra Aad Halstensøn Twet, æskede sag[en] i Rette og gav tilkiende, det hand lovlig har ladet Rettens forelægelse forkynde for den indstevnte. vil fornem/m/e om hand møder.

Aad Twet blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene {Ra} Christopher Langesetter og Thomas Jaastad afhiemlede Lavdag at være Aad Twet udj hands Faders paahør lovlig forkyndt, da hand, Aad, ej var tilstæde eller lod sig finde.

Citanten lagde i Rette Regningen af 22 Januarj dette aar, om de paastevnte penge, bilagt med lovlig stemplet papiir, og paastod Dom. det fremlagde er saa lydende.

Retten tilspurte Citanten hvor den sæck humle, som Aad Tvet i aaret 1768 har bekommet, og hand ved sin paategning paa Regningen dend 10 Maj dette aar har giort indsigelse imod. Citanten svarede, det hand aldeeles benægter ej saadan accord at være giort. ligesom Aad Tvet ej heller føren nu efter 3 aars forløb har giort nogen indvending, men stiltiende beholdet den Kiøbte humle.

Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Aad Halstensøn Tvet har hvercken ved stevningens incamination, eller nu da forelægelsen er falden i Rette, vildet svare det ringeste til sigtelsen. der imod sees af Citantens Regning under 22de Januarj dette aar, det Aad Twet i aaret 1768 har bekom/m/et vare for 48 rd: 1 mrk: 13 s: Regningen er af Aad Tvet under hands haand dend 10de Maj dette aar tilstaaed Regningens Rigtighed, undtagen dend sæck humle, hvor om Tvet har giort dend indsigelse, at være accorderet saaleedes: at vis den icke var god, saa skulde Kiøbmanden selv tage imod den igien. Foruden at Kiøbmanden benægter den/n/e accord, er det Tree aar siden, naar Man skriver dend 19de Decembr:, at Tvet Kiøbte humlen, og endnu ej sendt den tilbage, i fald accorden havde været saaleedes som hand paa Regningen anfører. efter saadan sagens beskaffenhed Kiendes for Ret, det Aad Halsteensen Tvet til Citanten Samson Krøger bør betale Regningens beløb med 48 rd: 1 mrk: 13 s:, og i Processens omkostning 3 rd:, inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse under Nam og Execution.

Lensmanden Jon Hougse for Kiøbmanden udj Bergen, Aamun Lii, efter forrige tiltale Contra Peder Diøn/n/e, æskede sag[en] i Rette, og sagde: det Kiøbmanden aldeeles benegter den af Peder Diønne anførte accord at være skeet. vil afvarte det beviis Peder Diønne har lovet til dette Ting at producere.

Peder Diønne blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Citanten paastod Dom.

Afsagt,

sag[en] optages til Dom indtil i Morgen, da det nu er seent paa aftenen.

Dend 26de Octbr: ved Kingtserwiig høsteting, blev udj nest oven anførte sag saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Dend indstevnte Peder Eilefsøn Diønne har inden Retten ad Acta tilstaaed fordringens rigtighed, som er 12 rd:, men med den Condition at hand ej skulde efter accord betale føren hand havde solgt qværne steenene, det hand med vidner til dette Ting vilde beviise, der til hand erholde sag[en] udsat. Foruden at Kiøbmanden aldeeles benægter den/n/e Accord, har

Peder Diøn/n/e ej opfyldt sit her inden Retten giorde løfte, sit foregivende at beviise, ja end icke lader svare i sag[en] eller lyse minste forfald. thj Kiendes for Ret, det Peder Diøn/n/e bør betale de paastevnte 12 rd: til Aamund Lii, og udj Processens omkostning 2 rd:, inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlig forkyndelse under Nam og Execution.

1771: 115b

1771.

Johan/n/es Mansager gieldsbrev af 29de Maj 1761, indført i Pantebogen paa folio 557, blev efter paategnede qvitering af 25de Octbr: 1771 udslet.

Samson Frøswiig gields brev af gaar dags dato til Haldor Espe for 200 rd: laan, mod pant 1 pund 22 2/5 mrk: smør, 1/6 huud i gaarden Frøswiig, blev læst.

Johan/n/es Mansager gields brev af gaar dags dato til Haldor Olsøn Espe for 200 rd: laan. mod pant 1 pd: 23 37/67 mrk: smør i gaarden Mansager, blev læst.

Haldor Espe skiøde af gaar dags dato til Samson Pedersøn paa 1 pund 22 2/5 mrk: smør, 1/6 huud med bøxel i gaarden Frøsviig, blev læst.

Auctions skiøde af 26de Septbr: 1771 til Aschiel Wichlichsøn Sexe paa 1 pd: 23 15/16 mrk: smør med bøxel i gaarden Rogde, blev læst.

Hr: Biskop Arents bøxel brev med Rewers, af 19de Febr: 1771, til Siur Arnesøn paa 22 ½ mrk: smør, ¼ huud i gaarden Jndre Alsager, blev læst.

Haldor Espe gav tilkiende, det hand for Sogne Præsten Hr: Peder Blyt ved skriftlig stevning af 4de hujus, her til Tinge har ladet indkalde Od Halstensøn Twet til at modtage Dom at indfrie sit Pante brev af 28de Octbr: 1766, med videre efter stevningens indhold, den hand i Retten lagde, bilagt med lovlig stemplet papiir, samt dend!! (det) paastevnte Pantebrev af 28de Octbr: 1766. og vilde fornem/m/e om den indstevnte møder. det fremlagde er saa lydende, og fantes stevningen paategnet at være dend indstevnte lovlig forkyndt.

Od Twet blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Peder Hougse og Tosten øvre Qwale afhiemlede stevningen at være Od Twet udj hands tieneste Dreng og søster[s] paahør lovlig forkyndt, siden Od Twet ej var tilstæde, det de paa stevningen har ladet skrive.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget.

Od Halsteensøn Twet gives Lavdag til neste ting.

Haldor Espe gav tilkiende, det hand med skriftlig stevning fra Sogne Præsten Hr: Peter Blyt, paa hands vegne har ladet her til Retten indkalde Torgier Halstensøn Twet, Dom at modtage til at indfrie sit gields brev af 1ste Junj 1768, med videre efter stevningens indhold, dend hand tillige med gieldsbrevet i Rette lagde. vil fornem/m/e om den indstevnte møder. dend fremlagde stevning er af 4de Octbr: h: a:, bilagt med lovlig stemplet papiir, og tillige med gieldsbrevet er saa lydende.

dend indstevnte Torgier Twet blev paaRaabt. hands søn Halsten Torgielsøn møtte og sagde det hands Fader havde befalet ham, for Retten at lysse hands forfald, det hand var syg, saa hand ei kunde møde, men tilstod at hand lovlig [var] stevnt.

Citanten var Lavdag begierende.

Afskeediget,

Torgier Halstensøn Twet gives Lavdag til neste ting.

Lensmanden Jon Hougse for Herlow Fladeqval paa Woss gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet indkalde Lars Jonsøn og Jarand Mochestad, Dom at modtage til

at betale Resterende 2 rd: paa en Øg som de Kiøbte af Citanten, samt at svare den/n/e process aarsagede omkostninger.
de indstevnte blev 3de gange paaRaabt. for Lars Jonsøn møtte Knud Knudsøn Mochestad, og efter Ordre tilstod lovlig varsel, og ellers lyste Lars Jonsøns forfald, som er, at hand virkelig er syg. for Jarand Mochestad møtte hands broder Siur Jarandsøn og tilstod lovlig varsel, og sagde det hands broder ej har handlet med Citanten om nogen Øg. men det var Lars Jonsøn som Kiøbte Øgen, og Jarand Mochestad var alleene i følgeskab paa Reisen med Lars Jonsøn
Citanten erindrede om Lavdag for den udeblivende.

Afskeediget,

Lars Jonsøn Mochestad gives Lavdag til neste ting.

Haagen Espe efter forige tiltale Contra Siur Staene, nu Espe, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse for Siur Espe. vil fornem/m/e om hand nu møder.
Siur Espe møtte, begierede sag[en] til neste ting udsat, for at stevne Contra til sag[en]s oplysning.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Swen Larsøn Lotte for sin broder Haaver Larsøn Lotte, som er paa sin lovlig Reise, sagde, det hands broder til dette Ting har ladet stevne sin grande Michel Olsøn Lotte, vidner at anhøre om ubeqvem ord og tale, der efter Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Siur Lotte, Isaak ibdm: og Ingeri, huuskone paa Lotte. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.
dend indstevnte Michel Olsøn møtte, tilstod varselen og sagde, det hand i et barsel hos Lars Larsøn Lotte blev gandske beskiencket, har hand i de omstændigheder talt nogen for nær, er det ham aldeeles uvidende. hvad hands grande Haaver Larsøn angaar, da har de som Kærlige grander i mange aar boet sam/m/en, og med hin anden i god forening omgaaets, saa hand ej ved andet eller kand andet om sin grande sige, end alt det som got, ærligt og vel anstændig er, og tacker ham for hver dag de har boet sam/m/en.
Svend Lotte begierede sag[en] udsat til neste ting, at hands broder selv kand svare til det nu er passeret.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Lensmanden Jon Hougse gav tilkiende, det hand paa Justitiens vegne udj Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juels lovlige forfald har ladet stevne og til dette Ting indkalde Hans Langesetter, Jon Johansøn og Jon Tiorbiørnsøn!! at lide Dom til undgieldelse, fordj de ej efter Ordre skydsede i den/n/e afvigte som/m/er En fattig Krybling, syg og svag Betler, der havde Hr: Provsten Schnabels Attest eller pass, til Lensmanden i Qwam, og fordj de tog af ham 1 rd:, og lod ham fra sig ved Steen-Korssen, som var ickun

En Miil de havde ført ham. ligesaa er stevnt Hans Langesetter og Jon {Torbiørn} Johansøn, fordj de, da den fattige kom tilbage og vilde have sin afperssede Rigsdaler, da tog fra ham saa mange penge hand havde, som befantes at være 10 rd: 9 s:, og saa førte ham ud til gaarden Kiæbse, og der lod ham fra sig. for alt at lide efter Dom, og at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

de samtlig indstevnte blev 3de gang paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene vare ej tilstæde, stevningen at afhiemle, hvor for Citanten begierede sag[en] til neste ting forfløt. som blev billiget.

Elling Hougse skiøde af dags dato til hands broder Helje Hansøn paa 1 Spd: 9 mrk: smør, 1/6 huud, 1/12 b:skind og 1 pund salt i gaarden Hougse, blev læst.
Sølfest Hougs{e}\twet/ gields brev af 30de Octbr: 1760, indført i Pante bogen paa folio 555, blev efter paategned qvittering af dags dato udslet.
Sølfest Hougstvet skiøde af 31de Maj 1771 til Asbiørn Sølfestesøn paa 10 ½ Mrk: smør, 2 ¼ Løb salt i gaarden Hougstvet, blev læst.
Asbiørn Sølfestesøn gields brev af 31 Maj 1771 til Johan/n/es Hougse for 60 rd: laan, mod pant 10 ½ mrk: smør, 2 ¼ Løb salt i gaarden Hougstvet, læst.
Peder Hougse skiøde af dags dato til Jon Digrenes paa 11 ¼ mrk: smør i platset Aaen, læst,

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel lod inden Retten oplæsse og Examinere ligesaadan/n/e documenter, som ved de andere Tinge og ved Jondahls Tinget er Specificeret, til bilag ved hands Regnskaber, og var den Ordinaire skatte Restance 176 rd: 5 mrk: 10 s:, samt Extraskattens Restanse, hvis beløb var 88 rd: 4 mrk: 15 s:. og som ingen noget der imod havde at erindre, var hand Rettens attestation begierende, som blev billiget.

De Laugrettesmænd som Retten tilstundende aar skal betiene blev opnævnt, og er Nye, Christen Danielsøn Eitrem, Tosten Tochim, Joen Staen, Peder Frøsviig, Jon Larsøn øvre Qvale, Peder Jacobsøn Lotte, Aamun Alsager, og Christopher Qwalwiigen.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaa i Rette, blev Tinget ophævet.

Den 28de October blev Retten betient paa Gaarden Langesætter, beliggende i Kingtzerviigs Præstegield og Kirkesogn, med efterskrevne Eedsorene Laug Ret, sc: Thomes Hougstvet, Jon Swendsøn ibidm:, Elling Jaastad, Ole Hougse, Thom/m/es Jaastad, Torgilds Torgildsøn ibidm:, Wier Hougstvedt og Ole Olsøn ibidm:. Nærværende inden Retten Lensmanden Jon Torgildsøn Hougse.

Hvorda for Retten fremstod den mindreAaring Jon Johansøn, hans Curator Niels Jonsøn øvre Qwale, der Sag er pligtig paa sin MindreAarings Veigne at lade incaminere og oplyse; Men vilde ingen oplysning eller Sags incamination give Retten, hvorom Laug Retten blev skudt til provst. Endelig betænkte Curator Sig og gav tilkiende, det hands Mindre-Aaring Jon Johansen for Juul Nest afvigte aar til Jorde-Tirsdagen indeværende Aar, og atter til den/n/e Tægte-Dag, har ladet stevne og indkalde Hans Hansøn Langesætter at anhøre Citantens Odels Adkomst til ½ Løb Smør, ½ huud med bøxel her udj Gaarden Langesætter, og derom Dom at anhøre til at imodtage Løsnings penge for sam/m/e Jordepart, og at svare Processens Omkostning. Vil fornem/m/e om den indstevnte Møder.
Den indstevnte Hans Hansen Langesetter mødte, tilstod at være stævnt til Jorde-Tirsdagen, men var ey tilstæde da Stævningen blev ham forkyndt. tilstod og at Stævningen er ham forkyndt til den/n/e Tægte-Dag.
Citanten tilspurte den indstevnte om hand i Mindelighed vilde Modtage Løsnings penge. Den indstevnte svarede: Naar hand saae pengene optalt her paa bordet, fik de at see hvad hand vilde giøre. Citanten sagde, at da Hans Hansøn har pandtsat Jorden til Hr: Lieutnant Burgraf, og bemelte Hr: Lieutenant har giort ham det løfte, at lade sam/m/e penge i Jorden blive staaende, saa formeente hand ufornøden at tælle penge. Naar Hr: Lieutenanten som

panthavere ansaa ham Suffisant, saa det beroer allene paa den indstevnte om hand i Mindelighed vil fraviige Jorden.

Hr: Lieutenant Burgraf mødte for Rætten og sagde, det var ham lige meget, hvem af Parterne der havde hans penge, Naar hand ikkun bekom Forsikring for sit Laan.

Den indstevnte svarede, hand hverken fraviger eller modtager penge.

Citanten lagde i Rette sin Faders Adkomst til Jorden, af 2den Novbr: 1746, samt Arveskifte brevet af 6te Septbr: 1760 begyndt, men sluttet den 2den Decembr: sam/m/e Aar, deraf hand begiærede en Extract Acten tilført. det fremlagde er saa lydende:

Den indstevnte Hans Langesetter lagde i Rette sit Adkomst til Jorden, af 3de Junj 1768, og en Extract af Hardanger Justitz Protocol, dateret 23de Julj 1751, der alt er saa lydende:

Citanten Jon Johansøn begiærede Sag[en] paa Nogen tiid udsat for at skaffe penge i Retten.

Afskeediget.

Sag[en] udsættes paa Nogen Tiid, og kand Dom/m/eren, formedelst andre Embeds Forretninger, nu ey fastsætte Tægte-dag, som betiids skal blive Parterne bekiendtgiort.

1771

.....

1772

(1772: 116)

Anno 1772.

Den 11te Maj blev Retten betient paa Gaarden Diønne, beliggende i Kingtzerviigs Præstegield og Kirkesogn, med efterskrevne Eedsorene Laug Ret som efter Loven er opnævnt, sc: Jon Torgildsøn Hougse, Christopher Langesetter, Elling Jonsøn Jaastad, Michel Tioflaat, Christopher ibdm:, Niels Jonsøn øvre Qwale, Jørgen Jaastad og Elling Hougse, Nærværende inden Retten Lensmanden Jon Hougse.

Hvorda for Retten fremstoed Aamund Eilefsøn Diønne og gav tilkiende, det hand Nest afvigte Aar for Juul lovligen har ladet udsige sin broder Peder Eilefsøn Diønne, Jordebruget her udi Gaarden Diønne at fraviige og Røddig giøre til rette fare-Dag dette Aar, saasom hand, Citanten, der til er Eyere efter skiøde af 25de October 1771; Men som benævnte hans broder ey i Mindelighed vil viige, er hand med Mundtlig Varsel til den/n/e Tægte-Dag lovlig indkaldet, Vidner at anhøre om Udsigelsen, derefter Udkastelses Dom at modtage, og at svare Processens Omkostning. Vil for det første fornem/m/e om den indstevnte Møder.

Den indstevnte Peder Diøn/n/e Mødte, vedtog at være lovlig kaldet, saa og at hand lovlig er udsagt for Juul Nest afvigte Aar, saa det er Ufornøden det hans broder derom fører Vidner. Sagde ellers, det hand vel havde solgt den/n/e sin Odel til en Frem/m/ed, med Condition at bøxle den igien, i forventning at sidde her Nogle Aar. Skulde og meene det hans børn har Odels-Retten dertil.

Citanten lagde i Rette en Extract af Hardanger Justice-Protocol, betræffende at imel: ham og hans broder den 25 Octobr: 1770, inden Tinge og inden en siddende Ret, sluttet Forliig betræffende

1772: 116b

dette Jordebrug her udi Gaarden Diøn/n/e, som er ½ Løb smør, 1 Huud. Tvert imod dette Forliig, der er grundet paa Loven, har hans broder ved skiøde af 26de Febr: 1771 solgt dette Jordegods til en frem/m/ed, sc: Aslach Svendsøn Wangen, der forhen havde Godset til pant, og solgt det for 20 rd: højere end Forliget indbefatter. Paa det nu at dette Odels Gods ey skulde kom/m/e til Frem/m/ede, som og at hans gamle Forældre udi deres høje Alderdom, formedelst hans broders Vanmagt, ey skulde liide Nogen Nød, har hand, Citanten, efter skiøde af 25 October 1771 indløst Godset fra den Frem/m/ede Aslach Wangen: Og da hand, Citanten, selv er boeslidende og trængende, har hand været Nødsaged at indtale sin Ret. Til Actens følge i Rette \lagde/ paaberaabte breeve. End videre forestillede Citanten, det hans broder ved skrivtl: tinglyst Vilkaar brev af 2de Maj 1770 har forpligtet sig til deres gamle Forældre hvad de aarl: skulde Nyde til Livs ophold; Men da hans broder den 26de Febr: 1771 selger godset til den Frem/m/ede for 320 rd:r, Rører hand aldeeles intet om det Vilkaar der skulde gaae af Jorden, saa at, Naar den Frem/m/ede vilde tiltræde Gaarden, var deres Forældre ald fornøden Underholdning til Livs ophold i deres høje Alderdom betagen. Derom til Actens følge i rette lagde det paaberabte Vilkaar brev, og paastoed Dom. Erindrede om Processens omkostning, der er foruden Rettens Løn, 4 rd: 3 mrk:

Den indstevnte forestillede, det den frem/m/ede Aslach Wangen ey havde betalt meere for Jorden end som 300 rd:r, saasom de 20 rd:r skulde ansees som en bøxel; Men da hans broder strax reiste Sag, er intet udgived eller paa Nogen Siide Modtaged de benævnte 20 rd:r, hvorfor den frem/m/ede Aslach Wangen igien har solgt Gaarden til Citanten for sam/m/e 300 rd:r, og som hand, Comparenten, har opbygt paa øde Tompt /: hvorvel 20 Aar herfor har staaet et gam/m/elt raadent Fios :/ nu opbygt en Nye Madstue, hvortil hand vel af Gaardens skov har taged ald Tilfangsten, men Arbeids Løn selv bekosted. paastod derfor, om hand Gaarden skal fraviige, erstatning, og da Retten var kom/m/en her paa stædet, vilde hand høre Dom. Herforuden erindrede, at da hand kom til Gaarden, har hand byttet med sin Grande og Morbroder Huuse, og givet 9 rd:r i Mellemlag, dem hand ligeledes paastoed.

Citanten paastod at høre sin Morbroders sandfærdige Tilstaaelse herom.

Morbroderen Lars Aamundsøn Diøn/n/e fremstoed for Retten og sagde, det hand ikkun fik 7 rd:r 3 mrk: i Mellemlag ved Huuse byttet.

Peder Diøn/n/e tilstoed at det var ret, saasom de 9 Mrk:r bestod i andet dem Mellemværende.

Hernest vedtog Retten at begrandske den Nye Madstue, for at skiøn/n/e hvad Arbeids-Lønnen i det billigste kunde være. Da det her siddende Laug Ret ansaae Arbeids-Løn/n/en til den Værdi af 6 rd:r.

Retten tilspurgte end nu begge Parter om de end nu noget videre havde at fremlægge eller forestille førend Dom vorder afsagt. Parterne svarede Nej, de havde ey Noget videre, men sluttede Sag[en] til Dom.

blev da følgende beregning forfattet: Sorenskriverens skyds fra sin Boepæl paa Woss og her need til gaarden Hestham/m/er i Hardanger, er til lands og vands 4 ½ Miil, kostet 1 rd:, hiem igien fritages Citanten formeedelst en anden foretning. fra gaarden Hestham/m/er og her til aastædet har Citanten skydset. diet penge for en Reisedag 4 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 24 skil:, er 2 rd:, Lensmanden for Laugrettens tilkaldelse, som og at gaa Retten til haande, kand ei ringere have end som 1 rd:, tilsam/m/en 6 rd: 4 mrk:

her næst blev af Sorenskriveren og Laugretten saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og Afsagt.

Det i Rette lagde, og Acten tilførte Extractum Protocollii, udvisser, det indstevnte Peder Diønne forhen har solgt sin Gaard, eller Rettere, halve Løb smør, En huud Landskyld udj Gaarden Diønne for 300 rd: til Citanten, hans broder, og modtaget haandpenge 38 rd:. om dette Kiøb er disse tvende Brødere kom/m/en i trætte, siden Peder Diønne ei vilde holde Kiøb. da de omsider inden Retten paa dette skibreedes Høsteting dend 25de Octbr: 1770 har sluttet forlig saaleedes: skulde Peder blive Nødsaged at selge den/n/e Odelsjord Diønne, da maa

hand ej selge den til frem/m/ede, men pligtig forbunden være, at selge den til den/n/e sin Broder Aamun for de sam/m/e omAccorderede 300 rd:. Uagtet den/n/e lovlig forening, har dog Peder Diønne tvert imod foreningen, ved skiøde af 26 Februarj 1771, solgt dette paastevnte jordegods til en frem/m/ed, sc: Aslach Wangen, for 320 rd:, eller rettere efter Citantens forklaring, for 300 rd:, uden at Reservere det vilkaar hands ældgamle Forældere skulde have af gaarden til livs ophold, efter hands eget udstæde og Tinglyste vilkaarbrev af 2den Maj 1770. Den/n/e lovstridige omgang, og for at see de gamle Forældere Conserveret, har tvu[n]get hands yngere Broder, Citanten, til at indløsse den/n/e paastevnte halve Løb smør og En huud Landskyld for 300 rd: efter skiøde af 25de Octbr: sam/m/e aar 1771. og som Citanten selv er Boesliden og trængende, har hand for Juul nest afvigte aar udmindet dend indstevnte at giøre gaarden Rødig til lovlig faredag dette aar. og da dend indstevnte ei i mindelighed har vildet vige gaarden, er hand lovlig stevnt til den/n/e Tægtedag, Dom at modtage. Efter saadan sagens bekaffenhed, Kiendes for Rett, efter Lovens 3de B: 13 C:, art: 1ste, det Citanten er nærmeste til at bruge og besidde dette paastevnte Jordegods som sin Eiendom. og bør indstevnte Peder Diønne sam/m/e strax fravige. vil hand ej, haver Citanten efter Lovens 3de Bog 14 C: 1 art: at begiere Kongens Foget og Bøndernis hielp til at føre Peder Diønne af Jorden, da Kongens Bøder tagis af hands Boe efter Loven. hvor imod Citanten betaler til sin Broder Peder Diønne den omkostning hand paa Gaardens huuser haver anvendt, videre end Loven tilpligter ham, med 13 rd: 48 skil: Betræffende Processens omkostning: da som Citanten har opfordret Retten, bør hand til Rettens Personer, efter den beregning Acten er tilført, betale 6 rd: 4 mrk:. hvor imod den indstevnte Peder Diønne, der har aarsaget den/n/e process, bør betale til Citanten i omkostning 10 rd:, som Decorteres i de 13 rd: rd: 3 mrk: Peder Diønne for huusenes forbedring bør nyde. Saaleedes som Dømt er, bør Peder Diønne Dom at opfylde og efterleve inden 15ten dage efter dens lovlig forkyndelse, under videre lovlig adfær.

Den 13de Maj blev Retten betient paa Gaarden Sandstøe, beliggende i Kingtzerviigs Præstegield og Ullensvangs Kirke sogn udj Hardanger, med efterskrevne Eedsvorne Laug Rettesmænd som efter Loven er opnævnt, sc: Christopher Langesetter, Jon Hougstvedt, Tommes Jaastad, Haagen Olsøn Espen, Peder Maachestad, Peder Hougse, Haldor Olsøn Espe og Jørgen Jaastad. Næ[r]værende

1772.

inden Retten Lensmanden Jon Torgildsøn Hougse.

Hvorda for Retten fremstoed Ole Hell(eland?) for sit Søskende barn, Drengen Erich Larsøn, og gav tilkiende, det hand Nest afvigte Aar for Juul, til Jorde-Tirsdagen indeværende Aar, og atter til den/n/e Tægte-dag med mundtlig Varsel lovl: har ladet stevne og indkalde Svend Magnusøn Sandstøe, Dom at Modtage til at Modtage Løsnings penge 300 rd:r for 1 ½ Spand smør i Vahre her udi Gaarden Sandstøe, som er Citantens Odel, samt at være Nærværende ved Gaardens Huusers besigtigelse og Taxation betræffende Aaboed eller Erstatning for det forbædrede, samt at svare Processens omkostning; vil fornem/m/e om den indstevnte Møder.

Den indstevnte Svend Magnusøn Sandstøe mødte og vedtoge lovl: at være kaldet.

Citanten lagde i Rette et skiøde af 11te Maj 1721, udstæd af Tosten Lione til Erich Olsøn, som var Citantens Farfader. Eet dito skiøde af 9de Octobr: 1729, og et af 13de Novbr: sam/m/e Aar, til bemelte Mand. Eet Kongl: Allernaadigst skiøde af 20de Octobr: 1732, lydende paa Guri LarsDatter, som var Citantens FarModer. Eet skiøde af 15de Martj 1732, hvorefter Citantens Farbroder Ole Erichsen og Knud Tostensen selge 12 Mrk: smør til Lars Erichsen, som er Citantens Fader. Eet skiøde af 2den Novbr: 1750, hvorefter Knud

Tostensøn Sandstøe selger 1 pund 3 mrk:r smør til bemelte Lars Erichsen. Eet skiøde af 9de Junj 1763, hvorefter Ole Knudsøn Sexe og Ole Erichsen Berven, efter deres i hændehavende skiøder, selger til atter benævnte Lars Erichsen 4 Løber Salt og 4 Faarskind med bøxel, som er heele Gaardens Skyldsætning, hvorefter hand paastod Dom i følge sit Stævnemaal. Det fremlagde er alt saa lydende.

Den indstevnte fremlagde en Extract af Publications Protocollen betræffende et skiøde af 9de Junj 1763, hvorefter Ole Knudsøn Sexe og Ole Erichsøn Berven selger heele Gaarden til Lars Erichsøn Sandstøe, og et skiøde af sam/m/e dato og Aar, hvorefter bemelte Lars Erichsen strax sam/m/e Dag selger den halve Gaard til indstevnte Svend Magnusøn Sandstøe. Den anden halve deel af gaarden har Lars Erichsen /: efter den indstevntes Forklaring :/ solgt til sin broder Søn Torbiørn Olsøn. End videre fremlagde hand et skiøde af 9de Martj 1753, hvorefter oft benævnte Lars Erichsen har solgt til Ole Knudsøn Sexe de 2 Løber Salt og 2 F:skind med bøxel, som er den Andeel Comparenten er eyende, og et skiøde af 20de Maj 1760, hvorefter Lars Erichsøn selger det Andet halve i Gaarden til sin broder Ole Erichsen Berven, hvis Søn nu eyer og besidder den Anden halve deel. Dernest den indstevnte forestillede, at da Citanten med Fader er aldeeles udarmed og ey haver Toe skilling til at løse dette dyre Gods med, hvorfor hand Mistroer Citanten, det hand vil løse Godset til en Anden, altsaa paastoed det hand efter Loven aflægger sin Eed. De fremlagde breve er saa lydende.

Citanten svarede til den indstevntes paastand, det hand gierne vil aflægge sin Eed, at hand vil løse Godset sig til Odel.

Dom/m/eren tilholdt begge Parter, om de Noget videre havde at forestille, paastaae, eller fremlægge før end Dom i Sag[en] vorder afsagt; De nu dermed vilde fremkom/m/e. begge Parter hertil svarede; De havde ey videre, men paastoed Dom.

Hernest Retten i følge Hoved-Stævningen vedtog at besigtige og taxere dette Jordbrugs tilhørende Huuse. Hvorved den indstevnte Svend Magnusøn Sandstøe fremlagde en besigtelse Forretning over Gaardens Huuser, passeret den 10de Maj 1766, der er saa lydende: Retten vedtog at følge sam/m/e fra Huus til Huus, som bliver da efter sam/m/e Forretning

No: 1: Eet Jldhuus, sadt i god stand, og anseet af værdie 6 rd:r.

No: 2: Eet Stavbur, sadt i god stand, og anseed af værdie 13 rd:r.

No: 3: Een gandske Nye opbygt Sænge-bue med 2de Nye Vinduer, bygt paa den Grund hvor den gamle Sænge bue forhen har staaet, anseed af Værdie 25 rd:r.

No: 4: Eet gam/m/elt Smale-Fioss, ikkun værd 1 rd:r.

No: 5: Een Stav-Løe, hvorunder er Nødde-Floren af graasteen; Løen er sadt i god stand, men Taget brøstfældig, vil snart tækkes. Den Murede Floer er god. dets Værd anseed til 8 rd:r.

No: 6: Halvdeelen i et gam/m/elt forraadned Nøst, hver 3 mrk:

No: 7: Den yderste UdLøe, hvoraf bruget eyer halvedeelen. anseed 2 mrk: 4 s:

No: 8: Den inderste UdLøe. derudi har den indstevnte intet brug havt, altsaa protesterede at den ey maatte blive vurderet.

Summa Huusenes værdie 53 rd:r 5 mrk: 4 s:

Hernest bliver at beregne den/n/e Forretnings bekostning, som er, Sorenskriverens skyds fra sit huus paa Woss og her need til Gaarden Hestham/m/er udi Hardanger, 4 ½ Miil til Lands og Vands, er 1 rd:r, skyds hiem igien fritages den/n/e Forretning formedelst en anden skyds. fra Gaarden Hestham/m/er og her til Aastædet, er 2 Miile til Vands, har Citanten besørget, og skydser tilbage igien til Hestham/m/er, diet penge for 2de Reise-Dage 1 rd:r 2 mrk:, den/n/e Dags Forretning 2 rd:r, Laug Retten per Mand 24 s:, er 2 rd:r, LensManden, som har tilsagt Laug Retten, som og gaaed Retten til haande, kand ey ringere have end som 1 rd:, tilsam/m/en det som Rettens Personer tilkom/m/er, 7 rd: 2 mrk:, her paa betalt 2 rd:r, Rester 5 rd: 2 mrk:

Og blev da af Laug Retten, men ey af Sorenskriveren, saaledes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.
Da Lars Erichsøn Sandstøe efter skiøde af 9de Junj 1763 har faaed sit Odel igien, som Svend Magnusøn efter skiøde af sam/m/e dato har kiøbt, saa indstevnte Svend Magnusøn ikkun har eyet godset i 9 Aar; Saa, uagtet Citanten ey har lyst penge-Mangel, bør dog Svend Magnusøn Modtage af Citanten Løsnings penge de udlagde 300 rd:r, og betale til Citanten i Processens omkostning 7 rd:r 2 mrk:; Hvorimod Citanten efter den beregning Acten er tilført, betaler til Rettens Personer 5 rd:r. 2 mrk: Saaledes som dømt er, bør Dom efterkom/m/es inden 15ten Dage efter dens lovlig forkyndelse, under Lovens Adfær.

Dend 18de Maj blev paa **Hærensholmen med Jondahls skibreede[s] Almue holden et almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 110 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Anders Swaasand sad Johan/n/es Wiig, for Samson Sætvet sad Tørris Sætwet. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Bøygde Lensmanden Johan/n/es Wiig og den Tingsøgende Almue.

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret som følger:
1°: Forordning af 27de Febr: h: a:, hvor ved Forordningen af 13 Junj 1771 anlangende Bøders og al anden strafs eftergivelse for leiermaal med videre, igienkaldes og ophæves.
2: Forordm: af 13 Febr: h: a:, anlangende Et Geheime Stats-Raad oprettelse.
3°: Forordn: af 7 Januarj h: a:, om Friehed at tage Ladning ved frem/m/ede Colonier i America for Skippere som til deres Reiser til St: Croix have erholdet Latinske Søe-pas.
4: anordning af 28de Octbr: a: p:, hvor efter Lootserne fra Dragøe og udj sundet sig i henseende til lootsningen for de fra Øster-søen og Middel-

1772: 117b
1772.
havet kom/m/ende skibe, ligesom og de paa sam/m/e skibe værende skippere, Folck og passagerer, samt andre vedkom/m/ende, sig i hendseende til anmeldelse og Qvarantaine med videre i anledning af Forordningen af 13 Junj 1771 have at rette og forholde.
5: Patent af 13 Nowbr: a: p:, om Høyeste Ret i Danmrk: for aaret 1772.
6de: Forord: af 26 Decembr: a: p:, om tvende Blus-Fyhrer paa de der til ved Nachehoved i nærheden af Helsingøer opbygte Taarne, og et lanterne-Fyhr udj Cronborg-Slots-Taarn, som til de Søefarendes Nytte begynder at antendes dend 1ste April 1772.
7de: Placat af 23 Decbr: a: p:, hvor ve[d] de, dend 20 Nobr: 1744 og 29 Januarj 1745, udgangne Forordninger, angaaende dem, som opholde sig i Herrenhut, eller begive sig til de Mæriske Brødres Meenigheder, igienkaldes og ophæves.
8de: Forord: af 26 De[c]br: a: p:, om frem/m/ed Koren-vahres frie indførsel Søndenfields udj Norge til 1780 aars udgang.
9de: Forord: af 7 Januarj h: a:, angaaende Justits-Cassens Jndtægters Forvaltning ved det Kongl: Danske og Norske Kam/m/er.
10de: det Kongl: Rescribt af 24de Febr: 1703 om Fiske Tiendens ydelse, blev efter Kam/m/er Collegio Ordre af 2den Febr: 1771 publiceret.
11: Rente Kam/m/erets Ordre af 4de Apriil h: a:, betræffende de 15000 tønder havre Kongen sender her op til Norge, hvor af 4000 tønder, á 16 ½ mrk:, kom/m/er paa Bergens Stift.

12: Det Kongl: Norske Kam/m/er skrivelse af 18de Apriil, betræffende, det af Hands Kongl: Maj:tt skiencket, til de Nødlidende i Kiøbstæderne og paa Landet i Norge Tvebacker (= kavringer), hvor af kom/m/er paa Bergens Stift 537 tønder, hver tønde til 10 lispd:

13de: Det Kongl: Danske Cancellie og Norske Kam/m/er skrivelse af 25 Jan: h: a:, det alle Kongl: Cabinets Ordres in Originale til høybemelte Collegier skal indsendes.

14: Generalitets og Com/m/issoriats Collegii skrivelse af 22de Febr: h: a: til det Norske Kam/m/er: at Hans Kongl: Maj:tt har bevilget, at de Land Soldater i Norge, der formeedelst løsgiengerie have paadraget sig straf, maa hensættes i en proportioneret tiid, i Fængsel paa vand og Brød.

15de: Det Kongl: Norske Kam/m/er skrivelse af 14 Martj h: a:, at de Bøder for ulovlig Skovhugst og Bordskiørsel samt arbitraire og volds bøder, som fra 1768 til 1778, i Bergens By og Stift er henlagt til Vei-Cassen, der for Rettens Betiente at aflægge Rigtighed.

16: Det Kongl: Norske Kam/m/er skrivelse af 14 Martj h: a:, at grund Eierne til de Pladser udj Norge, hvor bestandig holdes Mynstringer, Exceercering for Dragone og Jnfanterie Regimenter, er tilladt at faldholde og sælge saavel ædende som drickende vahre til alle dem som sig til Mynstring, Session eller Exercice forsamlede, dog ickun saa lenge paa et hvert stæd som samlingen vedvarer.

17de: det Kongl: Danske Cancellie skrivelse af 7 Martj h: a:, at paag[r]ibe og andholde Carl Friderich Kindberg som Casserer i Sverrig, der skal have giort sig skyldig i Tyverie og utroeskab med de Publiqve penge, og er undvigt her til Norge.

18de: allernaadigst Rescribt af 22 Nobr: a: p:, at fløtnings penge 4 mrk: maae hos Leilendingerne paa St: Jørgens Hospitals, udj Bergen, Jordegods, ved Execution eller udpa[n]tning inddrives.

Fogden, i anleedning af den oplæste Høy Øvrigheds foranstaltning og skrivelse andgaaende det af hans Maj:tt opsendte havre Korn, det den trængende Almue skulde overlades, fandt sig beføyet, at tilspørge den tilstæde værende Almue, at som hand udj høybemelte Ordre var befalet, ei alleene efter Bøygdernes Trang, at Repartere og uddeele de 800 tønder, Sundhord og Hardanger paalodnet, Men end og at forfatte og indsende en liste Præstegields eller Sogneviis, over de af Almuens Mænd, sam/m/e Korn vilde optage, og saasom, efter det ongefærl[ige] overslag, som hand af Fogderies Almues tal sig kunde giøre, maatte hand seed at der paa et hvert skibreede i Fogderiet prepter Propte, kunde tilkom/m/e, imellem 40 til 50 tønder, at de nu vilde tilkiende give, hvilcke af den/n/em, paa de oplæste Conditioner, vilde modtage, da deres Navn kan blive antegned, og siden skal vorde tilkiende givet, naar de kan, og hvor de skal anam/m/e det. her paa var Fogden Almuens svar forlangende.

Den tilstæde værende Almue, alle som med en Mund, svarede saaleedes: at de allerunderdanigst hiertelig tacke Hans Maj:st for den store Naade og ret Faderlig omsorg for dem i den/n/e store brød trang, da Havet for dem er tillugt, saa Fiskeriet aldeeles mangler; men af den/n/e Kongl: Naade, Maatte de allerunderdanigst udsige, nu icke, uden Nøden haardere skulde trøcke dem, nu ej kunde betiene sig, deels formedelst deres store fattigdom, da de ej seer at kunde betale havren, deels formedelst den høye Pris som der paa er satt, neml: 16 ½ mrk: tønden, med fleere omkostninger som vilde medgaa til 8 á 12 s: tønden, allerhelst da de end nu hos Borgeren og Kiøbmanden i Bergen, til den/n/e tiid har kundet faae sam/m/e sort Korn for 14, 15, høy[s]t 15 ½ mrk:, beste Hollandsk havre. der for ønskede, at der imellem den første opsendte havre for 8 mrk:, og den/n/e for 16 ½ mrk:, maatte for den/n/em bleven en middel priis. men nu Nødsages de at søge Borgeren, hvor de faar bedere vahre for ringere priis.

Fogden begierde det Passerede sig beskreven meddeelt.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel forestillede, at som han/n/em er tilhænde kom/m/ed Stiftbefalingsmandens skrivelse af 2den Maj h: a:, hvor ved tilmeldes ham, at hans Kongl: Maj:tt af sær Kongel: Naade haver givet til den yderligste fattige endeel fint haart Brød, hvor af her paa Fogderiet tilkom/m/er 90 tønder, og der af paa hvert af disse 2de Skibreeder 7 á 8 Tønder, disse skal hand med overlæg af Præsterne lade uddeele til de mest trengende: men som vel almindelig de saakaldede lægslem/m/er holdes for de fattigste, og det der hos er oplyst, at naar disse lægdslem/m/er icke er paalagt de formeged fattige Gaardemend, da lider de aldeeles ingen Nød. men det vil ellers være lige som bevist, at ingen lider mere Nød, end de fattigste Jordemænd. Hand formente der fore, at naar hand udnævner Lensmanden paa sine vegne, der med Præsten og Sogne Fattig Com/m/issionen kunde overlegge og uddeele Brødet, vil det ej feile at sam/m/e, af dem der Kiender de Fattigste, paa retsindigst maade blev uddeelet til den som der til mæst trængte, uanseet de kaldes Jordemænd. her paa hand forlangde Almuens svar.

Almuen her til Eensstem/m/ende svarede: at de allerunderdanigst Tacker Hans Kongl: Maj:tt for Sin Naade, og tillige

var vel fornøyet med Hr: Kam/m/er-Raadens propo, om uddeelingen. men ba(d) der hos Velbem:te Hr: Kam/m/er-Raad hos høy Øvrighed vilde giøre ansøgning for dem, at dette dem tiltænckte Brød maatte selges til høyeste priis, og for de udkomne penge kiøbe gott havre Korn; Naar det giøres i Meel, kand de nytte sam/m/e paa mange maader, til meer end dobbelt fordeel for dem i deres huusholdning. da der imod Brødet er noget de hvercken er vandt (med), eller ved at giøre sig saa nyttig.

Fogden belovede dem det begierte.

Torbiørn Wichlichsøn Traa skriftlige forpligt af dags dato til Endre Samsonsøn, hvad hand af gaarden Traa aarlig skal nyde til livs ophold. blev læst.

Johan/n/es Tørviigen gields brev af dags dato til Jon Simonsøn Fundeland for 102 rd: laan, mod pant 3 Spand 10 mrk: smør [i] gaarden Tørviigen, blev læst.

Dend 19de Maj er ved Jondahls Tinget saaleedes passeret.

Lensmanden Johan/n/es Wiig gav tilkiende, det hand til Justitiens pleie med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Samson Jonsøn Underhougen, vidner at anhøre, betræffende hands ulovlige Brendeviins sal og handel, ungdom/m/en til forførelse, tvert imod Kongl: Forordninger og Øvrighedens foranstaltning, der efter Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. til vidner i sag[en] er vel under Lovens faldsmaal indkaldet Helje Kaldestad og Omun Strømhougen. men som det første vidne Helje er af et andet Tinglav, har ickun faaed 14 dages varsel, vil hand nu ej møde. vil fornem/m/e om den indstevnte sagvolder møder.

den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

vidnet Omun Strømhougen møtte.

Kaldsmændene Niels Johan/n/essøn Wiig og Erich Skaffer afhiemlede stevningen at være Samson Underhougen i eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten paastod det mødende vidne Eedelig forhørt, samt Lavdag for den paagieldende, da hand vil besørge det udeblivende vidne lovlig indkaldet.

Edens forklaring blev det vidne Omun Biørnesøn Strømhougen, som fremstod for Retten, forelæst, og formanet at blive ved sandhed. der efter vidnet aflagde Eeden og vidnede, at for Juul, sist afvigte, var vidnet med Helje Kaldestad hos Samson Underhougen, som var

kom/m/en Sønden fra og havde ført med sig Brendeviin, som var Janever Brendeviin. da Samson Underhougen solgte Et ancker til Helje Kaldestad, der for Helje skulde give Samson 8 rd:. det ancker Brendeviin førte Helje Kaldestad hiem med sig. vidnet saae det Samson havde fleere saadan/n/e træer ligende, men gav ej agt hvor mange træer der vare. videre ved vidnet ej om den/n/e sag. Citanten havde ei noget at tilspørge vidnet.

Afskeediget,

Samson Underhougen gives Lavdag til neste Ting.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel lod inden Retten oplæsse og examinere et Mantal over alle Jordebrugende. og efter befundende Rigtighed var Rettens Atestation begierende, som blev ham billiget.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette. altsaa blev Tinget for dette skibreede ophævet.

Dend 19de Maj blev paa nest forbemelte stæd **Hærensholmen med Østensøe skibreede[s] Almue holden Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det paa folio 111 opnævnte og Specificerede Laugret, undtagen for Johan/n/es Næss sad Giermun Næss, og for Lars Norrem sad gamle Ole Nielsøn Norrem. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Lensmanden Johannes Wiig og den Tingsøgende Almue.

da blev Publiceret de Forordninger, Rescribter og Ordres som paa folio 117 ved Jondahls Tinget findes antegnet.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juels ved Jondahls-Tinget til Almuen fremsatte tvende propositioner, blev for den/n/e Almue lydelig oplæst. da Almuen svarede saaleedes som Jondahls Almue svaret haver.

Ole Svendsøn Scheie gields brev af 18de Octbr: 1771 til Johan/n/es Brigtsøn Østensøe for 170 rd: laan, mod pant en halv Løb smør med bøxel i gaarden Scheie, blev læst.

Severin Heibergs udgivende bøxel brev af 2de Januarj 1772, med Rewers, [til] Lars Larsøn Moe, paa en halv Løb smør, en huud udj gaarden Moe, blev læst.

Lars Larsøn Moe gields brev af 18de Octbr: 1765, indført i pantebogen paa fol: 50, blev efter paategned qvittering af 10de Decembr: 1771 udslet.

Brigt Ellingsøn Steene gields brev af 19de Octbr: 1768, indført i Pante bogen paa folio 112, blev efter paategned qvittering af 10de Janauarj 1772 udslet.

Severin Heiberg Bøxel brev med Rewers, af 2 Januarj 1772, til Ole Siursøn Moe paa ½ Løb smør, En huud i gaarden Moe, blev læst.

Svend Knudsøn Walland skiøde af dags dato til Tosten Nielsøn paa 2de Spand, ½ Marck smør og 18 mrk: salt i gaarden Walland, blev læst.

Lars Hellestvet vilkaar brev af dags dato, udgivet til Guri Jacobsdatter paa det hun aarlig skal nyde til livs ophold, blev læst.

Lars Larsøn Moe skiøde af 2de Janaurj 1772 til Hr: Severin Hejberg paa en halv Løb smør, Een huud i gaarden Moe, blev læst.

Niels Knudsøn Moe gields brev af 18de Octbr: 1765, indført i pante bogen paa folio 51, blev efter paategned qvittering af 23 Decbr: 1771 udslet.

Ole Siursøn Moe skiøde af 2 Janaurj 1772 til Severin Heiberg paa en halv Løb smør, en huud i gaarden Moe, blev læst.

Michel Olsøn Moe skiøde af 30 Apriil 1772 til Hr: Sewerin Heiberg paa 2 pund smør, 1 1/3 huud med bøxel i gaarden Moe, blev læst.

Jon Simonsøn Fundeland udgivene skiøde af 2 Januarj 1772 til Hr: Severin Heiberg paa 1 Løb smør, 2 Løber salt i gaarden Fundeland, blev læst.

Niels Knudsøn Moe udgivende [skiøde] af 2 Januarj 1772 til Hr: Severin Heiberg paa en halv Løb smør og en huud med bøxel i gaarden Moe, blev læst.

Elling Brigtsøn Moe udgivene skiøde af 2 Januarj 1772 til Hr: Severin Heiberg paa en halv Løb smør, en huud med bøxel i gaarden Moe, blev læst.

Ole Haagensøn Twet vilkaar brev af dags dato til sin Moder Anna Nielsdatter, hvad hun aarlig til livs ophold skal nyde sin livs tiid, blev læst.

Hr: Peter Blyt udgivene bøxel brev med Rewers, af 5 Maj 1772, til Torger Haagensøn paa 3 Spand smør i gaarden Nesthuus, blev læst.

En dito bøxel brev med Rewers, af 8 Maj 1772, til Ole Larsøn paa 3 Spd: smør i gaarden Walland, blev læst.

1772: 118b

1772.

Severin Heiberg udgivene bøxel brev med Revers, af dags dato, til Niels Knudsøn paa en halv Løb smør, en huud udj gaarden Moe, blev læst.

dito Mands bøxel brev med Rewers, af sam/m/e datis, til Jon Simonsøn paa 1 Løb smør, 2 Løber salt i Fundeland, læst.

dito Mands bøxel brev med Revers, af dags dato, til Michel Olsøn paa ½ Løb smør, 1 huud i Moe, blev læst.

(Ar?)ne Arnesøn Bircheland skiøde af dags dato til Torbiørn Larsøn paa 21 ½ mrk: smør, en huud med bøxel, og overbøxel efter andel, i gaarden Øfsthuus, blev læst.

Lars Monsøn Sandwen skiøde af dags dato til hands søn Jacob Larsøn paa en halv Løb smør, en halv huud med bøxel i gaarden Sandwen, blev læst,

Johan/n/es Germunsøn Næss udgivende gields brev af dags dato til Jørgen Isaaksøn Berven for 199 rd:, og Aamund Kaldestad for 100 rd:, mod pant et Spand smør med bøxel, og overbøxel til et Spand smør, i gaarden Næss, og udj Aasem Øde 1 Spd: smør med bøxel. blev læst.

Severin Heiberg bøxel brev med Revers, af dags dato, til Elling Brigtsøn paa en halv Løb smør og en halv huud i gaarden Moe, blev læst.

Arveskiftebrevet af 17 Martj 1772 efter Lars Nielsøn Røsseland blev læst, og var sterboen Eiende Jordegods i gaarden Røsseland 1 pd: 4 mrk: smør, 1/6 huud med bøxel, vurderet 56 rd: 4 mrk:, som var lodnet udj arv imellem den afdødes Børn saaleedes: søn/n/en Niels Larsøn arvet 7 3/5 mrk: smør, 1/6 huud for 22 rd: 4 mrk:, og hver af døtterne, Agotte, Sigri og Anne Larsdøttere, hver arvet 6 4/5 mrk: smør for 11 rd: 2 mrk:

Dend 20de Maij er ved Østensøe Som/m/er-Ting, som i dag Continuere, saaleedes passeret.

Tosten Nielsøn Walland gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Sogne-Præst Welærværdige Hr: Peter Blyt, vidner at anhøre om følgende poster: 1°: at Sogne Præsten, som Beneficiarius til en deel udj gaarden Walland, har vægret sig ved, at Bøxle Citanten Svend Wallands tilBøxlede brug. 2de: om nogen er nærmere til at faae skiøde paa den Landskyld Swend Walland var Eiende [i] sit brug, og nu har skiødet til Citanten som hand[s] brodersøn, end som Citanten er. 3tio: om Svend Walland har opsagt sit tilbøxlede brug for nogen anden, end som for Cit[ant]en. 4°: om dette Svend Wallands brug kand taale at føde 2de Mænd med deres Familier, og tillige give Svend Walland og hands Kone aarlig vilkaar til deres livs ophold i alderdom/m/en. om alt at erholde Et

lovskicket Tingsvidne. til vidner om alt forestaaende, er under Lovens faldsmaal indkaldet Ole Sandven, Lars Thole, Lars Berven, Jørgen Berven, gamle Ole Norrem og Haagen Tiosaas. saa er og til vedermælle indkaldet oftbenævnte Svend Walland at forklare, for hvem og hvorleedes hand har opsagt sit forhen havde tilbøxlede brug i gaarden Walland. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

Aad Fosse fra Sogne Præsten leverede et indlæg af gaar dags dato, bilagt med lovlig stemplet papiir, og saa Absenterede sig fra Retten. bemelte indlæg er saa lydende.

Citanten her til svarede, at da hand efter sin Bøxel seddels indhold, 10de Octbr: 1768, forhen har Bøxlet det som Præste bordet var Beneficeret, skulde hand meene at være nærmeste berettiget til at bøxle{t} det hands Farbroder Swend Wanland!! (Walland) forhen, og Citanten nu er Eiende efter skiøde af gaards datto. dette opløsses strax og bliver Øyensiunlig af bruge[t]s Specie i Landskylden. til den ende hand til Tingsvidne Actens følge i Rette læger bøxelbrevet, skiødet og Hr: Fogdens Attest eller Extract af Matriculen om Landskyld Specierne, da der af sees, det Præsten vil Bøxle Citantens Eiendom til en frem/m/ed. det igien at oplysse, er det hand paastaar sine vidner forhørte, og der om begierede Rettens Kiendelse. det fremlagde er saa lydende.

Eragtning,

Retten understaar sig ei paa en blot Protest, uden Reel og bevislig sigtelse, imod Lov at nægte Citanten de indstevnte vidner forhørte til et Tingsvidne[s] erholdelse, da det paaligger den indstevnte, i sin tiid at bevislig giøre, hvor vit vidnerne for Partisk eller interesseret kand ansees. da vedkom/m/ende Dom/m/er, efter Loven vel skiøn/n/er, om vidnerne kand Reise eller Fælde sag.

Dend til vedermælle indstevnte Svend Walland møtte, tilstod at være lovlig Kaldet, og sagde, at have haft til Bøxel, brug og beboelse 6 Spand jord i gaarden Walland. det hand har beboet [og] styret over 30 aar. Endeel af disse 6 Spand er Wigøers Præstebord Beneficeret med Bøxel og Landskyld, men til en deel Raade alleene Præsten Bøxelen, men Comparenten eiede Landskylden. det som var Præstebordet i alt Beneficeret, har hand for nogle faa aar siden, saasom hand ingen livsarvinger havde, opsagt for sin brodersøn, som fick det til Bøxel. men selv blev ved at styre det andet halve brug, hvortil hand selv uden bøxel var Eiende. dette halve brug har hand nestleeden høst hos Præsten atter opsagt for sin brodersøn Tosten, og paa den Eiendom meddeelt ham skiøde.

de indstevnte vidner møtte alle. Eedens forklaring blev dem forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

1ste vidne, Ole Christophersøn, boende paa gaarden Sandwen, sagde ei vitterlig at være beslægtet eller besvogret med Citanten, efter aflagde Eed vidnede: at i den/n/e vaar var vidnet med Lars Thole (: omtrent i Faste tiiden :) efter Tosten Wallen!! (Wallands) forlangende, hos Sogne Præsten Hr: Blyt, og begierende af ham det hand vilde forandere sit forsæt, og ei bøxle den anden halve part i Walland til nogen anden end som til Tosten. der til Præsten svarede: det hand slet icke forandrede sit forsæt, det skulde skee som hand havde sat sig for, om og Tosten vilde søge Kongen. da forrestillede vi Præsten: at jorden var for liden til Toe. der til Præsten svarede: det kom/m/er ej ier ved, at den er liden: hand har haft Folck til mig fra Berven, saa hand ved min Meening, den Knegt skal ei sette mig noget for. til anden post i stevningen, svarede vidnet: Tosten er Svend Walland sin Brodersøn, og Svend Walland sin Kones søstersøn, og altsaa Tosten dem den nærmeste beslægtet. til 3de post i stevningen forklarede vidnet: ei at have hørt paa Swend Wallands opsigelse. ved intet der om. til 4de post i stevningen, svarede vidnet: Naar de skal svare vilkaar af Svend Wallands brug, kand Toe Familier ej leve der. og om de intet vilkaar skulle svare, er bruget dog for lidet til Toe, siden der er ingen lunder til gaarden. Citanten havde ej noget at tilspørge vidnerne, naar de ickun svarede paa de paastevnte poster.

2det vidne, Lars Erichsøn, boende paa Gaarden Thole,

sagde ei videndes at være enten beslægtet eller besvogret med Citanten. efter aflagde Eed svarede til de udj stevningen fremsatte poster, saasom til første post svarede, som første vidne. til 2den post svarede som andet!! (første) vidne. til 3. post, som første vidne. til 4de post, som første vidne. med {3de vidne} tillæg, at paa Svend Wallands heele brug, af det som avles paa Gaarden, kand ickun fødes 8 Kiør, og det Knap nock, og 10 á 12 faar, og hvad skal det være for 3 Famillier, naar der skal være vilkaar Folck.

3de vidne, Lars Holgiersøn, boende paa Gaarden Berwen, sagde at være i 3die lige leed med Tosten Walland beslægtet. efter aflagde Eed vidnede om de i stevningen fremsatte poster, saasom til 1ste post: svarede, det efter Tosten Walland[s] forlangende, var vidnet med sin grande Jørgen Berven, hos Præsten, først i Fasten sidstleeden, og det føren de 2de afhørte vidner kom der, og var Swend Walland med dem. da de kom der: siger Præsten til Swend Walland, har Du icke opsagt Din gaard. jo! svarede Svend, men ei for andere end som min brodersøn Tosten. da siger Præsten til vidnet og den anden Mand Jørgen: det hører i paa, at hand har opsagt sin jord, der til Svend svarede Ja, men ei for andere end min brodersøn Tosten. der efter vidnet med sin grande Jørgen, paa mange maader, for Tosten, bad Præstn at lade Tosten faa al bruget. men alt hvad de vilde forestille Præsten, hialp intet: Præsten blev alt ved at nægte det Tosten skulde faa meere end det hand havde bøxlet, nemlig det halve brug. endelig forestille[de] de Præsten, det jorden var for Ring til 2de unge Mænd, der kunde faa mange Børn, og desuden skulde underholde vilkaar Folck. hvortil Præsten svarede: hand havde eftertænckt, at naar jorden blev deelet imellem toe, var det dog saa got som toe huusmands Pladtser. der til de svarede Præsten, det hand var for god Mand til, at tage en jord og giøre til toe huusmands Pladtser. til 2den post svarede: vidnet ved ingen nærmere Svend Walland beslegttet, end som hands brodersøn Tosten Walland. til 3de post svarede: Svend Walland har ei opsagt sin jord for andere end som Tosten, hvor paa vidnet hørte, saaleedes som ved første post er forklaret. til 4de post svarede: som første vidne har forklaret.

4de vidne, Jørgen Isaaksøn, boende paa Gaarden Berven, er Citanten hvercken beslægtet eller besvogret, efter aflagde Eed vidnede i Et og alt til alle poster, Conform med 3de vidne.

5te vidne, gamle Ole Nielsøn, har al sin tiid boet paa Norem, men nu som gam/m/el er der vilkaarmand. er Citanten i ingen deel beslægtet eller besvogret. efter aflagde Eed vidnede, til 1ste post, ved intet der om, uden hvad hand af andere har hørt fortelle. til anden post: Svend Walland har ingen nærmere end som hands brodersøn Tosten. til 4de post svarede: ved inter!! (intet) her om, uden hvad hand har hørt fortælle. til 4de post svarede: Nej, det er icke giørligt at sette toe Mand paa det brug i Walland, uden at u[d?]armede dem aldeeles, og Ruinere Kongens Jord. der er Knappest ved til en ovn, og der skal være, med vilkaar Folckene, 3 ovne.

6de vidne, Haagen Arnesøn, boende paa Gaarden Tiosaas, er icke beslegtet eller besvogret med Tosten. efter aflagde Eed vidnede i Et og alt, og til alle poster Conform med 5te vidne. med tillæg, at det er reent urimeligt at sætte 2 Mand paa det brug, uden at de begge skal kom/m/e til at ticke!! (tigge) og blive Bøygden til Tyngsel.

Citanten var Tingsvidne begierende om det passerede, Som blev ham billiget.

Helje Sæwerhage skiøde af 25 Martj 1772 til Guro Gribsdatter paa 1 pd: 12 mrk: smør, ¼ huud med bøxel i gaarden yttre Aalwiigen, blev læst.

Siur Gulbrantsøn Fixe og medJnteresserede udgivene skiøde af 19de Octbr: 1771 til Biørne Thoresøn paa 27 Mrk: smør i Gaarden Telstøe, blev læst.

Cancellie Raad Fleischer og Ole Tostensøn Reisetter udstæde bøxelbrev med Rewers, af dags dato, til Iwer Arnesøn paa 1 Løb smør, ½ huud i gaarden yttre Aalwiigen, læst.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel lod inden Retten oplæsse og examinere Et ligedan Mantal over dette skibreede, som ved Jondahls Tinget, der blev attesteret.

Efter 3de gange udraabelse var ingen der vilde gaa i Rette, derfor Tinget ophævet.

Dend 22de Maij blev paa **Eie grund ved søen holden med Grawens skibreede[s] Almue Et almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 113 findes opnævnt og Specificeret, q overværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med LensManden Niels Rønnestrand og den Tingsøgende Almue.

hvorda blev Publiceret (: q forandringen paa Laugretten er, for Elling Hamre sad Niels Nielsøn Følkedahlen, for Thore Aasem sad Niels Rønnestrand :) de Forordninger, Rescribter og Ordres som paa [folio] 117 ved Jondahls Tinget findes Extraheret og Specificeret.
samt et Kongl: Rescribt af 24de Jan: h: a:, om de umyndige, at de skal inden 6 ugger, fra den tiid Mands Personerne er bleven Myndig, eller qvindes Personerne ere komne i ægteskab, udstæde deres afkald, og lar dem af Formynder Bogen udslette, under en Mulct af 16 s: til Sognets Fattig Cassa, for hver Maaned de over den tiid udeblive.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel lod til Almuen fremsætte sam/m/e Propositioner som ved Jondahls-Tinget blev Almuen forestillet, at Retten der om vilde indhændte den/n/e Almues svar.
Til disse tvende Propositioner svarede den/n/e Almue, ligesom Almuen ved Jondahl og Østensøe Tingene haver svaret.

Cancellie Raad Fleischers Auctions skiøde af 10de Jan: h: a: til Jon Jonsøn Mokestad paa 1 pund 12 mrk: smør, en halv huud med bøxel i gaarden Schaar, blev læst.
Morten Svensøn Warberg skiøde af 2 Januarj h: a: til Knud Mortensøn paa 5 Spand og 9 Mrk: smør uden Bøxel i gaarden Warberg, blev læst.
den/n/e Jon Mochestad har igien ved skiøde af 4de Apriil h: a: solgt dette gods til Ole Larsøn. skiødet læst.
Aamun Torchelsøn Osse udgivene skiøde af 24 Martj 1772 til Lars Olsøn Hagestad paa 1 ½ Løb smør med bøxel i gaarden Hielmevold. blev læst.
Otte Andersøn Nedr: Lægrei gields brev af dags dato til Hr: Provsten Poul Snabel for laante penge 84 rd: 2 mrk:, mod et Specificeret pant af Creature, blev læst.
Siur Haaversøn Schaar skiøde af 2 Januarj 1772 [til] Torkiel Poulsøn Nedr: Leqwe paa ..... deelen i Field stølen Rembesdahlen kaldet. blev læst.

1772: 119b

1772.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel tilkiende gav, at da han/n/em fra Hans høyVelbr: Stiftbefalingsmanden er tilkom/m/en hands høye Ordre under dato ?? J.... 1771, i den Anleedning ud af en fra Hr: Capitain de Knagenhielm til Regimentet ingivende anmeldelse, og hands høy Velbr: Hr: Obrister Schach der paa grundede forestilling, at hand til undersøgning og nermere Doms paafølge skulde indstevne Holtz fyrsten Christopher Schrøder, formedelst at hand her udj Graven skulde have beskadiget Soldaten Ole Larsøn

Jaastad af bem:te Hr: Capitains Compagnie. og for de 2 første til et Tingsvidnes erholdelse, haver hand, efter det her i Retten fremlegende skriftlige stevnemaal af dato 1ste Apriil h: a: indkaldet samtlig vedkom/m/ende, saa vel den anklagede Holdtzfyrste, som de angivende vidner, hvor efter hand maatte fornem/m/e hvor vit de indstevnte møtte, og at de mødende vidner maatte blive afhørte. den af han/n/em paaberaabte Ordre, tilligemed Hr: Capitainens anmeldelse, hans høyst bem:te Obristens skrivelse, blev til sagens følge i Retten indleveret. dend skriftlige stevning med det øvrige fremlagde, er saa lydende.

Fra den indstevnte Holtfyrste Schrøder blev til Retten indleveret hands skriftlige forsvar af 18de hujus, bilagt med lovlig stemplet papiir, og er saa lydende. der ved fulte Holtz fyrsten[s] skriftlige Qvæstioner til vidnerne, bilag[t] med lovlig stemplet papiir, saa lydende.

paa Hr: Capitain de Knagenhielms vegne møtte Hr: Lieutenant Burgraff.

ligeleedes møtte Soldaten Ole Larsøn Jaastad.

de tvende vidner Thron Christophersøn og Omun Christophersøn møtte. men det første vidne Torchiel Iwersøn Hougse møtte ej, saasom stevningen, efter Lensmandens forklaring, ej for ham er forkyndt, siden den/n/e Torchiel nest afvigte høst, Lensmanden uafvidende, hos Comandanten i Bergen har taged tieneste.

Actor paastod de 2de mødende vidner Eedelig forhørt. Eedens forkalring blev dem forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

1ste vidne, Thron Christophersøn, huusmand her paa neste Gaard Nedr: Røn/n/estrand, efter aflagde Eed vidnede, at hand om Natten laa i sin seng, og hørte først som et skrig ude paa Fiorden, der efter et skud. da stod vidnet op af sengen og gick ud. hvor da ved hands dør stod Soldaten Ole Larsøn Jaastad, som sagde til vidnet, det hand med hagel var skudt i laaret af Tøm/m/er-Fogden. vidnet har inte seet noget, end icke Tøm/m/er Fogden, har alleene hørt, som forklaret er, at Soldaten beklagede sig. Hr: Lieutenant Burgraff og Soldaten Ole Jaastad havde ej noget at tilspørge vidnet. der efter blev Holtfyrstens qvæstioner for vidnet fremsat, som ej viste det ringeste til nogen af de 9 qwæstioner at svare.

2det vidne, Aamun Christophersøn, huusmand paa Nedr: Rønnestrand, efter aflagde Eed vidnede, at Soldaten Ole Larsøn laa hos vidnet den Nat, og laae de paa Nøst lem/m/en, og hørte skrig. da gick de begge ud, og saa holtz Fyrsten i sin baad et lidet støcke fra land, og holtz fyrsten stod i baaden uden for vingen, og med sit gebær skiød et skud op i land, da tog Soldaten med sin haand paa sit laar, sigende, Gud bedere mig, nu har hand skut mig. men vidnet saa ej hvorleedes Soldaten var skudt. der efter kom Holt fyrstens Drenge til ham, og da lod det som hand vilde til at lade for at skyde igien. vidnet gick bort der fra, og Soldaten tog sin baad og Reiste hiem. til Holtzfyrstens 9 Qvæstioner viste vidnet intet at svare.

Actor sagde, i henseende til det 3die vidne vilde hand indstille til Høy vedkom/m/ende, om De finder for got at lade det i Bergen afhøre. og saaleedes var Tingsvidne begierende om hvis nu her passeret er. som blev billiget.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Borgeren i Bergen, Jørgen Mossing, gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet indkalde Lars Jacobsøn Sæd for skyldig værende 22 rd: 1 mrk: 8 s:, Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den instevnte møder. forklarede ellers, at den/n/e fordring er for Crediterede vare.

den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Mas Rønnestrand og Berge Traa afhiemlede stevningen at være Lars Jacobsøn Sæd i eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

den lovl: indstevnte Lars Sæd gives Lavdag til neste ting.

Lars Aga gav tilkiende, det hand, efter forige tiltale Contra Assar Garrethuun, med muntlig Continuations stevning til dette Ting i sag[en] har indkaldet Ole Hielmoe, som den der afhientede!! den omtvistede Øg, dom at modtage til at betale Øgen, siden Assar Garrethuun den fragaar ej at have Kiøbt, og om sag[en] ham skulde overgaae, da tillige at svare processens omkostning. og Assar Garrethuun tillide!! (tillige) ved den/n/e Continuations stevning indkaldet, Dom at modtage, enten til at betale eller fri Kiendes. vil fornem/m/e om de møder.

de indstevnte møtte begge og tilstod varselen. Ole Hielmoe sagde, det hand af Assar Garrethuun var befalet at hente Øgen paa hands haand. Assar Garrethuun benægtede ei at have Kiøbt Øgen, men vel budet paa den. men Ole Hielmoe var den som Kiøbte Øgen.

Ole Hielmoe begierede sag[en] til neste Ting udsat, for at beviise, det hand skulde hente, og hentede, Øgen paa Assar Garrethuun[s] haand

Afskeediget,

den af Ole Hielmoe til neste ting forlangende udsettelse billiges.

Lensmanden Niels Røn/n/estrand for Borgeren i Bergen, Jørgen Mossing, gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Anders Jacobsøn Twet for skyldig værende 17 rd: ..... (som) er for Crediterede [Vahre?],

1772: 120

1772.

Dom at modtage til betalning, og at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Mas Rønnestrand og Berge Traa afhiemlede stevningen at have forkyndt den for Anders Twet i eget paahør, men det skeede ej (for hans) boeæl, men nere ved søen, da Anders lovede der at a(nhøre) stevningen, og tilstod fordringens rigtighed.

Citanten begiere[de] sag[en] til neste Ting udsat.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse billiges.

Provsten Hr: Schnabels Bøxel brev med Rewers, af 20 M... (1772?), til Sylfest Heljesøn paa 1 Løb smør, 1 huud i Nedr: Torblaae, blev læst.

Ole Larsøn Warberg udgivene gields brev af dags dato til Aslach (E.....søn?) Qwammen for laan 200 rd:, mod pant 5 Spand 9 mrk: smør i Warberg, blev læst.

Lars Olsøn Dahle gields brev af dags dato til Niels Pedersøn .....dahlen for laante penge 140 rd:, mod pant 18 mrk: smør, ½ B:skind i gaard: Dahle, blev læst.

Lars Olsøn Dahle gields brev af 22 Maij 1770, indført i pante bogen paa folio 143 og 144, blev efter paategned qvittering af 20 Maj 1772 udslet.

Ole Larsøn Høel udgivene skiøde af dags dato til Halsten Pedersøn paa 9 Mrk: smør med bøxel i gaarden Høel, blev læst.

Provsten Schnabel bøxel brev med Rewers, af 20 Maij h: a:, til Torbiørn Monsøn paa 1 pd: 6 mrk: smør, ¼ huud, ½ f:skind i gaarden Jørdre, blev læst.

En dito bøxel brev af sam/m/e datis, til Otte Andersøn Opheim, paa 1 ½ Løb smør i gaarden Nedr: Lægrei, og 9 Mrk: smør i Qwamsdahlen, blev læst.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Borgeren i Bergen, Samson Olsøn Krøger, gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne Anders Jacobsøn Tvet for skyldig værende og Crediterede vahre til dend Sum/m/a 42 rd: 2 mrk: 4 s:, Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Mas Rønnestrand og Berge Traa afhiemlede stevningen at være Anders Tvet i Eget paahør forkyndt ved søen, der hand lovede stevningen at antage, og tilstod fordringen Rigtig at være.
Citanten begierede sag[en] til neste ting udsat, for lovligen at indkalde den paagieldende.

Afskeediget.

Dend forlangende udsettelse billiges.

Lensmanden Niels Rønnestrand for Ingebiør Fylkedahlen gav tilkiende at have med Muntlig varsel til dette ting ladet stevne Lars Wambem for skyldig værende 11 rd:, Dom at modtage til betalning og processens erstatning.
den indstevnte møtte, tilstod lovlig varsel, og paastod det Encken eller Laugværgen, Citanten, maatte i Retten fremlæge de 2de skiftebreve, hvor efter den/n/e fordring paastaaes, skal det blive beviist at være betalt.
Citanten begierede sag[en] til neste ting udsat, da de tvende skiftebreve skal kom/m/e i Rette.

Afskeediget,

den forlangende udsttelse billiges.

Sluttet i Jesu Navn, af J: S: Fleischer

1772: 120b

Udj denne Bog, som indeholder Et Hundrede og Tiuge Num/m/ererede, igien/n/emdragne og forseiglede Blade, Vorder hermed anordnet til En Ting og Justitz-Protocoll for Hardanger Sorenskriverie, hvorudi Kongl: Maj:tts Velforordnet Sorenskriver sam/m/e stæds, Cancellie-Raad Johan Seckmann Fleischer, efter Eed og Embedets Pligt, haver at indføre alt hvis paa Tingene udj forbemelte Hardanger Sorenskriverie forefalder, saa og i andre Tilfælde det som ved Loven er paabuden, og ellers han/n/em ved á parte Ordres kand blive anbefalet, samt alt hvis Justitien vedkom/m/er, og det saa Lovlig, som Hand selv agter at an og tilsvare. Naar saa den/n/e Bog er fuldskreven, haver Hand dend, imod en Andens Udtagelse, igien at indlevere.
Bergen dend 28de Decbr: 1765.

Von Cicignon